22
Х-79

3602a

~~N 725~~

~~N 2870~~

2120-42

3675-Ա.Հ.

22
Ա-79

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

'Ի ժամանակս հանգստեան արժանայիշատակ Հայրապետին ամենայն Հայոց Տեառն Յովհաննու Ը̀ Կարբեցւոյ։

յԱռաջնորդութեան Հայոց Վրաստանի Իմերեթի և Գաւ-թելաց 'ի Տէր Տեառն Կարապետի Բարձր Սրբազան Ար-քեպիսկոպոսի և Ասպետի։

Յամի Մարդեղութեան փրկչին մերոյ, 1842։

Եւ 'ի Թուականիս մերում, ՌՄՂԱ։

'Ի ՏՓԽԻՍ

'Ի Տպարանի Հոգևոր Դպրոցի Հայոց ընծայելոյ յԱզնու-ական Գէորգայ Արծրունւոյ։

2004

225

ԵՒՍԵԲԻՈՍ ԿԱՐՊԻԱՆՈՍԻ ՍԻՐԵԼՒՈՅ ԵՂԲՕՐ ՚Ի ՏԷՐ ՈՂՋՈՅՆ

Ամոնի աղեքսանդրացւոյ՝ բազում աշխատութեամբ և ձըր-գլուխ փոյթ ՚ի մէջ ածեալ․ զոր ՚ի չորից եթող մեզ զաւետարան։

Մատթէոսեան աւետարանին համաբարբառս՝ այլոց աւետարանչացն զգլուխս եդեալ առ ընթեր։

Որպէս զի՝ հարկ է գիտել շար ՚ի կարգի, երիցն եւ այլա կանոնելոց․ որչափ ըստ մի այլ ընթերցուածոյն։

Այդ՝ զի զուգանդամն՝ և զայլոց եւս զընթաց զմարմնոյն՝ ընշարի ունիցիս գիտել զյանձնիւրան ըստ իւրաքանչիւր աւետարանի տեղիս։ Յորս նորին ածան ասել ճշմարտասիրութեամբ․ ՚ի յաշխատութեան յառաջադրոյն ասացելոյ առն։

Զոր առեալ պատճառս ըստ այլում զաւմարութեան․ կանոնս տասն թուով զրոշմեցի ՚ի քեզ՝ ներընթերցելոյ։ Որոց առաջինն ունի զթիւս՝ յորս զհանգոյնս միմեանց ասացին չորեքեանքն․ այսինքն՝

Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յօհաննէս։
Երկրորդն՝ յորս երեքն։ Մատ․ Մար․ Ղուկաս։
Երրորդն՝ յորս երեքն։ Մատթէոս Ղուկաս Յօհաննէս։
Չորրորդն՝ յորս երեքն։ Մատթէոս Մարկոս Յօհաննէս։
Հինգերորդն՝ յորս երկուսն։ Մատթէոս Ղուկաս։
Վեցերորդն՝ յորս երկուսն։ Մատթէոս Մարկոս։
Եօթներորդն՝ յորս երկուսն։ Մատթէոս Յօհաննէս։
Ութերորդն՝ յորս երկուսն։ Ղուկաս Մարկոս։
Իններորդն՝ յորս երկուսն։ Ղուկաս Յօհաննէս։
Տասներորդն՝ յորս իւրաքանչիւրքն ՚ի նոյանէ, վասն իւրք ինչ առանձին գրեաց։

5336-56

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍՌ-Арм. ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

Այդ

Արդ՝ այս է 'ի ներքոյ կարգելոց կանոնաց պատճառ. և յայտնագոյն պատմութիւն նոցա՝ է այսպէս։ 'Ի վերայ իւրաքանչիւր չորեցունց աւետարանչաց՝ թէ ինչ առ ընթեր կայ. ը իւրաքանչիւրն մասին. սկսեալ յառաջնմէն. ապա երկրորդն, և յերրորդն։

Եւ յառաջ խաղացեալ կարգաւ ընդ բնաւիցն՝ մինչ ցկատարած գրոցն։

Եւ ըստ իւրաքանչիւր թուոյ որ 'ի նոցանէ՝ թէ յորում 'ի տասնեցունց կանոնաց կայցէ թիւն։

Այսպէս ինչ առաջինն յայտ է. և թէ որպէս յառաջնումն. նոյնպէս յերկրորդումն, և յերրորդումն. և մինչև ցտասներորդն։

Արդ՝ եթէ բացեալ զմի 'ի չորից աւետարանացն՝ յորս վերայ կամիցիս կալ. և յորում ճառագլխի. և կամիցիս գիտել՝ եթէ որք այլք են զոր համգոյն մերձանց ասացին. և զանձնիւրան իւրաքանչիւր ասել զսամնել. յոր ը նոյն ածան։

Զոր ճառագլուխ և ունիցիս՝ առեալ զառաջակայ թիւն՝ խնդրեսցես զնա 'ի կանոնին. ընդ որ անուանակոչութեամբն ներքնագրոշմ իցուցանէ. և հասցես գիրս 'ի վերայ յառաջագոյն գրելոց՝ 'ի ճակատ կանոնին. թէ քաներորդ, և որք լցեն ասացեալքն՝ յորոց խնդրեսն. և կացցես 'ի վերայ թուոց և այլ աւետարանաց որք 'ի կանոնին են. զոր թիւ և ունիցիս զառ ընթերակայսն՝ խնդրեսցես զնոսա 'ի նոյնս, 'ի յանձնիւրան իւրաքանչիւր աւետարանի, 'ի տեղիս զհամգոյն ասացեալսն նոցա. մօտ էր։

Խր---

Ամենայն համառօտագիր նկարեցեալ ՚ի լուսանցս առ մերձ ատենին՝ ցուցանէ զհամարողութիւնս աշխատանացն իւրաքան-չիւրոց Աւետարանչացն։

Ամենայն գլխագիր եդեալ ՚ի ստորեւ նոյնոյ համառօտականի Թուոյն՝ նշանակէ զքանիօնութի պատահեալսն առաջիդ ե-դեալ կանոնացն. յորս Աւետարանիչքն սուրբք համաձայնին կամ առանձնաձայնին։ Որգոն՝ եթէ ձայնեցեալն բան՝ կցէ ընդ առաջնով կանոնիւն յորս չորքն համաձայնին՝ առադրի, Ա· որ նշանակէ զառաջին կանոնն։ Եւ եթէ կցէ ընդ երկ-րորդիւ կանոնիւն յորս երեքն համաձայնին՝ առադրի, Բ· որ նշանակէ զերկրորդ կանոնն. և այսպէս մինչև ցտասներորդն։ Իսկ եթէ կցէ Ժ՟ տասներորդիւ կանոնիւն յորս իւրաքանչիւրքն ՚ի նոցանէ խօսին առանձին՝ առադրի, Ժ· որ նշանակէ զտասն-երորդ կանոնն։

Ամենայն մեծ գլխագիր հանդերձ լատինացւոց Թուովն եդեալ ՚ի լուսանցսն ՚ի տեղիս տեղիս՝ ծանուցանէ զբանս գլխաւորս և զյատուկս նոյնոյ Աւետարանչին, ընդ որում և եդեալ է-ցէ։ Որ և նոցայն են միաբանութիւնքն և յատկաբանութիւնքն բացայայտին յիւրաքանչիւրոց Աւետարանչաց նախաշար փոք-րիկ ցանկոյն յայտնապէս։

Եւ այն ամենայն խորագիրք որք են շարադրեալք ՚ի վերոյ փոխագրելոցն՝ ծանուցանեն զաւուրս կիրակէից և զշաբաթա-մէջս նոցին. որ է աւուրն ընթեռնլի։

Սկսեալ ՚ի նոր կիւրակէէն մինչև ՚ի հոգեգալուստն. և այս՝ վասն դիւրաւ գտանելոյ որոնողացն և փութապէս։

Կանոն Աստղին՝ Յորս Զատկին Առեգակնային Հանգոյցին մերոյ. Խաչատուրեան
Խորենայ Համարողութիւն.

Մ՝	Մն	Գ.	Ց.	Մ՝	Մն	Գ.	Ց.
ը	բ	է	ժ	մձդ	ճկե	մկզ	կզ
ժա	գ	ժ	զ	մձթ	ճհ	մհե	ճիզ
ժա	դ	ժ	ժբ	մղա	ճհը	մհթ	ճծզ
ժա	գ	ժ	ժդ	մղդ	ճհե	մձա	ճկա
ժա	դ	ժ	իը	մղե	ճհզ	մձը	իը
ժգ	ե	ժգ	ժբ	մղե	ճհզ	մձէ	ծե
իդ	իէ	ժէ	խզ	յ	ճձա	մձե	հթ
իդ	իէ	լդ	խզ	յ	ճձա	մձե	ճծը
իդ	իէ	խե	խզ	յբ	ճձդ	մձէ	ճկ
հ	ի	լէ	լը	յգ	ճձդ	մձթ	ճհ
ձէ	ճլթ	մծ	ճխա	յզ	ճձէ	մզ	ճկը
ձէ	ճլթ	մծ	ճխզ	յզ	ճձէ	մզ	ճհդ
ղը	ղզ	ճժզ	խ	յէ	ճհը	մղա	ճհդ
ղը	ղզ	ճժզ	ճժա	յժ	ճղա	մղէ	կթ
ղը	ղզ	ճժզ	ճխ	յժդ	ճղդ	մղդ	ճհը
ղը	ղզ	ճժզ	ճլա	յժդ	ճլե	մղա	ճկզ
ճլդ	լէ	հէ	ճլթ	յժդ	ճղե	մղա	ճկը
ճխա	ծ	ժթ	ծթ	յժզ	ճղզ	մղը	ճհէ
ճխը	ծա	խա	լե	յժէ	ճղը	մղե	ճհզ
ճխզ	կգ	ղը	խէ	յժը	ճղթ	յ	ճհզ
ճխէ	կդ	ղգ	խթ	յի	մ	յբ	ճհը
ճկզ	ձբ	ղդ	ժէ	յիե	մդ	յժ	ճձդ
ճկզ	ձբ	ղդ	հդ	յիզ	մե	յժա	ճձզ
մլթ	ճժթ	մլդ	ճ	յիզ	մե	յժդ	ճղդ
մժա	ճխա	մլը	խա	յիը	մզ	յժդ	ճղզ
մի	ճիբ	մլթ	հէ	յլա	մթ	յժե	ճղէ
միդ	ճլթ	մծ	ճխա	յլբ	մժ	յժը	ճղե
միդ	ճլթ	մծ	ճխզ	յլդ	մժը	յիա	մա
մհդ	ճծզ	մկ	ի	յլէ	մժդ	յիդ	մղթ
մհդ	ճծզ	մկ	խը	յլզ	մժե	յժէ	մղը
մհդ	ճծզ	մկ	ղզ	յխդ	միդ	յիթ	մդ
մհզ	ճծը	մկդ	ղը	յխը	միէ	յլբ	մզ
մձդ	ճկե	մկզ	ծե	յխթ	միը	յլդ	մը
մձդ	ճկե	մկզ	կդ	յծբ	մլա	յլդ	մթ
մձդ	ճկե	մկզ	կե	յծդ	մլը	յլէ	մժա

Կանոն Նշանագրաց՝ Ըստ Նորին Համառօտութեան.

Մ	Մե	Գ.	Մ	Մե	Գ.	Մ	Մե	Գ.
ժե	դ	ժե	ճիգ	իգ	ճխէ	մմթ	ճիը	միա
իա	ժ	լբ	ճլ	լե	ձբ	միգ	ճլ	միգ
լա	ճբ	ճձե	ճլա	լդ	հդ	միե	ճլգ	միե
լբ	իթ	հթ	ճլե	լը	հը	միդ	ճլգ	միգ
լը	լթ	ճգ	ճլէ	խդ	ճկէ	միթ	ճլե	ճլէ
ծ	խա	ծդ	ճխդ	ծէ	դ	միթ	ճլե	միդ
կբ	ժգ	գ	ճխգ	ծթ	ժբ	մխբ	ճլէ	մլէ
կբ	ժգ	իգ	ճլթ	կդ	լե	մխբ	ճլէ	միը
կգ	ժը	լգ	ճխթ	կդ	խգ	մխգ	ճլը	միթ
կէ	ժե	իդ	ճծգ	կթ	լդ	մխը	ճխգ	մլթ
կթ	խէ	ձգ	ճկգ	հթ	ճխդ	մխը	ճխդ	մծգ
հա	իա	լը	ճկը	ձգ	ղե	մխթ	ճխգ	մծգ
հբ	իբ	լթ	ճկը	ձգ	մդ	մծա	ճխդ	մծե
հբ	իբ	ճձդ	ճհ	ձե	ղդ	մծգ	ճխը	մգ
հգ	իգ	խ	ճհբ	ձէ	ղը	մծբ	ճծ	մծէ
հգ	խթ	ձե	ճհգ	ղա	ղթ	մծթ	ճծա	մծբ
հդ	ծբ	ճկթ	ճհդ	ղգ	ճա	մկգ	ճծե	մծդ
հթ	իթ	ձդ	ճհը	ղե	ճբ	մկթ	ճծգ	միբ
ձ	լ	խգ	ճհը	ղե	մժէ	մհա	խբ	մլ
ձբ	ծգ	ձէ	ճհթ	ղթ	ճղէ	մհը	ճկ	մկգ
ձբ	ծգ	ճժ	ճղ	ճե	ճղե	մձա	ճկգ	մկը
ձգ	ծգ	ձէ ճէ	ճղը	ճդ	մժդ	մձե	ճկդ	մկե
ձգ	ծգ	ճժբ	ճղգ	ճէ	մխա	մձե	ճկդ	մկէ
ձե	ծե	ձբ	ճղգ	ճէ	մժը	մղդ	ճհէ	մձ
ձե	ծե	ճժգ	ճղգ	ճը	ճծբ	մղդ	ճհէ	մձդ
ձը	ճխա	ճխը	ճղգ	ճը	մժթ	յա	ճձբ	մձդ
ձը	ճխա	մծա	ճղե	ճթ	մի	յը	ճձթ	յե
ղբ	խ	ձ	ճղը	ճժ	մխա	յժբ	ճղգ	մղթ
ղգ	ձդ	ղէ	ճղթ	ճժա	ճհգ	յժդ	ճղէ	մղգ
ղգ	ձդ	ճխդ	մա	ճժբ	մխբ	յիբ	մբ	յլթ
ճգ	ա	հ	մգ	ճժգ	մհ	յլը	մժբ	յիբ
ճժգ	իգ	խա	մե	ճժդ	մխգ	յլթ	մժթ	յիե
ճժդ	իե	խբ	մդ	ճժէ	մլը	յխ	մի	յիէ
ճիա	լբ	ճիէ	մբ	ճժը	մլգ	յխբ	միբ	յիգ
ճիբ	լգ	ճիթ	մժէ	ճիէ	մխ	յխգ	միգ	յիը
						յխդ	միե	յլ
						յծգ	միգ	յլը

Կանոն Երրորդ՝ որք Երեքն ❦ Կանոն Չորրորդ՝ որք երեքն

Մաթ.	Ղու.	Յոհ.	Մաթ.	Մար.	Յոհ.
ա	ժդ	ա	ժը	ը	իղ
ա	ժդ	դ	ճժէ	լղ	ղէ
ա	ժդ	ե	ճժէ	իղ	ղե
է	ղ	ը	ճծ	կէ	ծա
է	ղ	իե	ճկա	հէ	իդ
ծթ	կդ	ճժղ	ճկա	հէ	ծդ
կդ	կե	լէ	մդ	ճժե	ղա
ղ	ծը	ճժը	մդ	ճժե	ճլե
ղ	ծը	ճլթ	մժղ	ճխե	ճխը
ղէ	մժա	ճե	մժղ	ճխե	ճլդ
ճժա	ճժթ	ճխը	մժղ	ճխե	ճլէ
ճժա	ճժթ	լ	մժղ	ճխե	ճծ
ճժա	ճժթ	ճժդ	մհէ	ճծթ	ղը
ճժը	ճժթ	ձէ	մհթ	ճկա	հը
ճժը	ճժթ	խդ	մհժ	ճկա	ճխա
ճժը	ճժթ	կա	մձէ	ճկը	ճծը
ճժը	ճժթ	ը	մղդ	ճհդ	ճէ
ճժը	ճժթ	հղ	մղէ	ճհը	հ
ճժը	ճժթ	ղ	մղթ	ճձ	ճդ
ճժը	ճժթ	ճծդ	յխա	մա	ճձ
ճժը	ճժթ	ճխը	յխա	մա	ճղը
			յխդ	մդ	ճձդ
			յխթ	մէ	ճձե
			յխթ	մէ	ճձէ
			յլէ	մժա	մէ

Կանոն Հռիփսիմեանց՝ Յոր Ներսեսի

Ս	Դ.	Ս	Դ.	Ս	Դ.
գ	բ	կզ	կզ	ճձբ	ճձթ
ժ	ը	կը	ճե	ճձգ	ճլը
ժբ	ժա	հը	ճը	ճձէ	ճղթ
ժգ	ժզ	ձգ	ճժա	ճղէ	մհբ
իե	լզ	ձզ	ճժթ	մժգ	մլե
իզ	լը	ղգ	ճխե	միա	ճձա
իը	լէ	ղե	ճկ	միը	ճլթ
լ	լթ	ղզ	ճձբ	մլա	ճհթ
լգ	ճղգ	ղը	ճձգ	մլա	մժե
լզ	ճկբ	ճբ	կթ	մլբ	ճխբ
լը	ծգ	ճգ	հա	մլգ	ճլզ
խ	ծբ	ճե	ճղգ	մլզ	ճլե
խա	ծե	ճէ	հգ	մլէ	ճլէ
խգ	ճիգ	ճը	ճժե	մլը	ճխ
խզ	ճծգ	ճժ	ճժը	մխ	ճխա
խէ	ճլգ	ճժթ	ճիզ	մխա	ճհե
խը	ճղա	ճիե	կբ	մծե	մբ
խթ	ճծ	ճիէ	ճիը	մծզ	մե
ծա	ծթ	ճիը	ճլթ	մծէ	մժգ
ծգ	ճլե	ճիթ	ճլ	մկա	մէ
ծդ	ծզ	ճլբ	ձա	մկբ	մժբ
ծե	ճհ	ճլգ	ճի	մկե	ճծէ
ծէ	կա	ճլը	ճկը	մկզ	ճծե
ծը	կ	ճծզ	ծէ	մկէ	ճծը
կ	ճհա	ճծը	մզ	մհ	մկթ
կա	կգ	ճհե	մ	մհբ	մլա
կե	ճհբ	ճձբ	ճձէ		

Կանոն Վեցերորդ՝ Ցոյց Նշանաց | Կանոն Եօթներորդ՝ Ցոյց Նշանաց

Մտթ.	Մար՛՛	Մտթ՛՛	Մր՛՛	Մտ՛՛	Յօհ՛՛
թ	գ	մժե	ճիդ	ե	ձդ
ժէ	է	միդ	ճլա		
ի	թ	միղ	ճլ	ժթ	ժթ
իբ	ժա	մխե	ճլբ		
իդ	ճիղ	մծ	ճխե	ժթ	լբ
հէ	կդ	մծբ	ճխէ		
ճ	ղը	մծդ	ճխթ	ժթ	լդ
ճլթ	խե	մկ	ճծբ		
ճխե	կ	մկդ	ճծդ	ճի	ձբ
ճխը	կե	մհե	ճծէ		
ճծբ	կը	մձբ	ճկը	ճձե	մժե
ճծ	հա	մձղ	ճկէ		
ճծէ	հբ	մձը	ճկթ	մէ	ճա
ճծթ	հդ	մղ	ճհա		
ճկ	հղ	մղբ	ճհդ		
ճկբ	հը	մղը	ճհթ		
ճկդ	հը	յե	ճձե		
ճկե	ձ	յթ	ճղղ		
ճկթ	ձը	յժա	ճղբ		
ճհդ	ձթ	յլ	մը		
ճձ	ճ	յլէ	մժէ		
ճձթ	ճդ	յխա	միա		
մբ	ճժդ	յխէ	միղ		
ճժը	ճի	յծ	միթ		

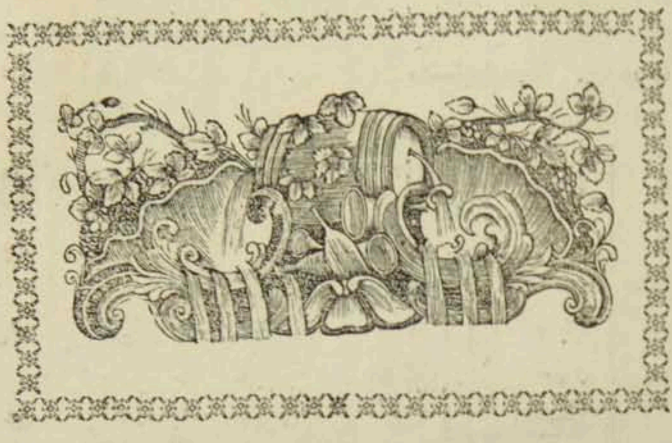

Կանոն Ութերորդ՝ ըստ երկուաց։

Ղուկաս	Մարկոս
իգ	ժբ
իե	ժգ
իէ	ժդ
իէ	իը
իը	ժէ
ձգ	խը
ձթ	ծդ
ղա	կա
ճ	հե
ճգ	ղէ
մլէ	ճլդ
մհէ	մժդ
յլե	մւ

Կանոն Իններորդ՝ ըստ երկուաց։

Ղուկաս	Յովհաննէս
ւ	մժթ
ւ	միբ
մկը	ճժդ
մկը	ճիդ
մհգ	միէ
մհդ	միը
մհդ	մլա
յդ	ճղ
յե	ճղ
յժբ	ճձղ
յժբ	ճձը
յխ	մժդ
յխ	մժէ
յխա	միա
յխա	միդ
յխա	միե

Կանոն Տասներորդ՝ Յորս Առանձնականքն իւրաքանչիւրոց. Մատթէոսի.

ՄԱՏԹԷՈՍ				ՄԱՐԿՈՍ
բ	հե	ճծա	միէ	ժթ
գ	ձա	ճծե	մլ	լա
դ	ձթ	ճկէ	մլգ	խգ
ժգ	ղա	ճհա	մլե	խդ
իգ	ղթ	ճհէ	մլթ	ծբ
իէ	ճա	ճձա	մխե	կբ
իթ	ճդ	ճձգ	մկը	հ
լգ	ճթ	ճձդ	մհգ	հգ
լե	ճժգ	ճղա	մձգ	ձա
լէ	ճժե	ճղդ	յգ	ձբ
լթ	ճժը	մ	յժթ	ղ
խբ	ճիգ	մժ	յիգ	ղբ · ղգ
խե	ճիդ	մժբ	յիէ	ճա · ճդ
ծբ	ճլդ	մժը	յխե	ճիդ · ճլբ
ծդ	ճխ	միբ	յծա յծե	ճձդ · մժգ

Ա-ն-ն-յն. Ա-ն-ն-յն.

ԴԱՍԱԿԱՆ ՅՕՂԱՆՆԵՐՍ

ա	ձծա	մլղ	գ	կ	ձժէ	ձկթ
գ	ձծգ	մծբ	է	կբ	ձժթ	ձհա
ե	ձծթ	մծղ	թ	կգ	ձլգ	ձհգ
թ	ձկա	մծթ	ժա	կր	ձլե	ձհէ
ժր	ձկգ	մկր	ժգ	հա	ձլէ	ձհթ
ի	ձկգ	մհա	ժղ	հգ	ձլ	ձձա
իբ	ձղ	մհգ	ժր	հե	ձլբ	ձձթ
իթ	ձհգ	մհղ	իբ	հղ	ձլգ	ձղա
լա	ձհէ	մհր	իգ	հր	ձլղ	ձղգ
ծ	ձհր	մձղ	իէ	ձա	ձլր	ձղե
ծա	ձձ	մձր	իթ	ձգ	ձխ	մ
կե	ձձգ	մղէ	լա	ձղ	ձխգ	մբ
կր	ձձր	մղղ	լգ	ձթ	ձխգ	մե
հբ	ձղ	մղբ	լղ	ղբ	ձխե	մէ
հե	ձղբ	յա	լր	ղգ	ձխէ	մժ
ձգ	ձղղ	յգ	լթ	ղէ	ձխթ	մժբ
ձղ	մա	յե	խա	ղթ	ձծա	մժգ
ձէ	մգ	յր	խգ	ձբ	ձծգ	մժղ
ձժգ	մր	յժղ	խե	ձգ	ձծե	մժր
ձժէ	մժ	յի	ծ	ձղ	ձծէ	մի
ձիբ	մժգ	յիղ	ծբ	ձր	ձծթ	միգ
ձիգ	միգ	յլա	ծգ	ձժ	ձկգ	միղ
ձլա	միե	յլգ	ծղ	ձժբ	ձկե	մլ
ձխգ	միէ	յլթ	ծր	ձժե	ձկէ	մլբ
ձխթ	միթ	յիբ				

Նախադրութիւն Կարգաւոր Ըստ Աւետարանին Մատթէոսի

Աւետարանն որ ըստ Մատթէոսի։ գրեալ է սոյն ինքն Մատթէոս աշակերտ տեառն։ Սա պատմէ մեզ՝ սկիզբն առնելով 'ի մարմնաւորն ծննդենէ Փրկչին մերոյ 'ի զաւակէ դաւթի․ և ժողովէ զազգահամարս մինչ 'ի Քրիստոս՝ ազգս քառասուն և երկու։ Բերէ և այնուհետև ըստ կարգի զաւուրն՝ զմկրտութիւն նորին 'ի յովհաննէ․ և զփորձութիւնն 'ի դիւէն երիցս կերպիւ 'ի լերինն։ Պատմէ և զկոչելն աշակերտացն և զտալն զնմա երանութիւնն։ Եւ զայլ ամենայն նշանս և զարուեստս մեծամեծս զոր արարն յիսուս։ Նաև զլինելոյն 'ի վախճանի աշխարհիս․ և զահաւոր գալստեանն սոյն փրկչիս 'ի դատաստան․ և հատուցանելն զվարձս ըստ գործոց իւրաքանչիւրոց։ Այլև՝ պատմէ ըստ ամենայն շարադրութեանն զխորհուրդ կենարար մարմնոյ և արեանն տեառն․ և զկրկնակի խորհուրդ սոսկալի մատնութեանն․ թէ որպէս դատապարտեցաւ առաջի աննայի և պիղատոսի․ և թէ որպէս խաչեցաւ մարմնով․ և զիարդ բաժանեցին զհանդերձս նորա․ և զդնելն 'ի գերեզմանի․ և զյառնելն երեքօրեայ․ և զերևելն աշակերտաց իւրոց․ և զպատուիրելն նոցա աշակերտել զամենայն հեթանոսս և մկրտել զնոսա․ և զխոստանալն առ աշակերտսն՝ լինել ընդ նոսա մինչ 'ի կատարած աշխարհի։

Մատթէոս, որ ղևի։ Իսկոյն յետ յարութեան Քրիստոսի, նախ քան զչուելն 'ի վիճակ իւր՝ գրեաց զԱւետարանն 'ի հրէաստանի՝ եբրայական լեզուաւ, վասն այնոցիկ որք 'ի թլփատութենէ անտի հաւատացեալքն էին։

ՑԱՆԿ ԳԼԽՈՑ ՍՐԲՈՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ	Մ	Մր	Ղ	Յ
Վասն գալոյ մոգուցն։	ա			
Վասն կոտորածի մանկանցն։	բ			
Վասն քարոզութեան յօհաննու։	գ		ն	բ
Վասն վարդապետութեան մկրտչին։	դ			
Վասն ինն երանութեանցն։	ե		ժէ	
Վասն սրբելոյ բորոտին։	զ	գ	ժբ	
Վասն մանկանն հարիւրապետին։	է		ժը	ժբ
Վասն զերմանչին սկեսրարն։	ը	բ	թ	
Վասն բժշկութեան ամենայն ցաւոց։	թ	գ	ծ	
Վասն չկամելոյ յիսուսի գալ զպրկին։	ժ		լգ	
Վասն սաստելոյ զալիս ծովուն։	ժա	ժ	իգ	
Վասն երկու դիւահարացն։	ժբ	ժա	իդ	
Վասն անդամալուծին։	ժգ	ե	ժգ	
Վասն մատթէի մաքսաւորին։	ժդ	զ	ժդ	
Վասն դստեր ժողովրդապետին։	ժե	ժբ	իե	
Վասն տեռատեսի կնոջն։	ժզ	ժգ	իզ	
Վասն երկուց կուրացն։	ժէ			
Վասն համր դիւահարին։	ժը			
Վասն տալոյ իշխանութ̃ի ՚ի յառաքելոցն։	ժթ	բ. ժդ	ժզ. իէ	
Վասն առաքելոյն յոհաննու զաշտա''։	ի			
Վասն ցօսացելոյ ձեռինն։	իա	է	ժե	
Վասն կոյր և համր դիւահարին։	իբ		լթ	
Վասն այնց որք խնդրէին նշանս։	իգ		իա	
Վասն առակացն սերմանեաց։	իդ	թ	իբ	
Վասն հերովդէի և յօհաննու։	իե	ժե		
Վասն հնկից հացից և բ̃ ձկանցն։	իզ	ժզ	իը	ժե
Վասն գնալոյն ՚ի վերայ ծովուն։	իէ			

Ցանկ Գլխոց Այբից Անուանեալ Մասանց	Ա	Ան	Գ	Ց
Վասն անցանելոյն զօրինօքն աստուծոյ։	իը	ժը		
Վասն կնոջն քանանացւոյ։	իթ	ժթ		
Վասն բժշկելոյ զժողովուրդսն։	լ			
Վասն նկանակացն եօթնանց։	լա	իա		
Վասն խմորոյ փարիսեցւոյն։	լբ	իբ	իդ	
Վասն հար" 'ի փիլիպպեայ կեսարեայն։	լգ	իգ	իթ	
Վասն այլակերպութեան տեառն.	լդ	իե	լ	
Վասն լուսնոտի գլխաւորին։	լե	իզ	լա	
Վասն խնդրելոյ զերկդրամեանն։	լզ			
Վասն հարցա" թէ ով իցէ մեծ։	լէ	իէ	լբ	
Վասն առակի հարիւր ոչխարացն։	լը			
Վասն թողլոյ զբիւր քանքարսն։	լթ			
Վասն հար" արձակել առն զկին իւր։	խ	իը		
Վասն հարցա" մեծատանն ցյիսուս։	խա	իթ	կգ	
Վասն վարձուց մշակացն։	խբ			
Վասն որդւոցն զեբեթեայ։	խգ	լ		
Վասն երկուց կուրացն։	խդ	լա	կե	
Վասն իշոյն և յաւանակին։	խե	լբ	կթ	իզ
Վասն կուրացն և կաղացն։	խզ			
Վասն չորանալոյ թզենւոյն։	խէ	լգ		
Վասն հարցանելոյ քահանայապետ"։	խը	լե	հ	
Վասն առակի երկու որդւոցն։	խթ			
Վասն առակի այգւոյն։	ծ	լդ	հա	
Վասն կոչեցելոցն 'ի հարսանիսն։	ծա			
Վասն թէ պարտ է հարկս տալ։	ծբ	լէ	հբ	
Վասն հարցմանն սադուկեցւոյն։	ծգ	լը	հգ	
Վասն հարցմանն փարիսեցւոյն։	ծդ	լթ		

Ցանկ Գըլխոց Սրբոց Նուագարանի Առաւօտուն	Մ	Մն	Դ	Յ
Վասն հարցանելոյ ցխաչխանցման։	ծե	խա	հդ	
Վասն վայ տալոյ դպրաց փարիսեցւոց''։	ծզ		խդ	
Վասն կատարածի աշխարհիս։	ծէ	խբ		
Վասն յաւուրն և ժամուն։	ծը	խգ		
Վասն տասն կուսանացն։	ծթ			
Վասն տալոյ առն զքանքարս։	կ			
Վասն գալստեան տեառն 'ի դատաստան։	կա			
Վասն օծանելոյն մարխամու զՏէրն։	կբ	խդ	խա	խդ
Վասն պատրաստելոյ զպասեքն։	կգ	խե	հէ	
Վասն կենարար խորհրդոյն։	կդ			
Վասն մատնութեան տեառն քրիստոսի։	կե	խզ		
Վասն ուրացութեանն պետրոսի։	կզ	խէ	հթ	լդ
Վասն դարձու'' զարծաթն յու''։	կէ			
Վասն խնդրելոյ զմարմինն քրիստոսի։	կը	խը	ձդ	լը
Վասն կանանցն իւղաբերից։	կթ	խթ	ձդ	խ

Դ

62268/

5336-56

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм. ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

Ա ՍՐ՟ ՄԱՏԹԷՈՍ· Գ

Սկիզբն Աւետարանին Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Մատթէոսի.

Գ.

ԳԻՐՔ ԾՆՆԴԵԱՆ

Յիսուսի Քրիստոսի Որդւոյ Դաւթի Որդւոյ աբրահամու: Աբրահամ ծնաւ զիսահակ: Իսահակ ծնաւ զյակոբ: Յակոբ ծնաւ զյուդա, և զեղբարս նորա: Յուդա ծնաւ զփարէս, և զզարա 'ի Թամարայ: Փարէս ծնաւ զեզրոմ: Եզրոմ ծնաւ զարամ: Արամ ծնաւ զամինադաբ: Ամինադաբ ծնաւ զնաասոն: Նաասոն ծնաւ զսաղմոն: Սաղմոն ծնաւ զբոոս 'ի հռեքաբայ: Բոոս ծնաւ զովբէթ 'ի հռութայ: Ովբէթ ծնաւ զյեսսէ: Յեսսէ ծնաւ զդաւիթ արքայ: Դաւիթ ծնաւ զսողոմոն 'ի կնոջէն ուրիայ: Սողոմոն ծնաւ զռոբովամ: Ռոբովամ ծնաւ զաբիա: Աբիա ծնաւ զասափ: Ասափ ծնաւ զյովսափատ: Յովսափատ ծնաւ զյովրամ: Յովրամ ծնաւ զոզիա: Ոզիա ծնաւ զյովաթամ: Յովաթամ ծնաւ զաքազ: Աքազ ծնաւ զեզեկիա: Եզեկիա ծնաւ զմանասէ: Մանասէ ծնաւ զամոն:

Ամոն ծնաւ զյովսիա: Յովսիա
ծնաւ զյեքոնիա՝ և զեղբարս
նորա առ գերութեամբն բա-
բելացւոց: Յետ գերութեանն
բաբելացւոց ծնաւ յեքոնիա
զսաղաթիէլ: Սաղաթիէլ ծն-
նաւ զզօրաբաբէլ: Զօրաբա-
բէլ ծնաւ զաբիուդ: Աբիուդ
ծնաւ զեղիակիմ: Եղիակիմ
ծնաւ զազովր: Ազովր ծնաւ զսա-
դովկ: Սադովկ ծնաւ զաքին:
Աքին ծնաւ զեղիուդ Եղիուդ
ծնաւ զեղէազար: Եղէազար
ծնաւ զմատթան: Մատթան
ծնաւ զյակոբ: Յակոբ ծնաւ
զյովսէփ զայրն մարեմայ՝ ո-
րում խօսեցեալ զմարիամ կոյս.
յորմէ ծնաւն Յիսուս, որ ա-
նուանեցաւ Քրիստոս:

Բ
Ժ. Արդ՝ ամենայն ազգքն յաբրա-
համէ մինչև 'ի դաւիթ՝ ազգք
չորեքտասանք. և 'ի դաւթէ
մինչև 'ի գերութիւնն բաբելա-
ցւոց՝ ազգք չորեքտասանք. և
'ի գերութենէն բաբելացւոց
մինչև 'ի Քրիստոս՝ ազգք չո-
րեքտասանք:

Գ
Ե. Եւ Յիսուսի Քրիստոսի
ծնունդն էր այսպէս. խօսեցեալ
զմայր նորա Մարիամ Յովսե-
փու, մինչչև եկեալ առ միմեա-
նս՝ գտաւ յղացեալ 'ի Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Եւ յովսէփ այրն նորա, քանզի Դ
արդար էր՝ և ոչ կամէր ա- Ժ.
ռակել զնա, խորհեցաւ լռե-
լեայն արձակել զնա:

Եւ մինչդեռ նա զայս ածէր
զմտաւ՝ ահա հրեշտակ Տեառն
'ի տեսլեան՝ երևեցաւ նմա՝
և ասէ. յովսէփ որդի դաւթի,
մի՛ երկնչիր առնուլ առ քեզ
զմարիամ կին քո. քանզի որ
'ի նմայն ծնեալ է, 'ի Հոգ-
ւոյն սրբոյ է:

Ծնցի որդի. և կոչեսցես զա-
նուն նորա Յիսուս. զի նա
փրկեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի
մեղաց իւրեանց:

Այլ այս ամենայն եղև զի
լցցի որ ասացաւն 'ի Տեառնէ
'ի ձեռն եսայեայ մարգարէի.

Ահա կոյսն յղասցի՝ և ծնցի
որդի, և կոչեսցեն զանուն նո-
րա Էմմանուէլ. որ թարգմա-
նի՝ ընդ մեզ Աստուած:

Եւ զարթուցեալ յովսէփ 'ի
քնոյ անտի, արար որ հրամա-
յեաց նմա հրեշտակն Տեառն.
և առ յինքն զկին իւր:

Եւ ոչ գիտէր զնա, մինչև
ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ.
և կոչեաց զանուն նորա
Յիսուս:

'Ի ծն-

Ի Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

ե Է Ա. Եւ 'ի ծնանելն Յիսուսի 'ի Բեթղեհէմ Հրէաստանի յաւուրս Հերովդի արքայի. ահա մոգք յարեւելից եկին յԵրուսաղէմ։

Եւ ասեն. ո՞ւր է որ ծնաւ արքայն Հրէից. զի տեսաք զաստղն նորա յարեւելս, եւ եկաք երկիրպագանել նմա։

Եւ իբրեւ լուաւ արքայ Հերովդէս՝ խռովեցաւ, եւ ամենայն Երուսաղէմ ընդ նմա։

Եւ ժողովեալ զամենայն զքահանայապետսն եւ զդպիրս ժողովրդեանն, հարցանէր 'ի նոցանէ՝ թէ ո՞ւր ծնանելոցի Քրիստոսն։

Եւ նոքա ասեն ցնա, 'ի Բեթղեհէմ Հրէաստանի։

Զի այսպէս գրեալ է 'ի ձեռն մարգարէին։

Եւ դու Բեթղեհէմ երկիր Յուդայ՝ ոչ ինչ կրտսեր ես յիշխանս Յուդայ. 'ի քէն ելցէ ինձ իշխան, որ հովուեսցէ զժողովուրդ իմ զԻսրայէլ։

գ ժ. Յայնժամ Հերովդէս գաղտ կոչեաց զմոգսն, եւ ստուգեաց 'ի նոցանէ զժամանակն աստեղն երեւելոյ։

Եւ արձակեաց զնոսա 'ի Բեթղեհէմ, ասէ. գնացէք ստուգեցէք վասն մանկանն, եւ յորժամ գտանիցէք՝ ազդ արասջիք ինձ, զի եւ ես եկեալ երկիրպագից նմա։

Եւ նոքա իբրեւ լուան 'ի թագաւորէն՝ գնացին. եւ ահա աստղն զոր տեսին յարեւելս՝ առաջնորդեաց նոցա, մինչեւ եկեալ եկաց 'ի վերոյ՝ ուր էր մանուկն։

Իբրեւ տեսին զաստղն, խնդացին յոյժ ուրախութիւն մեծ։

Եւ իբրեւ մտին 'ի տուն, տեսին զմանուկն հանդերձ Մարեմաւ մարբն իւրով, եւ անկեալ երկիր պագանէին նմա. եւ բացեալ զգանձս իւրեանց՝ մատուցին նմա պատարագս՝ ոսկի, եւ կնդրուկ, եւ զմուռս։

Եւ հրաման առեալ 'ի տեսլեան, չդառնալ անդրէն առ Հերովդէս, ընդ այլ ճանապարհ գնացին յաշխարհն իւրեանց։

Ի Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ իբրեւ գնացին նոքա անտի, ահա հրեշտակ Տեառն երեւէր 'ի տեսլեանն Յովսեփու, եւ ասէր. արի առ զմանուկդ

եւ զմ

և զմայր իւր՝ և փախիր յե-
գիպտոս, և անդ լինիջիր՝ ցոր-
ժամ ասացից քեզ․ քանզի ՚ի
խնդիր է հերովդէս կորուսա-
նել զմանուկդ ։

Եւ նա յարուցեալ առ ըզ-
մանուկն և զմայր իւր գիշերի․
և գնաց յեգիպտոս, և անդ
էր մինչև ցվախճան հերովդի։
Զի լցցի ասացեալն ՚ի տեառ-
նէ ՚ի ձեռն մարգարէին՝ որ
ասէ․ յեգիպտոսէ կոչեցից զոր-
դի իմ։

Բ Յայնժամ իբրև ետես հերով-
դէս թէ խաբեցաւ ՚ի մոգուց
անտի, բարկացաւ յոյժ․ և ա-
ռաքեաց կոտորեաց զամենայն
մանկունս որ էին ՚ի բեթ-
ղեհէմ և յամենայն սահմանս
նորա՝ յերկեմենից և ՚ի խո-
նարհ, ըստ ժամանակին զոր
ստուգեաց ՚ի մոգուցն։

Յայնժամ կատարեցաւ ասա-
ցեալն ՚ի ձեռն երեմիայ մար-
գարէի որ ասէ։

Ձայն գուժկաց ՚ի հռամայ,
ողբումն և լալումն և աշխա-
րումն յոյժ․ հռաքէլ լայր զոր-
դիս իւր, և ոչ կամէր մխիթա-
րել՝ զի ոչ էին։

Եւ ՚ի վախճանելն հերովդի
ահա հրեշտակ տեառն ՚ի տես-

լեան երևէր յովսեփայ յեգիպ-
տոս, և ասէր արի, առ զմա-
նուկդ և զմայր իւր՝ և գնա
յերկիրն իսրայէլի․ զի մեռան՝
որ խնդրէին զանձն ման-
կանդ։

Եւ նա յարուցեալ առ ըզ-
մանուկն և զմայր նորա, և եկն
յերկիրն իսրայէլի։

Եւ իբրև լուաւ եթէ արքե-
ղայոս թագաւորեաց հրէաս-
տանի փոխանակ հերովդի հօրն
իւրոյ, երկեաւ երթալ անդր,
և հրաման առեալ ՚ի տեսլեան,
գնաց ՚ի կողմանս գալիլեացւոց։

Եւ եկեալ բնակեցաւ ՚ի քա-
ղաքին՝ որ կոչի նազարեթ․ զի
լցցի բան մարգարէիցն, թէ
նազովրեցի կոչեսցի։

Վասն մկրտութեան Տեառն մերոյ և
փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի

Յաւուրսն յայնոսիկ գայ Է
յովհաննէս մկրտիչ քարո- Գ.
զել յանապատին հրէաստանի, Ը.
և ասել․ ապաշխարեցէք՝ զի
մերձեալ է արքայութիւն երկ-
նից։

Զի սա է՝ վասն որոյ ասացաւ
՚ի ձեռն եսայեայ մարգարէի, Ե.
որ ասէ․ Ձայն բարբառոյ յա-
նապատի, պատրաստ արարէք

զճա-

զճանապարհ տեառն, և ուղի՛ղ արարէք զշաւիղս նորա:

Թ Օ. Եւ ինքն յօհաննէս ունէր հանդերձ 'ի ստեւոյ ուղտու, և գօտի մաշկեղէն ընդ մէջ իւր. և կերակուր նորա էր մարախ և մե՛ղր վայրենի:

Յայնժամ ելանէին առ նա ամենայն երուսաղէմացիք՝ և ամենայն հրէաստան՝ և ամենայն կողմն յորդանանու, մկրտէին 'ի նմանէ 'ի յորդանան գետ, և խոստովա՛ն լինէին զմեղս իւրեանց:

Ժ Ն. Եւ տեսեալ զբազումս 'ի սադուկեցւոյն և փարիսեցւոց եկեալս 'ի մկրտութիւն նորա, ասէ ցնոսա. ծնունդք իժից՝ ո՞ ցոյց ձեզ փախչել 'ի բարկութենէն որ գալոց է:

Արարէ՛ք այսուհետև պտուղ արժանի ապաշխարութեան: և մի՛ համարիցիք ասել յանձինս՝ թէ ունիմք մեք հայր զաբրահամ. ասեմ ձեզ, զի կարօղ է աստուած 'ի քարանցս յայսցանէ յարուցանել որդիս աբրահամու:

Զի ահաւասիկ տապար՝ առ արմի՛ն ծառոց դնի. ամենայն ծառ որ ոչ առնիցէ պտուղ բարի, հատանի և 'ի հո՛ւր արկանի:

Ես մկրտեմ զձեզ ջրո՛վ յապաշխարութիւն. բայց որ զկնի՛ իմ գայ՝ հզօրագո՛յն է քան զիս, և ես չե՛մ բաւական բառնալ զկօշիկս նորա. նա՛ մկրտեսցէ զձեզ 'ի հոգին սուրբ՝ և 'ի հուր: ԺԱ Ա.

Որոյ հեծանոցն 'ի ձեռին իւրում. և սրբեսցէ՛ զկալ իւր, և ժողովեսցէ զցորեանն 'ի շտեմարանս իւր, և զյարդն այրեսցէ՛ անշէջ հրով: ԺԲ Ն.

Յայնժամ գայ յիսուս 'ի գալիլեէ 'ի յորդանան առ յովհաննէս՝ մկրտե՛լ 'ի նմանէ: ԺԳ Ժ.

Եւ յովհաննէս արգելու զնա՝ և ասէ. ինձ պիտոյ է 'ի քէն մկրտել՝ և դու՝ առ ի՞ս գաս:

Պատասխանի ետ յիսուս՝ և ասէ ցնա. թո՛յլ տուր այժմ, զի ա՛յսպէս վայել է մեզ լնուլ զամենայն արդարութիւնս. և ապա թո՛յլ ետ նմա:

Եւ իբրև մկրտեցաւ յիսուս, ե՛լ վաղվաղակի 'ի ջրոյ անտի. և ահա բացա՛ն նմա երկինք. և ետես զհոգին աստուծոյ՝ զի իջանէր իբրև զաղաւնի և գա՛յր 'ի վերայ նորա: ԺԴ Ա.

Եւ ահա ձայն յերկնից՝ որ ասէր. դա՛ է որդի իմ սիրելի, ընդ որ հաճեցայ:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ժե Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս
Բ յանապատ ՚ի Հոգւոյն՝ փոր-
ձել ՚ի սատանայէ։
ժզ Եւ պահեալ զքառասուն տիւ
Ն եւ զքառասուն գիշեր՝ ապա
քաղցեաւ։
Եւ մատուցեալ փորձիչն՝ ասէ
ցնա. եթէ որդի ես Աստուծոյ՝
ասա զի քարինքս այսոքիկ հաց
լինիցին։
Նա պատասխանի ետ եւ ասէ.
գրեալ է՝ թէ ոչ հացիւ միայն
կեցցէ մարդ, այլ ամենայն
բանիւ որ ելանէ ՚ի բերանոյ
Աստուծոյ։
Յայնժամ առեալ ածէ զնա
սատանայ ՚ի քաղաքն սուրբ, եւ
կացուցանէ զնա ՚ի վերայ աշ-
տարակի տաճարին, եւ ասէ ցնա.
եթէ որդի ես Աստուծոյ՝ արկ
զքեզ աստի ՚ի վայր. զի գր-
եալ է՝ թէ հրեշտակաց իւրոց
պատուիրեսցէ վասն քո՝ եւ ՚ի
վերայ ձեռաց բարձցեն զքեզ,
զի մի՛ երբեք հարցես զքարի
զոտն քո։
Ասէ ցնա դարձեալ Յիսուս.
գրեալ է՝ թէ ոչ փորձեսցես
զՏէր Աստուած քո։
Դարձեալ առնու ածէ զնա
սատանայ ՚ի լեառն մի բարձր
յոյժ, եւ ցուցանէ նմա զամե-
նայն թագաւորութիւնս աշ-
խարհի, եւ զփառս նոցա, եւ ա-
սէ ցնա. զայս ամենայն քեզ
տաց՝ եթէ անկեալ երկիր պա-
գանիցես ինձ։
Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս.
երթ յետս իմ սատանայ. զի
գրեալ է՝ տէր Աստուծոյ
քում երկիր պագցես, եւ զնա
միայն պաշտեսցես։
Ապա եթող զնա սատանայ. ժէ
եւ ահա՝ հրեշտակք մատեան՝ Օ
եւ պաշտէին զնա։

[illegible]

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ երբեւ լուաւ Յիսուս՝ եթէ ժը
յովհաննէս մատնեցաւ, Գ
մեկնեցաւ գնաց ՚ի Գալիլեա.
եւ թողեալ զնազարեթ, եկն ժթ
բնակեցաւ ՚ի Կափառնաում Ե
՚ի ծովեզերին, ՚ի սահմանս զա-
բուղոնի եւ Նեփթաղիմայ։
Զի լցցի բանն՝ որ ասացաւ
՚ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի.
երկիր զաբուղոնի եւ երկիր
Նեփթաղիմայ՝ ճանապարհ ծո-
վու՝ յայնկոյս յորդանանու,
Գալիլեա հեթանոսաց։ Ժողո-
վուրդ

վուրդ որ նստէր 'ի խաւարի
ետես լոյս մեծ. և որոց նստէին
յաշխարհին և 'ի ստուերս մա-
հու՝ լոյս ծագեաց նոցա։

Է Ժ. Յայնմ հետէ սկսաւ քարոզել
Յիսուս՝ և ասել. ապաշխարե-
ցէք՝ զի մերձեալ է արքայու-
թիւն երկնից։

Մինչ շրջէր Յիսուս ընդ
եզր ծովուն Գալիլեացւոց, ե-
տես երկուս եղբարս զՍիմոն
զկոչեցեալն Պետրոս, և զԱնդրէ-
աս եղբայր նորա՝ արկեալ ուռ-
կան 'ի ծով. քանզի ձկնորսք
էին։

ԺԹ Բ. Եւ ասէ ցնոսա. եկայք զկնի
իմ, և արարից զձեզ որսորդս
մարդկան։

Եւ նոքա թողեալ վաղվա-
ղակի զգործիսն՝ գնացին զհետ
նորա։

ԻԱ Ժ. Եւ մատուցեալ անտի յա
ռաջ՝ ետես այլ երկուս եղբարս,
զՅակոբոս զԶեբեդեայ և զՅով-
հաննէս զեղբայր նորա 'ի նա-
ւի՝ ընդ Զեբեդեայ հօրն հօր-
ըն իւրեանց, մինչ կարկա-
տէին զուռկանս իւրեանց. և
կոչեաց զնոսա։

Նոքա թողեալ վաղվաղակի
զնաւն և զհայր իւրեանց, գը-
նացին զհետ նորա։

Եւ շրջէր Յիսուս ընդ ամենայն ԻԳ Բ. Դ.
կողմն Գալիլեացւոց. ուսուցա-
նէր 'ի ժողովուրդս նոցա՝ և քա-
րոզէր զաւետարանն արքայու-
թեան, և բժշկէր զամենայն
հիւանդութիւնս՝ և զամենայն
ախտս 'ի ժողովրդեանն։

Եւ ել լուր նորա ընդ ամե-
նայն երկիրն Ասորւոց, և մա-
տուցին առ նա զամենայն հի-
ւանդս՝ որ նեղեալ էին 'ի պէս-
պէս ցաւս և 'ի տանջանս, և
զդիւահարս և զլուսնոտս և
զանդամալոյծս. և բժշկեաց
զնոսա։

Եւ երթային զհետ նորա ժո-
ղովուրդք բազումք 'ի Գալիլեէ,
և 'ի Դեկապօլեայ, և յԵրու-
սաղէմէ և 'ի Հրէաստանէ, և
յայնկոյս Յորդանանու, և բը-
ժշկեաց զնոսա։

Ցերեկոյ Կիր., Երանութեանց.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ԻԴ Ժ.
ել 'ի լեառն. և իբրև
նստաւ անդ՝ մատեան առ նա
աշակերտքն նորա։

Եւ բացեալ զբերան իւր ու- ԻԵ Ե Ե
սուցանէր զնոսա, և ասէր։

Երանի աղքատաց հոգւով, զի
նոցա

նոցա է արքայութիւն երկնից։

իզ Ն Երանի սգաւորաց, զի նոքա մխիթարեսցին։

իէ Ժ Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։

իը Ն Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեան, զի նոքա յագեսցին։

իթ Ժ Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն։

Երանի այնոցիկ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱծ տեսցեն։

Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք այ կոչեսցին։

Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւն երկնից։

Լ Ն Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամ բան չար զձէնջ սուտ՝ վասն իմ։ Ցնծասջիք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս․ զի այնպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին։

լա Բ Դուք էք աղ երկրի․ եթէ աղն անհամի՝ իւ աղիցի․ ոչ ինչ ազդիցէ այնուհետև, բայց եթէ ընկենուլ արտաքս՝ և կոխան լինել ՚ի մարդկանէ։

լբ Բ Դուք էք լոյս աշխարհի․ ոչ կարէ քաղաք թաքչել՝ որ ՚ի վերայ լերին կայցէ։ և ոչ լուցանեն ճրագ՝ և դնեն ի՛ ընդ գրուանաւ, այլ ՚ի վերայ աշտանակի․ և լոյս տայ ամենեցուն՝ որ ՚ի տանն իցեն։ այնպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարդկան, որպէս զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս, և փառաւորեսցեն զՀայր ձեր որ յերկինս է։

Ընթերց․ Կիւ․ Զորս․ շաբ․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ․

Մի՛ համարիք եթէ եկի լուծանել զօրէնս կամ զմարգարէս․ ոչ եկի լուծանել՝ այլ լնուլ։ լգ Ժ

Ամէն ասեմ ձեզ մինչև անցցեն երկինք և երկիր․ յովտ մի՝ որ նշանախեց մի է, ոչ անցցէ յօրինացն և ՚ի մարգարէից՝ մինչև ամենայն եղիցի։ լդ Ն

Որ ոք լուծցէ մի ինչ ՚ի պատուիրանացս յայսցանէ ՚ի փոքունց, և ուսուսցէ այնպէս զմարդիկ, փոքր կոչեսցի յարքայութեան երկնից։ լե Ժ

Իսկ որ արասցէ՝ և ուսուսցէ, նա՝ մեծ կոչեսցի յարքայութեան երկնից։

Օ.

Բայց

Բայց ասեմ ձեզ. զի եթէ ոչ առաւելուցու արդարութիւն ձեր առաւել քան զդպրացն և զփարիսեցւոց, ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից։

Լուարուք զի ասացաւ առաջնոցն, թէ մի՛ սպանաներ. զի որ սպանանիցէ՝ պարտական լիցի դատաստանի։

Այլ ես ասեմ ձեզ. եթէ ամենայն որ բարկանայ եղբօր իւրում տարապարտուց, պարտական լիցի դատաստանի։ Եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր յիմար, պարտական լիցի ատենի։ Եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր մորոս, պարտական լիցի ՚ի գեհեն հրոյն։

Եթէ մատուցանիցես զպատարագ քո ՚ի վերայ սեղանոյ. և անդ յիշեսցես՝ եթէ եղբայր քո ունիցի ինչ խէթ զքէն, թող զպատարագն քո առաջի սեղանոյն. և երթ նախ հաշտեաց ընդ եղբօր քում, և ապա եկեալ մատուսջիր զպատարագն քո։

լդ Ե Եր իրաւախոհ ընդ ոսոխի քում վաղվաղակի, մինչդեռ ես ընդ նմա ՚ի ճանապարհի. գուցէ մատնիցէ զքեզ ոսոխն դատաւորի, և դատաւորն պաշտօնէի. և արկանիցես ՚ի բանտ։

Ամէն ասեմ քեզ. ոչ ելանիցես անտի, մինչև հատուցանիցես զյետին նաքարակիտն։

Լուարուք զի ասացաւ՝ մի՛ շնար, բայց ես ասեմ ձեզ. թէ ամենայն որ հայի ՚ի կին մարդ առ ՚ի ցանկանալոյ նմա, անդէն շնացաւ ընդ նմա ՚ի սրտի իւրում։ լէ Ժ

Եթէ ակն քո աջ գայթակղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա՝ և ընկեա ՚ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, և մի՛ ամենայն մարմին քո անկանիցի ՚ի գեհեն։ Եւ եթէ աջ ձեռն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ, հատ զնա՝ և ընկեա ՚ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, և մի՛ ամենայն մարմին քո երթիցէ ՚ի գեհեն։

Ասացաւ, եթէ որ արձակիցէ զկին իւր՝ տացէ նմա զարձակմանն։

Բայց ես ասեմ ձեզ, եթէ ամենայն որ արձակէ զկին իւր առանց բանի պոռնկութեան, նա տայ նմա շնալ. և որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ։

Դարձեալ լուարուք զի ասացաւ առաջնոցն. մի՛ երդնու-

ցուս սուտ, բայց հատուսցե՛ս
տեառն զերդմունս քո։
Այլ ես ասեմ ձեզ՝ ամենևին
մի՛ երդնուլ. մի՛ յերկինս՝
զի աթոռ է Աստուծոյ. և մի՛ յեր֊
կիր՝ զի պատուանդան է ոտից
նորա. և մի՛ յԵրուսաղէմ՝ զի քա֊
ղաք է մեծի թագաւորի. և մի՛ ՚ի
գլուխ քո երդնուցուս, զի ոչ
կարես մազ մի սպիտակ առ֊
նել՝ կամ թուխ։
Այլ եղիցի ձեր բան, այոն՝
այո, և ոչն՝ ոչ. զի աւելին քան
զայն ՚ի չարէն է։
Լուարուք զի ասացաւ. ակն
ընդ ական, և ատամն ընդ ա֊
տաման։
Այլ ես ասեմ ձեզ, մի՛ կալ
ԼԸ հակառակ չարին։ Այլ եթէ
Ե որ ածիցէ ապտակ յաջ ծը֊
նօտ քո՝ դարձո՛ նմա և զմիւսն։
Եւ որ կամիցի ընդ քեզ դատել՝ և
առնուլ զշապիկս քո, թո՛ղ ՚ի
նա և զբաճկոն քո։
ԼԹ Եւ որ տարապարհակ վարիցէ
Ժ զքեզ մղոն մի, երթ ընդ նմա
և երկուս. որում խնդրէ ՚ի քէն՝
տուր. և որ կամի փոխ առնուլ
՚ի քէն՝ մի՛ դարձուցաներ զե֊
րեսս։
Լուարուք ապաքէն զի ասա֊
ցաւ. սիրեսցես զընկեր քո, և

ատեսցես զթշնամին քո։
Այլ ես ասեմ ձեզ. սիրե֊ Խ
ցէք զթշնամիս ձեր. օրհնեցէք Ե
զանիծիչս ձեր. բարի արարէք
ատելեաց ձերոց. և աղօթս ՚ի
վերայ այնոցիկ՝ որք լլկեն զը֊
ձեզ և հալածեն. զի եղիջիք
որդիք Հօր ձերոյ որ յերկինսն
է. զի զարեգակն իւր ծագէ ՚ի
վերայ չարաց և բարեաց, և
ածէ անձրև ՚ի վերայ արդա֊
րոց և մեղաւորաց։
Զի եթէ սիրիցէք զայնոսիկ ԽԱ
որ սիրեն զձեզ՝ զի՞նչ վարձք Ե
իցեն, ո՞չ ապաքէն և մաքսա֊
ւորքն զնոյն գործեն. և եթէ
տայցէք միայն ողջոյն բարեկա֊
մաց ձերոց՝ զի՞նչ աւելի առ֊
նէք. ո՞չ ապաքէն մաքսաւորք
և մեղաւորք զնոյն գործեն։
Արդ՝ եղերո՛ւք դուք կատա֊
րեալք, որպէս և Հայրն ձեր
երկնաւոր կատարեալ է։

Ուրբաթ Մտ. Հինգ շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Զգոյշ լերուք ողորմութեան ԽԲ
ձերում՝ մի՛ առնել ա֊ Ժ
ռաջի մարդկան, որպէս թէ ՚ի
ցոյց ինչ նոցա. գուցէ և վար֊
ձս ոչ ընդունիցիք ՚ի Հօրէն
ձերմէ

ձերում՝ որ յերկինսն է։

Այլ յորժամ առնիցես ողորմութի՛ւն, մի՛ հարկաներ փող առաջի քո, ո՛րպէս կեղծաւորքն առնեն 'ի ժողովուրդս եւ 'ի հրապարակս, ո՛րպ զի փառաւորեսցին 'ի մարդկանէ։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա։

Այլ դու յորժամ ողորմութի՛ւն առնիցես, մի՛ գիտասցէ ձախ քո զինչ գործէ՛ աջ քո՝ որպէս զի եղիցի ողորմութիւնն քո 'ի ծածուկ. եւ Հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծածուկ՝ հատուսցէ քեզ յայտնապէս։

Եւ յորժամ յաղօթս կայցես, մի՛ լինիցիս ո՛րպ կեղծաւորքն. զի սիրեն 'ի ժողովուրդս եւ յանկիւնս հրապարակաց կալ յաղօթս, ո՛րպ զի երեւեսցին մարդկան։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա։

Այլ դու յորժամ կայցես յաղօթս, մուտ 'ի սենեակ քո՝ եւ փակեա զդուրս քո, եւ կաց յաղօթս առ Հայր քո 'ի ծածուկ. եւ Հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծածուկ, հատուսցէ քեզ յայտնապէս։

Խդ Ե Եւ յորժամ կայցէք յաղօթս, մի՛ շատախօսք լինիք երբեւ ըզհեթանոսսն. զի համարին թէ 'ի բազում խօսս իւրեանց լսելի լինիցին. արդ՝ մի՛ նմանիցէք նոցա. զի գիտէ Հայրն ձեր զինչ պիտոյ է ձեզ, մինչչեւ ձեր խնդրեալ ինչ իցէ 'ի նմանէ։

Եւ արդ՝ այսպէս կացէք դուք յաղօթս. Հայր մեր որ յերկինս. սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութի՛ւն քո. եղիցին կամք քո ո՛րպ յերկինս եւ յերկրի. զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութի՛ւն. այլ փրկեա զմեզ 'ի չարէն. զի քո՛ է արքայութի՛ւն եւ զօրութի՛ւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Զի եթէ թողուցուք մարդկան զյանցանս նոցա, թողցէ եւ ձեզ Հայրն ձեր երկնաւոր։ Խգ Օ
Ապա թէ ոչ թողուցուք մարդկան զյանցանս նոցա, եւ ոչ Հայրն ձեր թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր։

Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի՛ լինիք երբեւ զկեղծաւորսն տրտմեալք. որ աղաւաղեն զերեսս իւրեանց, որպէս զի երեւեսցին Խե Ժ
մարդ-

մարդկան թէ պահեցեն։ Ամէն ասեմ ձեզ, այն իսկ են վարձք նոցա։

Այլ դու՝ յորժամ պահիցես, օծ զգլուխ քո՝ և լուա զերեսս քո, զի մի՛ երեւեսցիս մարդկան իբրև զպահօղ․ այլ Հօր քում ’ի ծածուկ․ և Հայրն քո որ տեսանէ ’ի ծածուկ, հատուսցէ քեզ։

Մի՛ գանձէք ձեզ գանձս յերկրի․ ուր ցեց և ուտիճ ապականեն, և ուր գողք ական հատանեն և գողանան։

Խզ Ե Այլ գանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս, ուր ո՛չ ցեց և ո՛չ ուտիճ ապականեն, և ո՛չ գողք ական հատանեն և գողանան։ զի ուր գանձք ձեր են, անդ և սիրտք ձեր լիցին։

Ցերեկ Կիւր., Ուրբաթէ առաւօտ

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Խէ Ե Ճրագ մարմնոյ ակն է․ եթէ ակն քո առատ է, ամ մարմինդ լուսաւոր եղիցի։ Ապա թէ ակն քո չար է՝ ամենայն մարմինդ խաւարին եղիցի։ Իսկ արդ՝ եթէ լոյսդ որ ’ի քեզ է՝ խաւար է, խաւարն՝ ո՛րչափ ևս։

Խը Ե Ո՛չ ոք կարէ երկուց տերանց

Ե։

ծառայել․ կամ զմին ատիցէ՝ և զմիւսն սիրիցէ․ կամ զմին մեծարիցէ՝ և զմիւսն արհամարհիցէ․ ո՛չ կարէք Այ ծառայել և մամոնայի։

Խթ Ե Վասն այդորիկ ասեմ ձեզ․ մի՛ հոգայք վասն ոգւոց ձերոց՝ զի՛նչ ուտիցէք՝ կամ զի՛նչ ըմպիցէք․ և մի՛ վասն մարմնոց ձերոց՝ թէ զի՛նչ ագանիցիք․ ո՛չ ապաքէն ոգի առաւել է քան զկերակուր՝ և մարմին քան զհանդերձ։

Հայեցարո՛ւք ’ի թռչունս երկնից՝ զի ո՛չ վարեն և ո՛չ հնձեն, և ո՛չ ժողովեն ’ի շտեմարանս․ և Հայրն ձեր երկնաւոր կերակրէ զնոսա։ ո՛չ ապաքէն դուք առաւել էք քան զնոսա։

Իսկ ո՞վ ’ի ձէնջ առ հոգալ իւրում՝ յաւելուլ կարիցէ ’ի հասակ իւր կանգուն մի։

Եւ վասն հանդերձի զի՞ հոգայք․ հայեցարո՛ւք ’ի շուշանն վայրենիս՝ որպէս աճէ․ ո՛չ ջանայ, և ո՛չ նիւթէ։ ասեմ ձեզ՝ զի և ո՛չ Սողոմոն յամ ’ի փառսն իւրում զգեցաւ իբրև զմի ’ի նոցանէ։

Իսկ եթէ զխոտն ’ի վայրի, որ այսօր է և վաղիւ ’ի հնոց արկանի

կանի, ա՟ծ այնպէս զգեցուցա֊
նէ․ ո՞չապաքէն ևս առաւել զձեզ
թերահաւատք։
Մի՛ այսուհետև հոգայցէք՝ և
ասիցէք․ զի՞նչ կերիցուք՝ կամ
զի՞նչ արբցուք՝ կամ զի՞նչ
զգեցցուք։ զի զայդ ամենայն
հեթանոսք խնդրեն․ քանզի
գիտէ՛ Հայրն ձեր երկնաւոր՝
թէ պիտոյ է ձեզ այդ ամենայն։
Խնդրեցէ՛ք նախ զարքայու֊
թիւն աստուծոյ և զարդարու֊
թիւն նորա, և այդ ամենայն
յաւելցի ձեզ։
Մի՛ այսուհետև հոգայցէք
վասն վաղուի՛ն զի վաղիւն վասն
իւր հոգասցի․ շա՛տ է աւուրն
չար իւր։

Յերկ․ Կիւ․ Ճաշուն աւետ․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ․

ծ Բ Մի՛ դատիք՝ զի մի դատիցիք։
զի որով դատաստանաւ
դատիք՝ դատեսջիք․ և որով
չափով չափէք՝ չափեսցի ձեզ։
ծա Զի՞ տեսանես զշիւղ յական
Ե եղբօր քո, և 'ի քում ական
զգերանդ ո՛չ նշմարես։ կամ
զիա՞րդ ասես ցեղբայր քո, թո՛ղ
հանից զշիւղդ յականէ քումմէ․
և ահաւասիկ 'ի քում ականդ
գերա՛ն կայ։
Կեղծաւոր՝ հա՛ն նախ զգերանդ
յականէ քումմէ, և ապա հա֊
յեսցես հանել զշիւղն յականէ
եղբօր քո։
Մի՛ տայք զսրբութի՛ւն շանց․ ծբ
և մի՛ արկանէք զմարգարիտս Ժ
ձեր առաջի խոզաց, զի մի՛ առ
ոտն կոխիցեն զնոսա և դար֊
ձեալ երկիծուցանիցեն զձեզ։
Խնդրեցէ՛ք՝ և տացի ձեզ, ծգ
հայցեցէ՛ք և գտջի՛ք, բախեցէ՛ք՝ Ե
և բացցի ձեզ․ զի ամենայն որ
խնդրէ՝ առնու, և որ հայցէ՝
գտանէ՛, և որ բախէ՝ բացցի
նմա։
Ո՞ է 'ի ձէնջ մարդ՝ ցոր
խնդրիցէ որդի իւր հաց, միթէ
քա՞ր տայցէ նմա․ և կամ՝ խընդ֊
րիցէ ձուկն, միթէ օ՞ձ տայցէ
նմա։
Իսկ՝ եթէ դուք որ չարքդ էք՝
գիտէք պարգևս բարիս տա՛լ
որդւոց ձերոց, ո՞րչափ ևս ա֊
ռաւել Հայրն ձեր որ յերկինս
է տացէ բարիս այնոցիկ որ խնդ֊
րեն զնա։
Զամենայն զոր միանգամ կա֊ ծդ
միջիք՝ թէ արասցեն ձեզ մար֊ Ե
դիկ՝ այնպէս և դուք արարէք
նոցա․ զի այս իսկ են օրէնքն
և մարգարէքն։

ծե Մտէք ը՛ նեղ դուռն. քանզի
Ն ընդարձակ է դուռն՝ եւ համար֊
ձակ ճանապարհն՝ որ տանի 'ի
կորուստ, եւ բազումք են որ մտա֊
նեն ը՛ նա. քանզի անձուկ է
դուռն՝ եւ նեղ ճանապարհն՝
որ տանի 'ի կեանս, եւ սակաւք
են որ գտանեն զնա:

ծզ Զգոյշ լերուք 'ի սուտ մար֊
Ժ գարէիցն՝ որ գան առ ձեզ համան֊
դերձիւք ոչխարաց, եւ 'ի ներքոյ
ծէ են գայլք յափշտակօղք: Ի
Ն պտղոյ նոցա ծանիջիք զնոսա:
Միթէ քաղիցեն 'ի փշոց խա֊
ղող՝ կամ 'ի տատասկէ թուզ:
ծը Նոյնպէս ամ՛ ծառ բարի՝ պտ֊
Ն ուղ բարի առնէ, եւ ծառ չար՝
պտուղ չար առնէ:

Ո՛չ կարէ ծառ բարի պտուղ
չար առնել, եւ ո՛չ ծառ չար՝
պտուղ բարի առնել:

Ամենայն ծառ՝ որ ոչ առնէ
պտուղ բարի, հատանի եւ 'ի
հուր արկանի:

Ապա 'ի պտղոյ նոցա ծանիջիք
զնոսա:

ծթ Ո՛չ ամ՛ որ ասէ ցիս՝ տէ՛ր
Գ տէ՛ր, մտցէ յարքայութի՛ երկնից.
այլ որ առնէ զկամս հօր իմոյ
որ յերկինսն է:

կ Բազումք ասիցեն ցիս յաւուր
Ն յայնմիկ. տէ՛ր տէ՛ր՝ ո՛չ յա֊
նուն քո մարգարէացաք, եւ յա֊
նուն քո դեւս հանաք, եւ յա֊
նուն քո զօրութիւնս բազումս արա֊
րաք: Եւ յայնժամ՝ ասացից
ցնոսա՝ եթէ ո՛չ երբէք գիտէի
զձեզ. 'ի բաց կացէք յինէն
ամենեքեան՝ որք գործէիք զա֊
նօրէնութի՛:

Ամենայն որ լսէ զբանս իմ կա
զայսոսիկ՝ եւ առնէ զնոսա, նմա֊ Ն
նեսցէ առն իմաստնոյ, որ շի֊
նեաց զտուն իւր 'ի վերայ վիմի.
իջին անձրեւք՝ եւ խաղացին
գետք, շնչեցին հողմք՝ եւ բա֊
խեցին զտունն, եւ ո՛չ կործա֊
նեցաւ, քանզի 'ի վերայ վիմի՛
հաստատեալ էր:

Եւ ամ՛ որ լսէ զբանս իմ զայ֊
սոսիկ՝ եւ ո՛չ առնէ զնոսա, նմա֊
նեսցէ առն յիմարի, որ շինեաց
զտուն իւր 'ի վերայ աւազոյ.
իջին անձրեւք՝ յարեան գետք,
շնչեցին հողմք՝ հարին զտունն,
եւ անկաւ. եւ էր կործանումն
նորա մեծ յոյժ:

Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց կբ
Յիսուս զամ՛ զբանս զայսոսիկ, Բ
զարմանային ժողովուրդքն ը՛
վարդապետութի՛ նորա. զի իբրեւ
իշխանութեամբ ուսուցանէր՝
եւ ո՛չ որպէս դպիրքն նոցա

Այլ

կգ Բ Ը ԵՒ իբրև էջ 'ի լեռնէ
անտի, զհետ երթային նորա
ժողովուրդք բազումք:
Եւ ահա մատուցեալ բորոտ
մի, երկիր պագանէր նմա, և
ասէր. տէր՝ եթէ կամիս կարող
ես զիս սրբել:
Ձգեաց զձեռն իւր և հպեցաւ
'ի նա յիսուս՝ և ասէ. կամիմ՝
սրբեաց:
Եւ վաղվաղակի սրբեցաւ 'ի
նմանէ բորոտութիւն:
Եւ ասէ ցնա յիսուս, զգոյշ
լեր՝ մի՛ ումեք ասիցես. այլ
երթ ցոյց զանձն քո քահանային.
և մատո զպատարագն, զոր հրա
մայեաց մովսէս 'ի վկայութիւն
նոցա:
կդ Գ Ե Եւ մտեալ 'ի կափառնաում,
մատեաւ առ նա հարիւրապետ
մի, աղաչէր զնա, և ասէր.
տէր՝ մանուկ իմ անկեալ կայ
'ի տան անդամալոյծ՝ չարաչար
տանջեալ:
Ասէ ցնա յիսուս. ես եկից՝
և բժշկեցից զնա:
Պատասխանի ետ հարիւրա
պետն՝ և ասէ. տէր՝ չեմ բաւա
կան եթէ ընդ յարկաւ իմով
մտցես. այլ ասա բանիւ, և
բժշկեսցի մանուկն իմ: Քանզի
և ես այր մի եմ ընդ իշխա
նութեամբ, ունիմ ընդ ինև զին
ուորս. ասեմ սմա երթ՝ և
երթայ, և այլում թէ եկ՝ և
գայ, և ծառայի իմում թէ
արա զայդ՝ և առնէ:
Իբրև լուաւ յիսուս՝ զարմա
ցաւ, և ասէ ցայնոսիկ՝ որ զհե
տն երթային. ամէն ասեմ
ձեզ և ոչ յիսրայէլ այսպիսի
հաւատս գտի երբէք:
Բայց ասեմ ձեզ, զի բազումք կե
յարևելից և յարևմտից եկես Ե
ցեն՝ և բազմեսցին ընդ աբրա
համու՝ և ընդ իսահակայ՝ և ընդ
յակոբայ յարքայութեան երկնից:
և որդիքն արքայութեան ելցեն 'ի
խաւարն արտաքին. անդ եղիցի
լալ և կրճել ատամանց:
Եւ ասէ յիսուս ցհարիւրա կզ
պետն. երթ՝ և որպէս հաւա Ե
տացերդ եղիցի քեզ:
Եւ բժշկեցաւ մանուկն նորա
յաւուր յայնմիկ:
Եւ եկեալ յիսուս 'ի տուն կէ
պետրոսի, ետես զի զոքանչն նո Բ
րա անկեալ դնէր տապացեալ:
կալաւ զձեռանէ նորա՝ և ե
թող զնա ջերմն. յառն եկաց
և պաշտէր զնա:
Իբրև եղև երեկոյ՝ մատուցին Թ
առ նա դիւահարս բազումս, և
եհան զայսսն բանիւ. և զամե
նայն

նոյն հիւանդաց բժշկեաց։
Օ՛հ լցցի բանն՝ որ ասացաւ
'ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի·
նա՝ զհիւանդութիւնս մեր վե-
րացոյց, և զցաւս մեր եբարձ։

Ցերեկոյեան Կիւրակէի Աւետարան·

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Տեսեալ յիսուսի ժողովուր-
դըս բազումս զնովև, հրա-
մայեաց երթալ յայնկոյս։
ժը Եւ մատուցեալ դպիր մի ա-
Ը սէ ցնա· վարդապետ՝ եկից և
ես զկնի քո յոր վայր և եր-
թիցես։
Ասէ ցնա յիսուս· աղուեսուց
որջք գոն, և թռչնոց երկնից
բոյնք· այլ որդւոյ մարդոյ ոչ
գոյ՝ ուր դիցէ զգլուխ իւր։
Եւ մի ոմն յաշակերտաց նո-
րա ասէ ցնա· տէր՝ տուր ինձ
հրաման՝ զի երթայց նախ թա-
ղեցից զհայր իմ։
Ասէ ցնա յիսուս· եկ՝ զկնի իմ,
և թոյլ տուր մեռելոցն թա-
ղել զմեռեալս իւրեանց։
իգ Եւ ի մտանել 'ի նաւն· գը-
Ր նացին զկնի նորա աշակերտքն
Ժ նորա· և ահա շարժումն մեծ
եղև 'ի ծովուն՝ մինչ նաւին
ծածկել յալեաց անտի· և ին-
Ր

քըն ննջէր։
Եւ մատուցեալ աշակերտքն
յարուցին զնա և ասեն· տէր՝
փրկեա զմեզ՝ զի կորնչիմք։
Եւ ասէ ցնոսա· ը՟էր վատա-
սիրտք էք թերահաւատք։
Յայնժամ յարուցեալ սաս-
տեաց հողմոյն և ծովուն, և
եղև խաղաղութիւն մեծ։
Եւ մարդիկն զարմացան՝ և
ասէին· ո՞վ իցէ սա, զի
և հողմք և ծով հնազանդին
սմա։
Եւ եկեալ անցին յայնկոյս Ժ։
յերկիրն գերգեսացւոց պատա-
հեցին նմա դիւահարք երկու՝
ելեալք 'ի գերեզմանացն, չա-
րաչարք յոյժ· որպէս զի չէր
հնար անցանել ումեք ը՟ այն
ճանապարհ։ և ահա՝ աղաղա-
կեցին և ասեն· զի՞ կայ մեր
և քո՝ յիսուս որդի աստուծոյ,
եկիր աստանօր տանջել զմեզ։
Եւ էր հեռագոյն 'ի նոցանէ
երամակ մի խոզից արածական։
Եւ դևքն աղաչէին զնա և
ասէին· եթէ հանես զմեզ աս-
տի, հրաման տուր մեզ երթալ
յերամակ խոզիցն։
Եւ ասէ ցնոսա· երթայք Եւ-
նոքա ելեալ գնացին յերա-
մակն խոզից· և դիմեաց ամ
երա-

երամակն 'ի գահէ անտի 'ի ծով, եւ մեռան 'ի ջուրսն։
Եւ խոզարածքն փախեան, եւ երթեալ 'ի քաղաքն պատմեցին զա̃մ, եւ զինչ զդիւահարացն։
Եւ ահա ա̃մ քաղաքն ել ը̃ առաջ Յիսուսի։ իբրեւ տեսին զնա՝ աղաչեցին զի գնասցէ 'ի սահմանաց նոցա։

Եւ մտեալ 'ի նաւ անց յայնկոյս, եւ եկն 'ի քաղաք իւր։
հ Եւ ահա մատուցին առ նա
Բ անդամալոյծ մի որ դնէր 'ի
մ.3 մահիճս։
Եւ տեսեալ Յիսուսի զհաւատս նոցա՝ ասէ ցանդամալոյծն. Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։
Եւ ահա՝ ոմանք 'ի դպրացն ասեն ը̃ միտս. հայհոյէ դա։
Եւ ծանուցեալ Յիսուսի զխորհուրդս նոցա՝ ասէ ցնոսա. ը̃էր խորհիք դուք չարիս 'ի սիրտս ձեր։ զի՞նչ դիւրին է. ասել՝ Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, թէ ասել՝ արի եւ շրջեաց։
Այլ զի գիտասջիք՝ եթէ իշխանութի ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ զմեղս. յայնժամ ասէ ցանդամալոյծն. արի առ զմահիճս քո՝ եւ երթ 'ի տուն քո։
Եւ յարուցեալ գնաց 'ի տուն իւր։
Իբրեւ տեսին ժողովուրդքն, զարմացան. եւ փառաւոր առնէին զա̃ծ զտուեալն այնպիսի իշխանութի՝ մարդկան։

Յերր" Կի-", Նւէ- շ-բ-".

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս։

Եւ անցեալ ը̃ այն Յիսուսի՝ հա
ետես այր մի՝ զի նստէր Բ
'ի մաքսաւորութե, Մատթէոս անուն. եւ ասէ ցնա՝ եկ զկնի իմ։ մ.4
Եւ յարուցեալ գնաց զկնի հբ
նորա։ Բ
Եւ եղեւ իբրեւ բազմեալ էր նա 'ի տանն, եւ ահա մաքսաւորք եւ մեղաւորք եկեալ եւ բազմեալ էին ը̃ Յիսուսի՝ եւ ը̃ աշակերտս նորա։
Իբրեւ տեսին փարիսեցիքն՝ ասէին ցաշակերտս նորա. ընդէ՞ր ը̃ մաքսաւորս եւ ը̃ մեղաւորս ուտէ վարդապետն ձեր։
Իսկ Յիսուս իբրեւ լուաւ՝ ասէ հգ
ցնոսա. ոչ պիտոյ է բժիշկ Բ
կարողաց՝ այլ հիւանդաց։
Երթայք ուսարուք, զինչ է՝ ողորմութի կամիմ, եւ ոչ զզոհ. զի ոչ եկի կոչել զարդարս՝ այլ

զմեղաւորս։

Յորժամ մատեան առ նա աշակերտքն Յովհաննու՝ և ասեն. ընդէ՞ր մեք և փարիսեցիքն պահեմք յաճախ, և քո աշակերտքդ ոչ պահեն։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. մի եթէ մարթ ինչ իցէ մանկանց առագաստի սուգ առնուլ՝ մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ. այլ եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ բարձցի 'ի նոցանէ փեսայն, և ապա պահեսցեն։

Ոչ ոք արկանէ կապերտ անթափ 'ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. զի առնու ելանէ զլրումն նորա 'ի հանդերձէն, և եւս չար պատառումն լինի։

Եւ ոչ արկանեն գինի նոր 'ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ տիկքն պատառին, և գինին հեղու, և տիկքն կորնչին. այլ արկանեն գինի նոր 'ի տիկս նորս, և երկոքեան պահին։

Յետ Աւետ. Եւթն շաբթ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Հգ Բ

Մինչ դեռ նա զայս խօսէր ընդ նոսա, ահա իշխան մի

Ժ.5 մատուցեալ երկիր պագանէր նմա՝ և ասէր, դուստր իմ արդ-ևս վախճանեցաւ. այլ՝ եկեալ դիցես զձեռն քո 'ի վերայ նորա՝ և կեցցէ։

Յարեաւ Յիսուս՝ և գնաց զհետ նորա աշակերտօքն հանդերձ։

Եւ ահա կին մի՝ տեռատես Ժ.6
երկոտասանամեայ, մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ 'ի դրօշակ հանդերձի նորա. քանզի ասէր 'ի միտս իւրում, թէ միայն մերձեցայց 'ի հանդերձս նորա՝ փրկեցայց։

Իսկ Յիսուս իբրև դարձաւ և ետես զնա, ասէ՝ քաջալերեաց դուստր՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ։

Եւ փրկեցաւ կինն 'ի ժամէն յայնմանէ։

Իբրև եկն Յիսուս 'ի տուն իշխանին, և ետես զփողահարսն և ամբոխ յոյժ, ասէ ցնոսա. 'ի բաց գնացէք. զի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկն՝ այլ ննջէ։ Եւ ծաղր առնէին զնա։ Եւ իբրև ել ամբոխն 'ի բաց, եմուտ կալաւ զձեռանէ նորա, և յարեաւ աղջիկն։

Եւ ել համբաւս այս ընդ ամ երկիրն ընդ այն։

Եւ

Յերր. Կիւ., Չորեք շաբթ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

ՀԵ Եւ մինչ դեռ անցանէր ընդ
Ժ. այն Յիսուս, զհետ երթային
Ժ 7 նորա կոյրք երկու, աղաղակէին
եւ ասէին, ողորմեա մեզ որդի
Դաւթի։
Եւ եկեալ նորա ի տուն, մատեան առ նա կոյրքն։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. հաւատա՞յք՝
եթէ կարող եմ առնել ձեզ
զայդ։ Ասեն ցնա՝ այո՛ Տէր։
Յայնժամ մերձեցաւ յաչս
նոցա՝ եւ ասէ. ըստ հաւատոց
ձերոց եղիցի ձեզ։
Եւ բացան աչք նոցա։ Եւ
սաստեաց նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ.
զգոյշ կացէք՝ մի՛ ոք գիտասցէ։
Եւ նոքա ելեալ՝ համբաւեցին զնա ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն։
Ժ 8 Եւ յելանելն նոցա արտաքս,
ահա մատուցին առ նա այր մի
համր դիւահար։ Եւ յելանել
դիւին՝ խօսեցաւ համրն։
Եւ զարմացան ժողովուրդքն՝
եւ ասեն, թէ եւ ոչ երբեք երեւեցաւ այսպիսի ինչ յԻսրայէլի։
Իսկ փարիսեցիքն ասէին, թէ
իշխանաւ դիւաց հանէ զդեւս։

Յերր. Կիւ., Հինգ շաբթ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ շրջէր Յիսուս ընդ ամենայն ՀԶ
քաղաքս եւ ընդ գեօղս, ու Բ
սուցանէր ի ժողովուրդս նոցա, եւ քարոզէր զաւետարանն
արքայութեան. եւ բժշկէր զամենայն
ախտս եւ զամենայն հիւանդութիւնս ի
ժողովրդեանն։
Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝
գթացաւ ի նոսա. զի էին աշխատեալք եւ ցրուեալք իբրեւ
զոչխարս՝ որոց ոչ իցէ հովիւ։
Յայնժամ ասէ ցաշակերտս
իւր, հունձք բազում են՝ եւ ՀԷ
մշակք սակաւ։ Արդ՝ աղաչեցէք Ե
զտէր հնձոց՝ զի հանցէ մշակս
ի հունձս իւր։

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զերկոտասանեսին աշակերտսն ՀԸ
իւր, ետ նոցա իշխանութիւն այսոց Բ
պղծոց հանել զնոսա, եւ բժշ Ժ 9
կել զամենայն ցաւս եւ զամենայն հիւանդութիւնս։
Եւ առաքելոցն երկոտասանից էին անուանք այսոքիկ. ա ՀԹ
ռաջին, Սիմոն՝ անուանեալն Բ
Պետրոս, եւ Անդրէաս եղբայր
նորա։ Յակոբոս զեբեդեայ, եւ Յովհաննէս եղբայր նորա, Փիլիպպոս

պոս, եւ Բարթուղիմէ՛ոս. Թովմ-
մաս, եւ Մատթէոս մաքսաւոր.
Յակոբոս Ալփեայ, եւ Ղեբէոս՝
որ անուանեցաւն Թադէոս. Սի-
մովն Կանանացի, եւ Յուդա Իսկա-
րիովտացի՝ որ եւ մատնեաց զնա:
Ձա Ժ Զնոսա երկոտասանսն ա-
ռաքեաց Յիսուս, պատուիրեաց
նոցա եւ ասէ, 'ի ճանապարհ
հեթանոսաց մի՛ երթայցէք,
եւ 'ի քաղաք Սամարացւոց մի՛
մտանիցէք: այլ երթայք ա-
ռաւել առ ոչխարսն կորուսեալս
տանն Իսրայէլի:
Եւ երբ երթայցէք՝ քարոզե-
ցէք եւ ասացէք, թէ մերձեալ
է արքայութիւն երկնից:
Ձբ Բ Զհիւանդս բժշկեցէք, զբորո-
տս սրբեցէք, զդեւս հանէք. ձրի
առէք՝ եւ ձրի տուք:
Մի ստանայք ոսկի, եւ մի՛ ար-
ծաթ, եւ մի՛ պղինձ 'ի գօտիս
ձեր: մի՛ պարկ 'ի ճանապարհ.
եւ մի՛ երկուս հանդերձս. մի՛
կօշիկս. մի՛ ցուպ: զի արժանի
է մշակն կերակրոյ իւրում:
Ձգ Բ Յոր քաղաք մտանիցէք կամ
'ի գեղ, հարցանիցէք թէ ո՞ է
'ի նմա արժանի. եւ անդ լինի-
ջիք մինչեւ ելանիցէք անտի:
Ձդ Ե Եւ երբ մտանիցէք 'ի տունն,
ողջոյն տաջիք նմա՝ եւ ասաս-
ջիք ողջոյն տանս այսմիկ. եթէ
իցէ տունն արժանի, եկեսցէ
ողջոյնն ձեր 'ի վերայ նորա.
ապա թէ ոչ իցէ արժանի, ող-
ջոյնն ձեր առ ձեզ դարձցի:
Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ՝ եւ Ձե Բ
ոչ լուիցէ բանից ձերոց, երբ
ելանիցէք 'ի քաղաքէն յայն-
մանէ, թօթափեսջիք զփոշին
յոտից ձերոց:
Ամէն ասեմ ձեզ՝ դիւրագոյն
լիցի երկրին Սոդոմացւոց եւ
Գոմորացւոց յաւուրն դատաս-
տանի, քան քաղաքին այնմիկ:

Յերր. Կիւ., Ուրբաթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ահաւասիկ ես առաքեմ Ձզ Ե
զձեզ իբրեւ զոչխարս 'ի
մէջ գայլոց. եղերուք այսու-
հետեւ խորագէտք իբրեւ զօձս,
եւ միամիտք իբրեւ զաղաւնիս:
Զգոյշ լինիջիք 'ի մարդկանէ. Ձէ Լ
զի մատնեսցեն զձեզ յատեա-
նս, եւ 'ի ժողովուրդս իւրեանց
տանջեսցեն զձեզ: եւ առաջի
դատաւորաց եւ թագաւորաց
տանիցին զձեզ վասն իմ, 'ի
վկայութիւն նոցա եւ հեթա-
նոսաց:
Այլ յորժամ մատնիցեն ըզ- Ձը Բ
ձեզ,

զձեզ, մի՛ հոգայցէք՝ թէ որ-
պէս կամ զինչ խօսիցէք. զի
տացի ձեզ 'ի ժամուն յայնմիկ
զինչ խօսիցիք։ զի ոչ եթէ
դուք էիցէք որ խօսիցիք, այլ
հոգին հօր ձերոյ որ խօսիցի 'ի
ձեզ։

Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր
'ի մահ, և հայր՝ զորդի. և յա-
ռնիցեն որդիք 'ի վերայ հարց՝ և
սպանանիցեն զնոսա։ և եղիջիք
ատելիք յամենեցունց վասն
անուան իմոյ. իսկ որ համբե-
րեսցէ 'ի սպառ, նա կեցցէ։

ձթ Ժ· Եւ յորժամ հալածիցեն զձեզ
'ի քաղաքիս յայսմիկ՝ փախիջիք
յայլ. և եթէ յայնմանէ հա-
լածիցեն զձեզ՝ փախիջիք 'ի
միւսն. ամէն ասեմ ձեզ, ոչ
սպառեսջիք զքաղաքս իլի մին-
չև եկեսցէ որդի մարդոյ։

ղ Գ· Ոչ է աշակերտ առաւել քան
զվարդապետ, և ոչ ծառայ
քան զտէր իւր։ շատ լիցի աշա-
կերտին՝ եթէ եղիցի իբրև ըզ-
վարդապետ իւր, և ծառային՝
իբրև զտէր իւր։

ղա Ժ· Եթէ զտանուտէրն բէեղզե-
բուղ կոչեցին, որչափ ևս ա-
ռաւել զընտանիս նորա։

ղբ Ե Մի՛ այսուհետև երկնչիցիք 'ի
նոցանէ։ զի ոչ ինչ է 'ի ծա-
ծուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, և
գաղտնի՝ որ ոչ ծանիցի։

Զոր ասեմ ձեզ 'ի խաւարի՝ ղգ Ե
ասասջիք 'ի լոյս. և զոր լսիցէք
յունկանէ՝ քարոզեսջիք 'ի վերայ
տանեաց։

Եւ մի՛ երկնչիք յայնցանէ՝
որ սպանանեն զմարմին, և զո-
գի ոչ կարեն սպանանել։

Այլ երկերուք դուք առա-
ւել յայնմանէ՝ որ կարող է
զոգի և զմարմին կորուսանել
'ի գեհենի։

Ոչ ապաքէն երկու ճնճղուկք
դանգի միոջ վաճառին, և մի
'ի նոցանէ յերկիր ոչ անկցի
առանց հօր ձերոյ։

Այլ ձեր և ամ իսկ հեր գլու-
խոյ թուեալ է։ և արդ՝ մի՛
երկնչիցիք՝ զի լա՛ւ էք քան ըզ-
բազում ճնճղուկս։

Ամենայն որ խոստովանեսցի
յիս առաջի մարդկան, խոստո-
վանեցայց և ես զնմանէ առաջի
հօր իմոյ որ յերկինսն է։

Եւ որ ուրասցի զիս առաջի ղդ Բ
մարդկան, ուրացայց և ես զնա
առաջի հօր իմոյ՝ որ յերկինսն է։

Մի՛ համարիք եթէ եկի արկա- ղե Ե
նել խաղաղութի յերկիր. ոչ
եկի արկանել խաղաղութի, այլ
սուր. քանզի եկի քակել զայր՝

'ի հօրէ իւրմէ, և զդուստր 'ի
մօրէ, և զհարսն 'ի սկեսրէ
ղզ Ե իւրմէ: Եւ թշնամիք առն՝ ըն-
տանիք իւր:
Որ սիրէ զհայր կամ զմայր ա-
ռաւել քան զիս, ոչ է ինձ ար-
ժանի:
Եւ որ սիրէ զուստր կամ զդ-
ուստր առաւել քան զիս, չէ
ինձ արժանի:
Եւ որ ոչ առնու զխաչ իւր՝
և գայ զկնի իմ, չէ ինձ ար-
ժանի:
ղէ Գ Որ գտանէ զանձն իւր՝ կորու-
սցէ զնա, և որ կորուսցէ զանձն
իւր վասն իմ, գտցէ զնա:
ղը Ա Որ ընդունի զձեզ՝ զիս ընդու-
նի, և որ զիս ընդունի՝ ընդու-
նի զառաքիչն իմ:
ղթ Ժ Որ ընդունի զմարգարէ յանուն
մարգարէի, զվարձս մարգարէի
առցէ: Եւ որ ընդունի զարդար
յանուն արդարոյ՝ զվարձս ար-
դարոյ առցէ:
ճ Օ Եւ որ արբուսցէ միում 'ի
փոքրկանցս յայսցանէ բաժակ
մի ջուր ցուրտ միայն յանուն
աշակերտի, ամէն ասեմ ձեզ,
ոչ կորուսցէ զվարձս իւր:

Յերր. Կիւ. Շաբաթի.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ եղև յորժամ կատարեաց ճա Ժ
Յիսուս զպատուէր երկո-
տասանից աշակերտացն իւրոց,
գնաց անտի քարոզել և ուսու-
ցանել 'ի քաղաքս նոցա:
Իսկ Յովհաննէս լուեալ ճբ Ե Ի
'ի բանտին զգործսն Քրիստոսի,
առաքեաց 'ի ձեռն աշակեր-
տաց իւրոց, և ասէ ցնա. դու
ես որ գալոցն ես, եթէ այլում
ակն կալցուք:
Պատասխանի ետ Յիսուս և
ասէ ցնոսա. գնացէք պատմե-
ցէք Յովհաննու, զոր լսէք և
տեսանէք: կոյրք՝ տեսանեն, կաղք՝
գնան, բորոտք՝ սրբին, և խուլք
լսեն, և մեռեալք յառնեն,
և աղքատք աւետարանին: Եւ
երանի այն է՝ որ ոչ գայթագ-
ղեսցի յիս:
Եւ երթեալ նոցա, սկսաւ Յի-
սուս ասել ցժողովուրդ-
սն զՅովհաննէ:
Զի՞նչ ելէք տեսանել յա-
նապատին, եղէգն շարժուն
'ի հողմոյ: Այլ զի՞նչ ելէք
տեսանել, մարդ 'ի համդերձս
փափկութեան զարդարեալ:
Ահաւասիկ որ զփափուկսն ըզ-
գե-

զգեցեալ են՝ 'ի տունս Թագաւորաց են։

Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել. մարգարէ՞. այո՛ ասեմ ձեզ, և առաւե՛լ ևս քան զմարգարէ։

ձգ Բ Զի նա է՝ վասն որոյ գրեալ է. Ահա ես առաքեցից զհրեշտակ իմ առաջի երեսաց քոց, որ պատրաստեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո։

ձդ Ե Ամէն ասեմ ձեզ, չէ՛ յարուցեալ 'ի ծնունդս կանանց մեծ քան զՅովհաննէս մկրտիչ։ Բայց փոքրիկն յարքայութեան երկնից մեծ է քան զնա։

ձե Ե Բայց յաւուրցն Յովհաննու մկրտչի մինչև ցայժմ՝ արքայութի՟ երկնից բռնադատի, և բռնաւորք յափշտակեն զնա։

ձզ Ժ Բոլոր ամ օրէնք և մարգարէք մինչև ցՅովհաննէս մարգարէացան։

Եւ եթէ կամիք ընդունել՝ նա է Եղիա՝ որ գալոցն է։

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։

ձէ Ե Ո՞ւմ նմանեցուցից զազգս զայս. նման է մանկտւոյ՝ որ նստիցին 'ի հրապարակս, կարդայցեն զընկերս իւրեանց, և ասիցեն. Փողս հարաք ձեզ՝ և ոչ կաքաւեցէք, ողբս ասացաք ձեզ՝ և ոչ կոծեցարուք։

Եկն Յովհաննէս, ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր. և ասեն՝ դև՛ գոյ 'ի նմա։ Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ՛ և ըմպէ. և ասեն, ահա այր կերող և արբեցող, բարեկամ մաքսաւորաց և մեղաւորաց։ և արդարացաւ իմաստութի՟ յորդւոց իւրոց։

ձը Ե Յայնժամ սկսաւ նախատել զքաղաքսն՝ յորս եղեն բազում զօրութիւնք նորա, և ոչ ապաշխարեցին։

Վա՜յ քեզ Քորազին, վա՜յ քեզ Բեթսայիդա. զի եթէ 'ի Տիւրոս և 'ի Սիդոն եղեալ էին զօրութի՟ւնքն՝ որ 'ի ձեզ եղեն, վաղու ևս արդեւք խորգով և մոխրով ապաշխարեալ էր։

Բայց ասեմ ձեզ. դիւրագո՛յն լիցի երկրին Տիւրոսի և Սիդոնի յաւուրն դատաստանի՝ քան ձեզ։

Եւ դու Կափառնաում, մի՛ մինչև յերկինս բարձրացիս. այլ մինչև 'ի դժոխս իջցես։

ձթ Ժ Զի եթէ 'ի Սոդոմ եղեալ էին զօրութի՟ւնքն՝ որ եղեն 'ի քեզ, ապաքէն կային ևս մինչև ցայսօր։

Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ երկրին Սոդոմացւոց դիւրագո՛յն լիցի յաւուրն դատաստանի՝ քան քեզ։

Յայնժամ

Զ[illegible] Մատթէի Աւետարանէ

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ՃԺ Յայնմ ժամանակի պատա-
Ե խանի ետ Յիսուս՝ և ասէ
Գոհանամ զքէն հայր՝ տէր
երկնի և երկրի. զի ծածկեցեր
զայս յիմաստնոց և 'ի գիտնոց,
և յայտնեցեր տղայոց. այո՛ հայր.
զի այսպէս հաճոյ եղև առաջի
քո։
ՃԺԱ Ամենայն ինչ տուաւ ինձ 'ի
Գ հօրէ իմմէ։ Եւ ոչ ոք ճանաչէ
ՃԺԲ զորդի՝ եթէ ոչ հայր. և ոչ
Գ զհայր ոք ճանաչէ՝ եթէ ոչ
որդի, և ում որդին կամիցի
յայտնել։
ՃԺԳ Եկայք առ իս ամենայն վաս-
Ժ տակեալք և բեռնաւորք, և ես
հանգուցից զձեզ։ առէք զլուծ
իմ 'ի ձեզ, և ուսարուք 'ի
նմանէ՝ զի հեզ եմ և խոնարհ
սրտիւ. և գտջիք հանգիստ ան-
ձանց ձերոց։ զի լուծ իմ քաղցր
է. և բեռն իմ փոքրոգի.

Զօր. Մտ., Աւետ. Շա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ՃԺԴ Յայնժամ գնայր Յիսուս ընդ
Ի սերմանիսն 'ի շաբա-
թու. և աշակերտքն նորա քաղ-
ցեան, և սկսան հասկ կորզել
և ուտել։ Փարիսեցիքն իբրև
տեսին՝ ասեն ցնա. ահաւասիկ
աշակերտքն քո գործեն, զոր
ոչ է արժան գործել 'ի շաբա-
թու։
Եւ նա ասէ ցնոսա. ոչ իցէ
ընթերցեալ ձեր՝ զոր արար
Դաւիթ, յորժամ քաղցեաւ,
և որ ընդ նմայն էին. զիարդ ե-
մուտ 'ի տունն այ՝ և եկեր զհա-
ցըն առաջաւորութեան. զոր
ոչ էր օրէն նմա ուտել, և
ոչ՝ որոց ընդ նմայն էին, բայց
միայն քահանայից։ ՃԺԵ Ժ
Կամ թէ չիցէ ընթերցեալ
յօրէնս՝ զի 'ի շաբաթս քահա-
նայքն՝ 'ի տաճարին՝ պղծեն ըզ-
շաբաթն, և անմեղ են։ բայց
ասեմ ձեզ՝ զի մեծ քան ըզ-
տաճարն է աստ
Եւ եթէ գիտէիք զինչ է՝
զողորմութիւն կամիմ՝ և ոչ զզոհ.
ապա ոչ դատապարտէիք
զանպարտսն։
Զի տէր է շաբաթու՝ որդին
մարդոյ։
Եւ գնացեալ անտի Յիսուս,
եկն 'ի ժողովուրդն նոցա։
Եւ ահա էր այր մի՝ որոյ ձեռն
իւր գօսացեալ էր. հարցին զնա՝
և ասեն, եթէ պարտ իցէ 'ի
շա-

շաբաթու բժշկել. զի չարա-
խօսեսցեն զնմանէ։
Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. ո՞վ իցէ
ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ ոչխար
մի, և անկանիցի այն ի խոր-
խորատ ի շաբաթու. միթէ ո՞չ
ունիցի և յարուցանիցէ զնա։
Իսկ արդ՝ ո՞րչափ ևս՝ առաւել
է մարդ քան զոչխար. ապա ու-
րեմն պարտ է ի շաբաթու բա-
րիս գործել։
Յայնժամ ասէ ցայրն. ձգեա
զձեռն քո, և նա ձգեաց՝ և
եղև ողջ իբրև զմիւսն։
ՃԺԷ Դ. Իսկ փարիսեցիքն ելեալ ար-
տաքս խորհուրդ առնէին զնմա-
նէ՝ թէ ո՞րպէս կորուսցեն զնա։
Եւ յիսուս իբրև գիտաց, մեկ-
ՃԺԸ Ժ. նեցաւ անտի։ Եւ զնայլին ըզ-
հետ նր՞ ժողովուրդք բազումք,
և բժշկեաց զամենեսեան։
Եւ սաստեաց նոցա՝ զի մի՛
յայտնեսցեն զնմանէ ումեք։
զի լցցի որ ասացաւն ի ձեռն
Եսայեայ մարգարէի։
Ահա մանուկ իմ՝ զոր ընտրեցի,
և սիրելի իմ՝ ընդ որ հաճեցաւ
անձն իմ. եդից զոգի իմ ի
վերայ նորա, և իրաւունս հե-
թանոսաց պատմեսցէ։ ոչ հա-
կառակեսցի՝ և ոչ աղաղակես-
ցէ, և ոչ ոք լուիցէ ի հրապա-

րակս զբարբառ նորա։
Զեղէգն ջախջախեալ ոչ փշ-
րեսցէ, և զպատրոյգն առկայ-
ծեալ ոչ շիջուսցէ. մինչև
հանցէ ի յաղթութիւն զդա-
տաստանս. և յանուն նորա
հեթանոսք յուսասցին։

Չորր՛՛ Կիւ՛՛, Երեք շաբ՛՛.

Եւ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յայնժամ մատուցաւ առ ՃԺԹ
նա դիւահար մի կոյր և Ե
համր, և բժշկեաց զնա. որպէս Ի2
զի համրն և կոյրն խօսէր և
տեսանէր։
Զարմացան ամ ժողովուրդքն՝ ՃԻ
և ասէին. մի՛ թէ՝ սա՛ իցէ Ե
քրիստոսն որդի դաւթի։
Բայց փարիսեցիքն իբրև լուան՝ ՃԻԱ
ասեն. ոչ եթէ հանէ դա ըզ- Բ
դևս՝ եթէ ոչ բէեղզեբուղաւ
իշխանաւն դիւաց։
Իբրև գիտաց յիսուս զխոր- ՃԻԲ
հուրդս նոցա՝ ասէ ցնոսա. ամ Բ
թագաւորութիւն բաժանեալ յան-
ձըն իւր՝ աւերի. և ամ քաղաք
կամ տուն բաժանեալ յանձն
իւր՝ ոչ կացցէ։ և եթէ սատա-
նայ զսատանայ հանէ, յանձն
իւր բաժանեցաւ. արդ՝ զիա՞րդ
կացցէ թագաւորութիւն նորա։

Եւ եթէ ես բէեղզեբուղաւ
հանեմ զդեւս՝ որդիքն ձեր իւ՞
հանիցեն. վասն այնորիկ նոքա՛
եղիցին ձեր դատաւորք։
Ապա եթէ հոգւով ա՟յ հանեմ
ես զդեւս, ապաքէն հասեալ է
՚ի վերայ ձեր արքայութի՟ն ա՟յ։
Կամ զիա՞րդ կարէ ոք մտանել
՚ի տուն հզօրի՝ և զգործիսն
նորա յափշտակել. եթէ ոչ
նախ կապիցէ զհզօրն, և ապա՛
զտունն նորա յափշտակիցէ։
Որ ոչ ընդ իս է՝ հակառակ
իմ է. և որ ոչ ժողովէ ը՟նդ իս՝
ցրուէ։
Ճիգ Բ Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ.
ա՟մ մեղք և հայհոյութիւնք թող-
ցին մարդկան, բայց զհոգւոյն
հայհոյութի՟ն մի՛ թողցի։
Եւ որ ոք ասիցէ բան զո՟րդւոյ
մարդոյ՝ թողցի նմա. բայց որ
զհոգւոյն սրբոյ ասիցէ՝ մի՛ թող-
ցի նմա, մի՛ յայսմ աշխարհի,
և մի՛ ՚ի հանդերձելումն։
Ճիդ Ժ Կամ արարէք զծառն բարի՝
և զպտուղ նորա բարի, կամ
արարէք զծառն չար՝ և զպտուղ
նորա չար. քանզի ՚ի պտղո՟յ ան-
տի ծառն ճանաչի։
Ծնունդք իժից, զիա՞րդ կա-
րիցէք բարիս խօսել՝ որ չարքդ
էք. քանզի ՚ի յաւելուածո՟յ
սրտի խօսի բերան։
Մարդ բարի՝ ՚ի բարի գանձուց Ճիե Ե
սրտի իւրոյ հանէ զբարիս. և
մարդ չար՝ ՚ի չար գանձուց
սրտի իւրոյ հանէ զչարիս։
Բայց ասեմ ձեզ, թէ ա՟մ Ճիզ Ժ
դատարկ բանի զոր խօսիցին
մարդիկ, տացեն համար յա-
ւուրն դատաստանի։
Զի ՚ի բանից քոց՝ արդարա-
ցիս. և ՚ի բանից քոց՝ պարտա-
ւորեսցիս.

Զուր Աւ-, Զուրէ շաբ-՟.

Ըստ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յայնժամ պատասխանի ե- Ճիէ Ե
տուն նմա ոմանք ՚ի դպրացն Ի3
և ՚ի փարիսեցւոց՝ և ասեն.
վարդապետ՝ կամիմք նշան ինչ
տեսանել ՚ի քէն։
Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ Ճիը Ե
ցնոսա. ազգ չար և շնացող
նշան խնդրէ. և նշան՝ մի՛ տա-
ցի նմա, բայց նշանն յովնանու
մարգարէի։
Զի որպէս էր յովնան ՚ի փոր
կիտին զերիս տիւս և զերիս
գիշերս, նոյնպէս եղիցի և որդի
մարդոյ ՚ի սիրտ երկրի զերիս
տիւս և զերիս գիշերս։
Արք նինուէացիք յարիցեն ՚ի
դա-

դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այս-
միկ՝ և դատապարտեսցեն զսա,
զի զղջացան ՚ի քարոզութեանն
Յովնանու։
Եւ արդ աւասիկ մեծ քան
զՅովնան՝ է աստ։
Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ ՚ի
դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այս-
միկ՝ և դատապարտեսցէ զսա․
զի եկն ՚ի ծագաց երկրի լսել
զիմաստութիւն Սողոմոնի։
Եւ ահա մեծ քան զՍողոմոն՝
է աստ։
ՃԻԹ Այլ յորժամ այսն պիղծ ե-
Ե լանիցէ ՚ի մարդոյ՝ շրջի ընդ
անջրդին տեղիս, խնդրէ հան-
գիստ՝ և ոչ գտանէ։ յայնժամ
ասէ․ դարձայց ՚ի տուն իմ՝ ու-
տի ելի։ և եկեալ գտանէ
դատարկ մաքրեալ և յար-
դարեալ։
Յայնժամ երթայ և առնու
ընդ իւր՝ եօթն այլ այս չարա-
գոյնս քան զինքն, և մտեալ
բնակէ անդ․ և լինի յետին
մարդոյն այնորիկ չար քան զա-
ռաջինն։
Այնպէս եղիցի և ազգիս այս-
միկ չարի։
Մինչդեռ նա ընդ ժողովրդեան
ՃԼ խօսէր, ահա մայր նորա և եղ-
Բ բարք նորա կային արտաքոյ՝
և խնդրէին խօսել ընդ նմա։
Եւ ասէ ոմն ցնա, ահա մայր
քո՝ և եղբարք քո՝ կան արտա-
քոյ, և խնդրեն խօսել ընդ քեզ։
Նա պատասխանի ետ այնմիկ՝
որ ասացն ցնա, և ասէ․ ով
է իմ մայր, կամ ով են իմ
եղբարք։
Եւ ձգեալ զձեռն իւր յա-
շակերտսն՝ ասէ․ ահաւասիկ մայր
իմ և եղբարք իմ։ զի որ ա-
նիցէ զկամս հօր իմոյ որ յեր-
կինս է, նա է իմ եղբայր՝ և
քոյր՝ և մայր։

Զոր՛ Կէ՛, Հինգ՛ շաբ՛։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յաւուր յայնմիկ ելեալ Յի-
սուս ՚ի տանէն՝ նստէր առ ՃԼԱ
ծովեզերբն։ և ժողովեցան առ Բ
նա ժողովուրդք բազումք, մին- Ի 4
չև մտանել նմա ՚ի նաւն՝ և
նստել․ և ամենայն ժողովուրդն
կայր առ ծովեզերբն։
Եւ խօսէր ընդ նոսա բազումս
առակօք, և ասէր։
Ահա՝ ել սերմանահան սերմա-
նել․ և ՚ի սերմանելն իւրում,
էր որ անկաւ առ ճանապար-
հաւ, և եկն թռչուն երկնից՝
և եկեր զնա։

Եւ այլն անկաւ յապառաժի, ուր ոչ գոյր հող բազում, և վաղվաղակի բուսաւ ՚ի չգոյէ հիւթոյ երկրին՝ ՚ի ծագել արեւուն տապացաւ, և զի ոչ գոյին արմատք՝ չորացաւ։

Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ փշոց, և ելին փուշքն և հեղձուցին զնա։

Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի, և տայր պտուղ. էր՝ որ հարիւրաւոր, և էր՝ որ վաթսնաւոր, և էր՝ որ երեսնաւոր։

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։

Եւ մատուցեալ աշակերտքն ասեն ցնա. ընդէ՞ր առակօք խօսիս ընդ նոսա։

Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. քանզի ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեան երկնից, և նոցա ոչ է տուեալ։

ՃԼԲ Ե Զի որ ունիցի՝ տացի նմա և յաւելցի. և որ ոչն ունիցի՝ և զոր ունիցին բարձցի ՚ի նմանէ։

ՃԼԳ Ա. Վասն այնորիկ առակօք խօսիմ ընդ նոսա. զի տեսանեն՝ և ոչ տեսանեն, և լսեն՝ և ոչ լսեն, և ոչ առնուն ՚ի միտ։

Եւ կատարի առ նոսա մարգարէութիւն Եսայեայ՝ որ ասէ. լսելով լուիջիք՝ և մի՛ իմասջիք. և տեսանելով տեսջիք՝ և մի՛ տեսջիք։ զի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանս այսորիկ, և ականջօք իւրեանց ծանրանս լուան, և զաչս իւրեանց կափուցին, զի մի՛ երբեք տեսցեն աչօք՝ և ականջօքն լուիցեն՝ և սրտիւքն իմասցին, և դարձցին՝ և բժշկեցից զնոսա։

Բայց ձեր երանի է աչաց՝ զի տեսանեն, և ականջաց ձերոց՝ զի լսեն։ ՃԼԴ Ե

Ամէն ասեմ ձեզ. զի բազում մարգարէք և արդարք ցանկացան տեսանել զոր տեսանէքդ՝ և ոչ տեսին, և լսել զոր լսէքդ՝ և ոչ լուան։ ՃԼԵ Բ

Եւ արդ՝ լուարուք դուք զառակ սերմանացանին։ յամենայնէ՝ որ լսէ զբանն արքայութեան՝ և ոչ ածնու ՚ի միտ, գայ չարն՝ և յափշտակէ զսերմանեալսն ՚ի սրտի նորա. այն է՝ որ առ ճանապարհաւն սերմանեցաւ։

Եւ որ յապառաժին սերմանեցաւ՝ այն է, որ լսէ զբանն, և վաղվաղակի խնդութեամբ ընդունի զնա ։ բայց քանզի ոչ ունի արմատս յինքեան, այլ առ ժամանակ մի է. ՚ի լինել նեղութեան և հալածանաց վասն բանին՝ վաղվաղակի գայթագղի։

Իսկ որ ՚ի մէջ փշոցն սերմանեցաւ, այն է՝ որ լսէ զբանն, և հոգք աշխարհիս և պատրանք մեծութեան հեղձուցանեն զբանն, և լինի անպտուղ։

Իսկ որ յերկիրն բարւոք սերմանեցաւ, այն է՝ որ լսէ զբանն՝ և ՚ի միտ առնու, և տայ զպտուղ, է՝ որ հարիւր, և է՝ որ վաթսուն. և է՝ որ երեսուն։

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։

Զորր" Կիւ", Ուրբաթէ ա".

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ՃԻԶ Ժ Այլ առակ արկ առ նոսա՝ և ասէ։ Նմանեցաւ արքայութիւն երկնից՝ առն որ սերմանիցէ սերմն բարի յագարակի իւրում։ և ՚ի քուն լինել մարդկան, եկն թշնամի նորա. և ցանեաց ՚ի վերայ որոմն ՚ի մէջ ցորենոյն՝ և գնաց։ և իբրև բուսաւ խոտն՝ և արար պտուղ, ապա երևեցաւ և որոմն։

Մատուցեալ ծառայքն տանուտեառն ասեն ցնա. տէր՝ ո՞չ սերմն բարի սերմանեցեր յագարակին քում, արդ՝ ուստի՞ ունիցի զորոմն։

Եւ նա ասէ ցնոսա. այր թշնամի արար զայն։ ասեն ցնա ծառայքն. կամի՞ս զի երթիցուք քաղեսցուք զայն ՚ի բաց։

Եւ նա ասէ ցնոսա. մի. գուցէ մինչ քաղիցէք զորոմն, և զցորեանն ընդ նմին ՚ի բաց խլիցէք։ Թո՛յլ տուք երկոցունց աճել ՚ի միասին մինչև ՚ի հունձս, և ՚ի ժամանակի հնձոց ասացից հնձողացն. քաղեցէք նախ զորոմնն, և կապեցէք զայդ խուրձս առ ՚ի այրել. և զցորեանն ժողովեցէք ՚ի շտեմարանս իմ։

Այլ առակ արկ առ նոսա՝ և ասէ. նման է արքայութիւն երկնից հատոյ մանանխոյ. զոր առեալ մարդոյ՝ սերմանեսցէ յագարակի իւրում. որ փոքր է քան զամենայն սերմանիս. և յորժամ աճիցէ, մեծ է քան զամենայն բանջարս. և լինի ծառ՝ մինչև գալ թռչնոց երկնից և հանգչել յոստս նորա։ ՃԻԷ Բ

Այլ առակ խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ. նման է արքայութիւն երկնից խմորոյ. զոր առեալ կնոջ թաքուցանէ ՚ի գրիւս երիսալեր՝ մինչև ամենայն խմորեսցի։ ՃԻԸ Ե

Զայս ամենայն խօսեցաւ Յիսուս առակօք ընդ ժողովուրդսն. և առանց առակի ոչինչ խօսէր ՃԻԹ Օ

է նոսա. զի կատարեսցի ասացեալն 'ի մարգարէէ. բացից առակօք զբերան իմ, բղխեցից զծածկեալսն խորհրդանէ աշխարհի։

Զատ. Կիւ., Շաբաթ ա.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Ճբ Ժ Յայնժամ թողեալ յիսուսի զժողովուրդսն՝ եկն 'ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն՝ և ասեն, մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակին։

Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնոսա. որ սերմանէ սերմն բարի՝ է որդի մարդոյ։ և ագարակն աշխարհս է։ սերմն բարի՝ նոքա են, որ որդիքն արքայութեան են. իսկ որոմնն որդիք չարին են։ և թշնամին որ վարեաց զնոսն՝ սատանայ է. և հունձքն կատարած աշխարհի է, և հնձօղքն՝ հրեշտակք են։

Որպէս ժողովի որոմնն՝ և 'ի հուր այրի, այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհի։ առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթակղութիւնս՝ և զայնոսիկ որ գործեն զանօրէնութիւնս։ և արկցեն զնոսա 'ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ՝ և կրձել ատամանց.

Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն իբրև զարեգակն յարքայութեան երկնից. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ.

Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թաքոյց. և 'ի խնդութենէ անտի երթայ վաճառէ զամենայն զոր ունի, և գնէ զագարակն զայն.

Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի, որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս։

Եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ունէր՝ և գնեաց զայն մարգարիտ։

Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ուռկանի արկելոյ 'ի ծով՝ և յամենայն ազգաց ժողովելոյ։ զոր՝ իբրև լցաւ, հանեալ 'ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն 'ի բաց ընկեցին.

Այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհի. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս 'ի միջոյ արդարոց, և արկցեն զնոսա 'ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրձել ատամանց։

Ասէ ցնոսա յիսուս. իմացարուք զայս

զայս ամ. ասեն ցնա. այո տէր։ Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն այսորիկ ամ դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից, նման է առն տանուտեառն՝ որ հանէ 'ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին։

Հինգերորդ Կիւրակէի, Աւետ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Ճխա Ա. Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց Յիսուս զառակս զայսոսիկ՝ փոխեցաւ անտի։

Եւ եկեալ 'ի գաւառ իւր՝ ուսուցանէր զնոսա 'ի ժողովրդեանն նոցա։ մինչև զարմանալ նոցա՝ և ասել. ուստի՛ է սմա այս իմաստութիւն և զօրութիւնք։ Ո՞չ սա է հիւսանն որդի. ո՞չ մայր սորա կոչի Մարիամ. և եղբարք սորա Յակոբոս՝ և Յովսէս՝ և Սիմոն՝ և Յուդա։ և քորք սորա ո՞չ ամենեքեան առ մեզ են. և արդ՝ ուստի՛ է սմա այս ամ։ և գայթագղէին 'ի նա։

Ճխբ Ա. Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. չիք մարգարէ անարգ՝ եթէ ոչ յիւրում գաւառի՝ և յիւրում տան։

Եւ ոչ արար անդ զօրութիւնս բազումս վասն անհաւատութեան նոցա։

Հինգ" Կիւ", Երեք շաբ.

Վասն գլխատման Մկրտչի Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Յայնմ ժամանակի լուաւ Հերովդէս չորրորդապետ զլուր Յիսուսի և ասէ ցծառայս իւր. նա է Յովհաննէս մկրտիչ, նա յարեաւ 'ի մեռելոց, և վասն այնորիկ զօրութիւնք լինին նովաւ։ Ճխգ Բ Ի5

Քանզի Հերովդէս կալեալ էր զՅովհաննէս՝ կապեաց զնա և եդ 'ի բանտի վասն Հերովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր նորա։ Զի ասէր ցնա Յովհաննէս. չէ՛ արժան քեզ ունել զդա։ Եւ կամէր զնա սպանանել, բայց երկնչէր 'ի ժողովրդենէ անտի. քանզի իբրեւ զմարգարէ ունէին զնա։ Ճխդ Բ

Եւ իբրեւ եղեն ծնունդք Հերովդի, կաքաւեաց դուստրն Հերովդիայ 'ի մէջ բազմականին. և հաճոյ թուեցաւ Հերովդի. ուստի և երդմամբ խոստացաւ տալ նմա զինչ և խնդրեսցէ։ Ճխե Օ.

Եւ նա յառաջագոյն խրատեալ 'ի մօրէ իւրմէ, տուր ինձ ասէ այսր՝ 'ի վերայ սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի։ և տրտմեցաւ Թագաւորն. բայց

վասն

վասն երդմանցն, և բազմակա-
ցացն՝ հրամայեաց տալ նմա։
Եւ առաքեաց գլխատեաց ըզ-
Յովհաննէս 'ի բանտի և բերին
զգլուխն նորա սկտեղբ՝ և տու-
ին աղջկանն, և տարաւ առ
մայր իւր։
Եւ մատուցեալ աշակերտքն
նորա՝ բարձին զմարմինն և թա-
ղեցին. և եկեալ պատմեցին
Յիսուսի։

Ճաշ. Աւ., Երեք շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ճկզ Ա. Եւ իբրեւ լուաւ Յիսուս,
գնաց անտի նաւու յա-
նապատ տեղի առանձինն։ Իբ-
րեւ լուան ժողովուրդքն՝ գնա-
ցին զհետ նորա հետի 'ի քաղա-
քաց անտի։
Եւ իբրեւ ել, ետես ժողովուրդ
բազում, գթացաւ 'ի նոսա, և
բժշկեաց զհիւանդս նոցա։
Իբրեւ ընդ երեկս եղեւ, մատեան
ճկէ Ա. առ նա աշակերտքն՝ և ասեն.
Ի6 տեղիս անապատ է, և օրս ա-
ռաժամեալ, արձակեա զժողո-
վուրդդ՝ զի երթիցեն շուրջ
'ի շէնս, գնեսցեն իւրեանց
կերակուրս։
Եւ նա ասէ ցնոսա. ոչինչ պի-

տոյ է դոցա երթալ. տուք դուք
դոցա ուտել։
Եւ նոքա ասեն ցնա. ոչինչ
ունիմք աստ, բայց հինգ նկա-
նակ և երկուս ձկունս։
Եւ նա ասէ ցնոսա. բերէք այսր
զդոսա։
Եւ հրամայեաց բազմեցուցա-
նել զժողովուրդն 'ի վերայ խո-
տոյ. և առեալ զհինգ նկանակն
և զերկուս ձկունսն՝ հայեցաւ
յերկինս, օրհնեաց. և եբեկ
և ետ ցաշակերտսն զնկանակսն,
և աշակերտքն ժողովրդեանն. կե-
րան ամենեքեան՝ և յագեցան,
և բարձին զնշխարս կոտորոցն
երկոտասան սակառի լի։
Եւ որք կերանն՝ էին արք իբ-
րեւ հինգ հազար. թող զկանայս
և զմանկտի։

Ճաշ. Աւ., Չորեք շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ առժամայն վաղվաղակի զա- ճկը Ե.
շակերտսն մատնեաց 'ի նաւ,
և յառաջել յայնկոյս, մինչ Ի7
նա զժողովուրդսն արձակիցէ։
Եւ իբրեւ արձակեաց զժողո- ճկթ Բ.
վուրդսն՝ ել 'ի լեառն առան-
ձինն կալ յաղօթս
Եւ իբրեւ ընդ երեկս եղեւ, անդ ճհ Դ.
էր

էր միայն։
Եւ նաւն մինչեւ էր 'ի ցա-
մաքէն բազում ասպարիսօք՝
ծփեալ յալեացն. քանզի ընդ-
դէմ էր հողմն։
Եւ 'ի չորրորդում պահու գի-
շերոյն եկն առ նոսա Յիսուս
գնալով 'ի վերայ ծովուն։
Իբրեւ տեսին զնա աշակերտքն
զի գնայր 'ի վերայ ծովուն՝ խռ-
ովեցան, եւ ասեն թէ առա-
չօք ինչ իցէ. եւ առ ահին՝ ա-
ղաղակեցին։
Եւ վաղվաղակի խօսեցաւ ընդ
նոսա Յիսուս՝ եւ ասէ. քաջա-
լերեցարուք, ես եմ մի՛ երկնչիք։
Հծա Ժ Պատասխանի ետ նմա Պետ-
րոս՝ եւ ասէ. Տէր՝ եթէ դու
ես, հրամայեա՛ ինձ գալ առ
քեզ 'ի վերայ ջրոյս։
Եւ նա ասէ, եկ։ եւ իջեալ 'ի
նաւէն Պետրոս՝ գնայր 'ի վերայ
ջուրցն, եւ եկն առ Յիսուս։
Եւ տեսեալ զհողմն սաստիկ՝
երկեաւ. եւ իբրեւ սկսաւ ընկղ-
մել՝ աղաղակեաց՝ եւ ասէ. Տէր՝
փրկեա՛ զիս։
Եւ վաղվաղակի Յիսուս ձգեաց
զձեռն իւր կալաւ զնա եւ ասէ.
Թերահաւատ՝ ընդէ՞ր երկմը-
տեցեր։
Հծբ Օ Եւ իբրեւ ելին 'ի նաւն՝ հան-

դարտեաց հողմն։
Եւ որ 'ի նաւին էին՝ մատեան
երկիրպագին նմա՝ եւ ասեն.
արդարեւ որդի ա̃յ ես դու։
Եւ անցեալ եկին 'ի ցամաք Հծգ Ի
'ի գեննեսարէթ։ եւ իբրեւ ծա-
նեան զնա արք տեղւոյն այնո-
րիկ, առաքեցին ը̃ ա̃մ գաւա-
ռըն՝ եւ ածին առ նա զա̃մ
հիւանդս։
Եւ աղաչէին զնա, զի գոնէ՝
միայն 'ի քղանցս հանդերձի
նորա մերձեսցին. եւ որ միան-
գամ մերձեցանն՝ փրկեցան։

ԳԼԽ ԿԵ, ԳԼԽ ՇԷ.

Ը. Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յայնժամ մատեան առ Յի- Հծգ Օ Ի8
սուս՝ որ յերուսաղէմէ փա-
րիսեցիքն եւ դպիրք՝ եւ ասեն.
ընդէ՞ր աշակերտքն քո անցանեն
զաւանդութեամբ ծերոցն. զի
ո՛չ լուանան զձեռս յորժամ
հաց ուտեն։
Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ
ցնոսա. իսկ դուք՝ ընդէ՞ր անցա-
նէք զպատուիրանաւն ա̃յ՝ վասն
ձերոյ աւանդութեանն։
Զի ա̃ծ ասաց. պատուեա՛ զը-
հայր քո եւ զմայր։ եւ որ բամ-
բասէ զհայր կամ զմայր՝ մա-
հու

հօր վախճանեսցի: և դուք ասէք՝ որ ասիցէ ցհայր իւր կամ ցմայր իւր, թէ պատարագ է՝ զոր յինէն օգտեսցիս, և ոչ պատուիցէ զհայր իւր և զմայր իւր. և խոտէք զբանն Աստուծոյ վասն ձերոյ աւանդութեան:

Կեղծաւորք՝ բարւոք մարգարէացաւ ՚ի վերայ ձեր Եսայի՝ և ասէ. Ժողովուրդս այս շրթթամբք պատուէ զիս, և սիրտք իւրեանց հեռացեալ մեկուսի է յինէն: զուր պաշտեն զիս. ուսուցանեն վարդապետութիւնս՝ զմարդկան պատուիրանս:

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդն՝ ասէ ցնոսա. լուարո՛ւք՝ և ՚ի միտ առէք: ոչ որ ինչ մտանէ ՚ի բերան՝ պղծէ զմարդ, այլ որ ինչ ելանէ ՚ի բերանոյ՝ այն պղծէ զմարդ.

ՃԾԵ Ժ Յայնժամ մատուցեալ աշակերտացն Նորա՝ ասեն ցնա. գիտե՞ս զի փարիսեցիքն իբրև լուան զբանն՝ գայթագղեցան:

Նա պատասխանի ետ նոցա՝ և ասէ. ամ տունկ՝ զոր ոչ անկեաց Հայր իմ երկնաւոր, խլեսցի:

ՃԾԶ Ե Թո՛յլ տուք զնոսա. կոյրք են՝ կուրաց առաջնորդք: կոյր կուրի յորժամ առաջնորդէ՝ սխալէ, և երկոքեան ՚ի խորխորատ անկանին:

Պատասխանի ետ Նմա Պետրոս և ասէ. մեկնեա մեզ զառակս զայս: ՃԾԷ Ը

Նա ասէ. յիմարք տակաւին և դուք անմիտք էք, և ոչ իմանայք. եթէ ամ որ մտանէ ՚ի բերան, յորովայն երթայ՝ և արտաքս ելանէ. իսկ որ ելանէ ՚ի բերանոյ՝ ՚ի սրտէ անտի գայ. և այն պղծէ զմարդ.

Զի ՚ի սրտէ ելանեն խորհուրդք չարք, սպանութիւնք, շնութիւնք, պոռնկութիւնք, գողութիւնք, սուտ վկայութիւնք, հայհոյութիւնք: այս ամենայն է՝ որ պղծէ զմարդ, այլ անլուայ ձեռօք ուտել՝ ոչ պղծէ զմարդ:

Չորեք. Կիւ. Ութեր. ա.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ ելեալ անտի Յիսուս գնաց ՚ի կողմանս Տիւրոսի և Սիդոնի. ԻԱ

Եւ ահա՝ կին մի քանանացի ՚ի սահմանաց անտի նոցա՝ ելեալ, աղաղակէր և ասէր. ողորմեա ինձ Տէր որդի Դաւթի, դուստր իմ չարաչար դիւահարի.

Եւ Նա ոչ ետ նմա պատասխանի.

խանի։ Եւ մատուցեալ աշա-
կերտքն նորա՝ աղաչէին զնա
և ասէին. արձակեա զնա՝ զի
աղաղակէ զհետ մեր։
ՃԾԸ Նա պատասխանի ետ և ասէ.
Ե ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ
առ ոչխարս կորուսեալս տանն
Իսրայէլի։
ՃԾԹ Եւ նա մատուցեալ, երկիր
Ժ պագանէր նմա և ասէր. Տէր՝
օգնեա ինձ։
Պատասխանի ետ նմա և ա-
սէ. ոչ է բարւոք առնուլ զհա-
ցն մանկանց՝ և արկանել
շանց։
Եւ նա ասէ. այո Տէր, քանզի
և շունք կերակրին ՚ի փշրանաց
անկելոց ՚ի սեղանոյ տեառն
իւրեանց։
Յայնժամ պատասխանի ետ
նմա Յիսուս, և ասէ. ով կին
դու՝ մեծ են հաւատք քո, ե-
ղիցի քեզ՝ որպէս և կամիս։
Եւ բժշկեցաւ դուստր նորա
՚ի նմին ժամու։

Հնգ" Կիւ", Շաբթու".

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

ՃԿ Եւ գնացեալ անտի Յիսու-
Ժ սի, եկն ՚ի ծովեզրն Գա-
լիլեացւոց. և ելեալ ՚ի լեառն
նստէր անդ։
Մատեան առ նա ժողովուրդք
բազումք, որ ունէին ընդ իւրեա-
նս՝ կաղս, կոյրս, համերս, միա-
կողմանիս, և այլս բազումս. և
ընկեցին զնոսա առ ոտս նորա՝
և բժշկեաց զնոսա։
Մինչև զարմանալ ժողովր-
դոյն՝ որ տեսանէին, զի հա-
մերն խօսէին, կաղք գնային,
միակողմանիք բժշկէին, կոյրք
տեսանէին, և փառաւոր առ-
նէին զԱծ Իսրայէլի։
Եւ կոչեցեալ առ ինքն Յիսուսի Լ Է
զաշակերտսն՝ ասէ. գթամ ՚ի
ժողովուրդդ, զի աւուրք երեք ա-
ւուրք են՝ զի կան առ իս, և
ոչ ունին զինչ ուտիցեն. և
արձակել զդոսա նօթիս՝ չկա-
միմ, գուցէ նքթիցեն զճանա-
պարհին։
Ասեն ցնա աշակերտքն. իսկ
արդ՝ մեզ յանապատի աստ՝
ուստի՞ լիցի այնչափ հաց՝ մինչ
յագեցուցանել զայսչափ ժո-
ղովուրդ։
Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. քանի՞
նկանակ ունիք։ Եւ նոքա ասեն.
եօթն, և սակաւ ձկունս։
Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն
բազմել ՚ի վերայ գետնոյ։ և
առեալ զեօթն նկանակն և

զձկունսն

զձկունսն՝ գոհացաւ և եբեկ, և ետ աշակերտացն, և նոքա ժողովրդեանն։

Կերան ամենեքեան և յագեցան. և բարձին զնշխարս կոտորոցն՝ եօթն զամբիղ լի։

Եւ որք կերանն՝ էին իբրև արք չորք հազարք. թող ըզկանանց և զմանկտի։

Իբրև արձակեաց զժողովուրդսն՝ ել 'ի նաւ՝ և եկն 'ի սահմանս Մագդաղենացւոց։

ճկա Դ. Եւ մատուցեալ փարիսեցիքն և սադուկեցիք փորձելով խնդրէին 'ի նմանէ՝ նշան յերկնից ցուցանել նոցա։

ճկբ Օ. Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնոսա. ազգ չար և շնացող՝ նշան խնդրէ, և նշան մի՛ տացի նմա, բայց նշանն յովնանու մարգարէի։

ճկգ Օ. Եւ եթող զնոսա և գնաց։ Գնացեալ և աշակերտքն յայնկոյս, և մոռացան առնուլ հաց։

ճկդ Բ. Ա[2] Ասէ ցնոսա Յիսուս. տեսէք և զգոյշ լերուք 'ի խմորոյ սադուկեցւոցն և փարիսեցւոց։

ճկե Օ. Նոքա խորհէին ընդ միմեանս և ասէին՝ թէ հաց ոչ բարձաք։

Գիտաց Յիսուս՝ և ասէ. զի՞ խորհիք 'ի միտս ձեր թերահաւատք՝ եթէ հաց ոչ ունիք։ Տակաւին չիմանայք՝ և ոչ յիշէք զհինգ նկանակն 'ի հինգ հազարսն, և քանի՞ սակառի բարձէք. և ոչ զեօթն նկանակսն 'ի չորս հազարսն, և քանի՞ զամբիղս բարձէք։ Արդ՝ զիա՞րդ ոչ իմանայք՝ եթէ ոչ վասն հացի ասացի ձեզ՝ զգոյշ լինել 'ի խմորոյ փարիսեցւոցն և սադուկեցւոց։

Յայնժամ 'ի մի՛տ առին, եթէ ոչ ասաց զգուշանալ 'ի խմորոյ, այլ յուսմանէ փարիսեցւոց և սադուկեցւոց։

[illegible]

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ եկեալ Յիսուս 'ի կողմանս Փիլիպպեայ Կեսարեայն, ճկզ Բ. Ա[3]
հարցանէր ցաշակերտսն՝ և ասէր. զո՞ ոք ասեն զինէն մարդիկն՝ թէ իցէ որդի մարդոյ։ Եւ նոքա ասեն. ոմն՝ զՅովհաննէս մկրտիչ, և այլք՝ զԵղիա, և կէսք՝ զԵրեմիա, կամ զմի ոք 'ի մարգարէիցն։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. իսկ դուք զո՞ ոք ասէք զինէն թէ իցեմ։

Պատասխանի ետ նմա Սիմոն Պետրոս՝ և ասէ. դու ես Քրիս- ճկէ Ժ.

ժ.գ.

տոսն

տոսն որդի ա̃յ կենդանւոյ:
Պատասխանի ետ յիսուս՝ և
ասէ ցնա. երանի՛ քեզ սիմովն
որդի յովնանու, զի մարմին և
արիւն ոչ յայտնեաց քեզ՝
այլ հայր իմ որ յերկինս է:
Եւ ես՝ քեզ ասեմ. զի դու
ես վէմ, և 'ի վերայ այդր վիմի
շինեցից զեկեղեցի իմ և դը-
րունք դժոխոց զնա մի՛ յաղ-
թահարեսցեն:
Եւ տաց քեզ զփականս ար-
քայութե̃ երկնից. և զոր մի-
անգամ կապեսցես յերկրի.
եղիցի կապեալ յերկինս. և
զոր արձակեսցես յերկրի, ե-
ղիցի արձակեալ յերկինս:
Յայնժամ սաստեաց աշակեր-
տացն, զի մի՛ ումեք ասասցեն՝
թէ նա՛ է քրիստոսն:
ճկը Յայնմ հետէ սկսաւ յիսուս
Բ ցուցանել աշակերտացն, թէ
պա՛րտ է նմա երթալ յերու-
սաղէմ, և բազում չարչարա-
նս չարչարել և ա̃նարգել 'ի
քահանայապետից և 'ի դպրաց
և 'ի ծերոց ժողովրդեանն, և
սպանանել, և յերիր աւուր
յառնել:
ճկթ Եւ առեալ զնա Պետրոսի՝
Զ պետրոսի, սկսաւ սաստել ընդ
նմա՝ և ասել. քաւ լիցի քեզ
տէր, մի՛ եղիցի քեզ այդ:
Եւ նա դարձեալ 'ի պետրոս՝
ասէ. Երթ յետս իմ սատանայ,
գայթագղութիւն իմ ես. զի
ոչ խորհիս զա̃յ, այլ
զմարդկան:
Յայնժամ յիսուս ասէ ցա- ճհ
շակերտսն իւր. եթէ որ կամի- Բ
ցի զկնի իմ գալ՝ ուրասցի զան-
ձն, և առցէ զխաչ իւր և ե-
կեսցէ զկնի իմ:
Զի որ կամիցի զանձն իւր
կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա.
և որ կորուսցէ զանձն իւր
վասն իմ՝ գտցէ զնա:
Զի՞նչ օգտիցի մարդ՝ եթէ
զաշխարհս ա̃մ շահեսցի, և
զանձն իւր տուժեսցի. կամ
զի՞նչ տացէ մարդ փրկանս ը̃
անձին իւրում:
Զի գալոց է որդի մարդոյ փա- ճհա
ռօք հօր իւրոյ՝ հանդերձ հրեշ- Ժ
տակօք իւրովք, և յայնժամ
հատուսցէ իւրաքանչիւր ըստ
գործս իւր:
Ամէն ասեմ ձեզ. զի են ճհբ
ոմանք 'ի սոցանէ՝ որ աստ կան. Բ
որք ոչ ճաշակեսցեն զմահ՝ մին-
չև տեսանիցեն զորդի մարդոյ
եկեալ արքայութեամբ իւրով:
Եւ յետ վեց աւուր՝ առնու Ժէ
ը̃ իւր յիսուս զպետրոս

եւ զյակովբոս եւ զյովհաննէս զեղբայր նորա, եւ հանէ զնոսա 'ի լեառն մի բարձր առանձինն։ Եւ այլակերպեցաւ առաջի նոցա. եւ լուսաւորեցան երեսք նորա իբրեւ զարեգակն, եւ հանդերձք նորա եղեն սպիտակ իբրեւ զլոյս։

Եւ ահա՝ երեւեցան նոցա Մովսէս եւ Եղիա՝ որ խօսէին ընդ նմա։

Պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ ցՅիսուս. Տէր՝ բարւոք է մեզ աստ լինել. եւ թէ կամիս՝ արասցուք երիս տաղաւարս. մի՝ քեզ, եւ մի՝ Մովսիսի, եւ մի՝ Եղիայի։

Եւ մինչ դեռ նա խօսէր, ահա ամպ լուսաւոր՝ հովանի եղեւ 'ի վերայ նոցա։ Ձայն եղեւ յամպոյն՝ եւ ասէ. դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ, դմա լուարուք։

Իբրեւ լուան աշակերտքն, անկան 'ի վերայ երեսաց իւրեանց՝ եւ երկեան յոյժ։

Եւ մատուցեալ Յիսուս բուռն եհար զնոցանէ՝ եւ ասէ. յոտն կացէք՝ եւ մի՛ երկնչիք։

Ամբարձին զաչս իւրեանց, եւ ոչ զոք տեսին՝ բայց միայն զՅիսուս։

Եւ մինչդեռ իջանէին 'ի լեռնէ անտի, պատուիրեաց նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ. մի՛ ումեք ասիցէք զտեսիլդ զայդ, մինչեւ որդի մարդոյ 'ի մեռելոց յարիցէ։

Հարցին զնա աշակերտքն եւ ասեն. զիա՞րդ դպիրքն ասեն, եթէ Եղիայի նախ պարտ է գալ։ ՃՀԳ Օ

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Եղիա՝ գայ, եւ հաստատեսցէ զամ. այլ ասեմ ձեզ՝ զի եւ Եղիա եկեալ իսկ է. եւ ոչ ծանեան զնա, այլ արարին ընդ նմա՝ զոր ինչ կամեցան. նոյնպէս եւ որդի մարդոյ չարչարելոց է 'ի նոցանէ։

Յայնժամ 'ի միտ առին աշակերտքն, թէ վասն Յովհաննու մկրտչի՝ ասաց ցնոսա։

Աւետ. Մտթ., Երեքշ. շաբ.

Տեառն մեր Յիսուս Քրիստոսի

Եւ իբրեւ եկին 'ի ժողովուրդն, մատեաւ այր մի՝ 'ի ծունր իջանէր եւ ասէր. Տէր՝ ողորմեա՛ որդւոյ իմում, զի լուսնոտի եւ չարաչար հիւանդանայ. բազում անգամ անկանի 'ի հուր, եւ երբեք 'ի ջուր։ Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց, եւ ոչ կարացին բժշկել։ ՃՀԴ Ի Ժ 5

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ

ասէ. ո՜վ ազգ՝ անհաւատ և
թիւր, մինչև ցե՞րբ իցեմ ընդ
ձեզ. մինչև յե՞րբ անսայցեմ
ձեզ. ած զնա առ իս։
Եւ սաստեաց ՚ի նա Յիսուս՝
և ել ՚ի նմանէ դեւն, և բժշ-
կեցաւ մանուկն ՚ի ժամէն յայն-
մանէ։
ճհե Յայնժամ մատեան աշակերտ-
Ե քըն առանձինն՝ և ասեն ցՅի-
սուս. մե՞ք՝ ընդէ՞ր ոչ կարացաք
հանել զնա։
Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. վասն
թերահաւատութեան ձերոյ։ ա-
մէն ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք
հաւատս քան զհատ մանանխոյ,
ասասջիք լերինս այսմիկ՝ փո-
խեա՛ց աստի անդր, և փոխեսցի.
և ոչինչ անհնարին լիցի ձեզ։
Բայց այս ազգ ոչ ելանէ,
եթէ ոչ՝ աղօթիւք և պահովք։

Մէջնէք Կէ., Ներէս շաբ.

Ըստ տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի.

ճհզ Եւ մինչ դեռ շրջէին նոքա
Բ ՚ի Գալիլեա, ասէ ցնոսա
Յիսուս. մատնելոց է որդի մար-
դոյ ՚ի ձեռս մարդկան, և սպա-
նցեն զնա, և յերիր աւուր
յարիցէ։ և տրտմեցան յոյժ։

Իբրև եկին նոքա ՚ի Կափառ- ճհէ
նաում, մատեան՝ որք զերկդր- Ժ
րամեանն պահանջէին՝ առ Պետ- Լ 6
րոս, և ասեն. վարդապետն ձեր
ո՞չ տայ զերկդրամեանն, և նա
ասէ՝ այո՛։
Եւ իբրև եմուտ ՚ի տուն՝ յա-
ռաջեաց քան զնա Յիսուս և
ասէ. զի՞նչ թուի քեզ Սիմոն.
թագաւորք ազգաց՝ յումմէ՞
առնուն զհարկս կամ զհասն,
յորդւոց իւրեանց՝ թէ յօտա-
րաց։
Եւ իբրև ասաց թէ յօտա-
րաց, ասէ ցնա Յիսուս՝ ապա
ուրեմն ազատ են որդիքն։
Բայց զի մի՛ գայթագղեսցու-
ցուք զնոսա, երթ ՚ի ծով՝ և
ընկեա՛ կարթ, և զառաջին
ձուկնն որ ելանէ՝ ա՛ռ, և բա՛ց
զբերան նորա, և գտանիցես
սատեր. և զայն առեալ՝ տա՛-
ցես նոցա ընդ իմ և ընդ քո։

Յայնմ աւուր մատեան ա- ճհը
շակերտքն առ Յիսուս՝ և Բ
ասեն. ո՞վ իցէ ՚ի մէնջ մեծ Լ 7
յարքայութեան երկնից։
Եւ կոչեաց առ ինքն Յիսուս
մանուկ մի, կացոյց զնա ՚ի մէջ
նոցա, և ասէ. ամէն ասեմ
ձեզ, եթէ ոչ դարձջիք, և լի-
նիջիք

նիջիք իբրև զմանկունս, ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից:

Արդ՝ որ խոնարհեցուցանէ զանձն իբրև զմանուկս զայս, նա է մեծ յարքայութեան երկնից:

ՃՀԹ Բ. Եւ որ ոք ընկալցի մանուկ մի այսպիսի յանուն իմ, զիս ընդունի:

Եւ որ ոք գայթագղեցուսցէ զմի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ, որ յիս հաւատացեալ են, լաւ է նմա՝ եթէ կախիցի երկան իշոյ ընդ պարանոց նորա՝ և ընկղմիցի ՚ի խորս ծովու:

Վայ աշխարհի գայթագղութեանց. հարկ է գալ գայթագղութեանց. բայց վայ մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձեռն գայցէ գայթագղութիւն:

ՃՁ Օ. Եթէ ձեռն քո կամ ոտն քո գայթագղեցուցանէ զքեզ, հատ զնա և ընկեա ՚ի քէն. լաւ է քեզ՝ միաձեռանի կամ կաղ մտանել ՚ի կեանս, քան թէ երկուս ձեռս և երկուս ոտս ունիցիս, և անկանել ՚ի հուրն յաւիտենից:

Եւ եթէ ակն քո գայթագղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա և ընկեա ՚ի քէն. լաւ է քեզ միականի մտանել ՚ի կեանս, քան թէ երկուս աչս ունիցիս, և անկանել ՚ի գեհեն հրոյն:

Մեծեր., Կիր. Զատկի շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

ՃՁԱ Ժ. Զգոյշ լերուք՝ մի՛ արհամարհիցէք զմի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ. ասեմ ձեզ, զի հրեշտակք նոցա յերկինս՝ հանապազ տեսանեն զերեսս Հօր իմոյ՝ որ յերկինս է:

Զի եկն Որդի մարդոյ կեցուցանել զկորուսեալն:

ՃՁԲ Ե. Ա 8 Զինչ թուի ձեզ՝ եթէ լինիցի մարդոյ հարիւր ոչխար, և մոլորիցի մի ՚ի նոցանէ, ոչ թողուցու զինն և զինն ոչխարն ՚ի լերինս, և երթեալ խնդրիցէ զմոլորեալն: Եւ եթէ լինիցի գտանել զնա. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի ուրախ լինի ՚ի վերայ նորա, առաւել քան ՚ի վերայ իննսուն և իննոյն որ չիցեն մոլորեալ:

Այսպէս՝ ոչ են կամք առաջի Հօր իմոյ որ յերկինսն է, եթէ կորիցէ մի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ:

ՃՁԴ Ե. Եթէ մեղիցէ քեզ եղբայր քո, երթ յանդիմանեա զնա յառաջ քո և նորա միայն. եթէ լուիցէ քեզ, շահեցար զեղբայր քո:

Ապա թէ ոչ լուիցէ քեզ,

ՃԺԴ Դ. առ ը̄ քեզ, մի եւս՝ կամ եր-
կուս. զի 'ի բերանոյ երկուց և
յերից վկայից հաստատեսցի
ամ̃ բան։
Իսկ և թէ նոցա ոչ լուիցէ,
ասասջիր յեկեղեցւոջ։ Ապա
թէ և եկեղեցւոյն ոչ լուիցէ,
եղիցի քեզ իբրև զհեթանոսն
և զմաքսաւոր։
ՃԺԵ Է. Ամէն ասեմ ձեզ, զի զոր կա-
պիցէք յերկրի՝ եղիցի կապեալ
յերկինս, և զոր արձակիցէք
յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յեր-
կինս։
ՃԺԶ Ժ. Դարձեալ ասեմ ձեզ. եթէ
երկու 'ի ձէնջ միաբանիցեն
յերկրի վասն ամ̃ իրաց, զինչ
և խնդրեսցեն՝ եղիցի նոցա 'ի
Հօրէ իմմէ որ յերկինսն է։
Զի ուր իցեն երկու կամ ե-
րեք ժողովեալ յանուն իմ,
անդ եմ ես 'ի մէջ նոցա։
ՃԺԷ Ե. Յայնժամ մատեաւ առ նա
Պետրոս՝ և ասէ. Տէր՝ քանիցս
անգամ թէ մեղիցէ ինձ եղ-
բայր իմ, և թողից նմա. մին-
չև ցեօթն անգամ։
Ասէ ցնա յիսուս. ոչ ասեմ
քեզ՝ թէ մինչև յեօթն ան-
գամ, այլ մինչև յեօթանասա-
նեկին եօթն։
ՃԺԸ Ժ. Վասն այսորիկ նմանեցաւ ար-
քայու̃ երկնից առն թագա-
ւորի, որ կամեցաւ համար առ-
նել 'ի մէջ ծառայից իւրոց։
Եւ իբրև սկսաւ առնուլ, մա-
տուցաւ առ նա պարտապան
մի բիւր քանքարոյ։
Իբրև ոչ ունէր հատուցանել,
հրամայեաց՝ զնա վաճառել
տէրն նորա, և զկին նորա, և
զորդիս, և զամ̃ որ զինչ և
ունիցի՝ և հատուցանել։
Եւ անկեալ ծառայն երկիր
պագանէր նմա՝ և ասէր. Եր-
կայնամիտ լեր առ իս, և զամ̃
հատուցից քեզ։
Գթացեալ տէր ծառային այ-
նորիկ՝ արձակեաց զնա, և զփ-
փոխն եթող նմա։
Եւ ելեալ ծառայն՝ եգիտ
զմի ծառայակցաց իւրոց, որ
պարտէր նմա հարիւր դահե-
կան. և կալեալ զնա՝ խեղդէր
և ասէր. Հատո՛ ինձ զոր պարտիս։
Անկեալ ծառայակիցն՝
առ ոտս նորա, աղաչէր զնա՝
և ասէր. երկայնամիտ լեր առ
իս՝ և հատուցից քեզ։
Եւ նա ոչ կամէր. այլ չոգաւ
արկ զնա 'ի բանտ՝ մինչև հա-
տուսցէ զպարտսն։
Իբրև տեսին ծառայակիցքն
նորա որ ինչ եղեն՝ տրտմեցան

յայժ, և եկեալ ցուցին տեառն իւրեանց զամ որ ինչ եղեն. Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր՝ և ասէ. ծառայ չար, զամ զպարտսն թողի քեզ՝ վասն զի աղաչեցեր զիս: Իսկ արդ՝ ոչ էր պարտ և քեզ՝ ողորմել ծառայակցին քում, որպէս և ես քեզ ողորմեցայ:

Եւ բարկացեալ տէրն նորա՝ մատնեաց զնա դահճաց մինչև հատուսցէ զամ զպարտսն:

Նոյնպէս և Հայր իմ որ յերկինս է՝ արասցէ ձեզ, եթէ ոչ թողուցուք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում ի սրտից ձերոց զյանցանս նոցա:

Աւետ. Ըստ. Մատթ. Գլ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Գլ. ԺԹ Եւ եղև՝ երբ կատարեաց Յիսուս զբանս զայսոսիկ, փոխեցաւ ի Գալիլեէ՝ և եկն ի սահմանս Հրէաստանի յայնկոյս Յորդանանու:

Եւ գնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք, և բժշկեաց զնոսա անդ:

Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն, փորձէին զնա և ասէին. եթէ արժա՞ն իցէ ումեք արձակել զկին իւր, ըստ ամ վնասու:

Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ թէ որ հաստատեացն ի սկզբանէ՝ արու և էգ արար զնոսա՝ և ասէ. վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր և զմայր՝ և երթիցէ ընդ հետ կնոջ իւրոյ, և եղիցին երկոքեան ի մարմին մի:

Այսուհետև ոչ են երկու՝ այլ մի մարմին: Արդ՝ զոր Աստուած զուգեաց, մարդ՝ մի մեկնեսցէ:

Ասեն ցնա. իսկ Մովսէս ընդէ՞ր պատուիրեաց մեզ տալ թուղթ մեկնելոյ՝ և արձակել:

Ասէ ցնոսա. Մովսէս՝ վասն խստասրտութեան ձերոյ հրամայեաց ձեզ արձակել զկանայս ձեր. այլ ի սկզբանէ՝ ոչ եղև այնպէս:

Բայց ասեմ ձեզ, զի ամ որ արձակէ զկին իւր՝ և ոչ վասն պոռնկութեան, և առնիցէ այլ՝ շնայ, և որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ: Գլ. Բ

Ասեն ցնա աշակերտքն իւր. եթէ այդպէս ինչ վնաս իցէ ընդ այր և ընդ կին, լաւ է՝ չամուսնանալ: Գլ. Ժ

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. ոչ ամենեքեան բաւական են այդմ բանի,

բաւել, այլ որոց տուեալ է:
Զի են ներքինիք՝ որ յորովայնէ մօր իւրեանց ծնան այնպէս. եւ են ներքինիք՝ որ ի մարդկանէ եղեն ներքինիք. եւ են ներքինիք՝ որ զանձինս իւրեանց արարին ներքինիս վասն արքայութեանն երկնից: Որ կարօղն է տանել՝ տարցի:
Ճղր Բ Յայնժամ մատուցան առ նա մանկտի, զի ձեռն դիցէ ի վերայ նոցա՝ եւ աղօթս արասցէ: եւ աշակերտքն նորա սաստէին նոցա:
Ասէ Յիսուս, թոյլ տուք մանկտւոյդ՝ եւ մի՛ արգելուք գդոսա գալ առ իս, զի այդպիսեացդ է արքայութիւն երկնից:
Եւ եդեալ ձեռս ի վերայ նոցա՝ գնաց անտի:

ՄԵԾԵՐ ԿԻՐ., ՈՒՐԲԱԹԻ Ա.

ԱՌ ՏԷՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Ճղգ Բ Խ I Եւ ահա, մատուցեալ ոմն առ նա՝ ասէ. վարդապետ բարի՝ զի՞նչ բարի գործեցից՝ զի ընդունիցիմ զկեանսն յաւիտենականս:
Եւ նա՝ ասէ ցնա. զի՞ հարցանես զիս զբարւոյ, մի՛ է բարի. եթէ կամիս ՚ի կեանսն յաւիտենականս մտանել, պահեա՛ զպատուիրանսն: ասէ ցնա, զո՞րս: Ասէ ցնա Յիսուս. զմի՛ սպանաներն, եւ մի՛ շնար, եւ մի՛ գողանար, եւ մի՛ սուտ վկայեր, պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր. եւ սիրեսցես զընկեր քո իբրեւ զանձն քո:
Ասէ ցնա պատանին. զայդ ամ(ենայն) պահեցի ՚ի մանկութենէ իմմէ. արդ՝ զի՞ եւս պակաս իցեմ:
Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ կամիս կատարեալ լինել, երթ՝ վաճառեա՛ զինչս քո՝ եւ տուր աղքատաց, եւ ունիցիս գանձս յերկինս, եւ եկ զկնի իմ: Ճղդ Բ
Իբրեւ լուաւ պատանին զբանն, գնաց տրտմեալ, զի ունէր բազում ստացուածս: Ճղե Բ
Ասէ Յիսուս ցաշակերտսն. ամէն ասեմ ձեզ. զի դժուարաւ մտցէ մեծատունն յարքայութիւն երկնից:
Դարձեալ ասեմ ձեզ. դիւրին է մալխոյ մտանել ընդ ծակ ասղան, քան մեծատան յարքայութիւն ա՛յ մտանել:
Իբրեւ լուան աշակերտքն՝ զարմացան յոյժ, եւ ասեն. իսկ ո՞ կարիցէ ապրել:
Հայեցաւ ՚ի նոսա Յիսուս՝ եւ ասէ. առ ՚ի մարդկանէ այդ

անկար

անկար է, այլ առ յԱյ ամե-
նայն ինչ զօրաւոր։
Յայնժամ պատասխանի ետ
Պետրոս և ասէ ցնա. ահաւասիկ
մեք՝ թողաք զամ, և եկաք զը-
կնի.քո. արդ՝ զի՞նչ լինիցի մեզ։
ՃՂԶ Ժ Ասէ ցնա Յիսուս. ամէն ասեմ
ձեզ. զի դուք որ եկիք զկնի
իմ, ՚ի միւսանգամ գալըս-
տեանն՝ յորժամ նստցի որդի
մարդոյ յաթոռ փառաց իւրոյ.
ՃՂԷ Ե նստջիք և դուք յերկոտասան
յաթոռ՝ դատել զերկոտասան
ազգ Իսրայէլի։
ՃՂԸ Բ Եւ ամենայն որ ոք եթող ըղ-
բարս, կամ զեղբարս, կամ ըղ-
քորս, կամ զհայր, կամ զմայր,
կամ զկին, կամ զորդիս կամ
զագարակս վասն անուան իմոյ,
հարիւրապատիկ առցէ՝ և ըզ-
կեանսն յաւիտենականս ժա-
ռանգեսցէ։
ՃՂԹ Բ Բազումք եղիցին առաջինք
յետինք, և յետինք առաջինք։
Մ Ժ Ի2 Բանզի նման է արքայու-
թիւն երկնից առն տա-
նուտեառն, որ ել ընդ առաւօտս
՚ի վարձու առնել մշակս յայգի
իւր։ Եւ արկ վարձս մշակացն
աւուրն դահեկան, և առաքեաց
զնոսա յայգի իւր։
Եւ ելեալ զերրորդ ժամու՝
ետես այլս զի կային դատարկք
՚ի հրապարակի. ասէ և ցնոսա.
երթայք և դուք յայգի իմ,
և որ ինչ արժան իցէ՝ տաց
ձեզ։ Գնացին և նոքա։ Եւ
դարձեալ՝ ելեալ զվեց ժամու,
և զինն ժամու՝ արար նոյնպէս։
Եւ զմետասաներորդ ժամու
ելեալ, եգիտ այլս՝ զի կային
դատարկք, ասէ ցնս. ընդէ՞ր կայք
աստ զօր ցերեկ դատարկք։
Ասեն ցնա. զի ոչ ոք կալա-
ւ զմեզ ՚ի վարձու։ Ասէ ցնոսա.
երթայք և դուք յայգին, և որ
ինչ արժան է՝ առնուցուք։
Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ասէ
տէր այգւոյն ցգործակալն
իւր. կոչեա զմշակսն՝ և տուր
նոցա վարձս, սկսեալ ՚ի յետ-
նոցն մինչև ցառաջինսն։
Իբրև եկին որք զմետասանե-
րորդ ժամուն, և առին մի մի
դահեկան։ Եկեալ և առաջին-
քն՝ համարէին թէ աւելի առ-
նուցուն. և առին մի մի դա-
հեկան և նոքա։
Իբրև առին՝ տրտնջէին զտա-
նուտեառնն՝ և ասէին. թէ դո-
քա՝ յետինքդ՝ մի ժամ գոր-
ծեցին, և հաւասարս մեզ
արարեր զդոսա, որ զծանրութի
աւուրն բարձաք և զտօթ։

Նա պատասխանի ետ միում 'ի նոցանէ՝ եւ ասէ. ընկեր՝ չզրկեմ զքեզ, ոչ դահեկանի միոջ սակ արկեր ընդ իս։ առ զքոյդ՝ եւ երթ. եթէ կամիմ յետնոցս տալ որպէս եւ քեզ. եթէ չիցէ՞ ինձ իշխանութիւն յիմս առնել զինչ եւ կամիմ. կամ թէ ակն քո չա՞ր է, զի ես առատ եմ։

Այսպէս եղիցին յետինք առաջինք, եւ առաջինքն՝ յետինք. զի բազում են կոչեցեալք՝ եւ սակաւք են ընտրեալք։

Աւետ. Մտ. Ընթերց.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

մդ Բ Իբրեւ ելանէր Յիսուս յԵրուսաղէմ, առ զերկոտասանսն առանձինն, եւ 'ի ճանապարհին՝ ասէ ցնոսա։

Ահաւասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ, եւ որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետիցն՝ եւ դպրաց. եւ դատապարտեսցեն զնա 'ի մահ. եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այպանել, եւ հարկանել, եւ 'ի խաչ հանել, եւ յերիր աւուր յարիցէ։

մե Զ Յայնժամ մատեաւ առ նա մայր որդւոցն Զեբեդեայ՝ որդւովքն հանդերձ, երկիր պագանէր՝ եւ խնդրէր ինչ 'ի նմանէ։

Եւ նա՝ ասէ ցնա. զի՞նչ կամիս. ասա՛ զի նստցին սոքա երկու որդիքս իմ, մի ընդ աջմէ քումմէ՝ եւ մի ընդ ահեկէ յարքայութեան քում։

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէք ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոց եմ, կամ զմկրտութիւն զոր ես մկրտելոց եմ մկրտել. ասեն ցնա, կարող եմք։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. զբաժակն իմ ըմպիցէք, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիցիք. բայց նստուցանել ընդ աջմէ եւ ընդ ահեկէ իմմէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց տուեալ է 'ի հօրէ իմմէ։

Եւ լուեալ տասանցն, բարկացան 'ի վերայ երկուցն եղբարց։ մզ Բ

Յիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն, եւ ասէ՝ գիտէք՝ զի իշխանք ազգաց տիրեն նոցա, եւ մեծամեծքն իշխեն նոցա։

Ոչ այնպէս լիցի եւ 'ի ձերում միջի. այլ որ կամիցի 'ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտօնեայ. եւ որ կամիցի 'ի ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ծառայ։

ժդ Դ Որպէս Որդի մարդոյ ո՛չ եկն
պաշտօն առնուլ, այլ պաշտօ-
նե՛լ. և տալ զանձն իւր փըր-
կանս փոխանակ բազմաց։

Նշանագործութեան Մատթէի Առաքելոյ.

Ըստ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի.

ժե Եւ յելանելն նոցա յԵրի-
Բ քովէ, գնացին զհետ նորա
104 ժողովուրդք բազումք։
Եւ ահա կոյրք երկու նստէին
առ ճանապարհաւն։ Իբրև լու-
ան թէ Յիսուս անցանէ՝ ա-
ղաղակեցին և ասեն. ողորմեաց
մեզ Յիսուս որդի Դաւթի։
Եւ ամբոխն սաստէին նոցա՝
զի լռեսցեն։ և նոքա և՛ս ա-
ռաւել աղաղակէին և ասէին,
Տէր՝ ողորմեաց մեզ որդի Դաւ-
թի։
Զտեղի առ Յիսուս, կոչեաց
զնոսա և ասէ. զի՞նչ կամիք՝
զի արարից ձեզ։
Ասեն ցնա. Տէր՝ զի բացցին
աչք մեր։
Եւ գթացեալ Յիսուս մեր-
ձեցաւ յաչս նոցա, և վաղվա-
ղակի տեսին՝ և գնացին զհե-
տ նորա։

Իբրև մօտ եղեն յԵրուսա- ժզ
ղէմ, և եկին 'ի Բեթփագէ Բ
մերձ 'ի լեառն Ձիթենեաց. 105
յայնժամ Յիսուս առաքեաց
երկուս յաշակերտացն իւրոց։
և ասէ ցնոսա. երթայք 'ի գե-
ւղդ՝ որ առաջի ձեր է, և ան-
դէն գտանիցէք էշ կապեալ,
և յաւանակ ընդ նմին, լուծէք՝
ածէք ինձ։
Եւ եթէ ոք ասիցէ ինչ ձեզ,
ասասջիք, եթէ Տեառն իւ-
րեանց պիտոյ են. և վաղվաղա-
կի առաքէ զնոսա։
Բայց այս ամ եղև, զի լցցի ժէ
բանն մարգարէին՝ որ ասէ։ ա- Ե
սացէք դստեր Սիոնի. ահա՝
թագաւոր քո գայ քեզ հեզ՝
և հեծեալ յէշ և 'ի յաւա-
նակի իշոյ։
Գնացին աշակերտքն, և արա- ժը
րին որպէս հրամայեաց նոցա Բ
Յիսուս։ և ածին զէշն և զյա-
ւանակն և արկին զնոքօք
զհանդերձս, և նստաւ 'ի վերայ նոցա։
Եւ բազում ժողովուրդք տա-
րածեցին զհանդերձս իւրեանց
'ի ճանապարհին։ և այլք հա- ժթ
տանէին ոստս 'ի ծառոց՝ և տա- Ե
րածէին 'ի ճանապարհին։
Եւ ժողովուրդն՝ որ առաջին
և զկնի երթային՝ աղաղակէին

և

և ամէնին. օրհնութի՜ւն որդւոյ դաւ-
թի, օրհնեալ որ գայ յանուն
տեառն. օրհնութի՜ւն 'ի բարձունս:
Եւ 'ի մտանելն նորա յերու-
մժ սաղէմ՝ դղրդեցաւ քաղաքն
Ժ. ամ, և ասէ՝ ո՞վ իցէ սա:
Եւ ժողովուրդքն ասէին. սա է
մարգարէն յիսուս՝ որ 'ի նա-
զարեթէ գալիլեացւոց:
մժա Եւ եմուտ յիսուս 'ի տաճա-
Ա. րն, և եհան արտաքս զամե-
նեսին, որ վաճառէին և գը-
նէին 'ի տաճարի անդ. և զսե-
ղանս հատավաճառացն կոր-
ծանեաց՝ և զաթոռս աղաւ-
նեվաճառացն:
Եւ ասէ ցնոսա. գրեալ է՝
տուն իմ տուն աղօթից կոչեսս-
ցի. և դուք արարէք զդա՝ այ-
րս աւազակաց:
մժբ Եւ մատեան առ նա կոյրք և
Ժ. կաղք 'ի տաճարին, և բժշկեաց
խ6 զնոսա:
մժգ Իբրև տեսին քահանայապետքն
Ն և դպիրք՝ զսքանչելիսն զոր ա-
րար, և զմանկունսն որ աղաղա-
կէին 'ի տաճարին և ասէին,
օրհնութիւն որդւոյ դաւթի,
բարկացան. և ասեն ցնա. լը-
սե՞ս զինչ ասեն դոքա: ասէ
ցնոսա յիսուս, այո. չիցէ՞ ըն-
թերցեալ ձեր՝ եթէ 'ի բե-
րանոյ տղայոց և ստնդիացաց
հաստատեցեր զօրհնութիւն:
Եւ թողեալ զնոսա, ել ար- մժդ
տաքոյ քաղաքին 'ի բեթանիա, Օ
և անդ ագաւ:

Երկուշաբթի Աւագ, Երեկոյ շաբաթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ այգուցն իբրև դարձաւ խ7
անդրէն 'ի քաղաքն՝ քաղ-
ցեաւ: և տեսեալ թզենի մի
'ի վերայ ճանապարհին, եկն
'ի նա, և ոչինչ եգիտ 'ի նմա՝
բայց միայն տերև: Եւ ասէ
ցնա. մի՛ այսուհետև 'ի քէն
պտուղ եղիցի յաւիտեան: և
առ ժամայն չորացաւ թզենին:
Իբրև տեսին աշակերտքն՝ զար-
մացան և ասեն, թէ զիա՞րդ
վաղվաղակի ցամաքեցաւ թը-
զենին:
Պատասխանի ետ յիսուս՝ և մժե
ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, Օ
եթէ ունիցիք հաւատս՝ և ոչ
երկմտիցէք՝ ոչ միայն զթզե-
նւոյդ առնիցէք, այլ թէպէտ
և լերինդ ասիցէք՝ բարձիր և
անկիր 'ի ծով, եղիցի:
Եւ զամենայն ինչ զոր և խնդ- մժզ
րիցէք յաղօթս հաւատովք՝ Գ
առնուցուք:

Եւ

ՄԿԷ Եւ երբեւ եկն 'ի տաճարն,
Ի մատեան առ նա՝ մինչդեռ ու-
Խ8 սուցանէր, քահանայապետքն
և ծերք ժողովրդեանն՝ և ա-
սեն. որո՞վ իշխանութեամբ առ-
նես զայդ. և ո՞վ ետ քեզ զիշ-
խանութիւնդ զայդ.

Պատասխանի ետ Յիսուս և
ասէ ցնոսա. հարցից և ես ընդ
ձեզ բան մի. զոր թէ ասիցէք
ինձ, և ես ձեզ ասացից՝ որով
իշխանութեամբ առնեմ զայս.
Մկրտութիւնն Յովհաննու ուստի՞
էր՝ յերկնի՞ց՝ թէ 'ի մարդկանէ:
Եւ նոքա խորհէին ընդ միմեանս
և ասէին. եթէ ասեմք յերկ-
նից, ասէ ցմեզ. իսկ ընդէ՞ր ոչ
հաւատացէք նմա: և եթէ ա-
սեմք 'ի մարդկանէ, երկնչիմք
'ի ժողովրդենէն. զի ամենեքին
զՅովհաննէս իբրեւ զմարգարէ
ունէին.

Պատասխանի ետուն Յիսուսի
և ասեն. ոչ գիտեմք: ասէ ցնո-
սա և նա. և ոչ ես ասեմ
ձեզ՝ որով իշխանութեամբ
առնեմ զայս.

ՄԿԸ Բայց զիա՞րդ թուի ձեզ. այր
Ժ մի էին երկու որդիք, և մա-
Խ9 տուցեալ առ առաջինն՝ ասէ.
որդեակ՝ երթ այսօր գործեա
յայգւոջ.

«Նա՝ պատասխանի ետ՝ և ա-
սէ. երթամ տէր՝ և ոչ չոգաւ.
Մատեաւ և առ միւսն, և ա-
սէ նոյնպէս. Նա՝ պատասխանի
ետ՝ և ասէ. ոչ կամիմ. բայց
յետոյ զղջացաւ՝ և չոգաւ յայ-
գին.

Ո՞ր՝ ո յերկոցունց արար զկ-
կամս հօրն. ասեն՝ յետինն: Ասէ
ցնոսա Յիսուս. ամէն ասեմ
ձեզ, զի մաքսաւորք և պոռ-
նիկք՝ յառաջեսցեն քան զձեզ
յարքայութիւն երկնից.

Զի եկն Յովհաննէս ճանա-
պարհաւ արդարութեան՝ և ոչ հաւա-
տացէք նմա. և մաքսաւորք և
պոռնիկք հաւատացին նմա, և
դուք տեսէք՝ և ոչ զղջացա-
րուք յետոյ հաւատալ նմա:

[illegible]

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Այլ առակ լուարուք. այր ՄԿԹ
մի էր տանուտէր՝ որ տնկե- Ի
աց այգի, և ցանգով պա- Ծ
տեաց զնա, և փորեաց 'ի նմա
հնձան, և շինեաց աշտարակ.
և ետ զնա մշակս, և գնաց
'ի տար աշխարհ.

Իբրեւ մերձեցաւ ժամանակ
պտղոյ, առաքեաց զծառայս իւր
առ

առ մշակսն՝ առնուլ զպտուղս նորա։ Եւ կալեալ մշակացն զծառայս նորա, զոմն տանջեցին, զոմն սպանին, զոմն քարկոծեցին։

Դարձեալ առաքեաց այլ ծառայս բազումս քան զառաջինսն, եւ արարին նոցա՝ նոյնպէս։

Յետոյ առաքեաց առ նոսա զորդի իւր, եւ ասէ, թերեւս՝ ամաչեսցեն յորդւոյ աստի իմմէ։

Իսկ մշակքն իբրեւ տեսին զորդին, ասեն ընդ միտս. սա է ժառանգն, եկայք սպանցուք զսա, եւ կալցուք զժառանգութիւն սորա։

Եւ առեալ՝ հանին զնա արտաքոյ քան զայգին, եւ սպանին։

Արդ՝ յորժամ եկեսցէ տէր այգւոյն, զի՞նչ արասցէ մշակացն այնոցիկ։

Ասեն ցնա. զչարսն չարաչար կորուսցէ. եւ զայգին տացէ այլոց մշակաց, որք տայցեն նմա զպտուղս ՚ի ժամու իւրեանց։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. չիցէ՞ երբեք ընթերցեալ ձեր ՚ի գիրս. զվէմն՝ զոր անարգեցին շինողք, նա եղեւ գլուխ անկեան. ՚ի Տեառնէ եղեւ այս, եւ է սքանչելի յաչս մեր։

Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ, զի բարձցի ՚ի ձէնջ արքայութիւն Աստուծոյ, եւ տացի ազգի որ առնիցէ զպտուղս նորա։

Եւ որ անկցի ՚ի վերայ վիմիս այսորիկ՝ փշրեսցի, եւ յոր վերայ անկցի՝ հոսեսցէ զնա։

Իբրեւ լուան քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն զառակս նորա, գիտացին թէ վասն նոցա ասաց։ մէ Ա.

Եւ խնդրէին զնա ունել, բայց երկեան ՚ի ժողովրդոցն. քանզի իբրեւ զմարգարէ ունէին զնա։

Ընթերցուածք Կե՛, Չորեք շաբթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Դարձեալ պատասխանի ետ Յիսուս, եւ ասէ ցնոսա առակօք։ մա Ե ԻԲ

Նմանեցաւ արքայութիւն երկնից՝ առն թագաւորի, որ արար հարսանիս որդւոյ իւրում։

Եւ առաքեաց զծառայս իւր կոչել զհրաւիրեալսն ՚ի հարսանիսն. եւ ոչ կամէին գալ։

Դարձեալ՝ առաքեաց այլ ծառայս՝ եւ ասէ. ասացէք հրաւիրելոցն. ահաւասիկ զճաշ իմ պատրաստեցի. զուարակք իմ եւ պարարակք զենեալ են, եւ ամ ինչ պատրաստ է, եկայք

'ի հարսանիսն։
Եւ նոքա յուլացեալ՝ գնացին ոմն յագարակ իւր, եւ ոմն 'ի վաճառս իւր։ եւ այլք՝ կալան զծառայս նորա, թշնամանեցին, եւ սպանին։
Իսկ թագաւորն երբեւ լուաւ՝ բարկացաւ, եւ առաքեաց զզօրս իւր եւ սատակեաց զսպանողսն զայնոսիկ, եւ զքաղաքն նոցա այրեաց։
Յայնժամ ասէ ցծառայս իւր. հարսանիքս պատրաստ են, եւ հրաւիրեալքն չէին արժանի։
Արդ՝ երթայք յելս ճանապարհաց, եւ զոր միանգամ գտանիցէք՝ կոչեցէք 'ի հարսանիս։
Եւ ելեալ ծառայքն 'ի ճանապարհս ժողովեցին զամենեսեան զոր եւ գտին՝ զչարս եւ զբարիս. եւ լցան հարսանիքն բազմականօք։
մր Ժ. Եւ մտեալ թագաւորն հայել զբազմականսն ետես անդ այր մի՝ որ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց։ եւ ասէ ցնա. ընկեր՝ զիարդ մտեր այսր, զի ոչ ունէիր հանդերձ հարսանեաց։ եւ նա պապանձեցաւ։
Յայնժամ ասէ թագաւորն ցպաշտօնեայսն. կապեցէք զդորա ոտս եւ զձեռս՝ եւ հանէք զդա 'ի խաւարին արտաքին, անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց։
Զի բազումք են կոչեցեալք՝ եւ սակաւք ընտրեալք։

Նոյեմբեր ԻԲ. Հինգ շաբաթ.

Վասն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Յայնժամ գնացեալ փարիսեցիքն, առին խորհուրդ զնմանէ, թէ որպէս դնիցեն նմա որոգայթ բանիւք։ մտ. ի. Ծ2
Եւ առաքեն առ նա զաշակերտսն իւրեանց հերովդիանոսօքն հանդերձ՝ եւ ասեն. վարդապետ՝ գիտեմք զի ճշմարիտ ես, եւ զճանապարհն այ ճշմարտութեամբ ուսուցանես, եւ ոչ է քեզ փոյթ զուրուք, եւ ոչ հայիս յերեսս մարդկան. արդ՝ ասա մեզ, զինչ թուի քեզ, պարտ է հարկս տալ կայսեր՝ թէ ոչ։
Գիտաց յիսուս զխորամանկութիւն նոցա, եւ ասէ. զի՞ փորձէք զիս կեղծաւորք. ցուցէք ինձ զդահեկան հարկին։ եւ նոքա մատուցին նմա դահեկան մի։
Եւ ասէ ցնոսա. ո՞յր է պատկերս այս՝ կամ գիր։ ասեն՝ կայ-

կայսեր։ Յայնժամ ասէ ցնոսա.
ներթայք՝ տուք զկայսեր՝ կայ-
սեր, և զԱյ՝ Այ։

Իբրև լուան՝ զարմացան. և
թողին զնա և գնացին։

Ճ․3 Յայնմ աւուր մատեան առ
նա Սադուկեցիքն, որ ասէին՝
թէ չիք յարութիւն. հարցին ցնա՝
և ասեն. վարդապետ՝ Մովսէս
ասաց. եթէ ոք մեռցի անորդի,
արասցէ զկին նորա եղբայր իւր,
և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւ-
րում։

Էին առ մեզ եղբարք եօթն.
առաջինն՝ առեալ կին՝ և մեռաւ.
և զի ոչ ունէր զաւակ, եթող
զկին իւր՝ եղբօր իւրում։

Նոյնպէս և երկրորդն՝ և եր-
րորդն, մինչև ցեօթներորդն։
Յետ ամենեցուն՝ մեռաւ և
կինն։

Արդ՝ ի յարութեան ո՞յր յեօ-
թանցն եղիցի՝ նա կին. զի ա-
մենեքին կալան զնա կին։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝
և ասէ. մոլորեալ էք՝ ոչ գիտէք
զգիրս և ոչ զզօրութիւն Այ։ Զի
ի յարութեան ոչ կանայս առնեն՝
և ոչ արանց լինին, այլ են
իբրև զհրեշտակս յերկինս։

Բայց վասն յարութեան մե-
ռելոց չիցէ՞ ընթերցեալ զա-
սացեալն ձեզ յԱյ. Ես եմ Այ
Աբրահամու, Այ Իսահակայ և
Այ Յակոբայ. և չէ Այ՝ Այ
մեռելոց՝ այլ կենդանեաց։

Իբրև լուան ժողովուրդքն, զար-
մանային ընդ վարդապետութիւն
նորա։

Իսկ Փարիսեցիքն իբրև լուան՝ մրկ
եթէ պապանձեցոյց զՍադու- Օ
կեցիսն, ժողովեցան ի միասին։ Ճ․4

Եւ եհարց մի ի նոցանէ
զնա՝ փորձելով, և ասէ. վար-
դապետ՝ ո՞ր պատուիրան մեծ
է յօրէնս։

Եւ Յիսուս ասէ ցնա. սիրես-
ցես զՏէր Այ քո յամենայն
սրտէ քումմէ, և յամենայն անձնէ
քումմէ, և յամենայն մտաց քոց։ Այս
է մեծ և առաջին պատուի-
րան։ Եւ երկրորդն՝ նման սմին.
սիրեսցես զընկեր քո՝ իբրև զան-
ձն քո։

Յայս երկուս պատուիրանս ամ
օրէնքն և մարգարէքն՝ կախեալ
կան։

Եւ ի ժողովել Փարիսեցւոցն, մրկ
եհարց ցնոսա Յիսուս՝ և ասէ. Ր
զի՞նչ թուի ձեզ վասն Քրիս- Ճ․5
տոսի, ո՞ր որդի է. ասեն ցնա,
Դաւթի։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. իսկ զի-
ա՞րդ Դաւիթ հոգւովն՝ կոչէ
զնա

զնա տէր, և ասէ. ասաց տէր
ցտէր իմ. նիստ ընդ աջմէ իմմէ,
մինչև եդից զթշնամիս քո պա-
տուանդան ոտից քոց: Իսկ եթէ
Դաւիթ՝ զնա տէր կոչէ, զիարդ
որդի նորա իցէ:
մզ Բ Եւ ոչ ոք կարէր տալ նմա պա-
տասխանի բան մի. և ոչ իշ-
խէր ոք յայնմ օրէ հարցանել
զնա և ոչ ինչ:

Նշանակէր Կի., Ուրբաթ ...

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

մէ Ժ Յայնժամ խօսեցաւ Յիսուս
ընդ ժողովուրդն և ընդ ա-
շակերտսն իւր՝ և ասէ. յա-
թոռն Մովսեսի նստան դպիրքն
և փարիսեցիք. զամ ինչ որ ա-
սիցեն ձեզ՝ արարէք և պահե-
ցէք. բայց ըստ գործոյն նոցա՝
մի՛ առնէք, զի ասեն՝ և ոչ
առնեն:
մը Ե Կապեն բեռինս ծանունս և
դժուարակիրս, և դնեն 'ի վե-
րայ ուսոց մարդկան. և մատամբ
իւրեանց ոչ կամին շարժել
զնոսա:
մթ Բ Եւ զամ գործս իւրեանց առ-
նեն 'ի ցոյց մարդկան: լայնեն
զգրապանակս իւրեանց, և եր-
կայնեն զքղանցս հանդերձից

ժ·Է

իւրեանց: սիրեն զյառաջագահ-
նս յընթրիս, և զնախաթոռս
'ի ժողովուրդս՝ և զողջոյնս 'ի
հրապարակս և կոչել 'ի մարդ- մծ
կանէ՝ ռաբբի ռաբբի: Ժ
Բայց դուք՝ մի՛ զոք կոչէք
վարդապետ, զի մի՛ է ձեր ու-
սուցիչ, և ամենեքեան դուք՝
եղբարք էք:
Եւ հայր՝ մի՛ կոչէք ձեզ յերկ-
րի. զի ձեր՝ մի՛ է հայր՝ որ
յերկինս է:
Եւ մի՛ կոչիցիք ուսուցիչք.
զի ուսուցիչ ձեր՝ Քրիստոս է:
Եւ մեծն 'ի ձէնջ եղիցի ձեր
սպասաւոր:
Որ բարձրացուցանէ զանձն՝ մծա
խոնարհեսցի, և որ խոնարհե- Ե
ցուցանէ զանձն՝ բարձրասցի:
Վայ ձեզ դպրաց և փարիսե- մծբ
ցւոց կեղծաւորաց. զի փակէք Ե
զարքայութիւն երկնից առաջի
մարդկան. դուք ոչ մտանէք,
և որոց մտանեն՝ ոչ տայք թողուլ
մտանել:
Վայ ձեզ դպրաց և փարիսե-
ցւոց կեղծաւորաց. զի յածիք
ընդ ծով և ընդ ցամաք՝ առնել
եկամուտ մի. և յորժամ լի-
նիցի, առնէք զնա որդի գեհե-
նի՝ կրկին ևս քան զձեզ:
Վայ ձեզ՝ առաջնորդք կոյրք.

զի

զի ասէք՝ որ երդնու 'ի տաճարն՝
չէ ինչ, բայց որ երդնու յոսկին
որ 'ի տաճարին է՝ արժան է։
Անմիտք և կոյրք՝ զի՞նչ մեծ
է, ոսկի՞ն՝ եթէ տաճարն որ
սրբէ զոսկին։
Եւ որ երդնու 'ի սեղանն՝ չէ
ինչ, բայց որ երդնու 'ի պա-
տարագն, որ 'ի վերայ նորա է՝
արժան է։
Յիմարք և կոյրք՝ զի՞նչ մեծ
է. պատարագի՞ն, եթէ սեղանն՝
որ սրբէ զպատարագն։
Իսկ արդ՝ որ երդուեալ 'ի սե-
ղանն, երդուեալ 'ի նա և յամ
որ 'ի վերայ նորա է։ և որ երդ-
ուեալ 'ի տաճարն, երդուեալ
'ի նա և 'ի բնակիչն նորա։ և
որ երդուեալ յերկինս, երդնու
յաթոռն այ՝ և յայն որ նըս-
տի 'ի վերայ նորա։
մլդ Ե Վայ ձեզ դպրաց և փարիսե-
ցւոց կեղծաւորաց. զի տաս-
նորդէք զանանուխ և զսամիթ
և զչաման, և թողէք զծանր
ծանր օրինացն՝ զդատաստան,
և զողորմութիւն, և զհաւատս.
զայս արժան էր առնել՝ և զայն՝
չթողուլ։
մլե Ժ Առաջնորդք կոյրք, որ զմժղուկս
քամէք, և զուղտս կլանէք։
մլզ Ե Վայ ձեզ դպրաց և փարիսե-

ցւոց կեղծաւորաց. զի սրբէք
զարտաքին բաժակին և զըս-
կաւառակի, և 'ի ներքոյ լի
են յափշտակութեամբ և ան-
խառնութեամբ։
Փարիսեցի կոյր՝ սրբեա նախ
զներքին բաժակին և զսկաւա-
ռակին, զի լինիցի և արտաքինն
նոցա սուրբ։
Վայ ձեզ դպրաց և փարիսե- մլէ Ե
ցւոց կեղծաւորաց. զի նման էք
գերեզմանաց բռելոց, որ ար-
տաքոյ երևին գեղեցիկք, և 'ի
ներքոյ լի են ոսկերօք մեռելոց,
և ամ պղծութեամբ։
Նոյնպէս և դուք՝ արտաքոյ
երևիք մարդկան արդարք, և 'ի
ներքոյ լի էք կեղծաւորութ.
և անօրէնութեամբ։
Վայ ձեզ դպրաց և փարիսե- մլը Ե
ցւոց կեղծաւորաց. զի շինէք
զշիրիմս մարգարէից, և զարդա-
րէք զգերեզմանս արդարոց։ և
ասէք՝ եթէ էաք յաւուրս հար-
ցըն մերոց՝ ոչ հաղորդէաք ար-
եան մարգարէիցն։ ապա ուրեմն
վկայէք զանձանց՝ եթէ որդիք
էք այնոցիկ՝ որ կոտորեցին զմ-
մարգարէսն։ և դուք՝ լցէք զ-
չափ հարցն ձերոց։
Օձք՝ ծնունդք իժից, զիա՞րդ մլթ Ժ
փախնուցուք 'ի դատաստանէ

գեհենին։

մխթ Ե Վասն այսորիկ ահաւասիկ ես
առաքեմ առ ձեզ մարգարէս,
եւ իմաստունս, եւ դպիրս. ի
նոցանէ սպանանիցէք, եւ ի խաչ
հանիցէք, եւ ի նոցանէ տան-
ջիցէք ի ժողովուրդս ձեր, եւ
հալածիցէք ի քաղաքէ ի քա-
ղաք։
Որպէս զի եկեսցէ ի վերայ
ձեր ամ արիւն արդար հեղեալ
յերկրի. յարենէն աբելի ար-
դարոյ մինչեւ ցարիւնն զաքա-
րիայ որդւոյ բարաքեայ՝ զոր սպա-
նանէք ի մէջ տաճարին եւ
սեղանոյն։ ամէն ասեմ ձեզ.
եկեսցէ այն ամ ի վերայ ազ-
գիս այսորիկ։
մծ Ե Երուսաղէմ, Երուսաղէմ. որ
կոտորես զմարգարէս՝ եւ քար-
կոծ առնես զառաքեալսն առ
նա։ քանիցս անգամ կամեցայ
ժողովել զմանկունս քո՝ զոր-
օրինակ ժողովէ հաւ զձագս իւր
ընդ թեւովք, եւ ոչ կամեցարուք։
Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ
ձեր աւերակ։
Բայց ասեմ ձեզ, թէ ոչ
եւս տեսանիցէք զիս յայսմ
հետէ, մինչեւ ասիցէք՝ օրհնեալ
եկեալն յանուն տեառն։

Նշխարք Սբ. Շաբ. ...
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ եղեւ յորժամ ելանէր Յիսուս մծբ Բ
ի տաճարէն՝ գնայր. եւ մա-
տեան աշակերտքն ցուցանել
նմա զշինուածս տաճարին։
Եւ նա՝ պատասխանի ետ՝ եւ
ասէ ցնոսա. տեսանիցէք զայդ
ամ, ամէն ամէն ասեմ ձեզ.
մի մնասցէ այդր քար՝ ի քարի
վերայ որ ոչ քակեսցի։
Եւ մինչ դեռ նստէր ի լե- մծգ
րինն Ձիթենեաց, մատեան առ Բ
նա աշակերտքն առանձինն՝ եւ Ծ7
ասեն. ասա մեզ՝ երբ լինիցի
այդ, եւ կամ զինչ նշան իցէ
քոյոյ գալստեանդ, եւ կատարածի
աշխարհիս։
Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ
ասէ ցնոսա. զգոյշ լերուք՝ գու-
ցէ ոք զձեզ խաբիցէ. զի բա-
զումք գայցեն յանուն իմ, եւ
ասիցեն՝ թէ ես եմ Քրիստոսն,
եւ զբազումս մոլորեցուցանիցեն։
Լսելոց էք պատերազմունս՝
եւ զհամբաւս պատերազմաց.
զգոյշ լերուք՝ մի՛ խռովիցիք,
զի պարտ է լինել այնմ ամի,
այլ չեւ՛ է կատարած։
Յարիցէ ազգ յազգի վերայ,
եւ

և թագաւորութի ՚ի թագաւո-
րութե. և եղիցին սովք և սրա-
ծութիւնք, և սասանութիւնք ՚ի
տեղիս տեղիս: սակայն և այն
ամենայն՝ սկիզբն է երկանց:
մխդ Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ
Բ ՚ի նեղութի, և սպանանիցեն
զձեզ. և եղիջիք ատելիք
յամ ազգաց վասն անուան
իմոյ:
մխե Եւ յայնժամ գայթագղես-
Ժ ցին բազումք, և զմիմեանս
մատնեսցեն՝ և ատեսցեն զմի-
մեանս և բազում սուտ մար-
գարէք յարիցեն, և զբազումս
մոլորեցուսցեն:
Եւ վասն բազմանալոյ անօրէ-
նութեն, ցամաքեսցի սէր բազ-
մաց: Բայց որ համբերեսցէ ՚ի
սպառ, նա կեցցէ:
մխզ Եւ քարոզեսցի աւետարանս
Ա արքայութե ընդ ամ տիեզերս՝
՚ի վկայութի ամ հեթանոսաց.
և ապա եկեսցէ կատարած:
մխէ Արդ՝ յորժամ տեսանիցէք զպղ-
Ա ծութիւն աւերածոյն, որ ա-
սացեալն է ՚ի ձեռն դանիէլի
մարգարէի. զի կայցէ ՚ի տեղ-
ւոջն սրբութեան. որ ընթեռ-
նուն՝ ՚ի միտ առցէ.
մխը Յայնժամ որ ՚ի հրէաստանի
Բ իցեն՝ փախիցեն ՚ի լերինս. և

որ ՚ի տանիս կայցէ, մի՛ իջցէ
առնուլ ինչ ՚ի տանէ իւրմէ.
և որ յանդի իցէ, մի՛ դարձցի
յետս առնուլ զհանդերձս իւր:
Բայց վայ իցէ յղեաց և ստն- մխթ
տուաց յաւուրսն յայնոսիկ: Բ
Յաղօթս կացէք՝ զի մի՛ լինիցի մծ
փախուստն ձեր ձմերանի, և Ա
մի՛ ՚ի շաբաթու: մծա
Զի եղիցի յայնժամ նեղու- Բ
թիւն մեծ, որպիսի ոչ եղե-
ւ յսկզբանէ աշխարհի
մինչև ցայժմ, և ոչ այլ լիցի:
Եւ եթէ ոչ կարճէին աւուր- մծբ
քըն այնոքիկ, ոչ ապրէր ամ Ա
մարմին. բայց վասն ընտրելոցն՝
կարճեսցին աւուրքն այնոքիկ:
Յայնժամ՝ թէ որ ասիցէ ձեզ՝ մծգ
ահաւասիկ աստ է քրիստոս Ա
կամ անդ, մի՛ հաւատայցէք:
Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք մծդ
և սուտ մարգարէք. և տայցեն Ա
նշանս մեծամեծս և արուեստս,
մինչ մոլորեցուցանել՝ թէ հը-
նար ինչ իցէ՝ և զընտրեալսն:
Ահա յառաջագոյն ասացի
ձեզ:
Արդ թէ ասիցեն ձեզ. ահա- մծե
ւասիկ յանապատի է, մի՛ ելա- Ե
նիցէք. և թէ ահա՛ յշտե-
մարանս է, մի՛ հաւատայցէք:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

ՄԾԳ Ե Զի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ
յարեւելից՝ եւ երեւի մին-
չեւ յարեւմուտս, այնպէս եղիցի
գալուստն որդւոյ մարդոյ։
ՄԾԴ Ե Զի ուր դիակն իցէ, անդ ժո-
ղովեսցին արծուիք։
ՄԾԵ Բ Վաղվաղակի յետ նեղութեան
աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն
խաւարեսցի եւ լուսին՝ ոչ տա-
ցէ զլոյս իւր. եւ աստեղք՝ անկ-
ցին յերկնից եւ զօրութիւնք
երկնից՝ շարժեսցին։
Եւ ապա երեւեսցի նշան որդ-
ւոյ մարդոյ յերկինս. եւ յայն-
ժամ կոծեսցին ամ ազգք եր-
ՄԾԶ Բ կրի։ եւ տեսցեն զորդի մարդոյ
եկեալ ՚ի վերայ ամպոց երկնից
զօրութեամբ եւ փառօք բազմօք։
Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս
իւր փողով մեծաւ, եւ ժողո-
վեսցեն զընտրեալս նորա ՚ի
չորից հողմոց՝ ՚ի ծագաց երկ-
նից մինչեւ ՚ի ծագս նոցա։
Ի թզենւոյ անտի ուսարուք
զառակն. զի յորժամ նորա
ոստքն կակղասցին, եւ տերեւն
ցցուեսցի, գիտէք թէ մօտ է
ամառն։
Նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ
տեսանիցէք զայս ամ, գիտաս-
ջիք թէ մօտ է ՚ի դուրս։
Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ
անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս
ամենայն եղիցի։
Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ
բանք իմ մի՛ անցցեն։
Բայց վասն աւուրն այնորիկ ՄԿ
եւ ժամու, ոչ ոք գիտէ. ոչ Զ.
հրեշտակք երկնից, եւ ոչ որդի՝
բայց միայն հայր։
Այլ որպէս աւուրքն Նոյի, ՄԿԱ
նոյնպէս եղիցի գալուստն որդ- Ե
ւոյ մարդոյ։ Զ.8
Զի որպէս էին յաւուրսն որ
յառաջ քան զջրհեղեղն, ու-
տէին եւ ըմպէին, կանայս ա-
ռնէին եւ արանց լինէին, մինչեւ
յօրն՝ յորում եմուտ Նոյ ՚ի
տապանն, եւ ոչ գիտացին՝ մին-
չեւ եկն ջրհեղեղն եւ եբարձ
զամենեսեան, այնպէս եղիցի եւ
գալուստն որդւոյ մարդոյ։
Յայնժամ թէ իցեն երկու ՄԿԲ
յագարակի, մին առնուցու եւ Ե
միւսն թողուցու։ եւ եթէ եր-
կու աղասցեն ՚ի մի երկանս,
մին առնուցու եւ միւսն թո-
ղուցու։
Արթուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք ՄԿԳ
յորում ժամու տէրն ձեր գայ։ Զ.
Զայն գիտասջիք, եթէ գի- ՄԿԴ
տէր տանուտէրն՝ յորում պա- Բ

ժՐ

հու

մու գող գայ, սկեր՝ և ոչ
տայր ական հատանել զտանն
իւր:
Վասն այսորիկ և դուք՝ եղե-
րո՛ւք պատրաստք, զի յորում
ժամու ոչ ակնունիցիք՝ գայ
որդի մարդոյ:
Մխե Ն Իսկ ո՞վ իցէ հաւատարիմ ծա-
ռայ և իմաստուն, զոր կացոյց
տէր իւր 'ի վերայ ծառայից
իւրոց՝ տալ նոցա կերակուր 'ի
ժամու:
Մխզ Ն Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝
զոր եկեալ տէրն գտանիցէ ա-
րարեալ այնպէս ամէն ասեմ
ձեզ, զի 'ի վերայ ա̃մ ընչից
իւրոց կացուսցէ զնա:
Մխէ Ն Ապա թէ ասիցէ ծառայն չար՝
'ի սրտի իւրում, տէր իմ յամէ՛
գալ. և սկսանիցի հարկանել
զծառայակիցս իւր, ուտիցէ և
ըմպիցէ ընդ արբեցողս. գայցէ
տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր
յորում ոչ ակն ունիցի, և 'ի
ժամու յորում ոչ գիտիցէ.
և կտրեսցէ զնա ընդ մէջ, և
զբաժին նորա ընդ կեղծաւորս
դիցէ: անդ եղիցի լալ և կրճ-
ճել ատամանց:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Յայնժամ նմանեսցի արքա- Մը Ժ· Ն·
յու-թիւն երկնից տասն կուսա-
նաց, որոց առեալ զլապտերս
իւրեանց՝ ելին ընդ առաջ փե-
սային և հարսին: Հինգն 'ի նո-
ցանէ յիմարք էին՝ և հինգն
իմաստունք:
Յիմարքն առին զլապտերսն, և
ձէթ ընդ իւրեանս ոչ բարձին:
Իսկ իմաստունքն առին և ձէթ
ամանօք ընդ լապտերս իւրեանց:
Եւ 'ի յամել փեսային, նիր-
հեցին ամենեքեան և 'ի քուն
մտին:
Եւ 'ի մէջ գիշերի եղև բար-
բառ, ահա՛ փեսայ գայ ելէք
ընդ առաջ նորա:
Յայնժամ յարեան ամենայն
կուսանքն, և կազմեցին զլապ-
տերս իւրեանց:
Ասեն յիմարքն ցիմաստունսն,
տուք մեզ յիւղոյդ ձերմէ, զի
ահա՝ շիջանին լապտերքս մեր:
Պատասխանի ետուն իմաս-
տունքն՝ և ասեն. գուցէ ոչ
իցէ մեզ և ձեզ բաւական, այլ
երթայք 'ի վաճառականս՝ և
գնեսջիք ձեզ:
Իբրև նոքա գնացին գնել՝ և

եկն փեսայն եւ պատրաստքն
մտին ընդ նմա 'ի հարսանիսն՝ եւ
փակեցաւ դուռն։
Յետոյ՝ գան եւ այլ կուսանքն՝
եւ ասեն. տէր տէր՝ բաց մեզ։
Նա պատասխանի ետ եւ ասէ.
ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ գի-
տեմ զձեզ։
Արթուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք
զօրն եւ ոչ զժամ։
կթ Որպէս այր մի գնացեալ 'ի
Ր. տար աշխարհ, կոչեաց զծառայս
Կ իւր՝ եւ ետ նոցա զինչս իւր։
ճհ Ումեմն ետ հինգ քանքար, եւ
Ն ումեմն երկուս, եւ ումեմն մի.
իւրաքանչիւր ըստ իւրում կարի,
եւ գնաց։
Գնաց վաղվաղակի՝ որ առ
զհինգն, գործեաց նոքօք, եւ
շահեցաւ այլ եւս հինգ։
Նոյնպէս եւ որ զերկուսն շա-
հեցաւ այլ եւս երկուս։
Իսկ որ զմին առ՝ գնաց փո-
րեաց զերկիր, եւ թաքոյց զար-
ծաթ տեառն իւրոյ։
Յետ բազում ժամանակի, գայ
տէր ծառայիցն այնոցիկ, եւ
առնէ համար 'ի մէջ նոցա։
Եւ մատուցեալ որ զհինգ
քանքարն առ, մատոյց այլ եւս
հինգ քանքար՝ եւ ասէ. տէր՝
հինգ քանքար ետուր ցիս, աւղ

ահաւասիկ՝ հինգ այլ եւս քան-
քար 'ի վերայ շահեցայ։
Ասէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ
ծառայ՝ բարի եւ հաւատարիմ,
որովհետեւ 'ի սակաւուդ հաւա-
տարիմ ես, 'ի վերայ բազմաց
կացուցի զքեզ. մուտ յուրա-
խութի տեառն քոյ։
Մատուցեալ եւ որոյ զերկուս
քանքարսն առեալ էր, եւ ասէ.
տէր՝ երկուս քանքարս ետուր
ցիս, ահաւասիկ երկուս եւս այլ
քանքարս՝ զոր 'ի վերայ շահե-
ցայ։
Ասէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ
ծառայ՝ բարի եւ հաւատարիմ,
որովհետեւ 'ի սակաւուդ հաւա-
տարիմ ես, 'ի վերայ բազմաց
կացուցից զքեզ. մուտ յուրա-
խութիւն տեառն քոյ։
Մատուցեալ եւ որոյ զմի քան-
քարն առեալ էր, եւ ասէ. տէր՝
գիտէի զի այր մի խիստ ես,
հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր,
եւ ժողովես՝ ուստի ոչ սփռե-
ցեր. երկեայ՝ գնացի եւ թա-
քուցի զքանքարս քո յերկրի.
արդ՝ ահաւասիկ քոյդ՝ քեզ։
Պատասխանի ետ տէրն՝ եւ ասէ
ցնա. ծառայ չար եւ վատ՝ գի-
տէիր թէ հնձեմ՝ ուստի ոչ
սերմանեցի, եւ ժողովեմ՝ ուստի

ոչ

ոչ սփռեցի. պարտ էր քեզ
արկանել զարծաթդ իմ ՚ի
սեղանաւորս, և եկեալ ես՝
տոկոսեօք պահանջէի զիմն:
Արդ՝ առէք ՚ի դմանէ զքան-
քարդ՝ և տուք այնմ որ ունի-
ցի զտասն քանքարն:
մհա Զի ամենայն որ ունիցի՝ տացի և
Բ· յաւելցի, և որ ոչն ունիցի, և
զոր ունիցին՝ բարձցի ՚ի նմանէ:
մհբ Եւ զծառայդ անպիտան հա-
Ե· նէք ՚ի խաւարն արտաքին. անդ
եղիցի լալ և կրճել ատամանց:
մհգ Եւ յորժամ եկեսցէ որդի
Ժ· մարդոյ փառօք իւրովք՝ և ամենայն
Կ1 հրեշտակք ընդ նմա, յայնժամ
նստցի յաթոռ փառաց իւրոց:
Եւ ժողովեսցին առաջի նորա
ամենայն ազգք, և մեկնեսցէ զնոսա
՚ի միմեանց, որպէս հովիւ զի
մեկնէ զօղիս յայծեաց: Եւ կա-
ցուսցէ զօղիսն ընդ աջմէ իւրմէ
և զայծիսն ՚ի ձախմէ:
Յայնժամ ասասցէ թագաւո-
րն՝ ցայնոսիկ որ ընդ աջմէն ի-
ցեն. եկայք օրհնեալք հօր իմոյ.
ժառանգեցէք զպատրաստեալ
ձեզ արքայութիւն ՚ի սկզբանէ
աշխարհի:
Զի քաղցեայ՝ և ետուք ինձ
ուտել. ծարաւեցի՝ և արբու-
ցէք զիս. օտար էի՝ և ժողովե-
ցէք զիս. մերկ՝ և զգեցուցէք
զիս. հիւանդ էի՝ և տեսէք զիս.
՚ի բանտի էի՝ և եկիք առ իս:
Յայնժամ պատասխանի տա-
ցեն նմա արդարքն և ասասցեն.
տէր՝ երբ տեսաք զքեզ քաղ-
ցեալ՝ և կերակրեցաք, կամ ծա-
րաւի՝ և արբուցաք: Երբ տեսաք
զքեզ օտար՝ և ժողովեցաք,
կամ մերկ՝ և զգեցուցաք: Երբ
տեսաք զքեզ հիւանդ՝ կամ
՚ի բանտի, և եկաք առ քեզ:
Պատասխանի տացէ թագա-
ւորն՝ և ասասցէ ցնոսա. ամէն
ասեմ ձեզ, որովհետև արա-
րէք միում յեղբարցս այսոցիկ
փոքրկանց՝ ինձ արարէք:
Յայնժամ ասասցէ և ցայնո-
սիկ՝ որ ընդ ահեկէն իցեն. եր-
թայք յինէն՝ անիծեալք ՚ի
հուրն յաւիտենական, որ պատ-
րաստեալ է սատանայի և հրե-
շտակաց նորա:
Զի քաղցեայ՝ և ոչ ետուք
ինձ ուտել, ծարաւեցի՝ և ոչ
արբուցէք զիս. օտար էի՝ և ոչ
ժողովեցէք զիս, մերկ էի՝ և
ոչ զգեցուցէք զիս, հիւանդ՝
և ՚ի բանտի՝ և ոչ տեսէք զիս:
Յայնժամ պատասխանի տա-
ցեն և նոքա՝ և ասասցեն. տէր՝
երբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝

կամ

կամ ծարաւի, կամ օտար, կամ
մերկ, կամ հիւանդ, կամ 'ի
բանտի, և ոչ պաշտեցաք զքե-
զեզ։

Յայնժամ պատասխանի տացէ
նոցա՝ և ասասցէ. ամէն ասեմ
ձեզ, որովհետև ոչ արարէք
միում 'ի փոքրկանցս յայսցանէ,
և ոչ ինձ արարէք։

Եւ երթիցեն նոքա 'ի տան-
ջանս յաւիտենականս, և ար-
դարքն 'ի կեանսն յաւիտենա-
կանս։

Եւ եղև իբրև կատարեաց
Յիսուս զամ զբանս զայսո-
սիկ, ասէ ցաշակերտսն իւր։
ՄՀԳ Ա. Գիտէք, զի յետ երկուց աւ-
ուրց զատիկ լինի. և որդի մար-
դոյ մատնի 'ի խաչ ելանել։

Ա՝ման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի։

ՄՀԵ Ը. Յայնժամ ժողովեցան քա-
հանայապետքն և դպիրք
և ծերք ժողովրդեանն 'ի սր-
րահ քահանայապետին՝ որում
անուն էր Կայիափա. և արա-
րին խորհուրդ՝ զի նենգու-
թեամբ կալցին զՅիսուս՝ և սպ-
անցեն։

Բայց ասէին, թէ մի՛ 'ի տօնի
աստ՝ զի մի՛ խռովութի՛ լինիցի

'ի ժողովրդեանն։

Իբրև եկն Յիսուս 'ի Բեթա- ՄՀԴ Ա. Կ²
նիա 'ի տուն Սիմոնի բորոտի,
մատեաւ առ նա կին մի, որ
ունէր շիշ իւղոյ ծանրագնոյ,
և թափեաց 'ի գլուխ նորա
'ի բազմականին։

Իբրև տեսին աշակերտքն՝ բար-
կացան՝ և ասեն. ընդէր է կո-
րուստ այդ իւղոյդ։ զի մարթ
էր վաճառել զդա մեծագնոյ՝
և տալ աղքատաց։

Գիտաց Յիսուս՝ և ասէ ցնո-
սա. զի՞ աշխատ առնէք զկինդ,
գործ մի բարի գործեաց զա
յիս. յա՛մ ժամ զաղքատս ընդ
ձեզ ունիք, բայց զիս ոչ հա-
նապազ ընդ ձեզ ունիք։

Արկանել դորա զիւղդ 'ի մար- ՄՀԶ Դ.
մին իմ, առ 'ի թաղելոյ զիս
նշանակեաց։

Բայց ամէն ասեմ ձեզ, զի
ուր և քարոզեսցի աւետարանս
այս ընդ ամենայն աշխարհ խօ-
սեսցի և զոր արարն դա՝ 'ի յի-
շատակ դորա։

Յայնժամ գնաց մի յերկոտա- ՄՀԸ
սանիցն անտի՝ յուդա
սկարիովտացի առ քահանայա-
պետսն, և ասէ. զի՞նչ կամիք
տալ ինձ, և ես մատնեցից զնա
նա ձեզ։ և նոքա կշռեցին

նմա երեսուն արծաթի։

Եւ յայնմ հետէ խնդրէր պատեհ՝ զի մատնեսցէ զնա նոցա։

Վասն ընթրեաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Կ3 Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն մատեան աշակերտքն առ Յիսուս եւ ասեն. ո՞ւր կամիս՝ զի պատրաստեսցուք քեզ ուտել զպասեքն։

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. երթայք ի քաղաքն առ այս անուն, եւ ասասջիք ցնա. վարդապետն ասէ՝ ժամանակ իմ մերձեալ է, առ քեզ առնեմ զպասեքն աշակերտօքս հանդերձ։

Եւ արարին աշակերտքն որպէս հրամայեաց նոցա Յիսուս, եւ պատրաստեցին զպասեքն։

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ կայր բազմեալ ընդ երկոտասան աշակերտսն։

մխթ Դ Եւ մինչ դեռ ուտէին նոքա, ասէ. ամէն ասեմ ձեզ, զի մի ոմն ի ձէնջ մատնելոց է զիս։

մծ Ա Եւ տրտմեցան յոյժ. եւ սկսան ասել ցնա՝ իւրաքանչիւր ոք ի նոցանէ. միթէ ես իցեմ տէր։

մծա Ի Նա՝ պատասխանի ետ՝ եւ ասէ. որ մխեաց ընդ իս զձեռն իւր ի սկուտեղն՝ նա մատնելոց է զիս։

Որդի մարդոյ երթայ՝ որպէս գրեալ է վասն նորա. բայց վայ մարդոյն այնմիկ՝ յորմէ Որդի մարդոյ մատնեսցի։ լաւ էր նմա թէ չէր ծնեալ մարդն այն։ մծբ Օ

Պատասխանի ետ Յուդա՝ որ մատնելոցն էր զնա՝ եւ ասէ, միթէ ես իցեմ վարդապետ. ասէ ցնա՝ դու ասացեր։ մծգ Ժ

Եւ մինչդեռ ուտէին նոքա, առ Յիսուս հաց՝ օրհնեաց եւ եբեկ, եւ ետ աշակերտացն՝ եւ ասէ. առէք կերայք՝ այս է մարմին իմ։ մծդ Ա Կ4

Եւ առեալ բաժակ գոհացաւ՝ ետ նոցա եւ ասէ. արբէք ի դմանէ ամենեքին՝ այդ է արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ ի վերայ բազմաց հեղու ի թողութիւն մեղաց։ մծե Ի

Բայց ասեմ ձեզ. մի եւս արբից յայսմ հետէ ի բերոյ որթոյ մինչեւ ցօրն ցայն՝ յորժամ արբից զդա ընդ ձեզ նոր յարքայութեան հօր իմոյ։

Եւ օրհնեցին, եւ ելին ի լեառն ձիթենեաց։ մծզ Օ

Վասն Մատնութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի.

մձե Դ Յայնժամ ասէ ցնոսա յի-
սուս. ամենեքին դուք գայ-
թակղելոց էք յինէն յայսմ
մձը Օ գիշերի. զի գրեալ է՝ թէ հա-
րից զհովիւն՝ եւ ցրուեսցին ոչ-
խարք հօտին։
Եւ յետ յարութեանն իմոյ, յա-
ռաջեցից քան զձեզ ՚ի գալիլե-
իա։
մձթ Ա Պատասխանի ետ պետրոս՝ եւ
ասէ ցնա. Թէպէտ եւ ամենե-
քեան գայթակղեսցին ՚ի քէն,
այլ ես ոչ գայթակղեցայց։
Ասէ ցնա յիսուս. ամէն ա-
սեմ քեզ. զի յայսմ գիշերի՝
մինչչեւ՛ հաւու խօսեալ իցէ,
երիցս ուրասցիս զիս։
մղ Օ Ասէ ցնա պետրոս. Թէ եւ մե-
ռանել հասանիցէ ը̃ քեզ,
զքեզ ոչ ուրացայց։ Նոյնպէս
եւ ա̃մ աշակերտքն ասէին։
մղա Ա Յայնժամ գայ յիսուս ը̃ նո-
սա ՚ի գեղ մի՝ որում անուն
մղբ Օ էր գեթսեմանի, եւ ասէ ցնոսա,
Նստարո՛ւք այդր՝ մինչեւ երթայց
կացից յաղօթս։
Եւ առեալ ը̃ իւր զպետրոս՝
եւ զերկուս որդիսն զեբեդեայ,
սկսաւ տրտմե՛լ եւ հոգալ։

Յայնժամ ասէ ցնոսա. տըր- մղգ Դ
տում է անձն իմ մինչեւ ՚ի մահ,
կացէք աստ՝ եւ սկեցէք ը̃ իս։
Եւ մատուցեալ յառաջ սա- մղդ Ա
կաւիկ մի՝ անկաւ ՚ի վերայ ե-
րեսաց իւրոց, կայր յաղօթս՝
եւ ասէ. Հայր իմ, եթէ հնար
է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն.
բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ մղե Ա
որպէս դու։
Գայ առ աշակերտսն, եւ գը- մղզ Ա
տանէ զնոսա ՚ի քուն, եւ ասէ
ցպետրոս. այդպէս ոչ կարացէք
մի ժամ արթուն կալ ը̃ իս։
Արթուն կացէք եւ աղօթս ա-
րարէք՝ զի մի՛ անկանիցիք ՚ի
փորձութիւն. հոգի յօժար է՝ մղէ Դ
բայց մարմինս տկար։
Դարձեալ երկրորդ անգամ մղը Օ
չոգաւ եկաց յաղօթս յիսուս՝
եւ ասէ. Հայր իմ՝ եթէ հնար
իցէ անցանել յինէն բաժակիս
այսմիկ, առանց թէ ոչ արբից
զսա, եղիցին կամք քո։
Եւ եկեալ միւսանգամ եգիտ
զնոսա ՚ի քուն, զի էին աչք
իւրեանց ծանրացեալք։
Եթող զնոսա՝ եւ գնաց կայր
յաղօթս երրորդ անգամ, եւ
դարձեալ զնոյն բան ասաց։
Յայնժամ գայ առ աշակերտ-
սըն՝ եւ ասէ ցնոսա. Ննջեցէք մղթ Դ
այսու-

այսուհետեւ՝ և հանգերո՛ւք. զի
ահա՝ հասեա՛լ է ժամ, և որդի
մարդոյ մատնի՛ ՚ի ձեռս մեղա-
ւորաց: արի՛ք երթիցո՛ւք աստի,
զի ահաւասիկ եհաս որ մատ-
նելոց է զիս:
յ Ա. Եւ մինչդեռ նա զայն խօ-
Կ5 սէր, ահա յուդա՝ մի յերկո-
տասանիցն եկն, և ը՟ նմա ամ-
բոխ բազում՝ սրովք և բրօք՝ ՚ի
քահանայապետիցն՝ և ՚ի ծե-
րոց ժողովրդեանն:
յա Բ. Եւ որ մատնելոցն էր զնա՝
ետ նոցա նշան՝ և ասէ. ընդ
որում՝ ես համբուրեցից՝ նա է,
զնա ունիջիք:
Եւ վաղվաղակի մատուցեալ
առ յիսուս ասէ. ո՛ղջ եր վար-
դապետ. և համբուրեաց ը՟ նմա:
Եւ յիսուս ասէ ցնա. ընկեր՝
վասն որո՞յ եկիր: յայնժամ
մատուցեալ արկին ձեռս ՚ի
յիսուս և կալան զնա:
յբ Ա. Եւ ահա՝ մի ոմն յայնցանէ՝
որ էին ը՟ յիսուսի, ձգեաց ըզ-
ձեռն և եհան զսուր իւր՝ և
եհար զծառայ քահանայապե-
տին, և ՚ի բաց եհան զունկն
նորա:
յգ Ժ. Յայնժամ ասէ ցնա յիսուս.
դարձո՛ զսուր քո ՚ի տեղի իւր,
զի ամենեքեան՝ որ սուր առ-
նուցուն՝ սրով անկցին:
Թէ համարիցիս՝ թէ ո՛չ կա-
րիցեմ աղաչել զհայր իմ. և
հասուցանիցէ ինձ այժմ այսր՝
աւելի՛ քան զերկոտասան գուն-
դս հրեշտակաց:
Արդ զիա՞րդ լնուցուն գիրք ե-
թէ այսպէս պարտ է լինել:
Յայնժամ ասաց յիսուս ցամ- յդ Ա.
բոխն. իբրեւ ՚ի վերայ աւա-
զակի ելէք սուսերօք և բրօք՝
ունե՛լ զիս. հանապազ առ
ձեզ ՚ի տաճարին նստէի և ու-
սուցանէի, և ո՛չ կալայք զիս:
Այլ այս ամ՛ եղեւ՝ զի լցցին
գիրք մարգարէիցն:
Յայնժամ աշակերտքն ամե- յե Օ.
նեքին թողին զնա և փախեան:

Վասն չարչարանաց Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի.

Իսկ նոքա կալեալ զյիսուս՝ յզ Ա.
ածին առ կայիափա քահա-
նայապետ՝ ուր դպիրքն և ծերք
ժողովեալ էին:
Եւ պետրոս զհետ նորա եր- յէ Ա.
թայր բացագոյն մինչև ՚ի սը-
րահ քահանայապետին. և մը-
տեալ ՚ի ներքս նստէր ընդ
սպասաւորսն տեսանել զկա-
տարածն:
Իսկ քահանայապետքն և ամ՛ յը Բ.
ատեանն

առեալն խնդրէին սուտ վկա-
յութիւն զՅիսուսէ. զի սպանանի-
ցեն զնա. և ոչ գտանէին 'ի
բազմաց սուտ վկայիցն մատու-
ցելոց։
յթ Զ՝ Յետոյ մատուցեալ երկու սուտ
վկայք, ասէին՝ թէ սա ասէր՝
կարող եմ քակել զտաճարն
Աստուծոյ, և զերիս աւուրս շինել։
Եւ յարուցեալ քահանայա-
պետն ասէ ցնա. չտաս ինչ
պատասխանի, զինչ դոքա ամ-
բաստանեն զքէն։
Եւ Յիսուս լռեալ կայր։ Պա-
տասխանի ետ քահանայապետն
և ասէ ցնա. երդմնեցուցանեմ
զքեզ յԱստուած կենդանի, զի ա-
սասցես մեզ՝ թէ դու ես Քրիս-
տոսն որդի Աստուծոյ։
Ասէ ցնա Յիսուս. դու ասա-
յժ Ա. ցեր. բայց ասեմ ձեզ, յայսմ
հետէ տեսանիցէք զՈրդի մար-
դոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրութեանն՝
և եկեալ ընդ ամպս երկնից։
յժա Զ՝ Յայնժամ քահանայապետն
պատառեաց զհանդերձս իւր,
յժբ Ի՝ և ասէ. հայհոյեաց. զի՞ եւս
պիտոյ են մեզ վկայք; ահա
արդ՝ լուայք զհայհոյութիւն դո-
րա. զինչ հաճոյ է ձեզ։ Նոքա
պատասխանի ետուն և ասեն.
մահապարտ է։

Յայնժամ թքին ընդ երեսս յժգ Ա.
նորա, և կռփեցին զնա. և
ոմանք ապտակեցին, և ասեն.
մարգարեաց մեզ Քրիստոս,
ո՞վ է՝ որ եհարն զքեզ։
Իսկ Պետրոս նստէր արտաքոյ յժդ Ա.
'ի գաւթին։ Մատեաւ առ նա Կ6
աղախին մի՝ և ասէ. և դու ընդ
Յիսուսի Գալիլեացւոյ էիր։
Նա ուրացաւ առաջի ամենե-
ցուն՝ և ասէ, թէ ոչ գիտեմ
զինչ խօսիս։
Եւ ելեալ նորա արտաքս ընդ յժե Ա.
դուռնն՝ ետես զնա այլ կին
մի, և ասէ ցայնոսիկ՝ որ անդն
կային. և սա ընդ Յիսուսի Նա-
զովրեցւոյ էր։
Եւ դարձեալ ուրացաւ երդ-
մամբ, թէ ոչ գիտեմ զայրն։
Եւ յետ՝ սակաւ միոյ մատու-
ցեալ որք կայինն անդ՝ և ա-
սեն ցՊետրոս. արդարև և դու
'ի նոցանէ ես, քանզի և խօսք
քո յայտ առնեն զքեզ։
Յայնժամ սկսաւ նզովել և
երդնուլ, թէ ոչ գիտեմ զայ-
րն։ և իսկոյն՝ հաւ խօսեցաւ։
Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն յժզ Ի՝
Յիսուսի զոր ասաց, թէ մինչ
չև՝ հաւու խօսեալ իցէ՝ երիցս
ուրասցիս զիս։ Եւ ելեալ ար-
տաքս՝ ելաց դառնապէս։

Վասն չարչարանաց և խաչելութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

յժէ Ա. Իբրև այգ եղև, խորհուրդ
արարին ամ. քահանայա-
պետքն և ծերք ժողովրդեանն
վասն յիսուսի՝ սպանանել զնա։
Կապեցին զնա, և ածին զը-
յժը Ա. նացին։ և ետուն 'ի ձեռս պոն-
տացւոյ պիղատոսի դատաւորին։
յժթ Ժ. Յայնժամ տեսեալ յուդայի՝
Կ7 որ մատնեացն զնա, թէ դա-
տապարտեցաւ, զղջացաւ. և դար-
ձոյց զարծաթն առ քահանայա-
պետսն և ծերս ժողովրդեանն՝
և ասէ, մեղայ զի մատնեցի
զարիւն արդար։ և նոքա ասեն.
մեզ՝ չէ փոյթ, դու գիտես։
Եւ ընկէց զարծաթն 'ի տա-
ճարին՝ և գնաց, և չոգաւ
խեղդեցաւ։
Իսկ քահանայապետիցն առ-
եալ զարծաթն՝ ասեն. ոչ է
արժան ընդունել զայդ 'ի կոր-
բանն, քանզի գինք արեան են։
Խորհուրդ արարեալ, գնեցին
այնու զագարակն բրտի 'ի գե-
րեզմանս օտարաց։
Վասն այնորիկ կոչեցաւ ագա-
րակն այն, ագարակ արեան՝
մինչև ցայսօր։
Յայնժամ լցաւ՝ որ ասացեալն

'ի ձեռն երեմիայի մարգարէի.
և առին զերեսուն արծաթին
զգինս վաճառելոյն, զոր առին
յորդւոցն իսրայէլի։ և ետուն
զնա յագարակն բրտի, որպէս
հրամայեաց ինձ տէր։
Եւ յիսուս եկաց առաջի դա- յի Ա.
տաւորին։ եհարց ցնա դատա-
ւորն՝ և ասէ. դու՞ ես թա-
գաւորն հրէից։ և յիսուս ասէ.
դու ասես։
Եւ 'ի չարախօսելն նոցա 'ի յիա Դ.
քահանայապետիցն և 'ի ծերոց,
ոչ ինչ ետ պատասխանի։
Յայնժամ ասէ ցնա պիղա-
տոս. ո՞չ լսես՝ որչափ զքեզ
հակառակ քո վկայեն։ և ոչ
ետ նմա պատասխանի՝ և ոչ
բան մի, մինչև զարմանալ դա-
տաւորին յոյժ։
Բայց ըստ տօնի սովոր էր դա- յիբ Ա.
տաւորն արձակել ժողովրդեա-
նըն կապեալ մի՝ զոր կամէին։
Ունէին յայնժամ կապեալ յիգ Դ.
մի նշանաւոր, որում անուն էր
յեսու բարաբբայ։
Իբրև ժողովեցան, ասէ ցնոսա
պիղատոս. զո՞ կամիք յերկուց
աստի՝ զի արձակեցից ձեզ, ըզ-
յեսու բարաբբա՝ եթէ զյի-
սուս զանուանեալն քրիստոս։
քանզի գիտէր՝ թէ առ նախան-

ձեռ մատնեցին զնա։
ՅԽԴ Ժ Եւ մինչ նստէր յատենին,
առաքեաց առ նա կինն իւր՝
և ասէ. չիք ինչ քո և արդա-
րոյն այնորիկ, զի բազում ինչ
անցին ընդ իս այսօր յանուրջս
վասն նորա։
ՅԽԵ Ա Իսկ քահանայապետքն և ծերք
հաւանեցուցին զժողովուրդն,
զի խնդրեսցեն զԲարաբբայն՝
և զՅիսուս կորուսցեն։
Պատասխանի ետ դատաւորն՝
և ասէ ցնոսա. զո՞ կամիք զի
արձակեցից ձեզ յերկուց աս-
տի և նոքա ասեն, զԲարաբբա։
ՅԽԶ Ա Ասէ ցնոսա պիղատոս. իսկ զի՞
արարից զՅիսուս զանուանեալն
Քրիստոս։
Ասեն ամենեքեան՝ խաչեսցի։
Եւ նա՝ ասէ, զի՞նչ արար։ Եւ
նոքա առաւել ևս աղաղակէին
և ասէին, խաչեսցի։
ՅԽԷ Ժ Եւ տեսեալ պիղատոսի՝ թէ
ոչ ինչ օգնէ, այլ առաւել
խռովութիւն լինի, առեալ ջուր
լուաց զձեռս առաջի ժողովր-
դեանն՝ և ասէ. քաւեալ եմ
ես յարենէ արդարոյդ այդորիկ.
դուք գիտասջիք։
Պատասխանի ետ ամ ժողո-
վուրդն՝ և ասէ. արիւն դորա՝
՚ի վերայ մեր և ՚ի վերայ որ-
դւոց մերոց։
Յայնժամ արձակեաց նոցա ՅԽԸ
զԲարաբբայն. և զՅիսուս գան Ա
հարեալ ետ ՚ի ձեռս՝ զի խա-
չեսցի։
Յայնժամ զինուորք դատաւորին ՅԽԹ
առին զՅիսուս յապարանսն. և Դ
ժողովեցին ՚ի վերայ նորա զամ
զգունդն։
Մերկացին զնա, և արկին ըն-
դ նովաւ քղամիդ կարմիր։ և յօ-
դեալ պսակ ՚ի փշոց՝ եդին
՚ի գլուխ նորա, և եղէգն յա-
ջու ձեռին նորա։ ՚ի ծունր ի-
ջեալ առաջի նորա՝ կատակէին
և ասէին. ողջ եր՝ Թագաւոր
հրէից։
Եւ թքեալ ՚ի նա՝ առնուին ՅԾ
զեղէգնն և ծեծէին զգլուխ Զ
նորա։
Եւ յորժամ ձաղեցին զնա,
մերկացուցին ՚ի նմանէ զքղա-
միդն կարմիր՝ և ագուցին նմա
զիւր հանդերձն, և տարան ըն-
դ նա ՚ի խաչ հանել։
Եւ ելեալ արտաքս՝ գտին այր ՅԾԱ
մի կիւրենացի՝ անուն սիմովն, Ա
զնա կալան պահակ՝ զի բարձցէ
զխաչն նորա։
Եւ եկեալ ՚ի տեղին անուա- ՅԾԲ
նեալ գողգոթա, որ է տեղի Ա
կառափելոյ։

Ետուն

ՅԼԳ Դ Տային նմա ըմպել գինի ընդ
լեղւոյ խառնեալ. եւ իբրեւ ճա-
շակեաց, ոչ կամէր ըմպել:
ՅԼԴ Ա Եւ հանեալ զնա ՚ի խաչ,
բաժանեցին զհանդերձս նորա
վիճակաւ. զի լցցի բանն՝ որ ա-
սացաւ ՚ի մարգարէէն. բաժա-
նեցին զհանդերձս իմ յիւրեա-
նս, եւ ՚ի վերայ պատմուճանի
իմոյ վիճակս արկանէին: Եւ նըս-
տեալ՝ պահէին զնա:
ՅԼԵ Ա Եւ եդին ՚ի վերայ գլխոյ նո-
րա գրեալ՝ զվնաս նորա, թէ՝
այս է Յիսուս թագաւորն Հրէից:
ՅԼԶ Ա Յայնժամ հանէին ը՟ նմա ՚ի
խաչ երկուս աւազակս, մի՝
յաջմէ նորա, եւ մի յահեկէ:
ՅԼԷ Զ Եւ որ անցանէինն՝ հայհոյէին
զնա. շարժէին զգլուխս իւ-
րեանց, եւ ասէին. վա՜հ. որ քա-
կէիր զտաճարն, եւ զերիս ա-
ւուրս շինէիր զնա. ապրեցո՛ ըզ-
քեզ, թէ որդի ես ա՟յ՝ էջ ՚ի
խաչէդ:
ՅԼԸ Բ Նոյնպէս եւ քահանայապետքն
ծաղրէին հանդերձ դպրօքն՝ եւ
ասէին. զայլս ապրեցոյց, զինքն
ոչ կարէ ապրեցուցանել. եթէ
թագաւոր է Իսրայէլի՝ իջցէ
այժմ ՚ի խաչէդ՝ եւ հաւատաս-
ցուք դմա. եթէ յուսացաւ
յա՟ծ, փրկեսցէ այժմ զդա՝
եթէ կամի զդա. քանզի ասաց՝
եթէ ա՟յ որդի եմ:
Զնոյն եւ աւազակքն՝ որ խա- ՅԼԹ Բ
չեալ էին ը՟ նմա, նախատէին
զնա:
Եւ ՚ի վեց ժամէ աւուրն՝ ՅԽ Բ
խաւար եղեւ ՚ի վերայ ամենայն
երկրի մինչեւ ցինն ժամ:
Եւ զինն ժամաւն գոչեաց ՅԽԱ Զ
Յիսուս ՚ի ձայն մե՟ծ՝ եւ ասէ.
Էլի, Էլի, լամա սաբաքթանի.
այս ինքն է. ա՟ծ իմ, ա՟ծ իմ,
ընդէր թողեր զիս:
Ոմանք յայնցանէ որ անդն
կային, իբրեւ լուան՝ ասէին. զե-
ղիա կարդայ դա:
Եւ վաղվաղակի ընթացեալ ՅԽԲ Բ
միոյն ՚ի նոցանէ, առ սպունգ
լի քացախով, հարեալ յեղե-
գան՝ ետ ըմպել նմա:
Եւ կէսքն ասէին. թո՛ղ տես-
ցուք եթէ գա՟յ եղիա փրկել
զդա:
Եւ Յիսուս դարձեալ աղա- ՅԽԳ Ա
ղակեաց ՚ի ձայն մե՟ծ, եւ ար-
ձակեաց զոգին:
Եւ ահա՝ վարագոյր տաճարին ՅԽԴ Բ
ցելաւ յերկուս, ՚ի վերուստ մին-
չեւ ՚ի վայր: Եւ երկիր շարժե- ՅԽԵ Ժ
ցաւ, եւ վէմք պատառեցան: Եւ
գերեզմանք՝ բացան, եւ բազում
մարմինք ննջեցելոց սրբոց յա-
րեան:

րեան։ եւ ելեալ ՚ի գերեզմա-
նաց յետ յարութեան նորա, մը-
տին ՚ի քաղաքն սուրբ, եւ ե-
րեւեցան բազմաց։

Իսկ հարիւրապետն՝ եւ որ ը՟դ
նմա պահէին զյիսուս, իբրեւ
յխզ Ի տեսին զշարժումն եւ զեղեալսն,
երկեան յոյժ՝ եւ ասեն. ար-
դարեւ՝ ա՟յ որդի էր սա։

յխէ Օ Էին անդ կանայք բազումք,
կային ՚ի հեռաստանէ՝ եւ հա-
յէին, որք եկեալ էին զկնի յիսուսի ՚ի
գալիլեէ պաշտել զնա։

Յորս էր մարիամ մագդաղե-
նացի, եւ մարիամ յակոբայ
եւ յովսեայ մայր, եւ մայր որ-
դւոցն զեբեդեայ։

Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի

յխը Ա Կ8 Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, եկն
այր մի մեծատուն յարի-
մաթեայ, որում անուն էր՝
յովսէփ. որ աշակերտեցաւ իսկ
յիսուսի։ սա մատուցեալ առ
պիղատոս խնդրեաց զմարմինն
յիսուսի։ յայնժամ պիղատոս
հրամայեաց տալ զմարմինն։

յխթ Ա Եւ առեալ զմարմինն յովսէփ՝
պատեաց սուրբ կտաւովք, եւ
եդ ՚ի նոր գերեզմանի՝ զոր
փորեաց ՚ի վիմի. եւ թաւալե-
ցուցեալ կափարիչ դրան գե-
րեզմանին վէմ մի մեծ՝ գնաց։

Անդ էր մարիամ մագդաղե-
նացի, եւ միւս մարիամն, նստէին յծ Օ
հանդէպ գերեզմանին։

Վասն կնքեցման գերեզմանին Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ ՚ի վաղիւ անդր՝ որ է յծա Ժ
յետ ուրբաթուն, ժողո-
վեցան քահանայապետքն եւ
փարիսեցիքն առ պիղատոս, եւ
ասեն. տէր՝ յիշեցաք զի մոլո-
րեցուցիչն այն՝ ասէր մինչ
կենդանին էր. թէ յետ երից
աւուրց յառնեմ։

Արդ՝ հրամայեա զգուշանալ
գերեզմանին մինչեւ ցերիս ա-
ւուրս, գուցէ եկեալ աշակերտ-
քըն գիշերի՝ գողասցեն զնա,
եւ ասիցեն ժողովրդեանն, թէ
յարեաւ ՚ի մեռելոց. եւ լինիցի
յետին մոլորութիւն չար քան զա-
ռաջինն։

Ասէ ցնոսա պիղատոս. ունիք
զօրականս, երթայք զգուշա-
ցարուք որպէս եւ գիտէք։

Եւ նոքա երթեալ զգուշացան
գերեզմանին, եւ կնքեցին ըզ-
վէմն հանդերձ զօրականօքն։

Վասն Յարութեան Տեառն մերոյ Յի֊
սուսի Քրիստոսի.

յծբ Ա. Կ9 Եւ յերեկորեայ շաբաթուն՝
յորում լուսանայր միա֊
շաբաթին, եկն Մարիամ Մագ֊
դաղենացի, եւ միւս Մարիամն՝
տեսանե՛լ զգերեզմանն։
Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ.
զի հրեշտակ տեառն իջեալ
յերկնից, մատուցեալ ՚ի բաց
թաւալեցոյց զվէմն ՚ի դրաց
անտի՝ եւ նստէր ՚ի վր՟ նր՟։ Եւ
էր տեսի՛լ նր՟ իբրեւ զփայլակն,
եւ հանդերձ նր՟ սպիտակ իբրեւ
զձիւն։
յծգ Եւ յահէ անտի նր՟ խռովե֊
Ա. ցան պահապանքն, եւ եղեն
իբրեւ զմեռեալ։
Պատասխանի ետ հրեշտակն՝
եւ ասէ ցկանայսն. մի՛ երկնչիք
դուք, գիտեմ զի զյս՟ խաչե֊
լեալն խնդրէք. չէ՛ աստ. քանզի
յարեաւ՝ որ՟ ասաց։ Եկայք
տեսէ՛ք զտեղին ուր կայր։
Եւ փութապէս երթայք ա֊
սացէք աշակերտացն նր՟ թէ
յարեաւ, եւ ահա՝ յառաջանայ
քան զձեզ ՚ի գալիլեա. անդ
տեսանիցէք զնա. ահա՝ ասացի
ձեզ։
յծդ Եւ ելեալ փութապէս ՚ի
Բ. գերեզմանէ անտի ահիւ եւ խըն֊
դու՟թ բազմաւ՝ ընթանային
պատմե՛լ աշակերտացն։
Եւ ահա՝ պատահեաց նց՟ յս՟ յծե
եւ ասէ. ողջ էք։ Եւ նք՟ մատու֊ Ժ.
ցեալ կալան զոտս նր՟, եւ եր֊
կիր պագին նմա։
Յայնժամ ասէ ցնս՟ յս՟. մի՛
երկնչիք, երթայք ասացէք եղ֊
բարցն իմոց՝ զի երթիցեն ՚ի
գալիլեա՝ եւ անդ տեսցեն զիս։
Իբրեւ նոքա գնացին, ահա՝ ո֊
մանք ՚ի զօրականացն եկին ՚ի
քաղաքն, եւ պատմեցին քահա֊
նայապետիցն զամ՟ որ ինչ եղեւ։
Եւ նք՟ ժողովեալ հանդերձ
ծերովքն, խորհուրդ առեալ՝
արծաթ յոյժ ետուն զօրակա֊
նացն՝ եւ ասեն. ասասջիք՝ ե֊
թէ աշակերտքն նր՟ եկեալ
գիշերի գողացան զնա՝ մինչ
մք՟ ՚ի քուն էաք։ Եւ եթէ
լուր լիցի այդ՝ առ դատաւորն,
մք՟ հաւանեցուք զնա, եւ զձեզ
անհոգս արասցուք։
Եւ նք՟ առեալ զարծաթն, արա֊
րին որ՟ ուսանին. եւ ել համբաւս
այս ՚ի հրէից՝ մինչեւ ցայսօր։
Իսկ մետասան աշակերտքն՝
գնացին ՚ի գալիլեա ՚ի լեառ֊
նըն՝ ուր ժամադիր եղեւ նց՟ յս՟։
Իբրեւ տեսին զնա՝ երկիր պագին

նմա․ և ոմանք յերկուացան․
Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ․ Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի․ որպէս առաքեաց զիս Հայր, և ես առաքեմ զձեզ ։

Գնացէք այսուհետև՝ աշակերտեցէք զամ հեթանոսս․ մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր՝ և Որդւոյ՝ և Հոգւոյ սրբոյ․ Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեզ․ Եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս՝ մինչև 'ի կատարած աշխարհի․

Նուէրաբերութիւն Կոստանդեայ Աբրոյ Նահապետեան Ամբիոնէ.

Աւետարանս որ ըստ Մարկոսի գրեալ է նոյն ինքն Մարկոս, աշակերտն Պետրոսի և ընթացակիցն Պօղոսի.

Սոյն՝ դնէ սա զսկիզբն աւետարանին, 'ի Յօհաննու քարոզութենէ և պատմէ զմկրտութիւնն տեառն 'ի Յօհաննէ: և առնու զվկայութիւն յԵսայեայ մարգարէէ: Նշանակէ և զփորձութիւնն 'ի լերինն. այլ զփորձանսն ոչ պատմէ:

Կոչէ և զնան ընտրեալ աշակերտացն: և ասէ զնշանսն, և զզօրութեանն զոր արար: Նաև զմնացեալսն 'ի կատարածի աշխարհիս: Նա և զխորհուրդ մատնութեան. թէ որպէս մատնեցաւ Պիղատոսի. և խաչեցաւ մարմնով: Եւ յաղագս բաժանելոյ զինուորացն զհանդերձն նորա: Եւ զթաղումն մարմնոյն, թէ որպէս եդաւ 'ի գերեզմանի, և յարեաւ երեքօրեայ:

Ապա և զերևելն հրեշտակին ցկանայսն, և պատմելն զյարութիւն տեառն նոցա: Եւ նոյնն լուեալ՝ պատմեն զնոյնն աշակերտացն ուրախութեամբ:

Մարկոս՝ աշակերտ և թարգման Պետրոսի վեհին Յետ հընգետասան ամաց համբարձման տեառն՝ աղաչեցեալ 'ի Հռոմ յեղբարց հաւատացելոց 'ի Քրիստոս. գրեաց զԱւետարանն, լեզուաւ եգիպտականաւ համառօտապէս: Եւ հաւանութեամբ նորին սրբոյն Պետրոսի՝ առեալ զաւետարանն իւր գնաց յԱղեքսանդրիայ. և յետոյ՝ յԵգիպտոս:

Ցանկ Գլխոց Սրբոյ Աւետարանին Մարկոսի	Մր	Մ	Ղ.	Յ
Վասն այն որ այսն պիղծ գոյր·	ա			
Վասն զգրմնչին պետրոսի·	բ	ը	թ	
Վասն բժշկութեն հիւանդութեց·	գ	թ	ժ	
Վասն որբելոյ բորոտին·	դ	ղ	ժբ	
Վասն անդամալուծի բարձելոյն 'ի չոր"·	ե	ժգ	ժգ	
Վասն ղեւի ալփեայ մաքսաւորին·	զ	ժդ	ժգ	
Վասն գօսացելոյ ձեռւինն·	է	իա	ժե	
Վասն ընտրութեան առաքելոյն·	ը	ժթ	ժզ. իէ	
Վասն առակի սերմանեացն·	թ	իգ	իըիթ	
Վասն սաստելոյ հողմոյն և ծովուն·	ժ	ժա	իգ	
Վասն ղեւի լէգէոնեցն·	ժա	ժբ	իդ	
Վասն դստեր ժողովրդապետին·	ժբ	ժե	իե	
Վասն կնոջն տեռատեսի·	ժգ	ժզ	իզ	
Վասն զառաքելոյն առաքելոյ·	ժդ	թ	ժզ. իէ	
Վասն հերովդէի և յոհաննու·	ժե	իե		
Վասն հնգից հացիցն և երկուց ձկանցն·	ժզ	իզ	իը	ժե
Վասն գնալոյն 'ի վերայ ծովուն·	ժէ	իէ		
Վասն անցանելոյ զպատուիրանաւն Այ·	ժը	իը		
Վասն կնոջն փիւնիկեցւոյ·	ժթ	իթ		
Վասն համրին և խլին·	ի	իբ	լթ	
Վասն հացիցն եօթանց·	իա	լա		
Վասն խմորոյ փարիսեցւոցն·	իբ	լբ	իբ	
Վասն բանալոյ զաչսն կուրին·	իգ			
Վասն հարցանելոյ յո՞ի ցաշակերտսն·	իդ	լգ	իթ	
Վասն այլակերպութեան տեառն·	իե	լդ	լ	
Վասն որ ունէր ոգի այս և համր	իզ	լե	լա	
Վասն վիճմանն աշակերտացն·	իէ	լէ	լբ. հէ	
Վասն թէ արժա՞ն է արձակել զկին·	իը	խ		
Վասն հարցանելոյ մեծատանն ցյիսուս·	իթ	խա	կգ	
Վասն որդւոցն զեբեթեայ·	լ	խգ		

Ցուց Գլխոց Աւետարանին Մարկոսի	Աշ	Մ	Գ.	Ց
Վասն բարախնամ որդւոյ տխմէի :	լա	խդ	կե	
Վասն յաւանակի էշոյն:	լբ	խե	կթ	խզ
Վասն չորանալոյ թզենւոյն :	լգ	խէ		
Վասն ա՛նյիշաչարութեան :	լդ			
Վասն հարցանելոյ քահանայ՛տերն զօրէն:	լե	խը	հ	
Վասն առակի մշակաց այգւոյն :	լզ	ծ	հա	
Վասն հարցանելոյ զդահեկանէն :	լէ	ծբ	հբ	
Վասն հարցանե" սադուկեցւոյն :	լը	ծգ	հգ	
Վասն հարցանե" դպրացն ցյիսուս :	լթ	ծդ		
Վասն ուսուցանելոյ 'ի տաճարին:	խ	ծե	հդ	
Վասն երկուց լումայիցն այրւոյն:	խա		հե	
Վասն կատարածին բանք:	խբ	ծէ	հզ	
Վասն աւուրն և ժամուն :	խգ	ծը		
Վասն օծանելոյ կնոջն զտէրն:	խդ	կբ	խա	խգ
Վասն պասեքի զատկին :	խե	կդ	հէ	
Վասն մատնութեն մարգարէանալոյ:	խզ	կե		
Վասն ուրացութենն պետրոսի :	խէ	կզ	հթ	լգ
Վասն խնդրելոյ զմարմինն յիսուսի :	խը	կը	ձգ	լը
Վասն կանանցն իւղաբերից:	խթ	կթ	ձգ	խ

Ա
Ս՛Բ ՄԱՐԿՈՍ։
Գ

Սրբոյ Աւետարանին Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Մարկոսի

Բ″ ՍԿԻԶ

ԲՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ՅԻՍՈՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
որդւոյ աստուծոյ։ որպէս և գրեալ է 'ի մարգարէս։ Ահաւասիկ ես առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո, որ հանդերձեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո։

գ Մ. Ձայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք զճանապարհս տեառն, և ուղիղ արարէք զշաւիղս նորա։

գ Ղ. Եւ եղև՝ զի յովհաննէս մկրտէր յանապատի, և քարոզէր մկրտութիւն ապաշխարութեան 'ի թողութիւն մեղաց։

Եւ ելանէր առ նա ամ աշխարհն հրէաստանի, և երուսաղէմացիք ամենեքեան. և մկրտէին 'ի նմանէ 'ի յորդանան գետ՝ խոստովանեալ զմեղս իւրեանց։

Եւ էր յովհաննէս զգեցեալ ստև՝ ուղտու, և գօտի մաշկեղէն ը՛ մէջ իւր. և կերակուր նորա մարախ՝ և մե՛ղր վայրենի։

գ Մ. Քարոզէր և ասէր. գայ զօրագոյնն քան զիս զկնի իմ, որում չեմ բաւական խոնարհել՝ լուծանել զխրացս կօշկաց նորա։ Ես մկր-

մկրտեցի զձեզ ջրով, և նա մկրտեսցէ զձեզ հոգւով սրբով:

ե Ա. Եւ եղև յաւուրսն յայնոսիկ եկն Յիսուս ՚ի Նազարեթէ Գալիլեացւոց, և մկրտեցաւ ՚ի Յովհաննէ ՚ի Յորդանան:

Եւ նոյնժամայն ընդ վերանալ ՚ի ջրոյն, ետես ճեղքեալ զերկինս, և զհոգին որպէս իբրև զաղաւնի՝ զի իջանէր ՚ի վերայ նորա:

Ձայն եղև յերկնից՝ և ասէ. դու ես որդի իմ սիրելի, ընդ քեզ հաճեցայ:

զ Բ. Եւ նոյնժամայն՝ հոգին հանէ զնա յանապատ:

Եւ էր նա անդ զաւուրս քառասուն փորձեալ ՚ի սատանայէ.
է Օ. և էր ընդ գազանս, և հրեշտակք պաշտէին զնա:

Յերկրորդում Կիւրակէի, Նոյն շաբաթի Աւետարան.

Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի.

ը Դ. Եւ յետ մատնելոյն Յովհաննու, եկն Յիսուս ՚ի
թ Օ. Գալիլեա. քարոզէր զաւետարանն Աստուծոյ՝ և ասէր. Թէ կատարեալ է ժամանակ, և հասեալ է արքայութիւն Աստուծոյ. ապաշխարեցէք՝ և հաւատացէք յաւետարանն:

Իբրև անցանէր առ ծովեզերբն Գալիլեացւոց, ետես զՍիմոն և զԱնդրէաս եղբայր Սիմոնի, զի արկեալ էր նոցա ուռկանս ՚ի ծով. քանզի ձկնորսք էին:

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. եկա՛յք զկնի իմ, և արարից զձեզ լինել որսորդս մարդկան: ժ Բ.
և վաղվաղակի թողեալ զուռկանսն, գնացին զհետ նորա:

Եւ մատուցեալ անտի սակաւիկ մի յառաջ, ետես զՅակովբոս Զեբեդեայ՝ և զՅովհաննէս եղբայր նորա, և զնոսա ՚ի նաւին մինչ կազմէին զուռկանս, և կոչեաց զնոսա: ժա Օ.

Եւ վաղվաղակի թողեալ զհայրն իւրեանց զԶեբեդոս ՚ի նաւին վարձկանօքն հանդերձ, գնացին զհետ նորա:

Յերկր. Կիւ., Նոյն շաբ.

Ըստ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ մտանեն ՚ի Կափառնաում. և իսկ և իսկ ՚ի շաբաթուն մտեալ ՚ի ժողովուրդն, ուսուցանէր զնոսա: ժբ Բ.

Եւ զարմանային ընդ վարդապետութեան նորա; զի ուսուցանէր զնոսա ժգ Բ.

զնոսա իբրեւ իշխանութեամբ՝
եւ ոչ որպէս դպիրքն։
ժդ Բ. Եւ էր ի ժողովրդեանն նոցա
այր մի, յորում այս պիղծ
գոյր ի նմա. որ աղաղակեաց՝
եւ ասէ. Թո՛յլ տուր, զի՞ կայ՝
մե՛ր եւ քո՛ Յիսուս Նազովրեցի,
եկիր կորուսանե՛լ զմեզ. գի-
տեմք զքեզ՝ ո՛վ ես, սուրբն Ած՛յ։
Սաստեաց ի նա Յիսուս՝ եւ
ասէ. կարկեաց՝ եւ ե՛լ ի դմանէ։
Եւ զարկոյց զնա այսն պիղծ.
եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ,
եւ ե՛լ ի նմանէ։
Եւ զարմացան ամենեքին, մին-
չեւ հծծե՛լ ընդ միմեանս՝ եւ ա-
սել. զի՞նչ է այս նոր վարդա-
պետութիւն, զի իշխանութեամբ
եւ այսոց պղծոց սաստէ, եւ հը-
նազանդին նմա։
Եւ ե՛լ լուր նորա ընդ ամենայն
կողմն Գալիլեացւոց։
ժե Բ. Բ. Եւ վաղվաղակի ելեալ ի ժո-
ղովրդենէն, եկն ի տուն Սի-
մովնի եւ Անդրէայ՝ Յակովբու
եւ Յովհաննու հանդերձ։
Եւ զոքանչ Սիմովնի դնէր
ջերմացեալ. եւ վաղվաղակի ա-
սեն ցնա վասն նորա։
Եւ մատուցեալ յարոյց զնա՝
կալեալ զձեռանէ նորա, եւ ե-
թող զնա տենդն, եւ պաշտէր
զնոսա։
Եւ ընդ երեկս եղեւ ի մը- Գ.
տանել արեգականն, բերէին առ
նա զամենայն հիւանդս եւ զդիւա-
հարս. եւ էր ամենայն քաղաքն ժողո-
վեալ առ դուրսն։
Եւ բժշկեաց բազում հիւան- ժզ Բ.
դըս ի պէսպէս ախտից. եւ
դե՛ւս բազումս եհան. եւ ոչ
տայր խօսել դիւացն, զի գի-
տէին զնա՝ թէ Քրիստոս է։

Ընթերց. Կբ., Չորեքշաբթի.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ը̅ն այգ ը̅ն առաւօտն՝ ժէ Բ.
յարուցեալ ե՛լ եւ գնաց
յանապատ տեղի, եւ անդ կայր
յաղօթս։ Եւ գնաց զհետ նորա
Սիմովն՝ եւ որ ը̅ն նմայն էին. եւ
իբրեւ գտին զնա՝ ասեն ցնա,
թէ ամենեքին խնդրեն զքեզ։
Եւ ասէ ցնոսա. եկայք եր-
թիցուք եւ յայլ մօտաւոր գե-
ղաքաղաքսն, զի եւ անդ քարո-
զեցից. զի յայս իսկ եկեալ եմ։
Եւ քարոզէր ի ժողովուրդս
նոցա ը̅ն ամենայն Գալիլեացիս.
եւ դե՛ւս հանէր։
Գայ առ նա բորոտ մի, աղա- ժը Բ. Գ.
չէր՝ ի ծունր իջանէր՝ եւ ասէր,
թէ՝ եթէ կամիս, կարող ես

զնա բժշկել.

Իսկ Յիսուս գթացեալ՝ ձգեաց ձեռն, մերձեցաւ ի նա՝ և ա-սէ ցնա, կամիմ՝ սրբեաց.

Եւ իբրև ասացն ցնա, վաղ-վաղակի գնաց ի նմանէ բորո-տութիւն, և սրբեցաւ.

Եւ սաստեալ նմա՝ եհան ըզ-նա արտաքս վաղվաղակի, և ասէ ցնա զգո՛յշ լեր, մի՛ ումեք ինչ ասիցես. այլ երթ ցո՛յց զքեզ քահանայիցն. և մատո՛ վասն սրբութեան քո պատարագ՝ զոր հրամայեաց Մովսէս՝ ի վկ-այութիւն նոցա

ժթ. Եւ նա ելեալ սկսաւ քարո-
ժ. զել յոյժ, և հռչակ հարկանել զբանն, մինչ ոչ ևս կարող լինել նմա յայտնապէս ի քա-ղաք մտանել, այլ արտաքոյ յանապատ տեղիս էր. և գային առ նա յամենայն կողմանց.

Յերկրորդ Կիւ., Հինգ շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ի Եւ մտեալ դարձեալ ի Կա-
Բ. փառնաում, յետ աւուրց լուր եղև եթէ ի տան է. և ժո-ղովեցան բազումք՝ մինչև տեղի ևս ոչ լինել՝ և ոչ առ դրանն. և խօսէր նոցա զբանն.

Եւ գային առ նա՝ բերէին անդամալոյծ մի բարձեալ ի չորից.

Եւ իբրև ոչ կարէին մերձե-նալ առ նա՝ յամբոխէ անտի, քակեցին զյարկն ուր էր Յի-սուս, և բացեալ զառաստաղն՝ իջուցին զմահիճսն յորում կայր անդամալոյծն.

Եւ տեսեալ Յիսուսի զհաւա-տըս նոցա, ասէ ցանդամալոյծն. որդեակ՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո.

Եւ էին ոմանք ի դպրաց անտի՝ որ անդ նստէին. և խորհէին ի սիրտս իւրեանց. զի՞նչ է դա՝ որ խօսի սա զհայհոյու-թիւնս. ո՞վ կարէ թողուլ ըզ-մեղս, եթէ ոչ մի՛ Ած.

Եւ գիտաց Յիսուս յոգի իւր՝ թէ այնպէս խորհին ի սիրտս իւրեանց, և ասէ, զի՞ խորհիք զայդ ի սիրտս ձեր.

Ո՞ր ինչ դիւրին է ասել ցան-դամալոյծն՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ ա-րի՛ առ զմահիճս քո և երթ ի տուն քո.

Այլ զի գիտասջիք եթէ իշ-խանութի՛ ունի որդի մարդոյ ի վերայ երկրի՝ թողուլ զմեղս ասէ ցանդամալոյծն. քե՛զ ա-սեմ,

ասեմ, առ զմահիճս քո՝ և երթ 'ի տուն քո։

Եւ յարեաւ. և վաղվաղակի առեալ զմահիճսն, ել առաջի ամենեցուն. մինչև զարմանալ ամենեցուն՝ և փառաւոր առնել զԱծ՝ և ասել, թէ այսպիսի ինչ երբէք ոչ տեսաք։

Յերեկոյս Նա., Ուրբաթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ժգ Բ Օ. Եւ ել դարձեալ 'ի ծովեզրն, և ամ ժողովուրդն գայր առ նա. և ուսուցանէր զնոսա։

ժդ Բ Եւ մինչ գնայր անցանէր, ետես զՂեւի Ալփեայ՝ զի նստէր 'ի մաքսաւորութեան. և ասէ ցնա, Եկ զհետ իմ։ և յարուցեալ՝ գնաց զհետ նորա։

Եւ եղև 'ի բազմելն նորա 'ի տան նորա, և բազում մաքսաւորք և մեղաւորք բազմեալ էին ընդ Յիսուսի և ընդ աշակերտսն նորա. քանզի էին բազումք՝ որ երթային զհետ նորա։

Իսկ դպիրքն և փարիսեցիք իբրև տեսին՝ թէ ուտէ ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս, ասեն ցաշակերտսն նորա. զի՞ է՝ զի ընդ մեղաւորս և ընդ մաքսաւորս ուտէք և ըմպէք։

Իբրև լուաւ Յիսուս՝ ասէ ցնոսա. ոչ ինչ է պիտոյ բժշկի ողջոց, այլ հիւանդաց. և ոչ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս։ ժէ Բ

Եւ էին աշակերտքն Յոհաննու և փարիսեցիքն 'ի պահս. գան և ասեն ցնա, ընդէ՞ր աշակերտքն Յոհաննու՝ և փարիսեցիքն պահեն, և քո աշակերտքդ ոչ պահեն։

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. միթէ մարթ ինչ իցէ որդւոց առագաստի՝ մինչ ընդ նոսա իցէ փեսայն՝ պահե՞լ. ցորքան ընդ իւրեանս ունիցին զփեսայն, ոչ է մարթ պահել. այլ եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ վերասցի 'ի նոցանէ փեսայն, և ապա պահեսցեն յաւուրն յայնմիկ։

Ո՛չ որ կարկատ նոր անթափ արկանէ 'ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. ապա թէ ոչ՝ առնու լրութեամբն իւրով նորն 'ի հնոյ անտի, և չար ևս պատառումն լինի։

Եւ ոչ որ արկանէ գինի նոր՝ 'ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինին զտիկսն, գինի հեղու, և տիկքն կորնչին.

այլ զգինի նոր՝ 'ի տիկս նորս արկանելի է:

Ընթերց. Կիւ., Շաբաթու .

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

իգ Բ Եւ եղև նմա 'ի շաբաթու անցանել ընդ արտորայս. և աշակերտքն 'ի գնալն իւրեանց սկսան հասկ կորզել և ուտել:

Եւ փարիսեցիքն ասեն ցնա. տե՛ս՝ զինչ գործեն աշակերտքն քո 'ի շաբաթու զոր ոչ է արժան:

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. ո՞չ երբէք իցէ ընթերցեալ ձեր՝ զոր արարն Դաւիթ, յորժամ պիտոյն եղև, և քաղցեաւ՝ նա և որ ընդ նմայն էին: զիա՛րդ եմուտ 'ի տունն այ առ աբիաթարաւ քահանայապետիւ, և զհացն առաջաւորութեան եկեր՝ և ետ և այնոցիկ որ ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ուտել, բայց միայն քահանայիցն:

իէ Բ Եւ ասէ ցնոսա. շաբաթ՝ վասն մարդոյ եղև, և ոչ եթէ մարդ վասն շաբաթու, ապա ուրեմն՝ տէր է որդի մարդոյ՝ և շաբաթու:

Գ Եւ եմուտ միւսանգամ 'ի ժողովուրդն. և էր անդ այր մի՝ որոյ ձեռն իւր գօսացեալ էր:

Եւ սպասէին նմա՝ եթէ բժշկեսցէ զնա 'ի շաբաթու. զի չարախօսեսցեն զնմանէ:

Եւ ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռնն գօսացեալ էր. արի՛ մտ 'ի մէջ:

Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ արժան է 'ի շաբաթու, բարի՞ ինչ գործել՝ եթէ չար առնել, ոգի մի ապրեցուցանել՝ եթէ կորուսանել. և նոքա լռեցին:

Եւ հայեցեալ յնոսա բարկութեամբ, տրտմեալ վասն կուրութեան սրտից նոցա, ասէ ցայրն. ձգեա զձեռն քո. և նա ձգեաց, և ողջացաւ ձեռն նորա:

Ընթերցուած Կիրակէի Աւուր.

Վասն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ ելեալ արտաքս փարիսեցիքն Հերովդիանոսքն հանդերձ, խորհուրդ առնէին վասն նորա՝ թէ զիա՞րդ կորուսցեն զնա: իզ Գ

Իսկ Յիսուս աշակերտօքն իւրովք գնաց 'ի ծովեզրն: Եւ իէ Գ
բազում ժողովուրդ 'ի Գալիլեացւոց երթային զհետ նորա. և 'ի

և 'ի հրէաստանէ, և յԵրուսաղեմէ, և յայնկոյս յորդանանու, և որք 'ի տիւրոսէ և 'ի սիդոնէ․ բազում ժողովուրդ լուեալ զոր ինչ առնէր, գային առ նա։

Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր․ զի նաւակ մի պատրաստական կայցէ նմա վասն ամբոխին՝ զի մի՛ նեղեսցեն զնա․ քանզի զբազումս բժշկեաց․ մինչ գալ խռնել զնովաւ՝ զի մերձեսցին առ նա, որք ունէին ախտս ինչ։

ԻԲ Բ Եւ այսք պղծք յորժամ տեսանէին զնա, անկանէին առաջի նորա, աղաղակէին և ասէին․ թէ դու ես որդի այ․ և նա՝ յոյժ սաստէր նոցա, զի մի՛ յայտնի արասցեն զնա։

Յաւուր" Կէ", Երկու շաբ"․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս․

ԻԹ Բ Բ Ելանէ 'ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ․ և չոգան առ նա։

Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ, և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել․ և ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս՝ և հանելոյ զդևս։

Լ Բ Եւ եդ անուն սիմոնի՝ պետրոս․ և յակոբոս զեբեդեայ՝ և յովհաննու եղբօրն յակոբայ՝ եդ նոցա անուանս բանէրեգէս, որ է՝ որդիք որոտման, և զանդրէաս, և զփիլիպպոս, և զբարթողիմէոս, և զմատթէոս զմաքսաւորն, և զթովմաս, և զյակովբոս ալփեայ, և զթադէոս, և զսիմովն կանանացի․ և զյուդա սկարիովտացի, որ և մատնեացն զնա։

Յաւուր" Կէ", Երեք շաբ"․

Ըստ տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։

Գայ 'ի տուն, և գայ միւսանգամ ը̄ նոսա ժողովուրդն․ մինչ զի և հաց ևս՝ ոչ ժամանել ուտել նոցա։ ԼԱ Ժ

Եւ երբ լուան որ նորքն էին՝ ելին ունե՛լ զնա, զի համարէին թէ մոլեգնեալ իցէ։

Եւ դպիրքն՝ որ յԵրուսաղեմէ իջեալ էին, ասէին թէ բէեղզեբուղ գոյ 'ի դմա, և իշխանաւ դևացն հանէ դա զդևս։ ԼԲ Բ

Եւ կոչեցեալ զնոսա առ ինքն, առակօք խօսէր ը̄ նոսա․ զիա՞րդ կարէ սատանայ զսատանայ հանել․ և արդ՝ եթէ թագաւորութիւն յանձն իւր բաժա- ԼԳ Բ

ժանեսցի, ոչ կարէ կալ թա-
գաւորութիւն այն. և եթէ տուն
յանձն իւր բաժանեսցի, ոչ
կարէ կալ տունն. և եթէ սա-
տանայ 'ի վերայ անձին իւրոյ
յարեաւ՝ և բաժանեալ լիցէ,
ոչ կարէ կալ. այլ վախճա-
նեալ է.

Այլ ոչ ոք կարէ զկարասի
հզօրի մտեալ 'ի տուն նորա
աւար հարկանել, եթէ ոչ
նախ զհզօրն կապիցէ, և ապա
զտուն նորա աւար հարկանիցէ.

ԼԳ Բ Ամէն ասեմ ձեզ, զի ամ(ենայն)
թողցի որդւոց մարդկան մեղք՝
և հայհոյութիւնք՝ որչափ և
հայհոյեսցեն, բայց որ հայհո-
յեսցէ զհոգին սուրբ, ոչ ունիցի
թողութիւն յաւիտեան, այլ
պարտապան լիցի յաւիտենից
մեղաց.

Զի ասէին՝ թէ այս պիղծ
գոյ 'ի նմա.

Յերրորդ Կիւ., Չորեք շաբ.

Ա. Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

ԼԵ Բ Գան եղբարքն և մայր նո-
րա, և արտաքոյ կացեալ
յղեցին և կոչէին զնա.

Եւ անդ ժողովուրդն շուրջ
զնովաւ նստէր. և իբրև ասա-
ցին ցնա, ահաւասիկ մայր քո
և եղբարք քո՝ կան արտաքոյ,
և խնդրեն զքեզ.

Պատասխանի ետ նոցա և ա-
սէ. ո՞վ է իմ մայր՝ կամ եղ-
բարք. Հայեցաւ շուրջ զիւրև
յաշակերտսն զի նստէին, և ա-
սէ. ահաւասիկ մայր իմ, և
եղբարք իմ. զի որ առնէ զկ-
կամս այ, նա է իմ եղբայր՝ և
քոյր և մայր.

Յերրորդ Կիւ., Հինգ շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Դարձեալ սկսաւ ուսուցա- ԼԷ Բ
նել առ ծովեզերբն. և
խռնեցան զնովաւ ժողովուրդք
բազումք, մինչև 'ի նաւ մտա-
նել նմա, և նստել 'ի ծովուն.
և ամենայն ժողովուրդքն ընդ
ծովեզերբն՝ ցամաքին ունէին.
և ուսուցանէր զնոսա առակօք
բազում ինչ.

Եւ ասէր նոցա 'ի վարդապե- Թ
տութեան իւրում.

Լուարուք ահաւասիկ ել սերմա-
նօղ սերմանել. և եղև 'ի սեր-
մանելն, ոմն անկաւ առ ճա-
նապարհաւ, և եկն թռչուն
և եկեր զնա.

Եւ այլն անկաւ յապառաժի

ուր

որ ոչ գոյր հող բազում. և
վաղվաղակի բուսաւ, քանզի ոչ
գոյր հիւթ երկրին, և յորժամ
ծագեաց արեւ՝ ջեռաւ, և զի
ոչ գոյին արմատք՝ ցամաքե-
ցաւ։
Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ փշոց.
ելին փուշքն և հեղձուցին զը-
նա, և պտուղ ոչ ետ։
Եւ այլն անկաւ յերկիր բար-
ւոք. և ելեալ աճեցեալ տայր
պտուղ, և բերէր Լ̅ մի՝ ե-
րեսուն, և Կ̅ մի՝ վաթսուն,
և Ճ̅ մի՝ հարիւր։
Եւ ասէր. որ ունիցի ականջս
լսելոյ՝ լուիցէ։

Յերրորդ Կիւ", Ուրբաթ ա".

Ասէ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ իբրև եղև առանձինն,
հարցին ցնա որ զնովաւն
էին աշակերտօքն հանդերձ՝
զառակսն։
Եւ ասէ ցնոսա. ձեզ տուեալ
է գիտել զխորհուրդս արքա-
ԺԷ յութ̃ն ա̃յ. բայց նոցա որ ար-
Ա. տաքինքն են՝ ա̃մ ինչ առա-
կօք լինի. զի տեսանելով տես-
ցեն՝ և մի՛ տեսցեն, և լսելով
լուիցեն՝ և մի՛ իմասցին. զի մի՛
երբեք դարձցին՝ և թողցի նոցա։

Եւ ասէ ցնոսա. ոչ գիտէք
զառակս զայս, և զիա՞րդ զա̃մ
առակսն գիտիցէք։
Որ սերմանէն՝ զբանն սերմանէ. ԺԸ
Եւ նոքա են որ առ ճանա- Բ
պարհաւն, ուր բանն սերմանի.
և յորժամ լսեն զնա, գայ
սատանայ՝ և հանէ զբանն սեր-
մանեալ ՚ի սիրտս նոցա։
Եւ նոքա են որ յապառաժին
սերմանեցան. որք յորժամ լը-
սիցեն զբանն, վաղվաղակի խըն-
դութեամբ ընդունին. և զի
ոչ ունին արմատս յանձինս,
այլ առ ժամանակ մի են. ա-
պա ՚ի հասանել նեղութ̃ն կամ
հալածման վասն բանին, վաղ-
վաղակի գայթագղին։
Իսկ որ ՚ի մէջ փշոցն սերմա-
նեցան, նոքա են՝ որ լսեն զը-
բանն լսեն, և հոգք աշխարհիս,
և պատրանք մեծութ̃ն մտա-
նեն և հեղձուցանեն զբանն՝
և անպտուղ լինի։
Եւ նոքա են որ յերկիրն բար-
ւոք սերմանեցան, որք լսեն
զբանն՝ և ընդունին, և տան
պտուղ, Լ̅ մի՝ երեսուն, և
Կ̅ մի՝ վաթսուն, և Ճ̅ մի՝
հարիւր։

Եւ

Յերրորդ Կիր., Շաբաթու ...

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

իա Դ Եւ ասէ ցնոսա. մի եթէ
գայ ճրագ զի ընդ գրուա-
նաւ դնիցի, կամ ընդ մահճօք.
ոչ ապաքէն 'ի վերայ աշտա-
նակի դնիցի.
իբ Դ Զի ոչ է ինչ 'ի ծածուկ, որ
թէ ոչ յայտնեսցի. և ոչ ե-
ղև ինչ գաղտնի, եթէ ոչ 'ի
յայտ գայցէ. եթէ ոք ունի-
ցի ականջս լսելոյ, լուիցէ.
իդ Դ Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք զինչ
լսէք, և յաւելցի ձեզ որոց
լսէք. որով չափով չափէք՝
նովին չափեսցի ձեզ.
իե Դ Որ ոք ունիցի տացի նմա. և
որ ոչն ունիցի, և զոր ունին՝
բարձցի 'ի նմանէ.

Չորրորդ Կիրակէի Արոգին.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

իզ Դ Եւ ասէր. այսպէս է արքա-
յութի Այ. որպէս զի այր
մի արկանիցէ սերմանիս յերկ-
րի. և ննջիցէ, և յառնիցէ
զցայգ և զցերեկ. և սերմանիքն
բուսանիցեն և աճիցեն. և նա
ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին
բերէ զպտուղ. նախ՝ զխոտն,

Ինք

և ապա զհասկն, և ապա՝ ցո-
րեան ատոք 'ի հասկին. այլ
յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղ-
վաղակի առաքէ մանգաղ. զի
հասեալ են հունձք.
Եւ ասէր. Ըմ նմանեցուս- լ Դ
ցուք զարքայութիւն Այ, կամ օ-
րինակ առակաւ առակեսցուք
զնա. որպէս հատն մանանխոյ՝
որ յորժամ սերմանիցի յեր-
կրի, փոքրագոյն է քան զամ
սերմանիս՝ որ են յերկրի. և
յորժամ սերմանիցի, բուսանի
և լինի մեծ քան զամ բան-
ջար և. արձակէ ոստս մեծա-
մեծս, մինչև բաւական լինել
ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց
երկնից բնակել.
Եւ այնպիսի առակօք խօսէր լգ Դ
ընդ նոսա զբանն, որպէս կարօղ
լինէին լսել. և առանց առակի
ոչինչ խօսէր ընդ նոսա. բայց լդ Դ
առանձինն աշակերտացն լուծ
մեկնէր զամ.

Չորրորդ Կիր., Երկուշաբթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ասէ ցնոսա յաւուր լե Դ
յայնմիկ՝ երեկ ընդ երեկս
լինէր. Եկայք անցցուք յայն
կողմն.

Թող-

Թողուն զժողովուրդն, և առնուն զնա նաւաւն հանդերձ, և զայլ ևս նաւսն որ էին ընդ նմա։

Եւ լինէր մրրիկ մեծ հողմոյ, և զալիսն 'ի նաւն զեղոյր մինչ գրեթէ լի իսկ լինել։ և ինքն նինջէր 'ի խելս նաւին 'ի վերայ բարձի։

Զարթուցանէին զնա՝ և ասէին. վարդապետ՝ ոչինչ է քեզ փոյթ, զի կորնչիմք աւասիկ։

Եւ զարթուցեալ սաստեաց հողմոյն, և ծովուն՝ ասէ. դադարեա՛ կարկեա՛ց։ և դադարեաց հողմն, և եղև խաղաղութիւն մեծ։

Եւ ասէ ցնոսա. ընդէ՞ր այդպէս վատասիրտ էք, չև՛ ևս ունիք հաւատս։ և երկեան երկիւղ մեծ, և ասէին ցմիմեանս. ո՞վ արդեւք իցէ սա, զի և հողմ և ծով հնազանդին սմա։

Եւ եկին յայնկոյս ծովուն՝ յաշխարհն գերգեսացւոց։

Եւ ընդ ելանելն նորա 'ի նաւէ անտի, պատահեաց նմա այր մի 'ի գերեզմանացն՝ զոր ունէր այս պիղծ։ որոյ և բնակութիւն իւր իսկ՝ 'ի գերեզմանս էր. և ոչ շղթայիւք ոք ևս՝ կարէր կապել զնա. վասն բազում անգամ ոտնկապովք և շղթայիւք կապելոյ, և խզելոյ 'ի նմանէ զշղթայսն, և զոտնկապսն խորտակելոյ. և ոչ ոք կարէր պարտել զնա. քանզի հանապազ զցայգ ևզցերեկ 'ի գերեզմանս և 'ի լերինս աղաղակէր, և կոծէր զանձն իւր քարամբք։

Իբրև ետես զՅիսուս 'ի հեռաստանէ, ընթացաւ և երկիր եպագ նմա։ աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ՝ և ասէ. զի՞ կայ՝ իմ և քո՝ Յիսուս Որդի Այ բարձրելոյ. երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱծ, մի՛ տանջեր զիս։

Քանզի ասէր ցնա. ե՛լ այսդ պիղծ 'ի մարդոյ աստի։

Եւ հարցանէր ցնա՝ թէ զի՞նչ անուն է քո։ և ասէր ցնա. լէգէովն է անուն իմ, քանզի բազումք եմք։

Եւ աղաչէին զնա յոյժ, զի մի՛ առաքեսցէ զնոսա արտաքս քան զաշխարհն։

Եւ անդ էր առ լերամբն՝ երամակ մի խոզաց արօտական մեծ։

Աղաչեցին զնա ամ՝ դեւքն՝ և ասեն, առաքեա՛ զմեզ 'ի խոզսն,

զի մտցուք 'ի նոսա և հրամայեաց նոցա։ Եւ իբրև ելին այսքն պիղծ՝ մտին 'ի խոզսն, և դիմեաց երամակն 'ի դարեվայր 'ի ծովն. էին իբրև երկու հազարք, և հեղձնուլին, 'ի ծովուն։

Եւ խոզարածքն փախեան, և պատմեցին 'ի քաղաքին և յագարակս՝ և ելին տեսանել զինչ էր որ գործեցաւն։

Գան առ Յիսուս, և տեսանեն զդիւահարն զի նստէր ըզգեցեալ և զգաստացեալ, որ ունէր զլեգէոնն. և զարհուրեցան։

Եւ պատմեցին նոցա՝ որոց տեսեալն էր, թէ զինչ եղև դիւահարին, և զինչ վասն խոզիցն։

Եւ սկսան աղաչել զնա՝ գնալ 'ի սահմանաց նոցա։

խբ Ի Եւ իբրև ելանէր նա 'ի նաւէն, աղաչէր զնա դիւահարն՝ զի ը̃ նմա լիցի։ և Յիսուս ոչ ետ նմա թոյլ, այլ ասէ ցնա. Երթ 'ի տուն քո առ ընտանիս քո, և պատմեա նոցա, որ ինչ միանգամ տէր արար քեզ՝ և ողորմեցաւ քեզ։

Եւ չոգաւ՝ և սկսաւ քարոզել 'ի Դեկապոլին, զոր ինչ արար նմա Յիսուս. և ամենեքին զարմանային։

Զտքոր Կէ., Երեք շաբթ.

Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ իբրև անց Յիսուս միւսանգամ յայն կողմն՝ ժողովեցաւ առ նա ժողովուրդ բազում և էր առ ծովեզերբն։ խթ Ի Ժ. 2

Եւ ահա մի 'ի ժողովրդապետացն գայր, որում անուն էր Յայրոս. իբրև ետես զնա՝ անկանէր առ ոտս նորա. աղաչէր զնա յոյժ և ասէր, Թէ դուստր նորա մերձ է 'ի մահ, զի եկեալ դնիցես նմա ձեռն, որպէս զի ապրեսցի և կեցցէ։ Եւ գնայր ը̃ նմա։ երթայր և ժողովուրդ բազում զհետ նորա, և նեղէին զնա։

Եւ կին մի էր 'ի տեռատեսութէ արեան զերկոտասան ամ, և յոյժ վշտացեալ 'ի բազում բժշկաց, և ծախեալ զինչս իւր զամ, և չէր ինչ օգտեալ, այլ և'ս առաւել զայրացեալ։ Ժ. 3

Իբրև լուաւ զՅիսուսէ, եկն 'ի մէջ ամբոխին յետոյ՝ և բուռն եհար զհանդերձէ նորա. քանզի խորհէր 'ի միտ, Թէ միայն մերձե-

մերձեցայց 'ի հանդերձս նորա, փրկեցայց։

Եւ վաղվաղակի ցամաքեցաւ աղբիւր արեան նորա. և գիտաց 'ի մարմին իւր՝ թէ բժշկեցաւ 'ի տանջանացն։

Եւ անդէն վաղվաղակի գիտաց յիսուս յանձն իւր զզօրութիւն որ ել 'ի նմանէ, դարձաւ յամբոխն և ասէ. ո՞վ մերձեցաւ 'ի հանդերձս իմ։

Եւ ասեն ցնա աշակերտքն. տեսանես զի ամբոխդ նեղէ զքեզ, և ասես թէ՝ ո՞վ մերձեցաւ 'ի հանդերձս իմ։

Եւ շուրջ հայէր տեսանել՝ թէ ո՞ զայն արար։

Եւ կինն՝ զարհուրեալ և դողացեալ վասն որոյ գաղտն արար. քանզի գիտէր զինչ եղև նմա։ եկն՝ անկաւ առաջի նորա, և ասաց զամենայն իրսն ստուգութեամբ։

Եւ յիսուս՝ ասէ ցնա. դուստր՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ. երթ 'ի խաղաղութիւն, և եղիջիր ողջ 'ի տանջանաց քոց.

Զորոր" Կէս", Զորէք շաբ"։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Մինչ դեռ նա զայն խօսէր, գան ոմանք 'ի տանէ ժողովրդապետին՝ և ասեն, թէ դուստրն քո մեռաւ, զի՞ ևս աշխատ առնես զվարդապետդ։

Իսկ յիսուս իբրև լուաւ զբանն ասացեալ, ասէ ցժողովրդապետն. մի՛ երկնչիր. բայց միայն՝ հաւատա։

Եւ ոչ զոք եթող ը̅ իւր երթալ, բայց միայն զպետրոս և զյակոբոս և զյովհաննէս՝ զեղբայրն յակոբայ։

Գայ 'ի տուն ժողովրդապետին, և տեսանէ ամբոխ յոյժ, և լալականս և աղաղակ յոյժ։ և մտեալ 'ի ներքս՝ ասէ ցնոսա. զի՞ խռովեալ էք և լայք, մանուկն ոչ է մեռեալ, այլ ննջէ։ և ծաղր առնէին զնա։

Եւ նորա հանեալ արտաքս զամենեսեան, առնու ը̅ իւր զհայր մանկանն և զմայր, և զնոսա որ ը̅ նմայն էին, և մտանէ ուր դնէր մանուկն։ և կալեալ զձեռանէ մանկանն՝ ասէ ցնա. տալիթա կումի, որ թարգմանի, աղջիկ դու՝ քեզ ասեմ արի։

Եւ

Եւ վաղվաղակի յարեաւ աղ-
ջիկն, և գնայր. քանզի էր ա-
մաց երկոտասանից. և
զարմացան մեծաւ զարմանա-
լեօք:
Եւ պատուէր տայր նոցա յոյժ,
զի մի՛ ոք գիտասցէ զայն. և
ասաց՝ տալ նմա ուտել:

Զատկի Կիւ., Հինգ շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Ր. Եւ ել անտի, եկն 'ի գա-
ւառ իւր. և երթային ըն-
հետ նորա աշակերտքն իւր.
Եւ եղև 'ի շաբաթուն՝ սկսաւ
ուսուցանել 'ի ժողովրդեանն.
և բազումք լսէին՝ զար-
մանային ը՛ վարդապետութի՛ն
նորա, և ասէին. ուստի՞ է սմա
այս, կամ զի՞նչ է իմաստու-
թիւնս որ տուեալ է սմա. զի
զօրութիւնք այսպիսիք 'ի ձեռաց
սորա լինիցին: Ո՞չ սա է մանուկ
հիւսանն, և որդին Մարեմայ,
եղբայր Յակոբայ և Յովսեայ
և Յուդայի և Սիմովնի. և չի-
ցե՞ն քորքն դորա աստ առ մեզ.
և գայթագղէին 'ի նա:
Ծա Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. ո՛չ
Ր. է մարգարէ անարգ, բայց եթէ
'ի գաւառի իւրում, և յազ-
գատոհմի, և 'ի տան իւրում:
Եւ ոչ կարէր անդ՝ և ոչ մի-
ինչ զօրու՛թ առնել, բայց սա-
կաւ հիւանդաց ձեռն եդեալ՝
բժշկէր զնոսա:
Եւ զարմանայր վասն անհաւա-
տութե՛ն նոցա:

Զատկի Կիւ., Ուրբաթ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ շրջէր շուրջ զգաւա- Ծբ
ռօքն, և ուսուցանէր: Կո- Ի.
չեաց առ ինքն զերկոտասանսն, Ծգ
և սկսաւ առաքել զնոսա եր- Ի.
կուս երկուս. և տայր նոցա Ժ.4
իշխանութի՛ն 'ի վերայ այսոց պղ-
ծոց:
Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի
մի՛ ինչ բարձցեն 'ի ճանապարհ,
բայց միայն գաւազան. մի՛
տոպրակ, մի՛ հաց, մի՛ պղինձ 'ի
գօտիս, այլ ագանել հողաթա-
փս, և մի՛ զգենուցուք աւե՛
երկուս պարեգօտս:
Եւ ասէր ցնոսա. յոր տուն Ծգ
մտանիցէք, անդէն օթեվանս Ի.
կալջիք՝ մինչև ելանիցէք անտի:
Եւ որ ոչ ընկալցին զձեզ, Ծե
և ոչ լուիցեն ձեզ, յորժամ Ի.
ելանիցէք անտի՝ թօթափես-
ջիք զփոշի ոտից ձերոց 'ի վը-
կայու-

կայութիւն նոցա։
ծդ Գ. Եւ ելեալ քարոզէին՝ զի ապաշխարեսցեն. և դևս բազում հանէին՝ և օծանէին իւղով զբազում հիւանդս, և բժշկէին զնոսա։

Զօրըն Կե, Շաբաթէ ա

Աւուր գլխատման Մկրտչին Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ծե Բ Ժ·5 Եւ լուաւ արքայ Հերովդէս. քանզի յայտնի եղև անուն նորա. և ասէր, թէ Յովհաննէս մկրտիչ յարեաւ ՚ի մեռելոց, և վասն այնորիկ զօրութիւնք լինին նովաւ։
ծը Ժ. Այլք ասէին՝ թէ Եղիա է. իսկ այլքն՝ թէ մարգարէ է, կամ թէ՝ իբրև զմի ՚ի մարգարէից։
Իբրև լուաւ Հերովդէս, ասէ. զորոյ՝ ես զգլուխն հատի Յովհաննու, սա է՝ նա յարեաւ ՚ի մեռելոց։
ծթ Բ Զի ինքն Հերովդէս առաքեաց կալաւ զՅովհաննէս, և կապեաց զնա և եդ ՚ի բանտի, վասն Հերովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր նորա, քանզի զնա կին առեալ էր։
կ Թ. Քանզի ասէր Յովհաննէս ցՀերովդէս՝ թէ ոչ է օրէն քեզ ունել զկին եղբօր քո։
Եւ Հերովդիա ոխացեալ էր ընդ նմա՝ և կամէր սպանանել զնա, և ոչ կարէր։
Զի Հերովդէս՝ երկնչէր ՚ի Յովհաննէ. քանզի գիտէր զնա այր արդար և սուրբ. և սպասէր նմա. և լուեալ ՚ի նմանէ բազում ինչ առնէր, և քաղցրութեամբ՝ լսէր նմա։
Իբրև օր մի լինէր պարապոյ, յորժամ ընթրիս տայր Հերովդէս՝ յաւուր ծննդոց իւրոց, նախարարաց իւրոց և հազարապետաց և մեծամեծաց Գալիլեացւոց. և ՚ի մտանել դստերն Հերովդիայ՝ և ՚ի կաքաւել, հաճոյ եղև Հերովդի և բազմականացն։
Ասէ թագաւորն ցաղջիկն. խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս, և տաց քեզ։ Եւ երդուաւ նմա բազում անգամ, թէ զոր ինչ և խնդրեսցես զու յինէն, տաց քեզ՝ մինչև ցկէս թագաւորութեան իմոյ։
Նա՝ ելեալ ասէ ցմայր իւր. զի՞նչ խնդրեցից։ Եւ նա ասէ, զգլուխն Յովհաննու մկրտչի։
Եւ մտեալ անդրէն փութանակի առ թագաւորն՝ ասէ. կամիմ՝ զի այժմ տացես ինձ վաղվաղ

վաղվաղակի 'ի վերայ սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի:

Եւ տրտմեցաւ յոյժ թագաւորն, այլ վասն երդմանցն՝ եւ հրաւիրականացն՝ ոչ կամեցաւ անարգել զնա. եւ առաքեաց վաղվաղակի թագաւորն՝ դահճ, եւ հրամայեաց բերել զգլուխն նորա: Եւ չոգաւ գլխատեաց զնա 'ի բանտին. եւ եբեր զգլուխն նորա սկտեղբ՝ եւ ետ աղջկանն. եւ աղջիկն տարաւ՝ ետ մօր իւրում:

Իբրեւ լուան աշակերտքն նորա, եկին՝ բարձին զմարմինն՝ եւ եդին 'ի գերեզմանի:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՒՐԱԿԷԻ ԱՂՕԹՔՆ

Որ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

կա Մ. Ժողովեցան առաքեալքն առ Յիսուս, եւ պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին եւ զոր ուսուցին:

կբ Փ. Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. եկայք դուք առանձինն յանապատ տեղի, եւ հանգերուք սակաւ մի: զի էին բազումք որ երթային եւ գային, եւ հաց անգամ՝ ոչ ժամանէին ուտել:

կգ Օ. Եւ գնացին նաւու յանապատ տեղի առանձինն:

Եւ տեսին զնոսա զի երթային, եւ զգացին բազումք. եւ հետի յամ քաղաքաց խառն ընթանային անդր, եւ մերձենային առ նոսա:

Եւ ելեալ ետես ամբոխ բազում, եւ գթացաւ 'ի նոսա զի էին իբրեւ ոչխարք՝ որոց ոչ իցէ հովիւ: եւ սկսաւ ուսուցանել զնոսա յոյժ:

Եւ իբրեւ բազում ժամ եղեւ, մատուցեալ աշակերտքն՝ ասէին. տեղիս՝ անապատ է, մինչդեռ աւուր կայ, արձակեա զժողովուրդ, զի երթեալ շուրջ յագարակս եւ 'ի գեղս՝ գնեսցեն իւրեանց զինչ ուտիցեն, զի աստ՝ ինչ ուտել՝ ոչ ունին: կդ Մ. Վ.6

Նա՝ պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնոսա. դուք տուք դոցա՝ ուտել: ասեն ցնա՝ երթիցուք գնեսցուք երկերիւր դահեկանի հաց, եւ տացուք դոցա ուտել:

Ասէ ցնոսա. քանի՞ նկանակ ունիք, երթայք տեսէք: Իբրեւ գիտացին, ասեն ցնա՝ հինգ. եւ երկուս ձկունս:

Եւ հրամայեաց նոցա բազմել՝ երախանս երախանս 'ի վերայ դալար խոտոյ: եւ բազմեցան դասք դասք, ըստ հարիւր եւ ըստ յիսուն:

Եւ

Եւ առեալ զհինգ նկանակն
և զերկուս ձկունսն, հայեցեալ
յերկինս, օրհնեաց, մանրեաց
զնկանակսն, և տայր ցաշակերտսն
զի արկցեն նոցա, և զերկուս
ձկունսն՝ բաշխեաց ամենեցուն։
Կերան՝ և յագեցան. և բար-
ձին զնշխարսն երկոտասան սա-
կառի լի, և 'ի ձկանց անտի։
և էին որ կերանն՝ իբրև արք
հինգ հազար։ :

[illegible]

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

կե Բ. Եւ նոյն ժամայն ստիպեաց
զաշակերտսն մտանել 'ի
նաւ, և յառաջագոյն քան զը-
նա երթալ յայնկոյս 'ի Բեթ-
սայիդա, մինչ ինքն զժողո-
վուրդն արձակիցէ.
կզ Ա. Եւ հրաժարեալ 'ի նոցանէ՝
ել 'ի լեառն կալ յաղօթս։
կէ Եւ իբրև երեկոյ եղև, էր
Դ. նաւն 'ի մէջ ծովուն, և ինքն
Ժ7 'ի ցամաքի։
Եւ տեսեալ զնոսա հողմակոծեալս
'ի վարելն, զի էր հողմն ընդ-
դէմ նոցա։ և զչորրորդ պահա
գիշերոյն գայ առ նոսա գնա-
ցեալ 'ի վերայ ծովուն. և կա-
մէր զանց առնել առ նոքօք։

Եւ նոքա իբրև տեսին զի գնայր
'ի վերայ ծովուն, համարեցան
թէ առաչօք ինչ լինիցի, և
զաղաղակ բարձին. քանզի ամե-
նեքեան տեսին զնա՝ և խռո-
վեցան։ Եւ նա՝ անդէն վաղ-
վաղակի խօսեցաւ ընդ նոսա, և
ասէ. քաջալերեցարուք, ես եմ՝
մի՛ երկնչիք։ Եւ ել 'ի նաւն կը
առ նոսա, և դադարեաց հողմն։ Բ.
Եւ առաւել ևս յիմարեալ
էին 'ի միտս իւրեանց, և զար-
մանային յոյժ. քանզի և 'ի
վերայ հացին ոչ իմացան զի
էր սիրտ նոցա թմբրեալ։
Եւ իբրև անցին յայնկոյս,
եկին յերկիրն գեննեսարեթ։
Եւ իբրև ելին 'ի նաւէ անտի, կթ
իսկ և իսկ ծանեան զնա որք Ա.
տեղւոյն այնորիկ. և ընթացեալ
շուրջ անդր ընդ ամենայն գաւառն,
սկսան մահճօք բերել զհիւան-
դըս, ուր լսէին թէ անդ իցէ։
Եւ ուր և մտանէր՝ 'ի գեօղս
կամ 'ի քաղաքս կամ յագա-
րակս, 'ի հրապարակս դնէին
զախտաժէտս, և աղաչէին զը-
նա՝ զի գոնէ 'ի քղանցս հան-
դերձից նորա մերձենայցեն. և
որք միանգամ մերձեցանն՝ փըր-
կեցան։

Յաւետարանէ Մարկ. Գլուխ Է.

Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ժողովեցան առ նա փարիսեցիքն՝ և ոմանք 'ի դպրացն որ եկեալ էին յԵրուսաղեմէ:

Եւ տեսեալ զոմանս յաշակերտացն նորա՝ զի խառնակ ձեռօք, այս ինքն է՝ անլուայ ուտէին հաց, բամբասեցին:

Հ Դ. Զի փարիսեցիքն՝ և ամենայն Հրէայք եթէ ոչ բռնամփ լուանան զձեռս, հաց՝ ոչ ուտեն. քանզի ունին զաւանդութիւն ծերոցն. և 'ի հրապարակէ մտեալ՝ եթէ ոչ նախ մկրտեսցին, ոչ ուտեն: և այլ ինչ բազում է՝ զոր ընկալան ունել, մկրտութիւնս բաժակաց, և ստամանաց, պղնձեաց, և մահճաց:

Հա Ը, Ժ, Ց Ապա հարցանէին զնա փարիսեցիքն՝ և դպիրքն՝ թէ ընդէ՞ր աշակերտքն քո ո՛չ գնան ըստ աւանդութեան ծերոցն. այլ խառնակ ձեռօք հաց ուտեն:

Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնոսա, թէ բարւոք մարգարէացաւ Եսայի վասն ձեր կեղծաւորաց, որպէս ասաց. ժողովուրդս այս շրթամբք մեծարէ զիս, և սիրտք նոցա հեռացեալ 'ի բացեայ են յինէն: Զուր պաշտեն զիս՝ ուսուցանեն վարդապետութիւնս՝ զմարդկան պատուիրանս:

Թողեալ զպատուիրանն Այ, ունիք զմարդկան աւանդութիւն:

Եւ ասէ ցնոսա. բարւոք խոտէք զպատուիրանն Այ, զի զձեր աւանդութիւնն հաստատիցէք:

Զի Մովսէս ասէ. պատուեա զհայր քո և զմայր. և որ հայհոյեսցէ զհայր՝ կամ զմայր, մահու վախճանեսցի:

Եւ դուք ասէք, եթէ ասասցէ ոք ցհայր կամ ցմայր՝ կորբան, որ է՝ պատարագ, զոր յինէն օգտեսցիս. և ոչ ևս թողուք նմա առնել ինչ հօրն, կամ մօր. և անարգէք զբանն Այ աւանդութեամբն, զոր աւանդեցէք. և բազում ինչ այլ՝ որ այսպիսի նման է առնէք:

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զամենայն ժողովուրդն, ասէ ցնոսա. լուարուք ինձ ամենեքեան՝ և 'ի միտ առէք: Ոչինչ արտաքուստ 'ի մարդ մտեալ՝ եթէ կարիցէ պղծել զնա, այլ որ ելանէ 'ի նմանէ՝ այն է որ պղծէ զմարդն: Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ:

Ընթերցուած Մկ., Չորեք շաբթ.

Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի

Հէ Օ. Եւ երբեւ եմուտ 'ի տուն յամբոխէ անտի, հարցանէին զնա աշակերտքն վասն առակին:

Եւ ասէ ցնոսա. այդպէս և դուք անմիտք էք. ոչ իմանայք, եթէ ամ(ենայն) որ արտաքուստ 'ի ներքս մտանէ 'ի մարդ, ոչ կարէ զնա պղծել. զի ոչ եթէ 'ի սիրտ նորա մտանէ, այլ յորովայն. և արտաքս ելանէ. և սրբէ զամ(ենայն) կերակուրս:

Եւ ասէր, Թէ որ ինչ 'ի մարդոյն ելանէ՝ այն պղծէ զմարդ: զի 'ի ներքուստ 'ի սրտէ մարդկան խորհուրդք չարութեան ելանեն. շնութիւնք, պոռնկութիւնք, գողութիւնք, սպանութիւնք, ագահութիւնք, չարութիւնք, նենգութիւնք, գիջութիւն, չարակնութիւն, հայհոյութիւն, ամբարտաւանութիւն, անզգամութիւն:

Այս ամ(ենայն) չարիք՝ 'ի ներքուստ ելանեն, և պղծեն զմարդ:

Եւ անտի յարուցեալ եկն 'ի սահմանս տիւրոսի և սիդոնի. և մտեալ 'ի տուն՝ ոչ ումեք կամէր յայտնել, և ոչ կարաց ծածկել:

Լուաւ կին մի զնմանէ, որոյ դուստր իւր ներզուալ էր յայսոյ պղծոյ. եկն՝ անկաւ առաջի նորա: և կինն՝ էր հեթանոս, փիւնիկեցի ասորի յազգէ. և աղաչէր զնա՝ զի զդեւն հանցէ 'ի դստերէ նորա,

Եւ յիսուս ասէ ցնա. Թոյլ տուր, նախ յագեսցին մանկունք. զի ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց և արկանել շանց: Հզ Օ.

Նա պատասխանի ետ և ասէ. տէր՝ և շունք 'ի փշրանաց սեղանոյ մանկանցն կերակրին:

Եւ ասէ ցնա. վասն այդր բանի՝ երթ, ել դեւն 'ի դստերէ քումմէ:

Գնաց 'ի տուն իւր, և եգիտ ելեալ զդեւն. և զդուստրն, զի անկեալ կայր 'ի մահիճս:

Ընթերցուած Մկ., Հինգ շաբթ.

Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ ելեալ միւսանգամ 'ի սահմանացն տիւրոսի և սիդոնի, և եկն 'ի ծովեզրն գալիլեացւոց 'ի մէջ սահմանոյն 'ի դեկապօլիս: Հզ Ժ Ի

Եւ բերէին առաջի նորա խուլ
մի եւ համր. եւ աղաչէին՝ զի
ձեռն դիցէ ՚ի վերայ նորա
Եւ առեալ զնա մեկուսի
յամբոխէ անտի, արկ զմատու-
նըս իւր ՚ի ականջս նորա՝ եւ
եթուք անդր. եւ կալաւ ըզ-
լեզու նորա. հայեցաւ յեր-
կինս՝ յոգւոց եհան՝ եւ ասէ.
Եփփաթա, որ է՝ բացիր:
Եւ նոյնժամայն բացան լը-
սելիքն նորա, եւ լուծան կապանք
լեզուի նորա. եւ խօսէր՝ ուղիղ:
Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի՛
Հե ումեք ասիցեն: Եւ որչափ նա
Լ. պատուիրէր նոցա, նոքա եւ՛ս
Հզ առաւել քարոզէին: Եւ եւ՛ս քան
Օ. զեւ՛ս զարմանային եւ ասէին.
Զամենայն ինչ բարւոք գոր-
ծեաց սա, զի խլից՝ լսել տայ,
եւ համրոց խօսե՛լ:

Հինգերորդ Նա., Ուրբաթ ա.

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի.

Ը 1 Յաւուրսն յայնոսիկ դար-
ձեալ ժողովուրդ բազում
էր, եւ ինչ ոչ ունէին ուտել.
կոչեաց զաշակերտսն իւր՝ եւ
ասէ ցնոսա:
Գթամ ես ՚ի վերայ ժողո-
վրդեանս. զի արդ՝ երեք աւ-
ուրք են՝ մինչ առ իս են. եւ
ոչ ունին զինչ ուտիցեն: Եւ
եթէ արձակեմ զդոսա նօթիս
՚ի տունս իւրեանց, նրթիցեն
՚ի ճանապարհի. զի ոմանք ՚ի
դոցանէ ՚ի հեռաստանէ եկ-
եալ են:
Պատասխանի ետուն նմա ա-
շակերտքն նորա. ուստի՞ կա-
րէ ոք յագեցուցանել զդոսա
հացիւ յանապատի աստ:
Եւ հարցանէր զնոսա. քանի՞
նկանակ հաց ունիք: Եւ նոքա
ասեն՝ եօթն:
Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն
բազմե՛լ ՚ի վերայ երկրի: Եւ ա-
ռեալ զեօթն նկանակսն՝ գո-
հացաւ՝ եբեկ, եւ տայր ցա-
շակերտսն զի արկցեն: Եւ ար-
կին առաջի ժողովրդեանն: Եւ
ձկունս սակաւ ունէին. եւ
զայն եւս օրհնեաց, եւ հրա-
մայեաց արկանել:
Կերան եւ յագեցան, եւ բար-
ձին զնշխարս կոտորոցն՝ եօթն
զամբիղ:
Եւ էին որք կերանն՝ իբրեւ
չորք հազարք. եւ արձակեաց
զնոսա:

Եւ

Հինգերորդ Կիւ., Շաբաթու ա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ նոյն ժամայն մտեալ 'ի
նաւ հանդերձ աշակերտօ-
քըն՝ եկն 'ի կողմանս Դաղմանու-
թեայ։
հէ Ելին փարիսեցիքն՝ և սկսան
Գ. վիճել ընդ նմա, և խնդրէին 'ի
նմանէ նշան յերկնից՝ փորձե-
լով զնա։
հը Եւ զայրացաւ յոգի իւր՝ և
Օ. ասէ. զի՞ է՝ զի ազգս այս նշան
խնդրէ. ամէն ասեմ ձեզ,
թէ տացի նշան ազգիս այսմիկ։
Եթող զնոսա. դարձեալ ե-
մուտ 'ի նաւ, և գնաց յայն-
կոյս։
Եւ մոռացան հաց բառնալ.
բայց մի նկանակ ունէին ընդ
իւրեանս 'ի նաւին։
հթ Եւ պատուիրէր նոցա և ասէր.
Բ. զգոյշ եղերուք 'ի խմորոյ անտի
Ի2 փարիսեցւոց՝ և 'ի խմորոյ հե-
րովդիանոսաց։
Ձ Եւ խորհէին ընդ միմեանս և
Օ. ասէին, թէ զի հացս ոչ ունիմք։
Գիտացեալ Յիսուս՝ և ասէ ցնո-
սա. զի՞ խորհիք 'ի սիրտս ձեր
թերահաւատք՝ թէ հաց ոչ
ունիք. տակաւին ոչ իմանայք
և ոչ յիշէք. ապշութիւն ունի
զսիրտս ձեր. աչք զի՞ն՝ և ոչ
տեսանէք, ականջք են՝ և ոչ
լսէք և ոչ իմանայք տակաւին։
և ոչ յիշէք, յորժամ զհինգ
նկանակն 'ի հինգ հազարսն,
և քանի՞ սակառի բարձէք ըզ-
կոտորոցն լի։ և ասեն ցնա, եր-
կոտասան։
Եւ յորժամ զեւթն նկանակն
'ի չորս հազարսն, և քանի՞
զամբիղ լի՝ բարձէք զկոտորոցն։
և նոքա ասեն, եւթն։
Եւ ասէ ցնոսա. իսկ զիա՞րդ
ոչ իմանայք։
Գան 'ի Բեթսայիդա. և ա- ձա
ծեն առաջի նորա կոյր մի, և Ժ.
աղաչէին զնա՝ զի մերձեսցի Ի3
'ի նա։
Եւ առեալ զձեռանէ կուրին՝
եհան արտաքոյ շինին, եթուք
յաչս նորա, և ձեռն եդ 'ի վե-
րայ նորա. և հարցանէր զնա՝
թէ տեսանիցէ՞ ինչ։
Հայեցաւ՝ և ասէր. տեսանեմ
զմարդիկս՝ զի շրջին իբրև ըզ-
ծառս։
Դարձեալ եդ ձեռս 'ի վերայ
աչաց նորա՝ երկաց, և տեսա-
նէր. ողջացաւ և տեսանէր հա-
մարձակ զամ։
Առաքեաց զնա 'ի տուն իւր՝
և

և ասէ. 'ի շինիդ մի՛ մտանիցես, այլ երթ 'ի տուն քո. և յորժամ 'ի շինն մտանիցես՝ մի՛ ումեք ասիցես 'ի շինին։

Միջերորդաց Կիւրակէի Աւուրն.

Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի

ձբ Ա. Ի 4 Եւ ել Յիսուս աշակերտօքն հանդերձ 'ի շինս Կեսարեայ Փիլիպպեայ. և 'ի ճանապարհին հարցանէր ցաշակերտսն՝ և ասէր. զո՞ ասեն զինէն մարդիկ՝ թէ իցեմ։

Նոքա ետուն պատասխանի և ասեն. զՅովհաննէս մկրտիչ և այլք՝ զԵղիա, և այլք՝ զմի ոք 'ի մարգարէից անտի։

Նա ասէ ցնոսա, Իսկ դուք զո՞ ասէք զինէն թէ իցեմ։
ձգ Բ. պատասխանի ետ Պետրոս, և ասէ ցնա. դու ես Քրիստոսն։

Եւ սաստեաց 'ի նոսա՝ զի ումեք՝ մի՛ ասիցեն զնմանէ։

Եւ սկսաւ ուսուցանել զնոսա, թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ բազում չարչարանս ընդունել, և անարգել յերիցանց և 'ի քահանայապետից և 'ի դպրաց, և մեռանել. և յետ երիր աւուր յառնել։ Եւ համարձակ զբանն խօսէր։ ձդ Զ.

Եւ առեալ զնա մեկուսի Պետրոս՝ սկսաւ սաստել նմա։

Եւ նա՝ դարձաւ եւ ետես զաշակերտսն, սաստեաց Պետրոսի և ասէ. երթ յետս իմ սատանայ. զի ոչ խորհիս զաստուծոյն, այլ զմարդկանն։

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդն աշակերտօքն հանդերձ ասէ ցնոսա. եթէ ոք կամի գալ զհետ իմ, ուրասցի զանձն իւր, և բարձցէ զխաչ իւր՝ և եկեսցէ զհետ իմ։ ձե Բ.

Զի որ կամիցի ապրեցուցանել զանձն իւր, կորուսցէ զնա. և որ կորուսցէ զանձն իւր վասն աւետարանին, ապրեցուսցէ զնա։

Զի՞նչ օգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշխարհ ամ(ենայն) շահեսցի, և զանձն իւր տուժեսցի։ Քանզի՝ զի՞նչ տացէ մարդ՝ փոխանակ անձին իւրոյ։

Զի որ զիս՝ ամօթ համարեսցի զիս և զբանս իմ 'ի շնացող և 'ի մեղաւոր ազգիս յայսմիկ, ձզ Բ.
և որդի մարդոյ յամօթ արասցէ զնա՝ յորժամ եկեսցէ փառօք հօր իւրոյ և հրեշտակաց սրբոց։

Եւ ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձէ Բ.
ձեզ.

ձեզ. զի են ոմանք 'ի սոցանէ որ աստ կան, որք մի՛ ճաշակեսցեն զմահ մինչև տեսցեն զարքայութիւն Աստուծոյ եկեալ զօրութեամբ:

ԻԶ Եւ յետ վեց աւուր՝ առնու ըզ Յիսուս զՊետրոս և զՅակովբոս և զՅովհաննէս, և հանէ զնոսա 'ի լեառն մի բարձր առանձինն. և յայլակերպս եղև առաջի նոցա: և ձորձք նորա եղեն փայլուն բազում սպիտակ յոյժ, որպէս թափիչք երկրի ոչ կարեն այնպէս բասպիտակացուցանել:

Եւ երևեցաւ նոցա Եղիա Մովսիսիւ հանդերձ, և խօսէին ընդ Յիսուսի:

Պատասխանի ետ Պետրոս՝ և ասէ ցՅիսուս. ռաբբի՝ բարւոք է մեզ աստ լինել. և արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի՝ քեզ և մի՝ Մովսիսի, և մի՝ Եղիայի: Քանզի ոչ գիտէր զինչ խօսէր, զի զարհուրեալ էին:

Եւ եղև ամպ մի՝ հովանի 'ի վերայ նոցա. ձայն եղև յամպոյ անտի՝ և ասէ. դա է որդի իմ սիրելի՝ դմա լուարուք:

Եւ յանկարծակի հայեցեալ այսր անդր, ոչ ևս զոք ուրեք տեսին, բայց միայն՝ ըզՅիսուս ընդ ինքեանս:

Եւ մինչդեռ իջանէին 'ի լեռնէ անտի, պատուիրեաց նոցա զի մի՛ ումեք պատմեսցեն զոր տեսինն, բայց յորժամ որդի մարդոյ, 'ի մեռելոց յարիցէ:

Եւ նոքա զբանն 'ի միտ առին: և խնդրէին ընդ միմեանս՝ թէ զի՞նչ իցէ 'ի մեռելոց յառնել: ձբ Ժ

Հարցին ցնա և ասեն. զի՞նչ է այն զոր դպիրքն ասեն՝ եթէ նախ Եղիայի պարտ է գալ: ձթ Օ

Նա՝ պատասխանի ետ նոցա և ասէ. Եղիա նախ եկեալ՝ յօրինեսցէ զամենայն: իսկ զիա՞րդ գրեալ է զորդւոյ մարդոյ, զի բազում ինչ չարչարեսցի և անգոսնեսցի:

Այլ ես՝ ասեմ ձեզ, եթէ Եղիա եկն, և արարին ընդ նմա զինչ և կամեցան. որպէս և գրեալ է վասն նորա:

Մեջերորդ Աւ., Երեքշաբթի.

Ըստ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ եկեալ առ աշակերտսն, տեսին ամբոխ շուրջ զնոքօք, և դպիրս՝ զի վիճէին Դ Ժ

ը̃ նոսա։

Եւ վաղվաղակի ա̃մ ժողովուրդըն իբրեւ տեսին զնա՝ զարմացան, եւ ընդ առաջ ընթացեալ ողջոյն տային նմա։

Եւ եհարց ցնոսա թէ զի՞նչ վիճէիք ը̃ նոսա։

ղա Բ Իճ Պատասխանի ետ մի ոմն 'ի ժողովրդենէն՝ եւ ասէ. վարդապետ՝ ածի զորդի իմ առ. քեզ, զոր ունի այս համր. եւ ուր հասանէ՝ զարկուցանէ զնա, եւ փրփրէ, եւ կրճտէ զատամունս իւր՝ եւ ցամաքի. եւ ասացի ցաշակերտսն քո զի հանցեն, եւ ոչ կարացին հանել զնա։

Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. ո՛վ ազգ անհաւատ՝ մինչեւ յե՞րբ լինիմ ընդ ձեզ, մինչեւ ցե՞րբ անսայցեմ ձեզ. ածէք զնա առ իս։

Եւ ածին զնա առ նա։ Իբրեւ ետես զնա այսն, վաղվաղակի շարժեաց զնա, եւ անկեալ յերկիր թաւալէր եւ փրփրէր։

Եհարց ցհայր նորա եւ ասէ. քանի՞ ժամանակք են՝ յորմէհետէ այդ եղեւ դմա։ Եւ նա ասէ. 'ի մանկութենէ. բազում անգամ 'ի հուր արկանէ եւ 'ի ջուր՝ զի կորուսցէ զդա. այլ՝ եթէ կարօղ ինչ ես, օգնեա մեզ տէր՝ գթացեալ 'ի վերայ մեր։

Եւ յիսուս ասէ ցնա. ասացեր՝ եթէ կարօղ ես. ա̃մ ինչ հնարաւոր է այնմ որ հաւատայն։

Եւ վաղվաղակի աղաղակեաց հայր մանկանն՝ եւ ասէ. հաւատամ, օգնեա անհաւատութեանս իմում։

Իբրեւ ետես յիսուս՝ եթէ կուտի ժողովուրդն 'ի վերայ, սաստեաց այսոյն պղծոյ՝ եւ ասէ. համրդ՝ եւ խուլ այս՝ ես հրամայեմ քեզ, ել 'ի դմանէ, եւ այլ եւս մի՛ մտանիցես 'ի դա։

Եւ աղաղակեաց՝ եւ յոյժ լլկեաց զնա՝ եւ ել. եւ եղեւ պատանեակն իբրեւ զմեռեալ, մինչեւ բազմաց խօսել թէ մեռաւ։

Եւ յիսուս կալեալ զձեռանէ նորա յարոյց զնա, եւ կանգնեցաւ։

Եւ իբրեւ եմուտ նա 'ի տուն, ղբ Ժ աշակերտքն առանձինն հարցին զնա. մեք ընդէ՞ր ոչ կարացաք հանել զնա։

Եւ ասէ ցնոսա. այդ ազգ՝ ոչ ելանէ, եթէ ոչ պահօք եւ աղօթիւք։

Եւ

Սեպտեմբեր ԻԵ, Ուրբաթ շաբթու.

Ըստ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի

ղգ Բ. Եւ անտի ելեալ անցանէ-
ին ընդ Գալիլեացւովք. եւ
ոչ կամէր եթէ ոք գիտաս-
ցէ։
Քանզի ուսուցանէր զաշա-
կերտսն իւր եւ ասէր ցնոսա,
թէ որդի մարդոյ մատնելոց է
'ի ձեռս մարդկան, եւ սպան-
ցեն զնա. եւ յետ սպանցի
յերիր աւուր յառնէ։
Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն,
եւ երկնչէին հարցանել զնա։
ղդ Գ. Եկն 'ի Կափառնաում. եւ իբրեւ
եմուտ 'ի տուն, հարցանէր ըզ-
նոսա, զի՞նչ վիճէիք զճանա-
պարհայն ընդ միմեանս։
ղե Բ. Ի7 Եւ նոքա լուռ լինէին. քանզի
ընդ միմեանս վիճէին 'ի ճանա-
պարհին թէ՝ ո՞վ մեծ իցէ։
Եւ իբրեւ նստաւ՝ կոչեաց զեր-
կոտասանսն, եւ ասէ ցնոսա. ե-
թէ ոք կամի առաջին լինել՝
եղիցի ամենեցուն կրտսեր՝ եւ
ամենեցուն պաշտօնեայ։
Եւ առեալ մանուկ մի կա-
ցոյց 'ի մէջ նոցա. եւ ընկա-
լեալ զնա 'ի գիրկս իւր, ասէ
ցնոսա։

Որ միանգամ՝ յայսպիսի մանկ-
տւոյ ընկալցի յանուն իմ, զիս
ընդունի. եւ որ զիս ընդունի, ղզ Ա.
ոչ զիս ընդունի՝ այլ զայն որ
առաքեացն զիս։
Պատասխանի ետ նմա Յով- ղէ Բ.
հաննէս եւ ասէ. վարդապետ՝
տեսաք զոմն զի յանուն քո
դեւս հանէր՝ եւ զմե'ր կնի ոչ
շրջէր, եւ արգելաք զնա։
Եւ նա ասէ. մի՛ արգելուք
զնա. զի ոչոք է որ առնէ զօ-
րութիւն յանուն իմ, եւ կա-
րիցէ հայհոյել զիս։ զի որ ոչն ղը Օ.
է ընդ մեզ հակառակ, 'ի մե՛ր
կոյս է։
Եւ որ ոք արբուսցէ ձեզ ջուր
բաժակաւ յանուանս յայս,
թէ դուք՝ Քրիստոսի էք, ամէն
ասեմ ձեզ՝ մի՛ կորուսցէ ըզ-
վարձս իւր։
Եւ որ ոք գայթակղեցուս- ղթ Բ.
ցէ զմի 'ի փոքրկանցս որ հա-
ւատան յիս, լաւ էր նմա ա-
ռաւել՝ եթէ արկեալ էր ընդ
պարանոցաւ նորա երկան իշոյ,
եւ ընկեցեալ 'ի ծով։
Եւ եթէ գայթակղեցուսցէ ճ Օ.
զքեզ ձեռն քո, հա՛տ՝ ընկեա՛
'ի բաց. զի լաւ իցէ քեզ խեղ
'ի կեանսն յաւիտենից մտա-
նել, քան երկուս ձեռս ունել՝
եւ

և երթալ ՚ի գեհենն ՚ի հուրն անշէջ:

Ճա Ժ Եւ եթէ ոտն քո գայթագղեցուսցէ զքեզ, հատ ընկեա զնա ՚ի քէն. լաւ լիցի քեզ կաղ մտանել ՚ի կեանսն յաւիտենականս, քան երկուս ոտս ունել և անկանել ՚ի գեհենն:

Եւ եթէ ակն քո գայթագղեցուսցէ զքեզ, հան զնա ՚ի բաց. լաւ լիցի քեզ միով ականբ մտանել յարքայութիւն այ, քան երկուս աչս ունել և անկանել ՚ի գեհենն:

Ուր որդն նոցա ոչ մեռանի և հուրն ոչ շիջանի:

Զի ամ ինչ հրով յաղեսցի:

Ճբ Բ Բարւոք է աղ. եթէ աղն անհամեսցի, իւ համեմեսցի: արդ՝ դուք կալարուք յանձինս ձեր զաղն, և խաղաղութիւն արարէք ը̄ միմեանս:

Մէջերորդ″ Կէս″, Չորեք″ շաբ″.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Ճգ Զ Ի8 Եւ անտի յարուցեալ գայ ՚ի սահմանս Հրէաստանի, յայնկոյս Յորդանանու. և երթայր դարձեալ խռնեալ ժողովուրդն առ նա, և որպէս սովոր էր՝ միւսանգամ ուսուցանէր զնոսա:

Իսկ փարիսեցիքն մատուցեալ փորձէին հարցանէին զնա՝ և ասէին, եթէ արժա՞ն իցէ առն զկին իւր արձակել:

Նա պատասխանի ետ նոցա՝ և ասէ. զի՞նչ պատուիրեաց ձեզ Մովսէս: Եւ նոքա ասեն. Մովսէս հրաման ետ՝ գիր մեկնելոյ գրել, և արձակել:

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ ցնոսա. վասն խստասրտութեան ձերոյ գրեաց զպատուիրանն զայն. այլ ՚ի սկզբանէ արարածոց, արու և էգ արար զնոսա ած, և ասէ. վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր և զմայր, և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ. և եղիցին երկոքին ՚ի մարմին մի. և այսուհետև ոչ են երկու՝ այլ մարմին մի: արդ՝ զոր ած զուգեաց, մարդ մի՛ մեկնեսցէ

Եւ ՚ի տան դարձեալ աշա- Ճդ
կերտքն զնոյն հարցին ցնա: Ժ

Եւ ասէ ցնոսա. եթէ այր Ճե
արձակեսցէ զկին իւր, և ա- Բ
ռնուցէ այլ, շնայ. և կին՝ եթէ ելցէ յառնէ իւրմէ՝ և եղիցի առն այլում, շնայ:

Աւետարան Սբ., Հինգ շաբթի.

Ըստ Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի

ԺԳ Բ Եւ մատուցանէին առ նա մանկունս զի ձեռն դիցէ նոցա. իսկ աշակերտքն՝ սաստէին այնոցիկ որ մատուցանէինն։
Իբրեւ ետես Յիսուս, բարկացեալ սաստեաց նոցա եւ ասէ. թոյլ տուք մանկտւոյդ գալ առ իս, եւ մի՛ արգելուք զդոսա. զի այդպիսեացդ է արքայութիւն Աստուծոյ։
Ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ ընկալցի զարքայութիւն Այ իբրեւ ըզմանուկ, ոչ մտցէ ՚ի նա։
Եւ առեալ զնոսա ՚ի գիրկս ձեռն եդ ՚ի վերայ՝ եւ օրհնեաց զնոսա։
ԺԷ Բ Եւ ընդ ելանելն նորա անտի
՚ի ճանապարհ, աճապարեալ ոմն
ԻԹ մեծատուն՝ ընթացեալ ՚ի ծունր իջանէր, հարցանէր զնա՝ եւ ասէր. վարդապետ բարի՝ զի՞նչ արարից զի զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեցից.
Եւ Յիսուս՝ ասէ ցնա. զի՞ ասես զիս բարի. չի՛ք որ բարի բայց մի Աստուած։ Զպատուիրանս գիտես. մի՛ շնար. մի՛ սպանաներ. մի՛ գողանար. մի՛ սուտ վկայեր. պատուեա զհայր քո եւ զմայր։
Նա՝ պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնա. վարդապետ՝ զայդ ամ արարի ՚ի մանկութենէ իմմէ, արդ՝ զի՞նչ եւս պակաս իցեմ։
Եւ Յիսուս. հայեցեալ ՚ի նա՝ ԻԱ Բ
սիրեաց զնա եւ ասէ ցնա. մի ինչ պակաս է ՚ի քէն, եթէ կամիս կատարեալ լինել, երթ զոր ինչ ունիս վաճառեա՝ եւ տուր աղքատաց, եւ ունիցիս գանձս յերկինս, եւ առ ըզխաչն՝ եւ եկ զկնի իմ։
Եւ նա՝ խոժոռեալ ընդ բանն՝ ԻԲ Բ
գնաց տրտմեալ. զի ունէր ինչս բազումս։
Եւ հայեցեալ յայս կոյս՝ յայն կոյս Յիսուս, ասէ ցաշակերտսն. զիա՞րդ դժուարին է որ զինչս ունին, մտանել յարքայութիւն Այ։
Եւ աշակերտքն զարմացեալ էին ՚ի վերայ բանիցն նորա. իսկ Յիսուս դարձեալ պատասխանի ետ նոցա՝ եւ ասէ. որդեակք՝ որչափ դժուարին է յուսացելոց ընչս՝ մտանել յարքայութիւն Այ։ դիւրին է մալխոյ ընդ ծակ ասղան անցանել, քան մեծատան յարքայութիւն Այ մտա-

մտանել։

Եւ նոքա առաւել ևս զարմանային՝ և ասէին ընդ միմեանս. իսկ ո՞վ կարասցէ ապրել։ Հայեցեալ ընդ նոսա Յիսուս՝ ասէ. առ ՚ի մարդկանէ այդ անհնարին է, այլ ոչ առ ՚ի յԱյ։

Միջերորդ Կի., Ուրբաթի ա.

Ըռ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ձժ Բ Սկսաւ ասել ցնա Պետրոս. ահաւասիկ մեք՝ թողաք զամենայն, և եկաք զկնի քո։ Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ ոք է որ եթող զտուն, կամ զեղբարս, կամ զքորս, կամ զհայր, կամ զմայր, կամ զորդիս, կամ զագարակս՝ վասն իմ կամ վասն աւետարանին. եթէ ոչ առնուցու հարիւրապատիկ այժմ յայսմ ժամանակի տունս, և եղբարս, և քորս, և մայրս, և որդիս, և ագարակս հալածանօք հանդերձ, և յաշխարհին որ գալոց է՝ զկեանսն յաւիտենականս։

ձժա Բ Զի բազումք եղիցին առաջինք՝ յետինք, և յետինք՝ առաջինք։

ձժբ Բ Եւ էին ՚ի ճանապարհի մինչ դեռ ելանէին յերուսաղէմ. և երթայր Յիսուս առաջի քան զնոսա, և զարմացեալ էին որ զհետն երթային. և երկնչէին։

Միջերորդ Կի., Շաբաթի ա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ առեալ միւսանգամ զերկոտասանսն առանձինն, սկսաւ ասել նոցա զինչ անցք անցանելոց էին ընդ նա։ Թէ ահաւասիկ ելանեմք յերուսաղէմ. և որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետից և դպրաց. և դատեսցին զնա ՚ի մահ, և մատնեսցեն զնա հեթանոսաց. և կատակեսցեն զնովաւ, և արկանիցեն զնա, և թքանիցեն ՚ի նա, և սպանցեն. և յերիր աւուր յարիցէ։

Եւ երթային առ նովաւ Յակոբոս և Յովհաննէս՝ որդիքն Զեբեդեայ. և ասեն ցնա. վարդապետ՝ կամիմք զի զոր ինչ խնդրեսցուք ՚ի քէն՝ արասցես մեզ։ ձժգ Ժ

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. զի՞նչ կամիք յինէն՝ զի արարից ձեզ։

Եւ նոքա՝ ասեն ցնա. տուր մեզ՝ զի նստցուք մի՝ յաջմէ քումմէ և մի յահեկէ ՚ի փառս

ւոր

սրն քում։

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ
ասէ ցնոսա. ոչ գիտէք զինչ
խնդրէք. կարէք ըմպել զբա-
ժակն՝ զոր ես ըմպելոց եմ,
կամ զմկրտութիւնն՝ զոր ես մկր-
տելոց եմ մկրտել։ Եւ նոքա՝
ասեն ցնա, կարեմք։

Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. զբա-
ժակն զոր ես ըմպելոց եմ՝
ըմպիցէք, եւ զմկրտութիւնն զոր
ես մկրտելոց եմ՝ մկրտիցիք. այլ
նստուցանել ընդ աջմէ իմմէ
եւ ը̅ ահեկէ՝ ոչ է իմ տալ,
այլ որոց պատրաստեալ իցէ։

ճժդ Եւ լուեալ զայն տասանցն,
Ի սկսան բարկանալ յակոբայ
եւ յովհաննու։

Եւ Յիսուս կոչեաց զնոսա առ
ինքն, եւ ասէ ցնոսա. գիտէք
զի որ յանուանն իշխանքն են
հեթանոսաց, տիրեն նոցա, եւ
մեծամե՛ծք նոցա իշխեն նոցա։

Ո՛չ նոյնպէս իցէ եւ ՚ի ձերում
միջի. այլ որ կամիցի ՚ի ձէնջ
մե՛ծ լինել, եղիցի ձեր պաշ-
տօնեայ. եւ որ կամիցի ՚ի ձէնջ
առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ա-
մենեցուն ծառայ։

ճժե Բայց եւ որդի մարդոյ՝ ոչ
Գ եկն առնուլ պաշտօն, այլ պաշ-
տե՛լ, եւ տալ զանձն իւր փրկ-
կանս փոխանակ բազմաց։

Եօթներորդաց Կիւրակէի Ըստուրն.

Ընդ տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի.

Եւ գան յԵրիքով. եւ ընդ ճժզ
ելանելն նորա յԵրիքովէ Ի
աշակերտօքն՝ եւ բազում ժո- Լ
ղովրդովք, որդի Տիմէի Բարտի-
մէոս կոյր նստէր մուրացիկ
յանցս ճանապարհի։

Իբրեւ լուաւ՝ թէ Յիսուս Նա-
զովրեցի է, սկսաւ աղաղակել՝
եւ ասել. որդի Դաւթի Յիսուս՝
ողորմեա՛ ինձ։

Եւ սաստէին նմա բազումք՝
զի լռեսցէ։ Եւ նա՝ առաւել
եւս աղաղակէր. որդի Դաւթի
ողորմեա՛ ինձ։

Օտեղի՛ առ Յիսուս, եւ հրա-
մայեաց կոչել զնա։ կոչեն
զկոյրն՝ եւ ասեն ցնա. քաջալե-
րեա՛ց՝ արի՛ կոչէ զքեզ։

Եւ նորա ընկեցեալ զձորձս
իւր, յարեաւ եկն առ Յիսուս։

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝
եւ ասէ. զի՞նչ կամիս՝ թէ
արարից քեզ։ ասէ ցնա կոյրն.
ռաբբունի, զի բացայց։

Եւ Յիսուս ասէ ցնա. երթ՝
հաւատք քո կեցուցին զքեզ։

եւ վաղ-

և վաղվաղակի բացաւ, և եր-
թայր զհետ նորա ՚ի ճանա-
պարհին։
ՃԺԷ Բ Լ 2 Եւ յորժամ մերձ եղեն
յԵմ ՚ի Բեթփագէ և ՚ի
Բեթանիա մօտ ՚ի լեառն Ձի-
թենեաց, առաքէ երկուս յա-
շակերտաց անտի, և ասէ ցը-
նոսա. երթայք դուք ՚ի գեղջ՝
որ ընդդէմ ձեր կայ. և նոյն
ժամայն իբրև մտանիցէք ՚ի նա,
գտանիցէք յաւանակ մի կա-
պեալ, յորոյ վերայ ոչ ոք
՚ի մարդկանէ նստաւ, լուծէք
զնա՝ և ածէք։
Եւ եթէ ոք ասասցէ զձեզ՝
թէ զի՞ լուծանէք զյաւանակդ,
ասասջի՛ք՝ թէ տեառն իւրում
պիտոյ է. և վաղվաղակի առա-
քեսցէ զնա այսր։
Չոգան՝ և գտին զյաւանակն
կապեալ առ դուրս արտաքոյ
՚ի փողոցի անդ, և լուծին զնա.
Եւ ոմանք յորոց անդ կային,
ասեն ցնոսա. զի՞ գործէք, զի՞
լուծանէք զյաւանակդ։
ՃԺԸ Բ Եւ նոքա՝ ասեն ցնոսա որպէս
ասացն յիսուս. և թոյլ ետուն
նոցա։
Ածին զյաւանակն առ յիսուս.
և արկանեն ՚ի վերայ նորա զհ-
անդերձս, և նստաւ ՚ի վերայ

նորա։
Եւ բազումք զհանդերձս իւ-
րեանց տարածանէին ՚ի վերայ
ճանապարհին. և այլք մատս ՚ի
ծառոց հատանէին՝ և արկա-
նէին զճանապարհաւն։
Եւ որ առաջին՝ և զկնի եր- ՃԺԹ Ա.
թային, աղաղակէին և ասէին.
ովսաննայ բարձրելոյն. օրհնեալ
որ գաս յանուն տեառն. օրհ-
նեալ թագաւորութիւն եկեալ
հօր մերոյ դաւթի. խաղաղութի
յերկինս՝ և փառք ՚ի բարձունս։
Եւ եմուտ յԵրուսա- ՃԻ Զ.
ղէմ, ՚ի տաճարն, և հայեցաւ
շուրջ զամենեքումբք. և զի
էր երեկոյացեալ ժամն, ել
՚ի Բեթանիա երկոտասանիւքն
հանդերձ։

[illegible]

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի

Եւ ՚ի վաղիւ անդր մինչ ելա- Լ 3
նէին ՚ի Բեթանիայ՝
քաղցեաւ։ և տես թզենի մի
՚ի բացուստ տերևալից. և եկն
թէ գտանիցէ ինչ ՚ի նմա. և
իբրև եկն ՚ի նմա ոչինչ եգիտ՝
բայց միայն տերև. զի ոչ եւ
էր ժամանակ թզոյ։

Պատասխանի ետ՝ և ասէ ցը-
նա. մի՛ ևս որ՝ յաւիտեան 'ի
քէն պտուղ կերիցէ։ և լսէին
աշակերտքն նորա։

Ճխա Ա. Գան 'ի յերուսաղէմ. և մը-
տեալ 'ի տաճարն՝ սկսաւ հա-
նել զվաճառականս և զգնօղս՝
որ էին 'ի տաճարին. և սեղանս
հատավաճառացն ցրուեաց, և
զաթոռս աղաւնեվաճառացն
կործանեաց. և ոչ թողոյր՝ ե-
թէ որ անօթ ինչ անցուցա-
նիցէ ընդ տաճարն։ Ուսուցանէր
զնոսա և ասէր. գրեալ է, թէ
տուն իմ տուն աղօթից կո-
չեսցի ամ հեթանոսաց, և դուք
արարէք զդա այր աւազակաց։

Ճխբ Ա. Լուան քահանայապետքն և
դպիրք, և խնդրէին թէ որպէս
կորուսցեն զնա, բայց երկնչէին
'ի նմանէ, զի ամ ժողովուրդն
զարմացեալ էր ընդ ուսումն նր։

Ճխգ Ժ. Եւ իբրև երեկոյ լինէր՝ ար-
տաքս քան զքաղաքն ելանէին։
Եւ մինչ գնա այգուցն առ-
նալ անցանէին, տեսին ըզ-
թզենին ցամաքեալ յարմա-
տոց։ Յիշեաց պետրոս՝ և ասէ
ցնա. ռաբբի՝ ահաւասիկ թը-
զենին զոր անիծեր՝ ցամաքե-
ցաւ։

Ճխդ Օ. Պատասխանի ետ յս՟ և ասէ
ցնոսա. եթէ ունիցիք զհաւատ-
սն այ, ամէն ասեմ ձեզ, որ-
ք ասիցէ լերինս այսմիկ՝ բարձիր
և անկիր 'ի ծով, և ոչ երկմտ-
եսցէ 'ի սրտի իւրում, այլ
հաւատասցէ թէ զոր ասէն լի-
նի, եղիցի նմա զոր ինչ և ա-
սիցէ։

Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ. Ճխե Դ.
զամենայն ինչ վասն որոյ ա-
ղօթս արարեալ խնդրիցէք, և
հաւատայցէք թէ առնուք, և-
ղիցի ձեզ։

Եւ յորժամ յաղօթս կայցէք, Ճխզ Օ.
թողուցուք եթէ ունիցիք ինչ Լ 4
զումեքէ. զի և հայրն ձեր որ
յերկինս է, թողցէ ձեզ զյան-
ցանս ձեր։

[illegible]

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի.

Գան միւսանգամ 'ի յեմ. Ճխէ Ր.
և մինչ գնա 'ի տաճարի Լ 5
անդ զգնայր, գան առ նա քա-
հանայապետքն և դպիրք և
ծերք, և ասեն ցնա. որով իշ-
խանութեամբ առնես զայդ, և ով
ետ քեզ զիշխանութիւն զայդ։
Պատասխանի ետ յս՟ և ասէ
ցնս. հարցից և ես զձեզ բան
մի,

մի, տուք ինձ պատասխանի. և
ես ասացից ձեզ՝ որով իշխա-
նութբ̃ առնեմ զայս։

Մկրտութիւնն Յովհաննու յերկ-
նից էր՝ թէ ՚ի մարդկանէ,
տուք ինձ պատասխանի։

Խորհէին ընդ միմեանս՝ և ա-
սէին. եթէ ասեմք եթէ յերկ-
նից, ասէ ցմեզ՝ իսկ ընդէ՞ր
ոչ հաւատացէք նմա։ Ապա ե-
թէ ասեմք ՚ի մարդկանէ, եր-
կնչիմք ՚ի ժողովրդենէն. զի
ամենեքին գիտէին զՅովհան-
նէս՝ թէ մարգարէ էր։

Պատասխանի ետուն և ասեն
ցՅս̃, ոչ գիտեմք. Եւ Յս̃ ետ
նոցա պատասխանի՝ և ասէ.
և ոչ ես ասեմ ձեզ՝ որով
իշխանութբ̃ առնեմ զայս։

ՃԺԸ Եւ սկսաւ խօսել ընդ նս̃
Բ առակօք՝ և ասել. Այր
Ն 6 մի՝ տնկեաց այգի, և ած շուրջ
զնովաւ ցանգ, և գուբ հըն-
ձան փորեաց և շինեաց աշ-
տարակ, և ետ զնա ցմշակս՝
և գնաց ՚ի տար աշխարհ։

Եւ առաքեաց առ մշակսն ՚ի
ժամանակի ծառայ մի, զի ՚ի
մշակացն առցէ ՚ի պտղոյ
այգւոյն։ Եւ նոցա կալեալ՝ գան
հարին զնա, և արձակեցին ու-
նայն,

Դարձեալ առաքեաց այլ ծա-
ռայ, և զնա կառափնատե-
ցին՝ և արձակեցին անարգեալ։

Եւ դարձեալ՝ այլ առաքեաց,
և զնա սպանին. և զբազումս
այլս, զոմանս՝ հարկանէին, և
զոմանս՝ սպանանէին։

Ապա՝ որդի մի էր իւր սիրելի.
զնա առաքեաց առ նս̃ յետոյ,
և ասէ. թէ երեւս ամաչեսցեն
յորդւոյ աստի իմմէ,

Իսկ մշակքն իբրև տեսին զնա
զի գայր, ասեն ցմիմեանս.
սա է ժառանգն. եկայք սպան-
ցուք զսա, և մեր լիցի ժա-
ռանգութիւնն։ Եւ կալեալ զնա՝
սպանին, և հանին արտաքոյ
այգւոյն։

Արդ՝ զի՞նչ արասցէ տէր
այգւոյն։ Եկեսցէ և կորուսցէ
զմշակսն, և տացէ զայգին ՚ի
ձեռս այլոց։

Եւ ոչ զգիրն զայն՝ իցէ ըն-
թերցեալ ձեր, թէ զվէմն
զոր անարգեցին շինողքն, նա ե-
ղև գլուխ անկեան։ ՚Ի տեառնէ եղև
այս. և է սքանչելի յաչս մեր։

Եւ խնդրէին զնա ունել, և ՃԺԹ
երկեան ՚ի ժողովրդենէ անտի, Ա
զի գիտացին՝ թէ առ նոսա ա-
սաց զառակն. և թողին զնա
և գնացին։

Եւ

Լ7 Եւ տատրակն առ նա զամենս
'ի փարախեցուոց անտի և 'ի հեշ-
տալիճանոտոց, զի զնա որսա-
ցեն բանիւ։

Եւ նորա ներեալ՝ հարցանէին
զնա ննդութեամբ՝ և ասէին.
վարդապետ՝ գիտեմք զի ճշմա-
րիտ ես, և ոչ ինչ փոյթ է
քեզ զումեքէ. զի ոչ հայիս
յերեսս մարդկան, այլ ճշմար-
տութեամբ զճանապարհն Այ
ուսուցանես. արդ՝ ասա մեզ,
արժա՞ն է հարկ տալ կայսեր՝
եթէ ոչ. տացո՞ւք՝ թէ ոչ
տացուք։

Եւ յս գիտաց զնենգաւորու-
թիւն նոցա, ասէ ցնոսա. զի՞
փորձէք զիս կեղծաւորք. բերէք
ինձ դահեկան մի զի տեսից։

Եւ նոքա բերին։ և ասէ ցն-
նոսա. ո՞յր է պատկերս այս՝
կամ գիր։ և նոքա ասեն ցնա
կայսեր։

Պատասխանի ետ յս՝ և
ասէ ցնս. երթայք տուք՝ ըզ-
կայսեր, կայսեր, և զայ՝ այ։
և զարմացան ընդ նա։

[illegible]

Աս. Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Գան առ նա սադուկեցիքն
որ ասեն՝ թէ չիք յա-
րութիւն. հարցանէին զնա՝ և ա-
սէին։ Լ8

Վարդապետ՝ մովսէս գրեաց
մեզ. եթէ ուրուք եղբայր
մեռանիցի և թողուցու կին,
և որդի ոչ թողուցու. զի առ-
ցէ եղբայր նորա զկինն նորա,
և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւ-
րում։

Արդ՝ եղբարք եօթն էին առ
մեզ. առաջինն առ կին՝ և
մեռաւ, և ոչ եթող զաւակ։
և երկրորդն առ զնոյն, և մե-
ռաւ։ և ոչ նա եթող զա-
ւակ։ նոյնպէս և երրորդն առ
զնոյն. և եօթնեքեան ևս։ և
ոչ թողին զաւակ. յետ ա-
մենեցուն՝ մեռաւ և կինն։

Արդ՝ 'ի յարութեան յորժամ
յառնիցեն, ո՞յր 'ի նոցանէ լի-
նիցի կինն. զի եօթնեքեան
կալան զնա կին։

Պատասխանի ետ յս՝ և ասէ
ցնոսա. ո՞չ վասն այդորիկ խա-
բեալ էք. զի ոչ գիտէք
զգիրս՝ և ոչ զզօրութիւն այ։

Զի

Զի յորժամ 'ի մեռելոց յա-րիցեն, ոչ արք՝ կանայս առ-նեն, և ոչ կանայք՝ արանց լինին. այլ իբրև զհրեշտակս երկնից՝ որ յերկինս են։

Այլ վասն յարութեան մեռե-լոց զի յառնեն, ոչ եթէ ըն-թերցեալ է՞ք 'ի գիրսն Մով-սէսի, 'ի մորենւոջն որպէս ասաց ցնա ա̃ծ. ես եմ ա̃ծ Աբրահամու, և ա̃ծ Իսահա-կայ, և ա̃ծ Յակովբայ։ և ոչ է ա̃ծ մեռելոց՝ այլ կենդա-նեաց և արդ դուք՝ յոյժ մո-լորեալ էք։

Չա Օ. Եւ մատուցեալ մի ոմն 'ի դպրա-
ԻԳ րացն՝ լուեալ նոցա միմեանց վիճելն.
իբրև եգէս թէ բարւոք ետ նոցա զպատասխանին, եհարց ցնա՝ և ասէ. ո՞ր պատուիրան է առաջին։

Եւ յիսուս՝ ասէ ցնա. առա-ջին քան զա̃մ՝ լուր իսրայէլ՝ տէր ա̃ծ մեր՝ տէր՝ մի՛ է, և սի-րեսցես զտէր ա̃ծ քո յա̃մ սր-տէ քումմէ, և յա̃մ անձնէ քումմէ, և յա̃մ մտաց քոց, և յա̃մ զօրութե՛է քումմէ։ այս է առաջին պատուիրան։

Եւ երկրորդն՝ նման սմին. սիրեսցես զընկեր քո՝ իբրև
Չր զանձն քո։ մեծ քան զսոսա
Փ.

այլ՝ պատուիրան ոչ գոյ։

Եւ ասէ ցնա դպիրն. բարւ-ւոք է վարդապետ. ճշմար-տութեամբ ասացեր՝ թէ մի է ա̃ծ, և ոչ գոյ այլ՝ բաց 'ի նմանէ։ և սիրել զնա՝ յա-մենայն սրտէ, և յա̃մ զօրու-թե՛է, և յա̃մ մտաց. և սի-րել զընկերն իբրև զանձն, առաւել է քան զողջակէզս և զզոհս։

Եւ տեսեալ յիսուսի թէ իմաստութեամբ ետ զպատաս-խանին՝ ասէ ցնա. չես հեռի յարքայութե՛է ա̃յ։ և ոչ ևս Չգ
ոք իշխէր ինչ հարցանել զնա։ Ր.

Եօթներորդ Կիւ", Հինգ շաբ".

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Պատասխանի ետ յիսուս և Չգ
ասէ, մինչ ուսուցանէր 'ի Ր.
տաճարին. զիա՞րդ ասեն դպիր- Խ
քըն, թէ քրիստոս որդի դաւ-թի է։ և ինքն դաւիթ հոգւովն սրբով ասէ. ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ՝ մին-չև եդից զթշնամիս քո պա-տուանդան ոտից քոց։ արդ՝ ե-թէ ինքն իսկ դաւիթ զնա տէր կոչէ՝ զիա՞րդ իցէ որդի նորա։

Եւ բազում ժողովուրդ լսէր նմա

նմա քաղցրութեամբ։

Ղկ. Ի Եւ աստ ուսուցանելով 'ի վարդապետութեան իւրում. զգո՛յշ լերուք 'ի դպրաց անտի՝ որ կամին 'ի հանդերձս երևելիս շրջել, ողջոյնս խնդրել 'ի հրապարակս, և զնախաթոռս 'ի ժողովուրդս, և զնախագահս յընթրիս։

Ղկ. Ի. Որ ուտեն զտունս այրեաց, պատճառանօք յերկարեն զաղօթս, նք առցեն ևս դատաստանս ընդունելոյն։

Ս[1] Նստեալ Յիսուս ընդդէմ գանձանակին, տեսանէր զիարդ ժողովուրդն արկանէր պղինձ 'ի գանձանակն. և բազում մեծատունք՝ արկեալն բազում ինչ։ Եկն այրի մի՝ և արկ երկու լումայս, որ է նաքարակիտ մի։ Եւ կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտսն իւր՝ ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, զի այրին այն տնանկ՝ շատ արկ քան զամենեսեան որ արկին 'ի գանձանակն. քանզի ամենեքեան յաւելորդաց իւրեանց արկին. այլ նա՝ 'ի չքաւորութենէ իւրմէ՝ զամենայն ինչ զոր ունէր՝ արկ, զոյն չափ զկեանս իւր։

Նշանագիր Կէս, Ուրբաթ ա.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ յելանելն նորա 'ի տաճարէն անտի, ասէ ցնա մի յաշակերտաց նորա. վարդապետ, տե՛ս որպիսի՛ են քարինքդ, և որպիսի՛ շինուածքդ։ Ղկ. Ի

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ. տեսանե՞ս զայդ ամենայն շինուածս, ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի այդր՝ քար 'ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի։

Եւ մինչ նստէր նա 'ի լերինն ձիթենեաց յանդիման տաճարին, հարցանէին ցնա առանձին՝ Պետրոս և Յակոբոս և Յովհաննէս և Անդրէաս. ասա մեզ՝ երբ լինիցի այդ. և զի՞նչ նշան է՝ յորժամ կատարելոց իցէ այդ ամ։ Ղկ. Ի Ս[2]

Պատասխանի ետ Յիսուս, և ասէ ցնոսա. զգո՛յշ կացէք, մի՛ ոք զձեզ խաբեսցէ։ զի բազումք եկեսցեն յանուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես եմ Քրիստոսն. և զբազումս մոլորեցուսցեն։

Այլ յորժամ լուիցէք պատերազմունս, և համբաւս պատերազմաց՝ մի՛ խռովեսջիք, զի պարտ է լինել. բայց չև՛ է կատարած։

Զի յարիցէ ազգ՝ յազգի վե-
րայ, և թագաւորութիւն ՚ի թա-
գաւորութեան վերայ. և եղիցին
շարժմունք ՚ի տեղիս տեղիս,
սովք, և սրածութիւնք. և խռ-
ովութիւնք. այլ՝ այն ամ̃ սկիզբն
է երկանց։
Ճլթ Ա. Եւ զձե՛զ իսկ՝ մատնեսցեն յա-
տեանս, և ՚ի ժողովուրդս տան-
ջիցիք, և առաջի դատաւորաց
և թագաւորաց կացջիք վասն
իմ, ՚ի վկայութիւն նոցա՝ և ամ̃
Ճխ Զ. հեթանոսաց։ բայց նախ՝ պարտ
է աւետարանս քարոզել։
Ճխա Բ. Արդ յորժամ տանիցին զձեզ
մատնել, մի յառաջա-
գոյն հոգայցէք, և մի՛ զմտա-
ծիցէք՝ թէ զինչ խօսիցիք.
այլ որ ինչ տացի ձեզ ՚ի ժա-
մուն յայնմիկ՝ զայն խօսիցիք։
զի ոչ դուք էք որ խօսիցիքն՝
այլ հոգին ս̃բ։
Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր՝
՚ի մահ, և հայր՝ զորդի. և յա-
րիցեն որդիք ՚ի վերայ հարց՝ և
Ճխբ Զ. սպանանիցեն զնոսա։ և եղիջիք
ատեցեալք յամենեցունց վասն
անուան իմոյ։ այլ որ համբե-
րեսցէ ՚ի սպառ՝ նա կեցցէ։
Եւ յորժամ տեսանիցէք զպղ-
ծութիւն աւերածին՝ զի կայցէ
՚ի տեղւոջ՝ ուր չիցէ արժան.

որ ընթեռնուն ՚ի մի՛տ առցէ։
Յայնժամ որ ՚ի Հրէաստանի Ճխգ Զ.
իցեն՝ փախիցեն ՚ի լերինս. և
որ ՚ի վերայ տանեայն իցէ՝ մի՛
իջցէ ՚ի տուն, և մի՛ մտցէ
բառնալ ինչ ՚ի տանէ իւրմէ.
և որ յագարակին իցէ՝ մի՛
դարձցի յետս առնուլ զձորձս
իւր։
Բայց վա՜յ իցէ յղեաց և ստ- Ճխդ Բ.
նտուաց յաւուրսն յայնոսիկ։
Յաղօթս կացէք՝ զի մի՛ ձմ- Ճխե Զ.
երանի լինիցի այն։
Եղիցին աւուրքն այնոքիկ նե- Ճխզ Բ.
ղութեանց, որպիսի ոչ եղեն
երբէք այնպիսիք ՚ի սկզբանէ
մինչև ցայժմ, և մի՛ այլ լիցի։
Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Ճխէ Զ.
տր̃ զաւուրսն զայնոսիկ՝ վասն
ընտրելոց իւրոց, ոչ ապրէր
ամ̃ մարմին. այլ վս̃ ընտրե-
լոյն զորս ընտրեաց, կարճեաց
զաւուրսն զայնոսիկ։
Յայնժամ եթէ որ ասիցէ Ճխը Բ.
ձեզ՝ եթէ աստանօր է ք̃ս՝
կամ անդր, մի՛ հաւատայցէք։
Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք Ճխթ Զ.
և սուտ մարգարէք, և տացեն
նշանս և արուեստս առ ՚ի մո-
լորեցուցանելոյ եթէ հնար ինչ
իցէ և զընտրեալսն.
Բայց դուք՝ զգո՛յշ եղերուք,
ահաւա-

ահաւասիկ յառաջագոյն ա-
սացի ձեզ զամ̃:

ՃԾ Բ Այլ յաւուրսն յայնոսիկ
յետ նեղութեանն այնորիկ՝ ա-
րեգակն խաւարեսցի, և լուսին՝
ոչ տացէ զլոյս իւր. և աս-
տեղք յերկնից թօթափեսցին,
և զօրութիւնք յերկնից՝ շար-
ժեսցին:

ՃԾԱ Բ Եւ յայնժամ տեսցեն զՈրդի
մարդոյ եկեալ ամպովք, և
զօրութ̃՝ և փառօք բազմօք:

Եւ յայնժամ առաքեսցէ
զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցէ
զընտրեալս իւր ՚ի չորից հող-
մոց՝ ՚ի ծագաց երկրի մինչև ՚ի
ծագս երկնից:

Բայց դուք՝ ՚ի թզենւոյ ան-
տի ուսջիք զառակն. յորժամ
տակաւ ոստքն նորա կակղա-
նայցեն, և տերև՝ արձակեսցի
՚ի նմա, գիտէք թէ մերձ է
ամառն. նոյնպէս և դուք՝ յոր-
ժամ տեսանիցէք զայս ամ̃
եղեալ; գիտասջիք՝ թէ մերձ
է առ դուրս:

Ամէն ասեմ ձեզ; թէ ոչ
անցցէ ազգս այս, մինչև այս
ամենայն եղիցի:

Երկինք՝ և երկիր անցցեն, և
բանք իմ ոչ անցանիցեն:

ՃԾԲ Զ Այլ վասն աւուրն այնորիկ
և ժամու՝ ոչ ոք գիտէ, ոչ հրե-
շտակք յերկինս՝ և ոչ Որդի,
բայց միայն Հայր:

Զգո՛յշ եղերուք, սկեցէք և ՃԾԳ Զ
կացէք յաղօթս. զի ոչ գիտէք
երբ ժամանակն իցէ:

Որպէս այր մի գնացեալ ՚ի ՃԾԴ Բ
տար աշխարհ, թողուցու ըզ-
տուն իւր, և տացէ ծառայից
իւրոց իշխանութիւն, և իւրաքան-
չիւր զգործ իւր. և դռնապա-
նին պատուէր տայցէ՝ զի ար-
թուն լինիցի:

Արդ՝ արթուն կացէք, զի ոչ ՃԾԵ Բ
գիտէք երբ տէր տանն գայցէ,
յերեկորեայ, եթէ ՚ի մէջ գի-
շերի, եթէ ՚ի հաւախօսի, եթէ
ը̅ առաւօտս: գուցէ եկեալ
յանկարծակի՝ գտանիցէ զձեզ
՚ի քուն:

Բայց զոր ձեզդ ասեմ, ամե-
նեցուն ասեմ՝ արթուն կացէք:

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԿԷՍ, ՃԱՇԱԿԱՆ Ա.

Վասն ընթրեաց Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի.

Եւ էր զատիկն և բաղար- ՃԾԶ Ա
ջակերք յետ երկուց աւ-
ուրց: Խնդրէին քահանայապետ- ՃԾԷ Զ
քըն և դպիրք՝ եթէ զիա՞րդ
զնա նենգաւ կալեալ սպանա-
նիցեն:

նիցեն։ Բայց ասէին՝ Թէ մի՛
'ի տօնի աստ, զի մի՛ խռովութիւն
լինիցի ժողովրդեանն։

ՃԾԸ Ա. Եւ մինչ էր 'ի Բեթանիա
Խ4 'ի տան Սիմովնի բորոտի բազ-
մեալ, եկն կին մի որ ունէր
շիշ իւղոյ նարդեան՝ ազնուի
մեծագնոյ, և բեկեալ զշիշն՝
եհեղ 'ի վերայ գլխոյ նորա։

Եւ աշակերտքն՝ զչարէին և
ասէին. ընդէ՞ր է կորուստ իւ-
ղոյդ այդորիկ։

Մարթ էր զայդ իւղ վաճա-
ռել՝ աւելի՛ քան երեք հարիւր
դահեկանի, և տալ աղքատաց։
. և զայրանային նմա յոյժ։

Եւ յիսուս՝ ասէ ցնոսա. Թո՛յլ
տուք դմա. զի՞ աշխատ առնէք,
զի գործ մի՝ բարի՛ գործեաց
դա յիս։ յամ ժամ զաղքատս
ընդ ձեզ ունիք, և յորժամ
կամիք՝ կարօղ էք առնել նո-
ցա բարիս. այլ զիս՝ ո՛չ յամ
ժամ ընդ ձեզ ունիք։

ՃԾԹ Դ. Դա՝ զոր ունէրդ, արար. յա-
ռաջագոյն խնդեաց զմարմին
իմ 'ի նշան պատանաց։

Ամէն ասեմ ձեզ. ուր և քա-
րոզեսցի աւետարանս այս ընդ
ամ աշխարհ, և զոր արար դա՝
խօսեսցի 'ի յիշատակի դորին։

ՃԿ Բ. Եւ յուդա սկարիովտացի մի

յերկոտասանից անտի, գնաց
առ. քահանայապետսն՝ զի մատ-
նեսցէ զնա նոցա։

Նոքա լուեալ՝ խնդացին,
և խոստացան նմա տալ արծաթ։
և խնդրէր՝ թէ զիա՞րդ պարա-
պով մատնեսցէ զնա։

Եւ յառաջնում աւուր բա- Խ5
ղարջակերացն՝ յորժամ ըզ-
զատիկն զենուին, ասեն ցնա
աշակերտքն. ո՞ւր կամիս՝ եր-
թիցուք պատրաստեսցուք, զի
կերիցես զզատիկն։

Եւ առաքէ երկուս, յաշա-
կերտաց անտի՝ և ասէ ցնոսա.
երթա՛յք 'ի քաղաքն, և երբ
մտանիցէք 'ի քաղաքն՝ պատա-
հեսցէ ձեզ այր մի, որ սա-
փոր ջրոյ յուս ունիցի, եր-
թա՛յք զհետ նորա։ և յոր տուն
մտանիցէ, ասասջի՛ք ցտանու-
տէրն. վարդապետ ասէ՝ ո՞ւր
են իջեվանքն, ուր աշակեր-
տօքս ուտիցեմ զզատիկն։ և
նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի
մեծ՝ զարդարեալ. անդ պատ-
րաստեսջի՛ք մեզ։

Եւ գնացին պատրաստել ա-
շակերտքն նորա։ եկին 'ի քա-
ղաքն, և գտին որպէս ասաց
նոցա. և պատրաստեցին զզա-
տիկն։

Ճկա Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ գայ
Դ. երկոտասանիւքն հանդերձ։
Խ 6 Եւ իբրեւ բազմեցան՝ եւ դեռ
ուտէին, ասէ Յիսուս. ամէն ա-
սեմ ձեզ՝ զի մի ոմն ՚ի ձէնջ՝
մատնելոց է զիս, որ ուտէ
իսկ ընդիս։
Ճկբ Եւ նոքա սկսան տրտմել՝ եւ
Ա. ասել մի ըստ միոջէ. մի թէ ես
իցեմ. եւ միւսն՝ մի թէ՝ ես
իցեմ։
Ճկգ Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ
Դ. ցնոսա. մի յերկոտասանիցդ այ-
տի, որ մխեաց ընդ իս ՚ի սկաւա-
ռակդ։
Այլ որդի մարդոյ երթայ՝ որ-
պէս եւ գրեալ է վասն նորա.
բայց վայ իցէ մարդոյն այնմիկ՝
յորոյ ձեռս որդին մարդոյ մատ-
Ճկդ նեսցի լաւ էր նմա՝ եթէ չէր
Օ. իսկ ծնեալ մարդն այն։
Ճկե Եւ մինչ դեռ ուտէին, առ-
Ա. եալ Յիսուսի հաց՝ օրհնեաց
եւ եբեկ՝ ետ նոցա՝ եւ ասէ.
առէք՝ այդ է մարմին իմ։
Ճկզ Եւ առեալ բաժակ՝ գոհացաւ
Բ. ետ նոցա, եւ արբին ՚ի նմանէ
ամենեքեան. եւ ասէ ցնոսա.
այս է արիւն իմ նորոյ ուխտի,
որ վասն բազմաց հեղու։
Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ եւս
յաւելից ըմպել ՚ի բերոյ որ-

թոյ, մինչեւ ցօրն ցայն՝ յոր-
ժամ արբից զնա նոր յարքա-
յութեան Աստուծոյ։
Եւ գոհացեալ ելին ՚ի լեառն Ճկէ
Ձիթենեաց։ Օ.

Վասն Մատնութեան Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. ա- Ճկը
մենեքին գայթագղելոց էք Դ.
յինէն յայսմ գիշերի. զի գը- Ճկթ
րեալ է, թէ հարից զհովիւն՝ Օ.
եւ ոչխարքն ցրուեսցին։
Այլ յետ յարութեան իմոյ՝
յառաջագոյն երթայց քան ըզ-
ձեզ ՚ի Գալիլեա։
Պատասխանի ետ Պետրոս՝ եւ Ճհ
ասէ ցնա. թէպէտ եւ ամենե- Ա.
քեան գայթագղեսցին, այլ
ես՝ ոչ։
Եւ ասէ ցնա Յիսուս. ամէն
ասեմ քեզ. թէ դու իսկ յայ-
սմ գիշերի մինչեւ՝ հաւու խօ-
սեալ իցէ՝ երիցս ուրասցես զիս։
Իսկ Պետրոս առաւել եւս պնդ- Ճհա
էր եւ ասէր. եթէ մեռանել Օ.
եւս հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ
ոչ ուրացայց։ նոյնպէս եւ ա-
մենեքեան ասէին։
Գան ՚ի գեղն՝ որում անուն Ճհբ
էր՝ Գեթսեմանի. եւ ասէ ցաշա- Ա.
կերտսն. նստարո՛ւք աստ՝ մինչ Ճհգ
ես Օ.

ես յաղօթս կացից։
Եւ առնու ընդ իւր զՊետրոս
և զՅակոբոս և զՅովհաննէս.
և սկսաւ տխրել և հոգալ։
Ճհդ Յայնժամ ասէ ցնոսա. տրտում
Դ· է անձն իմ մինչև ի մահ, մը-
նացէք աստ՝ և արթուն կացէք։
Ճհե Եւ մատուցեալ սակաւիկ մի
Ա. յառաջ, անկաւ ի վերայ ե-
րեսաց խորոց յերկիր. և կայր
յաղօթս, զի եթէ հնար իցէ
է՝ անցցէ ի նմանէ ժամն։ և
ասէ. աբբա, հայր, ամ̃ ինչ՝
քեզ հնարաւոր է, անց՛ զբա-
Ճհզ ժակս զայս յինէն։ բայց ո՛չ
Ա. որպէս ես կամիմ՝ այլ որպէս
դու կամիս։
Եւ գայ՝ գտանէ զնոսա զի ննջ-
ջէին, և ասէ ցՊետրոս. Սիմոն
ննջես. ո՞չ կարացեր ժամ մի
արթուն կալ։
Ճհէ Արթուն կացէք և յաղօթս
Բ կացէք, զի մի՛ մտջիք ի փորձու-
Ճհը թիւն։ ոգիս յօժար է բայց
Գ· մարմինս տկար։
Ճհթ Եւ դարձեալ՝ չոգաւ եկաց
Ա. յաղօթս, և զնոյն բանս ասաց։
Դարձաւ միւսանգամ անդրէն՝
և եգիտ զնոսա ի քուն. քան-
զի էին աչք նոցա ծանրացեալ՝
և ո՛չ գիտէին թէ զի՞նչ պա-
տասխանի տայցեն նմա։

Գայ երրորդ անգամ, և ասէ
ցնոսա. ննջեցէք այսուհետև և
հանգերուք, զի հասեալ է վախ-
ճան։ եկն ժամ, և ահա մատնի Ճձ
որդի մարդոյ ի ձեռս մեղաւո- Դ·
րաց։
Օն արիք գնասցուք. զի ա-
հաւասիկ մերձեցաւ որ մատ-
նելոցն է զիս։
Եւ մինչդեռ նա զայն խօսէր, Ճձա
գայ Յուդա սխարիովտացի մի Ա.
յերկոտասանից անտի, և ընդ
նմա ամբոխ սուսերօք և բրօք՝
ի քահանայապետացն և ի դպ-
րաց և ի ծերոց։
Տուեալ էր նշան մատնչին՝ և Ճձբ
ասէր. ընդ որում ես համբու- Բ
րեցից՝ նա է. կալջի՛ք զնա՝ և
տարջի՛ք զգուշութեամբ։
Եւ մատուցեալ վաղվաղակի՝
ասէ ցնա. ռաբբի, ռաբբի. և
համբուրեաց զնա։
Եւ նոքա արկին ի նա ձեռս՝
և կալան զնա։
Եւ մի ոմն յայնցանէ որ ըն- Ճձգ
նմայն կային՝ ձգեաց սուր. Ա.
և եհար զծառայ քահանայա-
պետին, և ի բաց եհան զուն-
կըն նորա։
Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և Ճձդ
ասէ ցնոսա. իբրև ի վերայ Ա.
աւազակի ելէք սուսերօք և բը-
րօք՝

րօք՝ ունել զիս․ հանապազ առ-
ձեզ էի՝ և ուսուցանէի ՚ի տա-
ճարին, և ոչ կալարուք զիս․
այլ զի լցցին գիրք մարգարէիցն։
ճծե Օ․ Յայնժամ թողին զնա աշա-
կերտքն ամենեքին՝ և փախեան։
ճծզ Ժ․ Եւ մի երիտասարդ զհետ եր-
թայր նորա՝ արկեալ զիւրև
կտաւ մի ՚ի մերկոյ․ ունէին
զնա երիտասարդքն։ և նորա
թողեալ զկտաւն՝ փախեաւ
մե՛րկ ՚ի նոցանէ։
ճծէ Ր․ Եւ տարան զյիսուս առ քա-
հանայապետն կայիափա․ և
գային ը՟ նմա ամ՟ քահանայա-
պետքն՝ և դպիրք և ծերք։
ճծը Ր․ Եւ պետրոս երթայր ՚ի հե-
ռաստանէ զհետ նորա՝ մինչև
՚ի ներքս իսկ ՚ի գաւիթ քահա-
նայապետին, և նստէր ը՟ սպա-
սաւորսն, և ջեռնոյր առ լու-
սովն։
ճծթ Ի․ Իսկ քահանայապետքն՝ և ա-
մենայն ատեանն՝ խնդրէին հա-
կառակ յսի վկայութի ինչ․
զի սպանանիցեն զնա․ և ոչ
գտանէին։ զի բազում սուտ
վկայութի վկայէին զնմանէ,
և նման միմեանց՝ ոչ էին վը-
կայութիւնքն։
ճկ Օ․ Այլք՝ յարուցեալ վկայէին
սուտ զնմանէ, և ասէին։ Թէ
մեք լուաք ՚ի դմանէ զի ասէր․
ես քակեցից զտաճարդ զայդ
ձեռագործ, և զերիս աւուրս
շինեցից այլ առանց ձեռա-
գործի։
Սակայն և այնպէս՝ չէր նման
վկայութիւն նոցա։
Ապա յարուցեալ քահանայա-
պետն ՚ի մէջ՝ հարցանէր զյի-
սուս՝ և ասէր․ ոչինչ տաս
պատասխանի, զինչ դոքա ըզ-
քէն վկայեն։
Եւ նա՝ լո՛ւռ և եթ կայր՝ և
չտայր ինչ պատասխանի։ Դար-
ձեալ քահանայապետն հարցա-
նէր զնա կրկին անգամ և ա-
սէր․ դու ես քս որդի այ օրհ-
նելոյն։
Պատասխանի ետ յս՝ և ասէ
ցնա․ դու ասացեր թէ ես եմ։
բայց տեսանիցէք զորդի մար- ճկա Ր․
դոյ նստեալ ը՟ աջմէ զօրու՟,
և եկեալ ը՟ ամպս երկնից։
Եւ քահանայապետն պատա- ճկբ Օ․
ռեաց փողփողակի զպատմու-
ճանս իւր՝ և ասէ։
Օ՛ր ինչ եւս պիտոյ են մեզ ճկգ Ի․
վկայք, ահա՝ լուայք ամենե-
քեան զհայհոյութի ՚ի բերանոյ
դորա, զինչ թուի ձեզ։ և
ամենեքեան դատապարտեցին
զնա՝ թէ մահապարտ է։

ճղգ Մ. Եւ ոմանք՝ սկսան թքանել
ի՛ երեսս նորա. ձորձ զգլխով
արկանել՝ կափել եւ ասել,
մարգարէաց մեզ Քրիստոս՝ ով
է այն որ եհարն զքեզ: եւ պա-
շտօնեայքն ապտակս հանէին
նմա:

ճղե Մ. Եւ պետրոս մինչ դեռ էր ՚ի
խոնարհ ՚ի գաւթին, գայ աղա-
Խ7 խին մի քահանայապետին, եւ
տեսանէ զնա զի ջեռնոյր. հա-
յեցաւ ընդ նա՝ եւ ասէ. եւ դու
ընդ յիսուսի Նազովրեցւոյ էիր:
Նա՝ ուրացաւ եւ ասէ. ոչ
ճանաչեմ, եւ ոչ գիտեմ զինչ
ճղզ Մ. դու ասես: եւ ելեալ ել յար-
տաքին գաւիթն, եւ հաւ խօ-
սեցաւ:

Դարձեալ ետես զնա աղա-
խինն, եւ սկսաւ ասել ցոյնո-
սիկ որ շուրջն կային, թէ եւ
սա ՚ի նոցանէ է: եւ նա դար-
ձեալ ուրացաւ:

Եւ յետ սակաւ միոյ՝ դար-
ձեալ որ շուրջն կային ասէին
ցպետրոս. արդարեւ եւ դու ՚ի
նոցանէ ես, քանզի գալիլեացի
ես, եւ խօսքդ իսկ քո նման են:

Եւ սկսաւ նզովել՝ երդնուլ
եւ ասել, թէ ոչ գիտեմ զայրն՝
զորմէ դուքդ ասէք: եւ նոյն
ժամայն կրկին հաւ խօսեցաւ:

ԵՒ Պ

Եւ յիշեաց պետրոս զբանն՝ ճղէ Ր
զոր ասաց ցնա յիսուս, թէ
չեւ՛ իցէ հաւու երկիցս խօսեալ՝
զի դու երիցս ուրասցես զիս,
եւ սկսաւ լալ:

Վասն չարչարանաց եւ Խաչելութեան
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ վաղվաղակի ընդ առաւօտն ճղը Մ.
խորհուրդ արարեալ քահա-
նայապետքն՝ հանդերձ ծերով-
քն եւ դպրօք՝ եւ ամ ատեանն
կապեցին զյիսուս՝ եւ տարան ճղթ Մ.
մատնեցին պիղատոսի:

Եւ հարց զնա պիղատոս՝ եւ մ Մ.
ասէ. դու ես թագաւորն հրէ-
ից: Նա՝ պատասխանի ետ
նմա եւ ասէ՝ դու ասես:

Եւ չարախօսէին զնմանէ յոյժ մա Դ.
քահանայապետքն. եւ նա՝ ոչինչ
տայր պատասխանի:

Իսկ պիղատոս դարձեալ հար-
ցանէր զնա. ոչինչ տաս պա-
տասխանի, տես քանի ամբաս-
տանեն զքէն:

Եւ յիսուս այնուհետեւ՝ ոչինչ
ետ պատասխանի, մինչեւ զար-
մանալ յոյժ պիղատոսի:

Բայց ըստ տօնի՝ արձակէր նո- մբ Բ.
ցա մի որ զկապեալ, զոր ինքեանք
խնդրէին:

Եւ էր՝ որում անուն էր բա- մգ Դ.
րաբբա՝

Բարաբբա՝ կապեալ ընդ խռո-
վիչսն, որոց 'ի խռովութեանն՝ այր
մի սպանեալ էր։
Ի ձայն բարձր սկսաւ աղա-
ղակել ամբոխն՝ և խնդրել որ
սովոր էր, զի արձակեսցէ նո-
ցա զբարաբբայն։
Պատասխանի ետ պիղատոս և
ասէ ցնոսա. կամիք զի արձա-
կեսցից ձեզ զարքայն Հրէից։
Քանզի գիտէր՝ թէ առ նա-
խանձու մատնեցին զնա քա-
մդ Ա. հանայապետքն։ Որք՝ և զամ-
բոխն հաւանեցուցին՝ զի ար-
ձակեսցէ նոցա զբարաբբայն։
Դարձեալ պատասխանի ետ
պիղատոս՝ և ասէ ցնոսա. իսկ՝
զի՞նչ կամիք թէ արարից զար-
քայն Հրէից։
մե Ա. Եւ նոքա դարձեալ աղաղա-
կեցին՝ յուզեալք 'ի քահանայա-
պետացն, 'ի խաչ հան զդա։
Ասէ ցնոսա պիղատոս. զի՞նչ
ինչ չար արարեալ իցէ դորա։
և նոքա առաւել ևս աղաղա-
կեցին և ասէին, 'ի խաչ հան
զդա։
մզ Ա. Իսկ պիղատոս՝ կերև զմիտս
կամեցաւ հաճել զամբոխն,
արձակեաց նոցա զբարաբբայն.
և զյիսուս գան հարեալ՝ ետ
'ի ձեռս զի 'ի խաչ ելանիցէ։

Եւ զինուորքն տարան զնա 'ի մէ Դ.
ներքս 'ի գաւիթն՝ ուր հրապա-
րակն էր. և կոչեն միանգամայն
զամ զգունդն. և զգեցուցանեն
նմա քղամիդ կարմիր և ծիրա-
նիս, և եդին 'ի գլուխ նորա
պսակ արարեալ 'ի փշոց. և սկ-
սան ողջոյն տալ նմա՝ և ա-
սել. ողջ եր արքայդ Հրէից։
Եւ ծեծէին զգլուխն եղեգամբ;
և թքանէին ընդ երեսս; և 'ի
ծունր իջեալ երկիր պագանէին
նմա։
Եւ երբ կատակեցին զնա; մը Ա.
մերկացուցին զքղամիդն և ըզ-
ծիրանիսն, և զգեցուցին նմա
զիւր հանդերձ. և ածին ար-
տաքս զի 'ի խաչ հանցեն զնա։
Եւ ածէին պահակ զոմնմն մթ Ա.
կիւրենացի՝ որ ընդ այն անցա-
նէր եկեալ յագարակէ; ըզ-
հայրն աղեքսանդրի և ռուփայ,
զի բարձցէ զխաչափայտն նորա։
Եւ ածեն զնա 'ի գողգոթա մժ Ա.
տեղի մի, որ թարգմանի՝ տեղի
կառափելոյ։
Եւ տային նմա զինի զմռ- մժա Դ.
ռեալ, և նա ոչ առ. և հա-
նեն զնա 'ի խաչ։
Եւ բաժանեցին զհանդերձս մժբ Ա.
նորա, արկեալ վիճակս 'ի վե-
րայ՝ թէ ո՛ զինչ առնուցու։

ՃԺԳ Ժ Է՛ր ժամ՝ երրորդ, և հանին
զնա 'ի խաչ։
ՃԺԴ Ա. Եւ էր գիր վնասու նորա գր-
եալ, թէ թագաւոր է հրէից։
ՃԺԵ Ա. Եւ ը՟ նմա հանին 'ի խաչ
երկուս աւազակս, մի ը՟ աջմէ՛
և մի ը՟ ահեկէ նորա
ՃԺԶ Ա. Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, թէ
ը՟ անօրէնս համարեցաւ։
ՃԺԷ Ը Եւ որք անցանէինն հայհոյէին
զնա՝ շարժեալ զգլուխս իւր-
եանց, և ասէին. վա՛հ, որ քա-
կէիր զտաճարն՝ և զերիս ա-
ւուրս շինէիր, ապրեցո՛ զանձն
քո՝ և էջ 'ի խաչէդ։
ՃԺԸ Ա Նոյնպէս և քահանայապետք-
ըն այլովք ը՟ միմեանս
հանդերձ դպրօքն՝ և ասէին.
զայլս ապրեցոյց՝ զանձն ո՛չ
կարացէ ապրեցուցանել. Քր-
իստոս արքայ իսրայէլի. իջցէ
այժմ 'ի խաչէ այտի, զի տես-
ցուք և հաւատասցուք դմա։
ՃԺԹ Ա Եւ որ ը՟ նմա 'ի խաչն ելեալ
էին՝ նախատէին զնա։
ՃԻ Ա Եւ իբրև վե՛ց ժամ եղև՝
խաւար կալաւ զա՟մ երկիր մին-
չև ցի՛նն ժամն։
ՃԻԱ Ը Եւ յիններորդ ժամուն աղա-
ղակեաց յիսուս 'ի ձայն մեծ՝
և ասէ. էլի՛ էլի՛ լամմասաբաք-
թանի. որ թարգմանի, ա՟ծ
իմ, ա՟ծ իմ, ընդէ՞ր թողեր զիս։
Եւ ոմանք 'ի նոցանէ՝ որ շուր-
ջըն կային զնովաւ՝ իբրև լու-
ան, ասէին՝ թէ զեղիա կար-
դայ։
Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից ՃԻԲ Ա
սպունգ մի քացախով, և հա-
րեալ յեղեգան՝ տայր ըմպել
նմա, և ասէ. թո՛յլ տուր,
տեսցուք՝ գայ՞ եղիա իջուցանել
զդա։
Եւ յիսուս արձակեաց ձայն ՃԻԳ Ա.
մեծ՝ և եհան զոգի։
Եւ վարագոյր տաճարին պա- ՃԻԴ Ա
տառեցաւ յերկուս՝ 'ի վերուստ
մինչև 'ի խոնարհ։
Եւ տեսեալ հարիւրապետին ՃԻԵ Ա
որ կայր անդ՝ թէ աղաղակեաց
և եհան զոգի, և ասէ. ար-
դարև՝ այրս այս որդի ա՟յ էր։
Է՛ին և կանայք որ հայէին 'ի ՃԻԶ Ը
հեռաստանէ. յորս էր մարի-
ամ մագդաղենացի, և մարիամ
յակովբու փոքրկան և յովսեայ
մայրն, և սողոմէ։ որք յոր-
ժամ էին 'ի գալիլեա՝ զհետ
շրջէին նորա, և պաշտէին զն-
նա. և այլ բազում կանայք՝
որք ը՟ նմա ելեալ էին
յերուսաղէմ։

Եւ

Վասն Թաղման և Յարութեան Տն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի·

մկ Ռ. Խ8 Եւ երեկոյ եղև, քան֊
զի ուրբաթ էր՝ որ շաբա֊
թն մտանէր, եկեալ Յովսէփ
որ յԱրիմաթեայն էր· այր
պարկեշտ, նախարար, որ և ինքն
իսկ ակն ունէր արքայութե Այ·
համարձակեցաւ եմուտ առ Պի֊
ղատոս, և խնդրեաց զմարմինն
Յիսուսի։
Եւ Պիղատոս զարմացաւ, թէ
այնչափ վաղ մեռաւ։ և կոչե֊
ցեալ առ ինքն զհարիւրապե֊
տն, եհարց զնա և ասէ, թէ
արդարև՝ այնչափ վաղ մեռաւ։
և իբրև ստուգեաց 'ի հարիւ֊
րապետէ անտի, շնորհեաց զմ֊
արմինն Յովսէփայ։
Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ, և
իջուցեալ զնա՝ պատեաց կտ֊
մր Ռ. աւովն, և եդ 'ի գերեզմանի՝
զոր էր փորեալ 'ի վիմէ· և
թաւալեցոյց վէմ մի 'ի դուռն
գերեզմանին։
մթ Օ. Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի,
և Մարիամ Յակովբեայ և Յով֊
սեայ՝ տեսին զտեղին ուր եդաւ։
մր Ր. Խ9 Եւ իբրև անց շաբաթն, Մա֊
րիամ Մագդաղենացի՝ և
Մարիամ Յակովբեայ՝ և Սողոմէ՝
չոգան պատրաստեցին խունկս,
զի եկեսցեն օծցեն զնա։
Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթ֊ մկ Ռ.
ւոյն գան 'ի գերեզմանն ընդ
արևագալն, և ասէին ցմիմեա֊
նս· ո՞վ թաւալեցուսցէ մեզ
զվէմ 'ի դրաց գերեզմանին։
Եւ հայեցեալ տեսին՝ զի թա֊
ւալեցուցեալ էր զվէմն 'ի գե֊
րեզմանէն· քանզի էր մեծ
յոյժ։
Եւ մտեալ 'ի ներքս 'ի գերեզ֊
մանն, տեսին երիտասարդ մի՝
զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ՝
զգեցեալ պատմուճան սպիտակ,
և զարհուրեցան։
Եւ նա ասէ ցնոսա· մի՛ երկն֊ մր Ռ.
չիք· զՅիսուս խնդրէք զնազով֊
րեցի զխաչելեալն, յարեաւ՝
չէ աստ· ահաւասիկ տեղին
ուր եդին զնա։
Այլ երթայք ասացէք ցաշա֊
կերտս նորա և ցՊետրոս, եթէ
ահա՝ յառաջագոյն երթայ
քան զձեզ 'ի Գալիլեա, անդ
տեսանիցէք զնա՝ որպէս աս֊
աց ձեզ։
Եւ իբրև լուան՝ ելին և փա֊ մր Ր
խեան 'ի գերեզմանէն, քանզի
զահի հարեալ էին· և ոչ ումեք
ինչ ասացին, զի երկնչէին։

Վասն Յարութեան և Համբարձման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Յարուցեալ յիսուս, առաւօտուն առաջին միաշաբաթուն՝ երևեցաւ մարիամու մագդաղենացւոյ, յորմէ հանեալ էր զեօթն դևն։

Եւ նա՝ երթեալ պատմեաց այնոցիկ որ ը՟ նմայն էին, մինչ դեռ լային և սգային։

Նոքա լուեալ թէ կենդանի է՝ և երևեցաւ նմա, ոչ հաւատացին։

Յետոյ՝ երևեցաւ այլում կերպարանաւ՝ որք երթային յանդաստան։

Նոքա չոգան պատմեցին այլոց, և ոչ նոցա հաւատացին։

Յետոյ՝ մինչդեռ բազմեալ էին մետասանքն, երևեցաւ նոցա, և թշնամանեաց զանհաւատութիւն նոցա, և զխստասրտութի. զի որ երևեցաւ նոցա յարուցեալ ՚ի մեռելոց, և նոքա ոչ հաւատացին։

Եւ ասէ ցնոսա. երթայք յաշխարհ ամ, և քարոզեցէք զաւետարանն ամ արարածոց։

Որ հաւատայ և մկրտեսցի՝ կեցցէ, և որ ոչն հաւատայ՝ դատապարտեսցի։

Նշանք այնոցիկ որ հաւատասցեն, երթիցեն զհետ այսոցիկ. յանուն իմ՝ դևս հանիցեն. լեզուս խօսեսցին. ՚ի ձեռս կալեալ՝ օձս բարձցեն. և եթէ մահացու ինչ դեղ արբցեն, նոցա ինչ ոչ վնասեսցէ. ՚ի վերայ հիւանդաց ձեռս դիցեն՝ և բժշկեսցեն։

Եւ ինքն տէր յիսուս յետ խօսելոյն ընդ նոսա՝ համբարձաւ յերկինս, և նստաւ ընդ աջմէ հօր։

Եւ նոքա ելեալ՝ քարոզեցին ընդ ամենայն երկիր՝ տեառն գործակցութեամբ. և զբանն հաստատէին ամենայն նշանօք՝ որ երթայր զհետ նոցա։

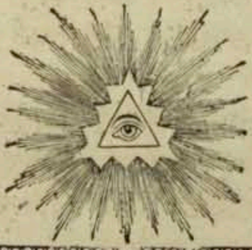

Նախադրութիւն Կարճառօտ Սրբոյ Աւետարանին Ղուկասու

Աւետարանս որ ըստ Ղուկասու ; գրեալ է նոյն ինքն Ղուկաս աշակերտն պօղոսի ; որ ձեռնադրեցաւ ընթացակից պօղոսի և վկայեցաւ ՚ի նմանէ:

Սա սկիզբն առնէ ՚ի ծննդենէն յօհաննու : Եւ զօրս բազ-կարգի ելեալ՝ ձայնէ զաւետումն հրեշտակապետին առ սուրբ կոյսն մարիամ . և զմտածմունսն մեկնէ ՚ի նմանէ: Սքանչե-լեացն, և եղանէ ՚ի յովհաննայ ՚ի դաշտ. և ՚ի դաշտէ մին-չև ցաղամ : Պատմէ սոյն և զմկրտութիւնն ՚ի յօհաննէ. և զքննելն ՚ի լերին. և զփորձելն ՚ի սատանայէ : Շարադրէ և ըզ-տալն իշխանութիւն ՚ի վերայ այսոց պղծոց առաքելոցն երկո-տասանից: Նաև՝ այլ ևս ցուցանէն զեօթանասուն աշակերտս և զնոսա առաքելն երկուս երկուս: Յանուանէ և զնշանսն և զպատուհասն թագուն՝ զհրաշագործեցեալն ՚ի նմանէն : Նաև զկենելոցն ՚ի վաղճանն աշխարհիս : Եւ ևս զխորհուրդ սոսկալի մահուանն թէ առ պոնտացւոյ պիղատոսի: Զխաչելն մարմնով : Զթաղումն հանդերձին ՚ի զինուորացն : Եւ ՚ի յերկուց աւազակացն ապաշխարելն մայն խոստովանութեամբ: Եւ վասն գնելոյ մարմնոյն ՚ի գերեզմանի՝ և յառնելն երեքօրեայ ՚ի մեռելոց: Եւ յաղագս վերանալոյն ՚ի յերկինս երևմամբ հրեշտակացն:

Ղուկաս՝ բժիշկ անտիոքացի. աշակերտ առաքելոյն պօղոսի: Յետ ժէ ամաց համբառնալոյ տեառն՝ գրեաց զաւետարանն իւր յանտիոք քաղաքի քաղդէական լեզուաւ:

Ցանկ Գլխոց Սրբոց Մատթէոսի Գրոց	Գ	Ս	Մ	Յ
Վասն աշխարհագրին։	ա			
Վասն բացօթեայ հովուացն։	բ			
Վասն աւն ոսկեծնի	գ			
Վասն մարդադրեսուհւոյն ամենայնի	դ			
Վասն բանին որ 'ի վերայ յօհաննու	ե		դ	բ
Վասն հարցմանցն առ յօհաննէս։	զ			
Վասն փորձութեան փրկչին	է			
Վասն որ ունէր այս դևի պղծոյ	ը			
Վասն զօրաւորին պետրոսի	թ	բ	ը	
Վասն բժշկելոյն 'ի պէսպէս ախտից	ժ	գ	թ	
Վասն որոյ ձկանցն բազմաց	ժա			
Վասն սրբելոյ բորոտին	ժբ	դ	զ	
Վասն մեհձօր անդամալուծին	ժգ	ե	ժգ	
Վասն կոչելոյ մաքսաւորին։	ժդ	զ	ժդ	
Վասն դստերն ձեռւոյն	ժե	է	իա	
Վասն ընտրութեան առաքելոցն երկոտասան։	ժզ	ը	ժթ	
Վասն երանութեանցն։	ժէ		ե	
Վասն ծառայի հարիւրապետին։	ժը		է	ծբ
Վասն որդւոյ այրւոյն զոր յարոյց։	ժթ			
Վասն որ առաքեցանն 'ի յօհաննէ։	ի		ի	
Վասն օծանելոյ կնոջն զտէրն։	իա	իդ	իգ	իդ
Վասն առակի սերմանողին։	իբ	թ	ժա	
Վասն սաստելոյ հողմոյն և խռովութեան։	իգ	ժ	ժբ	
Վասն այն որ ունէր զլեգէոնն։	իդ	ժա	ժբ	
Վասն դստերն ժողովրդապետին։	իե	ծբ	ժե	
Վասն բժշկութեան արեանահոսի կնոջն։	իզ	ժդ	ժզ	
Վասն առաքելոյ զԺԲ-ան 'ի քարոզութիւն։	իէ	ժդ	ժթ	
Վասն հնգից հացիցն և երկուց ձկանցն։	իը	ժզ	իզ	ժե
Վասն հարցանելոյ ցաշակերտսն ո՞ն։	իթ	իդ	լգ	
Վասն պայծառակերպութեանն քրիստոսի։	լ	իե	լգ	

Վասն

Ցանկ Գլխոց Սրբոյ Աւետարանին Ղուկասու	Գ.	Մտ	Մր	Յ
Վասն միամօրին զոր ունէր ոմն :	լա	իզ	լե	
Վասն խորհելոյն թէ ով իցէ մեծ :	լբ	իէ	լէ	
Վասն չտալոյ հրաման զկնի երթալոյ :	լգ		ժ	
Վասն երեւեցուցանելոյ զեօթանասունսն :	լդ			
Վասն հարցանելոյ օրինականին ցտէրն :	լե			
Վասն անկելոյն 'ի ձեռս աւազակաց :	լզ			
Վասն մարիամու և մարթայի :	լէ			
Վասն կալոյ տեառն յաղօթս :	լը			
Վասն համր դիւահարին :	լթ		իբ	
Վասն կնոջն որ երանեաց զփրկիչն :	խ			
Վասն խնդրելոյ ազգին նշանս :	խա			
Վասն փարիսեցւոյն որ կոչեաց զտէրն :	խբ			
Վասն վայ տալոյ առ փարիսեցիսն :	խգ		ծզ	
Վասն խմորոյ փարիսեցւոյն :	խդ	իբ	լը	
Վասն խնդրելոյ բաժանել զինչս :	խե			
Վասն պտղաբերելոյ անդոյն մեծի :	խզ			
Վասն գալիլեացւոյն և որոց 'ի սելո՛ :	խէ			
Վասն առակի թզենւոյն անպտղոյ :	խը			
Վասն կարկամելոյ կնոջն յաստահարի :	խթ			
Վասն առակացն հատին մանանխոյ :	ծ			
Վասն սակաւեցն որք ապրելոց են :	ծա			
Վասն ասողացն ցյս զհերովդէսէ :	ծբ			
Վասն առն որ ջրգողեալ էր :	ծգ			
Վասն այնց որք սիրեն զառաջնագահս :	ծդ			
Վասն կոչելոյ 'ի յընթրիսն :	ծե			
Վասն շինելոյ աշտարակին :	ծզ			
Վասն հարիւրից ոչխարացն :	ծէ			
Վասն անառակի որդւոյն :	ծը			
Վասն անիրաւի տնտեսին :	ծթ			
Վասն մեծատանն և ղազարու :	կ			

Վասն

Ցանկ Գլխոց Սրբոյ Աւետարանին Ղուկասու	Ղ.	Մր	Մ	Յ
Վասն բորոտին տասանց։	կա			
Վասն այրւոյն և անիրաւի դատաւորին	կբ			
Վասն փարիսեցւոյն և մաքսաւորին։	կգ			
Վասն հարցանելոյ իշխանին։	կդ	խա	իթ	
Վասն մուրացկին կուրին։	կե	խդ	լգ	
Վասն զաքէոսի մաքսապետին։	կզ			
Վասն տասն ադծուականին։	կէ	կ		
Վասն տալոյ զտասան մնասն։	կը			
Վասն յաւանակի իշոյն։	կթ	խե	լբ	իզ
Վասն հարցանելոյ քահանայապետիցն	հ	խը	լե	
Վասն առակի այգւոյն։	հա	ծ	լզ	
Վասն փորձելոյ և դահեկանին։	հբ	ծբ	լէ	
Վասն հակառակելոյ սադուկեցւոյն։	հգ	ծգ	լը	
Վասն թէ զիա՞րդ է քս որդի դաւ"։	հդ	ծե	խ	
Վասն երկուց լումայիցն այրւոյն։	հե		խա	
Վասն հարցման կատարածին։	հզ	ծէ	խբ	
Վասն տօնի բաղարջակերացն։	հէ	կգ	խե	
Վասն հակառակելոյ թէ ով իցէ մեծ։	հը	լէ	իէ	
Վասն խնդրելոյն սատանայի փոր" զսի"։	հթ	կզ	խէ	լգ
Վասն արհամարհանացն Հերովդէի։	ձ			
Վասն կոծելոյ ժողովրդոյն։	ձա			
Վասն ապաշխարելոյ աւազակին։	ձբ			
Վասն խնդրելոյ զտէրունական մար"	ձգ	կը	խը	լը
Վասն կանանցն եւղաբերից։	ձդ	կթ	խթ	խ
Վասն կղէոպանցն որք երթային։	ձե			
Վասն վերանալոյ տեառն յերկինս։	ձզ			

Ը ՍԲ. ՂՈՒԿԱՍ Գ

Սրբոյ Աւետարանին Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Ղուկասու

ՔԱՆ

Ժ ԶԻ ԲԱԶՈՒՄՔ ՅՕԺԱՐԵՑԱՆ ՎԵՐՍ-
տին կարգել զպատմութիւն վասն իրացն հաստատելոց ՚ի մեզ. որ-
պէս աւանդեցին մեզ՝ որ ՚ի սկզբանէ ականատեսք և սպասաւորք
եղեն բանին.

Կամ եղև և ինձ որ ՚ի սկզբանէ զհետ երթեալ էի ամե ճշ-
մարտութեամբ, կարգաւ գրել քեզ՝ քաջդ Թէոփիլէ. զի ծա-
նիցես զբանիցն՝ որոց աշակերտեցար, զճշմարտութիւն.

Եւ եղև յաւուրս Հերովդէի արքայի Հրէաստանի, քահանայ ոմն՝
անուն Զաքարիա ՚ի դասակարգէն Աբիայ. և կին նորա ՚ի դըս-
տերաց Ահարոնի, և անուն նորա Եղիսաբեթ.

Եւ էին արդարք երկոքին առաջի այ, գնային յամ պատուի-
րանս և յիրաւունս Տեառն՝ անարատք.

Եւ ոչ գոյր նոցա որդեակ. քանզի Եղիսաբեթ ամուլ էր, և
երկոքեան՝ անցեալ էին զաւուրբք իւրեանց.

Եւ եղև ՚ի քահանայանալն նորա ըստ կարգի աւուրցն հասանե-
լոյ առաջի այ, ըստ օրինի քահանայութեանն՝ եհաս նմա վիճակ ար-
կանել՝ մտանել ՚ի տաճարն Տեառն. և ամ բազմութիւն ժողո-
վրդեանն կային յաղօթս արտաքոյ՝ ՚ի ժամու խնկոցն.

Եւ

3502ա

Եւ երևեցաւ նմա հրեշտակ տեառն. զի կայր ը՟ աջմէ սե-
ղանոյ խնկոցն։ և խռովեցաւ զաքարիա՝ իբրև ետես, և ան-
կաւ ահ ՚ի վերայ նորա։

Ասէ ցնա հրեշտակն տեառն. մի՛ երկնչիր զաքարիա, զի լուեալ
եղեն աղօթք քո, և կին քո ե-
ղիսաբեթ՝ ծնցի քեզ որդի, և
կոչեսցես զանուն նորա յով-
հաննէս։

Եւ եղիցի քեզ ուրախութի՟ և
ցնծութի՟. և բազումք ՚ի ծը-
ննդեան նորա խնդասցեն. զի
եղիցի մեծ առաջի տեառն.
և գինի և օղի մի՛ արբցէ. և
հոգւով սրբով լցցի անդստին
յորովայնէ մօր իւրոյ։ և զբա-
զումս յորդւոցն իսրայէլի դար-
ձուսցէ ՚ի տէր ած՟ իւրեանց։

Եւ ինքն եկեսցէ առաջի նր՟
հոգւով զօրութեամբ եղիայի,
դարձուցանել զսիրտս հարց
յորդիս, և զանհաւանս ՚ի
իմաստութի՟ արդարոց. պատ-
րաստել տեառն ժողովուրդ
կազմեալ.

Եւ ասէ զաքարիա ցհրեշտակն.
և ի՞ւ գիտացից զայդ. զի ես՝
ծեր եմ, և կին իմ անցեալ
զաւուրբք իւրովք։

Պատասխանի ետ հրեշտակն՝
և ասէ ցնա. ես եմ գաբրիէլ՝
որ կամ առաջի այ՟, և առա-
քեցայ խօսել ը՟ քեզ՝ և աւե-
տարանել քեզ զայդ։ և ահա՝
եղիցես համր, և մի՛ կարասցես
խօսել մինչև ցօրն՝ յորում
այդ լինիցի. փոխանակ զի ոչ
հաւատացեր բանից իմոց՝ որք
լցցին ՚ի ժամանակի իւրեանց։

Եւ ժողովուրդն՝ մնայր առնէր
զաքարիայ, և զարմանային ընդ
յամելն նորա ՚ի տաճարին, և
իբրև ել՝ ոչ կարէր խօսել
ը՟ նոսա. և իմացան՝ եթէ տե-
սիլ ետես ՚ի տաճարին. և նա՝
նշանացի խօսէր ընդ նոսա, և
կայր պապանձեալ.

Եւ եղև իբրև լցան աւուրք
պաշտաման նր՟, գնաց ՚ի տուն
իւր։

Եւ յետ աւուրցն այնոցիկ՝
յղացաւ եղիսաբեթ կին նորա,
և թաքուցանէր զանձն ամիս
հինգ, և ասէր. զի՞նչ գործ
գործեաց ը՟ ի՟, տէր, յաւուրս
յոր հայեցաւ յիս բառնալ
զնախատինս իմ ՚ի մարդկանէ.

Ի Հօրէ Ամենակալէ.

Եւ յամսեանն վեցերորդի,
առաքեցաւ գաբրիէլ հրե-
շտակ յայ՟ ՚ի քաղաք մի գա-

Գալիլեացւոց, որում անուն էր Նազարեթ, առ կոյս խօսեցեալ առն՝ որում անուն էր Յովսէփ 'ի տանէ Դաւթի. եւ անուն կուսին Մարիամ։

Եւ եկեալ առ նա՝ ասէ. Ուրախ լեր բերկրեալդ, տէր ընդ քեզ։

Եւ նա՝ ընդ բանն խռովեցաւ, եւ խորհէր ընդ միտս՝ թէ որպիսի ինչ իցէ ողջոյնս այս։

Եւ ասէ ցնա հրեշտակն. Մի՛ երկնչիր Մարիամ, զի գտեր շնորհս յԱստուծոյ. եւ ահա՝ յղասջիր՝ եւ ծնցես որդի. եւ կոչեսցես զանուն նորա Յիսուս։

Նա եղիցի մեծ, եւ որդի Բարձրելոյ կոչեսցի. եւ տացէ նմա տէր Աստուած զաթոռ Դաւթի հօր նորա. եւ թագաւորեսցէ 'ի վերայ տանն Յակոբայ 'ի յաւիտեանս. եւ թագաւորութեան նորա՝ վախճան մի՛ լիցի։

Եւ ասէ Մարիամ ցհրեշտակն, Զիա՞րդ լինիցի ինձ այդ, քանզի զայր ոչ գիտեմ։

Լէ Պատասխանի ետ հրեշտակն եւ ասէ ցնա. Հոգի սուրբ եկեսցէ 'ի քեզ, եւ զօրութիւն Բարձրելոյ հովանի լիցի 'ի վերայ քո. քանզի եւ որ ծնանելոցն է 'ի քէն՝ սուրբ է, եւ որդի Աստուծոյ կոչեսցի։

Եւ ահա՝ Եղիսաբեթ ազգական քո, եւ նա յղի է 'ի ծերութեան իւրում. եւ այս՝ վեցերորդ ամիս է նորա՝ որ ամուլն կոչեցեալ էր։ զի ոչ տկարասցի առ յԱստուծոյ ամենայն բան։

Եւ ասէ Մարիամ. Ահաւասիկ կամ աղախին տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում։ Եւ գնաց 'ի նմանէ հրեշտակն։

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Յարուցեալ Մարիամ յաւուրսն յայնոսիկ, գնաց 'ի լեռնակողմն փութապէս 'ի քաղաքն Յուդայ։ Եւ եմուտ 'ի տունն Զաքարիայ, եւ ետ ողջոյն Եղիսաբեթի։

Եւ եղեւ իբրեւ լուաւ զողջոյնն Մարիամու Եղիսաբեթ, խաղաց մանուկն յորովայնի նորա։

Եւ լցաւ Եղիսաբեթ Հոգւովն սրբով. եւ 'ի ձայն բարձր աղաղակեաց եւ ասէ. օրհնեալ ես դու 'ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։ Եւ ուստի՞ է ինձ այս, զի եկեսցէ մայր տեառն իմոյ առ իս։

Զի ահաւասիկ իբրեւ եղեւ ձայն ողջունի քո յականջս իմ,

խաղաց ցնծալով մանուկս յորովայնի իմում ։ Եւ երանի որ հաւատայցէ՝ եթէ եղիցի կատարումն ասացելոցս նմա 'ի տեառնէ ։

Եւ ասէ մարիամ ․ Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր․ եւ ցնծացաւ հոգի իմ յա̃ծ փրկիչ իմ ։ Զի հայեցաւ 'ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ ։ Զի ահա՝ յայսմ հետէ երանեսցեն ինձ ա̃մ ազգք։ Զի արար ինձ մեծամեծս հզօրն, եւ սուրբ է անուն նորա ։ Եւ ողորմութիւն նորա ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց ։

Արար զօրութիւն բազկաւ իւրով․ ցրուեաց զամբարտաւանս մտօք սրտից իւրեանց ։ քակեաց զհզօրս յաթոռոց, եւ բարձրացոյց զխոնարհս ։

Զքաղցեալս լցոյց բարութեամբ, եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս ։

Պաշտպանեաց Ի̃սլի ծառայի իւրում, յիշել զողորմութիւն ։ Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր՝ աբրահամու եւ զաւակի նորա 'ի յաւիտեան ։

Եկաց մարիամ առ նմա իբրեւ ամիսս երիս, եւ դարձաւ 'ի տուն իւր ։

Վասն ծննդեան Մկրտչի Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի․

Եւ եղիսաբեթի լցան ժամանակք ծննդեան, եւ ծնաւ որդի ։

Եւ լուան որ շուրջ զնովաւ էին․ եւ ազգատոհմ նորա, զի մեծ արար տէր զողորմութիւն իւր ընդ նմա․ եւ խնդային ը̃ նմա ։

Եւ եղեւ յաւուրն ութերորդի՝ եկին թլփատել զմանուկն, եւ կոչէին զնա յանուն հօր իւրոյ զաքարիա ։

Պատասխանի ետ մայր նորա՝ եւ ասէ․ ոչ, այլ կոչեսցի յովհաննէս ։

Եւ ասեն ցնա․ քանզի ոչ ոք է յազգի քում՝ որոյ կոչի անուն յովհաննէս ։

Ակն արկէին հօրն նորա՝ թէ զի՞նչ կամիցի կոչել զնա ։

Եւ խնդրեաց տախտակ՝ գրեաց եւ ասէ․ յովհաննէս է անուն դորա ։ Եւ զարմացան ամենեքին ։

Եւ բացաւ բերան նորա վաղվաղակի՝ եւ լեզու նորա, եւ խօսէր՝ եւ օրհնէր զա̃ծ ։

Եւ եղեւ ահ 'ի վերայ ամենեցուն որ լսէին զայս, եւ որ

շուրջ

շուրջ ընտանեաւքն էին զնոքօք: և ը̃ ա̃մ լեռնակողմն Հրէաստանի, պատմէին ա̃մ բանքս այսորիկ:

Եւ եդին ամենեքեան որ լսէին՝ 'ի սիրտս իւրեանց՝ և ասէին. զի՞նչ լինիցի մանուկս այս, և ձեռն տեառն էր ը̃ նմա:

Եւ զաքարիա հայր նորա լցաւ հոգւով սրբով, մարգարէացաւ և ասէ:

Օրհնեալ տէր ա̃ծ իսրայէլի, զի յայց ել մեզ՝ և արար փրկութի̃ ժողովրդեան իւրում:

Եւ յարոյց եղջիւր փրկութե̃ մեզ 'ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ. որպէս խօսեցաւ բերանով սրբոց՝ որ յաւիտենից մարգարէքն նորա էին:

Փրկութի̃ 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ա̃մ ատելեաց մերոց: առնել ողորմութիւն ը̃ հարս մեր, և յիշել զուխտն իւր սուրբ:

Զերդումն զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերում, տալ մեզ առանց երկիւղի, 'ի ձեռաց թշնամեաց փրկեալս: Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա՝ զա̃մ աւուրս կենաց մերոց:

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյ կոչեսցիս. զի երթիցես առաջի երեսաց տ̃ն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա:

Տալ գիտութի̃ փրկութե̃ ժողովրդեան նորա, 'ի թողութիւն մեղաց նոցա:

Վասն գթութե̃ց ողորմութե̃ ա̃յ մերոյ, որովք այց արասցէ մեզ արեգակն 'ի բարձանց: Երեւել որոց 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու նստէին. ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութե̃:

Եւ մանուկն աճէր և զօրանայր հոգւով. և էր յանապատս մինչև յօր երևելոյ նորա իսրայէլի:

Վասն Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ եղև ը̃ աւուրսն ը̃ այ- Ա.
նոսիկ ել հրաման յօգոստոս կայսերէ՝ աշխարհագիր առնել ը̃ ա̃մ տիեզերս: այս՝ առաջին աշխարհագիր եղև 'ի դատաւորութե̃ ասորւոց՝ կիւրենեայ:

Եւ երթային ամենեքեան մտանել յաշխարհագիր յիւրաքանչիւր քաղաքի:

Ել և յովսէփ 'ի գալիլեէ 'ի քա-

'ի քաղաքէ նազարեթէ 'ի հրէաստան, 'ի քաղաքն դաւթի, որ կոչի բեթղահէմ. վասն լինելոյ նորա 'ի տանէ և յազգէ դաւթի, մտանել յաշխարհագիր մարեմաւ հանդերձ զոր խօսեալն էր նմա, և էր յղի։

Եւ եղև 'ի հասանելն նոցա անդր, լցան աւուրք ծնանելոյ նորա։ Եւ ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ, և պատեաց 'ի խանձարուրս, և եդ զնա 'ի մսուր. զի ոչ գոյր նոցա տեղի յիջևանին։

Վասն Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Բ Եւ հովիւք էին 'ի տեղւոջն յայնմիկ բացօթեագք, որք պահէին զպահպանութիւս գիշերոյ հօտից իւրեանց։

Եւ հրեշտակ տեառն երևեցաւ նոցա, և փառք տեառն ծագեցին առ նոքօք. և երկեան երկիւղ մեծ։

Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն. մի' երկնչիք, զի ահաւասիկ աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ, որ եղիցի ա̄մ ժողովրդեանն. զի ծնաւ ձեզ այսօր փրկիչ, որ է՝ օծեալն տէր. 'ի քաղաքի դաւթի և այս նշանակ ձեզ. գտանիցէք մանուկ պատեալ 'ի խանձարուրս, և եդեալ 'ի մսուր։

Եւ յանկարծակի եղև ընդ հրեշտակին ը̄ այնմիկ բազմութիւն զօրաց երկնաւորաց, որ օրհնէին զա̄ծ՝ և ասէին.

Փառք 'ի բարձունս ա̄յ, և յերկիր խաղաղութի՛ւն, 'ի մարդիկ հաճութի՛ւն։

Եւ եղև իբրև վերացան 'ի նոցանէ հրեշտակքն յերկինս, ասեն ցմիմեանս հովիւքն. եկայք երթիցուք մինչև ցբեթղահէմ, և տեսցուք զինչ է բանս այս որ եղև. զոր տէր եցոյց մեզ։

Եւ եկին փութանակի, և գըտին զմարիամ և զյովսէփ, և զմանուկն եդեալ 'ի մսուր. և ծանեան վասն բանին՝ որ ասացաւ նոցա զմանկանէն։

Եւ ամենեքին որ լսէին՝ զարմանային վասն բանիցն՝ զոր խօսեցան ը̄ նոսա հովիւքն։

Եւ մարիամ զա̄մ զբանս զայսոսիկ պահէր, և խելամուտ լինէր 'ի սրտի իւրում։

Եւ դարձան հովիւքն՝ փառաւոր առնէին և օրհնէին զա̄ծ, վասն ա̄մի զոր լուան և տեսին, որպէս պատմեցաւ նոցա։

Վասն Թլփատութեան և անուանակոչութեան տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ երբեմն լցան աւուրք ութ թլփատել զնա, և կոչեցաւ անուն նորա Յիսուս. որ կոչեցեալ էր 'ի հրեշտակէն, մինչչեւ՛ յղացեալ էր զնա յորովայնի.

Վն Քառասնօրեայ Գալստեան Տն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ երբեմն լցան աւուրք սրբութեն նոցա ըստ օրինացն Մովսէսի, ածին զնա յԵրուսաղէմ յանդիման առնել Տն. որպէս և գրեալ է յօրէնս Տեառն, թէ ամենայն արու որ բանայ զարգանդ՝ սբ Տեառն կոչեսցի.
Եւ տալ պատարագս՝ ըստ ասացելոյն յօրէնս Տեառն, զոյգս տատրակաց, կամ երկուս ձագս աղաւնեաց.
Գ. Եւ ահա՝ էր այր մի յԵրուսաղէմ, որոյ անուն էր Սիմէ'օն. և էր այրն այն արդար և երկիւղած, և ակն ունէր մխիթարութեն Իսրայէլի, և Հոգի սուրբ՝ էր 'ի նմա.
Եւ էր նորա հրաման առեալ 'ի Հոգւոյն սրբոյ՝ մի՛ տեսանել զմահ, մինչև տեսցէ զՕծեալն Տեառն. և եկն հոգւովն 'ի տաճարն. Եւ երբեմն ածին ծնողքն զմանուկն Յիսուս, առնել նոցա ըստ սովորութեն օրինացն 'ի վերայ նորա. և նա՝ առ ընկալաւ զնա 'ի գիրկս իւր, և օրհնեաց զԱծ, և ասէ.
Արդ՝ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո. զոր պատրաստեցեր առաջի ամ ժողովրդոց.
Լոյս 'ի յայտնութիւն հեթանոսաց, և փառս ժողովրդեան քում Իսրայէլի.
Եւ էին հայրն և մայր նորա զարմացեալ 'ի վերայ բանիցն, որ խօսէին զնմանէ.
Եւ օրհնեաց զնոսա Սիմէ'օն, և ասէ ցՄարիամ մայրն նորա. ահա սա կայ՝ 'ի գլորումն և 'ի կանգնումն բազմաց 'ի մէջ Իսրայէլի, և 'ի նշան հակառակութեան. և ըստ քո իսկ անձն անցցէ՛ սուր. զի յայտնեսցին 'ի բազում սրտից խորհուրդք.
Եւ Աննա էր մարգարէ՝ Գ.
դուստր Փանուելի յազգէ Ասերայ. սա՛ էր անցեալ էր զաւուրբք բազմօք, կեցեալ ընդ առն ամս եօթն 'ի կու-

սուէ իւրմէ. և էր՝ այրի ամաց իբրև ութսուն և չորից. որ ոչ մեկնէր ՚ի տաճարէն, այլ պահօք և աղօթիւք պաշտէր զցայգ և զցերեկ.

Եւ՝ նա ՚ի նմին ժամու յարուցեալ, գոհանայր զտեառնէ, և խօսէր զնմանէ ընդ ամենեսին՝ որ ակն ունէին փրկութեանն Երուսաղեմի.

Եւ իբրև կատարեցին զամենայն ը̅ օրինացն տեառն, դարձան անդրէն ՚ի գալիլեա ՚ի քաղաքն իւրեանց Նազարեթ.

Եւ մանուկն աճէր և զօրանայր լի իմաստութեամբ. և շնորհք ա̅յ էին ՚ի վերայ նորա։

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ երթային ծնողքն նորա ամի՝ ամի՝ յԵրուսաղէմ ՚ի տօն զատկին։

Եւ իբրև եղեն նորա ամք երկոտասան, յելանել նոցա յԵրուսաղէմ ը̅ սովորութեան տօնի, և կատարել զաւուրսն՝ և դառնալ անդրէն, մնաց յիսուս մանուկն յԵրուսաղէմ. և ոչ գիտացին ծնողքն նորա։ կարծէին զնմանէ՝ թէ ը̅ ուղեկիցսն իցէ. եկին իբրև աւուր միոյ ճանապարհ, և խնդրէին զնա ը̅ դրացիս և ընդ ծանօթս և իբրև ոչ գտին, դարձան անդրէն յԵրուսաղէմ խնդրել զնա։

Եւ եղև յետ երից աւուրց, գտին զնա ՚ի տաճարին զի նստէր ը̅ վարդապետսն, լսէր ՚ի նոցանէ՝ և հարցանէր զնոսա։

Զարմանային ամենեքեան որ լսէին ՚ի նմանէ՝ ընդ իմաստութիւնն և ընդ պատասխանիս նորա։ և իբրև տեսին զնա՝ զարմացան։ Եւ ասէ ցնա մայրն իւր. որդեակ՝ զի՞նչ գործ գործեցեր դու ը̅ մեզ. ահաւասիկ հայր քո՝ և ես տառապեալք՝ խնդրեաք զքեզ.

Եւ ասէ ցնոսա. զի՞ խնդրէիք զիս ոչ գիտէիք եթէ ՚ի տան հօր իմոյ պարտ է ինձ լինել.

Եւ նոքա՝ ոչ իմացան զբանն զոր խօսեցաւ ը̅ նոսա.

Եւ էջ ընդ նոսա, և գնաց ՚ի Նազարեթ. և էր նոցա հնազանդ։ և մայր նորա պահէր զա̅մ զբանսն ՚ի սրտի իւրում.

Եւ յիսուս զարգանայր իմաստութեամբ և հասակաւ՝ և շնորհօք յԱստուծոյ և ՚ի մարդկանէ.

Վասն Յայտնութեան և մկրտութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Ղ Գ. Ա ’Ի հինգետասաներորդի ամի տէրութեան տիբերեայ կայսեր, ’ի դատաւորութեան հրէաստանի պիղատոսի պոնտացւոյ, և ’ի չորրորդապետութեան գալիլեացւոց հերովդի, և ’ի փիլիպպոսի եղբօրն նորա չորրորդապետութեան ’ի տուրացւոց և ’ի տրաքոնացւոց աշխարհին, և ’ի չորրորդապետութեան լիւսանեայ աբիլենացւոյ. և ’ի քահանայապետութեան աննայի և կայիափայ. եղև բան այ ’ի վերայ յովհաննու որդւոյ զաքարիայ՝ յանապատի անդ։

Եւ եկն յամ կողմն յորդանանու, քարոզել մկրտութիւն ապաշխարութեան ’ի թողութիւն մեղաց։

Ես. Որպէս և գրեալ է ’ի գիրս պատգամաց եսայայ մարգարէի. ձայն բարբառոյ յանապատի. պատրաստ արարէք զճանապարհ տեառն, և ուղիղ արարէք զշաւիղս նորա։ Ամ ձորք լցցին և ամ լերինք և բլուրք խոնարհեսցին. և եղիցին դժուարինքն ’ի դիւրինս, և առապարքն՝ ’ի հարթ ճանապարհս. և տեսցէ ամ մարմին զփրկութի այ։

Եւ ասէր ժողովրդեանն ելելոց մկրտել ’ի նմանէ. ծնունդք իժից՝ ո՞ ցոյց ձեզ փախչել ’ի բարկութենէն որ գալոց է։ Արարէք այսուհետև պտուղս արժանիս ապաշխարութեան։ Է

Եւ մի՛ սկսանիցիք ասել՝ եթէ ունիմք հայր զաբրահամ. զայս ասեմ ձեզ, եթէ կարող է ած ’ի քարանցս յայսցանէ յարուցանել որդիս աբրահամու։

Այլ արդէն տապար առ արմին ծառոց կայ. ամ ծառ որ ոչ առնէ զպտուղ բարուք, հատանի և ’ի հուր արկանի։

Հարցանէին զնա ժողովուրդքն և ասէին. իսկ արդ՝ զի՞նչ գործեսցուք։ Թ Ժ. ԺԱ

Պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնս. որ ունիցի երկու հանդերձս՝ տացէ զմին այնմ որ ոչ գուցէ. և որ կայցէ կերակուր՝ նոյնպէս արասցէ։

Եկին և մաքսաւորք մկրտել, և ասեն ցնա. վարդապետ՝ զի՞նչ գործեսցուք։

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. մի՛ ինչ աւելի քան զհրամայեալսն ձեզ առնիցէք։

Հարցանէին զնա և զինուորքն՝

և

և առէին. և մեք զի՞նչ գործեսցուք. ասէ ցնոսա. մի՛ զոք խուիցէք՝ և մի՛ զոք զրպարտիցէք, շատ լիցին ձեզ թոշակքն ձեր.

Մինչ ակն ունէր ժողովուրդն, և խորհէին ամենեքեան ՚ի սիրտս իւրեանց վասն յովհաննու՝ միթէ՞ սա իցէ քրիստոսն։

ժ Ա. Պատասխանի ետ ամենեցուն՝ և ասէ. ես մկրտեմ զձեզ ջրով. բայց գայ զօրագոյն քան զիս, զորոյ՝ չեմ բաւական լուծանել զխրացս. նա մկրտեսցէ զձեզ հոգւով սրբով և հրով։

ժա Ե Որոյ հեծանոցն ՚ի ձեռին իւրում սրբել զկալ իւր, և ժողովել զցորեանն ՚ի շտեմարանս իւր, և զյարդն՝ այրեսցէ անշէջ հրով։

Բազում և այլ ինչ մխիթարութեամբ աւետարանէր ժողովրդեանն։

ժբ Բ Բայց հերովդէս չորրորդապետ յանդիմանեալ ՚ի նմանէ վասն հերովդիայ կնոջ եղբօր իւրոյ, և վասն ամենայն չարեացն զոր գործեաց հերովդէս, յաւել և զայն ևս ՚ի վերայ ամենայնի, և ե՛դ ՚ի բանտի զյովհաննէս։

ժգ Ա. Եւ եղև ՚ի մկրտել ամենայն ժողովրդեանն, և յիսուսի մկրտելոյ՝ և կալ յաղօթս, բանալ երկնից, և իջանել հոգւոյն սրբոյ մարմնաւոր տեսլեամբ իբրև զաղաւնի ՚ի վերայ նորա. և գալ ձայն յերկնից՝ որ ասէր. դու ես որդի իմ սիրելի, ընդ քեզ հաճեցայ։

Եւ ինքն յիսուս՝ էր ամաց իբրև երեսնից սկսեալ՝ որպէս որ պէս կարծէր որդի յովսեփայ։ ժդ Գ

Որ յակովբայն. որ հեղեայն. որ մատաթեայն։

Որ ղևեայն. որ մեղքեայն. որ յաննեայն. որ յովսեփեայն։

Որ մատաթեայն. որ ամովսեայն որ նաւումայն. որ էսղեայն. որ նանգեայն։

Որ մաաթեայն. որ մատաթեայն. որ սեմեայն. որ յովսեքեայն. որ յուդայն։

Որ յովհաննայն. որ ռեսայն. որ զօրաբաբելին. որ սաղաթիելին. որ ներեայն։

Որ մեղքեայն. որ ադդեայն. որ կոսամայն. որ եղմովդադայն. որ երայն։

Որ յեսուայն. որ եղիազարայն. որ յովրամայն. որ մատթայն. որ ղևեայն։

Որ սիմէոնին. որ յուդային, որ յովսեփայն. որ յովնամայն. որ եղիակիմայն։

Որ Մաղթեայն, որ Մեննայն, որ Մատաթայն, որ Նաթանայն, որ Դաւթին։

Որ Յեսսեայն, որ Ովբեդայն, որ Բոոսայն, որ Սաղմոնայն, որ Նաասոնին։

Որ Ամինադաբայն, որ Արամայն, որ Ադմեայն, որ Առնեայն, որ Եսրոմայն, որ Փարեսին, որ Յուդային։

Որ Յակովբայն, որ Իսահակայն, որ Աբրահամուն, որ Թառային, որ Նաքովրայն։

Որ Սերուքայն, որ Ռագաւայն, որ Փաղեկայն, որ Եբերայն, որ Սաղային։

Որ Կայնանայն, որ Արփաքսադայն, որ Սեմայն, որ Նոյին, որ Ղամեքայն։

Որ Մաթուսաղային, որ Ենովքայն, որ Յարեդին, որ Մաղաղայելին, որ Կայնանայն։

Որ Ենովսայն, որ Սեթայն, որ Ադամայն, որ Այ՟ն։

ժե Եւ Յիսուս լի Հոգւով սր-
Բ բով դարձաւ 'ի Յորդա-
Ե, նանէ. և վարէր հոգւովն յա-
նապատ, աւուրս քառասուն
փորձեալ 'ի սատանայէ։ և ոչ
ժզ եկեր, և ոչ արբ յաւուրսն յայ-
Ն նոսիկ. և 'ի կատարել նոցա՝
քաղցեաւ։

Եւ ասէ ցնա սատանայ. Եթէ որդի ես Այ՟, ասա՛ քարիդ այդմիկ՝ զի հաց լիցի։

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝ և ասէ. գրեալ է՝ եթէ ոչ հացիւ միայն կեցցէ մարդ, այլ ամ՟ բանիւ Այ՟։

Եւ հանեալ զնա 'ի լեառն մի բարձր՝ եցոյց նմա զամենայն թագաւորութիւնս աշխարհի 'ի վայրկեան ժամանակի. և ասէ ցնա սատանայ. քեզ տաց զայս ամ՟ իշխանութիւն և զփառս սոցա, զի ինձ տուեալ է. և ում կամիմ՝ տամ զսա։ արդ դու՝ եթէ անկեալ երկիր պագանիցես առաջի իմ, քեզ եղիցի ամ՟։

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝ և ասէ. գրեալ է, երկիր պագցես տեառն Այ՟ քում, և զնա միայն պաշտեսցես։

Եւ ած զնա յԵրուսաղէմ, և կացոյց 'ի վերայ աշտարակի տաճարին, և ասէ ցնա. Եթէ որդի ես Այ՟, արկ զքեզ աստի 'ի վայր։ զի գրեալ է՝ եթէ հրեշտակաց իւրոց պատուիրեսցէ վասն քո, պահել զքեզ։ զի 'ի վերայ ձեռաց բարձցեն զքեզ, մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո։

Պատասխանի ետ նմա յիսուս՝
և ասէ. ասացեալ է, թէ ոչ
փորձեսցես զտէր այ քո:
Եւ կատարեալ զամենայն փոր֊
ձութիւս սատանայի, 'ի բաց ե֊
կաց 'ի նմանէ առ ժամանակ մի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ժէ Ա. Եւ դարձաւ յիսուս զօրու֊
թեամբ հոգւոյն 'ի գա֊
լիլեա. և ել համբաւ զնմանէ
ընդ ամենայն կողմանս գաւա֊
ժը Ժ. ռին: Եւ նա ուսուցանէր 'ի ժո֊
ղովուրդս նոցա փառաւորեալ
յամենեցունց:
Եւ եկն 'ի նազարեթ՝ ուր
սնեալն էր. և եմուտ ըստ սո֊
վորութեան իւրում յաւուր
շաբաթու 'ի ժողովուրդն:
Եւ ետուն նմա գիրս զեսայեայ
մարգարէի, և յարեաւ ընթեռ֊
նուլ: և իբրև եբաց զգիրսն՝
եգիտ զայն տեղի յորում գրե֊
եալն էր:
Հոգի տեառն 'ի վերայ իմ,
վասն որոյ և օծ իսկ զիս. աւե֊
տարանել աղքատաց առա֊
քեաց զիս, բժշկել զբեկեալս
սրտիւ. քարոզել գերեաց ըզ֊
թողութիւն և կուրաց տեսա֊
նել. արձակել զվիրաւորս 'ի
թողութիւն. քարոզել զտարեկան
տն ընդունելի:
Եւ խփեալ զգիրսն՝ ետ ցը֊
պաշտօնեայն՝ և նստաւ: և ա֊
մենեցուն որ 'ի ժողովրդեանն
էին աչք՝ 'ի նա հայէին:
Եւ սկսաւ ասել ցնոսա. այսօր
լցան գիրքս այս յականջս ձեր:
Եւ ամենեքին վկայէին նմա, ժթ
և զարմանային ընդ բանս շնոր֊ Ա.
հացն որ ելանէին 'ի բերանոյ
նորա: և ասէին, ոչ սա է որ֊ ի
դին յովսեփայ: Ժ.
Եւ ասէ ցնոսա. ապաքէն ա֊
սիցէք առ իս զառակս զայս բը֊
ժիշկ՝ բժշկեա զանձն քո. որ֊
չափ լուաք՝ զոր արարեր 'ի կա֊
փառնաում, արա և աստ 'ի
քում գաւառի:
Եւ ասէ. ամէն ասեմ ձեզ, իա
թէ չէ մարգարէ ընդունելի 'ի Ա.
քաղաքի իւրում:
Արդարեւ՝ ասեմ ձեզ. զի բա֊ իբ
զում այրիք էին յաւուրս ե֊ Ժ.
ղիայի 'ի մէջ իսրայէլի: յոր֊
ժամ փակեցան երկինք զե֊
րիս ամս և զվեց ամիս. և ե֊
ղև սով մեծ ընդ ամ երկիր:
և ոչ առ մի 'ի նոցանէ ա֊
ռաքեցաւ եղիա, բայց միայն
'ի սարեփթա սիդոնացւոց՝ առ
կին մի այրի:

Եւ

Եւ բազում բորոտք էին յիսրայէլ առ եղիսէիւ մարգարէիւ. և ոչ որ 'ի նոցանէ սրբեցաւ, բայց միայն նեեման ասորի:

Եւ լցան ամենեքին բարկութեամբ 'ի ժողովրդեանն՝ իբրեւ լսէին զայս: Եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքոյ քաղաքին, և ածին զնա մինչեւ յարտեւանն լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն նոցա շինեալ էր, զահավէժ առնել զնա:

Եւ նա՝ անցեալ ընդ մէջ նոցա գնայր.

Յերկրորդում Կիրակէի. Երկու շաբաթի Աւուրն.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Լգ Բ. Եւ էջ 'ի կափառնաում 'ի քաղաքն գալիլեացւոց, և ուսուցանէր զնոսա 'ի շաբաթուն:

Լդ Բ. Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւն նորա, զի իշխանութեամբ էր բանն նորա:

Լե Բ. Բ. Եւ էր 'ի ժողովրդեանն այր մի, զոր ունէր՝ այս դիւի պղծոյ, և աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ և ասէ. Թո՛ղ, զի՞ կայ՝ մեր և քո յիսուս նազովրեցի, եկիր կորուսանե՞լ զմեզ. գիտեմք զքեզ ո՛վ ես՝ սուրբդ աստուծոյ: Սաստեաց 'ի նա յիսուս՝ և ասէ. պապանձեա՛ց՝ և ե՛լ 'ի դմանէ: Զգետնեաց զնա դեւն 'ի մէջ անդ, և ել 'ի նմանէ, և ոչ ինչ վնասեաց նմա:

Եւ եղեն զարմանալիք 'ի վերայ ամենեցուն. խօսէին ընդ միմեանս և ասէին. զի՞նչ է բանս այս, զի իշխանութեամբ և զօրութեամբ սաստէ այսոց պղծոց՝ և ելանեն:

Եւ ելանէր հռչակ զնմանէ յամենայն տեղիս շուրջ զգաւառաւն:

Եւ յարուցեալ 'ի ժողովրդենէ անտի, եմուտ 'ի տուն սիմովնի. զոքանչ սիմովնի տագնապէր ջերմամբ մեծաւ: Եւ աղաչեցին զնա վասն նորա: Եւ կացեալ առ նմա, սաստեաց ջերմանն, և եթող զնա: և վաղվաղակի յարեաւ՝ և պաշտէր զնոսա: Լզ Բ Թ.

Եւ ընդ արեւուն մտանել՝ ամենեքին որոց էին հիւանդք 'ի պէսպէս ցաւս, բերէին զնոսա առ նա: Եւ նա՝ իւրաքանչիւր ումեք 'ի նոցանէ դնէր ձեռս, և բժշկէր զնոսա: Ժ.

Ելանէին և դեւք 'ի բազմաց աղա- Լէ Բ.

աղաղակէին և ասէին. եթէ դու ես որդի Աստուծոյ։ Եւ նա սաստէր և ոչ տայր նոցա թոյլ խօսել, զի գիտէին զնա թէ Քրիստոսն է։

Յերեկոյ Կիւ., Նորոյ շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

իբ. Բ. Եւ երբեւ տիւ եղեւ՝ ել գնաց
յանապատ տեղի. և ժողովուրդքն խնդրէին զնա. եկին մինչև առ նա՝ և արգելուին զնա, զի մի՛ գնասցէ 'ի նոցանէ։

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. և այլոց քաղաքաց պարտ է ինձ աւետարանել զարքայութիւն Աստուծոյ, զի յայն իսկ առաքեցայ։

Եւ քարոզէր 'ի ժողովուրդս Գալիլեացւոց։

իթ. Ժ. Եւ եղև 'ի խռնել զնովաւ
ժողովրդեանն, և լսել զբանն Աստուծոյ, և ինքն կայր առ ծովակին Գեննեսարեթայ։ Եւ ետես երկուս նաւս զի կային առ ծովակին, և ձկնորսքն ելեալ 'ի նոցանէ՝ լուանային զգործիսն։

Եւ մտ՛ նա՝ 'ի մի՛ նաւուցն որ էր Սիմոնի, և աղաչեաց զնա՝ սակաւիկ մի ածել 'ի ներքս 'ի ցամաքէն. նստաւ՝ և ուսուցանէր 'ի նաւէ անտի զժողովուրդսն։

Եւ իբրև լռեաց 'ի խօսիցն,
ասէ ցՍիմոն. խաղացի՛ 'ի խորս, և արկէք զգործիս ձեր ծթ. Ժ.
յորս։

Պատասխանի ետ Սիմոն՝ և ասէ ցնա. վարդապետ՝ զամ գիշերս աշխատ եղաք, և ոչինչ կալաք. բայց վասն քո բանիդ՝ արկցուք զգործիսս։

Զայս իբրև արարին՝ փակեցին 'ի ներքս բազմութիւն ձկանց յոյժ, մինչև պատառէին ուռկանք նոցա. և ակնարկէին օրսակցացն 'ի միւս նաւն՝ գալ օգնել նոցա. և եկին և լցին երկոքեան նաւքն՝ մինչև մե՛րձ յընկղմե՛լ նոցա։

Իբրև ետես Սիմոն Պետրոս՝ ծա. Ժ.
անկաւ առ ծունկսն Յիսուսի՝ և ասէ. 'ի բաց գնա յինէն Տէր, զի այր՝ մեղաւոր եմ ես։ Քանզի ահ պատեաց զնա, և զամենեսեան որ ընդ նմայն էին, վասն որսոյ ձկանցն զոր ըմբռնեցին։ Նոյնպէս և զՅակոբոս և զՅովհաննէս՝ զորդիսն Զեբեդեայ, որ էին օրսակիցք Սիմոնի։ Եւ ասէ ցՍիմոն Յի- ծբ. Բ.
սուս. մի՛ երկնչիր՝ յայսմ հե-

տէ զմարդիկ որսայցես ՚ի կեանս:

Եւ հանեալ զնաւն ՚ի ցամաք, թողին զամենայն, եւ գնացին զհետ նորա:

Յերեկոր՛՛ Կիւ՛՛, Չորեք շաբ՛՛.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ԼԳ / Բ / Ժ 2 Եւ եղեւ ՚ի հասանելն նորա ՚ի մի ՚ի քաղաքացն, ահա այր մի լի բորոտութեամբ իբրեւ ետես զՅիսուս, անկեալ ՚ի վերայ երեսաց աղաչէր զնա՝ եւ ասէ. Տէր՝ եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել:

Ձգեաց զձեռն իւր՝ հասոյց ՚ի նա՝ եւ ասէ. կամիմ՝ սրբեաց: եւ վաղվաղակի գնաց ՚ի նմանէ բորոտութիւնն:

Եւ նա՝ պատուիրեաց նմա մի՛ ումեք ասել, այլ թէ երթ ցոյց զանձն քո քահանային. եւ մատո՛ պատարագ վասն սրբութեան քոյ, որպէս եւ հրամայեաց Մովսէս՝ ՚ի վկայութիւն նոցա:

ԼԴ / Բ. Եւ յորդէր առաւել բանն զնմանէ. եւ ժողովէին ժողովուրդք բազումք լսել եւ բժշկել ՚ի հիւանդութեանց իւրեանց.

ԼԵ / Բ Եւ նա՝ խոյս տայր յանապատ տեղիս, եւ կայր յաղօթս

Յերեկոր՛՛ Կիւ՛՛, Հինգ շաբ՛՛.

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ եղեւ ՚ի միում՝ աւուրց՝ եւ ինքն ուսուցանէր, եւ փարիսեցիքն եւ օրէնսգէտք վարդապետք նստէին. որք ժողովեալ էին յա՛մ քաղաքաց Գալիլեացւոց՝ եւ Հրէաստանի, եւ Երուսաղէմի. եւ զօրութիւն Տեառն էր ՚ի բժշկել զնոսա: ԼԶ / Բ

Եւ ահա արք՝ բերէին մահճօք զայր մի՝ որ էր անդամալոյծ, եւ խնդրէին զնա մուծանել ՚ի ներքս, եւ դնել առաջի նորա: եւ իբրեւ ոչ գտանէին թէ ընդ որ մուծանիցեն զնա ՚ի ներքս՝ վասն ամբոխին, ելին ՚ի տանիս, եւ ՚ի ցուեայն կախեցին զնա, եւ իջուցին մահճօքն հանդերձ ՚ի մէջ առաջի Յիսուսի: ԼԷ / Բ / Ժ 3

Եւ տեսեալ զհաւատսն նոցա՝ ասէ ցնա. այր դու՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո:

Սկսան խորհել դպիրքն եւ փարիսեցիք՝ եւ ասեն. ո՞վ է սա՝ որ խօսի զհայհոյութիւնս, ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս, բայց միայն Աստուած:

Իբրեւ գիտաց Յիսուս զխորհուրդս նոցա, պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. զի՞ խորհիք

՚ի սիրտս ձեր։ զի՞նչ դիւրա-
գոյն է․ ասել՝ Թողեալ լիցին
քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ ա-
րի և գնա։

Այլ զի գիտասջիք՝ եթէ իշ-
խանութիւն ունի որդի մարդոյ
յերկրի՝ թողուլ զմեղս․ ասէ
ցանդամալոյծն, քե՛զ ասեմ՝
արի ա՛ռ զմահիճս քո, և երթ
՚ի տուն քո։

Եւ առժամայն յոտն կացեալ
առաջի ամենեցուն, առ զիւ-
րն՝ յորոյ վերայ անկեալն դը-
նէր, գնա՛ց ՚ի տուն իւր, և փա-
ռաւո՛ր առնէր զԱծ։

Զարմանք կալան զամենեսին,
և փառաւո՛ր առնէին զԱծ․
լի՛ եղեն ահիւ՝ և ասեն, եթէ
տեսա՛ք այսօր՝ նո՛ր նշանս։

Յերեկոյ Կիւր. Ուրբաթի ա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

ժէ բ Եւ յետ այնորիկ՝ ե՛լ անտի,
և ետես մաքսաւո՛ր մի՝
Ղ.4 որում անուն էր ղեւի, զի նըս-
տէր ՚ի մաքսաւորութն․ և ա-
սէ ցնա՝ ե՛կ զկնի իմ։

Եւ թողեա՛լ զամ՝ յարեաւ
գնաց զկնի նորա։

ժթ բ Եւ արար ընդունելութի՛ւն մեծ
նմա ղեւի ՚ի տան իւրում ։ և
էր ժողովուրդ բազում մաք-
սաւորաց, և այլոց՝ որ էին բազ-
մեալ ը̃ նոսա։

Եւ տրտնջէին փարիսեցիքն և
դպիրքն նոցա ընդ աշա-
կերտսն նորա՝ և ասէին․
ընդէ՞ր ը̃ մաքսաւորս և ընդ
մեղաւորս ուտէք և ըմպէք։

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ի բ
ասէ ցնոսա, ո՛չ են պիտոյ բը-
ժիշկք ողջոց, այլ հիւանդաց․
ո՛չ եկի կոչել զարդարս, այլ
զմեղաւո՛րս յապաշխարութի՛ւն։

Եւ նոքա ասեն ցնա․ ընդէ՞ր
աշակերտքն յովհաննու պա-
հեն ստէպ, և խնդրուածս առ-
նեն․նմանապէս և փարիսեցւոցն․
և քոյքդ ուտեն և ըմպեն։

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա․ միթէ՝
կարո՞ղ էք մանկանց առագա-
ստի, մինչ փեսայն ընդ նոսա
իցէ՝ հրամա՞ն տալ պահել․ ե-
կեսցեն աւուրք՝ յորժամ բարձ-
ցի ՚ի նոցանէ փեսայն, ապա
պահեսցեն յաւուրսն յայ-
նոսիկ։

Ասա՛ց և առակ մի առ նոսա,
թէ ո՛չ ոք արկանէ ՚ի նոր հան-
դերձէ ՚ի վերայ հնացեալ ձոր-
ձոյ․ ապա թէ ոչ՝ և զնորն
պատառէ, և ընդ հնոյն չմիա-
բանի կապերտն որ ՚ի նորոյն։

Եւ

Եւ ոչ ոք արկանէ գինի նոր ՚ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պատառէ գինին նոր զտիկսն հինս. ինքն հեղու, եւ տիկքն կորնչին։ Այլ գինի նոր՝ ՚ի տիկս նորս արկանելի է, եւ երկոքին պահին։

Եւ ոչ ոք ըմպէ զհինն եւ կամիցի զնորն. քանզի ասէ՝ թէ հինն քաղցրագոյն է։

[illegible]

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

խա Ի Եւ եղեւ ՚ի շաբաթու յերկրորդում առաջնոյն՝ անցանել նմա ընդ արտորայսն. եւ աշակերտքն նորա կորզէին հասկ շփէին ընդ ափ, եւ ուտէին։ Եւ ոմանք ՚ի փարիսեցւոցն ասէին ցնոսա. զի՞նչ գործէք՝ զոր ոչ է օրէն ՚ի շաբաթու։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս եւ ասէ. չեւ զայս ընթերցեալ է ձեր՝ զոր արարն Դաւիթ, յորժամ քաղցեաւն ինքն՝ եւ որ ընդ նմայն էին։ զիա՞րդ եմուտ նա ՚ի տունն Աստուծոյ, եւ զհացսն զառաջաւորութեան եկեր՝ եւ ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ուտել, բայց միայն քահանայապետացն։

Եւ ասէ ցնոսա. տէր է որդի մարդոյ եւ շաբաթու։

Եւ եղեւ ՚ի միւսում շաբաթու մտանել նմա ՚ի ժողովուրդն՝ եւ ուսուցանել. եւ էր անդ այր մի, եւ ձեռն իւր աջ՝ գօսացեալ էր։ իբ Ի

Եւ սպասէին նմա դպիրքն եւ փարիսեցիքն՝ թէ ՚ի շաբաթու բժշկիցէ, զի գտանիցեն չարախօսել զնմանէ։ ժ 5

Եւ նա գիտէր զխորհուրդս նոցա. ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռնն գօսացեալ էր. արի՛ անց ՚ի մէջ. եւ նա յարուցեալ եկաց։ Ասէ Յիսուս ցնոսա. հարցից ինչ զձեզ. զի՞նչ արժան է ՚ի շաբաթու, բարի՞ ինչ առնել՝ եթէ չար գործել, ոգի մի ապրեցուցանե՞լ՝ թէ կորուսանել։ Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեքումբք զայրագին, ասէ ցնա. ձգեա զձեռն քո. եւ նա ձգեաց, եւ հաստատեցաւ ձեռն նորա իբրեւ զմիւսն։

Նոքա լցան յիմարութեամբ, եւ խօսէին ընդ միմեանս, թէ զի՞նչ առնիցեն Յիսուսի։

Եւ

[illegible]

[illegible]

խգ Բ. Եւ եղեւ ի̅ աւուրսն ի̅ այնո-
սիկ ել ՚ի լեառն կալ
յաղօթս. եւ հանէր զգիշերն
՚ի գլուխ յաղօթսն այ։
խդ Բ. Եւ իբրեւ այգ եղեւ՝ կոչեաց
զաշակերտսն իւր, եւ ընտրեաց
ժ.6 ՚ի նոցանէ երկոտասանս. զորս
եւ առաքեալս անուանեաց։
Զսիմոն՝ զոր եւ պետրոս ա-
նուանեաց, եւ զանդրէաս եղ-
բայր նորին, եւ զյակովբոս, եւ
զյովհաննէս, եւ զփիլիպպոս, եւ
զբարթողիմէոս, եւ զմատթէոս,
եւ զթովմաս, եւ զյակովբոս
ալփեայ, եւ զսիմոն զկոչեցեալն
նախանձայոյզ, եւ զյուդա յա-
կովբեայ, եւ զյուդա սկարիով-
տացի՝ որ եղեւ եւ մատնիչ։
խե Ե. Եւ իջեալ նոքօք հանդերձ ՚ի
տեղի մի դաշտավայր. եւ ժողով
աշակերտացն նորա, եւ բազմու-
թիւն յոյժ ժողովրդեանն յա̅մ
հրէաստանէ, եւ յերուսաղէմէ,
եւ յայնմ կողմանէ, եւ ՚ի ծո-
վեզերէն տիւրոսի եւ սիդոնի.
որ եկին լսել ՚ի նմանէ, եւ բժ-
շկել ՚ի հիւանդութենէ իւր-
եանց։ Եւ նեղեալքն յայսոց
պղծոց բժշկէին։

Եւ ա̅մ ժողովուրդն խնդրէր
մերձենալ ՚ի նա, զի զօրութիւն
բազում ելանէր ՚ի նմանէ՝ եւ
բժշկէր զամենեսին։
Եւ նա՝ ամբարձ զաչս իւր յա- խզ Ե
շակերտսն իւր՝ եւ ասէ. Երանի ժ.7
աղքատաց հոգւով, զի ձեր
է արքայութիւն այ։
Երանի որ քաղցեալ են այժմ, խէ Ե
զի յագեսցին։ Երանի որ լան խը Ե
այժմ, զի ծիծաղեսցին։
Երանի է ձեզ յորժամ նա- խթ Ե
խատեսցեն զձեզ մարդիկ, եւ
յորժամ որոշեսցեն զձեզ՝ եւ
անարգեսցեն, եւ հանիցեն անուն
չար զձէնջ վասն որդւոյ մար-
դոյ։
Ուրախ լերուք յաւուր յայնմիկ
եւ ցնծասջիք, զի ահա՝ վարձք
ձեր բազում են յերկինս. ը̅
զմին օրինակի առնէին մար-
գարէիցն հարքն իւրեանց։
Բայց վայ ձեզ մեծատանցդ. Ծ Ժ.
զի ընկալայք զմխիթարութիւն
ձեր։
Վայ ձեզ որ յագեալդ էք
այժմ, զի քաղցիցէք. վայ
ձեզ որ ծիծաղիքդ այժմ, զի
սգայցէք եւ լայցէք։
Վայ ձեզ՝ յորժամ բարի ա- Ծա Ժ.
սիցեն զձէնջ ա̅մ մարդիկ, զի
այդպէս առնէին սուտ մար-

դարէիցն հարք նոցա:

ծբ Ն Այլ ձեզ ասեմ որ լսէքդ. սիրեցէք զթշնամիս ձեր, բարի արարէք ատելեաց ձերոց: օրհնեցէք զանիծիչս ձեր. աղօթս արարէք՝ ի վերայ նեղչաց ձերոց:

ծգ Ն Որ հարկանէ զծնօտ քո, մատո նմա և զմիւսն. և որ հանէ ՚ի քէն զբաճկոն քո, մի՛ արգելուր ՚ի նմանէ և զշապիկս: Ամենայնի՝ որ խնդրէ ՚ի քէն՝ տուր, և զոր ինչ հանէ ոք ՚ի քէն՝ մի՛ պահանջեր:

ծդ Ն Եւ որպէս կամիք թէ արասցեն ձեզ մարդիկ, այնպէս արարջիք և դուք նոցա:

ծե Ն Եւ եթէ սիրէք դուք զսիրելիս ձեր, զի՞նչ շնորհ է ձեր. զի և մեղաւորք սիրեն զսիրելիս իւրեանց: և եթէ բարի առնէք բարերարաց ձերոց, ո՞ր շնորհ է ձեր. զի և մեղաւորք զնոյն գործեն:

Եւ եթէ տայք փոխ յայնցանէ՝ յորոց ակն ունիք առնուլ, ո՞ր շնորհ է ձեր. քանզի և մեղաւորք մեղաւորաց փոխ տան, զի առցեն անդէն զկշիռն:

Բայց սիրեցէք զթշնամիս ձեր, և բարի արարէք ատելեաց ձերոց, և տուք փոխ՝ ուստի ոչ ակն ունիցիք առնուլ. և ե-
ղիցին վարձք ձեր բազում, և եղիջիք որդիք բարձրելոյ. զի նա՝ քաղցր է ՚ի վերայ չարաց և ապաշնորհաց:

Եւ եղերուք գթածք՝ որպէս և հայրն ձեր գթած է:

Մի՛ դատիք՝ և ոչ դատիցիք. մի՛ պատժէք՝ և ոչ պատժիցիք, արձակեցէք և արձակիցիք: ծզ Ր
տուք՝ և տացի ձեզ. չափ բարւոք թաթաղուն շարժուն զեղուն՝ տացեն ՚ի գոգս ձեր. նովին չափով որով չափէք՝ չափեսցի ձեզ:

Ասաց և առակ մի առ նոսա. ծէ Ն
միթէ կարիցէ՞ կոյր կուրի առաջնորդել, ոչ ապաքէն երկոքին ՚ի խորխորատ անկանիցին:

Ո՛չ է աշակերտ լաւ քան ըզվարդապետ իւր. ամ կատարեալն՝ եղիցի իբրև զվարդապետ իւր: ծը Դ

Զի՞ տեսանես զշիւղ յական եղբօր քո, և ՚ի քում ական զգերանդ՝ ոչ նշմարես: ծթ Ն
Կամ զիա՞րդ կարես ասել ցեղբայր քո. եղբայր՝ թող հանից զշիւղդ յականէ քումմէ, և դու ՚ի քում ական զգերանդ ոչ տեսանես: Կեղծաւոր՝ հան նախ զգերանդ յականէ քումմէ, և ապա հայեսջիր հանել զշիւղ

յականէ եղբօր քոյ։
կ Ե Զի ոչ է ծառ բարի, որ առնէ պտուղ չար. և ոչ դարձեալ ծառ չար՝ որ առնէ պտուղ բարի. զի իւրաքանչիւր ծառ 'ի պտղոյ իւրմէ ճանաչի։
կա Ե Զի ոչ եթէ 'ի փշոց քաղեն թուզ և ոչ 'ի մորենւոյ կթեն խաղող։
կբ Ե Այր բարի՝ 'ի բարի գանձուց սրտի իւրոյ բղխէ զբարի, և մարդ չար՝ 'ի չարէն բղխէ զչար. քանզի 'ի յաւելուածոյ սրտին խօսի բերան նորա։
կգ Ժ Զի՞ կոչէք զիս՝ տէր՝ տէր, և զոր ասեմն ոչ առնէք։
կդ Ե Ամենայն որ գայ առ իս, և լսէ զբանս իմ՝ և առնէ զնոսա, ցուցից ձեզ ում նման է։
Նման է առն, որ շինիցէ տուն. որ փորեաց և խորեաց, և եդ հիմն 'ի վերայ վիմի. 'ի յառնել հեղեղաց՝ բախեաց գետ զտունն, և ոչ կարաց շարժել զնա. զի հաստատեալ էր հիմն 'ի վերայ վիմի։
Իսկ որ լսէ զբանս իմ՝ և ոչ առնէ, նման է առն որ շինիցէ տուն 'ի վերայ հողոյ առանց հիման. զոր բախեաց գետ, և վաղվաղակի անկաւ. և եղև կործանումն տանն այնորիկ մեծ։

Յերրորդ Կիւր., Նոյեմ. շաբթու

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ իբրև կատարեաց զամբանս իւր 'ի լսելիս ժողովրդեանն, եմուտ 'ի կափառնաում։ կե Գ Ժ.8
Հարիւրապետի ուրումն ծառայ՝ չարաչար հիւանդացեալ՝ մերձ էր 'ի վախճանել, որ էր նմա պատուական
Իբրև լուաւ զՅիսուսէ, առաքեաց զծերսն 'ի հրէից, աղաչել զնա՝ զի եկեսցէ ապրեցուսցէ զծառայն նորա։
Եւ նոքա եկեալ առ Յիսուս՝ աղաչէին զնա ստէպ՝ և ասէին, թէ արժանի է որում զշնորհս զայս առնես. զի սիրէ զազգս մեր, և զժողովրդանոցն նա շինեաց մեզ։
Եւ Յիսուս գնաց ընդ նոսա. իբրև ոչինչ կարի հեռի էր 'ի տանէն, յղեաց առ նա հարիւրապետն բարեկամս՝ և ասէ ցնա. տէր՝ մի՛ ինչ աշխատ լինիր, զի չեմ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմով մտանիցես. վասն որոյ և ոչ զանձն համա-

մարեցայ արժանի առ քեզ գա-
լոյ. այլ ասա բանիւ՝ եւ բը-
ժշկեսցի մանուկս իմ. Քանզի
եւ ես այր մի եմ՝ կարգեալ
ընդ իշխանութեամբ. ունիմ ընդ
ինեւ զինուորս. եւ ասեմ սմա՝
երթ, եւ երթայ. եւ այլում՝
թէ եկ, եւ գայ. եւ ծառայի
իմում՝ թէ արա զայս, եւ առնէ։
Եւ իբրեւ լուաւ զայս Յիսուս՝
զարմացաւ, դարձաւ առ ժո-
ղովուրդն որ երթայր զհետ
նորա եւ ասէ. ամէն ասեմ
ձեզ՝ թէ եւ ոչ յԻսլի այս-
չափ հաւատս գտի։
կզ Ն Եւ դարձան անդրէն պատ-
գամաւորքն ՚ի տուն, եւ գտին
զծառայն հիւանդ՝ բժշկեալ։

Յերրորդ Կէ, Նոր շաբթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

կէ Ժ Ժ·Թ Եւ եղեւ ՚ի վաղիւն երթայր
՚ի քաղաք մի որում ա-
նուն էր Նային. երթային ընդ
նմա եւ աշակերտք նորա, եւ
ժողովուրդ բազում։
Իբրեւ մերձ եղեւ ՚ի դուռն
քաղաքին, եւ ահա՝ հանէին մե-
ռեալ մի, որդի միամօր մօր
իւրոյ, եւ նա՝ էր այրի. եւ ժողո-
վուրդ բազում քաղաքին՝ էր ընդ նմա։
Իբրեւ ետես զնա տէր՝ գթա-
ցաւ ՚ի նա՝ եւ ասէ. մի՛ լար։
եւ մատուցեալ մերձեցաւ ՚ի
դագաղն։ եւ որ բարձեալն տա-
նէին՝ զտեղի՛ առին։ եւ ասէ;
պատանեա՛կ դու՝ քեզ ասեմ;
արի։
Կանգնեցաւ նստաւ մեռեալն,
եւ սկսաւ խօսել. եւ ետ զնա
ցմայր իւր։
Եւ ահ կալաւ զամենեսին, եւ
փառաւոր առնէին զԱծ՝ եւ
ասէին, թէ մարգարէ ոմն մեծ
յարուցեալ է ՚ի միջի մերում,
եւ թէ այց արար Ած ժողովր-
դեան իւրում ՚ի բարութիւն։
Եւ ել զրոյցս այս ընդ ամ Հրէ- կը Ժ
աստան վասն նորա. եւ ընդ
ամ կողմանս աշխարհին։
Եւ պատմեցին Յովհաննու կթ Ն Ի
աշակերտքն իւր վասն ամե-
նայնի այսորիկ։
Եւ կոչեաց առ ինքն երկուս
ոմանս յաշակերտաց իւրոց Յով-
հաննէս, առաքեաց առ տէր
եւ ասէ. դու ես որ գալոցն ես՝
եթէ այլում ակն կալցուք։
Եւ եկեալ առ նա արքն՝ ա-
սեն, Յովհաննէս մկրտիչ ա-
ռաքեաց զմեզ առ քեզ՝ եւ
ասէ, դու ես որ գալոցն ես
եթէ այլում ակն կալցուք։

Եւ

Եւ 'ի նմին ժամու բժշկեաց
զբազումս 'ի հիւանդութեանց եւ
'ի հարուածոց եւ այսոց չարաց,
եւ կուրաց բազմաց շնորհեաց
տեսանել ։

Պատասխանի ետ նոցա եւ ա-
սէ. Երթայք պատմեցէք Յով-
հաննու՝ զոր տեսէքդ եւ լուայք.
զի կոյրք՝ տեսանեն. եւ կաղք
գնան, բորոտք՝ սրբին, խուլք՝
լսեն, մեռեալք՝ յառնեն. աղ-
քատք՝ աւետարանին. եւ երա-
նի իցէ՝ որ ոչ գայթագղեսցի
յիս։

Եւ երթեալ գնացին հրեշտակքն
Յովհաննու, սկսաւ խօսել ընդ
ժողովուրդսն վասն Յովհան-
նու. զի՞նչ ելէք յանապատն
տեսանել, եղէ՞գն շարժուն
'ի հողմոյ։

Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել,
այր 'ի հանդերձս փափկութեան
զգեցեալ. ահաւասիկ որ 'ի
հանդերձս երեւելիս եւ 'ի փափ-
կութեան են՝ յարքունիս են։

Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել,
մարգարէ՞. այո, ասեմ ձեզ՝
առաւել եւս քան զմարգարէ։

հ Բ Զի սա է՝ վասն որոյ գրեալ է,
թէ ահա առաքեմ զհրեշտակ
իմ առաջի քո՝ որ յարդարես-
ցէ զճանապարհս քո առաջի քո։

Ասեմ ձեզ. մեծ 'ի ծնը- հա Ն
նունդս կանանց՝ մարգարէ, քան
զՅովհաննէս ոչ ոք է. բայց
փոքրիկն յարքայութեան ա̃յ՝ մեծ
է քան զնա։

Եւ ա̃մ ժողովուրդն լուե- հբ Ժ
ալ, եւ մաքսաւորքն, ար-
դարացուցին զա̃ծ. զի մկրտե-
ցան 'ի մկրտութիւն Յովհաննու։

Իսկ փարիսեցիքն եւ օրէնսա-
կանքն, զխորհուրդն ա̃յ անար-
գեցին յանձինս իւրեանց, զի
ոչ մկրտեցան 'ի նմանէ։

Արդ՝ ո՞ւմ նմանեցուցից զմար- հգ Ն
դիկ ազգիս այսորիկ, եւ ո՞ւմ
իցեն նմանօղք. նմանք են մանկ-
տւոյ որ 'ի հրապարակս նստի-
ցին, կարդայցեն զմիմեանս եւ
ասիցեն. փող հարաք ձեզ՝ եւ
ոչ կաքաւեցէք. ողբացաք՝ եւ
ոչ լացէք։

Եկն՝ Յովհաննէս մկրտիչ՝ ոչ
ուտէր եւ ոչ ըմպէր, եւ ասէք՝
դեւ՛ գոյ 'ի նմա։

Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ եւ
ըմպէ, եւ ասէք. ահա՝ այր կե-
րող եւ արբեցող՝ բարեկամ
մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց։

Եւ արդարացաւ իմաստութիւն
յորդւոց իւրոց։

Յերրորդ Կիւ., Զատկի պահ.

ԱՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Հդ Ը. Իւ Աղաչէր ոմն զնա 'ի փարիսեցւոցն՝ զի կերիցէ հաց ընդ նմա. եւ մտեալ 'ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ.

Եւ կին մի էր 'ի քաղաքին մեղաւոր. իբրեւ գիտաց թէ բազմեալ է 'ի տան փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ անուշի. կայր յետոյ առ ոտս նորա, լայր. եւ արտասուօքն սկսաւ թանալ զոտս նորա, եւ հերովք գլխոյ իւրոյ ջնջէր. եւ համբուրէր զոտս նորա, եւ օծանէր իւղովն.

Եւ տեսեալ փարիսեցւոյն որ կոչեացն զնա, ասէր ընդ միտս իւր. սա թէ մարգարէ ոք էր, ապա գիտէր թէ ով՝ կամ որպիսի ոք կին մերձենայ 'ի սա. զի մեղաւոր է.

Պատասխանի ետ յիսուս՝ եւ ասէ ցնա, սիմոն՝ ունիմ ինչ ասել քեզ. եւ նա ասէ, ասա վարդապետ. Եւ ասէ. երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի, մին՝ պարտէր հինգ հարիւր դահեկան, եւ միւսն յիսուն. եւ իբրեւ ոչ գոյր նոցա հատուցանել, երկոցունց շնորհեաց. արդ ո՛ ոք 'ի նոցանէ առաւել սիրեսցէ զնա.

Ետ սիմոն. համարիմ եթէ որում զբազումն շնորհեաց. Եւ նա ասէ ցնա. ուղիղ դատեցար.

Եւ դարձեալ 'ի կինն կողմն, ասէ ցսիմոն. տեսանես զայս կին, մտի 'ի տուն քո ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր, իսկ սա՝ արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ, եւ հերովք իւրովք ջնջեաց. համբոյր մի զու ոչ ետուր ինձ, սա՝ ուստի յորմէ հետէ մտեալ եմ, ոչ դադարեաց 'ի համբուրելոյ զոտս իմ. իւղով զգլուխ իմ ոչ օծեր, սա՝ իւղով անուշիւ օծ.

Վասն որոյ ասեմ քեզ. թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազումք, զի յոյժ սիրեաց. զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ, եւ որում սակաւ՝ սակաւ.

Եւ ասէ ցնա. թողեալ լիցին քեզ մեղք քո.

Եւ սկսան որ բազմեալն էին ընդ նմա՝ ասել ընդ միտս իւրեանց. ո՛վ է սա՝ որ զմեղս թողու.

Եւ նա՝ ասէ ցկինն. հաւատք քո կեցուցին զքեզ. երթ 'ի խաղաղութիւն.

Յերրորդ Կիւ., Հինգ շաբթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Հե Ա. Ի1 Եւ եղեւ յետ այնորիկ, եւ
ինքն շրջէր ը̄ քաղաքս եւ
ը̄ գեղս, քարոզէր եւ աւետա-
րանէր զարքայութի՟ն ա̄յ. եւ եր-
կոտասանքն ը̄ նմա. եւ կանայք
ոմանք՝ որ բժշկեալ էին յայ-
սոց չարաց եւ 'ի հիւանդութե̄.
Մարիամ՝ որ կոչէր Մագդաղե-
նացի, յորմէ եօթն դեւ ել-
եալ էր. եւ Յովհաննա կին՝ Քու-
զայ հազարապետին Հերովդի.
եւ Շուշան, եւ այլք բազումք
որք պաշտէին զնա յընչից իւր-
եանց։

Հզ Բ. Ի2 Եւ 'ի ժողովել բազում ժո-
ղովրդոց, եւ ը̄ քաղաքաց քա-
ղաքաց եկելոցն առ նա, ասէ
առակաւ։

Ել սերմանացան՝ սերմանել
զսերմանիս իւր. եւ 'ի սերմա-
նելն իւրում, էր որ անկաւ
առ ճանապարհաւ՝ եւ եղեւ կո-
խան, եւ թռչունք երկնից կե-
րան զնա։

Եւ այլն անկաւ յապառաժի.
եւ ընդ բուսանելն՝ չորացաւ,
առ 'ի չգոյէ հիւթոյ։

Եւ այլն անկաւ 'ի մէջ փշոց,
եւ ընդ նմին բուսեալ փշոցն՝
հեղձուցին զնա։

Եւ այլն անկաւ յերկիր բա-
րի եւ պարարտ, եւ բուսեալ՝ ա-
րար պտուղ հարիւրապատիկ։
Զայս իբրեւ խօսեցաւ, ասէ.
որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուի-
ցէ։

Հարցանէին զնա աշակերտքն՝
թէ զի՞նչ իցէ առակն։

Եւ նա՝ ասէ. Ձեզ տուեալ
է գիտել զխորհուրդս արքա-
յութե̄ ա̄յ, բայց այլոցն առա-
կօք. զի տեսցեն՝ եւ մի՛ տես-
ցեն, եւ լուիցեն՝ եւ մի՛ իմասցեն։ Հէ Ա.

Բայց առակն այս ինչ է։ Սեր-
մըն՝ բանն ա̄յ է։ եւ որք առ Հը Բ.
ճանապարհաւն, այնոքիկ են՝
որ լսենն, եւ ապա գայ սատա-
նայ՝ հանէ զբանն 'ի սրտից
նոցա, զի մի՛ հաւատասցեն՝ եւ
ապրեսցին։

Եւ որք յապառաժին, որք
յորժամ լսիցեն, խնդութեամբ
ընդունին զբանն, եւ արմատս
ո՛չ ունիցին. որք առ ժամա-
նակ մի հաւատան, եւ 'ի ժա-
մանակի փորձութեան հեռա-
նան։

Իսկ որ 'ի մէջ փշոցն անկաւ՝
նոքա են, որ իբրեւ լսեն զբանն՝
եւ 'ի հոգս եւ 'ի մեծութիւն
եւ 'ի ցանկութիւն աշխարհիս
զբա-

զբաղեալ՝ հեղձնուն և անպը-
տուղ լինին.

Իսկ որ յերկիրն պարարտ, ո-
րոց բարւոք և զուարթագին
սրտիւ լուեալ զբանն՝ ըմբռ-
նեն, և տան պտուղ համբե-
րութեամբ.

հթ Ո՛չ որ լուցանէ ճրագ՝ և թա-
Բ քուցանէ ընդ կաթսայիւ, կամ
դնէ ընդ մահճօք. այլ 'ի վերայ
աշտանակի դնէ, զի որ մտա-
նեն՝ զլոյս տեսցեն.

Ճ Զի՛ք ինչ ծածուկ՝ որ ոչ
Բ յայտ լիցի. և ո՛չ գաղտնի՝ որ
ոչ ծանիցի, և եկեսցէ 'ի յայտ

Ճա Տեսէ՛ք այսուհետև զիարդ լսէ-
Բ քըդ. զի որ ոք ունիցի՝ տացի նմա,
և որ ոչն ունիցի՝ և զոր կար-
ծէն թէ ունիցի՝ բարձցի 'ի
նմանէ.

Ճբ Եկին առ նա մայրն և եղբարք
Բ իւր, և ո՛չ կարէին հասանել
'ի նա՝ վասն ամբոխութեան

Ազդ եղև նմա՝ և ասեն. մայր
քո և եղբարք քո՝ կան արտա-
քոյ՝ և կամին զքեզ տեսանել.

Եւ ասէ ցնոսա. մայր իմ և
եղբարք իմ սոքա են, որ զբանն
Աստուծոյ լսեն՝ և առնեն.

Յերրորդ Կէս, Ուրբաթու ու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ եղև 'ի միում յաւուրց, Ճդ
մինչ էր 'ի նաւ՝ և աշա- Բ
կերտք նորա, և ասէ ցնոսա. Իգ
Եկայք անցցուք յայնկոյս ծո-
վակիս, և գնացին.

Եւ մինչ դեռ նաւէին՝ 'ի
քուն եմուտ. և էջ մրրիկ հող-
մոյ 'ի ծովակն՝ և ուռնոյր, և
տագնապէին.

Մատուցեալ զարթուցին ըզ-
նա՝ և ասեն. վարդապետ՝ վար-
դապետ՝ կորնչիմք աւասիկ. և
նա՝ յարուցեալ սաստեաց հող-
մոյն, և խռովութեան ջրոյն՝
և հանդարտեցին, և եղև խա-
ղաղութիւն.

Ասէ ցնոսա. ո՞ւր են հաւատք
ձեր. և զահի հարեալ զար-
մացան, և ասէին ցմիմեանս.
ո՞վ արդեօք իցէ սա՝ զի և հող-
մոց և ջրոց հրամայէ սաստ, և
հնազանդին սմա.

Եւ նաւեցին իջին յաշխարհն Իդ
Գերգեսացւոց. որ է յայն կոյս
հանդէպ Գալիլեա.

Եւ ընդ ելանելն նորա 'ի ցա-
մաք, պատահեաց այր մի 'ի
քաղաքէն՝ յորում էին դեւք.

և

և բազում ժամանակս չէր հան-
դերձ զգեցեալ՝ և ոչ 'ի տան
բնակեալ, այլ 'ի գերեզմանս։
Նա տեսեալ զՅիսուս, աղա-
ղակեաց և անկաւ առաջի նո-
րա, և ասէ մեծաձայն. զի՞ կայ
իմ և քո՝ Յիսուս որդի այ բարձ-
րելոյ, աղաչեմ զքեզ՝ մի՛
տանջեր զիս։
Քանզի հրաման տայր այսոյն
պղծոյ՝ ելանել 'ի մարդոյ ան-
տի. զի բազում ժամանակս
յափշտակեալ էր զնա, և կա-
պէր 'ի շղթայս՝ և պահէր յեր-
կաթս, և խզէր զկապանսն,
և վարէր 'ի դիւէն յանապատ։
Եհարց զնա Յիսուս՝ և ասէ.
զի՞նչ անուն է քեզ. և նա՝
ասէ, լեգէոն. զի դևք բա-
զումք մտեալ էին 'ի նա։ և
աղաչէին զնա՝ զի մի՛ հրաման
տացէ նոցա երթալ յան-
դունդս։
Եւ էր անդ՝ երամակ մի խոզից
բազմաց՝ արօտական 'ի լերինն։
և աղաչեցին զնա՝ զի հրաման
տացէ նոցա մտանել 'ի նոսա։
և հրամայեաց նոցա։
Եւ ելեալ դևքն յառնէն,
մտին 'ի խոզեանն. և դիմեաց
երամակն 'ի դարէ անտի 'ի
ծովակն՝ և հեղձաւ։

Իբրև տեսին խոզարածքն զլինելն
որ եղեն՝ փախեան, և պատ-
մեցին 'ի քաղաքին և յագա-
րակսն։
Եւ ելին տեսանել զգոր-
ծսն, և եկին առ Յիսուս,
և գտին զայրն ուստի դևքն ե-
լեալ էին, զգեցեալ և զգաս-
տացեալ նստէր առ ոտս Յի-
սուսի, և երկեան։
Պատմեցին նոցա որոց տե-
սեալն էր՝ թէ զիա՞րդ փրկեցաւ
դիւահարն։
Եւ աղաչէր զնա ամ բազմու-
թիւնն շուրջ զկողմամբքն Գեր-
գեսացւոց՝ գնալ 'ի սահմանացն
նց. քանզի ահիւ մեծաւ տագ-
նապէին։ և նա մտեալ 'ի նաւ, ՀԵ Ա
դարձաւ անդրէն։
Աղաչէր զնա՝ այրն ուստի դևքն
ելեալ էին՝ շրջել ը̄ նմա։
արձակեաց զնա՝ և ասէ. դարձ
'ի տուն քո, և պատմեա զոր
միանգամ արար քեզ ած։ գը-
նաց 'ի քաղաքն՝ և քարոզէր
զոր ինչ արար նմա Յիսուս։
Եւ իբրև դարձաւ անդրէն ՀԵ
Յս, ընկալաւ զնա ժողովուր- Ա
դըն. քանզի ամենեքեան ակն-
ունէին նմա։
Եւ ահա՝ եկն այր մի՝ որում Ի5
անուն էր Յայրոս, և նա՝ էր

Խր Իշ-

իշխանն ժողովրդեանն. ան֊
կեալ առ ոտսն յիսուսի, ա֊
ղաչէր զնա՝ մտանել 'ի տուն նր̃.
զի դուստր մի՝ միամօր էր նր̃,
ամաց իբրեւ երկոտասանից, եւ
էր մե՛րձ 'ի մահ։ Եւ ընդ եր֊
թալն նորա՝ ժողովուրդքն նե֊
ղէին զնա։
Ի6 Եւ կին մի՝ էր 'ի տեռատե֊
սութեան արեան յամաց եր֊
կոտասանից, որում ոչ էր
լեալ հնար յումեքէ բժշկել։
Մատուցեալ յետոյ մերձե֊
ցաւ 'ի քղանցս հանդերձի նր̃.
եւ նոյն ժամայն՝ եկաց բղ֊
խումն արեան նորա։
Եւ ասէ յիսուս. ո՞վ է որ
մերձեցաւն յիս։ Իբրեւ ամե֊
նեքեան ուրանային, ասէ պետ֊
րոս՝ եւ՝ որ ը̃ նմա էին. վար֊
դապետ՝ ժողովուրդքդ պնդեն
եւ նեղեն զքեզ։
Եւ ասէ յիսուս. ոմն մերձե֊
ցաւ յիս, քանզի գիտացի՝ ե֊
թէ զօրութիւն ել յինէն։
Իբրեւ ետես կինն՝ թէ ոչ
ծածկեցաւ 'ի նմանէ, եկն դո֊
ղալով՝ եւ անկեալ առաջի նր̃
թէ վս̃ որո՞յ իրաց մերձեցաւ 'ի
նա, եւ պատմեաց առաջի ամ̃
ժողովրդեանն. եւ թէ որպէս
բժշկեցաւ առժամայն։

Եւ ասէ. քաջալերեա՛ դուս֊
տրդ՝ հաւատք քո կեցուցին ըզ֊
քեզ, երթ 'ի խաղաղութիւն։
Եւ մինչ դեռ նա խօսէր,
գայ ոմն 'ի տանէ ժողովրդա֊
պետին՝ եւ ասէ ցնա. մեռաւ
դուստրն քո, մի՛ ինչ աշխատ
առներ զդա։
Իսկ յիսուս՝ իբրեւ լուաւ, պա֊
տասխանի ետ նմա եւ ասէ. մի՛
երկնչիր, միայն հաւատա՛ եւ
կեցցէ։
Եւ մտեալ 'ի տունն, ոչ զոք
եթող մտանել, բայց միայն
զպետրոս եւ զյակոբոս եւ ըզ֊
յովհաննէս, եւ զհայր մանկանն
եւ զմայր նորա։
Լային ամենեքեան՝ եւ կոծէին
զնա։ Եւ նա՝ ասէ. մի՛ լայք զի
չէ՛ մեռեալ, այլ ննջէ.
Եւ նոքա՝ ծաղր առնէին զնա,
զի գիտէին թէ մեռաւ։
Եւ նորա՝ հանեալ զամենեսին
արտաքս, կալաւ զձեռանէ նո֊
րա, բարբառեցաւ եւ ասէ. ա֊
րի կաց մանուկ դու.
Եւ դարձաւ ոգի նր̃, եւ կանգ֊
նեցաւ վաղվաղակի. եւ հրամա֊
յեաց տալ նմա ուտել։
Եւ զարմացան ծնօղքն նորա.
եւ նա՝ պատուիրէր մի՛ ումեք
ասել՝ որ ինչ եղեն։

Յաւուր Կիւ՟, Շաբաթու ա՟.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ձզ Ի Ժ7 Եւ կոչեցեալ զերկոտասան
աշակերտսն, ետ նոցա զօ-
րութի՛ւն եւ իշխանութի՛ւն ՚ի վերայ ամ՟
դիւաց, եւ բժշկե՛լ զհիւան-
դութի՛ւնս։
Եւ առաքեաց զնոսա քարոզե՛լ
զարքայութիւնն այ՟, եւ բժշկե՛լ
զախտաժէտս։
Եւ ասէ ցնոսա. մի՛ ինչ բառ-
ձէ Ի նայք ՚ի ճանապարհ. մի՛ գաւա-
զան, եւ մի՛ մախաղ, մի՛ հաց,
եւ մի՛ արծաթ. մի՛ երկուս
հանդերձս ունիցիք.
Եւ յոր տուն մտանիցէք՝ անդ
ագջիք, եւ անտի գնայցէք.
ձը Ի Եւ որք ոչ ընդունիցին զձեզ,
յորժամ ելանիցէք ՚ի քաղա-
քէն յայնմանէ, զփոշի ոտից
ձերոց թօթափեսջիք ՚ի վկա-
յութիւն նոցա։
ձթ Ի Եւ ելեալ շրջէին ը՟ քաղաքս
եւ ը՟ գեղս, աւետարանէին եւ
բժշկէին ը՟ ամ՟ տեղիս։
ղ Ի Լուաւ հերովդէս չորրորդա-
պետ զգործսն ամ՟, եւ զարմա-
նայր՝ վասն ասելոյն յոմանց,
եթէ յովհաննէս յարեաւ ՚ի
մեռելոց, եւ յոմանց՝ թէ եղիա
յայտնեցաւ, եւ այլոց՝ թէ մար-
գարէ ոմն յառաջնոցն յար-
եաւ։
Ասէ հերովդէս. զյովհաննէս՝
ես գլխատեցի. իսկ աս՝ ո՞վ ի-
ցէ զորմէ զայսպիսի լսեմ.
եւ խնդրէր՝ տեսանել զնա։
Դարձան առաքեալքն, եւ ղա Ի
պատմեցին նմա զամ՟ զոր արա-
րին։ Եւ առեալ զնոսա խու- ղբ Ի
սեաց առանձինն ՚ի տեղի ա-
նապատ քաղաքի միոյ, որում
անուն էր բեթսայիդա։
Եւ ժողովուրդքն իբրեւ գիտա-
ցին, գնացին զհետ նորա. եւ
ընկալեալ զնոսա խօսէր ը՟ նո-
սա վասն արքայութե՟ այ՟, եւ
որոց պէտք էին բժշկութեան՝
բժշկէր։
Եւ օրն սկսաւ տարաժամե՛լ. ղգ Ի Ժ8
մատեան երկոտասանքն եւ ա-
սեն ցնա. արձակեա զժողովուր-
դդ զի երթեալ շուրջ ՚ի գեղսն՝
եւ յագարակս հանգիցեն, եւ
գտցեն կերակուր. զի աստ՝ յա-
նապատի տեղւոջ եմք։
Ասէ ցնոսա. դուք տուք դոցա՝
ուտել. եւ նոքա ասեն. ոչ գոյ
մեր՝ աւելի քան զհինգ նկանակ
եւ զերկուս ձկունս, բայց եթէ
երթիցուք գնեսցուք բաւական
ժողովրդեանդ կերակուրս. քան-
զի էին արք իբրեւ հինգ հազար։

Ասէ

Ասէ ցաշակերտսն. բազմեցուցէք զդոսա դասս դասս, յիսուն յիսուն.

Եւ արարին այնպէս, եւ բազմեցուցին զամենեսեան.

Եւ առեալ հինգ նկանակն եւ զերկուս ձկունսն, հայեցաւ յերկինս՝ օրհնեաց, եւ եբեկ՝ եւ տայր ցաշակերտսն արկանել ժողովրդեանն.

Կերան եւ յագեցան ամենեքեան. եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն՝ երկոտասան սակառի։

Զօրավարին Սարգսի, Աւագին.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

ՂԴ Ա. ԻԹ Եւ եղեւ 'ի կալն նորա յաղօթս առանձինն, էին ընդ նմա եւ աշակերտքն նորա. եհարց զնոսա եւ ասէ. զո՞ ոք ասեն զինէն ժողովուրդքն՝ թէ իցեմ.

Եւ նք̃ պատասխանի տուեալ՝ ասեն. զՅովհաննէս մկրտիչ. եւ այլք՝ զԵղիա. իսկ այլք՝ թէ մարգարէ ոք յառաջնոցն յարեաւ.

Ասէ ցնոսա. դուք՝ զո՞վ ոք ասէք զինէն թէ իցեմ. պատասխանի ետ Պետրոս՝ եւ ասէ ըզՔրիստոսն այ̃.

Նա՝ սաստեաց 'ի նոսա, եւ պատուիրեաց մի՛ ումեք ասել զայն. ՂԵ Բ

եւ ասէ՝ Թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ բազում չարչարել, եւ անարգել 'ի քահանայապետից եւ 'ի ծերոց եւ 'ի դպրաց, եւ սպանանել՝ եւ յերիր աւուր յառնել.

Եւ ասէր առ ամենեսին. Եթէ ոք կամի զկնի իմ գալ, ուրասցի զանձն, եւ առցէ զխաչ իւր հանապազ, եւ եկեսցէ զհետ իմ. ՂԶ Բ

Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել, կորուսցէ զնա. եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վն̃ իմ՝ կեցուսցէ զնա.

Զի՞նչ օգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշխարհ շահեսցի, եւ զանձն իւր կորուսցէ կամ տուժեսցի.

Զի որ ամօթ համարեսցի զիս եւ զբանս իմ, զնա՝ եւ որդի մարդոյ յամօթ արասցէ՝ յորժամ գայցէ փառօք իւրովք՝ եւ հօր, եւ հրեշտակաց սրբոց. ՂԷ Բ

Բայց արդարեւ՝ ասեմ ձեզ, եթէ են ոմանք 'ի զոյանէ որ այդր կան, որք մի՛ ճաշակեսցեն զմահ, մինչեւ տեսցեն զարքայութիւն այ̃. ՂԸ Բ

Եւ եղեւ յետ այսր բանից՝ Լ

իբրեւ

իբրև աւուրք ութ, առեալ զպետրոս և զյակոբոս և զյովհաննէս, ել 'ի լեառն կալ յաղօթս։

Եւ 'ի կալն նմա յաղօթս՝ եղև տեսիլ երեսաց նորա այլակերպ. և փոխեցաւ հանդերձ նորա՝ և եղև սպիտակ փայլուն։ և ահա՝ արք երկու խօսէին ը̃ նմա. որ էին մովսէս և եղիա, երևեալ փառօք. և ասէին զելսն նորա՝ զոր կատարելոց էր յե̃մ.

Իսկ պետրոս և որ ը̃ նմայն էին՝ ծանրացեալք 'ի քնոյ, զարթեան, տեսին զփառսն նորա, և զերկուս արսն որ կային առ նմա։

Եւ եղև 'ի մեկնելն նոցա 'ի նմանէ, ասէ պետրոս ցյիսուս. վարդապետ՝ բարւոք է մեզ աստ լինել, և արասցուք երիս տաղաւարս, մի քեզ, և մի մովսիսի, և մի եղիայի։ և ոչ գիտէր զինչ խօսէր.

Եւ իբրև զայս ասաց, եկն ամպ և հովանի եղև 'ի վերայ նոցա. և երկեան 'ի մտանելն նոցա ը̃ ամպովն։

Ձայն եղև 'ամպոյն և ասէ. դա է որդի իմ ընտրեալ, դմա լուարուք.

Եւ ընդ լինել բարբառոյն՝ գտաւ յի̃ միայն։ և նոքա լռեցին. և ոչ ումեք պատմեցին յաւուրսն յայնոսիկ. և ոչ ինչ յորոց տեսին։

[illegible]

Ըստ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ եղև 'ի վաղիւն՝ մինչ իջանէին նոքա 'ի լեռնէ անտի, ը̃ առաջ եղև նմա ժողովուրդ բազում։ ղթ Ը Լ I

Եւ ահա՝ այր մի 'ի ժողովրդենէ անտի, աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ՝ աղաչեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ. զի միամօր է ինձ։ և ահա՝ այս հարկանէ 'ի նմա, և յանկարծ գոչէ, և զարկուցանէ զնա՝ և թաւալեցուցանէ զնա և փրփրեցուցանէ, և հազիւ մեկնի 'ի նմանէ, խորտակեալ զնա. և աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, և ոչ կարացին։

Պատասխանի ետ յիսուս՝ և ասէ. ով ազգ անհաւատ և թիւր, մինչև յե՞րբ իցեմ ը̃ ձեզ, և անսայցեմ ձեզ. մատո այսր զորդին քո.

Եւ մինչ դեռ մատչէր, զար-

կոյց

կեա՛յց զնա դեւն, և շարժեաց։ Սաստեաց յիսուս այսոյն պղծոյ, և բժշկեաց զմանուկն. և ետ զնա ցհայր իւր։

ՃԸ Եւ զարմանային ամենեքեան 'ի վերայ մեծամեծացն Աստուծոյ։

ՃԱ Ը Եւ 'ի զարմանալն ամենեցուն 'ի վերայ ամենայնի զոր առնէր. ասէ ցաշակերտսն իւր. դի՛ք դուք 'ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ. զի որդի մարդոյ մատնելոց է 'ի ձեռս մարդկան։ Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն, և էր ծածկեալ 'ի նոցանէ զի մի՛ գիտասցեն. և երկնչէին հարցանել ցնա վասն բանին այնորիկ։

ՃԲ Ը Լ՝2 Եմուտ խորհուրդ 'ի նոսա, թէ ո՞ արդեօք մեծ իցէ 'ի նոցանէ։ Յիսուս իբրև ծանեաւ զխորհուրդս սրտից նոցա, առ մանուկ մի՝ կացոյց 'ի մէջ նոցա առ իւր, և ասէ ցնոսա. որ ոք ընկալցի զմանուկս զայս յանուն իմ՝ զիս ընդունի. և որ զիս ընդունիցի՝ ընդունի զառաքիչն իմ. զի որ փոքրիկն է յամենեսին 'ի ձեզ՝ նա եղիցի մեծ։

ՃԳ Ը Պատասխանի ետ յովհաննէս՝ և ասէ. վարդապետ, տեսաք զոմն զի յանուն քո դեւս հանէր՝ և արգելաք զնա, զի ոչ շրջի ը մեզ։ Ասէ ցնոսա յիսուս. մի՛ արգելուք զնա, զի որ ոչն է ձեր թշնամի՝ 'ի ձե՛ր կողմն է։

Չորրորդ Կիր., Նորին շաբ.

Ցեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ եղև 'ի կատարել աւուրց վերանալոյ նորա, և ինքն զերեսս հաստատեաց երթալ յԵրուսաղէմ. ՃԴ Ժ Եւ առաքեաց հրեշտակս առաջի երեսաց իւրոց. և իբրև չոգան, մտին 'ի գեղ մի սամարացւոց՝ պատրաստե՛լ նմա։ Եւ ոչ ընկալան զնա զի դէմ եդեալ էր նորա երթալ յԵրուսաղէմ. Իբրև տեսին աշակերտքն՝ յակոբոս և յովհաննէս, ասեն. տէր՝ կամի՞ս զի ասասցուք, և իջցէ հուր յերկնից՝ և սատակեսցէ զնոսա։ Դարձաւ՝ սաստեաց 'ի նոսա՝ և ասէ. ոչ գիտէք՝ որո՞յ հոգւոյ էք դուք։ զի որդի մարդոյ՝ ոչ եկն զոգիս մարդկան կորուսանե՛լ՝ այլ կեցուցանե՛լ, և գնացին յա՛յլ գեղ։ ՃԵ Ե Լ՝3

Եւ մինչ դեռ երթային նո-
քա 'ի ճանապարհի, ասէ ոմն
ցնա, եկից զկնի քո՝ յոր վայր
և երթայցես.

Ասէ ցնա յիսուս. աղուե-
սուց՝ որջք գոն, և թռչնոց
երկնից՝ դադարք, և որդւոյ
մարդոյ ոչ գոյ՝ ուր դիցէ զը-
գլուխ.

Ասէ ցմիւս ևս. եկ զկնի իմ.
և նա՝ ասէ. տէր՝ հրաման տուր
ինձ երթալ՝ նախ թաղել զը-
հայր իմ.

Ասէ ցնա յիսուս. թո՛ղ զը-
մեռեալսն թաղել զմեռեալս
իւրեանց, և դու երթ՝ պատ-
մեա զարքայութիւն այ.

ՃԶ Ժ Ասէ և այլ ոմն. եկից զկնի
քո տէր, բայց նախ հրաման
տուր ինձ՝ հրաժարել 'ի տա-
նէ իմմէ.

Ասէ ցնա յիսուս. ոչ որ ար-
կանէ ձեռն զմաճով, և հայե-
ցի յետս, եթէ յարմարեալ իցէ
արքայութեանն այ.

Չորրորդ Կիւ″, Չորեք շաբ″.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ՃԷ Ժ Յետ այսորիկ երևեցոյց տէր
և այլ ևս եօթանասուն
Լ 4 և երկուս. և առաքեաց զնո-
սա երկուս երկուս. առաջի
իւր, յամ քաղաքս և 'ի տեղիս՝
ուր ինքն երթալոց էր.

Եւ ասէ ցնոսա. հունձք բա-
զում են՝ և մշակք սակաւ.
արդ՝ աղաչեցէք զտէր հնձոց, ՃԸ Ե
զի հանցէ մշակս 'ի հունձս իւր.

Երթայք, ահա՝ առաքեմ զը- ՃԹ Ե
ձեզ իբրև զգառինս 'ի մէջ
գայլոց.

Մի՛ բառնայք քսակ, մի՛ մա- ՃԺ Բ
խաղ, մի՛ կօշիկս. և 'ի ճանա-
պարհի ումեք ողջոյն մի՛ տայցէք.

Յոր տուն մտանիցէք, նախ ա- ՃԺԱ Ե
սասջիք թէ՝ ողջոյն տանս այ-
սմիկ. և եթէ իցէ անդ որդի ող-
ջունի՝ հանգիցէ 'ի վերայ նո-
րա ողջոյնն ձեր. ապա թէ ոչ՝
'ի ձեզ դարձցի.

Եւ 'ի նմին տան ագանիջիք, ՃԺԲ Գ
ուտիջիք և ըմպիջիք 'ի նոցանէ.
զի արժանի է մշակն վարձու
իւրոյ. մի փոխիցիք տանէ 'ի
տուն.

Յոր քաղաք մտանիցէք՝ և ըն- ՃԺԳ Ժ
դունիցին զձեզ, ուտիջիք զինչ
առաջի դնիցեն ձեր. և բժշ-
կեսջիք որ 'ի նմա հիւանդք ի-
ցեն. և ասասջիք նոցա, մեր-
ձեցաւ է 'ի վերայ ձեր արքայու-
թիւն այ.

Իսկ յոր քաղաք մտանիցէք, և ՃԺԴ Բ

ոչ

ոչ ընդունիցին զձեզ · իբրեւ
ելանիցէք 'ի հրապարակս նորա՝
ասասջիք· եւ զփոշին որ կաու-
եալ է 'ի քաղաքէ ձերմէ յո-
տս մեր՝ թօթափեսցուք 'ի
ձեզ · բայց զայս գիտասջիք՝
զի մերձեալ է արքայութիւն Աստուծոյ։
Ասեմ ձեզ, զի Սոդոմայեցւոց
ընդարձակագոյն լինի յաւուրն
յայնմիկ՝ քան քաղաքին այնմիկ։
ՃԺԵ Ե Վայ քեզ Քորազին, վայ քեզ
Բեթսայիդա· զի եթէ 'ի Տիւ-
րոս եւ 'ի Սիդոն եղեալ էին
զօրութիւնքն՝ որ եղեն 'ի ձեզ,
վաղուց եւս արդեօք 'ի խորգ եւ
'ի մոխիր նստեալ եւ ապաշխա-
րեալ էր։
Բայց Տիւրոսի եւ Սիդոնի ըն-
դարձակագոյն լինի յաւուրն
դատաստանին՝ քան ձեզ։
Եւ դու Կափառնաում, որ
մինչեւ յերկինս բարձրացեալ
ես, մինչեւ 'ի դժոխս իջցես։
ՃԺԶ Ա Որ ձեզ լսէ, ինձ լսէ· եւ որ
զձեզ անարգէ, զիս անարգէ·
եւ որ զիս անարգէ, զառաքիչն
իմ անարգէ· եւ որ ինձ լսէ,
լսէ այնմիկ որ զիսն առաքեաց։
ՃԺԷ Ժ Դարձան եօթանասունն եւ եր-
կուքն խնդութեամբ եւ ասեն·
Տէր՝ եւ դեւք հնազանդին մեզ
յանուն քո։

Եւ ասէ ցնոսա· տեսանէի զսա-
տանայ անկեալ յերկնից
իբրեւ զփայլակն։
Ահա՝ ետու ձեզ իշխանութիւն
կոխել զօձս եւ զկարիճս, եւ
զամենայն զօրութիւն թշնամւոյն, եւ
ձեզ ինչ ոչ մեղանչեսցէ։
Բայց ընդ այն մի՛ խնդայք՝ թէ
այսք հնազանդին ձեզ · այլ
խնդացէք՝ զի անուանք ձեր գրե-
ալ են յերկինս։
Ի նմին ժամու՝ ցնծացաւ Յիսուս ՃԺԸ Ե
հոգւովն սրբով եւ ասէ· գոհա-
նամ զքէն հայր Տէր երկնից
եւ երկրի, զի ծածկեցեր զայս
յիմաստնոց եւ 'ի գիտնոց, եւ
յայտնեցեր զայս տղայոց· այո
հայր, զի այսպէս հաճոյ եղեւ
առաջի քո։
Ամենայն ինչ տուաւ ինձ 'ի ՃԺԹ Գ
հօրէ իմմէ· եւ ոչ ոք գիտէ թէ
ով է որդի, եթէ ոչ հայր,
եւ ով է հայր՝ եթէ ոչ որդի,
եւ ում կամիցի որդին յայտնել։
Եւ դարձեալ առանձինն առ ՃԻ Ե
աշակերտսն՝ ասէ· երանի աչաց՝
որ տեսանիցեն զոր տեսանէքդ·
ասեմ ձեզ · զի բազում մար-
գարէք եւ թագաւորք կամեցան
տեսանել զոր դուքդ տեսանէք՝
եւ ոչ տեսին· եւ լսել զոր լսէքդ՝
եւ ոչ լուան։

Եւ

Չորրորդ'' Կիւ'' Հնգ շաբ''

զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ձյն Բ Լ5 Եւ ահա՝ յարեաւ ոմն օրի-
նական՝ փորձէր զնա և ա-
սէր. վարդապետ՝ զի՞նչ գոր-
ծեցից՝ զի զկեանսն յաւիտե-
նականս ժառանգեցից։
Եւ նա՝ ասէ ցնա. յօրէնս՝
զի՞նչ գրեալ է, ո՞րպէս ընթեռ-
նուս։
Նա՝ պատասխանի ետ՝ և ա-
սէ. սիրեսցես զտէր ած. քո յամ
սրտէ քումմէ, և յամ անձնէ
քումմէ, և յամ զօրութենէ
քումմէ, և յամ՝ մտաց քոց.
և զընկեր քո իբրև զանձն քո։
Եւ ասէ ցնա. ուղիղ տուեր
զպատասխանին, զայդ արա՝
և կեցցես։
Նա՝ իբրև կամեցաւ զանձն
արդարացուցանել՝ ասէ ցՅի-
սուս. և ո՞վ է իմ ընկեր։
Ձյն Դ Լ6 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և
ասէ. այր մի՝ իջանէր յԵրու-
սաղէմէ յԵրիքով, և անկա-
նէր ի ձեռս աւազակաց, որք մեր-
կացին զնա, և վէրս ի վերայ
եդին, թողին կիսամահ և գը-
նացին։
Դէպ եղև քահանայի միոջ՝
իջանել ը նոյն ճանապարհ,
և տեսեալ զնա՝ զանց արար։
Նոյնպէս և ղևտացի մի՝ եկեալ
ը նոյն տեղի, եւ տես և զանց
արար։
Սամարացի ոմն ճանապարհոր-
դեալ, եկն ը նոյն ճանապարհ,
և տեսեալ զնա՝ գթացաւ. և
մատուցեալ պատեաց զվէրս
նորա, արկեալ ի վերայ ձէթ
և գինի. և եդեալ ի վերայ
գրաստու իւրոյ՝ ած զնա ի պան-
դոկ մի, և դարմանեաց զնա։
Եւ ի վաղիւ անդր՝ իբրև ե-
լանէր անտի, հանեալ ետ ցպ-
անդոկապետն երկուս դահե-
կանս՝ և ասէ. դարման տար
դմա, և զոր ինչ ծախեսցես ի
դա՝ ի միւսանգամ դառնալեան
իմում հատուցից քեզ։
Արդ՝ ո՞ յերեցունց ի նոցա-
նէ թուի քեզ մերձաւոր լինել
անկելոյն ի ձեռս աւազակացն։
Եւ նա ասէ. որ արար զողոր-
մութիւն ի վերայ նր։ ասէ ցնա
յս. երթ և դու՝ արա նոյնպս։
Եւ եղև ի գնալն նոցա, և ինքն Լ7
եմուտ ի գեղ մի. և կին ոմն
անուն մարթա՝ ընկալաւ զնա
ի տուն իւրում։
Եւ նր էր քոյր մի, որում անուն
էր մարիամ. որ և եկն նստաւ առ
ոտսն տն, և լսէր զբանս նր։

Եւ

Եւ մարթա զբաղեալ էր 'ի բազում սպասու. եկն եկաց առ նմա՝ և ասէ. տէր՝ ոչ ինչ փոյթ է քեզ, զի քոյր իմ միայն եթող զիս 'ի սպասու. արդ՝ ասա՛ դմա զի օգնեսցէ ինձ. Պատասխանի ետ յիսուս՝ և ասէ. մարթա՛ մարթա, դու հոգաս՝ և զբազում խելք ընբաղեալ ես. բայց աստ՝ սակաւ ինչ պիտոյ է. մարիամ մասն բարի ընտրեաց, որ ոչ բարձցի 'ի նմանէ.

Զատկ. Կի., Ուրբաթ Ա.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Գլխ. Ի. 8 Եւ եղեւ 'ի տեղւոջ ուրեք կալ յաղօթս. և իբրեւ դադարեաց, ասէ ցնա ոմն յաշակերտացն իւրոց. տէր՝ ուսո մեզ յաղօթս կալ, որպէս յովհաննէս ուսոյց աշակերտացն իւրոց

Ասէ ցնա, յորժամ կայցէք յաղօթս, ասասջիք. Հայր մեր, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ զօրըստօրէն. և թող մեզ զմեղս մեր. զի և մեք թողումք ամենայնի՝ որ պարտիցին մեզ. և մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն.

Եւ ասէ ցնոսա. ո՞վ է 'ի ձէնջ Գլխ. Ժ.
որոյ իցէ բարեկամ, և երթայցէ առ նա 'ի մէջ գիշերի, և ասիցէ ցնա. բարեկամ՝ տուր ինձ փոխ երիս նկանակս. զի բարեկամ իմ եկն առ իս յուղւոյ, և ոչ ինչ ունիմ դնել առաջի նորա.

Եւ նա 'ի ներքուստ տայցէ պատասխանի և ասիցէ. մի՛ աշխատ առներ զիս, զի դուռն փակեալ են, և մանկունքս ընդ ինեւ կան յանկողնի. ոչ կարեմ յառնել և տալ քեզ.

Ասեմ ձեզ, եթէ ոչ յարուցեալ տայցէ նմա վասն բարեկամութեանն, սակայն վասն ժտութեանն յարուցեալ տացէ նմա՝ զինչ և պիտոյ իցէ.

Եւ ես՝ ասեմ ձեզ. խնդրեցէք՝ և տացի ձեզ. հայցեցէք՝ Գլխ. Ե.
և գտջիք, բախեցէք՝ և բացցի ձեզ. զի ամ որ խնդրէ՝ առնու, և որ հայցէ՝ գտանէ, և որ բախէ՝ բացցի նմա.

Ո՞ ոք 'ի ձէնջ հայր՝ խնդրեսցէ որդի իւր ձուկն. միթէ փոխանակ ձկանն՝ օձ տայցէ նմա. և կամ խնդրեսցէ ձու, միթէ կարի՞ճ տայցէ նմա.

Իսկ եթէ դուք որ չարքդ էք՝

գիտէք պարգեւս բարիս տալ
որդւոց ձերոց, որչափ եւս ա-
ռաւել հայր ձեր յերկնից տա-
ցէ բարիս այնոցիկ, որ խնդրեն
'ի նմանէ:

Չորրորդ Կիւ., Շաբաթէ ա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ՃԻԶ Եւ հանէր դեւ մի համր. եւ
Ե եղեւ յելանել դիւին՝ խօ-
Լ սեցաւ համրն, եւ զարմացան
ամ ժողովուրդքն.
ՃԻԷ Եւ ոմանք 'ի նոցանէ ասեն.
Բ բեեղզեբուղաւ իշխանաւն դի-
ւաց հանէ դա զդեւս.
ՃԻԸ Եւ այլք՝ փորձէին եւ նշան
Ե յերկնից խնդրէին 'ի նմանէ:
ՃԻԹ Իսկ նորա գիտացեալ զխոր-
Բ հուրդս նոցա, ասէ ցնոսա.
ամ թագաւորութիւն բաժա-
նեալ յանձն, աւերի, եւ տուն
բաժանեալ յանձն՝ կործանի:
Արդ եթէ եւ սատանայ բա-
ժանեցաւ յանձնէ, զիարդ կայ-
ցէ թագաւորութիւն նորա.
զի ասէք զինէն եթէ բեեղզե-
բուղաւ իշխանաւն դիւաց հա-
նէ դա զդեւս:
Եթէ ես բեեղզեբուղաւ հա-
նեմ զդեւս, որդիքն ձեր՝ իւ
հանիցեն. վասն այդորիկ նոքին
եղիցին ձեր դատաւորք.
Իսկ եթէ մատամբ այ հանեմ
զդեւս, ապա հասեալ է 'ի վերայ
ձեր արքայութիւն աստուծոյ.
Յորժամ հզօր, վառեալ՝ պա-
հիցէ զտուն իւր, 'ի խաղաղութե-
են ինչք նորա.
Բայց եթէ հզօրագոյն քան
զնա 'ի վերայ եկեալ յաղթես-
ցէ նմա, զսպառազինութիւն նորա
հանէ յոր յուսացեալ էր, եւ
զաւար նորա բաշխեսցէ.
Որ ոչ է ընդ իս՝ հակառակ իմ
է, եւ որ ոչ ժողովէ ընդ իս,
ցրուէ.
Յորժամ այսն պիղծ ելանիցէ ՃԼ
'ի մարդոյ, շրջի ընդ անջրդին Ե
տեղիս, խնդրէ հանգիստ. եւ
իբրեւ ոչ գտանէ, ասէ. դար-
ձայց անդրէն 'ի տուն իմ ուս-
տի ելի: եւ դայ գտանէ մաք-
րեալ եւ յարդարեալ:
Յայնժամ երթայ եւ առնու
եւթն այլ այս չար եւս քան
զինքն, եւ մտանէ բնակէ անդ.
եւ լինի յետինն մարդոյն այ-
նորիկ չար քան զառաջինն:
Եւ եղեւ մինչդեռ խօսէր զայս, ՃԼԱ
ձայն եբարձ կին մի 'ի ժողո- Ժ
վրդենէ անտի եւ ասէ. երանի
է որովայնին՝ որ կրեաց զքեզ,
եւ ստեանցն՝ որ դիեցուցին զքեզ.

Եւ

Եւ նա ասէ. Նա՝ երանի այ-
նոցիկ է, որ լսեն զբանն Աս-
տուծոյ, և պահիցեն։

Ճկբ Ն Խ 1 Եւ 'ի գումարել 'ի վերայ նր̃
ժողովրդոցն՝ սկսաւ ասել. Ազ-
գս այս՝ ազգ չար է. նշան
խնդրէ, և նշան յերկնից՝ ոչ
տացի նմա՝ բայց նշանն Յովնա-
նու։

Զի որպէս եղև Յովնան նը-
շան Նինուէացւոց, նոյնպէս ե-
ղիցի և որդի մարդոյ ազգիս այ-
միկ։

Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ 'ի
դատաստանի ը̃ արս ազգիս այ-
սորիկ, և դատապարտեսցէ զսո-
սա. զի եկն 'ի ծագաց երկրի
լսել զիմաստութիւն Սողոմոնի.
և ահա՝ առաւել քան զՍողո-
մոն է աստ։

Արք Նինուէացիք յարիցեն 'ի
դատաստանի ը̃ ազգիս ը̃ այ-
միկ, և դատապարտեսցեն զսա,
զի ապաշխարեցին 'ի քարոզու-
թեանն Յովնանու. և ահա՝
առաւել քան զՅովնան է աստ։

Հինգերորդ Կիրակէ Աշնան.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ճկզ Ի Ո՛չ ոք լուցեալ ճրագ՝
դնէ 'ի թաքստեան, այլ
'ի վերայ աշտանակի, զի որ
մտանեն՝ լոյս տեսանիցեն։

Ճրագ մարմնոյ ակն է. յոր- Ճկդ Ն
ժամ ակնն առատ է, ա̃մ մար-
մինն լուսաւոր եղիցի. և երբ
աչն չար է, և մարմինն խա-
ւարին եղիցի. արդ՝ զգոյշ լեր,
գուցէ լոյսդ որ 'ի քեզ է՝ խա-
ւար իցէ։

Եթէ մարմինդ քո ա̃մ լուսա-
ւոր է, և չգուցէ մասն ինչ
խաւարին, եղիցի լուսաւոր ա̃մ.
որպէս յորժամ ճրագն նշու-
լիւք լուսաւորիցէ զքեզ։

Եւ մինչ դեռ խօսէր զայս, Ճկե Ն Խ 2
աղաչէր զնա մի փարիսեցի
զի ճաշ կերիցէ առ նմա. և
նա՝ մտեալ բազմեցաւ։

Իբրև տեսեալ փարիսեցին՝ զար-
մացաւ զի նախ ոչ մկրտեցաւ
յառաջ քան զճաշն։

Ասէ ցնա Տէր. այժմ դուք
փարիսեցիք զարտաքին զբաժա-
կին և զպնակին սրբէք. և ներ-
քինն ձեր լի է յափշտակու-
թեամբ և չարութեամբ. ան-
միտք՝ ոչ ապաքէն որ զարտա-
քինն արար, և զներքինն նոյն
արար։

Բայց աղէ՝ զործանն իսկ.
տուք զողորմութիւն, և ահա՝
ամենայն սուրբ է ձեր։

Այլ

ճկգ Ե Խ3 Այլ վայ ձեզ փարիսեցւոց. զի տասանորդէք զանանուխ և զփեգանա, և զամ բանջար, և անցանէք զիրաւամբք և ըզսիրովն Այ. զայս արժան էր առնել, և զայն՝ ոչ անցանել։

ճկէ Բ Վայ ձեզ փարիսեցւոց. զի սիրէք զառաջնագահս 'ի ժողովուրդս, և զնախողջոյնս 'ի հրապարակս։

ճկը Ե Վայ ձեզ, զի էք դուք իբրև զգերեզմանս անյայտս, և մարդիկ գնան 'ի վերայ՝ և ոչ գիտեն։

ճկթ Ե Պատասխանի ետ ոմն յօրինականացն՝ և ասէ ցնա. վարդապետ՝ զայդ բանս ասելով, և զմեզ թշնամանես։

Եւ նա՝ ասէ. և ձեզ վայ օրինականացդ. զի բառնայք մարդկան բեռինս դժուարակիրս, և դուք մատամբ միով 'ի բեռինսն ոչ մերձենայք։

ճհ Ե Վայ ձեզ՝ զի շինէք զշիրիմս մարգարէիցն. և հարքն ձեր սպանին զնոսա։ ապա ուրեմն վկայէք, եթէ կամակիցք էք գործոց հարցն ձերոց. զի նոքա կոտորեցին զնոսա, և դուք ըզգերեզմանս նոցա շինէք։

ճհա Ե Վասն այսորիկ իմաստութիւնն աստուծոյ ասաց. առաքեցից 'ի նոսա մարգարէս և առաքեալս, և 'ի նոցանէ սպանանիցեն և հալածիցեն. զի խնդրեսցի արիւն ամ մարգարէից՝ հեղեալ 'ի սկզբանէ աշխարհի՝ յազգէ յայսմանէ. յարենէն աբելի մինչև յարիւնն զաքարիայ կորուսելոյ ընդ սեղանն և ը տաճարն. այո՛ ասեմ ձեզ, խնդրեսցի յազգէ յայսմանէ։

Վայ ձեզ օրինականացդ. զի թաքուցանէք զփականս գիտութեանն. դուք՝ ոչ մտանէք, և որ մտանելոցն էին՝ արգելուք։ ճհբ Ե

Եւ 'ի խօսելն զայս ամ առ նոսա առաջի ամ ժողովրդեանն՝ զամօթի հարկանէին։ Եւ սկսան դպիրքն և փարիսեցիք չարել և գրգռել ը նմա վասն բազում իրաց. և սպասել որսալ ինչ բանս 'ի բերանոյ նորա, զի չարախօսեսցեն ըզնմանէ։ ճհգ Ժ

Որոց 'ի կուտել բիւրաւորաց ժողովրդեանն՝ մինչև կոխել զմիմեանս. ճհդ Բ Խ4

Սկսաւ ասել ցաշակերտսն իւր. նախ՝ զգոյշ լերուք անձանց 'ի խմորոյ սադուկեցւոցն, որ է կեղծաւորութիւն։

Ոչ ինչ է 'ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, և գաղտնի՝ որ ոչ ծանիցի։ ճհե Ե

Վասն զի զոր ինչ ասիցէք ի խաւարի, լուիցի ի լոյս. և զոր յունկանէն խօսեցարուք ի շտեմարանս, քարոզեսցի ի վերայ տանեաց։

Բայց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց. մի՛ զարհուրիցէք յայնցանէ որ սպանանեն զմարմին, և յետ այնորիկ աւելի ինչ ոչ ունիցին առնել։

Այլ ցուցից ձեզ յումմէ երկնչիցէք. երկնչիջիք յայնմանէ՝ որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանութիւն արկանել ի գեհեն. այո՛ ասեմ ձեզ, յայնմանէ երկնչիջիք։

Ոչ ապաքէն հինգ ձագ՝ երկուց դանգաց վաճառին, և մի ի նոցանէ ոչ է մոռացեալ առաջի Այ։

Այլ ձեր՝ և ամենայն խոկ հեր գլխոյ թուեալ է. մի՛ երկնչիք, զի քան զբազում ձագս լաւ էք դուք։

Ասեմ ձեզ. զի ամենայն որ խոստովանեսցի յիս առաջի մարդկան, և որդի մարդոյ խոստովանեսցի զնմանէ առաջի հրեշտակաց Այ։

ճխդ Բ Եւ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լիցի առաջի հրեշտակաց Այ։

Եւ ամենայն որ ասէ բան զորդւոյ մարդոյ, թողցի նմա. բայց ճխե Բ
որ զհոգւոյն սրբոյ հայհոյիցէ, մի՛ թողցի նմա։

Այլ յորժամ տանիցին զձեզ ի ժողովուրդս, և ի պետութիւնս, ճխը Բ
և յիշխանութիւնս, մի՛ հոգայցէք՝ որպէս թէ զինչ պատասխանի տայցէք, կամ զինչ ասիցէք. զի հոգին սուրբ ուսուսցէ ձեզ ի նմին ժամու՝ զինչ պարտ իցէ խօսել։

Հինգերորդ Կիւր., Երեք շաբ.

Ասէ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ասէ ոմն ի ժողովրդենէն ցնա. վարդապետ՝ ասա ճխթ Ժ
ցեղբայր իմ՝ բաժանել ընդ իս զժառանգութիւնն։ ԽԵ

Եւ նա՝ ասէ ցնա. այր դու՝ ո՞ կացոյց զիս դատաւոր կամ բաժանարար ի վերայ ձեր։

Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք և զգո՛յշ լերուք յամենայն ագահութենէ, զի ոչ եթէ ի մթերից ընչից ուրուք լինին կեանք նորա։

Խօսեցաւ առ նոսա առակ մի՝ ԽԶ
և ասէ. առն ուրումն մեծատան եսուն անդք առհմականս։ և խորհէր ի միտս իւր՝ և ասէր. զի՞ գործեցից՝ զի ոչ գոյ

տեղի ուր ժողովեցից զորդիսն
իմ։
Եւ ասէ. գիտեմ զինչ արա-
րեց. քակեցից զշտեմարանս իմ՝
և ես մեծամեծս շինեցից. և
անդր ժողովեցից զցորեան և
զամենայն բարութիւնս իմ.
և ասացից ցանձն իմ. անձն՝
ունիս բազում բարութիւնս
համբարեալ ամաց բազմաց.
հանգիր՝ կեր արբ՝ և ուրախ
լեր։
Ասէ ցնա Ած. անմիտ՝ յայսմ
գիշերի զոգիդ 'ի քէն 'ի բաց
պահանջիցեն, իսկ զոր պատ-
րաստեցերն՝ ում լինիցի։
Նոյնպէս և որ գանձէ անձին,
և ոչ յԱծ մեծանայցէ։
ճծ Ն Ասէ ցաշակերտսն իւր. վասն
այդորիկ ասեմ ձեզ. մի՛ հո-
գայք ըզ ոգւոյ՝ թէ զինչ ու-
տիցէք, և մի՛ ըզ մարմնոյ՝ թէ
զինչ զգենուցուք. զի ոգի ա-
ռաւել է քան զկերակուր, և
մարմին քան զհանդերձ։
Հայեցարուք ըզ ագռաւս, զի
ոչ սերմանեն և ոչ հնձեն,
որոց ոչ գոն շտեմարանք՝ և
ոչ համբարանոցք, և Ած կե-
րակրէ զնոսա. որչափ ես ա-
ռաւել զձեզ՝ որ լաւ էք քան
զթռչունս։

Ո՞վ 'ի ձէնջ առ հոգալ՝ կա-
րիցէ յաւելուլ 'ի հասակ իւր
կանգուն մի. իսկ արդ՝ եթէ 'ի
փոքուն չէք բաւական՝ վա՞ս այ-
լոյն զի՞ հոգայցէք։
Հայեցարուք ըզ շուշանն՝ որ-
պէս աճէ, ոչ ջանայ՝ և ոչ
նիւթէ. ասեմ ձեզ, և ոչ սո-
ղոմոն յամ 'ի փառսն իւր
զգեցաւ իբրև զմի 'ի նոցանէ։
Իսկ եթէ զխոտն՝ որ այսօր 'ի
բացի է՝ և վաղիւ 'ի հնոց ար-
կանելի, աստուած այնպէս զգե-
ցուցանէ. որչափ ես առա-
ւել զձեզ թերահաւատք։
Եւ դուք մի՛ խնդրէք՝ զինչ
ուտիցէք կամ զինչ ըմպիցէք,
և մի՛ զբաղնուք. զի զայն Ամ
հեթանոսք աշխարհի խնդրեն։
այլ ձեր Հայր՝ գիտէ զի պի-
տոյ է այն Ամ
Բայց խնդրեցէք զարքայութի
Այ. և այն յաւելցի ձեզ։

Հինգերորդ Կիւր., Երկրորդ շաբաթ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի՛ երկնչիր հօտ փոքրիկ. ճծա Ժ
զի հաճեցաւ Հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայութիւնն։
Վաճառեցէք զինչս ձեր, և ճծբ Բ
տուք ողորմութիւն. և արարէք ճծգ Ե
ձեզ

ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձենայ, եւ ոչ ցեց ապականէ։

Զի ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին։

ՃԾԴ Ժ Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ը̄ մէջս, եւ ճրագունք լուցեալք։ Եւ դուք նմանողք մարդկան՝ որ ակն ունիցին տեառն իւրեանց՝ թէ երբ դառնայցէ ՚ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ եւ բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա։

ՃԾԵ Ե Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ, զորս եկեալ տէրն գտցէ արթունս։ ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօտի ը̄ մէջ ածցէ, եւ բազմեցուցէ զնոսա, եւ անցեալ պաշտեսցէ զնոսա։ Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ՝ եւ գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոքիկ։

ՃԾԶ Բ Բայց զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ, չտայր թոյլ ական հատանել ՚ի տան իւրում։

Եւ դուք՝ եղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ։

ՃԾԷ Ե Ասէ պետրոս. տէր՝ առ մե՞զ ասացեր զառակդ զայդ՝ թէ առ ամենեսեան։

Եւ ասէ տէր. ո՞ իցէ հաւատարիմ տնտես եւ իմաստուն, զոր կացուցէ տէր իւր ՚ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ ՚ի ժամու զկերակուր։

Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս։

Ճշմարիտ ասեմ ձեզ, զի ՚ի վերայ ա̃մ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա։ ՃԾԸ Ե

Ապա թէ ասիցէ ծառայն այն ՚ի սրտի իւրում. յամէ՛ տէր իմ ՚ի գալ. եւ սկսանիցի հարկանել զծառայսն եւ զաղախնայս, ուտել եւ ըմպել եւ արբենալ. եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի, եւ ՚ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ. ը̄ մէ՛ջ կտրեսցէ զնա, եւ զբաժին նորա ը̄ անհաւատս դիցէ։

Եւ ծառայ՛ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ՝ եւ ոչ պատրաստեսցէ ը̄ կամաց նորա, արբցէ գան բազում։ ՃԾԹ Ժ

Եւ որ ոչն գիտիցէ՝ եւ արժանի գանի ինչ գործիցէ, արբցէ գան սակաւ։ ա̃մի որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի ՚ի նմանէ. եւ որում բազում աւան-

աւանդեցաւ, առաւե՛լ ևս պա-
հանջեսցեն 'ի նմանէ:

Երեկոյ Կիւ., Զատ. շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Ճկ
Ն
Հուր եկի արկանել յերկիր:
և զի՞նչ կամիմ թէ ար-
դէն իսկ բորբոքէր: և մկրտու-
թիւն մի ունիմ մկրտել. և
զիա՞րդ փութամ մինչև կատա-
րեսցի:
Համարիք եթէ խաղաղութիւն
եկի տալ յերկիր, ո՛չ. ասեմ
ձեզ, այլ բաժանումն:
Զի եղիցին յայսմ հետէ
հինգ 'ի տան միում բաժա-
նեալք, երեքն՝ յերկուս, և եր-
կուքն՝ յերիս:
Բաժանեսցի հայր՝ յորդւոյ,
և որդի՝ 'ի հօրէ. մայր՝ 'ի դըս-
տերէ, և դուստր՝ 'ի մօրէ. սը-
կեսուր՝ 'ի հարսնէ, և հարսն՝
'ի սկեսրէ իւրմէ:
Ճկա
Ժ
Ասէր և ցժողովուրդսն. յոր-
ժամ տեսանիցէք ամպ ծագեալ
յարևմտից, վաղվաղակի ասէք՝ թէ
անձրև գայ, և լինի այնպէս.
և յորժամ հարաւ շնչեսցէ,
ասէք թէ խորշակ լինի, և լինի
այնպէս:
Կեղծաւորք՝ զերեսս երկնի և
երկրի գիտէք փորձել, իսկ ըզ-
ժամանակս զայս զիարդ ոչ փոր-
ձէք:
Ընդէ՞ր և յանձանց իսկ ոչ
ընտրեցէք զարդարն:
Յորժամ երթայցես ը ոսոխի Ճկբ
քում առ իշխան, 'ի ճանապար- Ն
հի տուր զջան զերծանել
'ի նմանէ. գուցէ քարշիցէ
զքեզ առ դատաւորն, և դա-
տաւորն մատնիցէ դահճի, և
դահիճն արկանիցէ 'ի բանտ:
Ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես ան-
տի մինչև հատուցանիցես ըզ-
յետին նաքարակիտն:
Էին ոմանք 'ի նմին ժամա- Ճկգ
նակի, և պատմէին նմա Ժ
վասն Գալիլեացւոցն, որոց զա- ԽԷ
րիւնն պիղատոս խառնեաց ը
զոհս նոցա:
Պատասխանի ետ՝ և ասէ ցը-
նոսա. համարիք եթէ այն Գա-
լիլեացիքն եղեն մեղաւորք քան
զամենայն Գալիլեացիս, զի այն-
պիսի ինչ կրեցին: ոչ. ասեմ
ձեզ, այլ եթէ ոչ ապաշխա-
րիցէք՝ ամենեքին նոյնպէս կո-
րնչիջիք:
Կամ նոքա ութուտասանքն,
յորոց վերայ աշտարակն ան-
կաւ 'ի Սիլովամ, և սպան ը-
նոսա. համարիք թէ նոքա պար-
տա-

տապանք եղեն քան զամ մար-
դիկ՝ որ բնակեալ են յերու-
սաղէմ։ Ոչ. ասեմ ձեզ, այլ
թէ ոչ ապաշխարիցէք՝ ամե-
նեքեան նոյնպէս կորնչիջիք։
Ճկդ Ժ Խը Ասաց և զառակս զայս. թզե-
նի մի էր ուրումն տնկեալ
յայգւոջ իւրում. և եկն խնդ-
րել պտուղ 'ի նմանէ՝ և ոչ
եգիտ։
Ասէ ցայգեգործն. ահա՝ երեք
ամք են՝ յորմէ հետէ գամ
խնդրել պտուղ 'ի թզենւոջդ՝
և ոչ գտանեմ. արդ՝ հատ
զդա, ընդէ՞ր և զերկիրդ խա-
փանէ։
Նա՝ պատասխանի ետ՝ և ա-
սէ. տէր, թոյլ զդա՝ այս ամ
ևս, մինչև շուրջ զդովաւ բր-
եցից՝ և արկից աղբ. թերևս
արասցէ պտուղ. ապա թէ ոչ
յամէ՛ ևս հատցես զդա։

Հինգերորդ Կիւ., Հինգ շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Խթ Եւ ուսուցանէր 'ի միում
ժողովրդանոցայն 'ի շա-
բաթու. և ահա կին մի՝ զորու-
նէր այս հիւանդութեան ամս
ութուտասն. և էր կորացեալ,
և ոչ կարէր ամենևին 'ի վեր

հայել։
Իսկ տեսեալ զնա յիսուսի,
կոչեաց առ ինքն՝ և ասէ ցնա.
կին դու՝ արձակեալ ես 'ի հի-
ւանդութենէ քումմէ։ Եւ եդ
'ի վերայ նորա ձեռն. և առ-
ժամայն ուղղեցաւ, և փառա-
ւոր առնէր զած։
Պատասխանի ետ ժողովրդա- Ճկե
պետն՝ ցասուցեալ թէ ընդէր Ե
'ի շաբաթու բժշկեաց յիսուս,
և ասէ ցժողովուրդն. վեց օր
է՝ յորս արժան է գործել,
յայնս եկայք բժշկեցարուք, և
մի՛ յաւուր շաբաթու։
Պատասխանի ետ նմա տէր՝ և
ասէ. կեղծաւորք, իւրաքանչիւր-
ոք 'ի ձէնջ 'ի շաբաթու՝ ոչ
արձակէ զեզն իւր կամ զէշ 'ի
մսրոյ, և տանի ջրել։
Իսկ զսա՝ դուստր աբրահամու
էր՝ զոր կապեաց սատանայ՝ ա-
ւասիկ ութուտասն ամ, ոչ
արժան էր արձակել 'ի կապա-
նաց անտի 'ի շաբաթու։
Եւ զայս իբրև ասաց, յամօթ- Ճկզ
լինէին ամենեքին որ հակառա- Ժ
կըն կային նմա. և ամ ժողո-
վուրդն ուրախ լինէր 'ի վերայ
ամ փառաւորութեանցն՝ որ
գործէին 'ի նմանէ։
Եւ ասէր. ում նման է արքա- Ճկէ
յու- Բ

Ծ

յութիւն այ, եւ որում նմա-
նութեան նմանեցուցից զնա.
Նման է հատոյ մանանխոյ,
զոր առեալ մարդոյ արկ ՚ի պար-
տէզ իւր. աճեաց եւ եղեւ ծառ,
եւ թռչունք երկնից բնակեալ
էին յոստս նորա:
ճկը Ե Եւ դարձեալ ասէ. Ում նը-
մանեցուցից զարքայութիւն այ.
նման է խմորոյ, զոր առեալ
կնոջ թաքոյց յալեր երից գը-
րուոց՝ մինչեւ ամ խմորեցաւ:

Հինգերորդ Կիւ., Առաւօտուն

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ճկթ Եւ շրջէր ը̄ քաղաքս եւ ը̄
Բ գեղս, ուսուցանէր. եւ ճա-
Ծա նապարհ արարեալ յԵրուսա-
ճհ ղէմ, ասէ ոմն ցնա. Տէր՝ ե-
Ե թէ սակաւք իցեն՝ որ ապրե-
լոց իցեն: Եւ նա ասէ ցնոսա:
Ջանացարուք մտանել ը̄ դուռն
նեղ. ասեմ ձեզ, զի բազումք
խնդրեսցեն մտանել՝ եւ ոչ կա-
րասցեն:
ճհա Յորմէ հետէ մտցէ տանուտէ-
Ե րըն, եւ փակեսցէ զդուռնն. եւ
սկսանիցէք կալ արտաքոյ՝ եւ
բախել զդուռնն, եւ ասել. տէր
տէր՝ բաց մեզ. եւ պատասխա-
նի տուեալ ասիցէ ձեզ. ոչ

գիտեմ զձեզ ուստի էք:
Յայնժամ սկսանիցիք ասել.
կերաք առաջի քո եւ արբաք.
եւ ՚ի հրապարակս մեր ուսուցեր:
Եւ ասիցէ. ասեմ ձեզ, ոչ
գիտեմ զձեզ ուստի էք. ՚ի
բաց կացէք յինէն ամ մշակք
անիրաւութեան:
Անդ եղիցի լալ եւ կրճել ա- ճհբ Ե
տամանց, յորժամ տեսանիցէք
զաբրահամ եւ զիսահակ եւ զյա-
կոբ՝ եւ զամ մարգարէս
յարքայութեն այ, եւ զձեզ հա-
նեալ արտաքս:
Եւ եկեսցեն յարեւելից եւ
յարեւմտից, եւ ՚ի հիւսիսոյ եւ
՚ի հարաւոյ, եւ բազմեսցին յար-
քայութեն այ:
Եւ ահա յետինք՝ որ եղիցին ճհգ Բ
առաջինք, եւ իցեն առաջինք՝
որ լինիցին յետինք:
Ի նմին աւուր մատեան ոմանք ճհդ Ժ Ծբ
փարիսեցիք՝ եւ ասեն ցնա. Ել
եւ գնա աստի, զի հերովդէս
կամի՝ սպանանել զքեզ:
Եւ ասէ ցնոսա. երթայք ա-
սացէք աղուեսուն այնմիկ. ա-
հաւասիկ հանեմ դեւս եւ բը-
ժշկութիւնս կատարեմ այսօր
եւ վաղիւ, եւ յերիր աւուր կա-
տարիմ:
Բայց պարտ է այսօր եւ վաղիւ

եւ

եւ ՚ի միւսում աւուր գնալ. զի ոչ է մարթ մարգարէի կորնչել արտաքոյ քան զԵրուսաղէմ։
ՃՀԵ Ե Երուսաղէմ Երուսաղէմ՝ որ կոտորէիր զմարգարէս, եւ քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ. քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զորդիս քո, որպէս հաւ զձագս իւր ընդ թեւովք եւ ոչ կամեցարուք։ Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր։ Բայց ասեմ ձեզ, եթէ ոչ եւս տեսանիցէք զիս, մինչեւ ասիցէք՝ օրհնեալ եկեալն յանուն Տեառն։

Հինգերորդ Կիր., Շաբաթի ա.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

ՃՀԶ Ե Ղ3 Եւ եղեւ ՚ի մտանելն նորա ՚ի տուն ուրումն իշխանացն փարիսեցւոց ՚ի շաբաթու՝ ուտել հաց. եւ նոքա սպասէին նմա։

Եւ ահա՝ այր մի էր անդ ջրգողեալ առաջի նորա։

ՃՀԷ Ժ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցօրինականսն եւ ցփարիսեցիսն. եթէ արժա՞ն իցէ ՚ի շաբաթու բժշկել։ Եւ նոքա լռեցին։ Եւ բուռն հարեալ ընդ նմանէ՝ բժշկեաց զնա, եւ արձակեաց։

Եւ ասէ ցնոսա. ո՞յր ուրուք ՚ի ձէնջ էշ կամ եզն անկանիցի ՚ի ջրհոր, եւ ոչ վաղվաղակի հանիցէ զնա յաւուր շաբաթու։

Եւ ոչ կարացին տալ նմա պատասխանի առ այն։

Ասէր եւ առ կոչնականսն՝ առակ մի, հայեցեալ թէ զիա՞րդ բարձրամուտսն ընտրէին, ասէ ցնոսա։ ՃՀԸ Ժ Ղ4

Յորժամ կոչիցէ ոք զքեզ ՚ի հարսանիս՝ կամ ՚ի կոչունս, մի՛ բազմիցիս յառաջին բարձին. գուցէ պատուականագոյն եւս քան զքեզ իցէ կոչեցեալն ՚ի նմանէ. եւ եկեալ՝ որ զքեզն եւ զնա կոչեաց, ասիցէ ցքեզ՝ տո՛ւր սմա տեղի. եւ ապա ընկանիցիս ամօթով զյետին տեղին ունել։

Այլ յորժամ կոչիցիս, երթիջի՛ր՝ բազմեսջի՛ր ՚ի յետին տեղւոջ. զի յորժամ գայցէ որ կոչեացն զքեզ, ասիցէ ցքեզ. բարեկամ ՚ի վեր մատիր. յայնժամ եղիցին քեզ փառք առաջի բազմակցացն քոց։

Զի ամենայն որ բարձրացուցանէ զանձն, խոնարհեսցի. եւ որ խոնարհեցուցանէ զանձն, բարձրասցի։ ՃՀԹ Ե

Ասէ եւ ցկոչնատէրն. յորժամ ՃՁ Ժ

առ-

առնիցես ճաշ կամ ընթրիս. մի՛ կոչեր զբարեկամս քո, և մի՛ զեղբարս քո, և մի՛ զազգականս քո, և մի՛ զդրացիս քո, և մի՛ զմեծամեծս. զի մի՛ և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի քեզ հատուցումն։

Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութի՛ւն, կոչեա՛ զաղքատս, և զխեղս, զկաղս և զկոյրս։ և երանելի՛ լինիցիս. զի ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ. և հատուսցի քեզ փոխարէն ՚ի յարութեան արդարոց։

Իբրև լուաւ զայս ոմն ՚ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. երանի՛ որ կերիցէ ճաշ յարքայութեան Աստուծոյ։

ՃՀա Եւ նա ասէ. այր ոմն գործեաց
Ե ընթրիս, և հրաւիրեաց զբազ-
Ռ5 ումս։

Եւ առաքեաց զծառայ իւր ՚ի ժամու ընթրեացն կոչե՛լ զհրաւիրեալսն՝ թէ եկա՛յք, զի ահաւասիկ պատրաստ է ամենայն ինչ։

Եւ սկսան մի ըստ միոջէ՝ ամենեքեան հրաժարել։ Առաջինն ասէ. ագարակ գնեցի, և հարկ է ելանել տեսանե՛լ զնա, աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեա՛լ։

Եւ միւսն ասէ, լուծս հինգ եզանց գնեցի, և երթամ փորձե՛լ զնոսա, աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեա՛լ։

Եւ մի՛ւսն ասէ. կի՛ն առի, և վասն այնորիկ ո՛չ կարեմ գալ։

Եւ եկեալ ծառայն՝ պատմեաց զայն տեառն իւրում։

Յայնժամ բարկացեալ տանուտէրն, ասէ՛ ցծառայն իւր. ե՛լ վաղվաղակի ՚ի հրապարակս և ՚ի փողոցս քաղաքիդ, և զաղքատս, և զխեղս, և զկաղս, և զկոյրս մո՛յծ այսր։

Եւ ասէ ծառայն. տէր՝ եղև՛ զոր հրամայեցերն, և կա՛յ ևս տեղի։

Եւ ասէ տէրն ցծառայն, ե՛լ ՚ի ճանապարհս և ՚ի ցանկս, և ստիպեա՛ մտանե՛լ, զի լցցի տուն իմ։

Ասեմ ձեզ, զի ո՛չ ոք յայնց կոչեցելոց ճաշակեսցէ յընթրեաց իմոց։

Ս[...]երորդ Կիւրակէի Աղուհացին

Ըստ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։

ՃՀբ Եւ երթայի՛ն ընդ նմա ժողո-
Ե վուրդք բազումք. դարձա՛ւ և ասէ ցնոսա։

Եթէ ոք՝ գայ առ իս, և ոչ ատեայ զհայր իւր և զմայր, և զկին և զորդիս, և զեղբարս և զքորս, նա՝ և զանձն ևս իւր, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել։

Եւ որ ոչ բառնայ զխաչ իւր՝ և գայ զկնի իմ, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել։

ՃՀԳ Ժ ՆԶ Ո՞վ ոք ի ձէնջ կամիցի շինել աշտարակ, և ոչ նախ նստեալ համարիցի զծախսն՝ եթէ ունիցի բաւական ի կատարումն։

Զի գուցէ իբրև արկանիցէ հիմն՝ և ոչ կարիցէ կատարել, ամենեքին որ տեսանիցեն՝ սկսանիցին ծաղր առնել զնա՝ և ասել. Եթէ այս այր սկսաւ շինել՝ և ոչ կարաց կատարել։

Կամ ո՞ր թագաւոր՝ երթեալ տալցէ պատերազմ ընդ այլում թագաւորի. և ոչ նստեալ նախ խորհիցի, եթէ կարօղ իցէ տասն հազարաւ զդէմ ունել զայնորիկ որ գայցէ ի վերայ նորա քսան հազարաւ։ Ապա թէ ոչ՝ մինչդեռ հեռագոյն իցէ, հրեշտակութիւն առաքեալ՝ աղաչեսցէ ի խաղաղութիւն։

ՃՀԴ Ժ Արդ՝ այսպէս ամ ոք ի ձէնջ, որ ոչ հրաժարեսցէ յամենայն ընչից իւրոց, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել։

ՃՀԵ Բ Բարւոք է աղ. ապա թէ աղն անհամեսցի, ըւ համեսցի։ Ոչ յերկիր՝ և ոչ յաղբ է պիտանացու, այլ ընկենուլ ընդ նա արտաքս։ Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։

ՃՀԶ Բ Եւ էին մերձ առ նա ամենայն մաքսաւորք և մեղաւորք՝ լսել ի նմանէ։

Տրտնջէին փարիսեցիքն և դպիրքն՝ և ասէին. ընդէր սա՝ զմեղաւորս ընդունի՝ և ուտէ ընդ նոսա։

ՃՀԷ Ե ՆԷ Ասաց առ նա զառակս զայս։ Ո՞վ ոք իցէ ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ հարիւր ոչխար, և կորուսանիցէ մի ի նոցանէ. ոչ թողուցու զիննսունսն և զինն յանապատի, և երթիցէ զկնի կորուսելոյն՝ մինչև գտանիցէ զնա։ Եւ իբրև գտանէ՝ դնէ զնա ի վերայ ուսոց իւրոց խնդալով, և երթայ ի տուն. կոչէ զբարեկամս և զդրացիս՝ և ասէ ցնոսա. ուրախ եղերուք ընդ իս, զի գտի զոչխարն իմ զկորուսեալ։

Ասեմ ձեզ. զի այսպէս է ուրախութիւն յերկինս վասն միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ, քան

վասն իննսուն եւ ինն արդարոց՝
որոց չիցէ պիտոյ ապաշխարու-
թեան։

ձլբ Ժ Կամ ո՞ր կին իցէ, որոյ իցեն
դրամք տասն. եւ եթէ կորու-
սանիցէ դրամ մի, ո՞չ լուցանէ
ճրագ, եւ ածիցէ աւել ՚ի տան,
եւ խնդրիցէ ստէպ՝ մինչեւ գը-
տանիցէ։ Եւ իբրեւ գտանէ, կո-
չէ զբարեկամս եւ զդրացիս՝ եւ
ասէ. ուրախ լերուք ընդ իս, զի
գտի զդրամն իմ զոր կորուսի։

ձլթ Ժ Նոյնպէս՝ ասեմ ձեզ, ուրա-
խութիւն եղիցի առաջի հրեշ-
տակաց Աստուծոյ՝ ՚ի վերայ միոյ
մեղաւորի որ ապաշխարիցէ։

ձխ Ժ Ծ Եւ ասէ. այր մի էին եր-
կու ուստերք. ասէ կրտսերն ՚ի նո-
ցանէ ցհայրն. հայր՝ տուր ինձ
բաժին որ անկանի յընչիցդ։
Եւ նա՝ բաժանեաց նոցա ըզ-
կեանսն։

Եւ յետ ոչ բազում աւուրց՝
ժողովեալ զամենայն կրտսերոյն՝
գնաց յաշխարհ հեռի. եւ անդ
վատնեաց զինչս իւր, զի կեայր
անառակութեամբ։

Եւ իբրեւ սպառեաց զամ,
եղեւ սով սաստիկ յաշխարհին
յայնմիկ, եւ սկսաւ ինքն չքա-
ւորել։

Եւ գնացեալ յարեցաւ ՚ի մի
ումն քաղաքացւոյ աշխարհին
այնորիկ. եւ յղեաց զնա յա-
գարակ իւր՝ արածել խոզս։ Եւ
ցանկայր լնուլ զորովայն իւր
յեղջերացն զոր խոզքն ուտէին,
եւ ոչ ոք տայր նմա։

Եւ եկեալ ՚ի միտս իւր՝ ասէ.
քանի՜ վարձկանք իցեն ՚ի տան
հօր իմոյ հացալիցք, եւ ես աստ՝
սովամահ կորնչիմ. յարուցեալ
գնացից առ հայր իմ, եւ ասա-
ցից ցնա. հայր՝ մեղայ յերկինս՝
եւ առաջի քո, եւ ոչ եւս եմ
արժանի կոչել որդի քո. արա
զիս իբրեւ զմի ՚ի վարձկանաց
քոց.

Եւ յարուցեալ եկն առ հայր
իւր։ Եւ մինչ դեռ հեռագոյն
էր, ետես զնա հայրն՝ եւ գթա-
ցաւ. յարեաւ եւ ընթացաւ
ընդառաջ, անկաւ զպարանո-
ցաւն նորա, եւ համբուրեաց
զնա։

Եւ ասէ ցնա որդին. հայր՝
մեղայ յերկինս՝ եւ առաջի քո,
եւ ոչ եւս եմ արժանի կոչել
որդի քո։

Ասէ հայրն ցծառայսն իւր.
վաղվաղակի հանէք զպատմու-
ճանն առաջին, եւ ագուցէք
նմա, եւ տուք զմատանին ՚ի ձե-
ռըն նորա, եւ կօշիկս յոտս
նր.

նոր. և ածէք զեզն պարարակ, զենէք կերիցուք և ուրախ լիցուք. զի այս որդի իմ մեռեալ էր՝ և եկեաց, կորուսեալ էր՝ և գտաւ. և սկսան ուրախ լինել։

Եւ էր երէց որդի նորա յագարակի. և մինչ գեւ գայր՝ և մերձ եղև 'ի տունն, լուաւ զձայն երգոց և զպարուց. և կոչեցեալ առ ինքն զմի 'ի ծառայիցն՝ հարցանէր թէ զի՞նչ իցէ այն։

Եւ նա՝ ասէ ցնա. զի եղբայր քո եկեալ է, և եզեն հայր քո զեզն պարարակ, զի ողջամբ ընկալաւ զնա։

Բարկացաւ՝ և ոչ կամէր մտանել։ և հայրն ելեալ արտաքս՝ աղաչէր զնա։

Պատասխանի ետ՝ և ասէ ցհայրն, այս քանի ամք են՝ զի ծառայեմ քեզ, և երբէք բնաւ պատուիրանաւ քով ոչ անցի. ուլ մի երբէք ոչ ետուր ինձ՝ զի ուրախ եղէց ը͞ բարեկամս իմ։ յորժամ եկն որդիդ քո այդ, որ եկեր զկեանս քո ը͞ պոռնիկս, զեներ դմա զեզն պարարակ։

Եւ ասէ ցնա. որդեակ, դու հանապազ ընդ իս ես։ և ամենայն որ ինչ իմ է՝ քո է. այլ ուրախ լինել և խնդալ պարտ էր, զի եղբայր քո այս՝ մեռեալ էր, և եկեաց. կորուսեալ, և գտաւ։

Միջինքոյ Կիւ", Երկրոր շաբթ".

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ասէ առ աշակերտսն. այր մի էր մեծատուն, որոյ էր՝ տնտես. և եղև զնմանէ ամբաստանութիւն, որպէս թէ վատնիցէ զինչս նորա։

Կոչեաց՝ և ասէ ցնա. զի՞նչ է այս զոր լսեմս զքէն, տուր զհամար տնտեսութեան քոյ, զի ոչ ևս կարես լինել տնտես։

Ասէ ընդ միտս իւր տնտեսն. զի՞նչ գործեցից. զի տէր իմ հանէ զտնտեսութիւնս. գործել՝ ոչ կարեմ. մուրանալ՝ ամաչեմ։ գիտեմ զինչ արարից. զի յորժամ 'ի բաց լինիցիմ 'ի տնտեսութենէս, ընկալցին զիս 'ի տունս իւրեանց։

Եւ կոչեցեալ առ ինքն մի ը͞ միոջէ 'ի պարտապանաց տեառն իւրոյ. ասէ ցառաջինն. քանի՞ ինչ պարտիս տեառն իմում։

Եւ նա ասէ. հարիւր մար ձիթոյ։ ասէ ցնա. կալ զգիր քո, և նիստ գրեա վաղվաղակի յիսուն։

Դարձեալ՝ ասէ ցմիւսն․ դու՛ քանի՞ ինչ պարտիս․ և նա ասէ․ հարիւր քոռ ցորենոյ։ և ասէ ցնա․ կալ զգիր քո՝ և նիստ գրեա ութսուն։

Եւ գովեաց տէրն զտնտեսն անիրաւութեան, զի իմաստութեամբ արար։ զի որդիք աշխարհիս այսորիկ իմաստնագոյնք են քան զորդիս լուսոյ յազգս իւրեանց։

Եւ ես ձեզ ասեմ․ արարէք ձեզ բարեկամս ՚ի մամոնայէ անիրաւութեան․ զի յորժամ պակասիցէ այն, ընկալցին զձեզ ՚ի յարկս յաւիտենականս։

Որ ՚ի փոքուն հաւատարիմ է, և ՚ի բազմին հաւատարիմ է․ և որ ՚ի փոքուն՝ անիրաւ և ՚ի բազմին անիրաւ է։

Իսկ արդ՝ եթէ յանիրաւ մամոնային չեղէք հաւատարիմք, զճշմարիտն ձեզ՝ ո՞ հաւատասցէ։

Եւ եթէ յօտարին չեղէք հաւատարիմք, զձերն՝ ո՞ տայցէ ձեզ։

ճղա Ե Ո՛չ ոք կարէ երկուց տերանց ծառայել․ զի եթէ զմին՝ ատիցէ, զմիւսն սիրիցէ․ կամ զմին՝ մեծարիցէ, և զմիւսն արհամարհիցէ։ ոչ կարէք այ ծառայել և մամոնայի։

Իբրև լուեալ զայս ամ փարիսեցիքն՝ քանզի արծաթասէրք էին, անգոսնէին զնա։ ճղբ Ժ

Եւ ասէ ցնս․ դուք՝ որ արդարացուցանէք զանձինս առաջի մարդկան, սակայն ած գիտէ զսիրտս ձեր․ զի որ առաջի մարդկան բարձր է, պիղծ է առաջի աստուծոյ։

Օրէնքն և մարգարէք մինչև ցՅովհաննէս․ յայնմ հետէ արքայութիւն այ աւետարանի, և ա՛մ որ զնա բռնաբարէ։ ճղգ Ե

Դիւրին է երկնից և երկրի անցանել, քան յօրինացն միոյ նշանախեցի անկանել։ ճղդ Ե

Ամենայն որ արձակէ զկին իւր, և առնէ այլ՝ շնայ․ և որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ։ ճղե Բ

Այր ոմն էր մեծատուն, և ագանէր բեհեզս և ծիրանիս, և ուրախ լինէր հանապազ առատապէս։ ճղզ Ժ Ա

Եւ աղքատ ոմն անուն ղազարոս, անկեալ դնէր առ դրան նորա վիրաւորեալ․ և ցանկայր լնուլ զորովայն իւր ՚ի փշրանացն՝ որ անկանէին ՚ի սեղանոյ մեծատանն։ այլ և շունք եկ՝ գային և լզուին զվէրս նորա։

Եղև մեռանել աղքատին, և տանել հրեշտակացն զնա ՚ի

գոգ աբրահամու․ մեռաւ և
մեծատունն՝ և թաղեցաւ․ և
՚ի դժոխսն՝ ամբարձ զաչս իւր
մինչ ՚ի տանջանսն էր․ եւ ետես
զաբրահամ ՚ի հեռաստանէ ,
և զղազարոս ՚ի գոգ նորա հան-
գուցեալ ․

Եւ նա՝ աղաղակեաց և ասէ․
հայր աբրահամ՝ ողորմեաց ինձ,
և առաքեա զղազարոս, զի թաթ-
ցէ զծագ մատին իւրոյ ՚ի ջուր,
և զովացուսցէ զլեզու իմ, զի
պապակիմ ՚ի տապս աստ։

Եւ ասէ ցնա աբրահամ․ որ-
դեակ յիշեա զի ընկալար ան-
դէն զբարիս քո ՚ի կեանս քում,
և ղազարոս նոյնպէս զչարչա-
րանս՝ արդ՝ սա աստ մխիթարի,
և դու այդր՝ պապակիս․ և ՚ի
վերայ այսր ամի՝ վիհ մ՛ծ է
ը՛ մեզ և ը՛ ձեզ․ եթէ կա-
միցին աստի առ ձեզ անցա-
նել, ոչ կարեն․ և ոչ այտի
որ՝ առ մեզ անցանել։

Եւ ասէ․ արդ աղաչեմ զքեզ
հայր , զի առաքեսցես զդա ՚ի
տուն հօր իմոյ․ են իմ անդ
եղբարք հինգ, որպէս զի ասասցէ
նոցա վկայու՛․ զի մի՛ և նոքա
գայցեն յայս տեղի տանջանաց։

Եւ ասէ աբրահամ․ ունին զմով-
սէսի և զմարգարէսն, նոցա
լսի․

լուիցեն․

Եւ նա ասէ․ ոչ հայր աբրա-
համ , բայց թէ ՚ի մեռելոց
ոք երթիցէ առ նոսա , և ա-
պաշխարիցեն․

Եւ ասէ ցնա․ եթէ մովսէսի
և մարգարէիցն ոչ լսեն, և ոչ
թէ ՚ի մեռելոց ոք յառնիցէ՝
հաւանեսցին։

[illegible]

Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր․ ՂԷ Ե
ոչ է մարթ չգալ գայ-
թագղութեանց․ բայց վայ այն-
միկ է՝ յորոյ ձեռն գայցէ․

Լաւ էր նմա՝ թէ վէմ երկա-
նաքար կախէր զպարանոցէ նո-
րա, և ընկենէր ՚ի ծով, քան
թէ գայթագղեցուցանիցէ զմի
ոք ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ․

Զգոյշ կացէք անձանց․ եթէ ՂԸ Ե
մեղիցէ եղբայր քո, սաստեա
նմա․ և եթէ ապաշխարիցէ, ՂԹ Ե
թող նմա․ և եթէ եօթն ան-
գամ մեղիցէ քեզ , և եօթն
անգամ դարձցի ՚ի քեզ և ա-
սիցէ՝ ապաշխարեմ , թողցես
նմա․

Եւ ասեն առաքեալքն ցտէր․ Մ Ե
յաւել մեզ հաւատս․

Եւ

Եւ ասէ տէր. եթէ ունիցիք
հաւատս քան զհատ մանանխոյ,
եւ ասիցէք թզենւոյս այսմիկ.
խլեա՛ց եւ տնկեաց ’ի ծովու, եւ
հնազանդեսցի ձեզ։
մա Ժ. Իսկ ո՞վ ոք ’ի ձէնջ որ ունի֊
ցի ծառայ հողագործ կամ հո֊
վիւ, որ յորժամ մտանիցէ յագա֊
րակէ՝ ասիցէ ցնա վաղվաղակի,
թէ անց բազմեաց։ այլ ոչ
ասիցէ ցնա, թէ պատրաստեա՛
զինչ ընթրելոց իցեմ, եւ գօտի
ածեալ պաշտեա՛ զիս՝ մինչեւ
կերայց եւ արբից, եւ ապա կե֊
րիցես եւ արբցես դու։
Միթէ շնորհս ունիցի ծառային
այնմիկ, զի արար զամենայն հրա֊
մանսն։
Նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ առ֊
նիցէք զամենայն հրամայեալսն
ձեզ, ասասջիք՝ թէ ծառայք
անպիտանք եմք, զոր պարտէաքն
առնել՝ արարաք։
Կ. Եւ եղեւ մինչեւ երթայր նա
յԵրուսաղէմ, եւ ինքն անցա֊
նէր ընդ մէջ Սամարիայ եւ Գա֊
լիլեացւոց։
Եւ մինչ դեռ մտանէր ’ի գեղ
ուրեմն, պատահեցան նմա տա֊
սն այր բորոտ, որք կացին ’ի
հեռաստանէ, բարձին զձայնս՝
եւ ասեն. Յիսուս վարդապետ ո֊
ղորմեա՛ց մեզ։
Եւ իբրեւ ետես զնոսա, ասէ
ցնոսա. երթայք ցուցէք զանձի֊
նս քահանայիցն. եւ եղեւ ի֊
բրեւ գնացին, առժամայն սր֊
բեցան։
Մի ոմն ’ի նոցանէ իբրեւ ետես՝
թէ բժշկեցաւ, դարձաւ անդ֊
րէն՝ ’ի ձայն մեծ փառաւոր
առնէր զա՛ծ. անկաւ ’ի վերայ
երեսաց իւրոց առ ոտս նորա՝
եւ գոհանայր զնմանէ. եւ ինքն
էր սամարացի։
Պատասխանի ետ յիսուս՝ եւ
ասէ. ոչ տասն սուրբ սրբեցան,
իսկ արդ՝ ինննսունքն ո՞ւր են, զի
ոչ գտան դառնալ տալ փառս
աստուծոյ, բայց միայն այլազ֊
գիս այս։
Եւ ասէ ցնա. արի՛ գնա, զի
հաւատք քո կեցուցին զքեզ։

Աւետարան Ղուկ., Զատկ. շաբ.։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Իբրեւ հարցան ’ի փարիսեց֊ մբ
ւոցն՝ թէ ե՞րբ գայցէ ար֊ Ն
քայութիւնն աստուծոյ. պա֊
տասխանի ետ նոցա՝ եւ ասէ.
ոչ գայ արքայութիւն այ խորա֊
մանկօք. եւ չասիցեն թէ ահա֊
ւասիկ աստ է՝ կամ անդ, զի

ահա

ահա արքայութիւն Աստուծոյ
'ի ներքս 'ի ձեզ է։
մգ Ժ Ասաց և ցաշակերտսն. ե֊
կեսցեն աւուրք յորժամ ցանկանայցէք
զմի յաւուրցն որդւոյ մարդոյ
տեսանել, և ոչ տեսանիցէք։
մդ Բ Եւ եթէ ասիցեն ձեզ՝ եթէ
ահաւասիկ է՝ կամ անդ, մի՛
երթայցէք զհետ։
մե Ե Զի որպէս փայլակն փայլատա֊
կեալ 'ի ներքոյ երկնից՝ ընդ
երկնիւք ծագիցէ, նոյնպէս և
որդի մարդոյ յաւուրն իւրում։
մզ Բ Բայց նախ պարտ է նմա բա֊
զում չարչարել՝ և խոտել յազ֊
գէս յայսմանէ։
մէ Ե Եւ որպէս եղև յաւուրսն Նոյի,
նոյնպէս եղիցի և յաւուրս որդ֊
ւոյ մարդոյ։ ուտէին՝ ըմպէին՝
կանայս առնէին՝ և արանց լի֊
նէին, մինչև յօրն յորում ե֊
մուտ Նոյ 'ի տապանն, և եկն
ջրհեղեղն՝ և կորոյս զամենեսին։
մը Ժ Նոյնպէս՝ և որպէս յաւուրսն
Ղովտայ եղև, ուտէին ըմպէին,
գնէին վաճառէին, տնկէին շի֊
նէին. և յորում աւուր ել
Ղովտ 'ի Սոդոմայ, տեղաց հուր
և ծծումբ յերկնից՝ և կորոյս
զամենեսին։ Ըստ նմին օրինակի
եղիցի և յաւուրն՝ յորում
որդի մարդոյ յայտնելոց է։

Յայնմ աւուր որ կայցէ 'ի տա֊ մթ Բ
նիս՝ և կարասի իւր 'ի տան,
մի՛ իջցէ առնուլ զայն. և որ մժ Ժ
յանդի իցէ, նոյնպէս մի՛ դարձ֊
ցի յետս։
Յիշեցէք զկինն Ղովտայ։
Որ խնդրիցէ զանձն իւր ապրե֊ մժա Գ
ցուցանել, կորուսցէ զնա. և
որ կորուսցէ, ապրեցուսցէ զնա։
Ասեմ ձեզ. յայնմ գիշերի՝ մժբ Ե
թէ եղիցին երկու 'ի մի՛ մա֊
հիճս, մին՝ առցի, և միւսն
թողցի. և եթէ եղիցին երկու՝
աղալ 'ի միասին, մին՝ առցի,
և միւսն թողցի. և եթէ իցեն
երկու յանդի, մին՝ առցի, և
միւսն թողցի։
Պատասխանի ետուն և ասեն մժգ Ե
ցնա. յո՞ տէր։
Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. ուր մար֊
մին է, անդր և արծուիք ժո֊
ղովեսցին։

Սկսերորդ Ակ–, Ճաշ Հա–։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ասաց և առակ մի նոցա, մժ Ժ
առ այն՝ թէ պարտ է յա֊ Ա²
մենայն ժամ կալ նոցա յա֊
ղօթս՝ և մի՛ ձանձրանալ։ ա֊
սէ. դատաւոր մի էր 'ի քաղա֊
քի ուրեմն, յԱստուծոյ ոչ
եր֊

երկնչէր՝ և ՚ի մարդկանէ ոչ ամաչէր։

Եւ այրի մի էր ՚ի նմին քաղաքի, գայր առ նա և ասէր․ դատ արա ինձ յոսոխէ իմմէ։

Եւ ոչ կամէր ՚ի բազում ժամանակս։ յետ այնորիկ ասէ ՚ի միտ իւրում, թէ և յԱստուծոյ ոչ երկնչիմ, և ՚ի մարդկանէ ոչ ամաչեմ, զանէ՝ վն աշխատ առնելոյ զիս այրւոյն՝ արարից նմա դատ, զի մի՛ ՚ի սպառ եկեալ թախանձիցէ զիս։

Եւ ասէ Տէր․ լուարո՛ք զինչ դատաւորն անիրաւութեան ասէր։ Իսկ Ա՛ծ՝ ո՞չ առնիցէ վրէժխնդրութի՛ն ծառայից իւրոց, որ աղաղակեն առ նա ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի, և երկայնամիտ միայն լինիցի առ նոսա։ այո՛ ասեմ ձեզ․ զի արասցէ վրէժխնդրութի՛ն նց վաղվաղակի։ Իսկ որդի մարդոյ եկեալ, գտանիցէ արդեօք հաւատս յերկրի։

Կ 3 Ասաց և առ ոմանս պանծացեալս յանձինս թէ արդարք իցեն՝ և խոտիցեն զըայլսն, զառակս զայս։

Արք երկու ելին ՚ի տաճարն կալ յաղօթս, մին փարիսեցի՝ և միւսն մաքսաւոր։

Փարիսեցին կայր միկուսի, և զայս առանձին աղօթս մատուցանէր․ Ա՛ծ իմ՝ գոհանամ զքէն․ զի ոչ եմ իբրև զայլս ՚ի մարդկանէ, զյափշտակօղս՝ և զանիրաւս՝ և զշունս, կամ իբրև զայս մաքսաւոր։ այլ պահեմ երկիցս ՚ի շաբաթու, և տամ տասանորդս յամենայն ստացուածոց իմոց։

Եւ մաքսաւորն կայր մի կուսի, և ոչ կամէր՝ և ոչ զաչս իւր երկինս ամբառնալ․ այլ կոծէր զկուրծս իւր՝ և ասէր․ Ա՛ծ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս։

Ասեմ ձեզ․ էջ սա արդարացեալ ՚ի տուն իւր քան զնա։

Զի ամենայն որ բարձրացուցանէ զանձն իւր, խոնարհեսցի․ և որ խոնարհեցուցանէ զանձն, բարձրասցի։ ՃԺԵ Ե

Աւետարան Կիւ., Որդեակ ա.

Ա. Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Մատուցանէին առ նա և մանկտի՝ զի մերձենայցէ ՚ի նոսա․ իբրև տեսին աշակերտքն՝ սաստէին նոցա։ ՃԺԶ Բ

Իսկ յիսուս կոչեցեալ զնոսա առ ինքն՝ ասէ․ Թոյլ տուք մանկտւոյդ գալ առ իս, և մի՛

արգելուք զդոսա. զի այդպի-
սեացդ է արքայութիւն Այ։
ՃԺԷ Ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ ըն-
Բ դունիցի զարքայութիւն Այ իբ-
րեւ զմանուկ, ոչ մտցէ 'ի նա։
ՃԺԸ Եւ եհարց զնա մին իշխան՝
Բ եւ ասէ. վարդապետ բարի՛
Կ4 զի՞նչ գործեցից. զի զկեանսն
յաւիտենականս ժառանգե-
ցից։
Ասէ ցնա Յիսուս. զի՞ ասես
զիս բարի. չիք ոք բարի, բայց
մի Ած։
Զպատուիրանս գիտես. մի՛
շնար, մի՛ սպանաներ, մի՛ գո-
ղանար, մի՛ սուտ վկայեր, պա-
տուեա՛ զհայր քո եւ զմայր։
Եւ նա՝ ասէ. զայդ ամ պա-
հեցի 'ի մանկութենէ իմմէ։
ՃԺԹ Իբրեւ լուաւ զայն Յիսուս, ա-
Բ սէ ցնա. միւս եւս պակաս է
քեզ. զամենայն ինչ զոր ունիս
վաճառեա՛ եւ տուր աղքատաց,
եւ ունիցիս գանձ յերկինս. եւ
եկ զկնի իմ։
ՃԻ Նա՝ իբրեւ լուաւ զայս, տրտ-
Բ մեցաւ. քանզի էր մեծատուն
յոյժ։
Իբրեւ ետես զնա Յիսուս տրտ-
մեալ, ասէ. ո՞րպէս դժուարաւ
որ ինչս ունիցին՝ մտանիցեն
յարքայութիւն Այ։

Դիւրագոյն էցէ մալխոյ ընդ
ծակ ասղան անցանել, քան
մեծատան յարքայութիւն Այ
մտանել։
Եւ որ լուանն՝ ասէին. եւ ո՞
կարիցէ ապրել։
Եւ նա ասէ. անհնարինք առ ՃԻԱ
'ի մարդկանէ, հնարաւորք են Բ
յԱստուծոյ։
Եւ ասէ Պետրոս. ահաւասիկ
մեք թողաք զամենայն ինչ
զմեր, եւ եկաք զկնի քո։
Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. ամէն
ասեմ ձեզ. եթէ ոչոք է՝ որ ե-
թող զտունս, կամ զծնողս,
կամ զեղբարս, կամ զկին,
կամ զորդիս՝ վասն արքայու-
թեան Այ, եթէ ոչ առնուցու բազ-
մապատիկ 'ի ժամանակի յայս-
միկ. եւ յաշխարհին որ գալոցն
է՝ զկեանսն յաւիտենականս
ժառանգեսցէ։
Եւ առեալ զերկոտասանսն ՃԻԲ
առանձինն՝ ասէ ցնոսա. ահա- Բ
ւասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ.
եւ կատարեսցին ամենայն գը-
րեալքն մարգարէիւք վն որդ-
ւոյ մարդոյ. զի մատնեսցի հե-
թանոսաց, եւ կատակեսցի. եւ
հարկանիցեն, եւ սպանանիցեն
զնա. եւ յերիր աւուր յարիցէ։
Եւ նք՝ ոչինչ իմացան յայս- ՃԻԳ
Ժ

ցանէ, այլ էր բանն ծածկեալ
'ի նոցանէ, և ո՛չ գիտէին զա֊
սացեալսն։

Ակսելոյ Կե., Շաբաթի օր.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ եղեւ 'ի մօտելն նորա
մտթ. Ի. Կ5 յերիքով, կոյր մի նստէր
առ ճանապարհաւն մուրացիկ։
Իբրեւ լուաւ զանցանել ժողո֊
վրդեանն, հարցանէր՝ թէ զի՞նչ
իցէ այն։
Եւ պատմեցին նմա՝ թէ յի֊
սուս նազովրեցի անցանէ։
Աղաղակեաց և ասէ. յիսուս
որդի դաւթի՝ ողորմեա՛ց ինձ։
Եւ որ առաջինն երթային՝ սաս֊
տէին նմա զի լռեսցէ. և նա՝
ե՛ւս առաւել աղաղակէր. որդի
դաւթի՝ ողորմեա՛ց ինձ։
Օտեղի՛ առ յիսուս, և հրա֊
մայեաց ածե՛լ զնա առ ինքն.
և իբրեւ մե՛րձ եղեւ առ նա,
եհա՛րց զնա և ասէ. զի՞նչ
կամիս զոր՝ զի արարից քեզ։
և նա ասէ. տէր զի բացցի՛ն
աչք իմ՝ և տեսի՛ց։
Եւ յիսուս՝ ասէ ցնա. հայեա՛ց
հաւատք քո կեցուցի՛ն զքեզ։
Եւ առժամայն եատես, և
երթայր զհե՛տ նորա՝ և փա֊

ռաւո՛ր առնէր զաստուած։ և
ամենայն ժողովրդեանն տես֊
եալ, տային օրհնութիւն այ։
Եւ մտեալ շրջէր ը̄ երիքով։ մրկ. Ժ. Կ6
և ահա՝ ա՛յր մի անուն կո֊
չեցեալ զա՛քէոս. և նա էր
մաքսապե՛տ. և ինքն մեծատո՛ւն.
և խնդրէր տեսանե՛լ՝ թէ ո՛վ
իցէ յիսուս, և ո՛չ կարէր 'ի
բազմութենէն, զի կա՛րճ էր
հասակաւ։
Եւ ընթացեալ յառաջս, ել
'ի ժանտաթզենին զի տեսանի֊
ցէ զնա. քանզի ը̄ ա՛յն եկ ան֊
ցանելոց էր։
Իբրեւ եկն 'ի տեղին. հայեցաւ
'ի վեր յիսուս՝ և ասէ ցնա.
զա՛քէ փութա՝ էջ այտի, զի
այսօր 'ի տան քում արժան
է ինձ ագանել։ փութացաւ
և էջ՝ և ընկալաւ զնա ուրա֊
խութեամբ։
Իբրեւ տեսին ամենեքին, տըր֊
տնջէին և ասէին՝ թէ առ ա֊
ռըն մեղաւորի եմուտ լուծան֊
նել։
Եկն՝ եկաց զաքէոս՝ և ասէ
ցտէր. տէր՝ ահա զկէս ընչից ի֊
մոց տա՛մ աղքատաց. և եթէ զոք
զրկեցի, հատուցից չորեքկին։
Եւ ասէ ցնա յիսուս. ա՛յսօր
եղեւ փրկութիւն տանս այսմիկ.
քան֊

քանզի և սա որդի աբրահամու էր։

մզ Ե Զի եկն որդի մարդոյ խնդրել և կեցուցանել զկորուսեալսն։

մէ Ժ Եւ մինչդեռ նոքա զայն լսէին, յաւել առակ մի՝ և ասէ, վասն մերձենալոյ նորա յերուսաղէմ, և համարելոյ նոցա թէ առժամայն յայտնելոց է արքայութիւն այն։

մը Ժ Կ7 Ասէ այր ոմն՝ ազնուական գնաց յաշխարհ հեռի՝ առնուլ իւր թագաւորութիւն. և դառնալ։

մթ Ե Կ8 Եւ կոչեցեալ զծառայս իւր՝ ետ նոցա տասն մնաս, և ասէ ցնոսա. յարդիւնս արկէք զայդ՝ մինչև եկից։

Եւ քաղաքացիքն նորա ատէին զնա, առաքեցին հրեշտակս զհետ նորա՝ և ասեն, թէ ոչ կամիմք թագաւորել դմա 'ի վերայ մեր։

Եւ եղև դառնալ նմա՝ առեալ զթագաւորութիւնն. և կոչեաց զծառայսն՝ որոց տուեալ էր զարծաթն, զի գիտասցէ թէ ո՛ զինչ շահեցաւ։

Եկն առաջինն և ասէ. տէր, մնասն քո՝ տասն մնաս արար։

Եւ ասէ ցնա. ազնիւ ծառայ և բարի, զի 'ի փոքու հաւատարիմ եղեր, լե՛ր իշխանութիւն ունել 'ի վերայ տասն քաղաքի։

Եկն երկրորդն՝ և ասէ. մնասն քո՝ արար հինգ մնաս։

Ասէ ցնա. և դու լե՛ր 'ի վերայ հինգ քաղաքաց։

Եկն միւսն և ասէ. տէր՝ ահա մնասն քո զոր ունէի, ծրարեալ 'ի վարշամակի. երկնչէի 'ի քէն, զի այր ստամբակ ես. բառնաս՝ զոր ոչ եդիր, և հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր։

Եւ ասէ ցնա. 'ի բերանոյ քումմէ դատեցայց զքեզ ծառայ անհաւատ. գիտէիր թէ ես այր մի ստամբակ եմ, բառնամ զոր ոչ եդի, և հնձեմ զոր ոչ սերմանեցի։ և ընդէ՞ր ոչ ետուր զարծաթն իմ 'ի սեղանաւորս, և եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի։

Եւ ասէ ցսպասաւորսն. առէք 'ի դմանէ զմնասն, և տուք այնմ՝ որ ունիցի զտասն մնասն։

Եւ ասեն ցնա. տէ՛ր՝ ունի տասն մնաս։

Ասեմ ձեզ, եթէ ամենայնի մժ Բ
որ ունիցի՝ տացի. և յայնմանէ որ ոչն ունիցի, և զոր ունիցին՝ բարձցի 'ի նմանէ։

Բայց զթշնամիսն իմ զայնոսիկ,

սիկ, որ ոչ կամէին զիս թա-
գաւորել 'ի վերայ նոցա, ա-
ծէք այսր, և սպանէք առա-
ջի իմ։
մջ Ը Եւ իբրեւ զայս ասաց, գնայր
յառաջ ելանել յԵրուսաղէմ։

Նախընթերցուած Կիւրակէին Ծաղկին·

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ԿԹ Եւ եղեւ իբրեւ մերձեցաւ
'ի Բեթփագէ և 'ի Բեթա-
նիա մօտ 'ի լեառնն որ կոչի
Ձիթենեաց, առաքեաց երկուս
յաշակերտացն իւրոց՝ և ասէ։
Երթայք դուք 'ի գեւղն՝ որ
հանդէպ մեր կայ. յոր իբրեւ
մտանիցէք՝ գտանիցէք յաւա-
նակ կապեալ, յորում ոչ 'ի
մարդկանէ երբեք ոչ նստաւ.
լուծէք զնա և ածէք։
Եւ եթէ ոք հարցանիցէ զձեզ՝
եթէ ընդէ՞ր լուծանէք, այսպէս
ասասջի՛ք ցնա, թէ Տեառն իւ-
րում պիտոյ է։
մջ Ի Իբրեւ չոգան որ առաքեցանն,
գտին որպէս ասացն ցնոսա,
կայր յաւանակն։
Եւ մինչ դեռ լուծանէին ըզ-
յաւանակն, ասեն տեարքն նո-
րա ցնոսա. զի՞ լուծանէք զյա-
ւանակդ։

Եւ նոքա ասեն Տեառն իւ-
րում պիտոյ է։ և ածին զնա
առ Յիսուս և արկին զհանդեր-
ձս, և հեծուցին ըզ-
Յիսուս
Եւ մինչ դեռ երթայր, զհան-
դերձս իւրեանց տարածանէին
զճանապարհաւն
Եւ իբրեւ այն ինչ մե՛րձ եղեւ մջ Ա
'ի զառ 'ի վայր լերինն Ձիթե-
նեաց, սկսան ամենայն բազ-
մութիւն աշակերտացն ուրա-
խութեամբ օրհնե՛լ զԱծ 'ի
ձայն մեծ՝ վասն ա՟մ եղելոց
զօրութեանցն զոր տեսին, և
ասէին. օրհնեա՛լ որ գայ թա-
գաւորդ յանուն տեառն. խա-
ղաղութիւն յերկինս, և փառք
'ի բարձունս։
Եւ ոմանք 'ի փարիսեցւոցն մջ Ե
յամբոխէ անտի՝ ասեն ցնա.
վա՛րդապետ՝ սաստեա՛ աշակեր-
տացդ քոց։
Պատասխանի ետ՝ և ասէ. ա-
սեմ ձեզ՝ զի և թէ դոքա՛ լռ-
եսցեն՝ քարինքդ աղաղակես-
ցեն։
Եւ իբրեւ մերձեցաւ, տեսեալ մջ Ժ
զքաղաքն՝ լա՛ց 'ի վերայ նորա,
և ասէ.
Եթէ գիտէիր դու գոնէ յաւ-
ուրս յայսմիկ զխաղաղութիւնն
քո.

քո․ բայց այժմ ծածկեցաւ յերեսաց քոց։

Զի եկեսցեն աւուրք ի վերայ քո, եւ պատեսցեն զքեւ թշնամիք քո պատնէշ․ եւ պաշարեսցեն զքեզ, եւ նեղեսցեն զքեզ յամենայն կողմանց․ եւ յատակեսցեն զքեզ, եւ զորդիս
մէ Ը. քո ի քեզ․ եւ ոչ թողուցուն քար ի վերայ քարի յամենայն ի քեզ․ փոխանակ զի ոչ ծանեար զժամանակ այցելութեան քոյ։
մը Ը. Եւ մտեալ ի տաճարն սկսաւ հանել զվաճառականսն․ եւ զգնօղս․ եւ զսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց․ եւ ասէ ցնոսա․ գրեալ է՝ եւ եղիցի տուն իմ տուն աղօթից, եւ դուք արարէք զդա՝ այր աւազակաց։
մթ Ը. Եւ ուսուցանէր զնոսա հանապազ ի տաճարին․ իսկ քահանայապետքն եւ դպիրք՝ եւ գլխաւորք ժողովրդեանն խնդրէին զնա կորուսանել, եւ ոչ գտանէին թէ զինչ արասցեն․ զի ժողովուրդն ամենայն կախեալ կային զնմանէ ի լսել։

Ներսէսեան Կէ․, Ներէսս շաբ․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ եղեւ ի միում աւուրցն յայնցանէ, մինչ դեռ ուսուցանէր զժողովուրդն ի տաճարի անդ՝ եւ աւետարանէր, հասին ի վերայ քահանայապետքն եւ դպիրք ծերովքն հանդերձ, եւ ասեն ցնա․ ասա մեզ՝ որո՞վ իշխանութեամբ գործես դու զայդ, կամ ո՞վ է որ ետ քեզ զայդ իշխանութիւն։ մս Ը.
Պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնոսա․ հարցից եւ ես զձեզ բան մի, եւ ասացէք ինձ։ Մկրտութիւնն Յովհաննու՝ յերկնից էր՝ եթէ ի մարդկանէ։
Եւ նոքա խորհեցան ի միտս իւրեանց՝ եւ ասեն․ եթէ ասեմք յերկնից, ասէ՝ իսկ ընդէ՞ր ոչ հաւատացէք նմա․ եւ եթէ ասեմք ի մարդկանէ, ամ ժողովուրդն քարկոծ առնեն զմեզ։ զի հաստատեալ է ի միտս զյովհաննէ թէ մարգարէ է։
Եւ պատասխանի ետուն՝ չգիտեմք թէ ուստի իցէ։
Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա․ եւ ոչ ես ասեմ ձեզ, որով իշխանութեամբ առնեմ զայս

Եօթներորդ Կիւ․, Երեք շաբ․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

մթա Ր․Լ I Սկսաւ ասել առ ժողովուրդսն՝ զառակս զայս. այր ոմն տնկեաց այգի, և ետ զնա մշակաց. և ինքն գնաց 'ի ճանապարհ ժամանակս բազումս։

Եւ 'ի ժամու՝ առաքեաց առ մշակսն ծառայ, զի 'ի պտղոյ այգւոյն տացեն նմա. և մշակքն գան հարեալ զնա՝ և արձակեցին ունայն։

Եւ յաւել միւս ևս ծառայ յղել. նոքա՝ և զնա ևս գան հարեալ, անարգեցին, և արձակեցին ունայն։

Եւ յաւել՝ զերրորդն առաքել. նոքա՝ և զնա վիրաւորեցին, և հանին արտաքս։

Ասէ տէր այգւոյն. զի՞նչ արարից, առաքեցից զորդի իմ սիրելի, թերևս 'ի սմանէ պատկառեսցեն։

Իբրև տեսին զնա մշակքն, խորհեցան ընդ միմեանս՝ և ասեն. սա է ժառանգն. սպանցուք զսա, զի մե՛ր լինիցի ժառանգութիւնն։ Եւ հանին զնա արտաքս քան զայգին՝ և սպանին։ Արդ՝ զի՞նչ արասցէ ընդ նոսա տէր այգւոյն. ո՞չ ապաքէն գայցէ և կորուսանիցէ զմշակսն զայնոսիկ, և տայցէ զայգին՝ այլոց. իբրև լուան՝ ասեն. քա՛ւ՝ մի՛ լիցի։

Եւ նա հայեցեալ ընդ նոսա՝ ասէ. իսկ զի՞նչ իցէ այն որ գրեալն է՝ եթէ վէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա եղև գլուխ անկեան։

Ամենայն՝ որ ընդհարցի ընդ վէմն ընդ այս, խորտակեսցի, և յորո՛յ վերայ անկցի՝ հոսեսցէ զնա։

Եւ խնդրէին դպիրքն և քահանայապետք արկանել 'ի նա ձեռս 'ի նմին ժամու, և երկեան 'ի ժողովրդենէն. զի գիտէին՝ թէ առ նոսա ասաց զառակն զայն։ մթք Ա․

Եւ ապա սպասեցին, և առաքեցին դաւաճանս կեղծաւորեալս՝ զանձինս արդարս ունել. զի ըմբռնեսցեն զնա բանիւք, առ 'ի մատնել զնա պետութեան և իշխանութեան դատաւորին։ մթգ Ր․Լ 2

Հարցին զնա՝ և ասեն. վարդապետ՝ գիտեմք եթէ ուղիղ խօսիս և ուսուցանես, և ոչ առնուս աչս. այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն այ ու-

սուցանես. արժա՞ն է մեզ՝ կայսեր հա՛րկս տալ՝ թէ ոչ։

Եւ ծանուցեալ Յի խորամանկութիւն նոցա՝ ասէ ցնոսա. ցուցէք ինձ զդահեկանն եւ նոքա՝ ցուցին։ եւ ասէ. զո՞յր պատկեր եւ զգիր ունի։ պատասխանի ետուն՝ եւ ասեն, զկայսեր։

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա արդ՝ երթայք տուք զկայսերն՝ կայսեր, եւ զԱյն՝ Այ։

Եւ ոչ կարացին զնա բմբռնել բանիւք առաջի ժողովրդեանն. եւ զարմացեալ ընդ պատասխանին նորա՝ լռեցին։

Աւետարան Ղկ., Չորեք շաբթ.

Ասէ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

3 Մատուցեալ ոմանք ի սադուկեցւոցն, որք հակառակէին չլինել յարութեան, հարցին զնա՝ եւ ասեն. վարդապետ՝ մովսէս գրեաց մեզ. եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի՝ որոյ իցէ կին, եւ նա անորդի իցէ, զի առնուցու եղբայր նորա զկինն, եւ յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում։

Արդ՝ եօթն եղբարք էին. եւ առաջինն առեալ կին, մեռաւ անորդի։ առ զնա եւ երկրորդն, մեռաւ եւ նա՛ անորդի։ առ զնա եւ երրորդն՝ նոյնպէս եւ եօթանեքին, եւ ոչ թողին որդիս։ մեռաւ եւ կինն։ արդ՝ ի յարութեանն ո՞ւմ ի նոցանէ լինիցի կին. զի եօթանեքեան կալան զնա կին։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ. որդիք աշխարհիս այսորիկ կանայս առնեն՝ եւ արանց լինին. իսկ որ արժանի լինիցին այնմ աշխարհի հասանել, եւ յարութեանն որ ի մեռելոց՝ ոչ կանայս առնեն, եւ ոչ արանց լինին։

Քանզի եւ ոչ մեռանել եւս կարեն, զի հաւասար հրեշտակաց են՝ եւ որդիք Այ. քանզի յարութեան որդիք են։

Այլ զի յառնեն մեռեալք, եւ մովսէս ցուցանէր ի մորենւոջն, որպէս ասէ զՏէր Այ աբրահամու, եւ զԱյ սահակայ, եւ զԱյ յակովբայ։

Եւ Աստուած չէ մեռելոց՝ այլ կենդանեաց. զի ամենեքին նմա կենդանի են։

Պատասխանի ետուն նմա ոմանք ի դպրացն՝ եւ ասեն. վարդապետ՝ բարւոք ասացեր։

Եւ ոչ եւս ինչ իշխէին հարցանել զնա՝ եւ ոչինչ։ մզ Ի

Եւ

մտէ Բ Ասէ և առ նոսա. զիա՞րդ ա-
սեն զՔրիստոսէ՝ թէ որդի է
4 Դաւթի. և ինքն Դաւիթ ասէ
՚ի գիրս սաղմոսաց. ասաց Տէր
ցՏէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ,
մինչև եդից զթշնամիս քո
պատուանդան ոտից քոց։
Իսկ արդ՝ եթէ Դաւիթ զնա
Տէր կոչէ, զիա՞րդ որդի նորա
լիցի։
մրկ Բ Եւ ընդ ՚ի լսել ամ ժողովըր-
դեանն, ասէ ցաշակերտսն։ զգու-
շ լերուք ՚ի դպրացն, որ կա-
մին պատմուճանօք շրջել, և
սիրեն ողջոյնս ՚ի հրապարակս,
և զնախաթոռս ՚ի ժողովուրդս,
և զգահերէցս յընթրիս։
մտէ Բ Որ ուտեն զտունս այրեաց, և
պատճառանօք յերկարեն զա-
ղօթս. նոքա ընկալցին աւելի
դատաստանս։
5 Եւ հայեցեալ՝ ետես ըզ-
մեծատունսն որ արկանէին
զտուրս իւրեանց ՚ի գանձա-
նակն։
Ետես և զկին մի այրի աղ-
քատ, որ արկ անդր երկուս լու-
մայս։
Եւ ասէ. արդարև ասեմ ձեզ.
զի այրին այն աղքատ՝ աւելի
արկ քան զամենեսին։
Ամենեքին նոքա՝ ՚ի մթերից
իւրեանց արկին յընծայս Այ.
բայց նա ՚ի կարօտութենէ
իւրմէ զամ զկեանս իւր՝ զոր
ունէր արկ։

Երեքշաբթի" Աւ", Հինգ շաբ".

Աս Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ յասել ոմանց զտա- մրկ
ճարէն, թէ գեղեցիկ վի- Ի
մօք և աշտարակօք զարդա-
րեալ է, ասէ. զայդ ամ զոր
տեսանէք, եկեսցեն աւուրք՝
յորս ոչ թողցի այդր քար ՚ի
քարի վերայ, որ ոչ քակեսցի։
Հարցին զնա և ասեն. վար- մտթ
դապետ՝ երբ լինիցի այդ, և Ի
զի՞նչ նշան իցէ՝ յորժամ այդ 6
լինելոց իցէ։
Եւ նա ասէ. զգոյշ կացէք.
մի՛ խաբիցիք. զի բազումք
գայցեն յանուն իմ, և ասի-
ցեն թէ ես եմ. և մերձեցաւ
ժամանակ. մի՛ երթայցէք զկնի
նոցա։
Եւ յորժամ լուիցէք պատե-
րազմունս և խռովութիւնս՝ մի՛
զարհուրիցիք, զի պարտ է նախ՝
այսմ լինել, այլ ոչ ևս առժա-
մայն կատարած։
Յայնժամ ասէ ցնոսա. յա-
րիցէ ազգ յազգի վր, և թա-
գա-

գաւորութիւն ՚ի թագաւորութեան
վերայ․ և շարժմունք մեծա֊
մեծք․ և ՚ի տեղիս տեղիս սովք
և սրածութիւնք․ եղիցին արհաւիրք
և նշանք մեծամեծք յերկնից։
մծ Ը. Բայց յառաջ քան զայս ամ,
մխեսցեն զձեռս իւրեանց ՚ի
ձեզ՝ և հալածեսցեն․ մատնես֊
ցեն ՚ի ժողովուրդս և ՚ի բան֊
տս, և տանիցեն առաջի դա֊
տաւորաց և թագաւորաց վասն
անուան իմոյ․ և լինիցի ձեզ
այն ՚ի վկայութիւն։
մծա Բ. Արդ՝ դիք ՚ի սիրտս ձեր, մի՛
յառաջագոյն կրթել տալոյ
պատասխանի։ զի ես տաց ձեզ
բերան և իմաստութիւն, որում
ոչ կարիցեն կալ հակառակ՝
կամ տալ պատասխանի ամ
հակառակորդքն ձեր։
Մատնեսջիք և ՚ի ծնողաց, և
յեղբարց, և յազգականաց և
՚ի բարեկամաց, և սպանանի֊
ցեն ՚ի ձէնջ․ և եղիջիք ա֊
տեցեալք յամենեցունց վասն
անուան իմոյ․ և մազ մի ՚ի
գլխոյ ձերմէ՝ ոչ կորիցէ․ և
համբերութբ ձերով ստա֊
ցջիք զոգիս ձեր։
մծբ Ժ. Այլ յորժամ տեսանիցէք
շուրջ պատեալ զօրօք զԵրու֊
սաղէմ, յայնժամ գիտա֊

ջիք թէ մերձ է աւեր նորա։
Յայնժամ որ ՚ի Հրէաստանի մծգ Բ.
իցեն՝ փախիցեն ՚ի լերինս, և
որ ՚ի մէջ նորա իցեն՝ խու֊
սեսցեն, և որ ՚ի գաւառս
իցեն՝ մի՛ մտցեն ՚ի նա։ զի
աւուրք վրէժխնդրութե են այ֊
նոքիկ, առ ՚ի կատարելոյ ամ
գրելոց։
Բայց վայ իցէ յղեաց և ստ֊ մծդ Բ.
նտուաց յաւուրսն յայնո֊
սիկ։ զի եղիցի տագնապ մեծ մծե Բ.
՚ի վերայ երկրի, և բարկութի
ժողովրդեանն այնմիկ։
Եւ անկցին ՚ի սուր սուսերի, մծզ Ժ.
և գերեսցին յամենայն հեթա֊
նոսաց, և Երուսաղէմ եղիցի
կոխան յազգաց, մինչև կատա֊
րեսցին ժամանակք հեթանո֊
սաց։
Եւ եղիցին նշանք յարեգական մծէ Բ.
և ՚ի լուսին և յաստեղս․ և
յերկրի տագնապ հեթանոսաց՝
յահեղ բարբառոյ ծովու ծո֊
վու և խռովութեան, յելա֊
նելոյ ոգւոց մարդկան յերկիւ֊
ղէ՝ և ՚ի կարծեաց եկելոց ՚ի
վերայ տիեզերաց․ զի զօրութիք
երկնից շարժեսցին։
Եւ յայնժամ տեսցեն զոր֊ մծը Բ.
դի մարդոյ եկեալ՝ ամպովք
զօրութբ և փառօք բազմօք։

Եւ յորժամ սկսանիցի այս լինել, ամբարձջիք եւ բարձրացուսջիք զգլուխս ձեր. զի մե՛րձ է փրկութի՛ն ձեր։

Եւ ասաց առակ մի նոցա. տեսանիցէք զթզենին, եւ զա՛մ ծառ. յորժամ ցուցանիցեն զպտուղ իւրեանց, տեսանէք՝ եւ 'ի նոցանէ ճանաչէք եթէ մե՛րձ է ամառն։

Նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ա՛մ եղեալ, գիտասջիք թէ մե՛րձ է արքայութի՛ն այ՛։

Ամէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչեւ ա՛մ այս լինիցի։

Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ոչ անցանիցեն։

ԺԶԹ Գ. Զգոյշ լերուք անձանց, գուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ եւ արբեցութեամբ՝ եւ հոգւովք աշխարհականօք, եւ յանկարծակի հասանիցէ 'ի վերայ ձեր օրն այն. զի իբրեւ որոգայթ հասանիցէ 'ի վերայ ամենեցուն որ բնակեալ են ը՛ ա՛մ երեսս երկրի։

Արթուն կացէք այսուհետեւ, յամենայն ժամ աղօթս արարէք, զի արժանի լինիջիք զերծանել յայնմ ա՛մէ որ լինելոց է, եւ կալ առաջի որդւոյ մարդոյ։

Եւ 'ի տուէ 'ի տաճարին ուսուցանէր, եւ զգիշերս ելեալ ագանէր 'ի լերինն՝ որ կոչէր Ձիթենեաց։

Եւ ամենայն ժողովուրդն կանխէր ը՛ առաւօտս առ նա 'ի տաճարին լսել 'ի նմանէ։

Ընթերց՛՛ Ղուկ՛՛, Ուղղափառ ա՛՛

Ապա ընթերցաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Մերձեցաւ տօն բաղարջակերացն՝ որ կոչէր պասքա։ Մկ Ա.

Եւ խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ թէ որպէս բարձցեն զնա. բայց երկնչէին 'ի ժողովրդենէ անտի։ Մտ Ա.

Եմուտ սատանայ՝ 'ի Յուդա 'ի կոչեցեալն Իսկարիովտացի, որ էր 'ի թուոյ երկոտասանիցն։ Մր Թ.

Չոգաւ եղ բանս ը՛ քահանայապետսն՝ եւ ը՛ դպիրս, եւ ը՛ իշխանս ժողովրդեանն, զի մատնեսցէ զնա նոցա։ Մգ Ի.

Եւ խնդացին, եւ խոստացան տալ նմա արծաթ. եւ յանձն առ՝ եւ խնդրէր պարապ մատնել զնա նոցա՝ մեկուսի յամբոխէն։

Եւ

Եկն օր բաղարջակերացն, յո-
րում օրէն էր զենուլ զպա-
սեքն։ Եւ առաքեաց զպետրոս,
և զյովհաննէս՝ և ասէ. եր-
թայք պատրաստեցէք մեզ զպ-
պասեքն զի կերիցուք։ Եւ նոքա
ասեն. ո՞ւր կամիս զի պատ-
րաստեսցուք։
Եւ ասէ ցնոսա. ահա՝ իբրև
մտանիցէք 'ի քաղաքն, պատա-
հեսցէ ձեզ այր մի բարձեալ
սափոր ջրոյ. երթիջիք զհետ
նորա 'ի տունն յոր մտանիցէ.
և ասասջիք ցտանուտէր տանն.
վարդապետ ասէ քեզ. ո՞ւր են
վանքն իմ, յորում զպասեքն
ուտիցեմ աշակերտօքս հան-
դերձ։ Եւ նա ցուցցէ ձեզ վեր-
նատուն մի մեծ զարդարեալ,
և անդ պատրաստեսջիք։
Եւ գնացեալ գտին որպէս և
ասացն նոցա և պատրաստե-
ցին զպասեքն։
Եւ իբրև ժամ եղև՝ բազ-
մեցաւ, և երկոտասան առա-
քեալքն ընդ նմա։
Մրկ ժ. Եւ ասէ ցնոսա. Ցանկալեաւ
ցանկացայ զայս պասեք ուտել
ընդ ձեզ՝ մինչև՛ չարչարեալ
իցեմ։
Մհ Ն Բայց ասեմ ձեզ, թէ ոչ
ևս կերայց 'ի սմանէ, մինչև
լցցի յարքայութեան այ։
Եւ ընկալեալ բաժակ՝ գոհա-
ցաւ և ասէ, առէք զայդ՝ և
բաժանեցէք 'ի ձեզ։
Ասեմ ձեզ, թէ յայսմ հե-
տէ՝ ոչ արբից 'ի բերոյ որթոյ,
մինչև եկեսցէ արքայութիւն այ։
Եւ առեալ հաց, գոհացաւ, Մհ Ա.
եբեկ և ետ նոցա՝ և ասէ.
այս է մարմին իմ, որ վասն
բազմաց տուեալ. զայս արա-
ջիք առ իմոյ յիշատակի։
Նոյնպէս և զբաժակն յետ Մհ Բ
ընթրեացն առ՝ և ասէ. այս
բաժակ է նոր ուխտ՝ իմով ար-
եամբ վասն ձեր հեղեալ։

[illegible]

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ։

Բայց ահաւասիկ՝ ձեռն մա- Մհ Բ
տնչի իմոյ ընդ իս 'ի սեղանս։
և որդի մարդոյ ընդ սահմանե-
լոյն երթայ, բայց՝ վայ մար-
դոյն այնմիկ յորոյ ձեռն մատ-
նիցի։
Եւ նոքա՝ սկսան խնդրել ընդ Մկթ Ա.
միմեանս, թէ ով է 'ի նոցանէ՝
որ զայն գործելոց իցէ։
Եղև՝ և հակառակութիւն 'ի Մհ Բ
մէջ նոցա, թէ ով 'ի նոցանէ
համարիցի մեծ։ 8

Եւ

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. թագա-
ւորք ազգաց տիրեն նոցա, և
որ իշխենն նոցա՝ բարերարք
կոչին. այլ դուք՝ ոչ այնպէս.
այլ որ մեծն է 'ի ձեզ՝ եղիցի
իբրև զկրտսերն, և առաջնորդն
իբրև սպասաւորն։
մհա Ժ. Ո՞վ է մեծ, բազմականն՝ ե-
թէ սպասաւորն. ո՛չ ապա-
քէն՝ բազմականն. բայց ես եմ
'ի մէջ ձերում իբրև զսպա-
սաւոր։
Եւ դուք էք՝ որ ցանգ կա-
յիք ընդ իս 'ի փորձութիւնս իմ.
և ես ուխտեմ ձեզ՝ որպէս և
հայր իմ ուխտեաց ինձ զար-
քայութիւն. զի ուտիցէք և ըմ-
պիցէք 'ի սեղան իմ յարքա-
մհբ Ե. յութեան իմում. և նստիցէք
յերկոտասան աթոռ՝ դատել
զերկոտասան ազգ Իսրայելի։

մհգ Ժ. Եւ ասէ Տէր. Սիմոն Սիմոն,
ահա՝ սատանայ խնդրեաց
զձեզ խարբալել իբրև զցո-
րեան. այլ ես աղաչեցի վասն
քո՝ զի մի պակասեսցեն հա-
մհդ Թ. ւատք քո. և դու երբեմն դարձ-
ցիս՝ և հաստատեսցես զեղբա-
րս քո։
Եւ նա՝ ասէ ցնա. Տէր՝ ընդ
քեզ պատրաստ եմ և 'ի բանտ

ՆԻ

և 'ի մահ երթալ.
Եւ նա՝ ասէ ցնա. ասեմ մհե Ա.
քեզ Պետրէ՝ չիցէ այսօր հա-
ւու խօսել, մինչև երիցս ու-
րասցիս զիս չգիտել։
Եւ ասէ ցնոսա. յորժամ ա- մհզ Ժ.
ռաքեցի զձեզ առանց քսակի
և մախաղի և կօշկաց, միթէ՝
կարօտացայք իմիք։ Եւ նոքա
ասեն. և ոչ իմիք։ Ապա՝ ա-
սէ. այլ այժմ որ ունի քսակ՝
բարձցէ, նոյնպէս և մախաղ.
և որ ոչն ունիցի, վաճառեսս-
ցէ զձորձս իւր՝ և գնեսցէ իւր
սուսեր։
Բայց ասեմ ձեզ, զի այս ևս մհէ Ա.
որ գրեալ է՝ պարտ է՝ զի կա-
տարեսցի յիս, թէ ընդ անօրէ-
նս համարեցաւ. զի որ վասն
իմ ինչ է՝ վճարեալ է։
Եւ նոքա ասեն. Տէր՝ ահա-
ւասիկ են աստ երկու սուսերք. և մհը Ժ.
նա ասէ ցնոսա. բաւական են։
Եւ ելեալ գնաց ըստ սովորու- մհթ Ա.
թեանն 'ի լեառն ձիթենեաց.
գնացին զհետ նորա և աշա-
կերտքն։
Իբրև եհաս 'ի տեղին՝ ասէ մծ Բ.
ցնոսա. յաղօթս կացէք չմը-
տանել 'ի փորձութիւն։
Եւ ինքն մեկնեցաւ 'ի նոցանէ մծա Ա.
իբրև քարընկէց մի, եդ ծունր՝

կայր

ՄՁԲ Ա. կայր յաղօ՛թս, և ասէր. Հա՛յր՝
եթէ կամիս՝ անցո՛ զբաժակս
ՄՁԳ Ա. զայս յինէն. բայց ո՛չ իմ
կամք՝ այլ քո՛յդ լիցի՛ն:

Եւ երևեցաւ նմա հրեշտակ
յերկնից՝ և զօրացուցանէր զնա.
և էր 'ի տագնապի, և մտա-
դիւրութեամբ ևս կայր յա-
ղօթս: և հոսէին 'ի նմանէ
քրտունք իբրև զխաղաղս ա-
րեան՝ ոլոռն ոլո՛ռն հեղեալ
'ի յերկիր:

ՄՁԴ Ա. Եւ յարուցեալ յաղօթիցն,
եկն առ աշակերտսն՝ եգիտ
զնոսա 'ի քո՛ւն 'ի տրտմութե-
նէն. և ասէ ցնոսա, զի՞ նը՛ն-
ջէք, արի՛ք կացէ՛ք յաղօթս՝
զի մի՛ մտանիցէք 'ի փորձու-
թիւն:

ՄՁԵ Ա. Եւ մինչ դեռ խօսէր, ահա-
ւասիկ ամբոխ. և որ կոչէրն
յուդա՝ մի յերկոտասանիցն
ՄՁԶ Ժ. առաջնորդէր նոցա. Իբրև
մերձեցաւ առ յս՛՝ համբու-
րել զնա. քանզի զա՛յն նշան
տուեալ էր նոցա. Թէ ընդ ո-
րում ես համբուրեցից՝ նա է,
զնա՛ ունիցէք:

Ասէ ցնա յիսուս. յուդա՝
համբուրելո՞վ մատնես զորդի
մարդոյ:

ՄՁԷ Ա. Իբրև տեսին որ զնովաւն էին՝
որ լինելոց էր, ասեն ցնա.
Տէ՛ր՝ հարցո՞ւք զնս՛ սրով:

Եւ եհար մի ոմն 'ի նոցանէ
զքահանայապետին ծառայ, և
'ի բա՛ց եհան զաջոյ ունկն նր՛:

Պատասխանի ետ յիսուս՝ և
ասէ. Թո՛յլ տուք մինչև ցայդ
վայր. և մատուցեալ յունկն՝ ՄՁԸ Ժ.
բժշկեաց զնա:

Եւ ասէ ցեկեալսն 'ի վերայ ՄՁԹ Ա.
նր՛ ցքահանայապետսն, և ցիշ-
խանս տաճարին և ցծերսն. իբ-
րև 'ի վերայ աւազակի՞ ելէք
սուսերօք և բրօք: հանապազ
ընդ ձեզ էի 'ի տաճարին, և ոչ
ձգեցէք ձեռս յիս. այլ այս
է ձեր ժամ, և իշխանութի՛
խաւարի:

Եւ կալեալ զնա՝ ածին և ՄՂ Ա.
մուծին 'ի տուն քահանայա-
պետին: և պետրոս երթայր ՄՂԱ Ա.
զհետ նորա հեռագոյն:

Իբրև լուցին կրակ 'ի մէջ
գաւթին՝ և նստան շուրջ, նըս-
տաւ և պետրոս 'ի մէջ նց:

Տեսեալ զնա աղախի՛ն ոմն՝ զի
նստէր առ լուսն. հայեցաւ ընդ
նա՝ և ասէ. և սա ընդ նոսա
էր որ ընդ նմայն էին:

Իսկ պետրոս ուրացաւ և ասէ.
ո՛չ գիտեմ զնա կին դու:

Եւ յետ սակաւ միոյ՝ այլ ոմն ՄՂԲ Ա.

ետես զնա՝ եւ ասէ. եւ դու ՚ի
նոցանէ ես. եւ պետրոս ասէ.
այր դու՝ չեմ ՚ի նոցանէ.
Եւ իբրեւ ժամ մի անց ՚ի մի-
ջոյ, այլ ոմն պնդէր եւ ասէր.
ստոյգ եւ սա ընդ նմա էր, քան-
զի գալիլեացի է.
Ասէ պետրոս. այր դու՝ չգիտեմ
զինչ խօսիս. եւ առժամայն
մինչդեռ նա զայն ասէր, խօ-
սեցաւ հաւ.
Դարձաւ տէրն՝ եւ հայեցաւ ՚ի
մղգ Բ. պետրոս. եւ յիշեաց պետրոս
զբանն տեառն՝ զոր ասաց ցնա.
մինչչեւ՛ հաւու խօսեալ իցէ,
երիցս ուրասցիս՝ չգիտել զիս.
եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց դառ-
նապէս.
մղդ Ա. Եւ արքն, որ պահէին զնա.
այպն առնէին զնովաւ, եւ հար-
կանէին. ծածկէին զերեսս նո-
րա՝ եւ ապտակէին. եւ հարցանէ-
ին ցնա՝ եւ ասէին. մարգարէաց՝
ո՞վ է որ եհարն զքեզ. եւ այլ
բազում ինչ հայհոյութեամբ
խօսէին ՚ի նա.

Վասն չարչարանաց եւ խաչելութեն
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ իբրեւ այգ եղեւ, ժողո-
մղե Ժ. վեցաւ ծերակոյտ ժողովրդ-
եանն՝ քահանայապետքն եւ դպ-
պիրք, եւ հանին ածին զնա յա-
տեանն իւրեանց՝ եւ ասեն, ե-
թէ դու ես քրիստոսն ասա՛ մեզ
Ասէ ցնոսա. թէ ասացից ձեզ, մղզ Ժ.
ամենեւին ոչ հաւատայք. եւ ե-
թէ հարցից ինչ զձեզ՝ չտայք
ինձ պատասխանի կամ ար-
ձակէք.
Բայց յայսմ հետէ նստցի մղէ Ա.
որդի մարդոյ ընդ աջմէ զօրութեան
աստուծոյ.
Եւ ասեն ամենեքեան. արդ մղը Ժ.
դու ես որդին այ. եւ նա՝ ասէ
ցնոսա. դուք ասէք թէ ես եմ.
Եւ նոքա ասեն. զի՞նչ եւս մղթ Բ.
պիտոյ է մեզ վկայութիւն, զի
մեզէն իսկ լուաք ՚ի բերանոյ
դորա.
Եւ յարուցեալ ամենայն յ Ա.
բազմութիւնն նոցա, ածին
զնա առ պիղատոս
Եւ սկսան չարախօս լինել ընդ- յա Ժ.
նմանէ՝ եւ ասել. զսա գտաք
զի թիւրէր զազգս մեր, եւ ար-
գելոյր ՚ի տալոյ հարկս կայսեր,
եւ ասէր զանձնէ՝ թէ քրիստոսն
իցէ թագաւոր
Իսկ պիղատոս եհարց զնա՝ եւ յբ Ա.
ասէ. դու ես թագաւորն հր-
էից. Նա՝ պատասխանի ետ նմա
եւ ասէ. դու ասացեր.
Ասէ պիղատոս ցքահանայա- յգ Թ.
պետս

պետսն և ցժողովուրդսն. չգ-
տանեմ ինչ վնաս յառնս
յայսմիկ.
ՅԴ Ժ. Եւ նորա պնդէին, և ասէին,
թէ խռովէ զժողովուրդս, ու-
սուցանէ ընդ ամ հրէաստան՝
սկսեալ 'ի գալիլեէ մինչև ցայսր.
Իսկ պիղատոս երբ լուաւ ըզ-
գալիլեէ, եհարց եթէ գալի-
լեացի է այրն. և երբ գիտաց
թէ յիշխանութենէ հերովդի
է, ետ տանել զնա առ հե-
րովդէս. քանզի և նա յերու-
սաղէմ էր յաւուրսն յայնոսիկ.
Եւ հերովդէս երբ ետես ըզ-
յիսուս, ուրախ եղև յոյժ. զի
ցանկայր 'ի բազում ժամանա-
կաց տեսանել զնա. քանզի լը-
սէր բազում անգամ զնմանէ,
և ակն ունէր նշան ինչ լեալ
տեսանել 'ի նմանէ.
Հարցանէր զնա բանիւք բազ-
մօք, և նա ոչինչ ետ նմա
պատասխանի.
ՅԵ Ժ. Կային քահանայապետքն և
դպիրք՝ և պնդագոյնս չարախօ-
սէին զնմանէ.
ՅԶ Ա. Ձ Արհամարհեաց զնա և հերով-
դէս հանդերձ իւրովք զօրա-
կանօքն. և այպն արարեալ՝
արկ զնովաւ հանդերձս սպի-
տակս, և ետ տանել անդրէն
առ պիղատոս.
Եւ եղեն բարեկամք պիղա-
տոս և հերովդէս յաւուր յայն-
միկ. քանզի յառաջ թշնամիք
էին միմեանց.
Կոչեաց պիղատոս զքահանա- ՅԷ Թ.
յապետսն և զիշխանս և զժո-
ղովուրդն, և ասէ ցնոսա. ա-
ծէք մատուցէք ինձ զայրս զայս
իբրև զխոտորեցուցիչ ժողովր-
դեանն. և ահաւասիկ առաջի
ձեր զատեցայ, և ոչինչ ինչ՝
ոչ գտի յառնս յայսմիկ՝ զորոց
դուք չարախօսեցէքդ զնմանէ.
Այլ և ոչ հերովդէս, քան- ՅԸ Ժ.
զի ետու տանել զդա առ նա.
և արդ՝ ոչինչ մահու արժա-
նի է գործեալ դորա. խրա-
տեցից զդա, և արձակեցից.
Օրէ հարկ էր մի մի ըստ տօնի ՅԹ Ա.
արձակել նոցա.
Եւ նոքա՝ աղաղակէին ամ ՅԺ Ա.
բազմութեամբն՝ և ասէին.
բարձ զդա, և արձակեա մեզ
զբարաբբա, որ էր վասն խռո-
վութեան իրիք եղելոյ 'ի քա-
ղաքին և սպանութե մտեալ
'ի բանտ.
Դարձեալ պիղատոս սկսաւ ՅԺԱ Ա.
խօսել, քանզի կամէր արձա-
կել զյիսուս.
Եւ նոքա՝ անդրէն աղաղակէին
և

և ասէին. 'ի խաչ հան զդա։
յժբ Թ Եւ նա՝ երիցս ասէ ցնոսա.
զի՞նչ չար արար սա. ոչինչ
մահու պատճառ գտի 'ի սմա. խր_
ատեցից զդա և արձակեցից։
յժգ Ա. Եւ նքա տագնապէին մեծաձայն՝
և խնդրէին զնա՝ 'ի խաչ հա_
նել. և զօրանային բարբառք
նոցա և քահանայապետիցն։
յժդ Ա. Եւ պիղատոս հաւանեցաւ՝
առնել զհայցուածս նոցա։
Արձակեաց նոցա զբարաբբայն՝
զոր վասն խռովութեան և սպանութեան
արկեալ էր 'ի բանտ, զոր և
խնդրէինն իսկ. և զյիսուս մատ_
նեաց կամացն նոցա։
յժե Ա. Իբրև առին գնային զնա. ըմ_
բռնեցին զսիմոն ոմն կիւրե_
նացի որ գայր յանդէ. եդին
'ի վերայ նորա զխաչն՝ բերել
զկնի յսի։
յժզ Ժ Զ Եւ երթայր զհետ նորա բազ_
մութիւն ժողովրդեանն, և կա_
նանց՝ որ կոծէին և աշխարէ_
ին զնա։
Դարձաւ յս և ասէ ցնոսա.
դստերք երուսաղէմի՝ մի՛ լայք 'ի վե_
րայ իմ, այլ լացէք 'ի վերայ
անձանց և 'ի վերայ որդւոց
ձերոց. զի եկեսցեն աւուրք
յորս ասիցեն, թէ երանի ամ_
լոց և որովայնից՝ որ ոչ ծնան,

և ստեանց՝ որ ոչ դիեցուցին։
Յայնժամ սկսանիցեն ասել
լերանց՝ թէ անկերուք 'ի վերայ
մեր, և բլրոց՝ թէ ծածկեցէք
զմեզ։
Զի եթէ ընդ փայտ դալար՝
զայս առնեն, ընդ չոր՝ զի՞նչ
լինիցի։
Ածին և այլ երկուս չարա_ յժէ Ա.
գործս՝ սպանանել ընդ նմա։
Իբրև չոգան 'ի տեղին՝ կոչե_ յժը Ա.
ցեալ գագաթն, անդ հանին
զնա 'ի խաչ. և զչարագործսն՝ յժթ Ա.
զմին ընդ աջմէ՝ և զմին ընդ ձախ_
մէ՛ խաչեցին։
Եւ յիսուս ասէ. հայր՝ թող յի Ժ.
դոցա՝ զի ոչ գիտեն զինչ գոր_
ծեն։ Եւ 'ի բաժանել զհան_ յիա Ա.
դերձս նորա, արկին վիճակս։
և կայր ժողովուրդն հայեցեալ։
Անգոսնէին զնա իշխանքն հան_ յիբ Ա
դերձ նոքօք՝ և ասէին. զայլս
ապրեցոյց, ապրեցուսցէ և զան_
ձն՝ եթէ դա է քրիստոս որ_
դի այ ընտրեալն։
Այպն առնէին զնա և զինուոր_ յիգ Ա
քն, եկեալ առաջի՝ մատուցա_
նէին նմա քացախ, և ասէին.
եթէ դու ես թագաւորն հրէից՝
փրկեա զանձն քո։
Եւ էր գիր գրեալ 'ի վերայ նորա, յիդ Ա.
յունարէն՝ և դաղմատարէն

եւ եբրայեցերէն գրով, թէ՝
սա է արքայն հրէից:
յիե Բ Մի մի ոմն՝ 'ի կախելոց չա-
րագործացն հայհոյէր զնա՝ եւ
ասէր. ոչ դու ես քրիստոսն,
փրկեա զանձն քո եւ զմեզ:
յիզ Ժ Պատասխանի ետ ընկերն սաս-
տեաց նմա՝ եւ ասէ. չերկն-
չիս դու յայ՝ զի 'ի նմին պատ-
ժի կաս. եւ մեք՝ յիրաւի, զի
արժանի որոց գործեցաքն՝ առ-
նումք զհատուցումն. եւ սա՝
ամենեւին ինչ ոչ գործեաց:
Զ2 Եւ ասէ ցյիսուս յիշեա զիս
տէր՝ յորժամ գայցես արքա-
յութ. քով:
Եւ ասէ ցնա յիսուս. ամէն
ասեմ քեզ. այսօր ընդ իս լիցիս
'ի դրախտին:
յիէ Բ Եւ էր իբրեւ վեցերորդ ժամ.
եւ խաւար եղեւ 'ի վերայ ամ երկ-
րի մինչեւ ցիններորդ ժամն.
խաւարեցաւ արեգակն:
յիը Բ Եւ հերձաւ վարագոյր տա-
ճարին ընդ մէջ:
յիթ Ա. Եւ կարդաց յս 'ի ձայն մեծ՝
եւ ասէ. հայր՝ 'ի ձեռս քո ա-
ւանդեմ զհոգի իմ: զայս իբ-
րեւ ասաց՝ եհան զոգի.
յլ Բ Եւ տեսեալ հարիւրապետին
զոր ինչ եղեն, փառաւոր ա-
ռնէր զած՝ եւ ասէ. արդարեւ՝

այրս այս՝ արդար էր:
Եւ ամ ժողովուրդքն որ եկեալ յլա Ժ
էին, եւ տեսանէին զտեսիլն
զայն՝ եւ զգործ, բախէին զկ-
ուրծս՝ եւ դառնային:
Կային եւ ամ ծանօթքն նորա
'ի հեռաստանէ. եւ կանայք որ
եկեալ էին զհետ նորա 'ի գա-
լիլեէ՝ եւ տեսանէին զայն:

Վասն Թաղման եւ Յարութեն Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ ահա այր մի, անուն յով- յլբ
սէփ, որ էր նախարար՝ այր Բ. Զ3
բարեգործ եւ արդար. սա՝ չէր
միաբանեալ ընդ խորհուրդս եւ
ընդ գործս նոցա. յարիմաթեայ
քաղաքէ հրէից, որ եւ ինքն իսկ՝
ակն ունէր արքայութեան այ:
սա՝ մատուցեալ առ պեղատոս
խնդրեաց զմարմինն յսի եւ ի- յլգ Բ.
ջուցեալ զնա՝ պատեաց պա-
տատակալաւ, եւ եդ 'ի կռածոյ
գերեզմանի. ուր չէր զոք դնաւ
եդեալ:
Եւ օրն էր ուրբաթ, եւ շա- յլդ Ժ
բաթ լուսանայր: եւ երթային
զհետ նորա կանայք՝ որ եկեալ
էին ընդ նմա 'ի գալիլեէ. տե-
սին զգերեզմանն, եւ որպէս
եդաւ մարմինն նորա:
Դարձան, եւ պատրաստեցին յլե Բ.

խունկս և իւղս. և 'ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին:

ժգ Լ. Բայց 'ի միաշաբաթուն վաղ
քաջ ընդ առաւօտն, եկին
'ի գերեզմանն. բերին զխունկսն զոր պատրաստեցին. և այլ կանայք ընդ նոսա:

Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ 'ի գերեզմանէ անտի: և մտեալ 'ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմինն տեառն Յիսուսի:

Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա արք երկու հասին առ նոսա 'ի հանդերձս լուսաւորս:

ժէ Լ. Եւ իբրև զահի հարան՝ և խո-
նարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն ցնոսա. զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս՝ չէ աստ, այլ յարեաւ: Յիշեցէք որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն 'ի Գալիլեա, և ասէր՝ թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնել 'ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և 'ի խաչ ելանել, և յերրորդ աւուր յառնել:

ժը Ր. Եւ յիշեցին զբանս նորա:

Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն մետասանիցն, և այլոցն ամենեցուն:

Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի. և Յովհաննա, և Մա- ժթ Ժ.
րիամ Յակովբեայ, և այլք ընդ նոսա՝ որ պատմեցին զայս առաքելոցն: և երևեցան առաջի նոցա շաղփաղփութիւն բանքն նոցա՝ և ոչ հաւատային նոցա:

Բայց Պետրոս յարուցեալ՝ ընթացաւ 'ի գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ՝ զի կային. և գնաց ընդ միտս զարմացեալ, թէ զինչ եղև:

'ի Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ ահա՝ երկուք 'ի նոցանէ երթային 'ի նմին աւուր 'ի գեղ մի, որ հեռի էր յէմէ հարիւր և վաթսուն ասպարիսաւ. և էր անուն նորա Էմմաւուս: և նոքա խօսէին ընդ միմեանս վասն ամենայն անցիցն անցելոց: Զ5

Եւ եղև ընդ խօսելն նոցա և ընդ վիճելն, և ինքն խակ Յիսուս մերձեցաւ՝ և երթայր ընդ նոսա: և նոցա աչք՝ կալեալ էին առ 'ի չծանաչելոյ զնա:

Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ են բանքդ՝ վասն որոյ վիճէքդ ընդ միմեանս՝ մինչ դեռ գնայքդ, և տրտմ'ալ էք:

Պատ-

Պատասխանի ետ մի ոմն 'ի նոցանէ որում անուն էր կղէովպաս, և ասէ ցնա. դու՝ միայն կաս յերուսաղէմ, որ ոչ գիտացեր զինչ գործեցաւ 'ի նմա յաւուրս յայսոսիկ։

Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ ։ և նոքա ասեն զյիսուսէ նազովրեցւոյ. որ եղև այր մարգարէ, հզօր արդեամբք և բանիւք առաջի ա̃յ, և ա̃մ ժողովրդեանն։ որպէս մատնեցին զնա քահանայապետքն՝ և իշխանքն մեր 'ի դատաստան մահու, և հանեին զնա 'ի խաչ ։

Մեք՝ ակն ունեաք թէ նա է որ փրկելոցն է զիսրայէլ։ այլ և հանդերձ այսու ամենայնիւ, այս՝ երրորդ օր է յորմէ հետէ այն գործեցաւ։

Այլ և կանայք ոմանք 'ի մէնջ զարմացուցին զմեզ. որք կանխեալ ը̃ առաւօտ չոգան 'ի գերեզմանն, և ոչ գտին զմարմինն նորա. եկին և ասեն, թէ և տեսիլ ևս հրեշտակաց տեսին, որք ասէին զնմանէ թէ կենդանի է։

Եւ գնացին ոմանք 'ի մէնջ 'ի գերեզմանն, և գտին նոյնպէս՝ որպէս կանայքն ասացին. բայց զնա ոչ տեսին։

Եւ նա՝ ասէ ցնոսա. ո՜վ անմիտք և հեղգասիրտք 'ի հաւատալ. յա̃մ, զոր խօսեցան մարգարէքն. ո՞չ զնոյն պարտ էր չարչարել քրիստոսի, և մտանել 'ի փառս իւր։

Եւ սկսեալ 'ի մովսիսէ և յամենայն մարգարէից, մեկնէր նոցա՝ որ ինչ յամենայն գիրս գրեալ է զնմանէ։

Իբրև մերձեցան 'ի գեղն յոր երթային, և նա պատճառէր՝ հեռագոյն ևս ուրեք երթալ.

Եւ բռնադատեցին զնա՝ և ասեն. առ մեզ ագիր, զի ը̃ երեկս է, և տարաժամեալ է օրս. և եմուտ՝ ագանել ը̃ նոսա։

Եւ եղև 'ի բազմելն նորա ը̃ նոսա, առեալ զհացն՝ օրհնեաց, եբեկ՝ և ետ նոցա. և նոցա՝ բացան աչք, և ծանեան զնա. և նա՝ եղև 'ի նոցանէ աներևոյթ։

Եւ ասեն ցմիմեանս. ո՞չ իսկ և սիրտք մեր ձմլէին 'ի մեզ, մինչ խօսէրն ը̃ մեզ զճանապարհայն. և որպէս բանայր մեզ զգիրս։

Եւ յարուցեալ նոյնժամայն՝ դարձան յերուսաղէմ, և գտին ժողովեալ զմետասանսն՝ և զորս

ընդ

ընդ նոսայն էին, և ասեն՝
թէ արդարև յարեաւ տէր՝ և
երևեցաւ սիմովնի։
Եւ նք պատմէին զայն որ առ
ճանապարհայն, և թէ զիարդ եա
ծանօթ նց 'ի բեկանել հացին։

Յետ յարուն Տեառն մերոյ ՅՆ ՔՆ․

յեր Թ. Մինչ դեռ զայն խօսէին,
ինքն իսկ յն եկաց 'ի մէջ
նց՝ և ասէ ցնոսա․ խաղաղութի
ը՛ ձեզ․ ես եմ՝ մի՛ երկնչիք։
և զահի հարեալ՝ երկնչէին․ և
համարէին ոգի՛ ինչ տեսանել։
Եւ ասէ ցնս․ զի՞ խռովեալ էք,
և ը՞էր խորհուրդք ելանեն 'ի
սիրտս ձեր։ տեսէ՛ք զձեռս իմ և
զոտս, զի ես՝ նոյն եմ․ շօշափեցէ՛ք
զիս՝ և տեսէ՛ք․ զի ոգի՛ մարմին և
ոսկերս ոչ ունի, որպէս զիս
տեսանէք զի ունիմ։
Եւ զայս ասացեալ՝ եցոյց նց
զձեռսն և զոտս։

Ի համբարձման Տն մերոյ ՅՆ ՔՆ․

յեր Թ. Եւ մինչ դեռ տակաւին
չհաւատային 'ի խնդութն,
և զարմացեալ էին, ասէ ցնս․
ունիք ինչ կերակուր աստ։
Եւ նք ետուն նմա ձկան խորո֊
վելոյ մասն․ և խորիսխ մեղու։
Եւ առ՝ եկեր առաջի նոցա,
և զմնացորդսն ետ ցնոսա։
Եւ ասէ ցնս․ այս բանք են զոր յեր Ժ.
խօսեցայ ը՛ ձեզ, մինչ առ
ձեզն էի, թէ պարտ է լնուլ ամ
գրեալսն յօրէնսն մովսիսի, և 'ի
մարգարէս, և 'ի սաղմոսս վս իմ։
Յայնժամ եբաց զմիտս նո֊
ցա՝ իմանալ զգիրս։
Եւ ասէ ցնոսա, թէ այսպէս
պարտ էր չարչարել քրիստոսի,
և յառնել 'ի մեռելոց յա֊
ւուր երրորդի․ և քարոզել յա֊
նուն նորա ապաշխարութի և
թողութի մեղաց յամ ազգս՝
սկսեալ յերուսաղէմէ․ և դուք
էք վկայք այսոցիկ։
Եւ ահա ես առաքեմ զա֊
ւետիս հօր իմոյ 'ի ձեզ․ և
դուք՝ նստջիք 'ի քաղաքիս
յերուսաղէմ, մինչև զգենու֊
ցուք զօրութի 'ի բարձանց։
Եհան զնս՝ մինչև 'ի բեթա֊
նիա․ և ամբարձեալ զձեռս
իւր օրհնեաց զնոսա։
Եւ եղև յօրհնելն նորա ըզ֊
նոսա, մեկնեցաւ 'ի նոցանէ,
և վերանայր յերկինս։
Եւ նոցա երկի՛ր պագեալ նմա՝
դարձան յերուսաղէմ ուրա֊
խութեամբ մեծաւ։
Եւ էին հանապազ 'ի տաճա֊
րին, գովէին և օրհնէին զած։

Նախադրութիւն Կարճառօտ Սրբոյ Աւետարանին Յոհաննու։

Աւետարանս որ ըստ Յոհաննու՝ գրեալ է նոյն ինքն յո-
հաննէս։ Որ և անկաւ 'ի վերայ լանջացն տն. և եհարց
թէ՝ ո՞ր մի է որ մատնելոց է զքեզ։

Սա սկիզբն առնէ 'ի բանէն յաստուածայնոյ. և զըստ մարմ-
նոյ ծնունդն յիշատակէ։ առելով՝ Բանն մարմին եղև՝ և բը-
նակեցաւ 'ի մեզ։ այսինքն՝ անշփոթ միաւորութիւն բանին ը̄-
մրս. Եւ ըստ կարգի ցուցակին՝ պատմէ զմկրտութիւն առ-
նուլն յոհաննու. և 'ի նմանէ՝ զմկրտելն փրկչին՝ Եւ զա-
մենայն նշանսն և զօրութիւնս զորս արար յիսուս։ Եւ ըն-
կատարածն։ Եւ զտալն պատուէրս առ աշակերտսն իւր՝ խոս-
տանալով նոցա զառաքումն սրբոյ հոգւոյն։ Նաև՝ թէ ո-
պէս մատնեցաւ 'ի ձեռս երից դատաւորացն։ և զխաչելն
մարմնով. և զբաժանումն հանդերձին 'ի զինուորացն։ Եւ
զձգումն զվիճակս 'ի վերայ Պատմուճանին։ և զդնելն Մարմ-
նոյն նորա 'ի գերեզմանի։ և զՅառնելն յերրորդ աւուր 'ի
մեռելոց։ և երևելն աշակերտացն իւրոց դրօքն փակելովք 'ի
միաշաբաթոջն։ Յոհաննէս՝ եղբայր յակոբայ առաքելոյն, և
կոչեցեալն որդի որոտման գերեթեայ՝ զկնի 53 ամաց համ-
բառնալոյ տեառն՝ գրեաց զԱւետարանն իւր, լեզուաւ յու-
նականաւ, 'ի յեփեսոս քաղաքի, ըստ խնդրոյ եպիսկոպոսացն
ասիացւոց։

Յովհ. Ղուկաս Մարկոս Մատթէոսի Յօրինուածս·	Յ	Ղ	Մր	Մ
Վասն զի 'ի սկզբանէ է բանն ած·	ա			
Վասն վկայութեանն յոհաննու ·	բ	ե		գ
Վասն գալոյն յիսուսի առ յոհաննէս ·	գ			
Վասն աւելոյն աշակերտակ գաւն Քյ:	դ			
Վասն գտանելոյ զփիլիպպոս ·	ե			
Վասն հարս" 'ի կանայ գալիլեացւոց·	զ			
Վասն արտաքսելոյ 'ի տա" զվաճառօղս·	է			է
Վասն Նիկոդեմոսի իշխանին հրէից·	ը			
Վասն մկրտելոյն յոհան" 'ի յայենոն·	թ			
Վասն խնդիր լինելոյ սակս սրբութե՜·	ժ			
Վասն կնոջն սամարացւոյ:	ժա			
Վասն որդւոյ թագաւորազնին·	ժբ	ժը		
Վասն Լ̃ և Ը̃ ամեայ հիւանդին·	ժգ			
Վասն այն զի սիրէ հայր զորդի:	ժդ			
Վասն հնգից հացից և երկուց ձկանցն·	ժե	լը	ժզ	լզ
Վասն գնալոյն 'ի վերայ ծովուն:	ժզ			
Վասն տրտնջելոյն զնմանէ հրէիցն·	ժէ			
Վասն շրջելոյն յիսուսի 'ի գալիլեայ·	ժը			
Վասն խնդրելոյ հրէից ունել զյիսուս·	ժթ			
Վասն 'ի ծնէ կուրի բանալն աչացն·	ի			
Վասն դնելոյ յս̃ի զանձն 'ի մջ̃ ոչխա"·	իա			
Վասն նաւակատեացն որ յերուսաղէմ·	իբ			
Վասն յարութեանն ղազարու ·	իգ			
Վասն օծանելոյն մարիամու զոտսն ·	իդ	իա	լդ	կբ
Վասն չկամելոյն յուդայի զնոյնն·	իե			
Վասն նստելոյն յիսուսի 'ի վերայ իշոյն·	իզ	կթ	լբ	խե
Վասն յելլենաց հեթանոսացն·	իէ			
Վասն հատին ցորենոյ·	իը			
Վասն յիսուսի որ լոյս եկն յաշխարհ·	իթ			
Վասն ընթր" և լու" զոտս" աշակեր"·	լ			

Վասն

Յովհ. Ղուկ. Մրկ. Մատթէոսի Յովհաննու	Յ	Ղ	Մր	Մ
Վասն չարչարա՛ց և մահուն՛ զաշխ՛։	լա			
Վասն գուշակելոյ զգալըյն հոգւոյն սըր- բոյ և մխիթարելոյ զաշակերտսն։	լբ			
Վասն մատնելոյն Քրիստոսի 'ի յուդայէ։	լգ			
Վասն ուրացութեան պետրոսի։	լդ	հթ	խէ	կղ
Վասն ածելոյն զՔրիստոս 'ի վանաց կայի՛։	լե			
Վասն տանելոյն զՔրիստոս 'ի գողգոթայ։	լզ			
Վասն աւանդելոյն Քրիստոսի զհոգին։	լէ			
Վասն խնդրելոյ զտէրունական մարմինն։	լը	ճգ	խը	կը
Վասն բերելոյ նիկոդէ՛ զմուռս։	լթ			
Վասն գալոյ կանանցն 'ի գերեզմանն։	խ	ճդ	խթ	կթ
Վասն մատնելոյն Յի առ աշակերտսն։	խա			
Վասն հաստատելոյն Քրիստոսի զԹովմաս։	խբ			
Վասն ճաշելոյ ընդ նոսա և հարց՛ զպետրոս։	խգ			
Վասն սիրելոյ աշակերտին որ գրեաց զաւետարանն սուրբ։	խդ			

Ե
ՍԲ ՅՈՀԱՆՆԷՍ
Գ

Սուրբ Աւետարանն Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Յովհաննու։

Դ. Հօրէ Լուսոյ։

գ. Ա. ԻՍԿԶԲԱՆԷ ԷՐ ԲԱՆՆ· ԵՒ ԲԱՆՆ ԷՐ ԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾ· և աստուած էր բանն։ Նա՛ էր ՚ի սկզբանէ առ աստուած։
Ամենայն ինչ նովաւ եղև· և առանց նորա եղև և ոչինչ որ ինչ եղեն։

Նովաւ կեանք էր, և կեանքն էր լոյս մարդկան· և լոյսն ՚ի խաւարի անդ լուսաւոր էր, և խաւար նմա ոչ եղև հասու։

գ. Եղև այր մի առաքեալ յԱյ· անուն նմա յովհաննէս։ նա եկն ՚ի վկայութիւն զի վկայեսցէ վասն լուսոյն· զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ։ ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։

գ. Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր առնէ զամ մարդ՝ որ գալոց է յաշխարհ։

դ ժ· Յաշխարհի էր, և աշխարհ
նովաւ եղև, և աշխարհ զնա
ոչ ծանեաւ։
Յիւրսն եկն, և իւրքն զնա
ոչ ընկալան։ Իսկ որք ընկա֊
լան զնա, ետ նոցա իշխանութի
որդիս աստուծոյ լինել, որոց
հաւատասցեն յանուն նորա։
Ոյք ոչ յարենէ, և ոչ 'ի կա֊
մաց մարմնոյ, և ոչ 'ի կամաց
առն, այլ յԱյ ծնան։
ե Գ· Եւ բանն մարմին եղև, և բը֊
նակեաց 'ի մեզ. և տեսաք զփ֊
փառս նորա զփառս իբրև զմ֊
միածնի առ 'ի հօրէ, լի շնոր֊
հօք և ճշմարտութեամբ։
զ Ը· Յովհաննէս վկայեաց վն նր,
աղաղակեաց և ասէ. սա է
զորմէ ասէի, որ զկնի իմ գա֊
լոցն էր, առաջի իմ եղև, զի
նախ քան զիս էր։
է ժ· Զի 'ի լրութենէ անտի նորա
մեք ամենեքին առաք շնորհս
փոխանակ շնորհաց։
Զի օրէնքն 'ի ձեռն Մովսիսի
տուան. շնորհքն և ճշմարտու֊
թիւնն 'ի ձեռն Յիսուսի Քրիս֊
տոսի եղեն։

[illegible]

[illegible]

Զաստուած ոչ որ երբեք
ետես, բայց միածինն
որդի՝ որ է 'ի ծոց հօր՝ նա
պատմեաց։ ը Գ· Ի
Եւ այս է վկայութիւն յով֊
հաննու, յորժամ առաքեցին
առ նա հրէայքն յԵրուսաղե֊
մէ քահանայս և ղևտացիս,
զի հարցցեն ցնա՝ թէ դու ո՞ ես։ թ ժ·
Եւ խոստովան եղև՝ և ոչ
ուրացաւ. և խոստովան եղև
եթէ ես՝ ոչ եմ Քրիստոսն։
Եւ հարցին զնա. իսկ՝ ո՞վ
ես դու, Եղիա՞ ես։ և ասէ. ոչ
եմ։ Իսկ՝ մարգարէ՞ն ես դու։
պատասխանի ետ, թէ ոչ։
Իսկ՝ ասեն ցնա, դու ո՞վ ես,
զի պատասխանի տարցուք որոց
առաքեցինն զմեզ. զի՞ ասես
վասն քո։
Ասէ. ես՝ ձայն բարբառոյ յա֊ ժ
նապատի. ուղիղ արարէք զճ֊ Ա·
ճանապարհն տն, որպէս ասաց
Եսայի մարգարէ։
Եւ որք առաքեցանն՝ 'ի փա֊ ժա
րիսեցւոց անտի էին։ Հարցին ժ·
ցնա՝ և ասեն. իսկ զի՞ մկրտես՝
եթէ դու չես Քրիստոսն. և ոչ
Եղիա, և ոչ մարգարէն։

Պա֊

ժբ Պատասխանի ետ նոցա Յով-
Ր. հաննէս՝ և ասէ. ես՝ մկրտեմ
զձեզ ջրով. ՚ի մէջ ձերում
կայ զոր դուքն ոչ գիտէք. որ
զկնի իմ գալոցն է, որում չեմ
արժանի՝ եթէ լուծից զխրացս
կօշկաց նորա։
ժգ Այս՝ ՚ի Բեթաբրա եղև յայն
Ժ. կոյս Յորդանանու, ուր էրն
Յովհաննէս՝ և մկրտէր։

Յերեկորեայ Կի., Երեքշաբթի ա.

Աւետարան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրի-
ստոսի.

Գ. ՚Ի վաղիւ անդր տեսանէ զՅիսուս
զի գայր առ նա, և ասէ.
ահաւասիկ գառն Աստուծոյ՝ որ բառ-
նայ զմեղս աշխարհի։
ժդ Այս է՝ վասն որոյ ես ասէի,
Ր. զկնի իմ գայ՝ այր որ առաջի
իմ եղև, զի յառաջ էր քան
զիս։
Եւ ես՝ ոչ գիտէի զնա. այլ
զի յայտնի լիցի Իսրայէլի,
վասն այնորիկ եկի ես ջրով մկր-
տել։
ժե Վկայեաց Յովհաննէս՝ և ասէ,
Ր. թէ տեսանէի զՀոգին՝ զի իջա-
նէր իբրև զաղաւնի յերկնից,
և հանգչէր ՚ի վերայ նորա։
Եւ ես ոչ գիտէի զնա. այլ
որ առաքեացն զիս մկրտել ջրո-
վով, նա ասաց ցիս. յորոյ վե-
րայ տեսանիցես զՀոգին, զի
իջանիցէ և հանգչիցի ՚ի վե-
րայ նորա, նա է՝ որ մկրտէ Հոգ-
ւովն սրբով։
Եւ ես՝ տեսի, և վկայեցի ե-
թէ սա է Որդին Աստուծոյ։

Յերեկորեայ Կի., Չորեքշաբթի.

Աւետարան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

՚Ի վաղիւ անդր կայր Յով- ժզ
հաննէս, և յաշակերտաց Ժ.
անտի նորա՝ երկու. և նայեցեալ Դ.
ընդ Յիսուս՝ զի զգնայր, ասէ.
ահաւասիկ Քրիստոս գառն Աստուծոյ։
Լուան ՚ի նմանէ երկու աշա-
կերտքն՝ զի խօսէր, և գնացին
զհետ Յիսուսի։
Իբրև դարձաւ Յիսուս, և ե-
տես զնոսա՝ զի երթային ըն-
դհետ նորա, ասէ ցնոսա. զինչ
խնդրէք։ Նոքա ասեն ցնա.
ռաբբի, որ թարգմանեալ կո-
չի՝ վարդապետ, ուր են օթե-
վանք քո։
Ասէ ցնոսա. եկայք և տեսէք։
Եկին և տեսին՝ ուր էին օթե-
վանք նորա. և առ նմա ագան
այն օր, զի ժամ էր՝ իբրև
տասներորդ։

Եւ էր

Էր անդրէաս՝ եղբայր սիմով-
նի վիմի՝ մի յերկուց անտի,
որ լուանն 'ի յովհաննէ՝ և գ-
նացին զհետ նորա:

ժէ Գտանէ սա՝ նախ զեղբայր
Ա. իւր զսիմովն, և ասէ ցնա. գը-
տաք զմեսիայն՝ որ թարգմանի
քս̃ս: և ած զնա առ յիսուս:
Հայեցեալ ը̃ նա յիսուսի՝
ասէ. դու ես սիմովն որդի
յովնանու, դու կոչեսցիս կե-
փաս, որ թարգմանի՝ պետրոս:

Յերկրոր" Կիւ", Հինգ շաբ".

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

ժը 'Ի վաղիւն անդր կամեցաւ ե-
փ լանել 'ի գալիլեա. գը-
Ե տանէ զփիլիպպոս, և ասէ ցը-
նա յիսուս. եկ զհետ իմ:
Եւ էր փիլիպպոս 'ի բեթսա-
յիդայ, 'ի քաղաքէ անդրեայ
և պետրոսի:
Գտանէ փիլիպպոս զնաթա-
նայէլ, և ասէ ցնա. զորմէ
գրեաց մովսէս յօրէնսն, և մար-
գարէքն. գտաք զյիսուս զոր-
դի յովսեփայ 'ի նազարեթէ:
Ասէ ցնա նաթանայէլ. իսկ
'ի նազարեթէ՝ մարթ ինչ
իցէ բարւոյ իմիք լինել: ասէ
ցնա փիլիպպոս. եկ և տես:

Իբրև ետես յիսուս զնաթա-
նայէլ զի գայ առ նա, ասէ
վասն նորա. ահա արդարև իս-
րայէլացի, յորում նենգութիւն
ոչ գոյ:
Ասէ ցնա նաթանայէլ. ուս-
տի՞ ճանաչես զիս. պատասխա-
նի ետ յիսուս՝ և ասէ ցնա.
մինչչև 'էր փիլիպպոսի կոչեցեալ
զքեզ՝ զի էիր 'ի ներքոյ թզե-
նւոյն, տեսի զքեզ:
Պատասխանի ետ նմա նաթա-
նայէլ՝ և ասէ. ռաբբի՝ դու
ես որդի ա̃յ, դու ես թագա-
ւորն իսրայէլի:
Պատասխանի ետ նմա յիսուս՝
և ասէ. փոխանակ զի ասացի
քեզ՝ թէ տեսի 'ի ներքոյ թզե-
նւոյն՝ հաւատաս, մեծամեծս
ես քան զայս տեսցես:
Եւ ասէ ցնոսա. ամէն ամէն՝
ասեմ ձեզ. տեսանիցէք զեր-
կինս բացեալ, և զհրեշտակս
ա̃յ՝ զի ելանիցեն և իջանիցեն
'ի վե̃ր որդւոյ մարդոյ:

Յերկրոր" Կիւ", Ուրբաթ օ".

Սկիզբն նշանաց Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի:

Եւ յաւուրն երրորդի, հար- .Օ.
սանիք էին 'ի կանա գալի-
լեա-

Ն.Օ.

լեացւոց․ եւ անդ էր մայրն Յի-
սուսի կոչեցաւ եւ Յիսուս եւ
աշակերտքն նո՛ր ՚ի հարսանիսն։
Եւ ՚ի պակասել գինւոյն, ա-
սէ մայրն ցՅիսուս․ գինի՝ ոչ
ունին։
Եւ ասէ ցնա Յիսուս․ զի՞ կայ
իմ եւ քո՝ կին դու, չեւ՛ է հա-
սեալ ժամանակ իմ։
Ասէ մայրն նորա ցպաշտաւորսն․
որ զինչ ասիցէ ձեզ՝ արասջի՛ք։
Անդ էին Թակոյկք կճեայք
վեց՝ ըստ սրբութեանն Հրէից․
տանէին մի մի ՚ի նոցանէ մարս
երկուս կամ երիս։
Ասէ ցնոսա Յիսուս․ լցէ՛ք զդ
Թակոյկդ ջրով․ եւ լցին զնո-
սա մինչեւ ՚ի վեր։
Եւ ասէ ցնոսա․ արդ՝ առէ՛ք
եւ բերէ՛ք ճարտարապետին․ եւ
նոքա բերին։
Եւ իբրեւ ճաշակեաց ճա-
րտապետն զջուրն գինի եղեալ,
եւ ոչ գիտէր ուստի էցէ․ բայց
սպասաւորքն՝ գիտէին որք ար-
կին զջուրն։ Կոչէ ը փեսայն
ճարտարապետն, եւ ասէ․ ամ
մարդ՝ զանոյշ գինի յառաջա-
գոյն պաշտէ․ եւ յորժամ ար-
բենան, յայնժամ զյոռին․
դու՝ պահեցեր զանոյշ գինիդ
մինչեւ ցայժմ։

Զայս արար սկիզբն նշանաց
Յիսուս ՚ի Կանա Գալիլեացւոց,
եւ յայտնեաց զփառս իւր․ եւ
հաւատացին ՚ի նա աշակերտքն
նորա։

Յերկրորդ Կիւ․ Ծննդեան․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս։

Յետ այսորիկ էջ Յիսուս ՚ի ժթ
Կափառնաում, ինքն եւ Ե
մայր իւր եւ եղբարք իւր․ եւ Ե
անդ լինէր՝ ոչ բազում ինչ
աւուրս։
Եւ էր՝ մե՛րձ զատիկն հրէից, ի
եւ ե՛լ Յիսուս յերուսաղէմ։ Ա
Եւ եգիտ ՚ի տաճարին՝ զի վա- իա
ճառէին զարջառս եւ զոչխա- Ա
րս եւ զաղաւնիս, եւ զլումայա-
փոխսն որ նստէին։
Եւ արար խարազան չուանեայ,
եւ եհան զամենեսին ՚ի տաճա-
րէն, զոչխարս [illegible] զարջառս, եւ
զպղինձս հատավաճառացն՝ ցրը-
ուեաց, եւ զսեղանսն կործա-
նեաց․ եւ որ զաղաւնիսն վաճա-
ռէին՝ ասէ ցնոսա․ առէ՛ք զայդ
աստի, եւ մի՛ առնէք զտուն հօր
իմոյ՝ տուն վաճառի։
Ապա յիշեցին աշակերտքն նո՛ր՝ իբ
Թէ գրեալ է․ Նախանձ տան Ժ
քո կերիցէ զիս։

ԻԳ Պատասխանի ետուն հրէայ-
Դ քըն՝ և ասեն ցնա. զի՞նչ նշ-
ան ցուցանես դու մեզ՝ զի զայդ
առնես։

ԻԴ Պատասխանի ետ Յիսուս և ա-
Ժ սէ ցնոսա. քակեցէք զտաճարդ
զայդ, և զերիս աւուրս կանգ-
նեցի՛ց զդա։

Ասեն ցնա հրէայքն. զքառասուն և զվե՛ց ամ շինեցաւ տաճարս այս, և դու՝ զերիս աւուրս կանգնեսցես զդա։

Բայց նա՝ ասէր վասն տաճարի մարմնոյ իւրոյ։

Իսկ յորժամ յարեաւ 'ի մեռելոց, յիշեցին աշակերտքն նորա, թէ զայս էր զոր ասացն. և հաւատացի՛ն գրոյն՝ և բանին զոր ասաց Յիսուս։

Յերրորդում Կիւրակէի Աւագին.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ երեւ էր յերուսաղէմ 'ի զատկին 'ի տօնի, բազումք հաւատացին յանուն նր. զի տեսանէին զնշանսն՝ զոր առնէր։

Բայց ինքն Յիսուս ոչ հաւատայր զանձն նոցա. քանզի ինքն գիտէր զամ. և զի ոչ էր պիտոյ՝ եթէ ոք վկայեսցէ վասն մարդոյ. զի ինքն իսկ գիտէր զինչ կայր 'ի մարդն։

Եւ էր՝ այր մի 'ի փարիսեցւոց անուն՝ Նիկոդեմոս անուն նորա, իշխան հրէից։ Բ.

սա՝ եկն առ նա գիշերի՝ և ասէ ցնա. ռաբբի՝ գիտեմք թէ յայ եկեալ ես վարդապետ. զի ոչ ոք կարէ զայդ նշանս առնել՝ զոր դու առնես. եթէ ոչ այ իցէ ընդ նմա.

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ ցնա. ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի վերստին, ոչ կարէ տեսանել զարքայութի այ։

Ասէ ցնա Նիկոդեմոս. զիարդ կարէ մարդ ծնանե՛լ որ ծերացեալ իցէ. միթէ՝ մարթ ինչ իցէ անդրէն յորովայն մօր իւրոյ կրկին մտանե՛լ և ծնանել.

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ. ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի 'ի ջրոյ և 'ի հոգւոյ, ոչ կարէ մտանել յարքայութի այ։

Զի ծնեալն 'ի մարմնոյ՝ մարմի՛ն է, և ծնեալն 'ի հոգւոյ՝ հոգի է։

Դու՝ մի զարմանար, թէ ասացի քեզ՝ պարտ է ձեզ ծնանել վերստին. զի հողմ՝ ուր կա-

կամի շնչէ. և զձայն նորա լսես. այլ ոչ գիտես ուստի գայ՝ կամ յո՛ երթայ. սոյնպէս՝ և ա՟մ ծնեալն ՚ի Հոգւոյն։

Պատասխանի ետ Նիկոդեմոս՝ և ասէ ցնա. զիա՞րդ մարթի այդմ լինել։

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ ցնա. դու ես վարդապետն Ի՟ղի՝ և զայդ՝ ոչ գիտես։

Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի զոր ինչ գիտեմք խօսիմք, և զոր տեսաք՝ վկայեմք. և զվկայութիւն մեր ոչ ընդունիք։

Իսկ արդ՝ եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ, և ոչ հաւատայք. զիա՞րդ եթէ զերկնաւորսն ասացից՝ հաւատայցէք։

Յերեքշ″ Կէ″, Նոյն շաբ″.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Եւ ոչ ոք յերկինս ել, եթէ ոչ՝ որ էջն յերկնից Որդին մարդոյ՝ որ էն յերկինս։

Եւ որպէս Մովսէս բարձրացոյց զօձն յանապատին, նոյնպէս բարձրանալ պարտ է Որդւոյ մարդոյ։ զի ա՟մ որ հաւատայ ՚ի նա՝ ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս։

Զի այնպէս սիրեաց ա՟ծ զաշխարհ, մինչև զՈրդին իւր միածին ետ. զի ամենայն որ հաւատայ ՚ի նա՝ մի՛ կորիցէ, այլ ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս։

Զի ոչ առաքեաց ա՟ծ զՈրդի իւր յաշխարհ՝ թէ դատեսցի զաշխարհ, այլ զի փրկեսցի աշխարհ նովաւ։

Որ հաւատայ ՚ի նա՝ ոչ դատապարտեսցի. և որ ոչ հաւատայ ՚ի նա՝ արդէն իսկ դատապարտեալ է. զի ոչ հաւատաց յանուն միածնի Որդւոյն Աստուծոյ։

Եւ այս իսկ է դատաստան. զի լոյս եկն յաշխարհ, և սիրեցին մարդիկ զխաւար առաւել քան զլոյս. զի էին գործք իւրեանց չարութեան։

Զի ա՟մ որ զչար գործէ՝ ատեայ զլոյս. և ոչ գայ առ լոյսն, զի մի՛ յանդիմանեսցին գործք նորա։ իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն, գայ առ լոյսն. զի յայտնի լիցին գործք նորա՝ թէ Աստուծով գործեցան։

Յաւուր" Կիւ", Երեք շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Թ. Յետ այսորիկ եկն Յիսուս
և աշակերտքն նորա յեր-
կիրն Հրէաստանի. և անդ շըր-
ջէր նոքօք հանդերձ և մկրտէր.
իգ Գ. Մկրտէր և Յովհաննէս 'ի յա-
յենովն, մե՛րձ առ Սաղիմ,
զի ջուրք բազումք էին անդ.
և գային՝ և մկրտէին.
իդ Գ. Զի չև՛ևս էր արկեալ զՅով-
հաննէս 'ի բանտ.
իե Գ. Ժ. Եւ եղև խնդիր յաշակեր-
տացն Յովհաննու ընդ Հրէի՝
վասն սրբութեան. Եկին առ
Յովհաննէս՝ և ասեն ցնա.
ռաբբի, որ էրն ընդ քեզ յայն-
կոյս Յորդանանու, որում դո՛ւն
վկայեցեր, ահաւասիկ նա մկր-
տէ՝ և ամենեքին գան առ նա.
Պատասխանի ետ Յովհաննէս՝
և ասէ. ոչ կարէ մարդ առ-
նուլ յանձնէ՝ և ոչ ինչ, և-
թէ ոչ իցէ տուեալ նմա
յերկնից 'ի վերուստ.
իը Ի. Դուք ձեզէն վկայէք ինձ, զի
ասացի ձեզ՝ թէ չեմ ես Քրի-
ստոսն, այլ թէ առաքեա՛լ
եմ առաջի նորա.
իթ Ժ. Որ ունի հարսն, նա է փեսայ.
իսկ բարեկամ փեսային՝ որ կայ
և լսէ նմա, ուրախութեամբ
ուրախ լինի վասն ձայնի փե-
սային. արդ՝ այս ուրախութիւն
որ իմս է, լցեալ է.
Նմա պարտ է աճել, և ինձ
մեղմանալ.
Որ 'ի վերուստն գայ, 'ի վերոյ
է քան զամ. որ յերկրէ աստի է,
յերկրէ է՝ և յերկրէ խօսի.
Որ յերկնից գայ, զոր ինչ
տեսս և զոր լուաւ, վկայէ.
և զվկայութիւն նորա ոչ ոք
ընդունի.
Որ ընդունի զվկայութիւն նր՝
կնքեաց, թէ ած ճշմարիտ է.
զի զոր ածն առաքեաց՝ զբանս
այ խօսի. զի ոչ եթէ չափով
տայ ած զհոգին.
Հայր սիրէ զորդի, և զամե- լե Գ.
նայն ետ 'ի ձեռս նորա.
Որ հաւատայ յորդի, ընդունի լզ Ժ.
զկեանսն յաւիտենականս. և
որ ոչ հնազանդի որդւոյ, ոչ
տեսցէ զկեանս. այլ բարկու-
թիւն այ մնայ 'ի վերայ նորա.

Յաւուր" Կիւ", Չորեք շաբ".

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Իբրև գիտաց Յիսուս՝ եթէ
լուան փարիսեցիքն՝ եթէ
յե-

Նո.

յս՜ բազում աշակերտս առնէ,
եւ մկրտէ քան զյովհաննէս.
բայց ոչ եթէ յիսուս ինք-
նին մկրտէր, այլ աշակերտքն
լբ նորա։ Եթող զհրէաստան եր-
Է կիր. եւ եկն միւսանգամ ՚ի
գալիլեա։
լգ Եւ էր նմա անցանել ը̄ սա-
Ժ. մարիա։
Ժ.I Գայ նա ՚ի քաղաք մի սամա-
րացւոց՝ որում անուն էր սի-
քար. մե՛րձ ՚ի գեղն զոր ետ
յակոբ որդւոյ իւրում յով-
սեփայ։ եւ անդ էր աղբիւր մի
յակոբայ։
Եւ յիսուս վաստակեալ ՚ի
ճանապարհէն, նստէր ՚ի վե՟
աղբերն, եւ էր ժամ իբրեւ
վեցերորդ։
Գայ կին մի ՚ի սամարիայ հա-
նել ջուր։ ասէ ցնա յիսուս.
տուր ինձ ըմպել.
Զի աշակերտքն նորա եր-
թեալ էին ՚ի քաղաքն անդր՝
զի կերակուրս գնեսցեն։
Ասէ ցնա կինն սամարացի.
դու՝ որ հրեայդ ես, զիա՞րդ յի-
նէն ըմպե՛լ խնդրես ՚ի կնոջէ
սամարացւոյ։ զի ոչ երբէք
խառնակին հրեայք ը̄ սամա-
րացիս։
Պատասխանի ետ նմա յիսուս
եւ ասէ. եթէ գիտէիր դու ըզ-
պարգեւսն այ̄, եւ ո՛վ է՝ որ
ասէ ցքեզ՝ թէ տուր ինձ ըմ-
պել, դու արդեւք խնդրէիր
՚ի նմանէ, եւ տայր քեզ ջուր
կենդանի։
Ասէ ցնա կինն. տէր՝ դու քան-
զի եւ դոյլ իսկ ոչ ունիս, եւ
ջրհորս խոր է. իսկ արդ ուստի՞
ունիցիս զջուրն կենդանի։
Միթէ դու մեծ ինչ ո՞ք իցես
քան զհայրն մեր յակոբ՝ որ
զայս ջրհոր ետ մեզ, եւ ինքն
աստի արբ՝ եւ որդիք նորա, եւ
խաշինք նորա։
Պատասխանի ետ նմա յիսուս՝
եւ ասէ. ա՟մ որ ըմպէ ՚ի ջրոյ
յայդմանէ, միւսանգամ ծա-
րաւէ. բայց որ ըմպէ ՚ի ջրոյն
զոր ես տաց նմա, մի՛ ծարա-
ւեսցէ յաւիտեան։ այլ ջուրն
զոր ես տաց նմա, եղիցի նմա
աղբիւր ջրոյ բղխելոյ ՚ի կեանսն
յաւիտենականս։
Ասէ ցնա կինն. տէր՝ տուր ինձ
զջուրն զայն. զի մի՛ ծարաւեցից՝
եւ մի՛ եկից այսր հանել ջուր։
Ասէ ցնա յիսուս. երթ կոչեա
զայր քո՝ եւ եկ այսր։
Պատասխանի ետ նմա կինն՝
եւ ասէ չի՛ք իմ այր։ Ասէ ցը-
նա յիսուս. բարւո՛ք ասացեր՝

Թէ չէք իմ այր. զի հինգ այր փոխեալ է քո, և զոր այժմ ունիս՝ չէ քո այր. այդ արդար ասացեր։

Ասէ ցնա կինն. տէր՝ թուի ինձ թէ մարգարէ իցես դու։ Հարքն մեր ի լերինս յայսմիկ երկիր պագին. և դուք ասէք՝ թէ յԵրուսաղէմ ևեթ՝ է տեղին ուր արժան իցէ երկիր պագանել։

Ասէ ցնա Յիսուս. կին դու՝ հաւատա ինձ, զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ ի լերինս յայսմիկ, և ոչ յԵրուսաղէմ երկիր պագանիցեն Հօր։

Դուք երկիր պագանէք՝ որում ոչն գիտէք, մեք երկիր պագանեմք որում գիտեմքն. զի փրկութիւն ի Հրէից է։

Այլ եկեսցէ ժամանակ, և այժմ իսկ է. յորժամ ճշմարիտքն երկրպագուք՝ երկիր պագանիցեն Հօր՝ հոգւով և ճշմարտութեամբ. քանզի և Հայր՝ այնպիսի երկրպագուս իւր խնդրէ։

Յերրորդ Կիւ., Հինգշաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Հոգի է աստուած, և երկրպագուացն նորա՝ հոգւով և ճշմարտութեամբ պարտ է երկիր պագանել։

Ասէ ցնա կինն, գիտեմ զի Մեսիա գայ՝ անուանեալն Քրիստոս. յորժամ եկեսցէ, նա պատմեսցէ մեզ զամենայն։

Ասէ ցնա Յիսուս. Ես եմ, որ խօսիմս ընդ քեզ։

Եւ յայնժամ եկին աշակերտքն նորա, և զարմանային զի ընդ կնոջն խօսէր, բայց ոչ ոք ասաց ի նոցանէ թէ զինչ խնդրես, կամ զինչ խօսիս ընդ դմա։

Եթող կինն զսափորն իւր՝ և չոգաւ ի քաղաքն, և ասէ ցմարդիկն. եկայք տեսէք զայր մի որ ասաց ինձ զամենայն՝ որ ինչ իմ գործեալ է. միթէ՝ նա իցէ Քրիստոսն։

Ելին ի քաղաքէն՝ և գային առ նա։

Եւ մինչև՝ եկեալ էին նոքա, աղաչէին զնա աշակերտքն և ասէին. ռաբբի՝ հաց կեր։

Նա՝ ասէ ցնոսա. ես կերա-

կուր

կեր ունիմ ուտել, զոր դուքն ոչ գիտէք։

Ասէին աշակերտքն ընդ միմեանս. միթէ՞ եբեր ինչ ոք դմա ուտել։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. Իմ կերակուր այն է զի արարից զկամս այնորիկ որ առաքեացն զիս, և կատարեցից զգործն նորա։

Ո՛չ դուք ասէք՝ եթէ այլ ևս չորք ամիսք են՝ և հունձք գան. ահաւասիկ ես՝ ասեմ ձեզ. ամբարձէք զաչս ձեր, և տեսէք զարտորայսն, զի սպիտակացեալ են՝ և 'ի հունձս հասեալ

Եւ որ հնձէն՝ վարձս առնու, և ժողովէ զպտուղ 'ի կեանսն յաւիտենականս։ զի որ սերմանէն՝ և որ հնձէ, հաւասարակից ցնծասցեն։

Յայսմ իսկ է բանն ճշմարիտ. զի այլ է որ սերմանէ, և այլ է որ հնձէ։

Ես առաքեցի զձեզ հնձել զոր ոչ դուք սերմանեցէք. այլք վաստակեցին, և դուք 'ի վաստակս նոցա մտէք։

Եւ 'ի քաղաքէն յայնմանէ սամարացւոց՝ բազումք հաւատացին 'ի նա, վասն բանի կնոջն վկայելոյ՝ եթէ ասաց ինձ զամ, որ ինչ իմ գործեալ էր։

Իսկ իբրև եկին առ նա սամարացիքն, աղաչէին զնա լինել առ նոսա. և եղև անդ աւուրս երկուս։

Եւ ևս բազումք հաւատացին 'ի նա վասն բանին նորա։ և ասէին ցկինն թէ ոչ այսուհետև վասն քո խօսիցդ հաւատամք. զի մեզէն իսկ լուաք 'ի դմանէ. և գիտեմք եթէ դա է ճշմարիտ փրկիչ աշխարհի։

Յերրորդ Կի., Ուրբաթի ա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ յետ երկուց աւուրց ել ԽԳ Ե.
անտի և գնաց 'ի Գալիլեա։
Զի ինքն իսկ Յիսուս վկայեաց, ԽԴ Ա.
եթէ մարգարէ յիւրում գաւառի պատիւ ոչ ունի։

Այլ յորժամ եկն նա 'ի Գալիլեա, ընկալան զնա գալիլեացիքն. զի տեսեալ էր զամ ԽԵ Ժ.
նշանսն զոր արար յԵրուսաղէմ 'ի տօնին. քանզի և նոքա եկեալ էին 'ի տօնն։

Եկն դարձեալ 'ի Կանա գալիլեացւոց՝ ուր արար զջուրն գինի. և անդ էր Թագաւորական ԽԶ Գ. Ժ.2

այն

ազն մի, որոյ որդի նորա հիւանդ կայր ՚ի կափառնաում։

Նա՝ իբրեւ լուաւ, եթէ Յիսուս եկեալ է ՚ի Հրէաստանէ ՚ի գալիլեա, եկն առ նա, եւ աղաչէր զի իջցէ եւ բժշկեսցէ զորդի նորա․ քանզի մերձ էր ՚ի մեռանել։

Ասէ ցնա Յիսուս․ եթէ ոչ նշանս ինչ եւ արուեստս տեսանէք, ոչ հաւատայք։

Ասէ ցնա թագաւորազն․ Տէր՝ էջ մինչչեւ՝ մեռեալ իցէ մանուկն իմ։

Ասէ ցնա Յիսուս․ Երթ, որդին քո կենդանի է։ Եւ հաւատաց այրն բանին զոր ասաց նմա Յիսուս, եւ գնաց։

Եւ մինչ դեռ իջանէր, ընդ առաջ եղեն նմա ծառայքն նորա․ աւետիս ետուն՝ եւ ասեն, թէ մանուկն նորա կենդանի է։

Հարցանէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում առողջացաւ։ Եւ ասեն ցնա․ Երէկ յեօթներորդ ժամու եթող զնա ջերմն։

Գիտաց հայրն նորա՝ թէ յայնմ ժամու՝ յորում ասացն ցնա Յիսուս՝ թէ որդին քո կենդանի է․ եւ հաւատաց ինքն եւ ամենայն տուն իւր։

Զայս դարձեալ՝ երկրորդ նշ-

ՕՐ․

շան արար Յիսուս եկեալ ՚ի Հրէաստանէ ՚ի գալիլեա։

Յետոյ Կն․, Շաբաթի ա․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յետ այսորիկ տօն էր Հրէից․ ը
եւ ել Յիսուս յԵրուսաղէմ։ ժ․

Եւ էր յԵրուսաղէմ ՚ի ոչխարականն աւազանին՝ որ կոչէր եբրայեցերէն բեթհեզդա, հինգ սրահ։ Յորս անկեալ դնէր բազմութիւն յոյժ հիւանդաց, կուրաց կաղաց գօսացելոց, որ ակն ունէին շրջոյն յուզելոյ։

Եւ հրեշտակ տեառն ըստ ժամանակի իջանէր յաւազանն՝ եւ յուզէր զջուրսն․ եւ որ նախ ՚ի շարժումն ջուրցն իջանէր՝ բժշկէր, ի՛նչ ունելով նշան հիւանդութեան։

Եւ անդ էր այր մի՝ որոյ ե- ժ․3
րեսուն եւ ութ ամ էր ՚ի հիւանդութեան իւրում։ Զնա իբրեւ ետես Յիսուս՝ զի անկեալ դնէր, եւ գիտաց թէ բազում ժամանակք են այնուհետեւ, ասէ ցնա․ կամի՞ս ողջ լինել։

Պատասխանի ետ նմա հիւանդն․ Տէր՝ ոչ զոք ունիմ, թէ յորժամ ջուրքն յուզիցին՝ արկցէ զիս յաւազանն․ եւ մինչ

ես

ես գանդաղիմ, այլ ոք քան զիս յառաջագոյն իջանէ։

Ասէ ցնա Յիսուս. արի առ ըզմահիճս քո՝ և գնա։

Եւ ողջացաւ այրն. և յարեաւ, առ զմահիճս իւր՝ և շրջէր. և էր շաբաթ յաւուրն յայնմիկ։

Ասեն Հրէայքն ցբժշկեալն. շաբաթ է, և ոչ էր արժան առնուլ քեզ զմահիճս քո

Ը Ժ․ Պատասխանի ետ նոցա՝ և ասէ. որ բժշկեացն զիս, նա ասաց ցիս՝ առ զմահիճս քո և գնա։

Հարցին ցնա՝ և ասեն. ո՞վ է այրն որ ասացն ցքեզ՝ առ զմահիճս քո և շրջեա՛ց։

Եւ բժշկեալն ոչ գիտէր թէ ո՛վ իցէ. քանզի Յիսուս խոյս ետ վասն ամբոխին 'ի տեղւոջէ անտի։

Յետ այսորիկ գտանէ զնա Յիսուս 'ի տաճարին, և ասէ ցնա. ահաւադիկ ողջացար, մի՛ ևս մեղանչեր. զի մի՛ չար ևս ինչ լինիցի քեզ։

Գնաց այրն՝ և պատմեաց Հրէիցն, եթէ Յիսուս էր՝ որ բժշկեացն զիս։

Եւ վասն այնորիկ հալածէին զՅիսուս Հրէայք, զի զայն առնէր 'ի շաբաթու։

Եւ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա. Հայր իմ մինչև ցայժմ գործէ, և ես գործեմ։

Վասն այնորիկ առաւել խնդրէին Հրէայքն սպանանել զնա. զի ոչ միայն լուծանէր զշաբաթս, այլ և հա՛յր իւր կոչէր զԱ՛ծ, և հաւասա՛ր առնէր զանձն աստուծոյ։

Չորրորդում Կիւրակէի Աւետարան.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ Որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն և Որդին նմին նման գործէ։ Ժ․Դ

Զի Հայր սիրէ զՈրդի, և զա՛մ ինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ. և մեծամեծս ևս քան զայնս ցուցանէ նմա զգործս, Է որ դուք զարմանայք։

Զի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ, նոյնպէս և Որդի զորս կամի կենդանի առնէ։

Եւ ոչ եթէ Հայր դատի զոք՝

այլ զամենայն դատաստանն ետ
որդւոյ իւրոյ. զի ամենեքեան
պատուեսցեն զորդի, որպէս պա-
ի Ե. տուեն զհայրն. որ ոչ պատուէ
զորդին, ոչ պատուէ զհայր
զառաքիչն նորա։
իա Ժ. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի
որ զբանն իմ լսէ, և հաւա-
տայ այնմ որ առաքեացն զիս,
ընդունի զկեանսն յաւիտենա-
կանս և 'ի դատաստան ոչ
մտանէ, այլ փոխեցաւ 'ի մա-
հուանէ 'ի կեանս։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի
գայ ժամանակ՝ և արդէն իսկ
է, յորժամ մեռեալք լուիցեն
ձայնի որդւոյն այ. և որք լուի-
ցեն՝ կեցցեն։
Զի որպէս հայր ունի կեանս
յանձին իւրում, նոյնպէս ետ
և որդւոյ ունել կեանս յան-
ձին իւրում։
Եւ իշխանութիւն ետ նմա դա-
տաստան առնել. և զի որդի
մարդոյ է, մի՛ այն զի՛ զարմա-
նայք. զի եկեսցէ ժամանակ՝
յորում ամենեքին որ 'ի գե-
րեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայ-
նի նորա, և ելցեն արտաքս.
որոց զբարիս գործեալ իցէ՝ 'ի
յարութիւն կենաց, և որոց
զչար արարեալ իցէ 'ի յարու-

դատաստանաց։
Ոչ կարեմ ես յանձնէ առ-
նել՝ և մի ինչ. այլ որպէս լը-
սեմ՝ դատիմ, և դատաստանն
իմ արդար է. զի ոչ խնդրեմ իբ Ե.
զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝
որ առաքեացն զիս։

Զուարթ Կի՛՛, Նախա շաբա՛՛.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Եթէ ես վկայեմ վասն իմ, իգ Ժ.
վկայութիւն իմ չէ ճշմարիտ.
այլ է որ վկայէ վ͞ս իմ. և դուք
գիտէք եթէ ճշմարիտ է վկա-
յութիւն զոր վկայեաց վասն իմ։
Դուք առաքեցէք առ Յովհան-
նէս, և վկայեաց ճշմարտութեան.
այլ ես՝ ոչ եթէ 'ի մարդկանէ
առնում վկայութիւն, այլ զայս
ասեմ զի դուք ապրեսջիք։
Նա էր ճրագն՝ որ լուցեալ
էր և ծագէր. և դուք կամե-
ցարուք ցնծալ առ ժամանակ
մի 'ի լոյս նորա։
Այլ ես ունիմ վկայութիւն
մեծ քան զՅովհաննու. զի
գործսն՝ զոր ետ ինձ հայր՝ զի
կատարեցից զնոսա, նոքին իսկ
գործքն զոր գործեմ՝ վկայեն
վասն իմ, եթէ հայր առա-
քեաց զիս. և որ առաքեացն
զիս

զիս Հայր, նա վկայեաց վասն իմ։
ԽԴ Դ Դուք ոչ զձայն նորա երբեք
լուարուք, և ոչ զտեսիլ նորա
տեսէք։
ԽԵ Ժ Եւ ոչ զբան նորա ունիք ի ձեզ
բնակեալ. զի զոր նա առաքեաց,
դուք նմա ոչ հաւատայք։
Քննեցէք զգիրս. զի դուք
համարիք նոքօք ունել զկեանսն
յաւիտենականս. և նոքին իսկ
են որ վկայեն վասն իմ, որովք
համարիքն ունել կեանս։ և
դուք ոչ կամիք գալ առ իս,
զի զկեանսն ունիցիք։
Ես փառս ի մարդկանէ ոչ
առնում։ այլ զիտեմ զձեզ՝
զի զսէրն Այ ոչ ունիք յանձինս։
Ես եկի յանուն Հօր իմոյ, և
ոչ ընդունիք զիս. եթէ այլ
ոք եկեսցէ յիւր անուն, զնա
ընդունիցիք։
Զիարդ կարէք դուք հաւա-
տալ. զի փառս ի միմեանց
առնուք, և զփառս զառ ի
միոյն Այ ոչ խնդրէք։
Մի համարիք եթէ ես չարա-
խօս լինիցիմ զձէնջ առ
Հայր. գոյ որ չարախօս կայ ըն-
ձէնջ՝ Մովսէս. յոր դուքն յու-
սացեալ էք։ զի եթէ հաւա-
տայիք դուք Մովսիսի, հաւա-
տայիք արդեօք և ինձ. զի նա
վասն իմ իսկ գրեաց։
Իսկ եթէ նորա գրոցն ոչ
հաւատայք, զիմոց բանիցս
հաւատայցէք։

Զատկի Կն., Նշխ. շաբ.։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յետ այսորիկ գնաց Յիսուս ԽԶ Ա
յայնկոյս ծովուն Գալիլ-
եացւոց Տիբերեայ։ և զհետ եր-
թայր նորա ժողովուրդ բազում.
զի տեսանէին զնշանսն՝ զոր առ-
նէր ՚ի վերայ հիւանդաց։
Ել ՚ի լեառն Յիսուս, և անդ ԽԷ Գ
նստէր աշակերտօքն հանդերձ։
Եւ էր մերձ զատիկ տօնն ԽԸ Ա
հրէից։
Ամբարձ ՚ի վեր զաչս իւր Յս, ԽԹ Ա
և տեսեալ զի ժողովուրդ բազում
գայր առ նա. ասէ ցՓիլիպպոս.
ուստի գնեսցուք հաց՝ զի կե-
րիցեն դոքա։
Զայս ասէր փորձելով զնա.
այլ ինքն գիտէր զինչ առնե-
լոց էր։
Պատասխանի ետ նմա Փիլիպ-
պոս. երկերիւր դահեկանի հաց՝
չէ դոցա բաւական, թէպէտ
և իւրաքանչիւրոք սակաւ ինչ
առնուցու։
Ասէ ցնա մի յաշակերտացն
նորա,

նորա, անդրէաս՝ եղբայր սիմով-
նի վիմի. Է աստ՝ պատանեակ
մի որ ունի հինգ նկանակ գա-
րեղէն՝ եւ երկուս ձկունս, այլ
այն զի՞նչ է առ այսչափ մար-
դիկդ.

Ասէ յիսուս. բազմեցուցէք ըզ-
մարդիկդ. եւ էր խոտ յոյժ 'ի
տեղւոջն. եւ բազմեցան մար-
դիկն թուով իբրեւ հինգ հազար.

Եւ առ զհացն յիսուս, եւ
գոհացաւ. եւ բաշխեաց բազ-
մականացն. նոյնպէս եւ 'ի ձը-
կանցն որչափ եւ կամեցան.

Եւ իբրեւ յագեցան, ասէ
ցաշակերտսն. ժողովեցէք ըզ-
նշխարեալ կոտորսդ, զի մի՛
ինչ կորիցէ.

Ժողովեցին. եւ լցին երկոտա-
սան սակառի զկոտորոցն՝ 'ի
հինգ գարեղէն նկանակէ ան-
տի, որ յաւելաւ 'ի կերողացն.

ց. ժ. Իսկ մարդիկն՝ իբրեւ տեսին ըզ-
նշանսն զոր արար, ասէին, թէ
սա՛ է ճշմարիտ մարգարէն՝ որ
գալոց էր յաշխարհ.

Չորրոր" Կիւ", Չորեք շաբ".

Տեառն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Յիսուս իբրեւ գիտաց եթէ
գալոց են յափշտակել ըզ-

նա, զի արասցեն զնա թագա-
ւոր, գնաց դարձեալ 'ի լեառնն
միայն.

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, իջին ծա
աշակերտքն նորա 'ի ծովեզրն. դ.
Եւ մտեալ 'ի նաւ՝ գնային ժ.ճ
յայնկոյս ծովուն 'ի կափառ-
նաում. եւ իբրեւ նսեմացաւ,
եւ չեւ եւս եկեալ էր առ նոսա
յիսուս. եւ ծովն 'ի սաստիկ
հողմոյ շնչելոյ յուզէր.

Եւ վարեալ իբրեւ ասպարէս
քսան եւ հինգ՝ կամ երեսուն,
տեսանէին զյիսուս՝ զի գայր
'ի վերայ ծովուն՝ եւ մերձ էր
'ի նաւն, եւ զարհուրեցան յոյժ.
եւ նա՝ ասէ ցնոսա. Ես եմ՝
մի՛ երկնչիք.

Եւ կամէին զնա ընդունել 'ի
նաւն. եւ վաղվաղակի եհաս
նաւն յերկիրն յոր երթային.

Չորրոր" Կիւ", Հինգ շաբ".

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի.

'Ի վաղիւ անդր ժողովուրդն ծբ
որ կայր յայն կոյս ծովուն. ժ.
տեսանէր թէ այլ նաւ ո՛չ գոյր
անդ բայց միայն 'ի միոյն՝ յոր
մտին աշակերտքն յիսուսի. եւ
զի չէր մտեալ յիսուս ընդ աշա-

կերտսն իւր 'ի նաւն. բայց միայն աշակերտքն նորա գնացին:

իբրեւ այլ նաւք գային 'ի տիբերեայ մօտ յայն տեղի՝ ուր զհացն կերան.

Իսկ իբրեւ ետես ժողովուրդն եթէ յիսուս ոչ է անդ՝ եւ ոչ աշակերտքն նորա, ուռին նոքա զնաւսն, եւ եկին 'ի կափառնաում խնդրել զյ՟ս.

Եւ իբրեւ գտին զնա յայնկոյս ծովուն, ասեն ցնա. ռաբբի՝ ե՞րբ եկիր այսր:

Պատասխանի ետ նոցա յիսուս՝ եւ ասէ. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. խնդրէք դուք զիս, ոչ եթէ զի նշանս տեսէք, այլ զի կերայք 'ի հացէ անտի՝ եւ յագեցարուք:

Գործեցէք մի՛ զկերակուրն կորստական, այլ զկերակուրն որ մնայ 'ի կեանսն յաւիտենականս, զոր որդին մարդոյ տացէ ձեզ. քանզի զնա հայր կնքեաց ա՟ծ.

ծգ. Գ. Ասեն ցնա. զի՞նչ առնիցեմք
զի զգործսն ա՟յ գործեսցուք.

Պատասխանի ետ յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. այս է գործն ա՟յ, զի հաւատասջիք յայն, զոր առաքեացն նա:

Ասեն ցնա. զի՞նչ նշան առնիցես, զի տեսցուք եւ հաւատասցուք, զի՞նչ գործիցես:

Հարքն մեր կերան զմանանայն ծդ.
յանապատի անդ, որպէս եւ Ժ.
գրեալ է. հաց յերկնից ետ նոցա ուտել:

Ասէ ցնոսա յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ մովսէս ետ ձեզ զհացն յերկնից. այլ հայրն իմ տացէ ձեզ զհացն յերկնից զճշմարիտ:

Զի հաց այն է, որ իջանէն յերկնից՝ եւ կեանս տայ աշխարհի:

Ասեն ցնա. տ՟ր յա՟մ ժամ տուր մեզ զհացն զայն:

Ասէ ցնոսա յիսուս. ես եմ ծե.
հացն կենաց. որ գայ առ իս՝ Ա.
ոչ քաղցիցէ, եւ որ հաւատայ ծզ.
յիս՝ ոչ երբէք ծարաւեսցի: Ժ.

Այլ ասացի ձեզ՝ եթէ տեսէք զիս, եւ ոչ հաւատայք:

Զա՟մ զոր տայ ինձ հայր, առ իս եկեսցէ. եւ որ գայ առ իս, ոչ հանից արտաքս:

Զի իջի ես յերկնից, ոչ զի ծէ.
զկամս իմ արարից, այլ զկամս Ա.
այնորիկ որ առաքեացն զիս:

Զատկ՛ Կիւ՛, Ուրբաթ ա՛։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ։

ծը ժ Այս են կամք Հօր իմոյ որ
առաքեացն զիս. զի զամ
զոր ետ ցիս Հայր՝ մի կորուսից
՚ի նմանէ, այլ յարուցից զնա
յաւուրն յետնում։
Այս են կամք Հօր իմոյ. զի
ամ որ տեսանիցէ զՈրդի և
հաւատայցէ ՚ի նա, ընկալցի
զկեանս յաւիտենականս, և
ես՝ յարուցից զնա յաւուրն
յետնում։
ծթ Ա. ժ-7 Տրտնջէին զնմանէ Հրէայքն,
զի ասաց՝ թէ Ես եմ հացն
իջեալ յերկնից. և ասէին,
ո՞չ սա է որդին Յովսեփու,
զորոյ մե՛ք գիտեմք զՀայրն. իսկ
արդ՝ զիա՞րդ ասէ՝ եթէ ես
յերկնից իջի։
կ ժ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և
ասէ ցնոսա. մի՛ քրթմնջէք
ընդ միմեանս. ո՛չ ոք կարէ գալ
առ իս, եթէ ոչ Հայրն՝ որ զիս
առաքեաց՝ ձգեսցէ զնա. և ես
յարուցից զնա յաւուրն յետ-
նում։
Գրեալ է ՚ի մարգարէս. և
եղիցին ամենեքեան ուսեալք
յԱյ. ամենայն որ լսէ ՚ի Հօրէ՝
և ուսանի՝ գայ առ իս. Որ-ք կա Գ
ո՛չ եթէ զՀայր՝ ուրուք տե-
սեալ իցէ. եթէ ոչ որ էն
յաստուծոյ, նա տեսանէ զՀայր։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի կբ ժ
որ հաւատայ՝ ընդունի զկեանսն
յաւիտենականս։
Ես եմ հացն կենաց։ կգ Ա.
Հարքն ձեր կերան զմանանայն կդ ժ
յանապատին՝ և մեռան։
Այս է հացն, որ յերկնիցն
իջեալ է. զի որ ուտիցէ ոք ՚ի
սմանէ՝ մի՛ մեռանիցի։ Ես եմ կե Ա.
հացն կենդանի, որ յերկնից
իջեալ։ Եթէ ոք ուտիցէ ՚ի
հացէ յայսմանէ՝ կեցցէ ՚ի յա-
ւիտեան։ և հացն զոր ես տաց՝
մարմին իմ է, զոր ես տաց
վասն կենաց աշխարհի։
Մարտնչէին ընդ միմեանս Հր- կզ Ա.
էայքն և ասէին. զիա՞րդ կարէ
սա՝ տալ մեզ զմարմին իւր
յուտել։
Ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ա-
մէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ
կերիջիք զմարմին որդւոյ մար-
դոյ, և արբջիք զարիւն նորա,
ո՛չ ունիք կեանս յանձինս։
Որ ուտէ զմարմին իմ՝ և ըմ-
պէ զարիւն իմ, ունի զկեանս
յաւիտենականս. և ես՝ յա-
րուցից զնա յաւուրն յետնում։

Զի

կե Ա. Զի մարմին իմ՝ ճշմարիտ կե-
րակուր է, եւ արիւն իմ՝ ճշմա-
րիտ ըմպելի է։

կը Ժ. Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ ըմպէ
զարիւն իմ, յիս բնակեսցէ, եւ
ես ՚ի նմա։

Որպէս առաքեաց զիս կենդա-
նին Հայր, եւ ես կենդանի եմ
վասն Հօր. եւ որ ուտէ զիս՝
եւ նա կեցցէ վասն իմ։

Այս է հաց՝ որ յերկնից է-
ջեալ. ոչ որպէս կերան հարքն
ձեր զմանանայն՝ եւ մեռան.
որ ուտէ զհացս զայս՝ կեցցէ
յաւիտեան։

Զայս ասաց ՚ի ժողովրդեանն՝
յուսուցանելն ՚ի կափառնա-
ում։

Եւ բազումք յաշակերտացն
իբրեւ լուան՝ ասեն. խիստ է
բանդ այդ, ո՞վ կարէ լսել
դմա։

Իբրեւ գիտաց Յիսուս յանձն
իւր՝ եթէ տրտնջեն վասն այ-
նորիկ աշակերտքն նորա, ասէ
ցնոսա. այդ՝ գայթագղեցուցա-
նէ՞ զձեզ։

կթ Ա. Իսկ արդ՝ եթէ տեսանիցէք
զորդի մարդոյ՝ զի ելանիցէ ուր
էր զառաջինն։

Հ Դ. Հոգին է կենդանարար, մար-
Հա Ժ. մին՝ ինչ ոչ օգնէ։ զբանն զոր
ես խօսեցայ ընդ ձեզ՝ հո-
գի է եւ կեանք։ այլ են ո-
մանք ՚ի ձէնջ՝ որ ոչ հաւա-
տան։ Քանզի գիտէր Յիսուս
ի սկզբանէ, ո՞վ են այնոքիկ որ Հբ Դ.
ո՛չն հաւատան, եւ ո՛վ այն է
որ մատնելոցն է զնա։ Եւ Հգ Ժ.
ասէր. վասն այնորիկ ասացի
ձեզ՝ թէ ո՛չոք կարէ գալ առ
իս, եթէ ո՛չ իցէ տուեալ ՚ի
Հօրէ իմմէ։

Յայսմանէ բազումք յաշակեր-
տացն նորա չոգան յետս, եւ ո՛չ
եւս շրջէին ընդ նմա։

Ասէ Յիսուս ցերկոտասանսն ա-
շակերտսն. մի՞թէ՝ եւ դուք
կամիք երթալ։

Պատասխանի ետ նմա Սիմովն
Պետրոս. տէր՝ առ ո՞վ երթի-
ցուք. բանս կենաց յաւիտենա- Հդ Ա.
կանաց ունիս. եւ մեք՝ հաւա-
տացաք եւ ծանեաք՝ եթէ դու
ես Քրիստոսն որդի Այ։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Հե Ժ.
ո՞չ ես զձեզ զերկոտասանսդ
ընտրեցի, եւ մի՛դ ՚ի ձէնջ սա-
տանայ է։

Եւ ասէր զսիմովնեան յու-
դայէ սկարիովտացւոյ. զի նա
կա՛ր մատնելոց էր զնա. եւ մի
էր յերկոտասանիցն։

Եւ

Չորրորդ Կիւ., Շաբաթ ա.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

ժ8 Եւ յետ այսորիկ շրջէր Յիսուս 'ի Գալիլեա. քանզի ոչ կամէր 'ի Հրէաստանի շրջել, զի խնդրէին զնա Հրեայքն սպանանել։

Եւ էր մերձ տօնն Հրէից տաղաւարահարաց։

Ասեն ցնա եղբարքն նորա. գնա աստի և երթ 'ի Հրէաստան, զի և աշակերտքն քո տեսցեն զգործսդ քո զոր գործես։ Զի ոչոք է որ 'ի ծածուկ ինչ գործէ, և խնդրէ ինքն համարձակ լինել. եթէ զայդ գործես, յայտնեա զանձն քո աշխարհի։ Քանզի և եղբարքն իսկ չէին հաւատացեալ 'ի նա։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. ժամանակ իմ չեւ է հասեալ. բայց ձեր ժամանակ յամ ժամու պատրաստ է։

Ոչ կարէ աշխարհ ատել զձեզ. բայց զիս ատեայ. զի ես վկայեմ վասն նորա՝ եթէ գործքն իւր չարութեան են։

Դուք երթայք 'ի տօնն յայն, ես ոչ երթամ՝ 'ի տօնն յայն. զի իմ ժամանակ չեւ է լցեալ։

Զայս իբրև ասաց, ինքն մնաց անդէն 'ի Գալիլեա. իբրև ելին եղբարքն նորա, ապա և ինքն ել 'ի տօնն՝ ոչ յայտնի, այլ իբրև 'ի ծածուկ։

Եւ Հրեայքն խնդրէին զնա 'ի տօնի անդ՝ և ասէին, ուր իցէ նա. և քրթմնջիւն էր բազմանէ 'ի ժողովուրդսն. կէսքն ասէին՝ թէ բարւոք է. այլք ասէին՝ ոչ, այլ մոլորեցուցանէ զժողովուրդն։

Եւ ոչ ոք համարձակ խօսէր զնմանէ վասն երկիւղին Հրէից։

Հինգերորդ Կիւրակէ, Աւետար.

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Իբրև տօնն ի միջոցի էր, ել Յիսուս 'ի տաճարն՝ և ուսուցանէր։

Զարմանային Հրեայքն և ասէին. զիա՞րդ գիտէ գիրս սա, զի ուսեալ ոչ էր։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ և ասէ. Իմ վարդապետութիւն չէ իմ, այլ այնորիկ որ առաքեացն զիս. եթէ ոք կամի զկամս նորա առնել, գիտասցէ վասն վարդապետութեանս, յԱստուծոյ իցէ արդեօք՝ եթէ ես ինչ յանձնէ իմմէ խօսիմ.

Կ

Որ

Որ յանձնէ իւրմէ խօսի, զփառս անձին իւրում խնդրէ· իսկ որ խնդրէ զփառս այնորիկ որ առաքեացն զնա՝ նա ճշմարիտ է, և անիրաւութիւն ոչ գոյ ՚ի նմա։

Ոչ Մովսէս ետ ձեզ զօրէնսն, և ոչ որ ՚ի ձէնջ առնէ զօրէնսն։ զի խնդրէք զիս սպանանել։

Պատասխանի ետ ժողովուրդն՝ և ասէ· դև՛ գոյ ՚ի քեզ· ո՞վ խնդրէ զքեզ սպանանել։

Պատասխանի ետ նոցա Յս՝ և ասէ· գործ մի գործեցի, և ամենեքեան զարմացեալ էք։

Վասն այնորիկ Մովսէս ետ ձեզ թլփատութիւն· զի ոչ եթէ ՚ի Մովսիսէ էր, այլ ՚ի հարց անտի· և ՚ի շաբաթու թլփատէք զմարդ։

Իսկ արդ՝ եթէ թլփատութիւն առնու մարդ ՚ի շաբաթու, զի մի՛ օրէնքն Մովսիսի լուծցին· ընդ իս ցասուցեա՛լ էք, զի ողջոյն իսկ մա՛րդ բժշկեցի ՚ի շաբաթու։

Հինգերորդ″ Կիւ″, Նորին Շաբ″․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ․

Մի՛ ըստ աչս դատէք, այլ ուղի՛ղ դատաստան արարէք։

Ասէին ոմանք յԵրուսաղեմացւոց անտի․ ո՞չ նա է սա զոր խնդրէին սպանանել․ և ահաւասիկ յայտնապէս խօսի, և չասեն ինչ ընդ դմա· գուցէ արդեօք և իշխանքն գիտացին՝ թէ սա իցէ Քրիստոսն։

Այլ՝ զսա գիտեմք ուստի է․ իսկ Քրիստոսն յորժամ գայցէ, ո՛չ ոք գիտէ ուստի է։

Աղաղակեաց Յիսուս ՚ի տաճարին, ուսուցանէր՝ և ասէր։

Եւ զի՛ս գիտէք, և ուստի եմ գիտէք․ և յանձնէ իմմէ ոչ հզ
ժ
եմ եկեալ, այլ է ճշմարիտ որ առաքեացն զիս․ զոր դուքն ոչ գիտէք։ Ես գիտեմ զնա․ զի ՚ի նմանէ իսկ եմ, և նա առաքեաց զիս․

Խնդրէին զնա ունել, և ե՛լ հէ
՚ի ձեռաց նոցա․ և ոչ ոք արկ Ա
՚ի նա ձեռն, զի չև՛ էր հա- ժ․ գ
սեալ ժամ նորա։

Եւ բազումք ՚ի ժողովրդենէն հը
հաւատացին ՚ի նա, և ասէ- ժ
ին․ Քրիստոսն յորժամ գայցէ՝ միթէ՞ աւելի՞ ինչ նշանս առնիցէ՝ քան զոր սա՛յս առնէ։

Եւ լուան փարիսեցիքն զտրտունջ ժողովրդեանն զնմանէ․ և առաքեցին քահանայապետ- հթ
քն և փարիսեցիքն սպասաւորս՝ Ա
զի կալցին զնա։

ձ Նոյն Յիսուս․ փոքր մւս ես
Դ· ժամանակ ընդ ձեզ եմ․ և եր-
թամ՝ առ այն՝ որ առաքեացն
զիս։
ձա Խնդրիցէք զիս՝ և ոչ գտա-
Ժ· նիցէք․ և ուր ես երթամ՝
դուք ոչ կարէք գալ։
Նաեն հրէայքն ընդ միմեանս․
ուր կամի երթայցէ դա՝ զի մեք
ոչ գտանիցեմք զդա․ միթէ՝
՚ի սփիւռս հեթանոսաց երթիցէ՝
և ուսուցանիցէ զհեթանոսս։
Զինչ է բանն այն զոր ասաց․
խնդրիցէք զիս՝ և ոչ գտանի-
ցէք․ և ուր ես երթամ, դուք
ոչ կարիցէք գալ։

Չորեքշաբթի Ա․, Նորոյ շաբաթու։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս․

՚Ի վերջնում աւուր մեծի
տօնին, կայր Յիսուս՝ աղա-
ղակէր և ասէր․ եթէ ոք ծա-
րաւի իցէ, եկեսցէ առ իս՝ և
արբցէ։ որ հաւատայ յիս՝ որ՟
և ասեն գիրք, գետք յորո-
վայնէ նորա բղխեսցեն ջրոյ
կենդանութեան։
Զայս ասէր՝ վասն հոգւոյն
զոր ընդունելոց էին որ հա-
ւատային ՚ի նա․ զի չև՛ էր
հոգի, քանզի Յիսուս չև՛ էր
փառաւորեալ։
Ոմանք ՚ի ժողովրդենէն իբրև ձր
լուեալ զբանս զայս, ասէին․ սա Ա:
է ճշմարիտ մարգարէն։ Այլքն ձգ
ասէին՝ սա է Քրիստոսն։ Իսկ Ա:
կէսքն ասէին՝ միթէ ՚ի Գալի-
լեէ՞ գալոց իցէ Քրիստոսն։ Ոչ
գիրք ասեն՝ եթէ ՚ի զաւակէ
Դաւթի, և ՚ի Բեթղեհեմ գեղ-
ջէ՝ ուր Դաւիթն էր, գալոց է
Քրիստոս։
Եւ եղև հերձուած ՚ի մէջ ձդ
ժողովրդեանն վասն նորա։ Ժ·
Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ կամէ- ձե
ին ունել զնա․ այլ ոչ ոք Ր·
մխեաց ՚ի նա ձեռն։
Եւ եկին անդրէն սպասաւոր- ձզ
քն առ քահանայապետսն և Ժ·
փարիսեցիս․ և ասեն ցնոսա․
ընդէ՞ր ոչ ածէք զնա այսր։
Պատասխանի ետուն սպասա-
ւորքն՝ և ասեն․ ոչ երբէք
խօսեցաւ մարդ, որպէս այն
այր։
Պատասխանի ետուն փարիսե-
ցիքն՝ և ասեն․ միթէ՝ և դուք
մոլորեցարո՞ւք։ միթէ ոք յիշ-
խանացն հաւատա՞ց ՚ի նա՝ կամ
՚ի փարիսեցւոցն․ այլ այն խա-
ժամուժ ամբոխ՝ որ ոչ գիտէ
զօրէնս, և նզովեալք են։
Ասէ Նիկոդեմոս ցնոսա՝ որ ե-
կեալն

եկեալն էր առ նա 'ի գիշերին յառաջագոյն՝ և մի՛ էր 'ի նոցանէ։ Մի՞թէ օրէնքն մեր դատի՞ն զմարդ՝ եթէ ոչ լսեն ինչ նախ 'ի նմանէ, կամ գիտեն զի՞նչ գործէ։

Պատասխանի ետուն նմա և ասեն. մի՞թէ՝ և դու ես 'ի Գալիլեէ իցես. քննեա՛ և տե՛ս, զի մարգարէ 'ի Գալիլեէ ոչ յառնէ։

Եւ գնացին իւրաքանչիւրոք 'ի տեղի իւր։

Իսկ Յիսուս գնաց 'ի լեառն Ձիթենեաց։

Եւ ը՟ առաւօտն դարձեալ եկն 'ի տաճարն. և գայր առ նա ա՟մ ժողովուրդն, և ուսուցանէր զնոսա։

Ածին դպիրքն և փարիսեցիք զկին մի ըմբռնեալ 'ի շնութ՟. և կացուցեալ զնա առաջի։

Ասեն. կինս այս ըմբռնեալ ինքն յայտնապէս շնացեալ է։

Եւ յօրէնս Մովսէս մեզ պատուիրեաց զայսպիսիս քարկոծել. արդ՝ դու զի՞նչ ասես վասն դորա։

Զայս ասէին փորձելով զնա՝ զի ունիցին զամբաստանութի՟ զնմանէ. Իսկ Յիսուս 'ի խոնարհ նայելով գրէր մատամբն յերկիր։

Իսկ իբրև առկայեցին հարցանելով զնա, հայեցեալ 'ի վեր՝ ասէ ցնոսա. անմեղն 'ի ձէնջ՝ նախ նա ընկեսցէ զքար 'ի վե՟ դորա։

Եւ դարձեալ 'ի խոնարհ նայելով գրէր յերկիր։

Եւ լուեալ ելանէին մի ըստ միոջէ՝ սկսեալ յառաջնոցն մինչև 'ի վերջինսն. և մնաց միայն Յիսուս, և կինն կայր առաջի նորա։

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ ցնա. կին՝ դու՝ ո՞ւր են, ոչոք զքեզ դատապարտեաց։

Եւ ասէ. ոչ տէր. և ասէ Յիսուս. և ոչ ես դատապարտեմ զքեզ. երթ յայսմհետէ մի՛ մեղանչեր։

Հինգերորդ Կիւ., Չորեք շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Դարձեալ խօսեցաւ ը՟ նս՟ Յիսուս՝ և ասէ. ես եմ լոյս աշխարհի. որ գայ զկնի իմ՝ ը՟ խաւար մի՛ գնասցէ. այլ ընկալցի զլոյսն կենաց։

Ասեն ցնա փարիսեցիքն. դու վասն անձին քո վկայես, և վկայութի՟ քո չէ ճշմարիտ։

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ

ասէ ցնոսա. թէպէտ և ես վկայեմ վասն անձին իմոյ՝ վկայութիւն իմ ճշմարիտ է. զի գիտեմ ուստի եկի՝ և յո՛ երթամ. բայց դուք ոչ գիտէք ուստի գամ՝ կամ յո՛ երթամ.

Դուք ըստ մարմնոյ դատիք. ես ոչ դատիմ և ոչ զոք։ Թէպէտ և դատիմ ես զոք՝ դատաստանն իմ ճշմարիտ է. զի չեմ միայն, այլ ես՝ և որ առաքեացն զիս Հայր։

Եւ յօրէնսն իսկ ձեր գրեալ է, թէ երկուց մարդոց վկայութիւն ճշմարիտ է։ Ես եմ որ վկայեմ վասն իմ. և վկայէ վասն իմ որ առաքեացն զիս Հայր։

ձէ Գ. Ասէին ցնա. ո՞ւր է Հայր քո. պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ ցնոսա. ոչ զիս գիտէք՝ և ոչ զՀայրն իմ. եթէ զիս գիտէիք՝ և զՀայրն իմ թերևս գիտէիք։

ձը Ա. Զայս բանս խօսեցաւ Յիսուս ընդ նոսա 'ի տան գանձին, յորժամ ուսուցանէր 'ի տաճարի անդ. և ոչոք կալաւ զնա, զի չև՛ևս հասեալ էր ժամ նորա.

Հինգերորդ Կիւ., Հինգ շաբ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ասէ դարձեալ ցնոսա Յիսուս. ես երթամ, և խնդրիցէք զիս. և 'ի մեղս ձեր մեռանիջիք. զի ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ։ ձթ Ժ.

Ասէին Հրէայքն. մի՞թէ՝ զիւրովի՞ն ելթայցէ, զի ասէ՝ թէ ուր ես երթամ դուք ոչ կարէք գալ։

Եւ ասէ ցնոսա. դուք՝ 'ի ներքուստ աստի էք, և ես՝ 'ի վերուստ անտի եմ. դուք՝ յաշխարհէ աստի էք, ես՝ չեմ յայսմ աշխարհէ։

Բայց ասացի ձեզ՝ թէ 'ի մե՛ղս ձեր մեռանիցիք. զի թէ ոչ հաւատայցէք թէ ես եմ, մեռանիցիք 'ի մեղս ձեր։

Ասէին ցնա. դու ո՞վ ես. ասէ ցնոսա Յիսուս. նախ՝ զի և խօսիմս իսկ ընդ ձեզ. բազում ինչ ունիմ վասն ձեր խօսել և դատել. այլ որ առաքեացն զիս՝ ճշմարիտ է. և ես զոր լուայն 'ի նմանէ՝ զայն խօսիմ յաշխարհի։

Եւ ոչ գիտացին՝ թէ զՀօրէ ասէր ցնոսա։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. յորժամ բարձրացուցանիցէք զՈրդի մարդոյ, յայնժամ գիտասջիք՝ թէ ես եմ. և յանձնէ իմմէ ինչ ոչ առնեմ, այլ որպէս ուսոյց զիս Հայրն իմ, զայն խօսիմ։ Եւ որ առաքեացն զիս՝ ընդ իս է. ոչ եթող զիս միայն, զի ես զհաճոյս նորա առնեմ հանապազ։

Իբրև զայս խօսեցաւ, բազումք հաւատացին 'ի նա։

ՃԻԳԵՐՈՐԴ ԿԻՐ., ՈՒՐԲԱԹԻ Ա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ ասէր Յս առ Հրէայսն հաւատացեալսն. եթէ դուք կայցէք 'ի բանի իմում, ճշմարիտ աշակերտք իմ էք. և ծանիջիք զճշմարտութիւն, և ճշմարտութիւն ազատեսցէ զձեզ։

Պատասխանի ետուն նմա՝ և ասեն. զաւակ Աբրահամու եմք, և ոչ ումեք երբէք ծառայեցաք. զիա՞րդ ասես եթէ ազատք լինիջիք։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ամ որ առնէ զմեղս՝ ծառայ է մեղաց։

Եւ ծառայն՝ ոչ յաւիտեան կայ 'ի տան, իսկ որդին 'ի յաւիտեան կայ. իսկ որդի՝ եթէ որդին զձեզ ազատեսցէ, ճշմարիտ ազատք լինիջիք։

Գիտեմ զի զաւակ Աբրահամու էք. այլ խնդրէք սպանանել զիս. զի բանն իմ չիք տեղի 'ի ձեզ։

Ես զոր տեսի առ Հօր իմում՝ խօսիմ. և դուք՝ զոր լուայք 'ի հօրէն ձերմէ՝ առնէք։

Պատասխանի ետուն նմա՝ և ասեն. հայր մեր՝ Աբրահամ է։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. եթէ որդիք Աբրահամու էիք՝ զգործսն Աբրահամու գործէիք. այլ այժմիկ խնդրէք սպանանել զիս. զայր մի որ ձեզ զճշմարտութիւնն խօսեցայ՝ զոր լուայ 'ի Հօրէ իմմէ. զայդ Աբրահամ ոչ արար։ Դուք առնէք զգործս հօրն ձերոյ։ Ասեն ցնա. մեք 'ի պոռնկութենէ չեմք ծնեալ. մի է Հայր մեր, Ած։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. եթէ Ած էր Հայր ձեր, սիրէիք արդեօք զիս, զի ես յԱյ ելի և եկի. և ոչ եթէ յանձնէ ինչ եկի, այլ նա առաքեաց զիս։

Ընդէ՞ր զխօսս իմ ոչ գիտէք դուք. վասն զի ոչ կարէք լսել զբանն իմ։

Դուք՝ 'ի հօրէ 'ի սատանայէ

էք, և զցանկութիւնս հօրն ձերոյ կամիք առնել. զի նա մարդասպան էր ի սկզբանէ, և ՝ի ճշմարտութեան ոչ եկաց. զի ոչ գոյ ճշմարտութիւն ՝ի նմա. յորժամ խօսիցի սուտ՝ յիւրոցանց խօսի. զի սուտ է և հայր նորա։

Իսկ ես՝ զի զճշմարտութիւն խօսիմ, ոչ հաւատայք ինձ։

Ո՞ ոք ՝ի ձէնջ յանդիմանեսցէ զիս վասն մեղաց. եթէ զճշմարիտն ասեմ, ընդէ՞ր ոչ հաւատայք ինձ։

Որ է՛ն յԱ՟յ, զբանս Ա՟յ լսէ. և դուք վասն այնորիկ ոչ լսէք, զի չէ՛ք յԱ՟յ։

Պատասխանի ետուն Հրէայքն՝ և ասեն ցնա. ոչ բարւոք ասեմք մեք՝ եթէ Սամարացի ես դու, և դև՛ գոյ ՝ի քեզ։

Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ. յիս դև՝ ոչ գոյ. այլ պատուեմ զՀայր իմ, և դուք՝ անարգէ՛ք զիս։ Ես՝ ոչ խնդրեմ զփառս իմ. է՛ որ խնդրէն՝ և դատի։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ որ զբանն իմ պահեսցէ, ըզմահ մի՛ տեսցէ ՝ի յաւիտեան։

Ասեն ցնա Հրէայքն. արդ գիտացաք թէ՝ դև՛ գոյ ՝ի քեզ. Աբրահամ մեռաւ և մարգարէքն, և դու ասես՝ եթէ որ զբանն իմ պահեսցէ, մի՛ ճաշակեսցէ զմահ ՝ի յաւիտեան։

Միթէ՝ դու մե՞ծ ինչ ոք իցես քան զհայրն մեր Աբրահամ որ մեռաւ, և մարգարէքն մեռան. արդ՝ դու զո՞վ առնես զքեզ։

Պատասխանի ետ Յիսուս. եթէ ես փառաւորեմ զանձն իմ, փառքն իմ՝ ոչինչ են. է՛ Հայր որ փառաւորէ զիս, զորմէ դուքն ասէք՝ թէ Ա՟ծ մեր է. և ոչ ճանաչէք զնա։

Բայց ես գիտեմ զնա. և թէ ասեմ, թէ ոչ գիտեմ զնա, ձեզ նմա՛ն սուտ լինիմ. այլ գիտեմ զնա, և զբան նորա պահեմ։

Աբրահամ հայր ձեր ցանկացաւ տեսանել զօր իմ, ետես՝ և ուրախ եղև։

Ասեն ցնա Հրէայքն. յիսո՞ւն ամ չև՛ ևս է քո, և զԱբրահամ տեսե՞ր։

Ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. յառաջ քան զլինելն Աբրահամու եմ ես։

Վէմս առին Հրէայքն, զի արկցեն ՝ի վ՟ր ն՟ր, և Յ՟ս խոյս ետ՝ և ել գնաց ՝ի տաճարէ անտի։

Եւ

Հինգերորդ Կիւ., Շաբաթու ա.

Տեառն մեր Յիսուսի Քրիստոսի.

Ի Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես այր մի կոյր 'ի ծնէ. եւ հարցին ցնա աշակերտքն նորա՝ եւ ասեն. ռաբբի՝ ո՞յր մեղաւ է, սորա՞՝ թէ հօր եւ մօր իւրոյ՝ զի կոյր ծնաւ.

Պատասխանի ետ Յիսուս. ոչ դորա մեղաւ է, եւ ոչ հօր եւ մօր իւրոյ. այլ զի յայտնեսցին գործքն Աստուծոյ 'ի դմա:

Եւ ինձ պարտ է՝ գործել զգործս այնորիկ որ առաքեացն զիս՝ մինչ աւուր կայ. գայ գիշեր՝ յորժամ ոչոք կարէ գործել: մինչ դեռ յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշխարհի:

Զայս իբրեւ ասաց, եթուք 'ի գետին՝ եւ արար կաւ 'ի թքոյն, եւ ծեփեաց զկաւն 'ի վերայ աչաց կուրին. եւ ասէ ցնա. երթ լուա յաւազանին Սիլովամայ. որ թարգմանի առաքեալ. չոգաւ լուացաւ, եկն եւ տեսանէր:

Իսկ դրացիքն՝ եւ որոց տեսեալ էր զնա յառաջագոյն՝ թէ մուրացիկ էր, ասէին. ո՞չ սա էր որ նստէր եւ մուրանայր: Ոմանք ասէին. նա է: այլքն ասէին՝ ոչ. այլ նման է նմա: եւ ինքն ասէր՝ թէ ես եմ:

Ասեն ցնա. իսկ զիա՞րդ բացան աչք քո:

Նա՝ ետ պատասխանի. այր մի՛ որում Յիսուս անուն, կաւ արար՝ եւ ծեփեաց զաչս իմ, եւ ասէ ցիս. երթ 'ի Սիլովամ՝ եւ լուա. չոգայ լուացայ՝ եւ տեսանեմ:

Ասեն ցնա. ո՞ւր է նա. ասէ ցնոսա. ոչ գիտեմ:

Ածեն առ փարիսեցիսն զնա, որ երբեմն կոյրն էր: Եւ էր շաբաթ՝ յորժամ՝ զկաւն արար Յիսուս. եւ եբաց զաչս կուրին: Դարձեալ հարցանէին զնա եւ փարիսեցիքն, թէ զիա՞րդ տեսանէ: եւ նա՝ ասէ ցնոսա. կաւ եդ 'ի վերայ աչաց իմոց, եւ լուացայ՝ եւ տեսանեմ:

Ասեն ոմանք 'ի փարիսեցւոցն. ոչ է այդ այն յԱստուծոյ, զի զշաբաթս ոչ պահէ: կէսքն ասէին, իսկ զիա՞րդ կարէ մարդ մեղաւոր՝ այսպիսի նշանս առնել: եւ էին հերձուածք 'ի մէջ նոցա: ասեն դարձեալ ցկոյրն. դու զի՞ ասես վասն նորա՝ զի եբաց զաչս քո: եւ նա ասէ՝ թէ մարգարէ է:

Եւ

Եւ ոչ հաւատային Հրէայքն
զնմանէ՝ թէ կոյր էր՝ և բա-
ցաւ, մինչև կոչեցին զծնողս
բացելոյն. Հարցին զնոսա և
ասեն, սա՞ է որդին ձեր, զորմէ
դուքն ասէիք եթէ կոյր ծնաւ.
որպէ՝ զիա՞րդ տեսանէ։

Պատասխանի ետուն ծնողքն
նորա՝ և ասեն. գիտեմք զի սա
է որդին մեր, և զի կոյր ծնաւ.
բայց զիա՛րդ այժմիկ տեսանէ,
ոչ գիտեմք. կամ թէ՝ ո՞վ ե-
բաց զաչս դորա, մեք ոչ գի-
տեմք. ցդա՛ իսկ հարցէք, ինք-
նին ՚ի չափ հասեալ է. ինքն
իսկ խօսեսցի վասն իւր։

Զայս ասացին ծնողքն նորա,
զի երկնչէին ՚ի Հրէիցն. քանզի
ուխտ եդեալ էր Հրէից, եթէ
ոք խոստովանեսցէ զնա Քրիս-
տոս՝ ՚ի բաց կացցէ ՚ի ժողո-
վրդենէն. Վասն այնորիկ ասա-
ցին ծնողքն նորա, թէ ինքնին
՚ի չափ հասեալ է՝ ցնա իսկ
հարցէք։

Դարձեալ կրկին անգամ կո-
չեցին զայրն որ կոյրն էր, և
ասեն ցնա. տուր փառս այ,
մեք գիտեմք զի այրն այն մե-
ղաւոր է։

Եւ նա՛ ասէ. թէ մեղաւոր
իցէ՝ ես ոչ գիտեմ. բայց զայս
մի՟

գիտեմ, զի կոյր էի՝ և արդ
տեսանեմ։

Դարձեալ՝ ասեն ցնա. զի՞նչ
արար քեզ. զիա՞րդ եբաց զաչս քո։

Պատասխանի ետ նոցա. այժմ
ասացի ձեզ՝ և ոչ լուարուք,
զի՞ կամիք միւսանգամ լսել.
մի՞թէ և դուք կամիք աշակեր-
տել նմա։

Նոքա հայհոյէին զնա՝ և ա-
սէին. դու լիջիր նորա աշա-
կերտ. մեք՝ Մովսիսի աշակերտք
եմք. մեք գիտեմք՝ զի ընդ Մով-
սիսի խօսեցաւ ած. զդա՝ ոչ
գիտեմք ուստի է։

Պատասխանի ետ այրն՝ և ա-
սէ ցնոսա. այդ իսկ են զարմա-
նալիք. զի դուք ոչ գիտէք ուս-
տի իցէ, և զիմ զաչս եբաց.

Գիտեմք զի ած՝ մեղաւորաց
ոչ լսէ. բայց թէ աստուածապաշտ
ոք իցէ, և զկամս նորա առնի-
ցէ, նմա լսէ։

՚Ի յաւիտենից ոք ոչ լուաւ՝
եթէ եբաց ոք զաչս կուրի ՚ի
ծնէ կոյր ծնելոյ. եթէ ոչ յայ
էր այրն այն, ոչ կարէր առ-
նել ինչ։

Պատասխանի ետուն՝ և ասեն
ցնա. ՚ի մեղս իսկ ծնեալ ես
ամենևին, և դու վարդապետես
զմեզ. և հանին զնա արտաքս.

Լու-

Լուաւ Յիսուս եթէ հանին զնա արտաքս, և գտեալ զնա՝ ասէ ցնա. դու՝ հաւատաս յՈրդի Աստուծոյ:
Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ. ո՞վ է՝ Տէր, զի հաւատացից ՚ի նա:
Ասէ ցնա Յիսուս. և տեսեր զնա, և որ խօսիդ ընդ քեզ՝ նա է:
Եւ նա ասէ. հաւատամ Տէր: և երկիր եպագ նմա:

Վեցերորդում Կիրակէ Առաւօտ

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ասէ Յս. ՚ի դատաստանս եկի յաշխարհս յայս, զի որ ոչն տեսանեն՝ տեսցեն, և որք տեսանենն՝ կուրասցին:
Լուան ոմանք ՚ի փարիսեցւոցն՝ որք ընդ նմա էին, և ասեն ցնա. միթէ՝ և մեք կոյրք իցեմք:
Ասէ ցնոսա Յիսուս. եթէ կոյրք էիք՝ ոչ էր ձեր մեղ. բայց արդ ասէք՝ թէ տեսանեմք, և մեղքն ձեր ՚ի ձեզ հաստատեալ են:
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ մտանէ ընդ դուռն ՚ի գաւիթ ոչխարացն. այլ ընդ այլ ելանէ, նա՝ գող է և աւազակ:
Իսկ որ մտանէ ընդ դուռն, հովիւ է ոչխարաց: Նմա դռնապանն բանայ, և ոչխարքն ձայնի նորա լսեն. և զիւր ոչխարսն կոչէ յանուանէ, և հանէ զնոսա:
Եւ յորժամ զիւրսն զամենայն հանիցէ, առաջի նոցա երթայ, և ոչխարքն զհետ նորա երթան, զի ճանաչեն զձայն նորա: Զօտարի զհետ ոչ երթիցեն, այլ փախիցեն ՚ի նմանէ, զի ոչ ճանաչեն զձայն օտարաց:
Զայս առակ ասաց նոցա Յիսուս, և նոքա ոչ գիտէին՝ թէ զինչ էր որ խօսէրն ընդ նոսա:
Դարձեալ՝ ասէ ցնոսա Յս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի ես եմ դուռն ոչխարաց:
Ամենեքեան որ յառաջ քան զիս եկին, գողք էին և աւազակք. այլ ոչ լուան նոցա ոչխարքն:
Ես եմ դուռն. ընդ իս թէ ոք մտանիցէ, կեցցէ. մտցէ, և ելցէ, և ճարակ գտցէ:
Գող ոչ գայ՝ եթէ ոչ զի գողասցէ և սպանցէ և կորուսցէ. ես եկի զի զկեանս ունիցին, և առաւել ևս ունիցին:

Աւետարան Կա՛, Երեքտասն չորս.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

ԺԱ Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ՚ի վերայ ոչխարաց։
Իսկ վարձկանն որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, երբ տեսանէ զգայլն զի գայ, թողու զոչխարսն և փախչի. և գայլն յափշտակէ զնոսա և ցրուէ. քանզի վարձկան է, և չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն։
Ես եմ հովիւն քաջ. և ճանաչեմ զիմսն, և ճանաչիմ յիմոցն.
Գ. Ղ Դ. Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ և ես զՀայր. և զանձն իմ դնեմ ՚ի վերայ ոչխարաց.
Ք. Փ. Այլ և այլ ես ոչխարք են իմ, որ ոչ են յայսմ գաւթէ. և զայնս ևս պարտ է ինձ ածել այսր. և ձայնի իմում լուիցեն, և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ։
Վասն այնորիկ սիրէ զիս Հայր իմ, զի ես դնեմ զանձն իմ. զի միւսանգամ առից զնա։
Ո՛չ ոք հանէ զնա յինէն. այլ ես դնեմ զնա անձամբ իմով. իշխանութիւն ունիմ դնել զնա. և իշխանութիւն ունիմ միւսանգամ առնուլ զնա. զայս պատուէր առի ՚ի Հօրէ իմմէ։
Դարձեալ հերձուած լինէր ՚ի մէջ հրէիցն վասն բանիցս այսոցիկ։
Եւ ասէին բազումք ՚ի նոցանէ. դեւ՛ գոյ ՚ի նմա՝ և մոլեգնի, զի՞ լսէք նմա։
Այլքն ասէին, այսպիսի բանք ոչ դիւահարի են. մի թէ՝ դե՞ւ կարէ զաչս կուրի բանալ։

Աւետարան Կբ՛, Երեքն չորս.

՚Ի Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եղեն յայնժամ նաւակատիքն յԵրուսաղէմ, և ձմեռն էր. և շրջէր Յիսուս ՚ի տաճարին ՚ի սրահին Սողոմոնի։
Շուրջ եղեն զնովաւ հրէայքն՝ և ասեն. մինչև յե՞րբ թափես զոգիս մեր, եթէ դու ես Քրիստոսն՝ ասա մեզ համարձակ։
Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ և ասէ. ասացի ձեզ՝ և ոչ հաւատայք ինձ. զգործսն զոր ես գործեմ յանուն Հօր իմոյ՝ նոքին վկայեն վասն իմ։
Այլ դուք ոչ հաւատայք,

զի

զի չէք յոչխարաց անտի իմոց։

Ոչխարք իմ ձայնի իմում լսեն, եւ ես ճանաչեմ զնոսա, եւ զկնի իմ գան. եւ ես տամ նոցա զկեանսն յաւիտենականս. եւ մի՛ կորիցեն ՚ի յաւիտեան. եւ մի՛ ոք յափշտակեսցէ զնոսա ՚ի ձեռաց իմոց։

Հայրն իմ որ ետ ինձ զնոսա՝ մեծ է քան զամենայն, եւ ոչ ոք կարէ յափշտակել ՚ի ձեռաց Հօր իմոյ։ Ես եւ Հայր իմ մի եմք։

Առին այլ Հրէայքն՝ զի քարկոծ արասցեն զնա։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. բազում գործս բարիս ցուցի ձեզ ՚ի Հօրէ իմմէ. վասն որո՞յ գործոյ ՚ի նոցանէ քարկոծ առնէք զիս։

Պատասխանի ետուն նմա Հրէայքն. վասն բարւոյ գործոյ ոչ առնեմք զքեզ քարկոծ. այլ վասն հայհոյութեան. եւ զի դու մարդ ես, եւ զանձն քո Աստուած առնես։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ոչ յօրէնսն ձեր գրեալ է. Ես ասացի թէ աստուածք էք։ Իսկ եթէ զնոսա աստուածս ասաց, առ որս բանն Աստուծոյ եղեւ. եւ չէ՛ մարթ եղծանել գրոյն. իսկ զոր Հայր սրբեաց՝ եւ առաքեաց յաշխարհ, դուք ասէք՝ թէ հայհոյես. զի ասացի՝ թէ որդի Աստուծոյ եմ։

Եթէ ոչ գործեմ զգործս Հօր իմոյ, մի՛ հաւատայք ինձ։ Ապա թէ գործեմ, թէ եւ ինձ ոչ հաւատայք, սակայն գործոցն հաւատացէք. զի գիտասջիք եւ ծանիջիք՝ եթէ Հայր յիս, եւ ես ՚ի Հայր։

Դարձեալ խնդրէին զնա ունել, եւ ել ՚ի ձեռաց նոցա։ ՂԳ Դ

Եւ գնաց միւսանգամ յայն կոյս Յորդանանու, ՚ի տեղին ուր էր Յովհաննէս զառաջինն՝ եւ մկրտէր. եւ անդ լինէր։

Եկին բազումք առ նա՝ եւ ասէին. զի Յովհաննէս նշան ինչ ոչ արար։ Բայց զամենայն զոր ասաց Յովհաննէս վասն նորա՝ ճշմարիտ էր՝ եւ բազումք հաւատացին ՚ի նա անդ։ ՂԴ Ժ

Միջերորդ Ուր., Զատկի շաբ.

Վասն փառաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ էր ոմն հիւանդ Ղազարոս ՚ի Բեթանիայ, ՚ի գեղջէ Մարեմայ եւ Մարթայի քեռ նորա։ ԺԱ

Էր

Այս այն Մարիամ էր որ օծ
զՏէրն իւղով, և ջնջեաց զո-
տս նորա հերով իւրով․ որոյ
եղբայրն Ղազարոս հիւանդ էր։

Առաքեցին առ նա քորքն նր՝
և ասեն․ տէր՝ աՀաւասիկ զոր
դուն սիրեիր՝ հիւանդացեալ է։

Իբրև լուաւ Յիսուս, ասէ․
այն հիւանդութիւն չէ ՚ի մահ,
այլ վասն փառացն աստուծոյ․
զի փառաւոր լիցի որդի աս-
տուծոյ այնորիկ։

Եւ սիրէր Յիսուս զՄարիամ,
և զՄարթա զքոյր նորա, և
զՂազար։

Իբրև լուաւ թէ հիւանդացեալ
է, զտեղի կալաւ անդէն ուր
էին՝ աւուրս երկուս․

Ապա յետ այնորիկ ասէ ցը-
նոսա․ եկայք երթիցուք մի-
անգամ ՚ի հրէաստան։

Ասեն ցնա աշակերտքն․ ռաբ-
բի, այժմ ես խնդրէին զքեզ
հրէայքն քարկոծ առնել, և
դարձեալ երթաս անդրէն։

Պատասխանի ետ Յիսուս․ ոչ
երկոտասան ժամ է աւուր․
եթէ ոք գնայ ՚ի տուընջեան՝
ոչ գայթագղի, զի զլոյս աշ-
խարհիս այսորիկ տեսանէ․ ա-
պա թէ ոք գնայ գիշերի՝ գայ-
թագղի, զի լոյս ոչ գոյ ը̅ նմա

Զայս իբրև ասաց, յետ այ-
սորիկ ասէ ցնոսա․ Ղազարոս
բարեկամ մեր ննջեաց, այլ
երթամ զի զարթուցից զնա։

Ասեն ցնա աշակերտքն․ տէր՝
եթէ ննջեաց՝ ապա ապրի։

Այլ Յիսուս վասն մահուան նո-
րա ասէր․ նոցա այսպէս թու-
եցաւ՝ թէ վասն ննջելոյ քը-
նոյ ասէր։

Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս՝
յայտնապէս․ Ղազարոս մեռաւ,
և ես ուրախ եմ վասն ձեր,
զի դուք հաւատասջիք ինձ, զի
ես չէի անդ, բայց արդ եկայք
երթիցուք առ նա։

Ասէ Թովմաս՝ անուանեալն Եր-
կուորեակ՝ ցաշակերտակիցսն․
ածն եկայք և մեք՝ զի ը̅ նմա
մեռցուք։ Եկն Յիսուս՝ եգիտ
զնա չորեքօրեայ ՚ի գերեզմանի։

Եւ էր Բեթանիա մերձ յԵմ,
իբրև ասպարիսօք հնգետասանիւ
բազումք ՚ի հրէից անկեալ էին
առ Մարթա և Մարիամ,
զի մխիթարեսցեն զնոսա վա-
սն եղբօրն։

Մարթա իբրև լուաւ՝ թէ Յի-
սուս գայ, ը̅ առաջ գնաց
նորա․ բայց Մարիամ նստէր
անդէն ՚ի տան։

Ասէ Մարթա ցՅիսուս․ տէր՝

եթէ աստ լեալ էիր, եղբայրն
իմ՝ չէր մեռեալ. այլ և արդ
գիտեմ, թէ զոր խնդրես ու
ցես յԱյ՝ տացէ քեզ Այ։
Ասէ ցնա Յիսուս. յարիցէ եղ
բայրն քո։
Ասէ ցնա Մարթա. գիտեմ
զի յարիցէ 'ի յարութեան՝ յա
ւուրն յետնում։
Ասէ ցնա Յիսուս. Ես եմ յա
րութիւն և կեանք. որ հաւա
տայ յիս, թէպէտ և մեռանի՝
կեցցէ. և ամենայն որ կենդա
նի է՝ և հաւատայ յիս, մի՛
մեռցի 'ի յաւիտեան. հաւա
տա՞ս այսմիկ։
Ասէ ցնա. այո Տէր. ես հա
ւատացի՝ եթէ դու ես Քրիս
տոսն որդին Այ, որ յաշխարհ
գալոց էիր։
Եւ զայս իբրև ասաց, գնաց
կոչեաց զՄարիամ զքոյր իւր
լռելեայն՝ և ասէ. վարդապե
տըն եկեալ է՝ և կոչէ զքեզ։
Նա՝ իբրև լուաւ, յարեաւ
վաղվաղակի, և եկն առ նա։
Չև՛ ևս էր եկեալ Յիսուս
'ի գեօղն, այլ էր անդէն 'ի
տեղւոջն՝ ուր ընդառաջ եղև
նմա Մարթա։
Իսկ Հրեայքն որ էին ընդ նմա
'ի տան անդ, և մխիթարէին
զնա, իբրև տեսին զՄարիամ՝
թէ յարեաւ վաղվաղակի և գը
նաց, գնացին և նոքա զհետ
նորա. համարէին թէ 'ի գերեզ
մանն երթայ՝ զի լացէ անդ։
Իսկ Մարիամ իբրև եկն ուր
էրն Յիսուս՝ և ետես զնա, ան
կաւ առ ոտս նորա՝ և ասէ.
Տէր՝ եթէ աստ էիր դիպեալ՝
ոչ էր մեռեալ եղբայրն իմ։
Յիսուս իբրև ետես զնա զի
լայր. և որ ընդ նմայն էին Հը
րեայքն՝ լային, խռովեցաւ
յոգի իւր իբրև զայրացեալ,
և ասէ. ո՞ւր եդիք զնա։ ասեն
ցնա. Տէր՝ եկ և տե՛ս։
Եւ արտասուեաց Յիսուս։
Ասէին Հրեայքն. տեսէք ո՞ր
չափ սիրէր զնա։
Ոմանք 'ի նոցանէ ասէին. ո՞չ
կարէր սա, որ եբաց զա՛չս կու
րին, առնել զի և սա՝ մի՛ մեռցի։
Յիսուս դարձեալ զայրացեալ
ընդ մի՛տս իւր, գայ 'ի գերեզ
մանն։ և էր այր մի, և վէմ
մի եդեալ 'ի վերայ նորա։
Եւ ասէ Յիսուս. 'ի բաց ա
րարէք զվէմն։ ասէ ցնա Մար
թա քոյր մեռելոյն. Տէր՝ արդ
հոտեալ իցէ, քանզի չորեքօ
րեայ է։
Ասէ ցնա Յիսուս. ո՞չ ասացի
քեզ

քեզ եթէ հաւատասցես՝ տես-
ցես զփառսն այ։

Եւ երբեւ ՚ի վեր առին ըղ-
վէմն, յիսուս ամբարձ զաչս
իւր ՚ի վեր, և ասէ. հայր՝
գոհանամ զքէն զի լուար ինձ։
և ես գիտէի՝ զի յամ ժամ
լսես ինձ. այլ վասն ժողո-
վրդեանս որ շուրջ կան ա-
սեմ՝ զի հաւատասցեն թէ
դու առաքեցեր զիս։

Զայս երբեւ ասաց, ՚ի ձայն
մեծ աղաղակեաց և ասէ. ղա-
զարէ՝ արի եկ արտաքս։

Եւ եկն մեռեալն ոտիւք կա-
պեալք, և ձեռօքն՝ երիզապն-
դօք, և երեսօքն՝ վարշամակա-
պատօք։ և ասէ ցնոսա յիսուս.
լուծէք զդա՝ և թողէք երթալ։

Բազումք ՚ի հրէիցն՝ որ ե-
կեալ էին առ մարեմանս, իր-
բև տեսին զոր արարն՝ հաւա-
տացին ՚ի նա։

Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ գնա-
ցին առ փարիսեցիս, և պատ-
մեցին նոցա զոր արարն յս։

Միջերորդ Կէս, Ուրբաթ ա.

Աւան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրի-
ստոսի.

Ժողովեցին քահանայապետ-
քն և փարիսեցիքն ա-
տեան, և ասեն. զի՞նչ ա-
րասցուք զի այրն այն բազում
նշանս առնէ։ եթէ թողումք
զնա այնպէս, ամենեքին հա-
ւատան ՚ի նա. և գայցեն հռ-
ոմք՝ և բառնայցեն զտեղի
մեր և զազգ։

Մի ոմն ՚ի նոցանէ՝ անուն կա-
յիափա, որ քահանայապետն
էր տարւոյն այնորիկ, ասէ ցն-
ոսա. դուք՝ ո՛չինչ գիտէք, և
ո՛չ խորհիք խիկ, թէ լաւ
է մեզ, զի այր մի մեռանիցի
՚ի վերայ ժողովրդեանս, և մի՛
ամ ազգս կորիցէ։

Զայս՝ ո՛չ յանձնէ ինչ ա-
սաց. այլ քանզի քահանայա-
պետն էր տարւոյն այնորիկ, մար-
գարեացաւ՝ եթէ մեռանելոց
էր յիսուս ՚ի վերայ ազգին.
և ո՛չ ՚ի վերայ ազգին միայն,
այլ զի և զորդիսն այ զցրու-
եալսն ժողովեսցէ ՚ի մի։

Ապա յայնմ օրէ խորհուրդ
արարին՝ զի սպանցեն զնա։ ղե Դ.

Եւ

Եւ յիսուս այնուհետեւ ոչ եթէ համարձակ շրջէր 'ի մէջ հրէիցն. այլ գնաց անտի յերկիր մի՝ որ մե՛րձ էր յանապատ, 'ի քաղաք մի՝ որում անուն էր Եփրայիմ, և անդ լինէր աշակերտօքն հանդերձ։

Մէջերորդ Կիւ․, Շաբաթէ Ա․

Ի ժամանակի Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

գզ Ա․ գէ Ժ․ Եւ էր մե՛րձ զատիկն հրէից։ և բազումք ելին յե՛մ 'ի գաւառէ անտի յառաջագո՛յն քան զզատիկն, զի սրբեսցեն զանձինս իւրեանց։

Խնդրէին զյիսուս, և ասէին ընդ միմեանս մինչ կային 'ի տաճարին. զինչ՞ թուի ձեզ՝ եթէ ոչ գայցէ 'ի տօն այսր։

Պատուէր տուեալ էր քահանայապետիցն և փարիսեցւոց, զի եթէ ոք գիտասցէ թէ ուր է, գուշակեսցէ զնմանէ, զի կալցին զնա։

Ի4 Իսկ յիսուս վե՛ց աւուրբ յառաջ քան զզատիկն եկն 'ի բեթանիա, ուր էր ղազար մեռեալն, զոր յարոյց 'ի մեռելոց։

Եւ արարին անդ նմա ընթրիս. և 'ի սպասու կայր մարթա, և ղազար մի՛ էր 'ի բազմելոց ընդ նմա։

ղբ Ա․ Իսկ մարեմայ առեալ լիտր մի իւղոյ նարդեան ազնուի մեծագնոյ, օծ զոտսն յիսուսի, և հերամբ իւրով մաքրէր զոտս նորա. և տունն լի՛ եղեւ 'ի հոտոյ իւղոյն։

Ասէ մի ոմն յաշակերտաց անտի՝ յուդա՛ իսկարիովտացի, որ մատնելո՛ց էր զնա. Ի5
ընդէ՞ր ոչ իւղդ այդ վաճառեցաւ երեք հարիւր դահեկանի, և տուաւ աղքատաց։

Զայս ասաց՝ ո՛չ զի զաղքատաց ինչ փոյթ էր նմա. այլ զի գո՛ղ էր, և զարկղն ինքն ունէր, և որ ինչ անկանէրն՝ նա՛ կրէր։

Ասէ յիսուս. թո՛յլ տուք զդա, զի յօ՛րն պատանաց իմոց պահեսցէ զայդ։

Զաղքատս յա՛մ ժամ ընդ ձեզ ունիք. զիս՝ ո՛չ հանապազ ընդ ձեզ ունիք։

Իբրև գիտաց ժողովուրդ բազում 'ի հրէիցն թէ անդ է՝ եկին, ո՛չ միայն վասն յիսուսի, այլ զի և զղազար տեսցեն՝ զոր յարոյց 'ի մեռելոց։ ղթ Ա․

Խորհուրդ արարին քահանայապետքն՝ զի և զղազար ըս-
պան-

պանցեն. քանզի բազումք 'ի
հրէից երթային եւ հաւատային
'ի Յիսուս։

Ընթերցուած Աւետարանի Յովհաննու

Վասն գալստեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։

Ճ Ա. Ի վաղիւ անդր ժողովուրդ
բազում որ եկեալ էր 'ի
տօնն, լուեալ եթէ գայ
Յիսուս յԵրուսաղէմ, առին
ոստս արմաւենեաց՝ եւ ելին
ընդառաջ նորա. աղաղակէին
եւ ասէին. Ովսաննա օրհնեալ
որ գաս յանուն Տեառն՝ թա-
գաւորդ Իսրայէլի։
ՃԱ Եւ գտեալ Յիսուսի էշ մի,
Ա. նստաւ 'ի վերայ նորա. որպէս
Ի6 եւ գրեալ է. Մի երկնչիր դուս-
տրդ Սիովնի, ահաւասիկ թա-
գաւոր քո գայ նստեալ 'ի վե-
րայ յաւանակի իշոյ։
Եւ զայն ոչ գիտացին
աշակերտքն նորա զառաջինն.
ՃԲ այլ յորժամ փառաւորեցաւ
Ժ. Յիսուս, յայնժամ յիշեցին ե-
թէ այն էր որ գրեալն էր վասն
նորա. եւ զայն արարին նմա։
Եւ ժողովուրդն վկայէր՝ որ էր
ընդ նմա, եթէ զՂազար կոչեաց
եւ ել 'ի գերեզմանէն, եւ յա-

ԿԴ

րոյց զնա 'ի մեռելոց. եւ վասն
այնորիկ ընդառաջ եղեւ նմա
ժողովուրդն, զի լուան եթէ
զայն նշանս արարեալ էր։ Իսկ
Փարիսեցիքն ասէին ընդ
միմեանս. տեսանէք՝ զի ոչինչ
օգտիք. ահաւասիկ աշխարհ ա-
մենայն զհետ նորա գնաց։
Էին անդ ոմանք եւ հեթանոսք
յելելոցն անդր, զի երկիր պա-
գանիցեն 'ի տօնին։
Նոքա մատեան առ Փիլիպպոս՝
որ 'ի Բեթսայիդայ Գալիլեաց-
ւոցն էր, աղաչէին զնա եւ ա-
սէին. տէր՝ կամիմք զՅիսուս տես-
անել։
Գայ Փիլիպպոս եւ ասէ Անդ-
րէասու. Անդրէաս եւ Փիլիպպոս
ասեն Յիսուսի։
Եւ Յիսուս պատասխանի ետ
նոցա՝ եւ ասէ. եհաս ժամ զի ՃԳ
փառաւորեսցի Որդի մարդոյ։ Գ.

Ընթերցուած Աւետ., Նորին նոյն.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ՃԴ
եթէ ոչ հատն ցորենոյ Ժ. Ի8
անկեալ յերկիր մեռանիցի, ին-
քըն միայն կայ. ապա թէ մե-
ռանիցի, բազում արդիւնս տա-
նի։ Որ սիրէ զանձն իւր՝ ար- ՃԵ
Գ.

ձակէ

ծառայէ ինձ. և որ աստ եմ զան-
ձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ,
'ի կեանսն յաւիտենականս պա-
հեսցէ զնա։
ՃԶ Ժ. Եթէ որ զիս պաշտիցէ, զինե՛
իմ եկեսցէ. և ուր եմն ես,
անդ և պաշտօնեայն իմ եղի-
ցի. եւ եթէ որ զիս պաշտիցէ,
պատուեսցէ զնա Հայրն իմ.

Նաւակատեաց Կիւ., Նոյնի շաբա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

ՃԷ Դ. Բայց այժմ անձն իմ խռ-
ովեալ է, և զի՞նչ ա-
սացից՝ եթէ Հայր ապրեցո՛ զիս
'ի ժամանակէ աստի յայսմանէ.
ՃԸ Ժ. այլ վասն այնորիկ եկի 'ի ժա-
մս յայս։
Հայր՝ փառաւորեա՛ զորդի քո։
Եկն բարբառ յերկնից. և
փառաւոր արարի, և դարձեալ
փառաւոր արարից։
Եւ ժողովուրդն որ կայր և լը-
սէր, ասէին՝ որոտումն լինել.
կէսքն ասէին, հրեշտակ խօսե-
ցաւ ընդ նմա։
Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և
ասէ. ոչ վասն իմ ինչ եկն
բարբառս այս, այլ վասն ձեր։
Այժմիկ դատաստան է աշ-
խարհիս այսորիկ. այժմիկ իշ-
խան աշխարհիս այսորիկ ընկեն-
ցի արտաքս և ես՝ յորժամ
բարձրացայց յերկրէ, զամենե-
սին ձգեցից առ իս։
Զայս ասէր նշանակելով թէ
որո՛վ մահու մեռանելոց էր։
Պատասխանի ետ նմա ժողո-
վուրդն. մեք լուաք յօրինացն՝
եթէ Քրիստոս յաւիտեան կայ,
և դու զիա՞րդ ասես՝ թէ պա՛րտ
է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ.
ո՞վ է այն որդին մարդոյ։
Ասէ ցնոսա Յիսուս. փո՛քր մի
ժամանակ լոյս ընդ ձեզ է. գը-
նացէք մինչ դեռ զլոյսն ունիք,
զի մի՛ խաւար զձեզ հասցէ.
զի որ գնայ 'ի խաւարի, ոչ
գիտէ յո՛ երթայ։ մինչդեռ ըզ-
լոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւատա-
ցէ՛ք 'ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ
եղիջիք։ Զայս խօսեցաւ Յի-
սուս, և չոգաւ՝ թաքեաւ 'ի
նոցանէ։
Եւ այնչափ նշանս արարեալ
էր առաջի նոցա. և նոքա ոչ
հաւատային 'ի նա. զի լցցի
բանն Եսայեայ մարգարէի՝ զոր
ասացն. տէր՝ ո՞ հաւատաց 'ի
լուր մեր, և բազուկ տեառն
ո՞ւմ յայտնեցաւ։
Վասն այնորիկ ոչ կարէին ՃԹ Ա.
հաւատալ, զի միւսանգամ
ասէ

ասէ Եսայի. Թէ կուրացուցից զաչս նոցա, և թմբրեցուցից զսիրտս նոցա. զի մի՛ տեսցեն աչօք, և իմասցին սրտիւք, և դարձցին՝ և բժշկեցից զնոսա։

ՃԺ Ժ. Զայս ասաց Եսայի՝ զի ետես զփառս նորա, և խօսեցաւ վասն նորա։

Բայց սակայն և յիշխանաց անտի բազումք հաւատացին ի նա. այլ վասն փարիսեցւոցն ոչ յայտնէին, զի մի՛ ի ժողովրդենէն ելանիցեն։

Քանզի սիրեցին զփառս մարդկան, առաւել քան զփառս Այ։

Ընթերցուած Ա. Չորեք շաբաթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

ՃԺա Ա. Եւ Յիսուս աղաղակէր և ասէր. Որ հաւատայ յիս, ոչ հաւատայ յիս, այլ յայն որ առաքեացն զիս։ և որ տեսանէ զիս, զայն տեսանէ որ առաքեացն զիս։

ՃԺբ Ժ. Ի9 Ես լոյս յաշխարհ եկի. զի ամենայն որ հաւատայ յիս, ի խաւարի մի՛ մնասցէ։

Եւ եթէ ոք լուիցէ բանից իմոց՝ և ոչ պահեսցէ, ես ոչ դատիմ զնա. քանզի ոչ եկի թէ դատեցայց զաշխարհ, այլ զի փրկեցից զաշխարհ։

Որ անարգէ զիս, և ոչ ընդունի զբանս իմ. գոյ որ դատի զնա. բանն զոր ես խօսեցայ՝ նա դատի զնա յաւուրն յետնում։ Զի ես յանձնէ իմմէ ոչ խօսեցայ. այլ որ առաքեացն զիս Հայր, նա ետ ինձ պատուէր՝ զինչ ասացից և զինչ խօսեցայց։

Եւ գիտեմ եթէ պատուէրն նորա կեանք են յաւիտենականք. արդ՝ զոր ես խօսիմ, որպէս ասաց ինձ Հայրն, այնպէս խօսիմ։

Ընթերցուած Ա., Հինգ շաբաթու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի, գիտաց Յիսուս՝ թէ հասեալ է ժամ նորա զի փոխեսցի յաշխարհէս աստի առ Հայր. սիրեաց զիւրսն՝ որ յաշխարհի աստ էին. ի սպառ սիրեաց զնոսա։

Եւ ի լինել ընթրեացն, սա- ՃԺգ
տանայի իսկ արկեալ էր ի սիրտ՝ Թ.
զի մատնեսցէ զնա Յուդա Սիմովնի Իսկարիովտացւոյ։

Գիտաց Յիսուս՝ զի զամենայն ՃԺդ
ինչ ետ Հայր ի ձեռս նորա Դ.

և

ՃԺԵ Ժ և թէ յաստուծոյ ել՝ և առ
ա՟ծ երթայ, յառնէ յընթ֊
րեաց անտի, և դնէ զհանդերձ֊
սն, և առեալ զգնջեակ մի՝
ածածան: և ապա առեալ
ջուր՝ արկ 'ի կոնք, և սկսաւ
լուանալ զոտս աշակերտացն,
և սրբէր զգնջեկաւն զոր ածա֊
ծեալ էր:

Գայ առ սիմոնի պետրոս. և
նա ասէ ցնա. տէր՝ դու զիմ
զոտս՝ լուանաս:

Պատասխանի ետ նմա յիսուս՝
և ասէ. զոր ինչ ես գոր֊
ծեմ, դու այժմ ոչ գիտես,
բայց ապա գիտասջիր:

Ասէ ցնա պետրոս. ոչ լուա֊
ցես զոտս իմ յաւիտեան:
պատասխանի ետ յիսուս. ե֊
թէ ոչ լուացից զքեզ, ոչ
ունիս ը՟ իս մասն.

Ասէ ցնա սիմոն պետրոս. տէր՝
մի միայն զոտս իմ, այլ և
զձեռս՝ և զգլուխ:

Ասէ ցնա յիսուս. լուացելոյն
չէ ինչ պէտս, բայց զի զոտսն
լուանայցէ: քանզի ամենևին
սուրբ է. և դուք սուրբ էք,
այլ ոչ ամենեքեան:

Զի գիտէր զայն որ մատնե֊
լոցն էր զնա. վասն այնորիկ
ասաց՝ թէ ոչ ամենեքեան
սուրբ էք:

Եւ յորժամ լուաց զոտս նոցա,
առ զհանդերձսն իւր՝ և զար֊
ձեալ բազմեցաւ, և ասէ ցնո֊
սա. գիտէք զինչ արարի
ձեզ:

Դուք կոչէք զիս վարդապետ ՃԺԶ Գ
և տէր, և բարւոք ասէք.
քանզի եմ իսկ:

Իսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զո֊ ՃԺԷ Ժ
տս ձեր՝ տէրս և վարդապետս,
և դուք պարտիք զմիմեանց ոտս
լուանալ: զի օրինակ մի ետու
ձեզ, զի որպէս ես ձեզ արա֊
րի, և դուք առնիջիք:

Երեկոյեան Կիւ., Ուրբաթ Ա.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ՃԺԸ Գ
ոչ է ծառայ՝ մեծ քան
զտէր իւր, և ոչ առաքեալ՝
մեծ քան զայն որ առաքեացն
զնա:

Եթէ զայս գիտէք, երանելի
էք՝ եթէ առնիցէք զայս:

Ո՛չ վասն ամենեցուն ձեր ՃԺԹ Ժ
ասեմ. զի ես գիտեմ զորս
ընտրեցի. այլ զի լցցի գիրն,
թէ որ ուտէր ընդ իս հաց՝ ա֊
բարձ ինձ խաբէութիւն:

Յայսմ հետէ իսկ ասեմ ձեզ
մինչ

չեւ՝ եղեալ, զի յորժամ լի-
նիցի՝ հաւատասջիք թէ ես եմ։
ՃԻԲ Ա. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ
ընդունի զոր ոք ես առաքեցից,
զիս ընդունի. եւ որ զիս ընդու-
նի՝ ընդունի զայն որ առաքեա-
ցն զիս։

ՃԻԳ Դ. Զայս իբրեւ ասաց Յիսուս,
խռովեցաւ յոգի իւր, վկա-
յեաց եւ ասէ. ամէն ամէն
ասեմ ձեզ, զի մի ոմն ՚ի ձէնջ
մատնելոց է զիս։

ՃԻԴ Ա. Հայէին ընդ միմեանս աշակերտ-
քն տարակուսեալք, թէ զումէ՞
ասիցէ։

ՃԻԵ Ժ. Եւ էր մի՛ ոմն յաշակերտացն
բազմեալ առ Յիսուսիւ, զոր
սիրէրն Յիսուս։ Ակնարկէր նմա
Սիմոն Պետրոս հարցանել՝ ո՞վ
իցէ վասն որոյ ասէն։

Եւ նա՝ անկեալ զլանջօքն
Յիսուսի, ասէ ցնա. Տէ՛ր՝ ո՞վ է։
Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ
ասէ. այն է՝ որում ես թա-
ցից զպատառն՝ եւ տաց։ Եւ
ՃԻԶ Թ. թացեալ զպատառն՝ տայ Յու-
ՃԻԷ Ժ. դայի Իսկարիովտացւոյ։ Եւ յետ
պատառոյն՝ ապա եմուտ ՚ի նա
սատանայ։ Եւ ասէ ցնա Յիսուս.
զոր՝ որ զինչ առնելոցն ես՝
արա վաղվաղակի։

Եւ զայս ոչ ոք իմացաւ ՚ի բազ-
մականաց անտի՝ թէ առ ի՞նչ
ասաց ցնա։ Զի ոմանք՝ համա-
րէին թէ զի զքսակն ունէր Յու-
դա, ասաց նմա Յիսուս, գնեա՛
ինչ որ պիտոյ իցէ մեզ ՚ի տօ-
նին. եւ կամ զի աղքատաց ինչ
տացէ։

Իսկ նորա առեալ զպատառն՝
ել արտաքս վաղվաղակի, եւ էր
գիշեր։

Ընթերցուած Կիւրակէ, Շաբաթու.

Մատնիչ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ իբրեւ ել, ասէ Յիսուս. այժմ փառաւորեցաւ որ-
դի մարդոյ, եւ Աստուած փառաւո-
րեցաւ ՚ի նմա։

Զի եթէ Աստուած փառաւորեցաւ
՚ի նմա, եւ Աստուած փառաւորեսցէ
զնա յանձն իւր. եւ վաղվա-
ղակի փառաւորեսցէ զնա։

Որդեակք իմ, փոքր ինչ ժա-
մանակ եւս ընդ ձեզ եմ. խնդրե-
ջիք զիս։ եւ որպէս ասացի ցհ-
րէայսն, եթէ ուր ես երթամ
դուք ոչ կարէք գալ։ եւ արդ՝
ձեզ ասեմ։

Պատուիրան նոր տամ ձեզ,
զի սիրեսջիք զմիմեանս. որպէս
սիրեցի ես զձեզ, զի եւ դուք
սի-

սիրեսջիք զմիմեանս։
Յայսմ գիտասցեն ամենե-
քեան՝ եթէ իմ աշակերտք էք,
եթէ սիրիցէք զմիմեանս։
ճլգ Ը. Ասէ ցնա սիմոն պետրոս. Տէր՝
յո՞ երթաս։ Պատասխանի
ետ յիսուս, ուր ես երթամ,
դու՝ ոչ կարես այժմ գալ
զկնի իմ, բայց ապա եկեսցես
զկնի իմ։
Ասէ ցնա պետրոս. Տէր՝ ըն-
դէ՞ր ոչ կարիցեմ գալ այժմ
զկնի քո. արդ էն զանձն իմ եւ
եդից 'ի վերայ քո։
Պատասխանի ետ յիսուս. զան-
ձն քո դիցես 'ի վերայ իմ.
ամէն ամէն ասեմ քեզ. չեւ
իցէ հաւու խօսեալ, մինչ դու
երիցս ուրասցիս զիս։
ճլէ Ժ. Մի՛ խռովեսցին սիրտք ձեր.
այլ հաւատացէք յա՛ծ,
և յիս հաւատացէք։
'Ի տան հօր իմոյ օթեվանք
բազում են. ապա թէ ոչ՝ ա-
սացեալ էր իմ ձեզ, եթէ
երթամ և պատրաստեմ ձեզ
տեղի։
Եւ եթէ երթամ և պատ-
րաստեմ ձեզ տեղի, դարձեալ
գամ և առնում զձեզ առ
իս. զի ուր ես իցեմ, և դուք
անդ լիջիք։ և ուր երթամն՝
գիտիցէք, և զճանապարհն գի-
տիցէք։
Ասէ ցնա թովմաս. Տէր՝ ոչ
գիտեմ յո՛ երթաս, և զի՞-
արդ զճանապարհն կարասցուք
գիտել։
Ասէ ցնա յիսուս. Ես եմ ճա-
նապարհն՝ և ճշմարտութիւն
և կեանք. ո՛չոք գայ առ հայր՝
եթէ ոչ ի՛նեւ։
Եթէ զիս գիտէիք, ապա և
զհայր իմ գիտէիք, և այսու-
հետեւ գիտասջիք զնա, և տե-
սէք զնա։
Ասէ ցնա փիլիպպոս. Տէր՝ ցոյց
մեզ զհայր՝ և շատ է մեզ։
Ասէ ցնա յիսուս. այսչափ ժա-
մանակս՝ ընդ ձեզ եմ, և ո՛չ
ծանեար զիս փիլիպպէ, որ ե-
տես զիս՝ ետես զհայրն. և դու
զիա՞րդ ասես՝ եթէ ցոյց մեզ
զհայր։
Ո՞չ հաւատաս եթէ ես 'ի
հայր և հայր յիս է։ բանն
զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ո՛չ
եթէ յանձնէ իմէ խօսիմ,
այլ հայրն որ յիս բնակեա՛լ,
նա՛ գործէ զգործսն։
Հաւատա՞յք ինձ՝ եթէ ես 'ի
հայր՝ և հա՛յր յիս։ ապա թէ
ոչ՝ գոնէ վասն գործոցն հա-
ւատացէ՛ք ինձ. Ամէն ամէն ա-
սեմ

սեմ ձեզ, թէ որ հաւատայն
յիս, զգործս զոր ես գործեմ,
և նա գործեսցէ, և մեծամե֊
ծըս ևս քան զնոյնս գործեսս֊
ցէ․ զի ես առ Հայր երթամ․
ՃԻԸ Գ․ Եւ զոր ինչ խնդրեսջիք յա֊
նուն իմ, արարից զայն․ զի
փառաւորեսցի Հայր յՈրդի․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ․

Ղ 1 Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուի֊
րանս իմ պահեսջիք։ Եւ ես
աղաչեցից զՀայր, և այլ մխի֊
թարիչ տացէ ձեզ․ զի ընդ
ձեզ բնակեսցէ ՚ի յաւիտեան․
զՀոգին ճշմարտութեան․ զոր աշ֊
խարհս ոչ կարէ ընդունել,
զի ոչ տեսանէ զնա՝ և ոչ
ճանաչէ զնա․ բայց դուք ճա֊
նաչէք զնա․ զի առ ձեզ բը֊
նակեսցէ, և ընդ ձեզ եղիցի․
Ո՛չ թողից զձեզ որբս․ գամ
առ ձեզ։ փոքր մի ևս, և
աշխարհս ոչ ևս տեսանէ զիս,
բայց դուք տեսանիցէք զիս․
զի ես կենդանի եմ, և դուք
կենդանի լինելոց էք․
Յայնմ աւուր գիտասջիք դուք,
զի ես ՚ի Հայր իմում, և դուք
յիս, և ես ՚ի ձեզ․ որ ունի
զպատուիրանս իմ՝ և պահէ
զնոսա, նա է որ սիրէ զիս․ և
որ սիրէն զիս՝ սիրեսցի ՚ի Հօրէ ՃԻԹ Ա․
իմմէ․ և ես սիրեցից զնա, և
երևեցուցից նմա զիս։
Ասէ ցնա Յուդա՝ ոչ Իսկարիով֊ ՃԼ Ժ․
տացին, Տէր՝ զի՞նչ եղև՝ զի մե՛զ
յայտնելոց ես զքեզ՝ և ո՛չ
աշխարհի․
Պատասխանի ետ Յիսուս և
ասէ ցնա․ եթէ որ սիրէ զիս՝
զբանն իմ պահեսցէ, և Հայր
իմ սիրեսցէ զնա․ և առ նա
եկեսցուք, և օթևանս առ
նմա արասցուք․
Եւ որ ոչն սիրէ զիս՝ զբանս
իմ ոչ պահէ․ և բանն իմ ՃԼԱ Ա․
զոր լսէքդ՝ ոչ է իմ, այլ Հօրն՝
որ առաքեացն զիս․

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ․

Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ ՃԼԲ Ժ․
առ ձեզս եմ․ իսկ մխի֊ Ղ 2
թարիչն Հոգին սուրբ՝ զոր ա֊
ռաքեսցէ Հայր յանուն իմ,
նա ուսուսցէ ձեզ զամենայն,
որ ինչ ասացի ձեզ, և յի֊
շեցուսցէ ձեզ․
Խաղաղութիւն թողում ձեզ,
զխաղաղութիւն զիմ տամ ձեզ․
ոչ որպէս աշխարհս տայ՝ տամ
ես ձեզ․ մի՛ խռովեսցին սրտք
ձեր, և մի՛ զանգիտեսցեն․
Լուայք զի ասացի ես ձեզ՝
թէ

թէ երթամ և գամ առ ձեզ. եթէ սիրէիք զիս՝ ապա ուրախ լինէիք զի ձեր՝ եթէ ես առ Հայր երթամ, զի Հայր իմ մեծ է քան զիս։

Եւ արդ ասացի ձեզ մինչ չև՛ եղեալ. զի յորժամ լինիցի, հաւատասջիք։

Ո՛չ ես այլ շատ խօսեցայց ը̄ ձեզ. գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ, և յիս ինչ ոչ գտանէ։ այլ զի ծանիցէ աշխարհս՝ եթէ սիրեմ զՀայր. և որպէս պատուիրեաց ինձ Հայրն, այնպէս առնեմ։ Օ՛ն արիք գնասցուք աստի։

Ե՛ս եմ որթն ճշմարիտ՝ և Հայր իմ մշակ է։ Զամենայն ուռ որ յիս է՝ և ոչ բերէ պտուղ, կտրէ զնա. և զամենայն որ բերէ պտուղ՝ սրբէ զնա, զի առաւել ևս պտղաբեր լիցի։

Դուք արդէն սուրբ էք վասն բանին՝ զոր խօսեցայ ը̄ ձեզ։

Կացէք յիս՝ և ես ի ձեզ. որպէս ուռն ոչ կարէ պտուղ բերել յանձնէ իւրմէ, եթէ ոչ իցէ հաստատեալ յորթն, նոյնպէս և դուք՝ եթէ ոչ յիս հաստատեալ իցէք։

Ես եմ որթ՝ և դուք ուռ. որ հաստատեալ է յիս՝ և ես ՚ի նա, նա բերէ պտուղ յոյժ. զի առանց իմ ոչինչ կարէք առնել։

Եթէ ոք ոչ է հաստատեալ յիս, ե՛լ նա արտաքս իբրև զուռն, և ցամաքեցաւ. և ժողովեն զնա, և ՚ի հուր արկանեն՝ և այրի։

Եթէ կացէք յիս, և բանքն իմ ՚ի ձեզ կայցեն, զոր ինչ կամիցիք խնդրեսջիք՝ և լինիցի ձեզ։ Հղք. Դ.

Յայսմիկ փառաւորեցաւ Հայր իմ, զի պտուղ յոյժ բերիցէք. և եղիջիք իմ աշակերտք։ Հղք. Ժ.

Որպէս սիրեաց զիս Հայրն իմ, և ես սիրեցի զձեզ. հաստատուն կացէք ՚ի սէր իմ։ Եթէ պահիցէք զպատուիրանս իմ, կացջիք ՚ի սէր իմ. որպէս ես զպատուիրանս Հօր իմոյ պահեցի, և կամ ՚ի սէր նորա։

Զայս խօսեցայ ը̄ ձեզ, զի ուրախութիւնն իմ ՚ի ձեզ իցէ, և ձեր ուրախութիւնն լցցի։

Այս է պատուէր իմ, զի սիրեսջիք զմիմեանս, որպէս և ես սիրեցի զձեզ։

Մեծ ևս քան զայս սէր՝ ոչ ոք ունիցի, եթէ զանձն իւր դիցէ Հղե. Դ.

դիցէ 'ի վե՛ր բարեկամաց իւրոց։
ճլզ Ժ. Դուք բարեկամք էք իմ, ե֊
թէ առնիցէք զոր ես պատ֊
ուիրեմ ձեզ։ Ո՛չ ևս կոչեմ
զձեզ ծառայս, զի ծառայն
ո՛չ գիտէ զինչ գործէ տէրն
նորա. այլ զձեզ կոչեցի բա֊
րեկամս. զի զա՟մ զոր լուայ 'ի
հօրէ իմմէ՝ ծանուցի ձեզ.
Ո՛չ եթէ դուք ընտրեցէք զիս,
այլ ես ընտրեցի զձեզ. և եդի
զձեզ՝ զի դուք երթիջիք և
պտղաբերք լինիջիք. և պտուղն
ճլէ Գ. ձեր կայցէ։ Եւ զոր ինչ խնդ֊
րիցէք 'ի հօրէ իմմէ յանուն
իմ, տացէ ձեզ։
ճլը Ժ. Զայս պատուիրեմ, զի սի֊
րեսջիք զմիմեանս։
Եթէ աշխարհ զձեզ ատեայ.
գիտասջիք զի նախ զիս ատեայ։
Եթէ յաշխարհէ աստի էիք՝
աշխարհ զիւրսն սիրէր արդեօք.
բայց զի յաշխարհէ չէք. այլ ես
ընտրեցի զձեզ յաշխարհէ, վա՟
այնորիկ ատեայ զձեզ աշխարհ։
ճլթ Գ. Յիշեցէք զբանն զոր ասացի,
թէ ո՛չ է ծառայ՝ մեծ քան
ճխ Ժ. զտէր իւր. եթէ զիս հալա֊
ծեցին, ապա և զձեզ հալա֊
ծեսցեն. եթէ զբանն իմ պա֊
հեցին, ապա և զձերն պա֊
հեսցեն։

Այլ զնոյնս արասցեն ընդ ձեզ ճխա Ա.
վասն անուան իմոյ. զի ո՛չ ճա֊ ճխբ Գ.
նեան զայն որ առաքեացն զիս։
Իմ՝ եթէ չէր եկեալ և խօ֊ ճխգ Ժ.
սեցեալ ընդ նոսա, մեղ ինչ
ո՛չ գոյր նոցա. բայց արդ՝ չիք
ինչ պատճառք վասն մեղաց
իւրեանց։
Որ զիս ատեայ, և զհայրն իմ ճխդ Ժ.
ատեայ։
Եթէ զգործսն չէր գործեալ ճխե Ժ.
'ի նոսա՝ զոր ո՛չ այլ ոք գոր֊
ծեաց, մեղ ինչ ո՛չ գոյր նոց՟,
բայց արդ՝ տեսին, և ատեցին՝
և զիս և զհայր իմ։ Այլ զի
լցցի բանն, որ յօրէնս նոցա
գրեալ է, թէ ատեցին զիս
տարապարտուց։
Բայց յորժամ եկեսցէ մխի֊
թարիչն, զոր ես առաքեցից
ձեզ 'ի հօրէ, զհոգին ճշմար֊
տութեան որ 'ի հօրէ ելանէ,
նա՛ վկայեսցէ վասն իմ. և
դուք վկայէք, զի 'ի սկզբանէ ընդ
իս էք։
Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի
մի՛ գայթագղեսջիք։ 'Ի
ժողովրդոց իւրեանց հանցեն
զձեզ։ Այլ եկեսցէ ժամա֊ ճխզ Ա.
նակ՝ զի ամենայն որ սպանա֊
նիցէ զձեզ, համարեսցի պաշ֊
տօն մատուցանել աստուծոյ։

Կ.Օ.

Եւ

Նու զայն արասցեն ը՞ ձեզ. քանզի ոչ ծանեան զհայր՝ և ոչ զիս։

Այլ և զայս խօսեցայ ը՞ ձեզ, զի յորժամ եկեսցէ ժամանակն՝ յիշեսջի՛ք՝ թէ ես ասացի ձեզ։ Զայս ի սկզբանէ՝ ոչ ասացի ձեզ, քանզի ընդ ձեզ էի։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

ճխէ ժ. Բայց արդ երթամ ես առ առաքիչն իմ. և ոչ ոք 'ի ձէնջ հարցանէ ցիս, թէ յո՞ւր երթաս։ Այլ զի զայս խօսեցայ ը՞ ձեզ, տրտմութի՛ ելից զսիրտս ձեր։

Այլ ես զճշմարիտն ասեմ ձեզ. լաւ է ձեզ եթէ ես երթամ. զի եթէ ես ոչ երթայց՝ մխիթարիչն ոչ եկեսցէ առ ձեզ. ապա եթէ երթամ, առաքեցից զնա առ ձեզ։

Նու նա՝ եկեալ, յանդիմանեսցէ զաշխարհ, վասն մեղաց, և վասն արդարութեան, և վ՞ն դատաստանի։

Վասն մեղաց՝ զի ոչ հաւատան յիս։ Վասն արդարութե՛՝ զի առ հայր իմ երթամ, և ոչ ևս տեսանէք զիս։ Վասն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհիս այսորիկ դատապարտեալ է։

Նու ևս բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ, այլ ոչ կարէք համբառնալ այժմիկ. յորժամ եկեսցէ նա հոգին ճշմարտութե՛, առաջնորդեսցէ ձեզ ամ՞ ճշմարտութի՞. զի ո՛չ եթէ յանձնէ ինչ խօսիցի, այլ զոր լուիցէ խօսեսցի, և զգալոցն պատմեսցէ ձեզ։

Նա զիս փառաւորեսցէ, զի յիմմէ՛ անտի առնուցու՝ և պատմեսցէ ձեզ։

Զամ ինչ զոր ունի հայր՝ իմ է. ճխը գ.
վասն այնորիկ ասացի ձեզ, թէ ճխթ.
յիմմէ՛ անտի առնու՝ և պատ- ժ.
մէ ձեզ։

Փոքր մի, և ոչ ևս տեսանիցէք զիս. և ապա սակաւիկ մի, և տեսանիցէք զիս. և ես երթամ առ հայր։

Ասէին ոմանք յաշակերտաց անտի ցմիմեանս. զի՞նչ է այս՝ զոր ասէ ցմեզ, թէ փոքր մի՝ և ոչ տեսանէք զիս. և դարձեալ սակաւիկ մի՝ տեսանիցէք զիս. և եթէ ես առ հայր իմ երթամ։ Եւ ասէին, զի՞նչ իցէ այն փոքր մի ևս ասն, չգիտեմք զինչ խօսի։

Գիտաց Յիսուս եթէ կամին

ցնա հարցանել. եւ ասէ ցնոսա.
վասն այդորիկ խնդրէք ընդ մի-
մեանս՝ զի ասացի՝ թէ փոքր
մի՝ եւ ոչ տեսանէք զիս, եւ
դարձեալ սակաւիկ մի եւս եւ
տեսանիցէք զիս:
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի
լայջիք եւ ողբասջիք դուք, եւ
աշխարհ խնդասցի. դուք տրտ-
մեսջիք, այլ տրտմութիւն ձեր
յուրախութիւն եղիցի:
Կին յորժամ ծնանիցի՝ տրտ-
մութի՛ է նմա, զի հասեալ է
ժամ նորա. այլ յորժամ ծնցի
զմանուկն, ոչ եւս յիշէ զնե-
ղութիւնն վասն խնդութեանն,
զի ծնաւ մարդ յաշխարհ:
Եւ դուք այժմ տրտմութիւն
ունիք. այլ դարձեալ տեսից
զձեզ, եւ ուրախ լիցին սիրտք
ձեր. եւ զուրախութիւն ձեր
ոչ ոք հանիցէ ՚ի ձէնջ:
Եւ յայնմ աւուր զիս ինչ
ՃԾ ոչ հարցանիցէք: Ամէն ամէն
Գ. ասեմ ձեզ. զի զոր ինչ խնդ-
րիցէք ՚ի Հօրէ իմմէ յանուն
իմ տացէ ձեզ:
Մինչեւ ցայժմ ոչինչ խնդ-
րեցէք յանուն իմ. խնդրեցէք
եւ առնուցուք. զի ուրախութիւն
ձեր լցեալ եղիցի:
ՃԾԱ Զայս առակօք խօսեցայ ընդ
Ժ. ձեզ. եկեսցէ ժամանակ, յոր-
ժամ ոչ եւս առակօք խօսեցայց
ընդ ձեզ. այլ յայտնապէս ըզ-
Հօրէ պատմեցից ձեզ:
Յայնմ աւուր խնդրեսջիք յա-
նուն իմ. եւ ոչ ասեմ ձեզ՝
եթէ ես հարցից զՀայր վասն
ձեր. զի ինքն իսկ Հայր սիրէ
զձեզ, զի դուք զիս սիրեցէք,
եւ հաւատացէք եթէ ես յաս-
տուծոյ ելի:
Ելի ՚ի Հօրէ՝ եւ եկի յաշ-
խարհ. դարձեալ թողում
զաշխարհ, եւ երթամ առ
Հայր:
Ասեն ցնա աշակերտքն. ահա՝
արդ յայտնութեամբ խօսիս.
եւ առակ եւ ոչ մի ինչ ասես:
Այժմիկ գիտեմք՝ եթէ գիտես
զամենայն. եւ ոչինչ պիտոյ է՝
եթէ ոք հարցանիցէ զքեզ.
յայսմիկ հաւատամք եթէ
յաստուծոյ ելեր:
Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ ՃԾԲ
եւ ասէ. այժմ հաւատայք: Գ.
ահա՝ եկեսցէ ժամ, եւ եկեալ
իսկ է. զի ցրուեսջիք յիւրա-
քանչիւր տեղիս, եւ զիս միայն
թողուցուք. եւ չեմ միայն, զի
Հայր ընդ իս է:
Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի ՃԾԳ
ընդ իս խաղաղութիւն ունիցիք. Ժ.

յաշ

յաշխարհի աստ՝ նեղութիւն ունիցիք, այլ քաջալերեցարուք զի ես յաղթեցի աշխարհի։

Զայս խօսեցաւ Յիսուս, ամբարձ զաչս իւր յերկինս՝ և ասէ. Հայր՝ հասեալ է ժամ, փառաւորեա զՈրդի քո, զի և Որդի քո փառաւորեսցէ զքեզ։ որպէս ետուր նմա իշխանութի ամ մարմնոյ, զի ամի զոր ետուր նմա, տացէ զկեանսն յաւիտենականս։

Այս են յաւիտենական կեանքն, զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ Ած, և զոր առաքեցեր զՅիսուս Քրիստոս։

Ես զքեզ փառաւորեցի յերկրի. զգործն կատարեցի զոր ետուր ցիս զի արարից։ և այժմ փառաւորեա զիս Հայր առ ՚ի քէն, փառօքն զոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշխարհի առ ՚ի քէն։

Յայտնեցի զանուն քո մարդկան, զորս ետուր ինձ յաշխարհէ. քո էին, և ինձ ետուր զնոսա. և զբանն քո պահեցին։

Արդ գիտացին՝ եթէ զամենայն ինչ զոր ետուր ինձ, և առ նոցա. և նոքա ընկալան, և ծանեան ճշմարտութեամբ՝ եթէ առ ՚ի քէն ելի. և հաւատացին՝ եթէ դու առաքեցեր զիս.

Արդ ես՝ վասն նոցա աղաչեմ, և ոչ վն աշխարհի աղաչեմ. այլ վն նոցա զորս ետուրն ինձ. զի քո են։ և որ ինչ իմ է, քո է, և որ ինչ քո է, այն իմ է. և փառաւորեալ եմ ՚ի նոսա։

Եւ ես՝ ոչ և՛ս եմ յաշխարհի, և նոքա յաշխարհի են, և ես առ քեզ գամ. Հայր սուրբ պահեա զնս յանուն քո, որով ետուրն ինձ. զի եղիցին մի՛, որպէս և մեք մի՛ եմք.

Մինչ էի յաշխարհի ը նոսա, ես պահէի զնոսա յանուն քո՝ որով ետուրն ինձ. և պահեցի. և ոչ ոք ՚ի նոցանէ կորեաւ, բայց որդին կորստեան, զի գիրն լցցի։

Բայց արդ առ քեզ գամ. և զայս խօսիմ յաշխարհի, զի ունիցին զուրախութի իմ լի յանձինս իւրեանց։

Ես ետու նոցա զբանն քո, և աշխարհս ատեաց զնոսա. զի չեն յաշխարհէ, որպէս և ես չեմ յաշխարհէ։

Ո՛չ զայս աղաչեմ զի բարձցես զնոսա յաշխարհէ, այլ զի պա-

հես

հեսցես զնոսա ՚ի չարէ։
Յաշխարհէ աստի չեն, որպէս
և ես՝ չեմ յաշխարհէ։
Սուրբ արա՝ զնոսա ճշմար-
տութեամբ քով. զի քո բա-
նդ ճշմարտութիւն է։
Որպէս զիս առաքեցեր յաշ-
խարհ. և ես առաքեցի զնոսա
յաշխարհ. և ՚ի վերայ նոցա
ես սուրբ առնեմ զանձն իմ.
զի եղիցին և նոքա սրբեալք
ճշմարտութեամբ։
Այլ ոչ վասն նոցա միայն
աղաչեմ, այլ և վասն ամե-
նայն հաւատացելոց բանիւն
նոցա յիս. զի ամենեքին մի
իցեն, որպէս դու հայր յիս՝ և
ես ՚ի քեզ, զի և նոքա ՚ի մեզ
իցեն։ զի և աշխարհ հաւա-
տասցէ եթէ դու առաքեցեր
զիս։
Եւ ես զփառսն զոր ետուր
ինձ՝ ետու նոցա, զի իցեն մի՝
որպէս և մեք մի եմք։ Ես ՚ի
նոսա, և դու՝ յիս, զի եղի-
ցին կատարեալք ՚ի մի։
Եւ գիտասցէ աշխարհ՝ եթէ
դու առաքեցեր զիս, և սիրե-
ցի զնոսա որպէս դու զիս սի-
րեցեր։
Հայր, զորս ետուրն ինձ, կա-
միմ՝ զի ուր ես եմ, և նոքա
Ից

իցեն ընդ իս. զի տեսանիցեն
զփառսն զիմ, զոր ետուրն ցիս.
զի սիրեցեր զիս յառաջ քան
զլինելն աշխարհի։
Հայր արդար՝ և աշխարհ ըզ- ՃԾԴ
քեզ ոչ ծանեաւ. այլ ես ըզ- Պ.
քեզ ծանեայ։ և նոքա ծանեան՝ ՃԾԵ
եթէ դու առաքեցեր զիս։ Ժ.
Եւ ծանուցի նոցա զանուն
քո՝ և ծանուցից. զի սէրն զոր
սիրեցեր զիս՝ ՚ի նոսա իցէ,
և ես ՚ի նոսա։
Զայս իբրև ասաց Յիսուս, ՃԾԶ
ել աշակերտօքն հան- Ա.
դերձ յայն կոյս ձորոյն կեդ-
րովնի ուր էր պարտէզ, յոր
եմուտ ինքն և աշակերտքն իւր։

Վասն Մատնութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի։

Գիտէր և Յուդա, որ զնա ՃԾԷ
մատնելոց էր՝ զտեղին. Ժ.
զի բազում անգամ ժողովեալ ԺԸ
էր անդր Յիսուսի աշակերտօքն
հանդերձ։
Եւ Յուդայի առեալ ընդ իւր ՃԾԸ
զգունդն, և ՚ի քահանայապե- Ա.
տիցն և ՚ի փարիսեցւոց սպա-
սաւորս, գայ անդր ջահիւք և
լապտերօք և զինուք։
Իսկ Յիսուս իբրև ետես զայն ՃԾԹ
ամենայն եկեալ ՚ի վերայ նորա, Ժ.
Ել

Ել և ասէ ցնոսա. զո՞ խնդրէք։
Պատասխանի ետուն նմա. զՅի-
սուս նազովրեցի. ասէ ցնս
Յիսուս. Ես եմ. կայր ըն նս
և Յուդա՝ որ մատնէրն զնա։
Իբրեւ ասաց՝ թէ Ես եմ,
յետս յետս չոգան՝ և զար-
կան զգետնի։
Դարձեալ եհարց զնոսա, զո՞
խնդրէք. և նոքա ասեն, զՅի-
սուս Նազովրեցի։
Պատասխանի ետ նոցա Յի-
սուս. ասացի ձեզ թէ Ես եմ.
արդ՝ եթէ զիս խնդրէք՝ թոյլ
տուք դոցա երթալ։
Զի լցցի բանն՝ զոր ասաց.
թէ զորս ետուրն ցիս, ոչ կո-
րուսի 'ի նոցանէ և ոչ զոք։
ՃԿ Իսկ Սիմովն Պետրոս քանզի ու-
Ր. նէր սուր, ձգեաց զնա՝ և ե-
հար զքահանայապետին ծա-
ռայ, և 'ի բաց առ զունկն
նորա զաջոյ. և էր անուն ծա-
ռային Մաղքոս։
Ասէ Յիսուս ցՊետրոս. արկ
զսուրդ անդրէն 'ի պատեանս
ՃԿԱ իւր. զբաժակն զոր ետ ինձ
Ր. Հայր ոչ ըմպիցեմ զնա։
ՃԿԲ Իսկ զօրքն և հազարապետն
Ր. և սպասաւորք հրէիցն կալան
զՅիսուս՝ և կապեցին։
ՃԿԳ Եւ ածին զնա նախ՝ առ Ա-
Ժ.

Ննա, որ էր աներ Կայիափայի.
որ քահանայապետն էր տարւոյն
այնորիկ։
Այս՝ այն Կայիափա էր՝ որ խոր-
հուրդ ետ հրէից, թէ լաւ է
այն մի այր մեռանել 'ի վերայ
ժողովրդեանն։
Եւ երթայր զհետ Յիսուսի ՃԿԴ
սիմովն Պետրոս և միւս աշա- Ր.
կերտն։ Եւ աշակերտն այն քան- ՃԿԵ
զի ծանօթ էր քահանայապե- Ժ.
տին՝ եմուտ ըն Յիսուսի 'ի գա-
ւիթ քահանայապետին։
Եւ Պետրոս կայր առ դրանն ՃԿԶ
արտաքոյ. Ել միւս աշակեր- Ր.
տըն՝ որ էր ծանօթ քահանա- Ժ ՃԿԷ
յապետին, և ասաց դռնա- Ժ.
պանն՝ և եմոյծ 'ի ներքս զՊե-
տրոս։
Ասէ աղախինն որ դռնապանն ՃԿԸ
էր՝ ցՊետրոս. միթէ՞ և դու Ր.
յաշակերտաց առնն այնորիկ
իցես. և նա ասէ՝ ոչ եմ։ ՃԿԹ
Կային անդ ծառայքն և սպա- Ժ.
սաւորք, խարոյկ արկեալ՝
քանզի ցուրտ էր, և ջեռնու-
ին. կայր ընդ նոսա և Պետ-
րոս՝ և ջեռնոյր։
Եւ քահանայապետն եհարց
զՅիսուս վասն աշակերտացն՝
և վասն վարդապետութե նր։
Պատասխանի ետ նմա Յիսուս. ՃՀ
Ր.

ես՝ յայտնապէս խօսեցայ յաշխարհի. ես՝ յամ ժամ ուսուցի 'ի ժողովրդեանն, և 'ի տաճարի անդ՝ ուր ամ հրէայք ժողովեալ էին, և 'ի ծածուկ ինչ ոչ խօսեցայ.

ՃՀԱ Ժ. Զի՞ հարցանես զիս. հարց զայնոսիկ որ լուանն, թէ զի՞նչ խօսեցայ ը՟ նոսա. ահաւասիկ նոքա գիտեն զինչ խօսեցայ.

ՃՀԲ Ա. Իբրև նա՝ զայն ասաց, մի ոմն 'ի սպասաւորացն որ անդ կային, ած ապտակ յիսուսի՝ և ասէ. այդպէս պատասխանի տաս քահանայապետին:

ՃՀԳ Ժ. Եւ յիսուս՝ ասէ ցնա. եթէ չար ինչ խօսեցայ. վկայեա վ՟ չարին, իսկ եթէ բարի, ընդէ՞ր հարկանես զիս:

ՃՀԴ Ժ. Եւ առաքեաց զնա աննա կապեալ առ կայիափա քահանայապետ.

ՃՀԵ Ա. Եւ սիմովն պետրոս կայր անդ՝ և ջեռնոյր. ասեն ցնա՝ մի՞ թէ՝ և դու յաշակերտաց անտի նորա իցես. նա՝ ուրացաւ և ասէ՝՝ թէ չեմ.

Եւ ասէ մի ոմն 'ի ծառայից քահանայապետին՝ ազգական այնորիկ, զորոյ զունկն եհատ պետրոս. ո՞չ ես իսկ տեսի զքեզ 'ի պարտիզի անդ ը՟ նմա

Դարձեալ ուրացաւ պետրոս. և վաղվաղակի հաւ խօսեցաւ.

Ա՟ան չարչարանաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ ածեն զյիսուս 'ի վանացն կայիափայ յապարանս դատաւորին. և էր առաւօտ. Եւ նոքա ոչ մտին յապարանսն, զի մի՛ պղծիցին, այլ զի ուտիցեն զզատիկն. ՃՀԶ Ա. Ի 5

ՃՀԷ Ժ. Ել առ նոսա պեղատոս արտաքս՝ և ասէ. զի՞նչ չարախօսութիւն մատուցանէք զառնէն զայնմանէ.

Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա. եթէ չէր չարագործ այրն այն, ապա ոչ մատնէաք զնա քեզ.

Ասէ ցնոսա պեղատոս. առէք զնա դուք, և ը՟ ձերոց օրինացն դատեցարուք. ասեն ցնա հրէայքն. մեզ չէ՛ արժան ըսպանանել զոք.

Զի լցցի բանն յիսուսի զոր ասաց, նշանակեալ թէ որո՞վ մահու մեռանելոց իցէ.

Եմուտ միւսանգամ յապարանսն պեղատոս, կոչեաց զյիսուս, և ասէ ցնա. դու ես թագաւորն հրէից. ՃՀԸ Ա.

Պատասխանի ետ յիսուս. 'ի քէն ՃՀԹ Ժ.

քէն ասես զայդ, եթէ այլք
ասացին քեզ զինէն։
Պատասխանի ետ պիղատոս.
միթէ՞ և ես հրէա՞յ իցեմ.
ազգն քո և քահանայապետք
մատնեցին զքեզ ինձ, զի՞նչ
գործ գործեալ է քո։
Պատասխանի ետ յիսուս. իմ
արքայութիւն չէ՛ յայսմ աշխարհէ. եթէ յաշխարհէ աստի էր արքայութիւնն իմ, սպպասաւորքն իմ մարտնչէին
արդեօք՝ զի մի՛ մատնեցայց
հրէից. բայց արդ թագաւորութիւն իմ չէ՛ աստի։
ՃԾ Գ. Ասէ ցնա պիղատոս. ապա
թէ այդպէս իցէ, թագաւո՞ր
ոմն ես դու։ Պատասխանի ետ
յիսուս. դու՛ ասես՝ թէ թա
ՃԾա Ժ. գաւոր իցեմ. բայց ես՝ յա՛յդ
իսկ ծնեալ եմ, և ՚ի դո՛յն
իսկ եկեալ եմ յաշխարհ,
զի վկայեցից ճշմարտութեան.
ամենայն որ ՚ի ճշմարտութենէ
է, լսէ՛ բարբառոյ իմոյ։
ՃԾբ Թ. Ասէ ցնա պիղատոս. զի՞նչ
է ճշմարտութիւն։ զայս իբրև
ասաց, դարձեալ ել առ հրէայսն՝ և ասէ ցնոսա. ես՝
և ո՛չ մի՛ ինչ պատճառս գըտանեմ ՚ի նմա։
ՃԾգ Գ. Բայց է ձեր սովորութիւն զի
զմի ոք արձակեցի՛ց ձեզ ՚ի
զատկիս. արդ՝ կամի՞ք զի արձակեցից ձեզ զթագաւորն
հրէից։
Աղաղակեցին ամենեքեան՝ և ՃԾդ Ա.
ասէին. մի՛ զդա, այլ զբարաբբա։ և էր բարաբբայն այն
աւազակ։

Վասն չարչարանաց Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի.

Յայնժամ առ պիղատոս ՃԾե Գ.
զյիսուս, և գան եհար։
Եւ զինուորացն արարեալ պըսակ ՚ի փշոց՝ եդին ՚ի գլուխ նորա,
և զգեցուցին նմա հանդերձ
ծիրանի. և գային առ նա՝ և
ասէին, ո՛ղջ եր արքայ հրէից.
և հանէին նմա ապտակս։
Ե՛լ դարձեալ պիղատոս ար ՃԾզ Թ.
տաքս և ասէ ցնոսա. ահա՛ ածեմ զնա արտաքս առ ձեզ,
զի գիտասջիք թէ ես՝ մա՛ս
ինչ ՚ի նմա ո՛չ գտանեմ։
Ե՛լ յիսուս արտաքս, և ու ՃԾէ Գ.
նէր պսակ ՚ի փշոց՝ և հանդերձ
ծիրանի. և ասէ ցնոսա. ահա՛ ՃԾը Ա.
այրդ՝ ցձեզ։
Իբրև տեսին զնա քահանայապետքն և սպասաւորք, զաղաղակ
բարձին՝ և ասեն. ՚ի խա՛չ հան՝
՚ի խա՛չ հան զդա։ ասէ ցնոսա ՃԾթ Ժ.
պե

պիղատոս. առէք զդա 'ի ձեզ,
ճղ և ձեզէն հանէք 'ի խաչ. զի
Թ. ես՝ 'ի դմա վնաս ինչ ոչ գը-
տանեմ։

ճղա Պատասխանի ետուն նմա հը-
Ժ. րէայքն. մեք՝ օրէնս ունիմք.
և ըստ օրինաց մերոց պարտի մե-
ռանել. զի զանձն իւր որդի
Աստուծոյ արար։

ճղբ Իբրեւ լուաւ զբանս զայսոսիկ
Դ. պիղատոս, առաւել եւս եր-
կեաւ։ Եմուտ դարձեալ անդ-
րէն յապարանսն, և ասէ ցը-
յիսուս. ուստի՞ ես դու։ և յի-
սուս ոչ ետ նմա պատասխանի։
Ասէ ցնա պիղատոս. ընդ իս ոչ
խօսիս, ո՞չ գիտես եթէ իշխա-
նութի ունիմ հանել զքեզ 'ի
խաչ, և իշխանութի ունիմ ար-
ձակել զքեզ։

Պատասխանի ետ յիսուս. ոչ
ունէիր դու իշխանութի 'ի
վերայ իմ՝ և ոչ մի, եթէ
ոչ էր տուեալ քեզ 'ի վե-
րուստ. վասն այնորիկ որ մատ-
նեաց զիս քեզ, նորա՝ մեծ
մեղք են։

Եւ յայնմհետէ պիղատոս խնդ-
րէր արձակել զնա. և հրէայքն
աղաղակէին՝ և ասէին. եթէ
զդա՝ արձակես, չես բարեկամ
կայսեր. ամ որ որ թագաւոր
կոչէ զանձն իւր, հակառակ է
կայսեր։

Իսկ պիղատոս իբրեւ լուաւ զբա- ճղգ
նս զայսոսիկ, ած զյիսուս Ա.
արտաքս՝ և նստաւ 'ի վերայ
բեմին 'ի տեղւոջն որ կոչէր քա-
րայատակ, և եբրայեցերէն կապ-
պաթա։

Էր ուրբաթն զատկին. և էր
ժամ իբրեւ վեցերորդ, և ասէ
ցհրէայսն. ահա թագաւորդ
ձեր՝ ցանկ։

Եւ նոքա աղաղակէին. բարձ ճղդ
'ի մէնջ բարձ 'ի մէնջ՝ և հան Ժ.
զդա 'ի խաչ. Ասէ ցնոսա պի- ճղե
ղատոս. ես՝ զթագաւորդ ձեր՝ Ժ.
'ի խաչ հանիցեմ։ պատասխանի
ետուն քահանայապետքն չէք
մեր թագաւոր՝ բայց 'ի կայսերէ։
Յայնժամ ետ զնա 'ի ձեռս ճղզ
նոցա, զի 'ի խաչ ելանիցէ։ Ա.

Վասն Խաչելութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ նոքա առեալ տանէին ճղէ
զնա. և բարձեալ էր իւ- Ա.
նին զխաչափայտն, և ելանէր Ղ 6
'ի տեղին՝ որ անուանէր գագա-
թան, և կոչէր եբրայեցերէն
գողգոթա. ուր և 'ի խաչն հա-
նեին զնա և Բ այլս երկուս եւս ճղը
այլս աստի և անտի և 'ի մէջն զյս։ Ա.

ճղթ Ա. Գրեաց և տախտակ պիղա-
տոս, և եդ 'ի վերայ խաչին.
և էր գրեալ. Յիսուս Նազով-
րեցի Թագաւոր Հրէից:

մ Ժ. Զայն տախտակ ընթերցան
բազումք 'ի Հրէից, զի մօտ էր
'ի քաղաք անդր տեղին՝ ուր
խաչեցաւն Յիսուս. և էր գը-
րեալ եբրայեցերէն՝ դաղմա-
տերէն՝ և յունարէն:

Ասեն ցպիղատոս քահանայա-
պետքն Հրէից. մի՛ գրեր Թա-
գաւոր Հրէից, այլ թէ նա
ասաց՝ Թագաւոր եմ Հրէից:

Պատասխանի ետ պիղատոս.
զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի:

Իսկ զինուորքն իբրև հանին
'ի խաչ զՅիսուս, առին զհա-
նդերձս նորա՝ և արարին
չորս մասունս, իւրաքանչիւր
զինուորի մասն: Իսկ զպատմու-
մա Ա. ճանն քանզի էր առանց կա-
րանի 'ի վերուստ՝ վայր անկեալ
ամենևին. ասեն ցմիմեանս.
մի՛ պատառեսցուք զայդ, այլ
արկցուք վիճակս 'ի վ՟ր դորա
ում և եղիցի: զի լցցի գիրն
որ ասէ. բաժանեցին զհան-
դերձս իմ յիւրեանս, և 'ի
վերայ պատմուճանի իմոյ վի-
ճակ արկին: Զինուորքն՝ զայն
ինչ գործեցին:

Եւ կային առ խաչին Յիսու- մբ Ժ.
սի մայրն նորա, և քոյր մօր
նորա Մարիամ Կղէովպայ, և
Մարիամ Մագդաղենացի:

Յիսուս իբրև ետես զմայրն
և զաշակերտն զոր սիրէր՝ զի
կայր մօտ. ասէ ցմայրն, կին
դու՝ ահա՛ որդի քո: ապա ասէ
ցաշակերտն. ահա՛ մայր քո: և
յայնմ ժամանակէ առ աշա-
կերտն՝ զնա առ իւր:

Յետ այսորիկ իբրև գիտաց Յի- մգ Դ։
սուս, եթէ ահա ա՟մ ինչ կա-
տարեալ է, զի կատարեսցի
գիրն, ասէ՝ Ծարաւի եմ:

Եւ անդ կայր աման ինչ՝ լի
քացախով. և նոքա սպունգ
լցեալ քացախով ը՟ լեղւոյ՝
շուրջ եդեալ զմշտկաւ զո-
պայի, մատուցին 'ի բերան նր՟:

Իբրև առ Յիսուս զքացախն
հանդերձ լեղւովն՝ ասէ. ա՟մ
ինչ կատարեալ է:

Եւ խոնարհեցուցեալ զգլուխ՝ մդ Ա.
աւանդեաց զոգին: Է

Իսկ Հրէայքն՝ քանզի ուրբաթ մե
էր, զի մի՛ անդէն 'ի խաչին Ժ.
ագանիցին մարմինքն մինչ ցը-
շաբաթն, զի էր օր մե՟ծ շա-
բաթուն այնորիկ. աղաչեցին
զպիղատոս զի խորտակեսցեն
զբարձս նոցա, և բարձցին:

Եկին զինուորքն, եւ զառա-
ջինոյն խորտակեցին զբարձս, նոյն-
պէս եւ զմիւսոյն որ ընդ նմա
՚ի խաչն ելեալ էր։
Բայց իբրեւ եկին առ Յիսուս,
եւ տեսին զի այն ինչ մեռեալ
էր, ոչ խորտակեցին զբարձս
նորա. այլ մի՛ ոմն ՚ի զինուո-
րացն տիգաւ խոցեաց զկողս
նորա. եւ վաղվաղակի ել ա-
րիւն եւ ջուր։
Եւ որ տեսն՝ վկայեաց, եւ
ճշմարիտ է վկայութիւն նորա.
եւ նա գիտէ՝ թէ ճշմարիտ ա-
սէ, զի եւ դուք հաւատասջիք։
Այս եղեւ, զի լցցի գիրն, ե-
թէ ոսկր նորա մի՛ փշրեսցի։
եւ դարձեալ միւս գիր ասէ,
եթէ հայեսցին ՚ի նա՝ յոր
խոցեցինն։

Վասն թաղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

ճզ Յետ այսորիկ աղաչեաց ըզ-
Ա. պեղատոս յովսէփ որ յա-
Լ8 րիմաթեայ էր, աշակերտ յիսուսի
՚ի ծածուկ վասն ահին հրէից.
զի բարձցէ զմարմինն յիսուսի.
ճէ եւ հրամայեաց պեղատոս. ե-
Ժ. կին եւ բարձին զնա։
Լ9 Եկն եւ Նիկոդեմոս որ եկեալն
էր առ յիսուս՝ ՚ի գիշերի զա-
ռաջինն, եւ եբեր զմուռս խառն
ընդ հալուէ՝ իբրեւ լտերս հարիւր։
Առին զմարմինն յիսուսի, եւ ճը
պատեցին կտաւովք՝ խնկովքն Ա.
հանդերձ որպէս օրէն էր հը-
րէից պատել։
Եւ էր ՚ի տեղւոջն յորում
խաչեցաւ՝ պարտէզ. եւ ՚ի պար-
տիզի անդ գերեզման նոր, յո-
րում ոչ որ երբէք՝ էր եդեալ։
Անդ՝ վասն ուրբաթուն հրէ-
ից, զի մօտ էր գերեզմանն՝
եդին զյիսուս։
Եւ ՚ի միաշաբաթւոջն՝ մա- ճթ
րիամ մագդաղենացի գայ Ա.
առաւօտուն ընդ արշալուշն ՚ի Խ
գերեզման անդր, եւ տեսանէ
զվէմն բարձեալ ՚ի դրաց գե-
րեզմանին։
Ապա ընթանայ եւ գայ առ ճժ
սիմովն պետրոս՝ եւ առ միւս Ժ.
աշակերտն զոր սիրէր յիսուս,
եւ ասէ ցնոսա. բարձին զտէր
՚ի գերեզմանէ անտի, եւ ոչ
գիտեմք՝ ուր եդին զնա
Ել պետրոս եւ միւս աշակերտն՝
եւ գային ՚ի գերեզմանն. ըն-
թանային երկոքին ՚ի միասին։
Եւ միւս աշակերտն յառա-
ջեաց ընթացաւ վաղվաղագոյն քան
զպետրոս՝ եւ եկն նախ ՚ի գե-
րեզմանն. եւ խոնարհեալ տե-

սանէ՝ զի կային անդ կտաւքն, բայց 'ի ներքս ոչ եմուտ։

Եկն եւ սիմոն պետրոս՝ որ գայրն զկնի նորա, եւ եմուտ 'ի գերեզմանն. եւ տեսանէ՛ ըզ-կտաւսն զի կային անդ. եւ զվար-շամակն որ էր 'ի գլուխ նորա՝ ոչ ը՟ այլ կտաւսն կայր, այլ առանձին ծալեալ 'ի մի կողմն։

Յայնժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն, որ եկեալ էր յառաջագոյն 'ի գերեզմանն, ետես եւ հաւատաց. զի չեւ ևս գիտէին զգիրս թէ պարտ է նմա 'ի մեռելոց յառնել։

Չոգան դարձեալ առ միմեանս նոյն աշակերտքն։

մծա Ա. Բայց մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին՝ եւ լայր. եւ մինչ-դեռ լայր՝ խոնարհեցաւ 'ի գե-րեզմանն, եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս 'ի սպիտակս, զի նստէին մի՝ 'ի սնարից, եւ մի՝ յանոտից՝ ուր կայր մարմինն յիսուսի։

մծբ Ժ. Եւ նոքա՝ ասեն ցնա. կին դու, զի՞ լաս։ ասէ ցնոսա. զի բարձին զտէրն իմ 'ի գերեզ-մանէ աստի՝ եւ ոչ գիտեմ ուր եդին զնա։

Զայս իբրեւ ասաց, դարձաւ 'ի թիկունս կոյս, եւ տեսանէ զյիսուս զի կայր, եւ ոչ գիտէր թէ յիսուս իցէ։

Ասէ ցնա յիսուս. կին դու՝ զի՞ լաս, զո՞ խնդրես։ Նմա՝ այսպէս թուեցաւ՝ թէ պար-տիզպանն իցէ։ ասէ ցնա. տէ՛ր՝ եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա՛ ինձ ուր եդիր զնա, զի ես առից զնա։

Ասէ ցնա յիսուս. մարիամ։ եւ նա՝ դարձաւ եւ ասէ ցնա եբրայեցերէն. րաբբունի, որ թարգմանի՝ վարդապե՛տ։

Ասէ ցնա յիսուս. մի՛ մերձենար յիս, զի չեւ ևս ելեալ եմ առ հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն իմ, եւ ասա՛ ցնոսա. ելանեմ ես առ հայրն իմ՝ եւ առ հայր ձեր. եւ ա՟ծն իմ՝ եւ աստուած ձեր։

Գայ մարիամ մագդաղենացի՝ եւ պատմէ աշակերտացն եթէ ետես նա զտէր, եւ զայս ինչ՝ ասաց ցնա։

'ի Յարութեան Տեառն մերոյ Յի-սուսի Քրիստոսի։

Եւ երեկոյ 'ի միաշաբաթ-ւոջ աւուրն. եւ դրունք փա-կեալ՝ ուր էին աշակերտքն ժողովեալ վասն ահին հրէից. եկն յիսուս եւ եկաց 'ի մէջ նոցա, մծգ Թ. Խ

նոցա, և ասէ ցնոսա. ողջոյն
ը՟ ձեզ.
Իբրև զայս ասաց, եցոյց նց՟
մժդ Ժ զձեռս և զկողմն իւր. և խնդացին աշակերտքն իբրև տեսին զՏէր:
Ասէ ցնոսա դարձեալ. ողջոյն ը՟ ձեզ, որպէս առաքեաց զիս Հայր իմ, և ես առաքեմ զձեզ:
Եւ զայս իբրև ասաց, փչեաց ՚ի նոսա՝ և ասէ. առէք Հոգի
մժե Է սուրբ. եթէ ումեք թողուցուք զմեղս, թողեալ լիցի նոցա. և եթէ զուրուք՝ ունիցիք, կալեալ լիցի:
մժզ Ժ Իսկ Թովմաս՝ մի յերկոտասանիցն անուանեալն երկուորեակ, ոչ էր ը՟ նոսա յորժամ եկն Յիսուս:
Ասէին ցնա այլ աշակերտքն, եթէ տեսաք զՏէր: և նա՝ ասէ ցնոսա. եթէ ոչ տեսից ՚ի ձեռս նորա զնշան բևեռացն, և արկից զմատունս իմ ՚ի տեղիս բևեռացն, և մխեցից զձեռս իմ ՚ի կողս նր՟, ոչ հաւատամ:

Յետ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

մժէ Թ. Խ. Եւ յետ ութ աւուր, դարձեալ էին ՚ի ներքս աշակերտքն, և Թովմաս ը՟ նոսա. գայ Յիսուս դրունքն փակելով. և եկաց ՚ի մէջ նց՟, և ասէ. ողջոյն ը՟ ձեզ.

կթ.

Ապա ասէ ցԹովմաս. բեր զմատունս քո և տե՛ս այսր, և տե՛ս զձեռս իմ, և բե՛ր զձեռն քո, և մխեա՛ ՚ի կողս իմ, և մի՛ լինիր անհաւատ՝ այլ հաւատացեալ:
Պատասխանի ետ Թովմաս՝ մժը Ժ
և ասէ ցնա. տէր իմ՝ և ած՟ իմ:
Ասէ ցնա Յիսուս. այդ զի տեսեր զիս՝ և հաւատացեր, երանի որոց ոչ են տեսեալ՝ և հաւատասցեն:
Բազում և այլ նշանս արար յս՟ առաջի աշակերտացն իւրոց՝ որ ոչ է գրեալ ՚ի գիրս յայսմիկ. այլ այս՝ այնչափ ինչ գրեցաւ, զի հաւատայցէք եթէ յս՟ քս՟ է որդի այ՟. և զի հաւատայցէք, և զկենդանութիւն յաւիտենականս ընդունիցիք յանուն նր՟:

Յետ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Յետ այսորիկ դարձեալ յայտ- մժթ
նեաց զանձն իւր Յիսուս Թ.
աշակերտացն իւրոց՝ առ ծովեզերբն Տիբերիայ. և յայտնեաց այսպէս.

Էին

Էին 'ի միասին Սիմովն Պետ-
րոս, և Թովմաս՝ անուանեալն
երկուորեակ, և Նաթանայէլ
որ 'ի Կանայ Գալիլեացւոց, և
որդիքն Զեբեդեայ, և այլք
յաշակերտաց անտի երկու։
Ասէ ցնոսա Սիմովն Պետրոս՝
երթամ ձուկն որսալ։ Ասեն
ցնա. գամք և մեք ը̃ քեզ։
Գնացին և մտին 'ի նաւ, և
յայնմ գիշերի կալան՝ և ոչ
ինչ։
Իբրև այգ եղև՝ կայր Յիսուս
յեզր ծովուն, բայց ոչ ծա-
նեան աշակերտքն թէ Յս̃ իցէ,
Ասէ ցնոսա Յիսուս. մանկո՛ւնք՝
մի՞թէ՝ ունիք ինչ ուտելոյ։
Պատասխանի ետուն և ասեն
ցնա, ոչ։
Ասէ ցնոսա. արկէք յաջակողմն
նաւին զուռկանդ՝ և գտանի-
ցէք։ արկին՝ և ոչ կարէին ձը-
գել 'ի բազմութենէ անտի ձը-
կանցն։
մ ժ. Ասէ աշակերտն այն զոր սի-
րէր Յիսուս՝ ցՊետրոս. Տէր
է այն։ Սիմովն Պետրոս իբրև
լուաւ թէ Տէր է, արկաւ զիւ-
րև՝ զխածանեալն՝ քանզի մե՛րկ
էր, և ընկէց զինքն 'ի ծովն։
և այլ աշակերտքն նաւաւն
իսկ գային, քանզի չէին հեռի
'ի ցամաքէն. այլ իբրև երկե-
րիւր կանգնաւ, քարշէին ըզ-
գործիսն հանդերձ ձկամբն։
Իբրև ելին 'ի ցամաք, տեսա- մա թ.
նեն կրակետղ կայծականց, և
ձուկն մի 'ի վերայ և հաց։
Ասէ ցնոսա Յիսուս. բերէք
ինձ 'ի ձկանց այտի՝ զոր դուք
կալարուք այժմիկ։
Ելանէ Սիմովն Պետրոս, և ձը- մբ թ.
գէր զգործին 'ի ցամաք՝ լի մե-
ծամեծ ձկամբք, հարիւր և յի-
սուն և երիւք. և այնչափ ինչ
էայր, և ոչ պատառեցաւ
գործին։
Ասէ ցնոսա Յիսուս. եկայք մգ թ.
ճաշեցէք։ և ոչ ոք յաշա- մդ ժ.
կերտացն իշխէր հարցանել՝
թէ դու ով ես, զի գիտէին
թէ Տէրն է։
Գայ Յիսուս՝ և առնու ըզ- մե թ.
հացն՝ և տայ նոցա, նոյն-
պէս և զձուկնն։
Զայս երիցս անգամ երևե- մզ ժ.
ցաւ Յիսուս աշակերտացն՝ յա-
րուցեալ 'ի մեռելոց։

Յետ Յարութեան Տեառն մերոյ մէ թ.
Յիսուսի Քրիստոսի. ԽԳ

Եւ իբրև ճաշեցին, ասէ
ցՍիմովն Պետրոս Յիսուս.
Սիմովն Յովնանու, սիրե՞ս զիս
առա-

առաւել քան զսոսա։ ասէ ցը-
նա. այո Տէր, և դու գիտես
զի սիրեմ զքեզ։ ասէ ցնա,
արածեա զգառինս իմ։

Դարձեալ ասէ ցնա, Սիմովն
Յովհաննու սիրես զիս։ ասէ ցը-
նա. այո Տէր, և դու գիտես
մը թ. զի սիրեմ զքեզ ։ ասէ ցնա՝
արածեա զոչխարս իմ։

մթ ժ. Ասէ ցնա երիցս անգամ. Սի-
մժ ժ. մովն Յովհաննու սիրես զիս։ Տրտ-
մեցաւ Պետրոս՝ զի ասաց ցնա
երիցս՝ թէ սիրես զիս. և ասէ
ցնա. Տէր՝ դու զա՛մ գիտես. և
դու իսկ զա՛մ. ճանաչես, և ե-
մժա թ. թէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա Յի-
սուս. արածեա զոչխարս իմ։

մժբ ժ. Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի
մինչ մանուկն էիր՝ անձամբ
անձին գօտի ածէիր, և եր-
թայիր յո և կամէիր. և յոր-
ժամ ծերանայցես, ձեռս 'ի վեր
կալցես՝ և այլք ածցեն քեզ
գօտի, և տարցին ուր ոչ կա-
միցիս։

Զայս ասաց՝ նշանակեալ թէ
որով մահու փառաւոր առ-
նիցէ զԱստուած։ և զայս իբ-
րև ասաց՝ ասէ ցնա եկ զկնի
իմ։

Խս4 Դարձաւ Պետրոս՝ և տեսանէ
զաշակերտն զոր սիրէր Յիսուս՝
զի երթայր զկնի. որ և անկեալ
զլանջօքն նորա՝ և ասէ, Տէր
ո՞վ է որ մատնելոցն է զքեզ։
Զնա՝ տեսեալ Պետրոսի, ա-
սէ ցՅիսուս. Տէր, իսկ սա՝ զի՞։
Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ կամիմ
զի կացցէ դա՝ մինչև ես գամ.
քեզ զի՞ փոյթ է, դու եկ ըզ-
կնի իմ։

Ել բանս այս յեղբարս,
և համարեցան թէ աշակերտն
այն ոչ մեռանիցի. և ոչ ա-
սաց նմա Յիսուս, եթէ ոչ մե-
ռանիցի. այլ թէ կամիմ ես
թէ կացցէ դա մինչև ես գամ։

Սա աշակերտ է՝ որ վկայէ
վասն այսոցիկ. որ և գրեացն
իսկ զայսոսիկ. և գիտեմք, եթէ
ճշմարիտ է վկայութիւն նորա։

Բայց է և այլ ինչ բազում
զոր արար Յիսուս, զոր եթէ
գրեալ էր մի ըստ միոջէ, կար-
ծեմ թէ՝ և ոչ աշխարհս բա-
ւական էր տանել զգիրսն, որ
թէ գրեալ էին։

Առ Նշանագրաց Յանկերն, Յաղագս Գիտելոյ Բանից Չորեցուն Աւետարանչացն.

Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս: ՟Է կերպ տե-ղի համաձայնին միմեանց ճառեցեալ բանքն՝ որ առ իւրա-քանչիւրսն է:

Մ Մր Ղ ՟Իզ տեղի համաձայնին միմեանց:
Մ Մր ՟Ճա տեղի համաձայնին միմեանց:
Մ Ղ ՟Է տեղի համաձայնին միմեանց:
Մ Ղ Յ ՟Ե տեղի համաձայնին միմեանց:

Մ Մր Ղ Յ
՟Ճթ տեղի՝ ՟Է տեղի՝ ՟Խ տեղի՝ ՟Է տեղի՝
առանձնախօսին իւրաքանչիւրքն:

ՑՈՒՑԱԿ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱՑ·

Համառօտեալ, Տօնից. Խորհրդոց Քրիստոսութեան, և Ննջեցելոց. որ ընթերցեալ լինին 'ի կիրակամուտեան հանգստեան աղօթից՝ ըստ յայտնի.

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ·

Ի Մատթէոս.

երես 42. Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ Յիսուս. մ. և բեռն իմ փոքրոգի.
48. Յայնժամ թողեալ Յի զժողովուրդսն. մ. իւրմէ զնոր և զհին.
65. Եւ այգուցն երբև դարձաւ անդրէն. մ. յետոյ հաւատալ նմա.
77. Եւ յորժամ եկեսցէ որդի մարդոյ. մ. 'ի կեանսն յաւիտենականս.

Ի Մարկոս.

երես 100. Դարձեալ սկսաւ ուսուցանել. մ. որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ.
102. Եւ ասէր՝ այսպէս է արքայութի այ. մ. իւրոց մեկնէր զա՛մ.
129. Եւ ահա յաւուրսն յայնոսիկ. մ. և բանք իմ ոչ անցանիցեն.
129. Եւ վա՛ն աւուրն այնորիկ և ժամու. մ. ասեմ արթուն կացէք.

Ի Ղուկաս.

երես 172. Դարձան առաքեալքն. և պատմեցին. մ. երկոտասան սակառի.
184. Մի՛ երկնչիր հօտ փոքրիկ. մ. ես պահանջեսցեն 'ի նմանէ.
195. Զգոյշ կացէք անձանց. մ. զոր պարտեաքն առնել, արարաք.
207. Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ. մ. 'ի տաճարին լսել 'ի նմանէ.

Ի Յովհաննէս.

երես 227. Եւ էր մերձ զատիկն հրէից. մ. և բանին, զոր ասաց Յի.
235. Պատասխանի ետ Յի և ասէ ցնո՛. մ. դժոյր զառաքիչն նորա.
236. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. մ. զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս.
258. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ. մ. պատուեսցէ զնա հայրն իմ.

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ՏԱՃԱՐԻ

Ի Մատթէոս.

երես 72. Եւ ելեալ արտաքս յս̃. վ. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց.

Ի Մարկոս.

երես 127. Եւ յելանելն նր̃ ՚ի տաճարէ անտի. վ. աւեր, աւերածոյն կացեալ.

Ի Ղուկաս.

երես 206. Եւ յասել ոմանց զտաճարէն. վ. ՚ի տաճարին լսել ՚ի նմանէ.

Ի Յովհաննէս.

երես 261. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. վ. որ փառաւորեսցի հայր յորդի.

Կամ

252. Եղեն յայնժամ նաւա". վ. և բազումք հաւատացին ՚ի նա անդ.

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԽԻՂ ՃԱՇԵՐԻՑ

Ի Մատթէոս.

երես 87. Եւ յերեկոյի շաբաթուն. վ. մինչև ՚ի կատարած աշխարհի.

Ի Մարկոս.

երես 137. Եւ իբրև երեկոյ եղեւ՝ քանզի. վ. ինչ ասացին. զի երկնչէին.

Ի Ղուկաս.

երես 215. Եւ ահա այր մի անուն յովսէփ. վ. զարմացեալ թէ զինչ եղեւ.

Ի Յովհաննէս.

երես 276. Յետ այսորիկ աղաչեաց զպիղատոս. վ. և զայս ինչ ասաց նմա.

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Ի Մատթէոս.

երես 25. Եւ շրջէր յս̃ ը̃ ա̃մ կողմն գալիլեացւոց. վ. և բժշկեաց զնոսա.
33. Այլ իբրև էջ ՚ի լեռնէ անտի. վ. և զցաւս մեր եբարձ.
34. Եւ իբրև անցին յայնկոյս. վ. զի գնասցէ ՚ի սահմանաց նոցա.
35. Եւ մտեալ ՚ի նաւ անց յայնկոյս. վ. իշխանութեան մարդկան,
36. Մինչդեռ նա զայս խօսէր ը̃ նոսա. վ. ը̃ ա̃մ երկիրն ը̃ այն,
37. Եւ մինչդեռ անցանէր ը̃ այն յս̃. վ. հանէ զդա զդևս,
37. Եւ շրջէր յս̃ ը̃ ա̃մ քաղաքս, վ, և զամենայն հիւանդութիւնս,
երես 42. Եւ գնացեալ անտի յս̃. վ. զնմանէ. թէ որպէս կորուսցեն զնա.
43. Յայնժամ մատուցաւ. վ. և ՚ի բանից քոց պարտաւորեսցիս.
50. Եւ սոսկեաց փաղփաղակի. վ. միանգամ մերձեցան՝ փրկեցան.
52. Եւ ելեալ անտի յս̃. վ. և փառաւոր առնէին զա̃ծ իսրայէլի.
56. Եւ իբրև եկին ՚ի ժողովուրդն. վ. եթէ ոչ աղօթիւք և պահօք.
64. Եւ յելանել նոցա յերիքովէ. վ. և գնացին զհետ նորա.

Ի Մարկոս.

երես 94. Եւ մտանէին ՚ի կափառնայում. վ. զի գիտէին զնա թէ քս̃ն է.
95. Եւ ը̃ այգն ը̃ առաւօտն. վ. առ նա յա̃մ կողմանց.
96. Եւ մտեալ դարձեալ ՚ի. վ. թէ այսպիսի ինչ երբեք ո̃չ տեսաք.
98. Եւ եմուտ միւսանգամ ՚ի. վ. ձգեաց. և ողջացաւ ձեռն նորա.
98. Իսկ յս̃ աշակերտօքն իւրովք ՚ի. վ. զի մի յայտնի առնիցեն զնա.
103. Եւ եկին յայնկոյս ծովուն, վ, և ամենեքին զարմանային.
104, Եւ իբրև անց յս̃ միւսանգամ, վ, և ասաց տալ նմա ուտել.
109 Եւ իբրև անցին յայնկոյս, վ, միանգամ մերձեցան, փրկեցան.
111, Եւ անտի յարուցեալ, վ, զի անկեալ դնիւր ՚ի մահիճս,

Եւ

111. Որ ելեալ միանգամ 'ի սահմանացն. վ. և համբոյր բոսիլ։
113. Պօռն 'ի բնէթայեգայ. և ածեն. վ. մի ումեք ասիցես 'ի շինեն։
115. Որ եկեալ առ աշակերտան. վ. եթէ ոչ պահօք և աղօթիւք։
121. Որ զան յերկրով. վ. և ելթայր ըհետ նորա 'ի Ճանապարհէն։

'Ի Ղուկաս։

երես 157. Որ էջ 'ի կափառնայում. վ. զի գիտէին զնա թէ քրիստոսն է։
159. Որ եղև 'ի համանելն նր. վ. յանապատ տեղւոյ. և կայր յաղօթս։
159. Որ եղև 'ի միում աւուրց. վ. թէ տեսաք այսօր նոր նշանս
161. Որ եղև 'ի շաբաթու երկրորդում. վ. թէ զինչ առնիցեն յս։
164. Որ եղև իբրև կատարեաց. վ. զծառայն հիւանդ՝ բժշկեալ։
165. Որ եղև 'ի վաղիւն, երթայր. վ. որ ոչ գայթագղեսցի յիս։
169. Որ եղև 'ի միում աւուրց. վ. զոր ինչ արար նմա յիսուս,
170. Որ իբրև դարձաւ անդրէն. վ. ումեք ասել՝ որ ինչ եղեն.
174. Որ եղև 'ի վաղիւն մինչ իջանէին. վ. 'ի վե մեծամեծացն այ
180. Որ համբեր դև մի համր. վ. և որ ոչ ժողովէ ընդ իս, ցրուէ։
187. Որ ասացանէր 'ի միում. վ. որք գործէին 'ի նմանէ,
189. Որ եղև 'ի մտանելն նր 'ի տուն. վ, պատասխանի առ այն,
196, Որ եղև մինչ երթայր նա, վ, հաւատք քո կեցուցին զքեզ,
200, Որ եղև 'ի մտանելն նր յերկրով, վ, անսել տայր զօրհնութիւն այ,

'Ի Յովհաննէս,

երես 233. Որին դարձեալ 'ի կանայ. վ. եկեալ 'ի հրէաստանէ 'ի գալիլեա.
234, Յետ այսորիկ տօն էր հրէից, վ, և հաւատար անէր զանձն այ
249, Որ մինչդեռ անցանէր, վ, հաւատամ, տր, և երկիր եպագնմա,
253, Որ էր տօն հիւանդ ղազար", վ, և պատմեցին նց զոր արարն յս,

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԱՆԴԱՍՏԱՆԻ

'Ի ՄԱՏԹԷՈՍ։

երես 74, Զի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ, վ, և բանք իմ մի անցցեն.
83, Որ համբառնալ զնա 'ի խաչ, վ 'ի ձայն մեծ՝ և արձակեաց զոգին;
85, Որ յետոյ դարձեալ ապաշաւեաց, վ, հանդէպ գերեզմանին,

'Ի ՄԱՐԿՈՍ։

երես 135, Որ ածին զնա 'ի գողգոթա, վ, ձայն մեծ՝ և եհան զոգի,

'Ի ՂՈՒԿԱՍ։

երես 214, Ածին և այլ երկուս չարագործս, վ, իբրև ասաց՝ եհան զոգի,

'Ի ՅՈՀԱՆՆԷՍ։

երես 229, Որ մինչ եւ յերկինս, վ, գործք նր թէ առաւօտ գործեցան,
274, Յայնժամ եառ զնա 'ի ձեռս նց, վ, զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի.
275, Որ կային առ խաչին յի մայր նր, վ, զգլուխն՝ աւանդեաց զոգին,

Համառօտ յաւելուած ծանուցման աւետարանաց, որք ընթեռնուին շինին ի սուրբ եկեղեցւոջ. ըստ Թուոց իւրաքանչիւր աւուրց տարւոյ, թէ յաւուրս տէրունական տօնից և թէ սրբոց, ըստ կարգաւորութեան օրինաւոր տօնացուցի Տեառն Սիմէոնի. հոգելոյս Հայրապետին վասն առաւել դիւրութեան գտանելոյ զսկիզբն և զվախճան աւետարանաց, յաւելեալ շարակարգեալ ըստ Թուոց Երեսաց.

Երես.

Աստուածայայտնութեան աւուրն.

20. Եւ Յսի Քսի ծնունդն էր այսպէս. վ. և կոչեաց զանուն նր յս.

Երկրորդ աւուրն

258 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ. վ. պատուեսցէ զնա հայրն իմ.

Երրորդ աւուրն.

21. Եւ իբրև գնացին նոքա անտի, ահա, վ, թէ նազովրեցի կոչեսցի,

Չորրորդ աւուրն,

146. Եւ յամսեանն վեցերորդի, վ, և գնաց 'ի նմանէ հրեշտակն,

Հինգերորդ աւուրն,

147. Յարուցեալ մարիամ յաւուրսն, վ, և դարձաւ 'ի տուն իւր,

Վեցերորդ աւուրն,

253. Եւ էր ոմն հիւանդ ղազարոս, վ, և պատմեցին նմ՝ զոր արարն յս,

Եօթներորդ աւուրն,

149. Եւ եղև ը աւուրսն ը այնուհետև, վ, զի ոչ գոյր նց տեղի իջևանի,

Ութերորդ աւուրն,

151. Եւ իբրև լցան աւուրք ութ, վ, յղացեալ էր զնա յորովայնի,

Զկնի ութօրէից աւուրն Կիւրակէին,

226. Եւ յաւուրն երրորդի հարսանիք էին, վ, 'ի նա աշակերտքն նորա.

Առաջին շաբաթ շաբաթին,

227. Յետ այսորիկ էջ յս 'ի կափառնաում. վ, և բանին, զոր ասաց յս,

Առաջին ուրբաթին,

228. Եւ իբրև էր յեմ 'ի զատկին տօնի, վ, ասացից՝ հաւատայցէք,

Երկրորդ կիւրակէին,

229. Եւ ոչ ոք ել յերկինս, եթէ ոչ, վ, գործք նր թէ այլ գործեցան,

Երկրորդ շաբաթ շաբաթի,

230. Յետ այսորիկ եկն յս և աշակերտքն, վ, բարկութն այ մնայ 'ի վր նր,

Երկրորդ ուրբաթի,

236. Եթէ ես վկայեմ վս անձին իմոյ, վ, զիարդ իմոցս բանից հաւատայցէք,

Երրորդ կիւրակէին,

240. Այս են կամք հօր իմոյ, որ առա՛, վ, զկեանսն յաւիտենականս,

Երրորդ շաբաթ շաբաթի

240. Ես եմ հացն կենաց. վ. յարուցից զնա յաւուրն յետնում.

Երրորդ ուրբաթի.

141. Հոգին է կենդանարար, մարմին, վ. և մի էր յերկոտասանիցն.

Նաև՝ Տօն ծննդեան սրբոյն Յովհաննու կարապետին.

148. Եւ եղիսաբեթի լցան ժամանակք. վ. յոր երևելոյ նր իսրայէլի.

Ի տօն սրբոյն պետրոսի հայրապետին, Վլասայ եպիսկոպոսին, և այլոց.

252. Ես եմ հովիւ քաջ. վ. և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ.

Ի տօն սրբոյն Անտոնի ճգնաւորին.

40. Ոչ սիրէ զհայր կամ զմայր. վ. ձեզ՝ ոչ կորուսցէ զվարձս իւր.

Ա.

Տօն սրբոյն Թադէոսի առաքելոյն, և Սանդխտոյ կուսին.
164. Եւ եղև իբրև կատարեաց. վ. զծառայն հիւանդ՝ բժշկեալ.
Տօն սրբոյն Կիրակոսի և մօրն Յուղիտայ.
175. Եւ զարմանային ամենեքեան. վ. յամենեսին 'ի ձեզ՝ նա եղիցի մեծ.
Տօն սրբոյն [illegible] [illegible].
173. Եւ ասէր առ ամենեսին. վ. մինչ տեսցեն զարքայութիւն այ.
Տօն սրբոց թագաւորացն Տրդատի, [illegible], և [illegible].
251. Եւ ասէ յիսուս, 'ի դատաստան եկի. վ. և առաւել եւս ունիցին.
Տօն սրբոց հայրապետացն [illegible] և [illegible].
268. Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ. զի. վ. եթէ դու առաքեցեր զիս.
Տօն սրբոց [illegible] [illegible], [illegible], և [illegible].
207. Բայց յառաջ քան զայս ամ՝ մատնեսցեն, վ. ամբարձիք զգլուխս ձեր.
Տօն սրբոյն [illegible] [illegible], և [illegible] [illegible] [illegible], և [illegible]
[illegible] [illegible] և [illegible] [illegible]".
184. Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ. վ. կարծիցէք՝ գայ որդի մարդոյ.
Տօն սրբոյն Գրիգորի Աստուածաբանի.
252. Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ. վ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ.
Տօն սրբոց [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]", [illegible]" և [illegible]".
39. Եւ յորժամ հալածեսցեն զձեզ, վ. առաջի հօր իմոյ՝ որ յերկինս է,
Յառաջաւորաց բարեկենդանին Կիրակէն.
238. Յիսուս իբրև գիտաց եթէ գալոց են. վ. յերկիրն յոր երթային.
[illegible] [illegible] Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ 'ի Տաճարն.
152. Եւ երթային ծնօղք նորա. վ. և շնորհօք այ և 'ի մարդկանէ.
Շաբաթ՝ սրբոյն Սարգսի զօրավարին և որդւոյ նորա Մարտիրոսի, և ժդ".
206. Յայնժամ ասէ ցնոսա. յարիցէ ազգ, վ. ամբարձիք զգլուխս ձեր.
Կիրակէ.
238 Ի վաղիւ անդր ժողովուրդն. վ. այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս.
Երկու շաբաթ սրբոց [illegible] [illegible].
266. Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի. վ. քանզի ընդ ձեզ էի,
Երեք շաբաթ սրբոց Սուքիասեանց վկայիցն.
183. Բայց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց. վ. առաջի հրեշտակաց այ.
Չորեք շաբաթ.
242. Եւ յետ այսորիկ շրջէր յիսուս 'ի գալիլեա. վ. վասն երկիւղին հրէից,
Հինգ շաբաթ սրբոց Ոսկեանցն,
25. Եւ տեսեալ զժողովուրդսն. վ. որք յառաջ քան զձեզ էին.
Ուրբաթ.
242. Իբրև տօնն ընդ միջեցաւ. վ. մարդ բժշկեցի 'ի շաբաթու.
Շաբաթ՝ սրբոյն Սահակայ Պարթևի Հայրապետին մերոյ.
252. Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ. վ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ.
Կիրակէ.
244. Ի վերջնում աւուր մեծի տօնին. վ. 'ի գալիլեէ ոչ յառնէ.
Երկու շաբաթ՝ սրբոյն Մարկոսի Եպիսկոպոսի. Պիոնի քհ". Կիւրղի և Բենէ" [illegible]".
և սրբոց վկայիցն [illegible], [illegible] և [illegible].
266. Զայս պատուիրեմ, զի սիրեսջիք. վ. զայն՝ որ առաքեացն զիս.
Երեք շաբաթ՝ սրբոց Ղևոնդեանց քահանայիցն.
183, Բայց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց. վ, հայհոյեսցէ, մի թողցի նմա.
Չորեք շաբաթ.
245, Դարձեալ խօսեցաւ ընդ նոսա. վ, զի չև ևս հասեալ էր ժամ նորա.

Հինգ

Հինգշաբաթ՝ սրբոց Վարդանանց զօրավարացն մերոց՝ ՌԼԶ վկայից։

162. Եւ նա համբարձ զաչս իւր. վ. ուստի մարգարէիցն հարք նոցա

Ուրբաթ.

246, Բաց դարձեալ ցնոսա յիրաւ վ, բազումք հաւատացին 'ի նա.

Շաբաթ՝ սրբոցն Կոստանդնուպօլսոյ սուրբ ժողովոյն ՃԾ հայրապետացն.

43, Յայնժամ մատուցան առ նա վ, և մի հանդերձելումն.

Բուն Բարեկենդանի Կիրակէ.

28, Զգոյշ լերուք ողորմութեան, վ, անդ և սիրտք ձեր եղիցին,

Շաբաթ՝ տօն է սրբոյն Թէոդորոսի զօրավարին,

38, Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրև, վ, իբրև նա կեցցէ,

Երկրորդ Կիրակէ մեծի պահոց

26, Մի համարիք եթէ եկի լուծանել, վ, երկնաւոր կատարեալ է,

Շաբաթ՝ տօն է սրբոյն Կիւրղի Երուսաղէմայ հայրապետին, և մօրն Կիւրղի Աննայի",

252, Ես եմ հովիւն քաջ, հովիւ քաջ. վ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ.

Երրորդ Կիրակէ մեծի պահոց.

191, Եւ էին մերձ առ նա ամ մաքսաւորք. վ, կորուսեալ էր, և գտաւ.

Շաբաթ՝ սրբոյն Յոհաննու Երուսաղէմայ հայրապետին, և սրբոց հայրապետացն մերոց՝ Յոհաննու Օձնեցւոյն. Յոհաննու Որոտնեցւոյն և Գրիգորի Տաթևացւոյն.

251. Եւ ասէ յիսուս. 'ի դատաստան եկի. վ. և առաւել ես ունիցին

Չորրորդ Կիրակէ մեծի պահոց.

193. Եւ ասէր առ աշակերտսն. այր. վ, որ յառնիցէ՝ հաւատասցեն.

Շաբաթ՝ սրբոց Մանկանցն քառասնից՝ որք 'ի Սեբաստիա կատարեցան.

48. Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն. վ. 'ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին.

Հինգերորդ Կիրակէ մեծի պահոց.

196. Իբրև հարցաւ 'ի փարիսեցւոցն թէ. վ, զանձն՝ բարձրասցի.

Շաբաթ՝ Տօն է սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ.

55. Յայնժամ յիսուս ասէ ցաշակերտսն իւր. վ. եկեալ արքայութ. իւրով.

Վեցերորդ Կիրակէ մեծի պահոց.

69. Իսկ փարիսեցիքն իբրև լուան, վ. օրհնեալ եկեալ յանուն տեառն.

Շաբաթ՝ յիշատակ է Ղազարու յարութեանն.

257. Եւ էր մերձ զատիկն հրէից. վ. երթային՝ և հաւատային 'ի յիսուս.

Ծաղկազարդ կիրակէ.

64. Եւ յելանել նոցա յերիքովէ. վ. 'ի բեթանիայ, և անդ ագաւ.

Աւագ հինգշաբաթ.

79. Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն. վ. 'ի լեառն ձիթենեաց.

Աւագ շաբաթ.

87. Եւ յերեկոյի շաբաթուն յորում, վ. մինչև 'ի կատարած աշխ.

ԶԱՏԻԿ ԿԻՐԱԿԷ։

137. Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն. վ. ինչ ասացին. զի երկնչէին.

Երկուշաբաթ՝ օրն Մեռելոց է.

216. Բայց 'ի շաբաթուն վաղ քաջ, վ. զարմացեալ թէ զինչ եղև.

Երեքշաբաթ.

216. Եւ ահա երկուք 'ի նոցանէ երթային. վ. 'ի բեկանել հացին

Չորեքշաբաթ.

218, Մինչդեռ զայն խօսէին. վ, եցոյց նոցա զձեռսն և զոտս

Հինգշաբաթ.

25, Եւ տեսեալ զժողովուրդսն ել 'ի. վ, որք յառաջ քան զձեզ էին.

Ուրբաթ.

278. Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեաց. մ, յարուցեալ 'ի մեռելոց.

Շաբաթ՝ յիշատակ է Գլխատման սրբոյն Յովհաննու Մկրտչին.

279. Եւ իբրև ճաշեցին՝ ասէ ցսիմոն պետրոս. մ. որք թէ գրեալ էին.

Տօն Աւետեաց Սրբուհւոյ Կուսին Մարիամու.

146. Եւ յամսեանն վեցերորդի. մ, և գնաց 'ի նմանէ հրեշտակն.

Նոր Կիւրակէ.

223. 'Ի սկզբանէ էր բանն. մ. և ճշմարտութի̃ 'ի ձեռն յի̃ քրիստոսի եղեն.

Երկու շաբաթ.

224. Զա̃ծ ոչ ոք ետես երբէք. մ. յօհաննէս, և մկրտէր. և անդ լինէր.

Երեք շաբաթ.

225 'Ի վաղիւ անդր տեսանէ զյս̃. մ. և մկրտեցի, եթէ սա է որդին այ̃.

Չորեք շաբաթ.

225. 'Ի վաղիւ անդր կայր յօհաննէս. մ. որ թարգմանի պետրոս.

Հինգ շաբաթ.

226, 'Ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել, մ. 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ.

Ուրբաթ.

226. Եւ յաւուրն երրորդի հարսանիք էին, մ, 'ի նա աշակերտքն նորա.

Շաբաթ.

227. Յետ այսորիկ էջ յս̃ 'ի կափառնաում, մ. և բանին զոր ասաց յս̃,

Երրորդ Կիւրակէ՝ որ ասի Աշխարհամատրան,

228. Եւ իբրև էր յերուսաղէմ 'ի զատկին. մ. ասացից՝ հաւատայցէք.

Երկու շաբաթ.

229. Եւ ոչ ոք ել յերկինս. մ. գործք նորա թէ այ̃ գործեցան.

Երեք շաբաթ.

230. Յետ այսորիկ եկն յս̃ և աշակերտքն, մ. այ̃ մնայ 'ի վերայ նորա,

Չորեք շաբաթ.

230. Իբրև գիտաց յիսուս. մ, զայսպիսի երկրպագուս իւր խնդրէ.

Հինգ շաբաթ,

232. Հոգի է այ̃՝ և երկրպագուաց նորա, մ, ճշմարտիւ փրկիչ աշխարհաց,

Ուրբաթ,

233, Եւ յետ երկուց աւուրց ել անտի, մ, 'ի հրէաստանէ 'ի գալիլեա.

Շաբաթ,

234, Յետ այսորիկ տօն էր հրէից, մ, և հաւասար առնէր զանձն այ̃,

Չորրորդ Կիւրակէ.

235. Պատասխանի ետ յս̃ և ասէ ցնոսա. մ, այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս.

Երկու շաբաթ.

236. Եթէ ես վկայեմ վասն անձին իմոյ. մ, բանից հաւատայցէք,

Երեք շաբաթ.

237. Յետ այսորիկ գնաց յս̃ յայնկոյս ծովուն, մ, որ գալոց է յաշխարհ,

Չորեք շաբաթ,

238. Յիսուս իբրև գիտաց եթէ գալոց են յափշտակել, մ, յոր երթային,

Հինգ շաբաթ,

238, 'Ի վաղիւ անդր ժողովուրդն որ կայր, մ, որ առաքեացն զիս

Ուրբաթ.

240, Այս են կամք հօր իմոյ, մ, զնա, և մի էր յերկոտասանիցն.

Շաբաթ.

242. Եւ յետ այսորիկ շրջէր յս̃ 'ի գալիլեա. մ, վասն երկիւղին հրէից.

Հինգերորդ Կիւրակէ. որ է Երեւման սրբոյ Խաչին.

242. Իբրեւ տեսն ըմպեցաւ. վ. Իսկ մարդ բժշկեցի 'ի շաբաթու.

Երկու շաբաթ.

243 Մի՛ ընդ այս զարմանիք. վ. եւ ուր եսն երթամ, դուք ոչ կարիցէք գալ.

Երեքշաբաթ.

244 'Ի վերջնում աւուր մեծի տօնին. վ, յայնժամ հետեւ մի՛ մեղանչէր.

Չորեք շաբաթ.

245. Դարձեալ խօսեցաւ ընդ նոսա յն. վ. զի չեւ եւս հասեալ էր ժամ նր.

Հինգ շաբաթ.

246 Արդ դարձեալ ցնոսա յն. ես երթամ. վ. բազումք հաւատացին 'ի նա.

Ուրբաթ.

247. Ասէր յն առ հրեայսն հաւատացեալս. վ. 'ի տաճարէ անտի.

Շաբաթ.

249. Եւ մինչդեռ անցանէր՝ ետես զայր մի. վ. եւ երկիր եպագ նմա.

Վեցերորդ Կիւրակէ.

251. Եւ ասէ յիսուս 'ի դատաստան եկի յաշխ. վ. եւ առաւել եւս ունիցին.

Երկու շաբաթ.

252. Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ. վ. կարէ զաչս կուրի բանալ.

Երեք շաբաթ.

252. Այլն յայնժամ նաւակատիքն յերուսաղէմ. վ. հաւատացին 'ի նա անդ.

Չորեք շաբաթ.

253. Եւ էր ոմն հիւանդ ղազարոս. վ. եւ պատմեցին նոցա զոր արարն յն.

Հինգ շաբաթ՝ որ Համբարձման տեառն 'ի յերկինս.

87. Իսկ մետասան աշակերտքն. վ, մինչեւ 'ի կատարած աշխարհի.

Ուրբաթ.

256. Ժողովեցան քահանայապետքն. վ. աշակերտօքն հանդերձ.

Շաբաթ.

257. Եւ էր մերձ զատիկն հրէից. վ. երթայցեն՝ եւ հաւատայցեն 'ի յն.

Եօթներորդ Կիւրակէ՝ որ է երկրորդ Ծաղկազարդ.

258. 'Ի վաղիւ անդր ժողովուրդ, վ. զի փառաւորեսցի որդի մարդոյ.

Երկու շաբաթ.

258. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ. վ. պատուեսցէ զնա հայրն իմ.

Երեք շաբաթ.

259, Բայց այժմ անձն իմ խռովեալ է, վ, առաւել քան զփառս այ,

Չորեք շաբաթ,

260, Եւ յիսուս աղաղակէր, եւ ասէր, որ, վ, հայրն՝ այնպէս խօսիմ,

Հինգ շաբաթ,

260, Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի, վ, եւ դուք առնիցէք

Ուրբաթ,

261, Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, վ, ել արտաքս վաղվաղակի, եւ էր գիշեր,

Շաբաթ,

262, Եւ իբրեւ ել, ասէ յիսուս. այժմ, վ, զի փառաւորեսցի հայր յորդի,

Հոգւոյն սրբոյ գալստեան Կիւրակէ,

264, Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ առ ձեզ եմ, վ, գնասցուք աստի,

Երկու շաբաթ,

32, Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց, վ, զոր հրամայեաց մովսէս 'ի վկայութի նց,

Երեք շաբաթ,

33, Եւ մտեալ 'ի կափառնաում, վ, մանուկն նորա յաւուր յայնմիկ.

Չորեք շաբաթ,

34, Տեսանել յիսուսի զժողովուրդս, վ, զի և հողմք և ծով հնազանդին նմա,

Հինգ շաբաթ,

34, Եւ երբև անցին յայնկոյս յերկիրն, վ, գնացին 'ի սահմանաց նոցա,

Ուրբաթ,

35, Եւ մտեալ 'ի նաւ անց յայնկոյս, վ, իշխանութեան մարդկան

Շաբաթ,

22, Յայնժամ երբև եւս հերովդէս, վ, կամէր մխիթարել՝ զի ոչ էին,

Կարգք Կիրակէ Յարութեան.

156. Արդարև ասեմ ձեզ. զի թաղումն. վ. ընդ մէջ նոցա գնայր,

Երկու շաբաթ՝ Տօն է Սրբոց Կուսանացն Հռիփսիմեանց.

39. Ով ոչինչ է 'ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, վ, որ յերկինս է,

Երեք շաբաթ՝ սրբոց Կուսանացն Գայիանեանց,

266, Ով այս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի, վ. քանզի ընդ ձեզ էի,

Չորեք շաբաթ,

35. Եւ անցեալ է այն յս՝ եւս այր մի վ. և ապա պահեսցեն.

Հինգ շաբաթ՝ տօն է սրբոցն, Յովհաննու Կարապետին, և Աթան'' Եպիս''.

40. Իսկ յոհաննէս երբև լուաւ 'ի բանտին վ, նա է եղիա՝ որ գալոցն է.

Ուրբաթ.

37. Եւ մինչդեռ անցանէր ը այն յս. վ. դիւաց հանէ դա զդեւս.

Շաբաթ՝ տօն է սրբոյն Գրիգորի Հօրս Լուսաւորչին ելանելոյն 'ի Վիրապէն.

62. Յայնժամ պատասխանի ետ պետրոս և ասէ. վ. ժառանգեսցէ.

Երկրորդ Կիր'' շինէ Հռոմայ Գալստեան, տօն է Կաթո'' Եկեղե''.

252. Եղեն յայնժամ նաւակատիքն. վ, Ես և հայր իմ մի եմք.

Երկու շաբաթ՝ սրբոց Մանկանցն Բեթ'', և սր'' Վիրա'', Նկ'' Թահա', և Եփա'' Եփ''.

22. Յայնժամ երբև եւս հերովդէս թէ խաբեցաւ. վ. զի ոչ էին.

Երեք շաբաթ՝ սրբոց Կուսանացն Ոսկեանց և Սուքեանց.

258. Արդ՛ն ամէն ասեմ ձեզ եթէ ոչ. վ. պատուեսցէ զնա հայրն իմ.

Չորեք շաբաթ.

39. Մի՛ համարիք եթէ եկի արկանել. վ, ոչ կորուսցէ զվարձս իւր.

Հինգ շաբաթ՝ սրբոց Իսահա'' Սահա'' և Յովսէ'', և սրբոց Վարդա'' Մեսրո'' և Բա''.

207. Բայց յառաջ քան զայս ամ. վ ձերով ստասջիք զոգիս ձեր.

Ուրբաթ.

42. Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ յս. վ. և բեռն իմ փոքրոգի.

Շաբաթ՝ սրբոյն Ներսեսի Մեծի Հայրապետին Սրբոյ և Խադայ Եպիսկոպոսին.

38, Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ երբև. վ. խայտա, նա կեցցէ.

Երրորդ Կիրակէ՝ շինէ Հռոմայ Գալստեան.

42. Յայնժամ գնաց յս, վ. Ով է տէր է շաբաթու՝ որդին մարդոյ.

Երկու շաբաթ՝ սրբոցն Եղիշէսիսի Տեառն Բարեղայ Հայրապետին և երից որդ''.

109. Եւ նոյն ժամայն Ջեռեցաւ. վ. զի էր սիրտ նոցա թմբրեալ.

Երեք շաբաթ՝ սրբոցն Կոստանդիանոսի Թագաւորին, և Հօրն նորա Հեղինեայ.

164. Եւ երբև կատարեաց. վ. զծառայն հիւանդ՝ բժշկեալ.

Չորեք շաբաթ

42. Եւ գնացեալ անտի յս. վ, երբև գիտաց, մեկնեցաւ անտի.

Հինգ շաբաթ՝ Թէոդորոսի Զօրա'', և Թէոդ'' Բեղե'', և Է Կուսանաց որդ''.

266, Ով այս խօսեցայ ը ձեզ. վ. ոչ ասացի ձեզ. քանզի ը ձեզ էի,

Ուրբաթ.

43, Եւ գնացին զհետ նորա ժողովուրդքն. վ. հեթանոսք յուսասցեն.

Շա-

Շաբաթ՝ տօն է Գիւտ Նշխարաց սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ,
252, Եւ ես հովիւն քաջ, հովիւ քաջ. մ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ.
Չորրորդ Կիւրակէ զկնի Հոգեգալստեան.
44. Յայնժամ պատասխանի եղաւ նմա. մ. և ազգիս այսմիկ չարի.
Երկու շաբաթ՝ սրբոց Հինգկեան Անտոնինոսի. Բէգէնի", Առիսի", և Գօթի".
265. Զայս խօսեցայ ը ձեզ. մ. 'ի հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ.
Երեք շաբաթ՝ տօն է սրբոցն Պոլիկեւի մարտիրոսին, և Եղեայ Մանիանոսի.
73, Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ. մ, որ ընթեռնուն 'ի միտ առցէ
Չորեք շաբաթ,
45. Յաւուր յայնմիկ ելեալ յս 'ի տանէն, մ, և էր երեմնաւոր,
Հինգ շաբաթ՝ սրբոց Թարգմանչացն մերոց Խորենացւոյ և Մեսրոպայ.
184 Մի երկնչիք հօտ փոքրիկ. մ. ոչ կարծիցէք՝ գայ որդի մարդոյ.
Ուրբաթ.
46, Բայց ձեր երանի է աչաց, մ, որ վախճանի, և է՝ որ երեւուն
Շաբաթ՝ սրբոյն Տրդատայ Թագաւորին մերոյ և Աշխէն տիկնոջն, և Խոսրովիդ",
180, Եւ համբեր դու մի համբ, մ, և որ ոչ ժողովէ ը իս, ցրուէ,
Հինգերորդ Կիւրակէ՝ զկնի Հոգեգալստեան, Տօն Սրբոյ Աստուածածնի Տե-
րոյ Գամսոն,
47, Ամ առաւ եարկ առ նոսա՝ և ասէ, մ, ժողովեցէք 'ի շտեմարան իմ,
Երկու շաբաթ՝ սրբոցն Կալիստ" և Խթ Հեղ", և Պ ... ",
128, Եւ զձեզ խոկ մատնեսցեն յատեանս, մ, խօսել՝ նա կեցցէ,
Երեք շաբաթ՝ տօնէ սրբոյն Ոսկեբերանի մարտիրոսին,
72, Վասն այդորիկ աշակերտք. մ, օրհնեալ եկեալ յանուն տեառն,
Չորեք շաբաթ,
47, Ամ առաւ եարկ առ նոսա՝ և ասէ, մ, լալ՝ և կրծել ատամանց,
Հինգ շաբաթ՝ տօն է սրբոյն Եղիսէի մարտիրոսին,
156, Արդարեւ ասեմ ձեզ, զի բազում, մ, ը մէջ նոցա՝ գնայր,
Ուրբաթ,
48, Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն, մ, 'ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին.
Շաբաթ՝ տօն է սրբոց Եղիա" ... " վերափոխի, և սրբոյն պօղոսի երեքտասան ...",
37, Եւ տեսեալ զժողովուրդսն, մ, մերձեալ է արքայութիւն երկնից,
Վեցերորդ Կիւրակէ զկնի Հոգեգալստեան,
50, Եւ եկեալ լուաւ յս զնաց անտի, մ, Թող զկանայս և զմանկտիս,
Երկու շաբաթ,
50, Եւ ստեղծեաց վաղվաղակի, մ, միանգամ մերձեցան՝ փրկեցան,
Երեք շաբաթ,
51, Յայնժամ մատեան առ յիսուս, մ, ձեռօք ուտել՝ ոչ պղծէ զմարդ,
Չորեք շաբաթ.
52 Եւ ելեալ անտի յիսուս գնաց, մ, դուստր նորա 'ի նմին ժամու,
Հինգ շաբաթ,
53, Եւ գնացեալ անտի յիսուս, եկն, մ, Թող զկանայս և զմանկտիս,
Ուրբաթ,
54, Իբրև արձակեաց զժողովուրդսն, եւ, մ, և սաղուկեցւոց.
Շաբաթ՝ ցեղտազ է Տորանաքին հայր՝ և տօն նորայս սրբոյ Էջմիածնայ
26, Մի համարիք եթէ եկի լուծանել. մ, յարքայութիւն երկնից.
ԱԻԱՐԴԻԱՒԱՌԻ ԿԻՒՐԱԿԷ.
54. Եւ ելեալ յս 'ի կողմանս մ, յօհաննու միլրտչի ասաց ցնոսա

Երկրորդ աւուր.

223. Ի սկզբանէ էր բանն: վ. և ճշմարտութիւն 'ի ձեռն յի. քի եղեն.

Երրորդ աւուր.

173. Բնայց արդարև ասեմ ձեզ. վ. յայնոսիկ և ոչինչ՝ յորոց տեսէին.

Չորեքշաբթի.

57. Եւ մնչզեա շրթէինն նորա վ. նա է մեծ յարքայութեան երկնից.

Հինգշաբթի՝ Տօն է Երանելոյ Մարգարէին.

156 Եւ դարձաւ յու զօրութը. վ. որք նլանէին 'ի բերանոյ նորա.

Ուրբաթ.

57. Եւ կոչեաց առ ինքն յու զմանուկ մի վ. և անկանիլ 'ի գեհենն հրոյն.

Շաբաթ՝ տօն է սրբոյն Թադէոսի Առաքելոյն մերոյ՝ և Սանդխտոյ Կուսին.

172 Եւ կոչեցեալ զերկոտասան առաքեալսն վ. ժբ սմ ակսքեա.

Երրորդ Կիւրակէ՝ զկնի Աստուածածնի.

58. Օգնոյ լինուք՝ մի արհամարհիցէք վ. 'ի փորձանաց յայսցանէ.

Երկու շաբթի՝ սրբոյն Կիպրիանոսի եպիսկոպոսին, և խն Սյուստինեայ. և սրբոց Կոստանդնոյն. Յովասափայ, Եւստեայ, և Բերսաբէեայ.

191. Եւ էին մերձ առ նա ամ մաքսաւորք. վ. որ ապաշխարիցէ.

Երեքշաբթի՝ սրբոյն Լեւոնդիոսի եպիսկոպոսին, և տասն արս", և հինգ կնոյ".

269. Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ. վ. եթէ դու առաքեցեր զիս,

Չորեքշաբթի

58. Եթէ մեղիցէ քեզ եղբայր քո. վ. ցեւթանասնեկին եւթն.

Հինգշաբթի. սրբոց Նախահարցն, Սահակայ, Մեսրոպայ, Ադաւնայ, Եզնկայ",

205 Պատասխանի ետ նոցա յս. վ. հարցանել զնա՝ և ոչինչ.

Ուրբաթ.

59. Սասն այսորիկ նմանեցաւ. վ. 'ի սրտից ձերոց զյանցանս նոցա,

Շաբաթ՝ սրբոց Ոսկեանց և Եւսոանց սրբոյն Կէսի" Շամ" Վ", Որի", Վը", Յոա",

181. Եւ 'ի գիջանել 'ի վերայ նորա ժողովրդոցն, վ. քան զյօնան է աստ,

Չորրորդ Կիւրակէ՝ զկնի Աստուածածնի,

60. Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն, վ. որ կարող է տանիլ՝ տարցի,

Երկու շաբթի՝ սրբոց Մեղքեսեդեկայ, եպիսկոպոսի Յոհանու", և Շամոնա", և Է որ",

26. Մի համարիք եթէ եկի լուծանել, վ. յարքայութիւն երկնից,

Երեքշաբթի՝ սրբոց Երանելոյն Մարգարէին, Ոսկեայ, Ահաւնայ, Մկէէ",

188. 'Ի նմին աւուր մատեան ունանք, վ. օրհնեալ եկեալ յանուն տեառն,

Չորեքշաբթի.

61 Յայնժամ մատուցին առ նա, վ. այլ առ յոյս ամ ինչ զօրաւոր,

Հինգշաբթի՝ սրբոցն Ազնիայ և երից ընկերացն, Պետրոսի, Եղիշէի, և Լեւոնդի,

182. Ոչ ինչ է 'ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, վ. մի թողցի նմա

Ուրբաթ.

95 Եւ ընդ այգն ընդ առաւօտն, վ. առ նա յամ կողմանց,

Իսկ բարեկենդանին Շաբաթ օրն մեծ տօն է Երևման" սուրբ Խաչի" ԵԾ Հոգւոյ",

177. Ով ձեզ լսէ, ինձ լսէ. վ. զի անուանք ձեր գրեալ են յերկինս,

'Ի Կիւրակէին՝ որ է Բարեկենդան սուրբ Աստուածածնի պահոց.

96. Եւ մտեալ դարձեալ 'ի կափառնաում. վ. ինչ երբեք ոչ տեսաք.

Երկու շաբթի պահոց

97. Եւ ել դարձեալ 'ի ծովեզրն. վ. պահեսցեն յաւուրն յայնմիկ.

Երեքշաբթի.

98. Եւ եղև նմա 'ի շաբաթու անցանել, վ. և ողջացաւ ձեռն նորա

Չորեք շաբաթ.

98. Նու ելեալ արտաքս վաղվաղակի. վ. յայտնի առնիցեն զնա

Հինգ շաբաթ.

99. Գնան 'ի տուն, և գայ միւսանգամ. վ. Թէ այս պիղծ գայ 'ի նմա

Ուրբաթ.

100, Գնան եղբարք և մայր նորա վ. վասն Թաւան. և է միոյ հարիւր.

Շաբաթ՝ տօն է Շուշ" որբոց Աչքի" ըստ տես" որբոց Պետ" Վրոյ Լու".

54. Նու ելեալ յա 'ի կողմանս վ. եղեցի արձակեալ յերկինս.

Սուրբ Աստուածածնի Վերափոխման Կիրակէ.

149. Նու եղև ը աւուրսն. վ. զի ոչ գոյր նոցա տեղի իջևանի.

Երկրորդ աւուր.

147. Յարուցեալ մարիամ յաւուրսն. վ. և դարձաւ 'ի տուն իւր.

Երրորդ աւուր. Նա այսպէս երեք անգամ կրկնեա շաբթու պարտէր՝ որ ընթէ Թ օր.

149. Նու եղև ը աւուրսն վ. զի ոչ գոյր նոցա տեղի իջևանի

Իսկ շաբթ բու աւուրց Վերափոխ" սուրբ Աստուածածնին՝ չորեք շաբաթի աւուրն. տօն է Յովակիմայ և Աննայ՝ ծնողաց սուրբ Աստուածածնին, և Կա" Եղս".

20. Նրգ՝ ամ ազգք յերբանեսցեն. վ. զմեծամեծս իւր 'ի մեղաց իւրեանց.

Չորեք շաբաթ.

101. Նու իբրև եղև առամենին հարցին զնա վ. և է միոյ հարիւր.

Հինգ շաբաթ՝ որբոց Նոյեմբերի մարգարէին.

22. Յայնժամ իբրև եսես հեռագես. վ. և ոչ կամիր մխիթարել՝ զի ոչ են.

Ուրբաթ.

102. Նու առեր՝ այսպէս է արքայուե ամ. վ. ուրակերտաց իւրոց մեկնէր զամ.

Շաբաթ՝ որբոց Աստուածոց, Թադէոսի, Յակոբայ, և Շմաւոնի.

278, Իսկ Թովմաս մի յերկոտասանիցն. վ. ընդ առնիցէք յանուն նորա.

Երրորդ Կիրակէ շաբթ սուրբ Խաչի" տօն գիւտի փառաց որբոյն Խաչի",

102. Նու առէ զնոսա յաւուր յայնմիկ. վ. և ծով հնազանդին սմա.

Երկու շաբաթ՝ տօն է որբոյն Մարգարէին Եղիսէի, և որբոց Հինգտ. Գործակերոյ՝ Ղուկասու՝ Տարսիսի և Ուղեմէսի.

25 Նու տեսեալ զժողովուրդսն. վ. որք յաւուրսն զձեզ են.

Երեք շաբաթ՝ որբոց Մար", Նոր", Նորբե. և Մա" հօրն Յոհան՝ Միրզէ.

72. Ասան այգորեկ աշակերտի. վ. օրհնեալ եկեալ յանուն տեառն.

Չորեք շաբաթ.

109. Նու նոյն ժամայն Ձեռնեալ. վ. միանգամ Փրկեցան, փրկեցան,

Հինգ շաբաթ՝ տօն է Յովհաննու կարապետին՝ և Յոհաննու առաքելոյն.

49, Յայնմ ժամանակի լուաւ Հերովդէս. վ. և եկեալ պատմեցին յիսուսի

Ուրբաթ.

111. Նու անուի յարուցեալ՝ եկն վ. զի անկեալ գնիւր 'ի մահիճս.

Շաբաթ՝ տօն է Նիկեայ սուրբ ժողովոյն, յԺԸ Հայրապետացն.

264 Ոչ այս խօսեցայ ը ձեզ. վ. մի արիք գնացայ առաի.

Չորրորդ Կիրակէ շաբթ սուրբ Աստուածածնին.

108 Քաղաքեցան աշակերտքն առ յա. վ. իբրև որբ հինգ հազար.

Երկու շաբաթ՝ որբոց Անդրէի առաքելոյն և Բառնաբի նորին Կալիստէ և Գոմե- րոյ վկայից.

40. Որ սիրէ զհայր կամ զմայր. վ. ձեզ՝ ոչ կորուսցէ զվարձս իւր.

Երեք շաբաթ՝ որբոց Անդրէասի, և նոյն նորա Անատոլյա. Թոդորոսի և Նէլ- սերոսի վկայից.

266. Ոչ այս խօսեցայ ը ձեզ զի մի. վ. բանդի ը ձեզ եմ.

Չորեք շաբաթ.

105. Միջնորդեալ նա զայն խօսէր. վ. և տալոց տալ նմա ուտել.

Հինգ շաբաթ՝ սրբոց Մեսրոպայ եւ Խորենայ. եւ աշակերտաց թարգմանչացն Եղիշէի եւ Դաւթի, եւ Ստեփաննոսի Սիւնեցւոյ.

184. Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ. վ. կարծիցէք՝ դայ որդի մարդոյ

Ուրբաթ.

106. Դու ես անուն, եկն 'ի վ. Դու զարմանալի մեծ անհասանելեաց նոցա

Շաբաթ՝ որ սուրբ Սրբոյ Թարգմանչացն 'ի յանունս, եւ նոյն նշխարաց ժողովին.

([illegible])

Խաչ 'ի Բարեկենդանի Կիրակէին.

111. Դու եղեալ միաւանդամ 'ի սահմանաց վ, և համբոյր խօսիլ.

Երկու շաբաթ զատկի.

112. Յաւուրս յայտնութեան դարձեալ. վ, և արձակեաց զնոսա.

Երեք շաբաթ.

113. Դու նոյն ժամայն մտեալ 'ի նաւ. վ, խաղ զնորդ ոչ իմանայք.

Չորեք շաբաթ.

113. Գան 'ի բեթանիայ. և ասէն, վ, մի ուժոյք անցեալ 'ի շինէն.

Հինգ շաբաթ.

115. Դու եկեալ առ աշակերտան, վ, յարոյց զնա և կանգնեցաւ,

Ուրբաթ

117. Պատասխանի ետ նմա յանհամնէս, վ, և խաղաղութ արարեր է միմեանս,

Շաբաթ՝ որ է Սրբոյ Ղեւոնդեանց՝ 'ի Նախատօնի Սրբոյ Խաչին.

252. Դու յանժամ նաւակատիքն, վ, և քաղաքս համաստեղեն 'ի նաւանդ,

Սրբոյ Խաչի Վերացման Կիրակէ.

229. Դու որք եւ յերկինս, վ, գործք նորա թէ ով գործեցան,

Երկու շաբաթ՝ որ է Խաչի.

230. Յետ այսորիկ եկն յն, վ. այլ բարկութիւն այ մնայ 'ի վերայ նորա.

Երեք շաբաթ՝ որ է Նաւակատեաց.

227. Յետ այսորիկ եկ յն 'ի կափառնայում, վ, և բանին զոր ասաց յն,

Չորեք շաբաթ՝ որ է Նաւակատեաց.

54. Դու եղեալ յն 'ի կողմանս փիլիպպեայ, վ, եղեւ արձակեալ յերկինս;

Հինգ շաբաթ՝ որ է Նաւակատեաց.

65. Դու եմուտ յն 'ի տաճարն, վ, 'ի բեթանիայ, և անդ ագաւ,

Ուրբաթ՝ որ է Խաչի.

274. Յայնժամ ետ զնա 'ի ձեռս նոցա, վ, զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի,

Շաբաթ՝ որ է Խաչի.

244. 'Ի միջնաւոր աւուր մեծի տօնին, վ. մարգարէ 'ի գալիլէէ ոչ յառնէ,

Երկրորդ Կիրակէ շնորհ որբոց Խաչին՝ յարութեան.

118. Դու անուն յարուցեալ զայ. վ, և եղիցի ամենայնում, հնայ,

Երկու շաբաթ՝ որ է սրբոցն. Մովսէսի եւ Թէոփիլոսի, եւ ոսկեբերանի.

207. Բայց յանուն բան. վ. Դու համբերէր է ձեռամբ տասնիւր զոգեր ձեր,

Երեք շաբաթ՝ սրբոց Կոստանդիանոսի Փիլիպպեայ եւ Մարիամու,

եւ Շուշանայ թագուհւոյն.

162. Դու նա ամբարձ զոյն եւր, վ. մարգարէից հայրն եւրեանց,

Չորեք շաբաթ.

119. Դու է եկանել նորա անուն, վ. մտանել յարքայութիւն այ,

Հինգ շաբաթ՝ սրբոց հայրապետաց, Բարդուղիմէոս, Սահակայ եւ Դաւթի,

252. Դու եմ հովիւն քաջ, հովիւ քաջ, վ, և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ,

Ուր.

Ուրբաթ.

120, Միտս առնել ցնա պետրոս, աշխատանիկ. վ. և յերկիր ասաց յորինել.

Շաբաթ՝ որբոց, Գերեզմանաց բացման, և Սրբոյն և Ոսկան...

182, Օ'ի ոչինչ է 'ի ծածուկ. վ. ուրացեալ լիցի առաջի հրեշտակաց այ.

Երրորդ կիրակէ զկնի որբոց խաչին. տօն է Անդրեաս որբոց խաչին,

74, Եւ ապա երևեսցի նշան որդւոյ մարդոյ. վ. բայց միայն հայր,

Երկու շաբաթ՝ որբոց Գաւթի ... և որբոց ...

188, Եւ շրջէր ընդ քաղաքս և ընդ գիւղս. վ. առաջինք, որք յետինքն յառաջինք.

Երեք շաբաթ որբոց. Ստեփաննոսի, և ... և ... որդւոյն.

և որբոց Կոստանդեայ Երանեայ, և Ներսէսի.

25. Եւ տեսեալ զժողովուրդն եւ 'ի վ, որք յառաջ քան զձեզ էին.

Չորեք շաբաթ.

120. Եւ երթայցեն առ նոխա յաւիտեան. վ. փրկանս մխիթարեն քաղցրոց.

Հինգ շաբաթ՝ որբոց Իգնատիոսի Աստուծոյ և Հռոմայեցւոց.

266. Օ'այս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի. վ. քանզի ընդ ձեզ էի.

Ուրբաթ.

123 Գնան յերուսաղէմ. և մատնել 'ի ... վ. Թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր.

Շաբաթ որբոց հր Աշխարհը ...

176. Յետ այսորիկ երևեցայց ... վ. 'ի վերայ ձեր յարութեան այ.

Չորրորդ կիրակէ զկնի որբոց խաչին.

123. Գնամ միւսանգամ յերուսաղէմ. վ. որով իշխանութեամբ առնեմ զայս.

Երկու շաբաթ՝ որբոց ... հայրապետին և ...

109. Եւ նոյն ժամայն ձեռն ... վ. մերձեցան, փրկեցան.

Երեք շաբաթ՝ որբոց Կոստանդեայ թագաւորի, ... և Պետրոսեայ.

184. Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ, վ. կարծեցէք՝ գայ որդի մարդոյ.

Չորեք շաբաթ.

124. Եւ ... խօսել ընդ նոսա առակօք. վ. և թողին զնա՝ և գնացին.

Հինգ շաբաթ՝ որբոց, ... և ...

37. Եւ շրջէր յս ընդ ամ քաղաքս. վ. զամ ախտս՝ և զամ հիւանդութիւնս.

Ուրբաթ.

125. Գնան առ նա սադուկեցիքն. վ. ոչ իշխէր ինչ հարցանել զնա.

Շաբաթ որբոց ...

31. Մի տայք զսրբութիւն շանց. վ. զի այն իսկ են օրէնքն և մարգարէք.

Հինգերորդ կիրակէ զկնի որբոց խաչին.

126. Պատասխանի ետ յիսուս և ասէ. վ. եթէ ... չար ... իւր.

Երկու շաբաթ՝ ... որբոց ...

որբոց ...

177. 'Ի նմին ժամու ցնծացաւ յս. վ. և լսել զոր լսէքդ, և ոչ լուան.

Երեք շաբաթ՝ որբոց ...

172. Եւ կոչեցեալ զերկոտասան աշակերտսն, վ. և բժշկել ընդ ամ ախտս.

Չորեք շաբաթ.

128. Եւ յորժամ տեսանիցէք. վ. յառաջագոյն ասացի ձեզ զամ.

Հինգ շաբաթ՝ որբոց ...

176 Յետ այսորիկ երևեցայց ... վ. արժանի է մշակն վարձու իւրոյ.

Ուրբաթ.

129. Մ.յլ յուրուքն յայտնի. վ. ամենեցուն ասեմ. արթուն կացէք.

Շաբաթ ...

162. Եւ ... կոչեաց ... վ. 'ի նմանէ և բժշկել զամենեսին

Վեցերորդ Կիւրակէ զկնի տօնին Խաչին.

156. Նա դարձաւ յա՛ զօրութեամբ. վ. արա՛ և ասա 'ի բուռն գաւազանի.
Երկուշաբթի՝ սրբոց Պօղիկարպոսի հօրն՝ որ հայոց 'ի խաչելութեան էր և Յովհ".

85. Նա յա՛ դարձեալ աղաղակեաց. վ. նստէին հանդէպ գերեզմանին.
Երեքշաբթի՝ սրբոց. Թէոդորոսի զօրավարին, և ընկերաց իւրոց, և Տիմոթէոսի, և այլոց.

39. Մի այսուհետև երկնչիցիք 'ի նոցանէ. վ. հօր իմոյ՝ որ յերկինս է.
Չորեքշաբթի.

157. Նա էջ 'ի կափառնաում 'ի քաղաքն. վ. ընէր ձեռս՝ և բժշկէր զնոսա.
Հինգշաբթի՝ սրբոց Խաչբեթանցւոց. և սրբոց Վկայիցն արևելեայ և Հռիփսիմեանց, և Եր-
կոտասան Կուսանացն Կիլիկեցւոց և Սեբաստացւոց,

265. Օրհնեսցուք զՏէր ձեզ. վ. 'ի հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ.
Ուրբաթ.

159. Նա եղև 'ի միում աւուրց. վ. և ասէ, թէ տեսաք այսօր նոր նշանս.
Շաբաթ տօն է սրբոց երկոտասանից Մարգարէիցն, Ովսէէի, Յովէլի.

268. Օրհնեսցուք զՏէր ձեզ զի Տէր իս. վ. եթէ դու տաքեցեր զիս.

Եօթներորդ Կիւրակէ. Խաչ վերաց է.

74. Օր որպէս փայլակն՝ որ ելանէ. վ. և ոչ որդի՝ բայց միայն հայր.
Երկուշաբթի՝ սրբոց, Անտոնեայ ճգնաւորին, և Սարգսի, Թէոդորոսի. և".

62. Յայնժամ պատուհասն եա պետրոս. վ. յաւիտենականս ժառանգեսցէ.
Երեքշաբթի՝ սրբոց Հեղինէի Թագուհւոյն. որ 'ի սուրբ երուսաղէմ.

177. 'Ի նմին ժամու ցնծացաւ յա. վ. և լսել զոր լսէքդ, և ոչ լուան.
Չորեքշաբթի.

167. Նայեցեր զնա ամե 'ի փարիսեցւոյն. վ. լիցին քեզ մեղք քո.
Հինգշաբթի՝ սրբոց Մեհենտակոսի Թէոդոսի, և Իմաստոյ Ղուկ". և Ազա Թեոդ".

266. Օրհնեսցուք զՏէր ձեզ. վ. ոչ ասացի ձեզ. քանզի ընդ ձեզ էի.
Ուրբաթ.

168. Նա 'ի ժողովել բազմաց ժողովրդոց. վ. զի որք մտանեն, զլոյս տեսցեն.
Շաբաթ՝ սրբոց Յովհաննու Ոսկեբերանի Հայրապետին.

266. Օրհնեսցուք պատուիրեմ, զի սիրեսջիք. վ. թէ ատեցին զիս ատեսցեն.

Ութերորդ Կիւրակէ զկնի տօնին Խաչին.

169. Զի՛նչ խնդ ծածուկ՝ որ ոչ. վ. որք զաւն անս լսեն և առնեն.
Երկուշաբթի՝ սրբոց Ատինոգենայ եպս" Հայոց", և Երանոս", Սար", և Մին.

252. Նա եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ. վ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ.
Երեքշաբթի՝ սրբոց Ոսկեանցն երեխայ երախայից և յաղ ժամն, ուր յար, և զն ....

173. Նա ասէր առ ամենեսին. վ. մինչև տեսցեն զարքայութիւն այ.
Չորեքշաբթի.

169. Նա եղև 'ի միում աւուրց՝ ինքն եւ 'ի նաւ. վ. և հնազանդին սմա.
Հինգշաբթի՝ սրբոց Հայրապետացն Մեսրոպայ, Սահակ, և Պետր Խոր.

25. Նա շրջէր յա ընդ ամ կողմն գալիլեացւոց. վ. և բժշկեաց զնոսա.
Ուրբաթ.

170. Նա իբրև դարձաւ անդրէն յա. վ. երթ 'ի խաղաղութիւն.
Շաբաթ տօն է սրբոց Հրեշտակապետացն Գաբրիէլի և Միքայէլի, և ամ երկնայինն զօր".

58. Օրհնեալ լերուք՝ մի արհամարհիցէք. վ. մի 'ի փոքրկանցս յայսցանէ.

Իններորդ Կիւրակէ զկնի տօնին Խաչին.

171. Նա մինչդեռ նա խօսէր, գայ ամն. վ. մի ումեք ասել՝ որ ինչ եղեն.
Երկուշաբթի՝ սրբոց Մելիտոսի առաքելոյ հայրապետին, և Մինասայ եփէսայ".

173. Նա ասէր առ ամենեսին. վ. մինչև տեսցեն զարքայութիւն այ.

Երեք շաբաթ՝ սրբոյն Պետրոսի Վէմին և Ռուբինեանց տոհմին.
128. Եւ զձեզ լոկ մատնեսցեն. մ. որ համբերեսցէ իսպառ նա կեցցէ.
Չորեք շաբաթ.
172, Դարձան առաքեալքն. և պատմեցին. մ. երկոտասան սակառի.
Հինգ շաբաթ՝ սրբոցն, Գուրեայ, Սամոնայ, և Աբիբայ սրկ.
62, Յայնժամ պատասխանի ետ պետրոս. մ. յաւիտենականս ժառանգեսցէ.
Ուրբաթ.
174. Եւ եղև 'ի վաղիւն մինչ իջանէին. մ. 'ի վերայ միածնածացն այ.
Շաբաթ՝ սրբոց Առաքելոցն Անդրէի և Փիլիպպոսի.
226. Դի վաղիւ անդր կայր յովհաննէս. մ. 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ.
Տասներորդ Կիրակէ զկնի սրբոյ Խաչին.
175. Եւ 'ի գարմանալ ամենեցուն 'ի վն այմ. մ. Թշնամի, 'ի ձեր կողմն է.
Շաբաթ՝ տօն է հմ սրբոց Յնոյ և Նորոյ, Յովակիմ և Անյոյակեայ.
183, Բայց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց. մ. առաջի հրեշտակաց այ.
Մետասաներորդ Կիրակէ.
179. Եւ եղև 'ի տեղւոջ ուրեք կալ յաղօթս. մ. որք խնդրեն 'ի նմանէ.
Երկու շաբաթ պահոց.
180. Եւ հանէր դև մի համր. մ. և որ ոչ ժողովէ ընդ իս. ցրուէ.
Երեք շաբաթ.
180, Եւ եղև մինչդեռ խօսէր զայս՝ ձայն. մ. քան զյօնան է աստ
Չորեք շաբաթ.
181, Ոչ ուրուք լուցեալ զճրագ՝ դնէ. մ. և զայնու ոչ անցանել,
Հինգ շաբաթ.
182. Այսպէս այնուհետև իմաստութիւն այ ասաց. մ. զի չարախօսեսցեն զնմանէ.
Ուրբաթ.
182, Որոնք 'ի կուտել բիւրաւորաց. մ. զինչ պարտ իցէ խօսել.
Շաբաթ տօն է սրբոյն՝ Գրիգորի Սքանչելագործին. Նիկողայոսի Հայրապետին. և Սպիրի-
դոնոյ եպիսկոպոսին.
252. Ես եմ հովիւն քաջ, հովիւ քաջ. մ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ.
Առաջին Կիրակէ Յիսնակին.
183, Ասէ մի 'ի ժողովրդենէն ցնա. մ. և այն ամ յաւելցի ձեզ.
Երկու շաբաթ՝ սրբոց Խոստովանողացն Յովսեփեանց. և Սահակայ
168, Եւ եղև յետ այնորիկ. մ. որք սպասէին զնա յընչից իւրեանց.
Երեք շաբաթ՝ սրբոյն Գրիգորիսի հայրապետին. և սրբոյն՝ Տրդատայ Թագաւորին,
Աշխէնայ, և Խոսրովիդխտոյ՝ և այլոց ճգնաւորացն Պղողոսի.
162, Եւ եբրև այգ եղև՝ կոչեաց զաշակերտսն. մ. ձեր է արքայութիւն այ.
Չորեք շաբաթ.
185. Ասէ պետրոս. տէր՝ առ մեզ. մ. եւ պահանջեսցեն 'ի նմանէ.
Հինգ շաբաթ՝ սրբոյն Կիւրղի հայրապետին, և Ռոգոտոսի գաղատացւոց եպիսկ.
172, Եւ կոչեցեալ զերկոտասանս. մ. աւետարանէին և բժշկէին ընդ ամ տեղիս.
Ուրբաթ.
186. Հուր եկի արկանել յերկիր, մ. հատուցանիցես զյետին գնիմն.
Շաբաթ՝ սրբոց առաքելոցն և առաջին լուսաւորչացն մերոց, Թադէոսի և Բարդուղի-
մէոսի
37, Եւ շրջէր յս ընդ ամ քաղաքս. մ, թէ մերձեալ է արքայութիւն երկնից,
Երկրորդ Կիրակէ յիսնակին.
186. Եկին ոմանք 'ի նմին ժամանակի. մ. ոչ յամէ եւ, հատցես զդա.

Նոյն շարական՝ որ երգի, Պենտեկոստէի եղանակաւ և Միտոնէի վերադարձին.
207. Նայց յառաջ քան զայս ամ, վ, ձերով առաջիք զգլխ ձեր.
Սորա շարական՝ որ երգի Յովհաննու և Իրանդատեայ.
182. Ով ոչինչ է 'ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի. վ, առաջի հրեշտակաց ամ.
Չորրդ ձայն.
187. Նու ուսուցանէր 'ի միում ժողովրդանոցացն. վ, գործէին 'ի նմանէ,
Հինգ շարական՝ որ երգի հօրն եպիսկոպոսաց. Պողոսի, Գեղամայ, Յովհաննու, Եւագ''.
40. Որ սիրէ զհայր կամ զմայր առաւել, վ, ոչ կորուսցէ զվարձս իւր,
Ութերորդ.
189. Նու եղև 'ի մտանել նորա, վ, խոնարհեցուցանէ զանձն, բարձրասցի,
Շարական՝ որ երգի Նիկիացւոյ ժողովոյ սուրբ հայրապետացն.
252. Ես եմ հովիւն քաջ, հովիւ քաջ. վ, և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ,
Սորերորդ Կիւրղի յետ․․․ Բարսեղեանց տօնի Յովհաննու Պօղոսի.
189. Ընդ ցկնչատակըն, յորժամ, վ, ճաշակ՝ յընթրեաց իմոց.
Նոյն շարական՝ որ է երգի, Միխայէլ, Ստեփաննոսի և Գրիգորի, և Լուսաւորչի տօնի Յովհաննու և Նշխարաց.
40. Որ սիրէ զհայր կամ զմայր առաւել, վ, կորուսցէ զվարձս իւր,
Սորա շարական՝ որ երգի Կոստանդեայ հայրապետին, և Հերովդէ ․․․.
106. Նու շրջէր շուրջ զգաւառօքն, վ. հիւանդս, և բժշկէին զնոսա,
Չորրդ ձայն.
190. Նու երթային ընդ նմա ժողովուրդք, վ, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել,
Հինգ շարական՝ որ երգի. Նաւասարդեան. Օգոստոսի. Նոյեմբերի. Ոսկեա''.
25. Նու տեսանել զժողովուրդսն՝ եւ, վ, որք յառաջ քան զնեզ էին,
Ութերորդ.
191. Նու էին մերձ առ նա, ամ մաքսաւորք, վ, չիցէ պիտոյ ապաշխարութեան,
Շարական՝ որ է երգի Յովհաննու Մկրտչի հայրապետին, Մարտիրոսի Ծերունւոյն և Մե-
լիտոսի եպիսկոպոսին.
251. Նու ասէր յն, 'ի դատաստան եկի յսա, վ, և տեսանել եւ ունիցին,
Չորրորդ Կիւրղի Յովհաննու.
195. Նայց և առ աշակերտսն իւր, վ, զոր պարտէաքն առնել, արարաք.
Նոյն շարական՝ որ է երգի հայրապետաց Իգնատիոսի և Ադդէի, և Մարութայ
եպիսկոպոսին.
117. Նկն 'ի կափառնաում, վ, այլ զայն որ առաքեացն զիս,
Սորա շարական՝ որ երգի. Թեոդորոսի եպիսկոպոսին, և Թեոփիլոսի վկային, և ընկեր ըն-
կերացն՝ Բարսղի. Նարեկի. Նարսեսի. և Բարսեղեանց.
39. Ով ոչինչ է 'ի ծածուկ, վ. առաջի հօր իմոյ՝ որ յերկինս է,
Չորրդ ձայն.
196. Նու եղև մինչ երթայր նա յեմ, վ, զի հաւատք քո կեցուցին զքեզ,
Հինգ շարական՝ որ երգի յուղղութեան. Իգնատիոսի և Պօղոսի. և Գերսեսի տօն նոյին և եր-
կուց եպիսկոպոսաց. որք ժողովեան յեկեղեցին Նիկիայ.
266. Ձայն պատուիրեմ, զի սիրեսջիք, վ, ատեցին զիս տարապարտուց,
Ութերորդ.
197. Նայց և առակ մի նոցա, վ. զամենեցէ՞ արդեօք հաւատս յերկրի,
Շարական՝ որ է նախաւկայ և մեծարանեց Թադէոսի ձեռն որ երգի Աբգարու.
164. Նու եղև իբրև կատարեաց, վ, զծառայն հիւանդ՝ բժշկեալ,
Հինգերորդ Կիւրղի Յովհաննու.
198. Նայց և առ ոմանս պանծացեալս, վ. զանձն՝ բարձրացէ,

Նու-

Երկրորդ շաբաթու՝ սրբոցն Աբրահամու և Իսահակայ, և անուանեալ ծնողացն Կուսին և Գաբրիէլի.

184, Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ. վ. կարծիցէք՝ գայ որդի մարդոյ.

Երեք շաբաթ՝ սրբոյ Աստուածածնայ Հրեշտակին.

38, Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրև. վ. խաղաղ, նա կեցցէ.

Առաջին օրն՝ սրբոցն Դաւթի մարգարէին և Յակոբայ առաքելոյն.

69, Եւ 'ի ժողովել փարիսեցւոցն. վ. հարցանել զնա և ասէր,

Երկրորդ օրն՝ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և առաջին Մարտիրոսին.

258, Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. վ. պատուեսցէ զնա հայրն իմ,

Երրորդ օրն՝ սրբոց Առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի.

179, Եւ իբրև ճաշեցին՝ ասէ ցսիմոն, վ. փոյթ է՝ դու եկ զկնի իմ,

Չորրորդ օրն՝ Որդւոցն որոտման՝ սրբոցն Յակոբայ առաքելոյն և Յովհաննու աւետարանչին.

280. Դարձաւ պետրոս՝ և տեսանէ. վ. զգիրսն՝ որք թէ գրեալ էին,

Չորեքշաբթի.

199, Եւ եհարց զնա ոմն իշխան և ասէ. վ. հնարաւորք են յայն.

Ուրբաթ.

200. Եւ մտեալ շրջէր ընդ երիքով, վ. և կեցուցանել զկորուսեալն,

Կիւրակէ.

201, Ասէ այր ոմն ազնուական. վ. գնաց յառաջ ելանել յերուսաղէմ,

Յառաջնում աւուր տօնից՝ Ծննդեան և յայտնութեանն Քրիստոսի.

203, Եւ եղև 'ի միում աւուրցն, վ. որով իշխանութեամբ առնեմ զայս,

Յերկրորդում աւուր՝ տօնից.

204. Սկսաւ ասել առ ժողովուրդն. վ. յորոյ վերայ անկցի, հոսեսցէ զնա,

Յերրորդում աւուր՝ տօնից.

206, Ասէ և առ նոսա, զիարդ, վ. զկեանս իւր՝ զոր ունէր, է արկ,

'Ի չորրորդում աւուր՝ տօնից.

207, Այլ յորժամ տեսանիցէք, վ. և բանք իմ ոչ անցանիցեն.

'Ի հինգերորդում աւուր՝ տօնից.

208, Զգոյշ լերուք անձանց. վ. առ նա 'ի տաճարին լսել 'ի նմանէ,

'Ի տօնից շաբաթու օրն՝ տօն է սրբոցն. Բարսղի Հայրապետին, և եղբօրն նորին Գրիգորի Նիւսացւոյն, Սեբաստացւոյ հարանց հայրապետին. և սրբոյ Եփրեմ խորին ասորւոյ.

252, Ես եմ հովիւն քաջ, հովիւ քաջ, վ. և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ,

'Ի կիւրակէին՝ որ 'ի յայտնութեան տօնիցն.

Հանդիպելոյ.

209, Եւ եղև հակառակութիւն 'ի մէջ նոցա, վ. դատել զերկոտասան ազգն իսրայէլի,

Աստուածայայտնութեան Ճրագալուցին

21, Եւ 'ի ծնանելն յի 'ի բեթղահէմ, վ. գնացին յաշխարհն իւրեանց,

ՎԵՐՋ.

Յիշատակարան Սրբոյ Աւետարանիս տպագրման։

Շնորհօք ամենազօրին Աստուծոյ յանկ ելեալ աւարտեցաւ տպագրութիւն Սրբոյ աւետարանիս 'ի փառս մարդացելոյ Բանին Աստուծոյ և 'ի պայծառութիւն մերս լուսոյ Հայաստանեայց սրբոյ եկեղեցւոյ, վասն որոյ ամ սրբազան ընթերցօղք անաչառ մտօք հայեցեալ յօգուտ գերագոյն ոճոյ և պայծառ տպագրութեան սրբոյ աւետարանիս, յիշեցէք 'ի ջերմեռանդն աղօթս Ձեր զնախախնամ պատճառ տպագրութեան սորին զԲարձր Սրբազան Կարապետ Արքեպիսկոպոսն Հայոց Աստրախանի և այլոց և զասպետան, որ աշխարհաշահ ձեռնտուք եղաւ պայծառութեան սրբոյ եկեղեցւոյ եւ տալով զսուրբ աւետարանս, նոյնպէս յիշելոյ արարէք արժանի դաս Քրիստոսի հանգուցեալ ազնուական Գէորգ աղայն Արծրունի զընծայող տպարանիս, և զգերազնիւ զորդի նորա զԱբրահամ Արծրունի և տալով զ'ի նորոյ բարեզարդող սորին, ընդ նմին յիշեցէք զվերատեսուչ տպարանիս զՄովսէս աւագքահանայն Սայաթնեան, և զգործադիր սորին զվարպետ Յովակիմ Մէյրանեան ընդ համայն գործակցաց և աշխատաւորաց, որով յիշեալ լինիջիք առաջի Քրիստոսի 'ի հանդերձեալ կեանս ամէն։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ–Арм ССР
А. Мясникяна

150 Un.$.